

Türkiye Büyük Millet Meclisi 10 Mayıs, 11 Mayıs ve 12 Mayıs 2022 tarihlerine ait Genel Kurul Tutanakları

Türkiye Büyük Millet Meclisi - Genel Kurul Tutanağı

27. Dönem 5. Yasama Yılı

88. Birleşim 10 Mayıs 2022 Salı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

88'inci Birleşim

10 Mayıs 2022 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Karaman Milletvekili Recep Şeker'in, 13 Mayıs Türk Dil Bayramı ve Karaman'a ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Besni ilçesinde meydana gelen dolu felaketinden zarar gören çiftçilerin ve diğer vatandaşların durumuna ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, engellilerin sorunları ve taleplerine ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, sığınmacı sorununa ilişkin açıklaması
- 2.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, pandemi izninde bulunan mahkûmların izin sürelerinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması

- 3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin rant odaklı projelerine ilişkin açıklaması
- 4.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, yüksek enflasyon karşısında maaşların eridiğine ilişkin açıklaması
- 5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Anneler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, muharip gazilere ödenen şeref aylıklarının artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 7.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğdeli çiftçilerin refah düzeyini yükselten projelere devam edileceğine ilişkin açıklaması
- 8.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Yeni Camisi'nin aslına uygun restore edilmesini Malatya adına talep ettiğine ilişkin açıklaması
- 9.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Yüreğir ilçesi Köprülü Mahallesi'ndeki kentsel dönüşüm çalışmalarına ilişkin açıklaması
- 10.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, patates ve soğan üreticilerinin beklentilerine ilişkin açıklaması
- 11.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, HDP'ye yönelik provakasyonların devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 12.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, TFF 3. Lig 2. Grup'ta şampiyon olan Düzcespor'u tebrik ettiğine ve Düzce'nin modern bir stat talebine ilişkin açıklaması
- 13.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, kamu arazilerinin kamunun ihtiyacına göre kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 14.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Tavşanlı Linyitspor'un yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 15.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, serbest muhasebeci mali müşavirlerin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 16.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, hububat alım fiyatlarının derhâl açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 17.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Cumhurbaşkanının konut kredisi müjdesine ilişkin açıklaması
- 18.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na ilişkin açıklaması

19.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, kadın sığınmaevlerinin yetersizliğine ilişkin açıklaması

20.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 3 önemli Alevi çatı kurumunda yapılan seçimlere ilişkin açıklaması

21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığı sorununa ilişkin açıklaması

22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilerle ilgili acil düzenlemeler yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

23.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Hıdırellez'e, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na, 10 Mayıs Dünya Psikologlar Gü-nü'ne, Haiti'de 8 Türk vatandaşının da içinde bulunduğu otobüsün kaçırlmasına, TÜİK'in açıklamış olduğu işsizlik rakamlarına, esnafın öde-yemediği elektrik faturalarına, Avrupa'da enerji enflasyonunda 1'inci olduğumuza, hayvan yetiştiricilerinin sorunlarına ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun Osmangazi Köprüsü'ne ilişkin verdiği rakamlara ilişkin açıklaması

24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 8 Mayıs 2022 tarihinde İsviçre'nin Basel şehrinde düzenlenen 23 Nisan Uluslararası Çocuk Festivali'nde bölücü terör örgütü PKK yandaşlarınca gerçekleştirilen alçak saldırıya, Haiti'de 8 Türk vatandaşının da içinde bulunduğu otobüsün kaçırlmasına, 9 Mayıs 1988 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi Taşköyü mezrasında terör örgütü PKK'nın gerçekleştirdiği menfur ve alçak saldırının yıl dönümüne, 10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü'ne, 7-13 Mayıs Karayolu Trafik Haftası'na, Yunanistan'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcularımızı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

25.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na, 10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü'ne, Kuzey İrlanda'da yapılan seçimlerde Sinn Fein'in gösterdiği başarıya, Gezi tutuklularınca yapılan ortak açıklamaya, hayatını kaybeden Profesör Doktor Zeynep Ergun'un ailesine ve yakınlarına başsağlığı dilediğine, Nesin Vakfına yapılan yanıltan bir an önce dönülmesi gerektiğine, 80 yaşındaki Makbule Özer ile 79 yaşındaki Hadi Özer'in örgüte yardım ve yataklıktan dolayı cezaevine kapatılmasının bir utanç vesikası olarak tarihe geçeceğine, 1 Mayıs'ta HDP İstanbul il binasına polis gözetiminde giren şahsa ve 5 Haziran davasında yargılanan polisler verilen cezaya ilişkin açıklaması

26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, iktidara geldiklerinde engelli yurttaşların önündeki engelleri kaldıracaklarına, saray yö-netiminde ülke sorunlarının katlanarak arttığına, bu sorunların cezaları artırarak değil bütüncül politikalarla çözülebileceğine ve kendi iktidarlarında bu sorunların üstesinden geleceklerine ilişkin açıklaması

- 27.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Vakıflar Haftası'na, Engelliler Haftası'na, Cumhurbaşkanının konut sa-tışına ilişkin açıkladığı pakete, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir hukuk devleti olduğuna ve kuvvetler ayrılığı prensibinin her zaman cari olduğuna, ekonomik sıkıntı çeken vatandaşların durumunu iyileştirici paket ve düzenlemeleri kamuoyuyla paylaşacaklarına ve Genel Kurul gündemine ilişkin açıklaması
- 28.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Şanlıurfa'da mermi, mayın ve benzeri şekilde katledilen çocuklara ilişkin açıklaması
- 29.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, buğday taban fiyatının bir an önce açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 30.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Ortaca ve Dalaman ilçelerinde bulunan Sarıgerme ve Kayacık sahillerini kapsayan kısımdaki kesin korunacak hassas alanın sit statüsünün düşürüldüğüne ilişkin açıklaması
- 31.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, TÜİK'in açıkladığı işsizlik rakamlarına ilişkin açıklaması
- 32.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, yaş çay taban fiyatlarının bir an önce açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 33.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, göçmen ve sığınmacı sorununa ilişkin açıklaması
- 34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, açık cezaevi izinlerinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 35.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 36.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, AK PARTİ'nin tütünle ilgili düzenlemelerinin yanlışlığına ilişkin açıklaması

40.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, buğday ve arpa taban fiyatının 7 liranın altında açıklanmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

41.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Genel Kurulda görüşülen 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin sağlıkta şiddeti önlemeyeceğine ilişkin açıklaması

42.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, Nesin Vakfının hesaplarının bloke edilmesine ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, (2/4367) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri aldığına ilişkin önergesi (4/168)

2.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, (2/3678) esas numaralı Bazı Andlaşmaların Yapılması İçin Cumhurbaşkanı'na Yetki Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/169)

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Türk sanayisinin yüksek teknoloji ürünü üretiminin ve bunun ihracattaki payının artırılması için alınacak tedbirlerin ve teşviklerin tespit edilmesi amacıyla 10/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Mayıs 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Türkiye'de engellilerin temel yurttaşlık haklarının tanınması ve korunması amacıyla 10/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Mayıs 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılan çay üretimindeki sorunların araştırılması ve bu kapsamda alınması gereken önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla 21/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Mayıs 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 45 Milletvekilinin Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4389) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 327)

2.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 323)

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylan-masının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 127)

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 313)

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, okullarda konuşma yapmak üzere davet edilen bir kişiye,

- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Güllüce köyünün okul ve lojman ihtiyacına,

Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Çamyazı köyünün ilkokul ve lojman ihtiyacına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/62396), (7/62399), (7/62400)

2.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ülke geneli ve Adıyaman'da Bakanlık ve bağlı kuruluşlar bünyesinde çalışan engelli, eski hükümlü ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan personel sayısına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'ye bağlı Piri Reis Mahallesi'nin ilkokul ihtiyacına,

- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, ilk ve orta öğretim çağındaki çocuklara yönelik sağlık verilerine,

- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Başiskele ilçesine bağlı bir mahalleye lise yapılması talebine,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/62401), (7/62545), (7/62546), (7/62550)

3.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, 2020 ve 2021 yıllarında Türk Akreditasyon Kurumu bünyesinde çalışan personele ödenen ücretlere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/62513)

4.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Türk Spor Vakfı'na ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin cevabı (7/62524)

5.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nin, Bakanlığın iklim kriziyle mücadele kapsamında yürüttüğü çalışmalara,

- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2022 yılları arasında İzmir'de hakkında yıkım kararı verilen okullara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/62552), (7/62705)

6.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesine bağlı Tavşan Mahallesi'nde yaşanan elektrik kesintisine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/62602)

7.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda Türkiye genelinde yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda İzmir iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Ağrı iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Aksaray iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Ardahan iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Batman iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Bayburt iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Bingöl iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Bitlis iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Bolu iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Çankırı iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Diyarbakır iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Düzce iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Erzincan iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Erzurum iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Gümüşhane iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Hakkâri iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Iğdır iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Isparta iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Karabük iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Kars iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Kilis iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Mardin iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Muş iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Yalova iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Van iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Şırnak iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Siirt iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

Son 5 yılda Rize iline yapılan kamu ve özel sektör yatırımlarına,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/62790), (7/62791), (7/62792), (7/62793), (7/62794), (7/62795), (7/62796), (7/62797), (7/62798), (7/62799), (7/62800), (7/62801), (7/62802), (7/62803), (7/62804), (7/62805), (7/62806), (7/62807), (7/62808), (7/62809), (7/62810), (7/62811), (7/62812), (7/62813), (7/62814), (7/62815), (7/62816), (7/62817), (7/62818)

8.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, son 5 yılda Türkiye sınırlarında mayından temizlenen ve tarıma açılan alanlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/62820)

9.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, başka kurum ve kuruluşlarda mecburi hizmet yükümlülüğü olduğu halde Bakanlık bünyesinde çalışan personele ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/62837)

10.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, başka kurum ve kuruluşlarda mecburi hizmet yükümlülüğü olduğu halde Bakanlık bünyesinde çalışan personele ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/62909)

11.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılarına tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/62940)

12.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, kadın konuk evi sayısına ve bu evlerde kalan kadınlara yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/62941)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, mevsimlik tarım işçisi kadınların eğitimlerinin devam ettirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/63235)

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kore ve Kıbrıs gazilerinin çocuklarınının 3713 sayılı Kanun kapsamında kamuda istihdam olanağından yararlandırılmaları talebine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/63236)

10 Mayıs 2022 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Sevdâ ERDAN KILIÇ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 13 Mayıs Türk Dil Bayramı ve Karaman hakkında söz isteyen Karaman Milletvekili Recep Şeker'e aittir.

Buyurun Sayın Şeker. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Karaman Milletvekili Recep Şeker'in, 13 Mayıs Türk Dil Bayramı ve Karaman'a ilişkin gündem dışı konuşması

RECEP ŞEKER (Karaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karaman, 13 Mayıs Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma Etkinlikleri nedeniyle gündem dışı söz aldım, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Aynı zamanda, Engelliler Haftamızı ve 12 Mayıs Hemşireler Günü'nü de kutluyorum.

Karamanoğlu Mehmet Bey tahta oturduktan sonra sarayda farklı dil, pazarda farklı dil, ilim ortamlarında, ilim meclislerinde farklı dil olduğunu görüyor ve bununla ilgili bir ferman

yayınlayarak fermanında "Şimden gerü hiç kimesne kapuda ve dîvânda ve mecâlis ve seyrânda Türkî dilinden gayrı dil söylemeyeler." diyerek Türkçemizi devlet dili olarak ilan ediyor. Bu tarih 13 Mayıs 1277, şu anda 745'inci yılını kutlayacağımız bir tarih. O günden bugüne kadar Türkçemiz dünyada en çok konuşulan 5'inci dil olmuş ve 220 milyonun üzerinde insanın konuştuğu bir dil hâline gelmiştir. Aynı zamanda, duru Türkçesi ve yüzyıllar öncesinden gelen sevginin dili olan, aynı devirlerde yaşamış, Osmanlı tapularında dedesi İsmail Hacı'nın tekkesinin Karaman'da kayıtlı olduğuna dair bilgilerin olduğu, Evliya Çelebi'nin mesnevisinde mezarının Karaman'da olduğunu söylediği, aynı zamanda Karaman isimli divanıyla Yunus Emre de Karamanlıdır. Bu sebeple, 13 Mayıs Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma Etkinlikleri düzenlemekteyiz. Ben tüm milletvekillerimizi cuma günü yapacağımız etkinliklere davet ediyorum. Aynı zamanda, etkinliklerimize Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesinden Çevre ve Doğal Kaynaklar ve Sağlık Komisyonu üye milletvekillerimizi de Karaman'da ağırlayacağız.

2021 yılı -UNESCO biliyorsunuz Yunus Emre Yılı- Sayın Cumhurbaşkanımızın tensipleriyle de Türk Dili Yılı ilan edilmişti. Pandemi sebebiyle çok verimli kutlayamadık ama bu yıldan itibaren inşallah en güzel şekilde kutlamaya devam edeceğiz.

Karaman, aynı zamanda Atatürk'ün ata yurdudur. Karaman, Mevlâna'nın gençliğinin geçtiği, annesinin, kardeşlerinin Karaman'da metfun bulunduğu, "Anneme uğramadan bana ziyarete gelmeyin." dediği bir ildir. Aynı zamanda Karaman; Piri Reis'in, Kemal Reis'in, Tapduk Emre'nin, Şeyh Edebalı'nın, Kâzım Karabekir Paşa'nın, Bekir Sıtkı Erdoğan'ın memleketidir. İsa (AS)'ın havarilerinden Saint Paul'ün 4 kere ziyaret ettiği, "Derbe" diye bölgemizin İncil'de geçtiği, Hristiyanlık âleminin hac merkezi Binbir Kilise'nin olduğu yerdir. Karaman, tarıma dayalı ürünlerin birçoğunda; nohut, kuru fasulye, nane, mısır, pancar gibi birçok üründe ilk 10'da olan, elma ağacı sayısı olarak Türkiye'de 1'inci, rekor olarak 3'üncü sırada olan, Toroslarda yetiştirdiği kirazı ihraç eden bir ildir. Aynı zamanda Karaman, Divle mağara obruk peyniriyle dünya 1'incisi olmuş, coğrafi işaretlere girmiş, balıyla dünya derecesi almış bir ildir. Aynı zamanda Karaman, bisküvi kokan bir şehirdir. Tarıma dayalı sanayinin geliştiği, 1'inci Organize Sanayisi'nde 167 tane fabrikanın olduğu, 1'inci Organize Sanayisi'ni doldurmuş, bu şekliyle de bisküvi, kek, çikolata ihracatında Türkiye'nin lider olduğu bir ildir. Aynı şekilde, paketli ihraç edilen bulgurun da yüzde 80'inin Karaman'da üretildiği bir ildir. Karaman, 2'inci Organize Sanayi'yi kurdu, bütün prosedürleri tamamlayan bir ildir. serbest bölgeyi on yedi yıl aradan sonra ilk alan ildir. Bunun dışında teknoparkı, İŞGEM'i kuran bir ildir.

Şimdi, ocak ayında hızlı trenimizi açtık ve ilk üç ayda hızlı trenimizle Konya-Ankara-Karaman-İstanbul bağlantısında yaklaşık 220 bin insanımız taşınmış oldu hızlı, konforlu ve ucuza. Aynı zamanda -hızlı trenimizin bir özelliği de- Karaman'dan Mersin Yenice Limanı'na kadar hatlar

devam ediyor, Ulukışla'ya kadar yüzde 90 seviyesine geldi, onlar da bittiği zaman sanayideki ürünlerimiz hızlı bir şekilde Mersin Limanı'na taşınmış olacak.

Aynı zamanda Karaman, güneşin Türkiye'ye ışınlanma gün oranı olarak en iyi olduğu ildir, bu sebeple, enerji ihtisas organize sanayi bölgemizi kurduk. Şu anda 740 megavat gücünde GES, RES, HES gibi birçok yeşil enerjinin üretildiği Karaman, kendi enerjisini fazlasıyla üreten bir ildir, depremin en az olduğu ildir. Aynı zamanda Karaman, millî eğitimde 1.510 olan derslik sayısını 3.300'e çıkararak yüzde 100'ün üzerinde bir gelişme sağlamıştır. Bu şekilde ilköğretimde 15, ortaöğretimde 16 kişilik sınıflarda öğrencilerimiz eğitim görmektedir. Karaman, tıp fakültesini, diş hekimliği fakültesini kurmuş bir ildir, 40 civarında öğretim üyemiz eğitim vermeye, aynı zamanda hasta bakmaya başlamıştır. İlçelerimizde hastanelerimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECEP ŞEKER (Devamla) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

RECEP ŞEKER (Devamla) - Sağlıktan eğitime, TOKİ'lerden gençlik ve spora kadar birçok alanda AK PARTİ döneminde 20 milyarın üzerinde yatırım almış bir il Karaman.

Bu vesileyle bu yatırımların gelmesinde Sayın Cumhurbaşkanımıza, emeği geçen bakanlarımıza, bürokratlarımıza teşekkür ediyorum. Tüm milletvekillerimizi 13 Mayıs Cuma günü Karaman'da Dil Bayramı etkinliklerine ve Yunus Emre'yi Anma Etkinlikleri'ne beklediğimi belirtmek istiyorum. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Adıyaman'ın Besni ilçesinde meydana gelen dolu felaketinden zarar gören çiftçilerin ve diğer vatandaşların durumuyla ilgili söz isteyen Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'ye aittir.

Buyurun Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Besni ilçesinde meydana gelen dolu felaketinden zarar gören çiftçilerin ve diğer vatandaşların durumuna ilişkin gündem dışı konuşması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 3 Mayıs akşamı Adıyaman'da özellikle Besni'de yoğun bir dolu yağışı görüldü ve şu an fotoğrafta da gösterdiğim şekilde yumurta büyüklüğünde dolu yağışı gerçekleşti. Tabii, bu dolu yağışı bölgede çok ciddi zararlara sebebiyet verdi. Özellikle dolu

yağışından etkilenen, merkeze bağlı Palaş köyü, Gümüşkaya köyü başta olmak üzere, Besni ilçemizde Çakırhüyük beldesi, Kurugöl, Ören, Kızılın, İzollu, Yazıbeydili, Aktepe, Yoldüzü, Camuşçu, Hasanlı, Konuklu, Hacıhalil, Berete, Karagüveç, Eğerli, Kargalı, Kızılkaya; bu bölgelerde fıstık bahçeleri, badem bahçeleri, özellikle tarlaya ekili olan buğdaylar, pamuk alanları ciddi anlamda zarar gördü ve yaklaşık 52 dekarlık alanda büyük bir mağduriyet yaşandı. Tabii, biz, çiftçilerimizi olaydan hemen sonra oluşturduğumuz heyetle birlikte yerlerinde ziyaret ettik, muhtarlarımızla beraber, köylülerimizle beraber saha çalışmaları yaptık. Bu saha çalışmalarında gerçekten vahametin büyüklüğü bütün çıplaklığıyla ortaya çıktı. Besni ilçemizde, biraz önce saydığım yerleşim birimlerinde ağırlıklı olarak özellikle fıstık bahçeleri bulunuyor. Fıstık ağacı çok narin bir ağaç, bir yıl ürün verip bir yıl ürün vermeyen bir ağaç ve bu yıl ürün yılıydı, maalesef çiftçinin ürün yılı bu yıl dolu nedeniyle bir kâbusa döndü. Şu gördüğünüz fotoğraftaki fıstık ağacında -görüyorsunuz- bu yoğun dolu nedeniyle yaprak dahi kalmamış yani fıstık verecek filizler falan hiçbir şey kalmadı ve milletin, çiftçinin alın teri, gerçekten, büyük bir emekle yetiştirmiş olduğu ağaçların durumu dolu nedeniyle bu şekilde. Büyük bir travma var, büyük bir mağduriyet var; bu konuda üreticilerimiz, özellikle fıstık üreticisi zararların karşılanmasını talep ediyor çünkü bu yıl ürün dolu nedeniyle gitti, seneye zaten ürün vermeyecekti, dolayısıyla iki yıl boyunca çiftçimiz, fıstık üreticimiz mağdur olacak. Buradan yetkililere sesleniyoruz, bu çiftçilerimizin yaşamış olduğu bu mağduriyetin giderilmesi için çalışmaları bir an evvel başlatmalarını bekliyoruz.

Değerli arkadaşlar, aynı şekilde, Keysun Ovası Adıyaman'ın gerçekten en bereketli ovalarından bir tanesi; her çeşit ürünün yetiştiği bir yer. Burada özellikle arpa eken, buğday eken, pamuk eken üreticilerimiz de var. Burada da bir buğday tarlası görüyorsunuz. Burada buğday tarlası resmen biçer girmiş gibi yerle bir olmuş, başaklar yerlerde ve çiftçi gerçekten kan ağlıyor. Bu buğday üreticisi, pamuk üreticisi ve buradaki badem üreticileri, meyve bahçe sahipleri de ciddi anlamda mağduriyet yaşıyorlar. O kadar şiddetli dolu yağışı oldu ki bakınız, burada bir aracın arka camını patlatmış durumda. Evlerdeki güneş enerjilerinin camlarının tamamı yerle bir oldu. Büyük bir felaket; felaketin boyutları, gerçekten, anlatmakla bitmez.

Tabii, çiftçilerimiz, üreticilerimiz zaten ekonomik kriz nedeniyle çok büyük bir mağduriyet yaşıyorlardı; mazotu borç ettiler, gübreyi borç ettiler, ilacı borç ettiler; aldılar, tarlayı sürdürdüler, ekinlerini ektiler, fıstıklarına baktılar ancak böyle bir felaketle karşılaştılar. Dolayısıyla burada, tam da burada çiftçimizin mağduriyetinin giderilmesi için devletin devreye girmesi lazım, devletin sıcak elinin devreye girmesi lazım. Üreticilerimiz Hükûmetten, Tarım Bakanlığından şunu bekliyorlar: Bir an evvel bölgedeki hasar tespit çalışmalarının yapılmasını bekliyorlar, buradaki zararın bütün boyutlarıyla araştırılıp raporlaştırılmasını bekliyorlar ve akabinde de bu zararların en yakın zamanda giderilmesini bekliyorlar. Ben de Adıyaman Milletvekili olarak çiftçilerimiz adına Hükûmete ve Tarım

Bakanlığına şu çağrımı yapıyorum: Bir an evvel harekete geçilmesi lazım, eğer erken tespitler yapıp zararlar giderilirse bu Keysun Ovası'nda ikinci ürün ekme şansımız var. Çiftçilerimiz hiç olmazsa ikinci ürününün süresini kaçırmadan yeniden tarlalarını tohumla buluşturacak ve belki de çoluk çocuğunun nafakasını tekrar çıkarma şansını bulacaklardır. Burada çiftçi mağdur olduğu için biz sorduk, TARSİM sigortasını yapmayan çok sayıda üretici var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) - Dolayısıyla, mevcut TARSİM sigortasını yapanların, TARSİM sigortası kapsamındaki alanların da bir an evvel tespiti için Tarım Bakanlığının TARSİM yetkililerini de sahaya göndermesi ve gerekli çalışmaları yapması gerekiyor.

Gördüğümüz üzücü tablodan bir tanesi de özellikle çiftçinin yoksulluğu nedeniyle büyük bir kesimi TARSİM sigortası da yapmamış, bu da büyük bir sıkıntı. Dolayısıyla buranın bir an evvel saha tespitleri yapılarak, hasar tespit komisyonları kurularak harekete geçirilmesi ve çiftçilerimizin mağduriyetinin giderilmesini biz talep ediyoruz. Biz bu süreci sonuna kadar takip edeceğiz, Tarım Bakanlığı, Besni Kaymakamlığı sorunları çözünceye kadar, çiftçilerimizin alın terinin karşılığı verilmeye kadar süreci takip edeceğiz. Ben bu kürsüden bütün Besni çiftçilerimize, Adıyaman'daki, Palaş'taki çiftçilerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Onların sesi olmaya devam edeceğim.

Başkanım, size de teşekkür ediyorum böyle bir fırsatı verdiğiniz için.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, engellilerin sorunları ve talepleri hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Piroğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, engellilerin sorunları ve taleplerine ilişkin gündem dışı konuşması

MUSA PİROĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, Engelliler Haftası'ndayız. Bu hafta engellilerin haftası olarak anılacak ve kutlanacak. Sosyal medya şimdiden sevgi sözcükleri, kalp resimleri ve benzeri şefkat dolu mesajlarla dolu. Biz diyoruz ki sevgi sözcükleri sizin olsun, şefkat dolu yürekleriniz yanınızda kalsın, engellilerin önündeki engelleri kaldırın. Engelliler sermaye için üretimin dışına düşmüş emek olarak, devlet için ise hazinenin sırtında yük olarak algılanıyor. İktidar engellileri izole ediyor, neredeyse bir kişinin, buradaki vekillerin ya da herhangi bir üst sınıftan birinin bir yemek parası kadar aylık gelir veriliyor. Bu izolasyonun içinde toplumsal hayattan, sosyal hayattan dışlanıyor ve yaşamaya zorlanıyor ama sadece engelli zorlanmıyor,

bakım hizmeti altında engelli eve hapsedilirken, aileye hapsedilirken aslında aile de kadına hapsediliyor. Engelli bireyle beraber anne de izole ediliyor, hayatın dışına itekleniyor. Devlet gerekli hiçbir desteği vermiyor ve anneyle beraber orada engelli neredeyse toplumun dışında yaşamaya zorlanıyor. Bu anneler sigorta istiyor.

Ben bugün görme engellilerin Noterler Birliği önündeki basın açıklamasına katıldım, geldim. Duyduklarım tüylerimi diken diken etti, belki sizi rahatsız etmez. Avukat, doktor -değişik personel- öğretmen görme engellilerinin noterde imza yetkisi yok. Noter, 2 şahit olmadan, onlarca davayı üstlenen, devlet adına ara buluculuk yapan avukatların imzasını tanımıyor. Ben 1994'te öğretmenlik için başvurduğumda doktorun biri bana "Öğretmen olamazsın." demişti. Milletvekili olabiliyoruz, bakan olabiliyoruz ama görme engelliyseniz notere gittiğinizde, noter yasa dışı bir şekilde "Şahitlik gerekir." deyip o kişinin imzasını tanımıyor. Görme engelliler diyor ki: "İmzamız onurdur." Ben buradan diyorum ki: Engellilerin onuru onurumuzdur.

Bir başka sorun devam ediyor. Mithat Tokur, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünde çalışıyordu, KHK'yle işinden atıldı; kazandı, işbaşı yaptı; şimdi, Türkiye İş Kurumu onu başka bir yere sürdü. Kendisi ortopedik engelli ve yasa diyor ki: "Ortopedik engelliği sürgün edemezsiniz." Ama yasa dinlememek noterden aşağı kadar geliyor. Yetmiyor, Çağlayan Adliyesinde bir avukat savcıya dilekçe vermeye kalkıyor, savcı dilekçeyi kabul etmiyor. Niye? Görme engelli. "Okumayı bilmezsin." diyor, ayrımcılık yukarıdan aşağıya geliyor.

Görme engellilerin basit talepleri var. Bir, yoksullukla uğraşıyorlar, yoksulluğun en dibini yaşıyorlar. Alt bezi alamıyorlar, sonda alamıyorlar, medikal hizmetlerden yararlanamıyorlar ve sadaka gibi bir maaşla geçiniyorlar. Otizmli bireyler ağır sorunlarla uğraşiyor, aileleri neredeyse intiharı istiyor. Bir baba "tweet" atıyor: "Bugün hâlini görünce çocuğumun, benden sonra devletin ne yapacağını biliyorum; ortada bırakacak." Ailelerin hepsi kendi çocuklarının geleceği konusunda derin kaygılara sahip.

İstihdam... Ne yazık ki engelliler iş bulamıyor, devlet kadroları bile doldurulmuyor. Özel sektör engelliye zaten bireyden, insandan saymıyor ve istihdamdan yok ettiğiniz bireyi, aslında yaşamdan koparıyorsunuz. Devlet otomobil veriyor, ÖTV indirimini yapıyor, 400 bin lira üst sınır koymuş, 400 bin liraya otomobil bulamıyorsunuz. Adı "engelli ÖTV indirimini" engelliler hiçbirinden yararlanamıyor ve bütün bunlar basit genelgelerle, basit yöntemlerle burada bile çözülebilir, bunun için kanuna bile ihtiyaç yok. Bu Meclisteki hükûmet, iktidar istediği an bunlar hakkında bir emirle, bir genelgeyle engellilerin en azından günlük yaşamını rahatlatılabilir ama yapmıyor, ama kılını kıpırdatmıyor hatta uluslararası yasaları, kendi çıkardığı yasaları görmezden gelmeye devam ediyor. Ve engelliler ne yazık ki bu Engelliler Haftası'na da büyük mağduriyetlerle giriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MUSA PİROĞLU (Devamla) - Sebebi basit: İktidar sadakayla geçinen, bakıma muhtaç, izole edilmiş, toplumun dışına atılmış engelliler istiyor. Bizse engellerin kaldırıldığı, insanca eşit yaşayacağımız, eşit yurttaş olarak hayata gireceğimiz engelsiz bir dünya, engelsiz bir yaşam istiyoruz. Ve bilinsin ve duyulsun ki bunu eninde sonunda söke söke alacağız, biz kazanacağız. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çelebi...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, sığınmacı sorununa ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sığınmacılar ülkemizde demografik yapımızı, sağlık gen haritamızı, sosyolojik bütünlüğümüzü, emek-sermaye ilişkisindeki dengeyi, asayişi ve güvenliği, millî kültürümüz ve müşterek değerlerimizi, siyasi durumu, ekonomimizi olumsuz etkilemektedir. Sığınmacılar meselesi ne din kardeşliğiyle ne de ırkçılıkla açıklanamaz; devletimizin bekası, milletimizin huzuru, göç mühendisliği meselesidir. Bu konuyu dile getirmek suç değil, vatanseverliktir.

Acil eylem planı olarak, bir: Sınırdaki kuş uçurtmayıp yeni gelecekler engellenmelidir. İki: Esad'la Suriyelilerin geri dönüşü üzerine görüşülmelidir. Üç: Avrupa Birliğiyle eşit sorumluluk paylaşımı üzerine görüşülmelidir diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Yalım...

2.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, pandemi izninde bulunan mahkûmların izin sürelerinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, pandemi izninde bulunan mahkûmlarımızın bu haftadan itibaren tekrar cezaevlerine çağruları yapıldı ancak hâlâ pandemi tam anlamıyla bitmedi, yeni varyasyon tiplerinden bahsediliyor. İnsan ve toplum sağlığı hiçbir şeyden önemli değildir. Bu sebepten dolayı, pandemi izninde olan vatandaşlarımızın izin sürelerinin altı ay daha uzatılması toplum sağlığı açısından ciddi anlamda doğru olacaktır. Bu sebepten dolayı altı ay uzatılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Yılmazkaya...

3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin rant odaklı projelerine ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Plansız yapılan projeler ile çarpık betonlaşma sonucu yeşili az olan Gaziantep, maalesef rant odaklı projeler yüzünden daha havasız ve ormansız bırakılmakta. Antep halkının zararına olacağı için mahkeme tarafından iptal edilen Tugay imar projesi, Büyükşehir Belediyesindeki alicengiz oyunlarıyla tekrar pişirilip önümüze getirilmektedir. Mahkemeden iptal kararı çıkar çıkmaz söz konusu alan için ufak değişiklikler yapılarak yeni planın alelacele tekrardan Belediye Meclisinden geçmesi ve askıya çıkması borç batağında olan Belediyenin amacının ne olduğunu daha net ortaya koymaktadır.

Gaziantep halkı adına, çocukların geleceği için, yaşanabilir bir kent adına ortak paydada buluşan Antep'teki odalar, STK'ler, siyasi parti temsilcileri ve bazı Meclis üyeleri bu karara toplu olarak itiraz etti. Kamu yararı gözetilerek Gaziantep halkı adına yapılan bu itirazlar tekrar yargıya taşınmadan Gaziantep Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından dikkate alınmalı diyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kaplan...

4.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, yüksek enflasyon karşısında maaşların eridiğine ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanı "Enflasyonun köpüğünü alacağız." dedi. TÜFE yüzde 7,25 oranında arttı, nisan ayında enflasyon yüzde 69,97 düzeyinde gerçekleşti, maaşlara yapılan zamlar eriyip gitti. Bugün vatandaşlarımız marketlere sadece gezmeye gidiyorlar. Alım gücü yok, raflardaki rakamlar artık kimseyi şaşırtmıyor; kızdırıyor. Artık vatandaşlarımız patatesi, salatalığı, domatesi, soğanı taneyle alıyor, temel ihtiyaç lüks hâline geldi. Hırsız içeride, kapı kilit tutmuyor ve artık bu halk isyan ediyor. AK PARTİ Hükûmeti derhâl, enflasyonu ve artan zamları da göz önüne alarak emekçilerimizin, memurlarımızın ve tüm kamu çalışanlarının maaşlarına zam yapmalıdır, maaş farkı acilen ödenmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Taşkın...

5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Anneler Günü'ne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bilindiği gibi, geçtiğimiz pazar Anneler Günü olarak tüm yurttaki değişik etkinliklerle kutlandı.

Fedakârlık ve sevginin, merhamet ve şefkatin timsali olan annelerimiz başımızın tacı, en değerli varlıklarımızdır. Annelerimiz sadece insanı dünyaya getiren bir varlık değil; aynı zamanda, insanın doğduğu andan itibaren hem koruyucusu hem de öğretmenidir.

Sevgili Peygamber'imizin "Cennet, annelerin ayaklarının altındadır." buyruğu, dinimizin annelerimize verdiği önemi ve onlara göstermemiz gereken hürmeti gözler önüne sermesi açısından çok önemli ve anlamlıdır.

Başta şehit ve gazi annelerimiz olmak üzere annem, eşim ve ömürlerini ailelerine vakfeden, her daim hürmetlerin en büyüğünü hak eden tüm annelerimizin Anneler Günü'nü kutluyor, ahirete irtihal etmiş tüm annelerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, muharip gazilere ödenen şeref aylıklarının artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vatanımızın bekası için canlarını ortaya koyan muharip gazilerimize 1005 sayılı Kanun'la şeref aylığı ödeniyor. 1005 sayılı Kanun 1968 yılında çıktığında tüm gazilerimize aynı miktarda ödeme yapılıyordu ve o zaman bir aylık şeref aylığıyla 1 tam altın alınıyordu. On beş yıl önce, AKP, bir kanun çıkararak gazilerimiz arasında "sosyal güvencesi olan ve olmayan" diye bir ayırım yaptı. Bugün, sosyal güvencesi olmayanlara 4.253 lira, olanlara ise 1.607 lira maaş ödeniyor; her iki maaş miktarıyla da 1 tam altın alınamıyor. "Ekonomiyi uçurduk." diyorsunuz ama görülüyor ki elli dört yıl önce ekonomimiz sizin yönettiğiniz dönemden çok daha güçlüymüş.

Buradan iktidara sesleniyorum: Gazilerimize hak ettikleri değeri verin, ayırımı kaldırın, maaşlarını 6 binin üstüne çıkarın.

BAŞKAN - Sayın Gültekin...

7.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğdeli çiftçilerin refah düzeyini yükselten projelere devam edileceğine ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde'mizi her alanda büyütmeye ve kalkındırmaya devam ediyoruz. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından 2011-2022 yılları arasında, 159'u küçük ölçekli sulama işi olmak üzere, 237 adet projemize yaklaşık 200 milyon TL ödenekle destekleme yapılmıştır. 2022 yılında da 21 milyon 100 bin TL ödenekle kapalı sulama

sistemlerini, hayvan içme suyu tesislerini de içeren 12 adet projemizi daha Niğde'mize kazandırıyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, suyu ve modern tarımı önemseyerek Niğde'mizde tarımsal yapıda değişimi ve sürdürülebilirliği sağlayıp şehrimizin yenilikçi bir yaklaşımla ekonomik ve sosyal kapasitesini güçlendirerek Niğdeli çiftçilerimizin refah düzeyini yükseltecek projelerimize hız kesmeden devam edeceğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Fendoğlu...

8.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Yeni Camisi'nin aslına uygun restore edilmesini Malatya adına talep ettiğine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Teşekkür ederim Başkanım.

Yapımına 1893'te başlanan ve Sultan II. Abdülhamit'in verdiği destekle 1912'de tamamlanan tarihî Yeni Camisi, halk dilinde "Teze Camisi" Osmanlı mimarisini bugüne taşıyan, tamamen kesme taştan yapılan camimiz, merkez kubbe ve 5 gözlü son cemaat mekânından oluşan, Malatya'mıza emanet yüz on yıllık eserimizdir. Malatya bizim ortak sevdamız; hemşehrilerimizin beğenmediği hiçbir projeyi onaylamamız mümkün değildir. Teze Camisi de Malatya'mızın simge yapılarından. Restorasyon çalışmaları kapsamında Vakıflar Genel Müdürlüğümüz bu tarihî yapıyı en ince ayrıntısına kadar yenilemiş ve hizmete açmıştır. Son yapılan duvar çalışması camimizin görselliğini etkilemiştir ve caminin görüntüsünü kapatmıştır. Son yapılan duvar-çeşme yapısının durdurulup caminin aslına uygun restore edilmesini Malatya adına talep ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Barut...

9.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Yüreğir ilçesi Köprülü Mahallesi'ndeki kentsel dönüşüm çalışmalarına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, Adana'nın Yüreğir ilçesine bağlı Köprülü Mahallesi'nde 290 dönümlük alan 2013'te Bakanlar Kurulu kararıyla "afet riskli alan" ilan edildi. Yaklaşık 1.200 hak sahibi büyük bir mağduriyet yaşıyor. Seyhan Nehri'nin hemen yanı başında kentin en değerli bölgelerinden biri olan alanda yaşanan drama kayıtsız kalınmaz. Kentsel dönüşüm çalışmalarıyla ilgili belirsizliklerin ortadan kalkması, yurttaşların mağdur edilmemesi, hak kaybına izin verilmemesi gerekiyor. Riskli alan ilanı sonrasında yüzde 42'ye ulaştığı söylenen, sonrasında kısmi düzeltmeler yapıldığı aktarılan düzenleme ortaklık payı (DOP) kesintisi nedeniyle yurttaşların çok ciddi bir hak kaybına uğrayacağı açıktır. Telifsiz imkânsız kayıpların yaşanacağı ortada. Hak kaybı açısından infial yaratan bu süreçle ilgili

Bakanlıkça ayrıntılı açıklama yapılmalı, kimsenin mağdur edilmeyeceği ve hak kaybına neden olunmayacağı halka duyurulmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bulut...

10.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, patates ve soğan üreticilerinin beklentilerine ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülke genelinde son elli yılda görülmeyen ölçüde ocak ayından mart ayına kadar 4 kez üst üste meydana gelen ayaz ve don vurması nedeniyle patates ve soğan üretiminde hasat yüzde 70 oranında düşmüştür. Verim kaybı nedeniyle patates ve soğan üreticileri de ciddi bir mağduriyet içerisinde. Hasadın yüzde 70 oranında düşmesi nedeniyle oluşan açığın giderilmesi için ithalat yoluna başvurulması bir seçenek olarak düşünülse de ithalatın soğan ve patates üreticilerini orta vadede karşı karşıya bırakacağı zarar, üretimin önemli ölçüde durması sonucunu doğuracaktır. Bu nedenle, çiftçimizin temel beklentisi, hasat konusunda ciddi zarara uğrayan patates ve soğan üreticisi çiftçimize, tohum ve gübre başta olmak üzere, girdi kalemlerine ilişkin destekleme sağlanarak 2022 yılı içerisinde üretimden kopmamalarının sağlanmasıdır. Bu kalemlerin yani patates ve soğan kalemlerinin ithalatla karşılanması hâlinde rekabet imkânı olmayan birçok çiftçimizin bu ürünlere ilişkin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gülüm...

11.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, HDP'ye yönelik provokasyonların devam ettiğine ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - Partimize yönelik provokasyonların arkası kesilmiyor. Genel Merkezimize yapılan provokasyon girişiminin bir başka biçimi İstanbul il binamıza polis gözetiminde kimliği belirsiz kişilerin gizlice girmesiyle gerçekleşti. Görüntüler ortada; kimliği belirsiz şahıs sivil polislerle bir süre konuşup parti binasını işaret ediyor ve "Burası mı?" diye soruyor. Binaya giren şahsın belinde silah olduğu anlaşılıyor. Binaya girip bir süre orada kalan bu şahıs, çıktıktan sonra, yine polislerle konuşup oradan uzaklaşıyor. Ardından, bu kez plakasız bir araç geliyor ve aynı polislerle konuşuyor. İzmir'de il binamıza giren ve Deniz Poyraz arkadaşımızın yaşamını çalanlar, organize katliam planlarını ve saldırılarını parti binalarımızda denemeye devam ediyorlar ama nafile; ne HDP bu halkın partisi olmaktan vazgeçecek ne de halk HDP'yi yalnız bırakacak. Biz kazanacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yılmaz...

12.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, TFF 3. Lig 2. Grup'ta şampiyon olan Düzcespor'u tebrik ettiğine ve Düzce'nin modern bir stat talebine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TFF 3. Lig 2. Grup'ta şampiyon olan Düzcespor'u tebrik ediyorum. Şampiyonlukta emeği geçen, başta Başkanımız Gökhan Kapoğlu ve Yönetim Kurulu olmak üzere, teknik heyeti, futbolcularımızı ve cefakâr Düzcespor taraftarını tebrik ediyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığından, artık ekonomik ömrünü tamamlamış, 30 yaşını aşkın stadımızın yıkılarak çevre yolunda planlanan şekilde yenisinin yapılmasını ve modern bir stada Düzce'nin de kavuşmasını talep ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Girgin...

13.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, kamu arazilerinin kamunun ihtiyacına göre kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kasa tamtaktır. Hazine taşınmazlarının haraç mezat satışı son hız devam ediyor. Özelleştirme İdaresinin 5 Mayıs tarihli ilanına göre, aralarında Bodrum'daki 2 arazinin de bulunduğu taşınmazlar satışa çıktı. Bu ülkenin her yerini parsel parsel satmaya yeminli misiniz? Özelleştirme İdaresi eliyle kamu arazilerine rant temelli imar planlarına son verilmelidir. Bodrum Gökçebel'de konut alanı olarak planlanan bu arazileri kamu personelimizin lojman ihtiyacına yönelik kullanmak niye aklınıza gelmiyor? Elde olanı satmaktan başka bir yol bilmiyor musunuz? Hazine arazileri rant uğruna satılırken diğer tarafta kamusal hizmet alanları, okul, sağlık, karakol, spor, sosyal, kültürel ve benzeri tesis alanları kamulaştırma yükünden dolayı alınamamakta ve dolayısıyla kamu hizmetleri aksamaktadır. Kamu arazileri kamunun ihtiyaçlarına göre kullanılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kasap...

14.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Tavşanlı Linyitspor'un yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP - (Kütahya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Memleket ekonomik bir rant içinde kıvrılırken, sosyal çalkantılar yaşanırken bir de sporda kara bir leke yaptı bu Spor Bakanlığı. Tavşanlı Linyitspor'un 3. Lig'e çıkma hakkını gasbettiler. Maç başladıktan sonra kural değiştirmek sizin usulünüz, sizin yönteminiz. Esame listesinde

olmamasına rağmen, maç başladıktan sonra tedbirli oyuncunun faksı bir dakika sonra geliyor. Böyle bir usulsüzlükle ilgili Sayın Gençlik ve Spor Bakanını, Türkiye Futbol Federasyonunu, Amatör Spor Kulüpleri Federasyonunu göreve davet ediyorum. Masa başında bir takımın, bir şehrin hakkını gasbetmeyin. Tavşanlı Linyitspor'un hakkı, emekçi kömür işçilerinin takımının hakkı 3. Lig'dir, bu hakkı masa başında gasbetmeyin. Kalem oyunlarıyla oyun içinde, maçta kural değiştirmek sizin yönteminiz olmamalı.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Ceylan...

15.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, serbest muhasebeci mali müşavirlerin sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, serbest muhasebeci mali müşavirlerin sorunları her geçen gün azalacağına iktidarın çıkardığı yeni düzenlemelerle kar topu gibi büyümektedir. 2021 yılında Kooperatif ve Üst Kuruluşlarının Denetimine Dair Yönetmelik'te yapılan düzenlemeler meslek mensuplarını rahatsız etmiştir. Değişiklikler yapılırken TÜRMOB'un önerileri görmezden gelinmiştir; en makul önerilerinden biri olan, denetleme organında en az bir meslek mensubunun bulunması önerisi dahi kabul görmemiştir. Dış denetim şartının düzenlendiği maddeyle Bakanlıkça yapılan sınavda başarı şartı aranması SMMM ve YMM olarak görev yapan meslek mensuplarını, en hafif deyiimiyle, üzmüştür. Ayrıca, daha önce Meslekî Eğitim Kurulunda temsil edilen TÜRMOB, 703 sayılı KHK'yle kuruldan çıkarılmıştır. Muhasebe alanında çiraklık, kalfalık ve ustalık süreçlerinden meslek örgütü olan TÜRMOB'un dışlanmış olması kabul edilemez. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gökçel...

16.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, hububat alım fiyatlarının derhâl açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hububat hasat sezonu yaklaşıyor; mayıs ayının sonunda buğday ve arpa hasadı Çukurova'da başlayacak ancak Toprak Mahsulleri Ofisi hububat alım fiyatlarını hâlâ açıklamadı. Sahada çiftçilerle yaptığımız konuşmalarda, ziraat odaları ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğiyle yaptığımız görüşmelerde hububat alım fiyatları açıklanmadığı için çiftçilerimizin önünü göremediğini, son bir yılda maliyetlerin yüzde 200'den fazla arttığını söylediler. Maliyetler fahiş oranda arttı, çiftçilerimiz üretimden uzaklaşıyor. AKP, çiftçimizin sorunlarını çözmek yerine ithalat yapıyor. Çiftçi önünü görmek, üretmek istiyor. Çiftçimizi maliyetler altında ezmekten vazgeçin, derhâl hububat alım fiyatının kilogramını en az 7 lira olarak açıklayın, prim desteklerini artırın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Özkan...

17.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Cumhurbaşkanının konut kredisi müjdesine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dünyanın ve bölgemizin sancılı bir süreçten geçtiği şu dönemde Türkiye, rotasından sapmadan hedeflerine doğru ilerliyor. İlk defa konut sahibi olacıklara 2 milyon liraya kadar, birinci el satın almalar için on yıla kadar vadeli olmak üzere 0,99 faizli konut kredisi sağlıyoruz. Mayıs başı itibarıyla yüzde 40'ı tamamlanmış ve asgari yüzde 50'si satılmamış inşaat projelerinin tamamlanabilmesi için 20 milyar liraya kadar kaynak ayırdık.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Müteahhitleri bir doyuramadınız gitti ya!

HACI ÖZKAN (Mersin) - Bir yıl boyunca konut fiyatlarını duyurdukları fiyatta sabit tutma güvencesi veren firmalar belli rakama kadar otuz altı ay vadeyle finansmandan yararlanabilecek.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından paylaşılan bu müjdelerin milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Aycan...

18.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'dır. Engelli kişi sayısı ülkemizde ve dünyada artmaktadır. Nüfusumuzun yüzde 12'sinin en az 1 engeli vardır. Engellilik hayatın gerçeğidir, herkesin başına gelebilir. Engellilerle birlikte yaşamalı, hayatı paylaşmalıyız. Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz tüm engellilerimizin bağımsız olarak yaşamasından yanayız, engellilerle ilgili yapılacak düzenlemeleri ve iyileştirmeleri destekliyoruz. Tüm kurum ve kuruluşlar engellilerin hayatını kolaylaştırmak için gerekli düzenlemeleri yapmalıdır. Özellikle yerel yönetimler şehirde engellilerin yaşamasını kolaylaştırıcı düzenlemeler yapmalıdır. Engelliler için en önemli konulardan biri engellilerin istihdamıdır, kamu ve özel sektör engelli istihdamını artırmalıdır. Bu durum, engellilerin kimseye bağımlı olmadan yaşaması için son derece önemlidir. Engelli vatandaşlarımıza tüm engellerinin kalktığı sağlıklı bir ömür diliyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Alban...

19.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, kadın sığınmaevlerinin yetersizliğine ilişkin açıklaması

MÜRSEL ALBAN (Muğla) - Sayın Başkan, Türkiye'de kadına şiddet olaylarındaki artışın hangi boyutlara ulaştığı kadın sığınmaevlerindeki sayının yükselişle birlikte ortaya çıktı. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına verdiğimiz soru önergemize verilen yanıtta göre, kadın sığınmaevlerinde barınan kadınların ve beraberindeki çocukların sayısı 87.595 kişiye ulaşarak Tunceli ve Bayburt illerinin nüfusunu aştı. Kadın sığınmaevlerinin nüfusu bu kadar artarken Bakanlığa bağlı sadece 112 kadın sığınmaevi bulunmaktadır. 112 adet kadın sığınmaevi yetersizdir. Yerel yönetimlerin haricinde Bakanlık acilen çok sayıda sığınmaevi açmak zorundadır çünkü ülkeyi yönetemediğiniz net bir şekilde ortada, insanları bu duruma getirdiniz. Bu konuda Bakanlığa görev ve görevini yerine getirmeye çağırıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kenanoğlu...

20.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 3 önemli Alevi çatı kurumunda yapılan seçimlere ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, son altı ayda 3 önemli Alevi çatı kurumumuz genel kurulunu yaptı. Ekim ayında Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı genel kurulunu yaptı ve Sayın Ercan Geçmez tekrar Başkanlığa seçildi. Mart ayında Alevi Kültür Dernekleri Genel Merkezi genel kurulunu yaptı ve Sayın İsmet Kurt Genel Başkanlığa seçildi. 8 Mayıs'ta ise Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Genel Merkezi genel kurulunu yaptı ve Sayın Cuma Erçe Genel Başkanlığa seçildi. Ben, buradan, 3 Genel Başkanımızı ve yönetimlere seçilen tüm arkadaşlarımızı kutluyorum. Alevilerin hak mücadelesinde önemli bir yere sahip olan bu kurumlarımızı Meclis Genel Kurulundan selamlıyorum, yönetime gelen tüm canlarımızı da kutluyorum, başarılar diliyorum. Yapacakları mücadelede ve hizmette Hak yardımcıları, Hızır yoldaşları olsun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Tutdere? Yok.

Sayın Filiz...

21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığı sorununa ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gençlerimiz, çocuklarımız ve toplumumuz için ciddi bir tehlike oluşturan uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığı sorunu her geçen gün büyümektedir. Seçim bölgem Gaziantep'te bizzat gördüğüm birçok mahalle sakini metruk ev ve binaların içinde uyuşturucu, özellikle "ateş/buz" denilen metamfetamin kullanımı ve satışının yapıldığını, bu evlerin önünden korkarak geçtiklerini, çocukları için endişe ettiklerini ifade ettiler.

Vatandaşlar, söz konusu yerlerde gençlerin ve çocukların uyuşturucu maddeye kolaylıkla ulaşabildiklerini, uyuşturucu temini için de ayrı bir asayiş sorunu olan hırsızlık vakalarının arttığını dile getirdiler.

Bu sorunun önlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması için uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının tüm boyutlarıyla araştırılması ve sorunun çözülmesi için ilgili bakanlıklarımız, eğitim kurumlarımız ve üniversitelerimiz koordineli bir çalışma yapmalıdır diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gürer...

22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilerle ilgili acil düzenlemeler yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

2003 yılı net asgari ücret 226 lirayken asgari emekli aylığı 332 lira idi. 2022 yılında net asgari ücret 4.253 lira, asgari emekli maaşı ise 2.500 liradır. AKP iktidarı emeklilerin maaşlarını budaya budaya emekliyi açlık sınırı altında gelirle yaşamaya mecbur etmiştir. 2008 yılında AKP iktidarının değiştirdiği aylık bağlama oranıyla emekli maaşları erimiştir. 2000 yılından önceki dönemde uygulanan alt sınır emekli aylığı bağlama oranının yüzde 70'ten yüzde 35'e düşürülmesi özellikle asgari ücretle çalışanların emekli aylıklarında önemli hak kayıplarına neden olmuştur. Güncelleme katsayısı ve aylık bağlama oranının iyileştirilmesi şarttır. Emekli aylıklarına seyyanen zamlarla birlikte refaktan pay verilmelidir. En az emekli maaşı asgari ücret seviyesinde olmalıdır. Emekli çarşı pazara çıkamaz duruma düşürülmüştür, et ve süt mamullerini artık rafta görmektedir. Emeklilerle ilgili acil düzenlemeler sıralanmalıdır.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN - Evet, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Usta, buyurun.

23.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Hıdırellez'e, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na, 10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü'ne, Haiti'de 8 Türk vatandaşının da içinde bulunduğu otobüsün kaçırılmasına, TÜİK'in açıklamış olduğu işsizlik rakamlarına, esnafın ödeyemediği elektrik faturalarına, Avrupa'da enerji enflasyonunda 1'inci olduğumuza, hayvan yetiştiricilerinin sorunlarına ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun Osmangazi Köprüsü'ne ilişkin verdiği rakamlara ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İyi bir hafta diliyorum. Bütün milletvekili arkadaşlarımla geçmiş bayramını kutluyorum.

5 Mayıs 6 Mayısı bağlayan gece idrak ettiğimiz Hıdırellez gününü kutluyor, aziz milletimize huzur ve refah getirmesini diliyorum. Böylesi anlamlı bir günde, İYİ Parti iktidarıyla birlikte tarımın kalkındığı, toplumun her kesimi için haklı taleplerinin karşılandığı, gençlerin ülkeye ve geleceklere dair umutlarının yeşerdiği, emeklilerin torunlarına rahatça harçlık verebildiği bir Türkiye temenni ediyorum.

10-16 Mayıs, Dünya Engelliler Haftası, farkındalık kapsamında engelli vatandaşların karşı karşıya oldukları sorunların dile getirildiği haftadır. Bugün kutlanacak ya da tebrik edilecek bir gün değil, 9 milyon engelli vatandaşımızın ve ailelerinin karşılaştığı zorlukları ve sorunları dile getirip çözüm sunma günüdür. Evde bakım ücretlerinin yetersiz olması ve bu yetersiz ücretin dahi herkese verilmemesi Hükûmetin en başta çözmesi gereken sorunlardan bir tanesidir. Bir ülkenin kalkınma ve muasır medeniyet seviyesi, o ülkenin dezavantajlı vatandaşlarına sağladığı kolaylıklar ve imkânlarla ölçülmektedir. Bu kapsamda, İYİ Parti olarak, daha erişilebilir ve daha yaşanabilir, engelsiz bir Türkiye inşa etmek için çalışmaya son gücümüzle aralıksız devam edeceğiz.

10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü'nü kutluyor, tüm psikologlarımızı muhabbetle selamlıyorum. Psikologlar meslek yasının da çıkarılması gerektiğine inanıyor, konuyla ilgili Hükûmeti çalışma yapmaya davet ediyorum.

Dün Dominik Cumhuriyeti'nden Haiti'ye seyahat etmekte olan ve 8 Türk vatandaşımızın da içinde bulunduğu bir yolcu otobüsü Haiti'nin başkenti Port-au-Prince'e yaklaştığı sırada silahlı gruplarca kaçırılmıştır. Edindiğimiz ilk bilgilere göre, yolcuların fidye amaçlı kaçırıldığı söylenmektedir. Olayın ardından -Haiti'ye akredite- Türkiye'nin Santo Domingo Büyükelçiliği Haiti ve Dominik Cumhuriyeti nezdinde girişimlere başlamıştır. İYİ Parti olarak olayı yakından takip ediyor, Dışişleri Bakanlığımızın gecikmeden gerekli tüm tedbirleri almasını da bekliyoruz.

Sabah saatlerinde Türkiye İstatistik Kurumu işsizlik rakamlarını açıkladı; işsizliğin arttığını görüyoruz, bunu daha uzun süre konuşmaya gerek yok yani Hükûmet şu ana kadar hep pandeminin en derin olduğu dönem ile şu anı mukayese ediyordu, "İstihdam arttı." diyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) - Hâlbuki biraz daha geriye giderek baktığımızda aslında işsizliğin çok yüksek boyutlara ulaştığını görüyoruz. Geniş tanımlı işsizlik son verilere göre yüzde 22,7 olarak gerçekleşmiştir, bir önceki aya göre 0,6 puanlık bir artış olmuştur; bu çok olağanüstü bir artıştır. Genç nüfustaki işsizlik oranının da zaten ne olduğunu hepimiz biliyoruz.

Bayramda seçim bölgem Samsun'da, tabii, ziyaretlerimiz oldu. Hemşehrilerimizle bayramlaşma esnasında bir dokunduk bin ah işittik. Emekli perişan, memur perişan, işçi perişan, özellikle esnaflar da çok sıkıntıda; esnaf sermayesinin hızla eridiğini, sattığı malın yerine yenisini koyamadığını söylüyor, borçla boğuştuğunu söylüyor.

Bütün bu sıkıntılar zaten devam ederken son dönemde de biliyorsunuz elektrik faturaları... Havza'da bir esnaf şunu söyledi bana: "Dört aydır ben elektrik faturamı ödeyemiyorum." Şimdi, elektrik faturası ödeyemiyor fakat elektrikleri de kesilmiyor, enteresan bir şey fakat cezai işlem, kaçak elektrik kullanma muamelesi yapılıyor; daha sonra borçları katlanarak artıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ERHAN USTA (Samsun) - Bu şekilde dağıtım şirketleri bir tuzak kuruyor. Elektrikliğini kessen feryat daha fazla artacak, kesmiyor fakat ödeyemeyecek duruma getiriyor, böyle bir cezalandırma var. Dolayısıyla bu konuya bakılması lazım. Avrupa'da enerji enflasyonunda 1'inciyiz; yüzde 40 Avrupa'da, Türkiye'de ise enerji enflasyonu yüzde 265, bunun kaldırılması mümkün değil. Bu, dünyadan kaynaklanan bir şey değil, dünyadan kaynaklanan olsa Avrupa'daki kadar enflasyonumuz olurdu, enerji enflasyonu. Yani yüzde 40 ile yüzde 265 arasındaki fark Türkiye'nin, Türkiye ekonomisinin yanlış yönetilmesinden kaynaklanmaktadır, Erdoğan Hükûmetinin yanlış uygulamalarından kaynaklanmaktadır.

Yine, bayram ziyaretleri esnasında ilçelerde, özellikle Lâdik ilçesinde şöyle bir şeyle karşılaştık Sayın Başkan, hayvan yetiştiricileri şunu söylüyor: "Buzağılarda doğum parametresi diye bir şey icat edilmiş, buna göre doğum parametresine uygun bir şekilde buzağı doğumu gerçekleşmezse buzağı yardımları kesiliyor." Yani on beş ayda bir, on beş ayı geçtikten sonra buzağının doğmuş olması durumunda bu destek verilmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ERHAN USTA (Samsun) - E, şimdi yani yem fiyatlarının bu kadar arttığı bir ortamda, insanların "Şu yaz gelse de biraz hayvanları meraya çıkarsak." diye yazı beklediği bir ortamda bu doğum parametresinin bu şekilde uygulanması yine hayvan üreticilerini çok zor durumda bırakıyor. Bunun mutlak suretle esnetilmesi lazım. Mesela, bir üretici dedi ki: "10 tane buzağım oldu sadece 4 tanesine destek aldım." Birçoğu "Hiçbirine destek alamadım." diyor. Dolayısıyla pahalı girdi fiyatlarından dolayı hayvanlar yeteri kadar beslenemiyor. Zaten zor durumda olan hayvan üreticileri de bu buzağı desteğinin kesilmesiyle daha da sıkıntılı duruma geliyorlar.

Son konu olarak da Sayın Başkan, Ulaştırma Bakanı Adil Karaismailoğlu dün bir açıklama yaptı, bu açıklamada Osmangazi Köprüsü'nü örnek vererek bayram dönemi için bir haftada yolcu sayısının, daha doğrusu taşıt sayısının garantiyi geçtiğini, yüzde 120 olarak gerçekleştiğini söyledi. Tabii, bir defa, bu bir haftayı almak çok doğru bir şey değil yani yoğun olan bir hafta; bir.

İkincisi; biz şu anda almamız gereken yani müteahhide...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Mikrofonu son kez açıyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Müteahhide -otomobil için söylüyorum- 672 lira ödeniyor; bunun 184,5 lirası sadece vatandaştan alınıyor, 487,5 lirası hazine tarafından veriliyor. Şimdi, siz bunu görmeyeceksiniz, "Yüzde 120 oranı gerçekleşti." diyeceksiniz. Bu düzeltmeyi yaparak oranı hesapladığımızda, yani garanti karşılama oranı o en yoğun olan hafta için yüzde 28 olarak gerçekleşmiştir, yüzde 120 değil. Yani verdiğiniz parayla birlikte buna bakmanız lazım; vatandaşı kandıran, vatandaşı aldatan bir Ulaştırma Bakanı vardır. Bunu yılın geneline vurduğumuzda da gerçek karşılama oranı yüzde 21'dir. Dolayısıyla, 84 milyon, işte, birkaç yandaş müteahhide çalışıyor bu ülkede ve bunu da millete yanlış anlatan bir Ulaştırma Bakanı var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 8 Mayıs 2022 tarihinde İsviçre'nin Basel şehrinde düzenlenen 23 Nisan Uluslararası Çocuk Festivali'nde bölücü terör örgütü PKK yandaşlarınca gerçekleştirilen alçak saldırıya, Haiti'de 8 Türk vatandaşının da içinde bulunduğu otobüsün kaçırılmasına, 9 Mayıs 1988 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi Taşköyü mezrasında terör örgütü PKK'nın gerçekleştirdiği menfur ve alçak saldırının yıl dönümüne, 10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü'ne, 7-13 Mayıs Karayolu Trafik Haftası'na, Yunanistan'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcularımızı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 8 Mayıs 2022 tarihinde İsviçre'nin Basel şehrinde düzenlenen 23 Nisan Uluslararası Çocuk Festivali'ne bölücü terör örgütü PKK yandaşları tarafından alçakça saldırı düzenlenmiş ve bu saldırıda en az 6 vatandaşımızın yaralandığı bildirilmiştir. Terör örgütü PKK'nın özellikle Avrupa'nın göbeğinde sokakları rahat bir şekilde

terörize edebilmesi, başta olayın vuku bulduğu İsviçre olmak üzere, tüm Avrupa ülkelerinde terör örgütlerine karşı kararlı bir şekilde mücadele edilmesi gerekliliğini bir kere daha ortaya çıkarmıştır. Menfur saldırıda yaralanan vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyor, olayın faillerinin derhâl adalet karşısına çıkarılarak cezalandırılmasını talep ediyoruz.

Sayın Başkan, 8'i Türk vatandaşı olmak üzere içerisinde 17 kişinin bulunduğu yolcu otobüsünün Dominik Cumhuriyeti'nden Haiti'ye giderken silahlı gruplarca kaçırıldığı bildirilmiştir. Dışişleri Bakanımız tarafından vatandaşlarımızın kurtarılması için kriz masası oluşturulduğu ve vatandaşlarımızın sağlık durumlarının iyi olduğu ifade edilmiştir.

Devletimizin ilgili birimleriyle konuyu yakından takip ettiği bu süreçte vatandaşlarımızın bir an evvel sağ salim bir şekilde kurtarılmalarını diliyoruz.

Sayın Başkan, 9 Mayıs 1988 tarihinde Mardin ilimizin Nusaybin ilçesi Taşköyü mezrasına baskın yapan terör örgütü PKK'nın alçak saldırısında aynı aileden 8'i çocuk, 2'si kadın olmak üzere 11 vatandaşımız katledilmiş, 2 çocuk ağır yaralanmıştır. Masum sivil ve çocukların katledildiği bu menfur ve alçak terör saldırısının yıl dönümünde şehit edilen vatandaşlarımızı rahmetle anıyor, terör örgütü PKK'yı bir kere daha lanetliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam ediniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, insan davranışlarının psikolojik, biyolojik ve sosyal süreçlerini ele alarak neden ve sonuç bağlamında ruhsal yaşantıya olan etkilerini çeşitli bilimsel yöntemlerle inceleyen ve ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesi noktasında önemli bir mesleği icra eden psikologlarımızın 10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü'nü kutluyoruz.

Yine, trafik düzeni ve güvenliğinin öneminin vurgulanması, kamuoyunun trafik güvenliğine yönelik duyarlılığının arttırılması amacıyla 7-13 Mayıs haftası Karayolu Trafik Haftası olarak kutlanmaktadır. Trafik Haftası vesilesiyle sağlıklı yolculukların meydana gelebilmesi ve trafik kazalarının önlenmesi hususunda özellikle emniyet kemerinin kullanımı, hız sınırına uyma, trafik ışıklarına riayet etme, yaya yolu ve yaya geçitlerinin önemi konusunda tüm vatandaşlarımızı kurallara uymaya davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Son olarak, Yunanistan'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda kadınlar 81 kiloda yarışarak toplamda 230 kiloluk derecesiyle 2 altın, 1 gümüş madalya kazanarak dünya şampiyonu olan millî sporcumuz Dilara Narin ve erkekler 81 kiloda yarışarak toplamda 324 kiloluk derecesiyle dünya

şampiyonu olan millî sporcumuz Hakan Şükrü Kurnaz'ı yürekten tebrik ediyor, ülkemizi gururlandıran sporcularımızın başarılarının devamını diliyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Beştaş...

25.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na, 10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü'ne, Kuzey İrlanda'da yapılan seçimlerde Sinn Fein'in gösterdiği başarıya, Gezi tutuklularınca yapılan ortak açıklamaya, hayatını kaybeden Profesör Doktor Zeynep Ergun'un ailesine ve yakınlarına başsağlığı dilediğine, Nesin Vakfına yapılan yanlıştan bir an önce dönülmesi gerektiğine, 80 yaşındaki Makbule Özer ile 79 yaşındaki Hadi Özer'in örgüte yardım ve yataklıktan dolayı cezaevine kapatılmasının bir utanç vesikası olarak tarihe geçeceğine, 1 Mayıs'ta HDP İstanbul il binasına polis gözetiminde giren şahsa ve 5 Haziran davasında yargılanan polisler verilen cezaya ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, 10 Mayıs ile 16 Mayıs arasında, Birleşmiş Milletlere üye 156 ülke aynı tarihlerde Engelliler Haftası'nı kutluyor. Engelliler için yaşamı kolaylaştıran tek bir dokunuş olmayan bir ülkede yaşıyoruz ne yazık ki. Oysa aşlamayacak engelin olmadığını engelli yurttaşlar bize her gün çeşitli vesilelerle gösteriyor. Engeli yaratan, iktidarın yurttaşını önememeyen politikalarıdır. Bu bahisle, öncelikle Engelliler Haftası'nı kutlamak istiyorum. Onlara yönelik yaşam koşullarının iyileştirilmesine dair politikaların mutlaka öne alınması gerekiyor. Bugün engellilere dair bir araştırma önergesi indiriyoruz. Bütün partilerden bu araştırma önergelerini desteklemelerini de talep ediyoruz.

Yine, bugün 10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü. Ben de ruh sağlığının korunması, geliştirilmesi için çok geniş çabalar gösteren psikologların gününü kutluyorum. Sinn Fein'in önderlerinden Bobby Sands'in cezaevinde açlık grevinde hayatını kaybettiği 5 Mayıs 1981'den tam kırk bir yıl sonra 5 Mayıs 2022'de Kuzey İrlanda Parlamentosu seçimlerini Sinn Fein 1'incilikle tamamladı; bu sonuçlara göre, 90 sandalyeli Kuzey İrlanda Parlamentosunda 27 sandalye elde etti. Evet, Sinn Fein Kuzey İrlanda'da ilk defa seçimleri 1'incilikle bitirdi. Daha önce de 2020 yılında Güney İrlanda'da yine 1'inci olmuştu Sinn Fein ve İrlanda'nın her iki yakasında Sinn Fein rüzgarı esiyor. Ben, öncelikle onların zaferini kutluyor ve selamlıyorum. Dünya mücadele tarihinin en genç ve sevilen figürlerinden olan Sands'ten geriye şiirleri, şarkı sözleri ve günlükleri kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Günlüğündeki son cümle "Bizim de günümüz gelecek." idi. Evet, sevgili halkımız, bizim de günümüz gelecek, umudumuzu yitirmeyelim.

Gezi tutuklularından Can Atalay, Çiğdem Mater, Hakan Altınay, Mine Özerden, Mücella Yapıcı, Osman Kavala ve Tayfun Kahraman'dan ortak bir açıklama yapıldı. Bu açıklamada "Konu bizler değiliz! Asıl mesele güzel ülkemizde insanlık, vicdan, adalet ve hukuktan en asgari düzeyde dahi bahsedilip bahsedilemeyeceğidir. Ya kin ve kibir baskın olacak ya da kardeşlik, eşitlik, özgürlük ve demokrasi kazanacak. Biz adaleti, kardeşliği, vicdanı, özgürlüğü ve tabii ki Gezi'yi savunacağız." demişler. Evet, biz de HDP olarak, Gezi tutuklularını buradan selamlıyoruz, onlarla birlikte mücadeleye devam edeceğiz, içerideki kardeşlerimizi asla unutmayacağız ve davanın unutulmamasına, haklı sonuç çıkmasına dönük çabalarımızı ve mücadelemizi devam ettireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Daha yeni başladım Başkan.

BAŞKAN - Vakit çabuk geçiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Yazar ve barış imzacısı Profesör Doktor Zeynep Ergun hayatını kaybetti; ailesine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum, saygıyla eğiliyorum.

Nesin Vakfının mal varlığına el konuldu. Açıkçası, bağışlarla ayakta duran bir vakıf, çok önemli işler yapıyor çocuklar için ve orada istihdam edilen insanlar; çocuklar var. Bizler de eğitime gönül veren Nesin Vakfının yanında olduğumuzu belirtiyor ve bir an önce bu yanlıştan vazgeçilmesini talep ediyoruz.

Sayın Başkan, size ibret verici bir resim göstereceğim. Evet, 80 ve 79 yaşında bir çift. Kim? Makbule Özer ve Hadi Özer. Dün tutuklandılar. Evet, cezaevine götürüldüler. Neden? Örgüte yardım, yataklık yaptıkları iddiasıyla haklarında mahkûmiyet kararı varmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Çete üyelerini, suç örgütlerini, Madımak katillerini, Hizbullahçıları, kadın katillerini serbest bırakan iktidar 2 yaşlı insanı cezaevine kapatarak herhâlde devleti koruduğunu söylemeyecek. Devlet adalete ve hukuka dayanmıyorsa o devleti zaten sorgulamamız lazım. Hakikaten bu fotoğrafa bakıp iktidar grubuna -kim utanırsa bilmiyorum- utansın diyorum. Utanın ya! Bu kadın devleti mi yıkacak? Siz "Nevroz"da 5 yaşındaki çocuğun üstünü arayarak, 80 yaşındaki insanları cezaevine kapatarak bu devleti

eğer bunlarla ayakta tutacaksanız tutamayacaksınız çünkü siz yıkıyorsunuz, asıl bu yıkıcılığı siz yapıyorsunuz. Bu, utanç vesikası olarak, sizin alnınızda kara bir leke olarak kesinlikle tarihe geçecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bu Makbule ve Hadi Özer'e bütün iktidar grubu vekilleri lütfen bir dakika düşünmeden baksın diyorum, acaba ne hissedecekler?

Son olarak, bugün İstanbul il binamıza 1 Mayıs'ta bir keşif yapıldığını öğrendik. Polisler eşliğinde, polisler gözetiminde içeride yedi dakika kalan zata ilişkin henüz hiçbir açıklama yok. İktidar grubuna soruyorum ve araştırmalarını talep ediyorum: Polislerin öncülük ettiği, gözetlediği bizim parti binamıza giren bu şahıs kimdir? Kimliklerinin bir an önce açıklanmasını ve bize de bunun bildirilmesini talep ediyoruz. HDP'yle uğraşmaktan vazgeçin. Siz HDP'ye saldırdıkça, unutmayın, HDP bunun karşısında daha da güçleniyor, büyüyor çünkü bizim fikirlerimiz, ideolojimiz, siyasetimiz sizin sandığınızdan çok daha güçlü ve büyüktür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ek süre vermeyecek misiniz?

BAŞKAN - Mikrofonu son kez açıyorum.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ya, bununla bağlantılı söyleyeyim -TÜİK rakamları açıklandı, onu bırakıyorum başka zamana- Sayın Başkan, 5 Haziran katliam davasında polisler için iki ay on beş gün ceza verilmişti; iki ay on beş gün. Ya, 4 kişi öldürüldü, katliam yapıldı, bu polisler için verilen ceza da bugün beraatle sonuçlandı. Katilleri aklayan ama siyasetçileri, muhalefeti susturmaya çalışan bir iktidar aklı kaybetmeye mahkûmdur. Vallahi de kaybettiniz, billahi de kaybettiniz. "Kaybedeceksiniz." demiyorum, şu anda zaten halk size gerekli cevabı veriyor. Bu fotoğraf sadece hafızanızda kalsın; 5 yaşındaki çocuktan, 80 yaşındaki nineden korkan bir iktidarın halka verebileceği hiçbir şey kalmamıştır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özkoç...

26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, iktidara geldiklerinde engelli yurttaşların önündeki engelleri kaldıracaklarına, saray yönetiminde ülke sorunlarının katlanarak arttığına, bu sorunların cezaları artırarak değil bütüncül politikalarla çözülebileceğine ve kendi iktidarlarında bu sorunların üstesinden geleceklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde yaklaşık 10 milyon engelli yurttaşımız var, aileleriyle birlikte 40 milyon kişi. Bunların sorunlarını biliyoruz, çarelerini biliyoruz. Mevcutta yerel iktidarımızda, yakın gelecekte genel iktidarımızda engelli yurttaşlarımızın önündeki fiziksel ve ekonomik engelleri tek tek kaldıracağız. Öncelikle çalışma hayatındaki engelleri kaldıracağız, kamu ve özel sektördeki engelliler için ayrılan tüm kotaları dolduracağız, engelli aylıklarını ve evde bakım aylıklarını hayat pahalılığını gözeterek belirleyeceğiz; sağlık kurulu raporları başta olmak üzere, sağlık altında kangrenleşen sorunları gidereceğiz, eğitimde fırsat eşitliğinin önündeki tüm engelleri ortadan kaldıracağız.

Değerli Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; ülkemizdeki engellilerin ve tüm yurttaşların nefes alabilmesi için aşmamız gereken temel engel saray yönetimidir. Sarayın ülkeyi yönettiği her gün sorunlarımız katlanarak artıyor. Sarayın dün konut fiyatlarındaki artışı engellemek için müjde olarak kredilerin düşürüleceğini duyurması, son bir yılda ev fiyatlarının 2'ye katlanmasına neden olmuştu. Tek bir günde artış yüzde 50'yi buldu. Faiz düşürerek enflasyonu indirmeye çalışan ekonomistin dâhiyane yeni hamlesi galiba bu. Bu hamle de yine kur korumalı mevduat sonucunda gördüğümüz gibi, parası olana yarayacak ve yine kamu bankaları üzerinden hazinenin yükünü artıracak, ekonomi daha fazla boğulacak.

Erdoğan'ın halkın boğazına çökerek üretmeye çalıştığı diğer bir hamle de stokçulukla ilgili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam ediniz.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Piyasada, tarlada ürün yok, dolar 15'i aşmış, akaryakıt zamlarını günlük takip etmek mümkün değil. Saray stokçulukla uğraşiyor. İki yıldır aynı hikâye. Sorun cezaların azlığı değil, AKP'nin yanlış tarım, ekonomi ve para politikasıdır. Çare burayı değiştirmek. Stok kısmıyla ilgili çözüm de ceza arttırmak değil, kapsamlı hal yasası, perakende ticaret düzenlemesi, AVM ve elektronik ticaret hakkında düzenleme ve lisanslı depoculuk yasasıdır. Sorun yapısaldir, çare de yapısal, üretilebilir ama AKP ne yaptı? Corona sürecinin başında fahiş fiyat artışına karşı Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu oluşturdu. Kurulu kuran, başında yer alan Bakan Ruhsar Pekcan kendisi fahiş fiyatçı ve stokçu çıktı, onun bile hesabı sorulamadı Türkiye'de.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - İkinci adım bu yılın başında stokçulukla ilgili cezaları 20 kata kadar arttırdılar. Sonuç, cezalardaki tarihî bu artıştan sonra beş ay içerisinde enflasyon tarihî artış gösterdi. Hepimiz acı tecrübeyle gördük, ceza artırarak ne stokçuluk ne de fiyat artışının önüne geçilebiliyor. Niye şimdi tekrar ceza artırmayı konuşuyoruz? Aynı bugün görüşeceğimiz teklifte kadına şiddet ve sağlıkta şiddetin çözümü ise sadece ceza artırımını öngörebilmek değildir, ceza tek başına çözüm değildir, sorunlar köklü ve yapısal çözümler gerektiriyor, bütüncül politika gerektiriyor. Bu yüzden de siz bunu yapamıyorsunuz çünkü attığınız her adımda sadece zengini, sadece yandaşı, sadece sarayı düşünüyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Biz bu yüzden geleceğiz, biz geldiğimizde hep birlikte bütün bu sorunların üstesinden geleceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu...

27.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Vakıflar Haftası'na, Engelliler Haftası'na, Cumhurbaşkanının konut satışına ilişkin açıkladığı pakete, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir hukuk devleti olduğuna ve kuvvetler ayrılığı prensibinin her zaman cari olduğuna, ekonomik sıkıntı çeken vatandaşların durumunu iyileştirici paket ve düzenlemeleri kamuoyuyla paylaşacaklarına ve Genel Kurul gündemine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Malumunuz, bu hafta Vakıflar Haftası. Geçmişten günümüze ulaşan köklü vakıf kültürümüz toplumun vicdanını ve geleneksel değerlerini en güzel ortaya koyan sivil yapılanmalar olarak karşımıza çıkmaktadır. İncancımızdan, tarihimizden, kültürümüzden, medeniyetimizden kaynaklanan ve gerçekten, Selçuklu'dan Osmanlı'ya, Osmanlı'dan cumhuriyete uzanan bu vakıf medeniyeti anlayışımız milletimizin hakikaten önemli hasletlerindedir. İyilik ve yardımseverlikle birlikte sosyal devlet olgusunun sentezlenmesiyle sahip olduğumuz zengin vakıf kültürümüz geçmişten bugüne miras olarak gelmiş, bugünden yarına da gelecek nesillerimize miras olarak varlığını sürdürecektir. Vakıf geleneğinin güçlenerek gelecek nesillere aktarılması hem birey hem de toplum olarak önemli sorumluluklarımızdandır. Bu vesileyle vakıf kültürüne yönelik hassasiyetlerinden ve katkılarından dolayı Sayın Cumhurbaşkanımıza, Kültür Bakanımıza, Vakıflar Genel Müdürlüğü çalışanlarımıza, vakıf insanlarımıza, bu konuda bütün sivil toplum kuruluşlarımıza ve aziz milletimize teşekkürlerimi sunuyorum, bu vesileyle milletimizin Vakıflar Haftası'nı tebrik ediyorum.

Aynı zamanda, bu hafta Engelliler Haftası. Engelliler Haftası'nın tüm dünyada engellilerin yaşam kalitesini yükseltecek, hayatlarını kolaylaştıracak yeni adımların atılmasına vesile olmasını diliyorum. Engelli kardeşlerimizin sorunlarının çözümünü önceliklerimiz arasında gören bir anlayışla onların her konuda yanında olmaya ve hayatlarını kolaylaştırmaya gayret ettik, ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu noktada yirmi yıl boyunca birçok adımı hayata geçirdik. Bunların başında 2005 yılında 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesiyle gerçekten bu konu özel olarak ele alınmış ve sosyal devlet ilkesinin gerekleri olarak da engelli kardeşlerimizin eğitimden sağlığa, iş hayatından, istihdamdan eğitime, evde bakım hizmetlerine kadar birçok alanda birçok düzenleme lehlerine bir şekilde yapılmıştır. Bu konuda birçok reforma imza atan ve özellikle vizyoner anlamda 2030 Engelsiz Vizyon Belgesi'ni ortaya koyan AK PARTİ iktidarları her zaman engelli kardeşlerimizin yanında olmuştur, olmaya artarak devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu çerçevede, sosyal devlet anlayışı çerçevesinde dün kabine sonrasında Sayın Cumhurbaşkanımızın açıklamalarıyla üçlü bir paketle sosyal konutların, arz talep dengesi çerçevesinde dar gelirli, sabit gelirli vatandaşlarımıza dönük olarak ulaştırılması ve gayet uygun bir şekilde bu edininin gerçekleşmesiyle ilgili hakikaten önemli bir paket açıklandı. Bu manada 30 milyar Türk lirası çerçevesinde bir destekleme söz konusu olacak. İnşallah bu paketi hayata geçirmek suretiyle sosyal devletin sosyal konut edindirme noktasında bugüne kadar yüz binlerce insanımıza sağladığımız bu imkânı yeni yüz binlere de inşallah imkân olarak sunacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Tabii ki bu manada ifade etmek isteriz ki Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir; yasama, yargı ve yürütme erki kendi anayasal çerçevesi içerisinde, görev ve sorumlulukları içerisinde mesuliyetlerini ifa etmektedir.

Dolayısıyla, bu kuvvetler ayrılığı prensibi her zaman cari olmuştur ve olacaktır. Bu konuda her bir erk kendi görev alanı içerisinde görevlerini bağımsız bir şekilde deruhte etmektedir.

Alım gücüyle ilgili şunu ifade etmek isterim ki Türkiye hakikaten Covid-19 pandemisi nedeniyle, bütün dünyanın içerisinde bulunduğu sıkıntı nedeniyle üzerine düşen sıkıntıları görmektedir. İktidarımız bu sıkıntıların aşılmasıyla ilgili her yeni paketi kamuoyuyla paylaşmaktadır. Alım gücünü artırmak suretiyle bütün vatandaşlarımızın durumunu iyileştireceğimizin bilinmesini isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son kez açıyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Son olarak...

Bu manada, temmuz ayında bütün çalışanlarımızla ilgili, memur ve emeklilerimizle ilgili gerçekten iyileştirici paketlerimizi ve düzenlemelerimizi toplumla paylaşacağımızı ve bu sıkıntıların alım gücünün artırılması suretiyle giderileceğini, bu konuyla ilgili her türlü kanuni düzenlemenin yapılacağını da ifade etmek isterim.

Son olarak, bu hafta hep beraber kadına ve sağlıkta şiddeti önlemeye dönük Türk Ceza Kanunu'nda ve diğer kanunlarda öngörülen değişiklikleri hep beraber görüşeceğiz. Bu kanunun şimdiden milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, (2/4367) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri aldığına ilişkin önergesi (4/168)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, esas komisyon olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilen (2/4367) esas numaralı Kanun Teklifi İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir tarafından geri alınmıştır.

Bilgilerinize sunulmuştur.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Türk sanayisinin yüksek teknoloji ürünü üretiminin ve bunun ihracattaki payının artırılması için alınacak tedbirlerin ve teşviklerin tespit edilmesi amacıyla 10/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Mayıs 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

10/5/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/5/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından, Türk sanayisinin yüksek teknoloji ürünü üretiminin ve bunun ihracattaki payının artırılması için alınacak tedbirlerin ve teşviklerin tespit edilmesi amacıyla 10/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 10/5/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Ayhan Altıntaş. Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerimizin gerekçesini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ Hükûmetinin vaadi, 2000 yılında dünyanın 16'ncı büyük ekonomisi olan Türkiye'yi 2023 yılında ilk 10 büyük ekonomiden biri yapmaktı ancak sonuç böyle olmadı, 21'inci sıraya geriledik. Dünyadaki en büyük ilk 10 ekonomiye baktığınız zaman, teknoloji üreten ve yüksek teknoloji ürünleri ihraç eden ülkeler olduğunu görüyoruz. Eğer hedefiniz ülkemizi ilk 10 büyük ekonomiden biri yapmaksa Türk sanayisini yüksek teknolojiye yöneltmeniz ve bunu desteklemeniz gerekmektedir ancak iktidar bunu başaramamış durumdadır. Bunun önemli

bir nedeni de Türk imalat sanayisinde yüksek teknoloji ürün ihracatının tüm ihracat içindeki payının yeterince artmamasıdır. TÜİK'in verilerine göre ülkemizde 2022 Ocak-Mart döneminde ihracatımızın yüzde 90'dan fazlasını imalat sanayisi ihracatı teşkil ederken bunda yüksek teknoloji ürünlerinin payı yüzde 3 civarındadır. Bunun yanında, yüksek teknoloji ithalatımız da yüksek düzeyde seyretmektedir. 2022 yılının Ocak-Mart döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayisi ürünleri ithalatı içindeki payı yüzde 9,9'dur. Bu rakam birkaç yıl önce çok daha yüksekti. İktidarın yanlış politikalarıyla girilen döviz sıkıntısı neticesinde yurt dışı alımlarında kısıtlamalara gidilmesinin bu rakamı küçülttüğünü kabul etmeliyiz.

Örneğin, cep telefonlarının ithalatında caydırıcı vergiler dövizin artışına eklendiğinde telefon fiyatlarının vatandaşın alım gücünün çok üstüne çıktığı hepimizin malumudur. 2016'da 13,4 milyon adet olan cep telefonu ithalatı 2020'den sonra yaklaşık yarısına inmiştir. Bu rakamlar döviz krizinin açık bir göstergesi olarak görülebilir. Zaten geçen kasım ayından beri yaşananlar bu krizin her alanda vatandaşı ezdiğini gösteriyor. Hükûmetin bu konuda aldığı önemli tedbir ise kur korumalı mevduat oldu. "Faiz haram." denilerek getirilen bu sistem, vatandaşın kur riskine karşı korumak için mevduatını önce faize yatırmayı zorunlu kılıyor. Vatandaşlar "Ben faiz almak yerine -paramın değerini korumak için- altın veya döviz yatırımcısı isem kur korumalı mevduata geçmem isteniyorsa neden faiz hesabına yönlendiriliyorum?" diye soruyor.

Döviz krizine kalıcı çözüm ihracatımızın 1,3 dolar olan kilogram değerini 3 dolar seviyelerine çıkarmaktır. Bunu da ancak yüksek teknoloji ürünler ihraç ederek yapabiliriz. Mevcut durumda, düşük teknoloji ürünler satıp, teknoloji içeriği yüksek ürünler alıyoruz. Yüksek teknoloji ürünleri kendimiz üretebilmek ve bunların ihracatımızdaki payını arttırmak için en temel gereksinimlerden biri AR-GE'dir. Maalesef, Türkiye, diğer ülkelerle kıyaslandığında AR-GE yatırımları, destekleri ve teşvikleri açısından geride kalmaktadır. Türkiye gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 1'ini AR-GE'ye ayırırken OECD ülkelerinde bu rakam ortalama yüzde 2,5, Güney Kore'de yüzde 4,5, İsrail'de ise yüzde 5'tir. Ayrıca İsrail ihracatının yüzde 10'unu yüksek teknoloji ürünlerden elde ederken Güney Kore'de bu rakamın yüzde 21'e kadar çıktığı görülüyor. Güney Kore'de 1 milyon nüfusa 10 bin araştırmacı düşmekteyken bu rakam Almanya ve Japonya'da 7 bin civarındadır. Bizde ise bu rakam 2 bine yakındır. Bu rakamı acilen 5 bin civarına çıkarmak elzemdir. AR-GE'ye ayrılan payımız kadar özel sektörün buna katkısı da oldukça yetersizdir. Büyük ekonomilerde AR-GE harcamaları ağırlıklı olarak özel sektör tarafından yapılmakta, özel sektörün bu harcamalardaki payı devletin yaptığı harcamaların 5 katına kadar çıkmaktadır. Türkiye'de ise bu oranın 1,5 kata tekabül ettiği görülmektedir.

Kısaca, değerli arkadaşlar, AR-GE harcamaları ile yüksek teknoloji üretim ve ihracatı arasında yakın bir ilişki olduğu görülmektedir. Sonuç olarak, döviz krizinin önüne geçmek, işsizliğe bir nebze çare bulmak, ekonomik kalkınma ve büyüme sağlamak amaçlanıyorsa yüksek teknolojili ürünlere yönelmek çok önemlidir.

Bu nedenle araştırma önergemizin kabulünü beklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Necdet İpekyüz.

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, 20'nci yılda tekrar ekonomiyle ilgili konuşuyoruz ve bildiğimiz bir gerçek; her gün yolsuzluk artmakta, yolsuzlukla beraber yoksulluk artmakta. Her açıklanan paket yurttaşların aleyhine, sermayede belli bir azınlığın lehine ve her pakette yeni bir "hedefler" ortaya atılmakta. Öyle ki yirmi yıllık dönemde gelen her yeni bakan yeni bir hedef ortaya attı, yeni bir paket açıkladı ve öyle ki bakanların ne dediğini biz artık unuttur olduk. Öyle bakanlar vardı ki ayları hesap edip "Önümüzdeki ay daha iyi olacak, önümüzdeki ay daha iyi olacak." diyorlardı. Ve damat kayboldu. Öyle bakanlar geldi ki "Her şeyi düzeltereğiz, istikrar olacak; biz kesinlikle taviz vermeyeceğiz." dediler; dayanamadılar, gittiler. Neredeyse öyle bir hâle geldik ki yurttaş her gün ağlıyor. "Benim gözlerime bakın." diyen Bakan, Güldür Güldür Show'daki skeci engelliyor çünkü vatandaş her gün ağlıyor, "kara mizah" diyeceğimiz hâlimize, ona bile engel olunuyor. Ne oldu? Şu deniyordu: "İhracat artacak, döviz düşecek, faiz kalkacak -hiçbir şey düzelmeyecek- bütün yurttaşlar eğlenecek, keyfedecek." Vallahi, eğlenen, keyfeden belli bir azınlık oldu. "İhracat" dedikleri "artış" dedikleri ne oldu biliyor musunuz? İhracatın artışıyla beraber Türkiye emek açısından en çok sömürülmeye uygun bir ülkeye dönüştürüldü. Peki, nedeni ne? İmalatla, sadece imalatla üretiyorsunuz. Gelin Diyarbakır'a, Batman'a, Siirt'e, Bingöl'e, Muş'a gidelim, bir tane yüksek teknoloji değil, orta yüksek düzeydeki bir sanayi üretimi var mı? Hayır, yok. Tümüyle emek iş koluna dayalı bir çalışan kesim var. Peki, siz ne yapıyorsunuz? İhraç ediyorsunuz ama hâlâ ham madde olmadığı için ithal ediyorsunuz. Daha yeni ocak-mart rakamları açıklandığında, Türkiye'deki ihracata baktığınızda, ithalata baktığınızda, ihracat, evet, yükselmiş ama ithalat daha yükselmiş. O zaman siz bir şeyi beceremiyorsunuz. Becerememenizin nedeni ne? Yanlış tercihleriniz.

Peki, enflasyon düştü mü? Hayır. Döviz düştü mü? Yine işte 15 TL'yi geçti. Ne oldu? Yoksulluk arttı, açlık arttı. Peki, sadece yüksek teknoloji üretmekle mi oluyor? Yüksek teknolojiyi üretebilmek için demokrasinin olması lazım, barışın olması lazım, insan haklarının olması lazım. Siz özgürlükten yana olmazsanız, siz örgütlenmeden yana olmazsanız, siz eşitlikten

yana olmazsanız değil yüksek teknoloji, bu ülkeyi giderek tümüyle emek sömürsüne dönüştürsünüz, tümüyle geri bırakırsınız.

Bir diğer konu nedir, en önemlisi? Bu konuda AR-GE önemli, araştırma ve geliştirme önemli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Araştırma ve geliştirmenin iyi olabilmesi için bilimin özerk olması lazım. Bilimin özerk olmadığı yerde tercihler belli bir azınlığın yanına gelir. Siz üniversiteleri özerk yönetimden çıkarıp, araştırmadan çıkarıp neredeyse ayakkabı numarasını verecek kadar kadrolarla sadakatli bir topluma dönüştürürseniz, sadık bir topluma dönüştürürseniz AR-GE de gelişmez, sanayi de gelişmez, demokrasi de gelişmez, özgürlük de gelişmez. Biz HDP olarak şunu diyoruz: Bütün Türkiye'de eşit bir şekilde, emekten yana, üretimden yana herkesin katılabileceği bir düzenin gelmesi lazım. Bunu yapmadığınız sürece ekonomi kötüye gidecek ve siz de dibe gidiyorsunuz. Baskılar, korkular bu işin sonucunu getirmez; özgürlükler daha iyi günleri getirir.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Kadim Durmaz.

Buyurun Sayın Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KADİM DURMAZ (Tokat) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve televizyonları başında bizi izleyen aziz milletimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarının günümüzde yaşattıklarıyla ilgili, bundan dokuz yüzyıl önce Farabi güzel bir söz söylemiş: "Kendi menfaati uğruna her şeyi yok sayan insanların eninde sonunda varacağı yer hüsrandır." İşte AK PARTİ hükümetleri, yandaşlarını zengin edebilme uğruna ülkenin tüm kaynaklarını verimsiz kullanıp bu ülkede bir hüsrana yarattı. Bırakınız, sözde sık sık tekrar ettiğiniz 25 bin dolar millî gelir ve dünyanın ilk 10 büyük ekonomi arasında olma hedefini, ülkemizin Anadolu'daki köylüsüne geçen yıl reva gördüğünüz 2 lira 20 kuruşluk buğday taban fiyatını ve hiç yüzünüz kızarmadan öngörüsüz bir şekilde Rusya ve Ukrayna çiftçisinden 6 lira 70 kuruştan buğday alma ayıbını bu ülkeye yaşattınız. Halkı sebze, meyveye muhtaç ettiniz. 70 yaşına gelmiş emekliye pazarcılık yaptırıp 20 yaşındaki mültecilere bu ülkenin kaynaklarını aktararak kendinize itibar ve ikbal kazanma yolunu deniyorsunuz. Bu ayıpların hepsi bu aziz millet tarafından deftere yazılmakta. Ve bakın, bu ülkenin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk bugün de bize yol gösterebilme adına şöyle diyor: "Eğer bir gün benim söylediklerim bilimle çelişirse siz bilimi önceleyin." Ama baktığımız

zaman siz de maalesef yok. Bu ülkenin üniversitelerinden demokrasiyi, özgürce çalışma iklimini ve birçok bilim insanını maalesef kopardınız. Bunun sonunda ülkemizin geldiği yer maalesef borç, borç; içeride ve dışarıda itibarsız bir Türkiye Cumhuriyeti. Yoksulluk her geçen gün artarken bu ülkenin birçok fabrikası bir bir kapanmakta ve borç batağında çırpınmaktadır.

Tabii, Erzurumlu esnafın dediği gibi, deftere bakirem hac farz olmuş, kasaya bakirem zekâta muhtacız. Ülkeyi getirdiğiniz nokta bu ama bundan çıkış var mı? Var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM DURMAZ (Devamla) - Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Durmaz.

KADİM DURMAZ (Devamla) - Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun söylediği gibi, maceracı para ve kur politikalarından vazgeçin, kur korumalı mevduat uygulamasına derhâl son verin, kamu-özel iş birliği anlaşmalarını TL'ye çevirin, Katar'la kurulan ahlaksız ilişkiden vazgeçin, enerji ve tarımda dışa bağımlı politikaları terk edin diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Erdoğan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; verilen önerge üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ekonomik yapımız, ticari hareketlilik, üretim kabiliyetimiz ve kapasitemiz her geçen gün gelişmekte; Türkiye'nin ihracatı, dış ticareti, ekonomik aktivitesi her geçen gün artmakta. Türkiye'de nisan ayının sonunda, sadece de bir günde 1 milyar 956 milyon dolar ihracat yapıldı. Bu, cumhuriyet tarihinde bir günde yapılan en yüksek ihracat rakamı. İhracatta artık farklı bir kulvardayız. İhracat demek üretim, yatırım, istihdam demek.

Tabii, bununla birlikte Millî Teknoloji Hamlesi Türkiye'nin ekonomik ve teknolojik bağımsızlığını temin edecek yegâne vizyondur. Türkiye, bu vizyonla küresel piyasalarda rekabet gücünü artırmakta ve kritik teknolojilerin üretimi noktasında gelişme kaydetmektedir. Millî Teknoloji Hamlesi'ni âdeta bir millî mücadele olarak görüyoruz ve ülkemizi teknoloji ve sanayi alanında küresel bir aktör hâline getirmek için var gücümüzle çalışıyoruz.

Yüksek teknoloji ürünlerinin üretiminde ve ihracatında atağa geçtik; ithalat azalırken ihracat rakamları artmaktadır. 2021 yılında Ticaret Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu verilerine

göre, orta yüksek, orta düşük ve düşük teknolojili ürün ihracatı toplamda 212 milyar 827 milyon doları buldu; 6,5 milyar dolara yakını yüksek, 71 milyar doları da orta yüksek teknoloji ürünlerinden oluştu. Geçen yıl 206 milyar dolara yakın da çeşitli sınıflarda teknoloji yoğun ürün ithalatı gerçekleştirildi. 2022 yılının ilk çeyreğinde teknoloji yoğun ürün ihracatında sağlanan artış devam etti. İmalat sanayi ürünleri ihracatı geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 20,7 artarak 56 milyar 844 milyon dolara ulaştı. Bunlardan yüksek teknoloji ürünlerinin ihracatı 1,6 milyar dolar, orta yüksek teknoloji ürünlerinin ihracatı 18,7 milyar dolar, orta düşük teknoloji ürünlerinin ihracatı 17,8 milyar dolar, yine, düşük teknoloji ürünlerinin ihracatı da 18,7 milyar dolar olarak gerçekleşti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) - Tabii, verilen önerge Türk sanayisinin yüksek teknolojili ürün üretiminin ve bunun ihracattaki payının artırılması için alınacak tedbirlerle ve teşviklerle ilgiliydi. Tabii, olumlu bir önerge; önergeden dolayı teşekkür ediyorum ama biliyorsunuz, bu konuda, özellikle yüksek teknoloji noktasında ülkemizin son yıllarda aldığı mesafe ortada. Bunu da artırarak sürdürmeye devam edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Türkiye'de engellilerin temel yurttaşlık haklarının tanınması ve korunması amacıyla 10/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Mayıs 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

10/5/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/5/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

10 Mayıs 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Türkiye'de engellilerin temel yurttaşlık haklarının tanınması ve korunması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (18424 grup numaralı) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 10/5/2022 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hüseyin Kaçmaz.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hepinizin bildiği üzere, 10-16 Mayıs, Birleşmiş Milletler tarafından Engelliler Haftası olarak kabul edilmiştir yani bu hafta Engelliler Haftası. Bugünden başlayarak kürsüden büyük büyük laflar edeceğiz, sosyal medyada "Hepimiz birer engelli adayız. Sevgi her engeli aşar. Kardeşlerimiz, onlar bizim meleklerimiz." gibi ve buna benzer cümlelerle paylaşımlar yaparak ne kadar da duyarlı olduğumuzu ispatlamanın yarışına gireceğiz ve bu maskeli balo tam tamına altı gün sürecek ve sonrasında engelli bireyler yine unutulacak.

Şimdi, bütün partilere bir davetim var: Bu yıl doğruyu yapalım, cesaretle maskelerimizi indirip gerçeklerle yüzleşelim; engellileri yük, âciz, muhtaç gören mevcut negatif engelli kültürümüzle yüzleşelim. İrkçiliğin ikiz kardeşi olan, kendi bedenini ve zihninin sahip olduğu işletim sistemini, yeti farklılığı olan ve nöroçeşitli bir zihin özelliğine sahip engellilerden üstün gören kibirli, üsttenci ve ayrımcı içimizdeki sağlamcıyla yüzleşelim. Engellilerin bağımsız ve onurlu bir yaşam hakkının ve şansının gerçekleşebilmesinin ön koşulu olan erişilebilirlik yasasını, çok değil daha birkaç ay önce yine, bu Mecliste ertelediğimiz gerçekliğiyle yüzleşelim.

İktidara sesleniyorum: 2005'ten beri bu yasayı sürekli ertelemeniz aslında bütün engelli bireyleri evlere mahkûm ediyor; bu gerçekle yüzleşin. Eğer bakacak yüzünüz varsa lütufla verilen 800 ile 1.500 lira arasındaki bir maaşla yaşamak durumunda bırakılan ve yetiremediği için kullandığı kateteri yani sondayı böbreklerini kaybetme pahasına tekrar tekrar yıkayarak kullanmak zorunda kalan, hasta alt bezi alamayacak durumda olan engellilerle yüzleşin yani engelli yoksulluğuyla yüzleşin. Dolmayan kotalarla, çıkılmayan kaldırımlarla, sırf "Vardır." demek için yapılmış rampalarla, aracına engellileri almayan, azarlayan şoförlerle, erişilebilir olmayan tüm kamusal ve özel alanlarla, "modern" diyerek övündüğünüz, milyonlarca

engellinin varlığını yok sayarak inşa ettiğiniz mekânlarla yüzleşin. Engelliler işsiz, kotalar boş; bu gerçeğe yüzleşin. Engelli kotaları acilen doldurulmalıdır.

Her şeyden önce, cesaretiniz varsa otistik Sinan'la ve Ayfer Hanım'la yüzleşin. Otistikler için en çılgın eylem planının "kapatma, tecrit ve öjeni" olarak uygulamaya konulduğu bakımevleri gerçekliğiyle yüzleşelim. Sinan'ın bugününden ve geldiği noktadan toplum ve kamu olarak sorumlu olduğumuz bilinciyle yüzleşelim ve hatta Sinan'ın onurlu yaşam hakkının olmadığı, annesinin çocuğundan haber alma hakkının gasbedildiği şu günlerde 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'nda konuşmaya dahi yüzünüzün olmayacağı gerçekliğiyle yüzleşelim. Bağımsız yaşam koşullarının sağlanmadığı milyonlarca engellinin ebeveynlerinin geleceğe ilişkin korkuları, kaygıları, umutsuzluğu, yorgunluğu ve koyu yalnızlığıyla yüzleşelim. Ebeveynler "Biz ölünce çocuklarımıza ne olacak?" kaygısıyla yaşamak zorunda kalıyorlar. Sinan'ın annesi, kendisi ve çocuğu için ötanazi uygulanmasını talep ediyor. Bu gerçeğe yüzleşin; engelli bireylerin aileleri devlete de iktidara da topluma da güvenmiyor çünkü şu an pratikte, engellilerin mahkûm edildiği, evlere mahkûm edildiği bir durum gerçekliği karşımızda.

Yine, tabii, bu engellilik meselesini, bu ülkede yaşayan milyonlarca engellinin sorununu beş dakikaya da altı güne de sığdırmak mümkün değil. Zira sorun, klasik tıbbi bakış açısının gelenek hâline getirdiği söylemin çok ötesinde ve derindir. Partimizin Engelliler Komisyonu olarak bizler de bu duruma ilişkin iki yıldır bir çalışma yapıyoruz. HDP Engellilik Manifestosu ve yine, Engellilere Yönelik Ayrımcı Tabirler Raporu'nu hazırladık ve paylaştık kamuoyuyla. Kullandığımız hakaret, aşağılama, küçümseme içeren negatif dili dönüştürmek için yüzlerce adet kitapçığı, her gün içerik üreten gazetecilere, aydınlara gönderdik ve göndermeye de devam ediyoruz. Gelin, bu yıl sahici bir haftaya dönüştürelim; siyasetçisi, aydını, gazetecisi, akademisyeni ve toplumun tüm kesimleri, engelliliği inşa eden ezberlerle zehirlenmiş kolektif zihnimizi ve engellilere yönelik ayrımcılığı yeniden ve yeniden üreten kullandığımız sağlamcı dili değiştirmek için samimi bir süreci başlatalım. Bu süreci başlatmak için öncelikle engelliliğin salt tıbbi bir mesele olmadığını idrak etmeliyiz. Toplumsal yaklaşım, ön yargılar, alışkanlıklar ve gelenekler engellilerin sorunlarının temel nedenidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) - Engellilerin toplumsal örgütlenmesinin yetersiz kalması, siyasal yaşamda, medyada, kültür, sanat ve sporda engellilerin yeterli düzeyde temsil edilmemesi engellilik sorunlarının çözümsüz kalmasıyla sonuçlanmaktadır.

Bu sorunlar ışığında Türkiye'de engellilerin temel yurttaşlık haklarının ve özgürlüklerinin tanınması, korunması ve geliştirilmesi amacıyla bir araştırma komisyonunun kurulması gerektiğini düşünüyoruz ve bu sebeple bugün bu önergeyi veriyoruz.

Sadece, Şu durumu tekrar hatırlatmak istiyorum: Bugün, bir engelli birey, yurttaş otistik Sinan'ın annesi, kendisi ve otistik oğlu için ötanazi istiyor. Bu ayıp da bu iktidarın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası dolayısıyla tüm engelli ve engelli yakını vatandaşlarımızın bugününü kutluyorum, hepimizin birer engelli adayı olduğunu buradan hatırlatmak istiyorum.

Türkiye'de yaklaşık 8,5 milyon engelli bulunmaktadır, bu da ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 12,29'una tekabül etmektedir; bu da dünya geneline bakıldığı zaman 500 milyon civarında. Türkiye'de engelli istihdamına Şöyle bir baktığımız zaman; kamuda yüzde 4, özel sektörde yüzde 3. Maalesef, KİT komisyonları da dâhil, denetime geldikleri zaman, biz "Engelli kadrolarınız dolu mu?" dediğimiz zaman çoğu "İşte, Şu kadar eksik, bu kadar bilmem ne..." Buradan tekrar uyarıyorum, ülkenin genelinde, başta kamu olmak üzere bu istihdama yönelik eksiklikler bir an önce giderilmeli. Düşünün, kamuda 4 bin, özel sektörde de 21 bin civarında bu kadrolar bugün, maalesef, boş durmaktadır. 2021 yılında kamuda 62 bin kişi işe yerleşmek amacıyla müracaatta bulunmuş, sadece 1.961 kişi, engelli vatandaşımız kamuda işe yerleşebilmiştir. Yani, bu Şartlar altında işsizlik oranına Şöyle bir baktığımız zaman, maalesef, normal yaşamını sürdüren insanlara göre engellilerde çok daha yüksek olduğunu hepimiz müşahede ediyoruz. Hükümet, zaman zaman bunların kendi işini kurmalarına yönelik belli rakamlar açıklıyor; bununla ilgili bir 65 bin rakamı açıklandı. Tabii, kendi işini kurmalarına yönelik böyle bir destek iyidir ama bugünkü Şartlar altında bunun çok da fazla bir anlam ifade etmediğini biliyoruz.

Yine, bunların gelirleri açısından baktığımız zaman, yaklaşık, engel oranı 40 ila 60 arasındakiler için 2021 yılında 661 lira, 2022 yılında 843 lira yani burada yüzde 27'lik bir artış var. Yine, engel oranı 70 ve üzerinde olanlar için 2021 yılında 992 lira, 2022'de de 1.264 lira. Yani bu rakamla sokağa çıkmanın bile mümkün olmadığını hepimizin idrak etmesi lazım. Geçim Şartları açısından baktığımız zaman, bugün geçinmek için normal vatandaştan daha yüksek rakamda bir maaŐa ihtiyaç olduğunu hepimiz biliyoruz burada. Bizim parti olarak önerimiz Şu: Engelli maaşlarını hiç olmazsa asgari ücret seviyesine yükseltelim istiyoruz.

Tabii, gine, buna paralel olarak bir diğer sorunu da... Sosyal devlet gereği, engelli vatandaşlarımız kolaylıkla tek başına istedikleri yere gidebilme imkânına sahip olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - Yani, özellikle yaya yolları açısından düşünün, belediyelerin verdiği hizmetler açısından olsun, şehirleşme açısından olsun muhakkak bunlar dikkate alınarak bu faaliyetlerin yapılması lazım. Yoksa, bugün, Türkiye'de caddede, sokakta engelli vatandaşlarımızın doğru düzgün ulaşım ve iletişim sağlamanın mümkün olmadığını hepimiz biliyoruz. Bugün en büyük problem, sorun şudur: Engelliye engel olmak. Onları normal hayatın içerisinde bir birey olarak kabul edip buna göre hareket etmemiz lazım.

Gerek iş imkânları açısından gerekse sosyal hayatta hayatlarının kolaylaştırılması için Parlamentoda bizim kanun tekliflerimiz var. Sizin kanun teklifiniz olsun, getirin, sizin olsun, destekleyelim; amaç, engellilerin hayatı kolaylaşsın. Bu konuyla ilgili her türlü katkıya hazır olduğumuzu buradan ifade ediyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Fikret Şahin.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Nüfusumuzun yüzde 12'si yani 9 milyon civarında engelli vatandaşımız var ancak onları, işte bu hafta olduğu gibi 10 ila 16 Mayıs'taki Engelliler Haftası'nda veyahut da 3 Aralıkta olduğu gibi Dünya Engelliler Günü'nde hatırlıyoruz. Oysa böyle belli günlerde değil, tüm engellilerin tüm topluma daha iyi entegre olması açısından yıl boyunca, farkındalığı artıracak etkinlikler içinde olmak durumundayız hep birlikte.

Vatandaşımız için AKP iktidarında yaşamak bir hayli zorlu durumda; hele bir engelliyseniz bu zorluk daha da artıyor, bir kat daha artıyor; hele engelli bir kadınsanız bu durumunuz, zorluk yaşadığınız durum katbekat artıyor; hele ki kırsalda engelli bir kadın bireyseniz, inanın, yaşamaya hakkınız yok yani bu tablo sizin için giderek daha da zorlaşıyor.

Engellilerimizin büyük sorunları var, bunları üç ana başlık altında toplayabiliriz; eğitimde sorunları var, sağlıkla ilgili sorunları var ve istihdamla ilgili sorunları var.

Eğitimle ilgili sorun, kendi engel durumlarına ait okul bulmakta zorlanıyorlar, okul bulsalar dahi kendi engel durumlarına ait özel eğitim alma imkânlarını belki bulamıyorlar. Hatta şu anki mevzuatta bir otistik bireyin özel eğitimi için on iki saatlik bir ödeme yapılıyor ama en az, minimum kırk saat eğitim alması gerekiyor.

Yine, bakım ücretleri engellilerimiz için de oldukça az. Yine, anneler, babalar bakıma muhtaç olan engelli çocuklarının geleceği için büyük endişe yaşıyorlar ve yine, anneler "Allah'ım, ne olur çocuğumu benden önce al." diye dua ediyorlar. Bakın, biz bu feryatları durdurmak zorundayız. Yani annelerinin, babalarının gözü arkada kalmamalı; engelli çocuğa bakıyorlarsa mutlaka onlara sahip çıkmak durumundayız.

Yine, sağlıkla ilgili sorun, hastaneye ulaşamıyor engellilerimiz, ulaşsalar dahi onları hastanede karşılayacak bir birim yok. Yine, özel hastanelerde engellilerden katkı payı alınmaya devam ediyor; ilaç, malzeme gibi harcamaları cepten yapmak durumundalar. Ortez, protez, işitme cihazı gibi ihtiyacı olan tıbbi malzemelerin SUT ödemeleri -yani Sağlık Uygulama Tebliği'ndeki ödemeler- bir hayli az.

Yine, istihdamla ilgili sorunları var. Engelli, mesleki eğitim almış olsa dahi aldığı alanda istihdam edilemiyor. Üniversite mezunu bir engelli birey Engelli KPSS sınavına girdiği zaman lise mezunu bir vatandaş gibi, aynı muameleyi görüyor ve meslekte yükselmesi mümkün olmuyor. Yine, kamuda engelli istihdamının oranı da oldukça az, en az 2 katına yani yüzde 6 civarına çıkmak durumunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) - Tamamlayacağım.

Efendim, yine, mevzuatla ilgili sıkıntılar yaşıyoruz. Bir tipik örnek vermek istiyorum. Bizim kanunlarımızda yüzde 40 ve üzerinde engelliyseniz engelli haklarından faydalanıyorsunuz ama yüzde 40'ın altında engeliniz varsa hiçbir hakkınız yok. Bakın, bir örnek vereceğim: Tek gözü kayıp olan bir kişinin engel oranı yüzde 32. Bu kişi engelli de kabul edilmiyor, sağlam da kabul edilemiyor ve bu kişi evde atıl vaziyette kalıyor yani bunlar için de mutlaka birtakım düzenlemeler yapmak durumundayız.

Engellilerin bir hayli yoğun sorunları var, o nedenle araştırılması gerekiyor. HDP Grubunun önerisini CHP Grubu olarak destekliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Hacı Ahmet Özdemir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HACI AHMET ÖZDEMİR (Konya) - Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri ve bizleri ekranları başında izleyen vatandaşlarımız, engelli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bilmiyorum, bu, Genel Kurulda benim engelliler üzerine kaçınıcı konuşmam. Engelliler üzerine çokça ve sıkça konuşan bir milletvekiliyim. Fakat, burada, ben rakamlarla anlattım olmadı, daha başka birtakım argümanlarla anlattım olmadı; bugün ben size rakamlardan bahsetmeyeceğim çünkü rakamlarla bahsetmeye kalktığımızda, rakamları biliyorsunuz, arada dağlar kadar fark var. AK PARTİ iktidarlarının istihdamda, özellikle engelli istihdamında, memur sayılarında, işçi sayılarında...

(Uğultular)

BAŞKAN - Arkadaşlar, çok gürültü var, lütfen biraz yavaş.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) - Artı, iş yeri sahibi yapma noktasındaki çabaların sonucunda ulaşılan rakamlar hakikaten akıllara durgunluk verecek boyutlara ulaştı. Biz "Yetmez ama evet." diyen bir anlayışla çalışıyoruz.

Ben, size sadece şunları anlatmak istiyorum: AK PARTİ iktidarlarında engellilerin nereden nereye geldiğini engelli aileleri biliyor, AK PARTİ iktidarında engellilerin nasıl imkânlarla kavuşturulduğunu engelli aileleri ve engelliler biliyor. Biz bunları yeterli görüyor muyuz? Görmüyoruz. Daha katedilecek çok mesafe var mı? Var. Fakat engelli aileleri artık çocuklarını misafir geldiğinde yan odada saklama ihtiyacı hissetmiyorlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Engelli aileleri, bugün sizin "kırsal" olarak bahsettiğiniz kırsal kesimde -çok özür dilerim, ben bu sahneleri çok gördüm, bu tip olaylarla çok karşılaştım- samanlıklarda, avlunun bir köşesinde, bir kenarında, tarlaya, bağa, bahçeye giderken zincirlere vurarak, iplerle, urganlarla bağlayarak sakladıkları, korumak için bu önlemleri almak zorunda hissettikleri dönemleri geride bıraktılar. Allah'a şükürler olsun, bugün, eğitimden bahsediyoruz; rakamlar yüz binlerle ifade ediliyor, milyonlarla ifade ediliyor engellilere verilen eğitimler ve "Eğitilemez." dediğimiz engellilerin biz bugün eğitilebilir hâle geldiğini görüyoruz. Ders saatleri konusundaki yetersizlikler, daha başka birtakım noktalardaki yetersizlikler muhalefetin de belirlediği gibi, bizlere de zaten geldiği üzere, bizlerin de tespit ettiği gibi iyileştirmeyi hak ediyor. Bu noktadaki çalışmalarımız devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) - Önerinin aleyhinde olduğumu ifade eder, hepinize saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) - Ayrıca Engelliler Haftası'nı da kutluyorum desem, kutlama yakışık alır bir şey değil. "Neyi kutluyorsunuz?" diyor engelliler, "Ben görme engelliyim, benim görme engelimi mi kutluyorsunuz?" Ortopedik engelliler "Engelliler Haftanızı kutluyorum." dediğimde "Benim engelliliğimi mi kutluyorsunuz?" diyorlar. Engelliler

Haftası'nın duyarlılıklarımızın artmasına, farkındalıkların oluşmasına, engelli sorunlarına daha yakından eğilmeye sebep olmasını diliyorum. Engelli kardeşlerimize hayatlarında başarılar diliyorum. Hayata katılımlarını gönülden arzu ettiğimi ve bu noktadaki çabalarımızın, gayretlerimizin devam ettiğini belirterek tekrar hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılan çay üretimindeki sorunların araştırılması ve bu kapsamda alınması gereken önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla 21/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Mayıs 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

10/5/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/5/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılan çay üretimindeki sorunların araştırılması ve bu kapsamda alınması gereken önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla 21/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan 3307 sıra no.lu Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 10/5/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Uğur Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Yakın bir zamanda, önümüzdeki günlerde Karadeniz Bölgesi'nde çay üretimi başlıyor. Burada sorunlar var. Bu Parlamentoda çaya ilişkin bir konuşma yaptım; olmadı, sorunlar halledilmedi, bu kürsüye çay döktüm, 1 çuval çay çöktüm ama aradan yıllar geçti, ne yazık ki çay sorunu henüz halledilmedi değerli arkadaşlarım.

Şimdi, sorun şu: Bakın, geçtiğimiz yıl çayın kilo başına fiyatı 4 liraydı. Ne yazık ki taban fiyatı uygulaması olmadığı için, çaya ilişkin yıllardır burada birçok kere söz edildiği için... Sayın Mehmet Bekaroğlu Hocamın da geçen günlerde vermiş olduğu kanun teklifinde de buna ilişkin hükümleri açık bir şekilde ortaya koymuş olmasına rağmen taban fiyatından uzaklaştık. Geçen sene 4 lira olmasına rağmen -kota ve kontenjana ilişkin sorunlarımız var- ne yazık ki çay üreticisi 2,4 lira üzerinden özel sektöre çayını verdi.

Bakın, değerli arkadaşlarım, çay üreticisi geçen sene mayıs ayında çayını verdi, aradan bir yıl geçti, özel sektöre vermiş olduğu çayın bedelini alamadı. Özel sektör diyor ki: "Ben sana nakit olarak da vermem. Aradan bir yıl geçtikten sonra sadece sana kuru çay olarak verebilirim." Böyle bir tabloyla karşı karşıyayız. Şimdi, çay üreticisi de şunu diyor: "Kotayı kaldırın, kontenjanı kaldırın." Nedir bu sorunun temeli değerli arkadaşlarım? Bakın, Artvin'de, Rize'de, Trabzon'da 1 milyon kişi, 200 bin aile 781 bin hektar alanda çay üretimiyle geçiniyor. Hani diyoruz ya; çay millî üründür, çay stratejik üründür. Peki, çay üreticisi bu ürününün karşılığını alabiliyor mu değerli arkadaşlarım?

Kota ve kontenjanla alakalı problem şu: ÇAYKUR ne yapıyor? Üretim kapasitesini artırmıyor. Üretim kapasitesiyle alakalı -çay fabrikaları belki eski teknoloji- buna ilişkin çay üreticilerinin yıllardır feryadına rağmen, ne yazık ki yılda günlük 7 bin-8 bin ton civarında... 9 bin ton aslında ama bin tonu falan kayboluyor, fabrika onarımı oluyor, başka türlü mücbir sebepler oluyor. Ne yazık ki arz, çay sezonunda 15 bin-20 bin ton oluyor değerli arkadaşlarım. Bu durumda ne yapıyorlar? Geliyor, çay üreticisine diyor ki: "Ben senden ucuz fiyata, madem ÇAYKUR almıyor..." Biliyorsunuz, çay eğer üç gün içerisinde toplanmazsa zayi oluyor değerli arkadaşlarım, başka çaresi olmuyor. Yani daha doğrusu, devlet çay üreticisine şunu diyor: "Kırk katır mı, kırk satır mı?" (CHP sıralarından alkışlar) Kırk katır mı, kırk satır mı değerli arkadaşlarım? Çay üreticisi ne yapıyor? Alıyor bu çayını, gidiyor özel sektöre değerli arkadaşlarım. Bakın, özel sektöre ilişkin olarak, geçen yıl çay üretimi yapılıyorken gübreyi 2.400-2.500 TL civarında alıyordu üretici. Şimdi ne oldu gübre değerli arkadaşlarım? Şimdi Tarım Kredi Kooperatiflerinde bile 7.800 lira tonu. Bu ne oluyor? Serbest piyasada 9 bin

liradan aşağı değil. Sadece bunu baz alarak, bunun üzerinden yeni çay fiyatıyla alakalı kendimize bir skala koyarsak, çayın geçen seneki fiyatı 4 liraysa bu sene 12 lira olması gerekiyor en aşağı, 12 lira olması gerekiyor değerli arkadaşlarım. Ama ay üreticisi sizden şunu bekliyor, diyor ki: "9 liradan, 10 liradan aşağı olmasın."

Ben size soruyorum buradan: 2016 yılından beri Türkiye'de pahalılık yok mu, enflasyon yok mu, hiçbir şey artmadı mı değerli arkadaşlarım? ay destekleme fiyatını 2016 yılından beri neden artırmıyorsunuz, neden artırmıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Her şeyin fiyatı arttı. Bir de Rize, Sayın Cumhurbaşkanınının memleketi. "ay üreticisini mağdur etmeyeceğiz." diyorsunuz, niye artırmıyorsunuz değerli arkadaşlarım çay destekleme fiyatını?

şimdi, önümüzdeki günlerde çaya ilişkin belirsizlik devam ediyor. Organik çayla alakalı problem var, konvansiyonel çaya ilişkin problemler var. Organik ay fiyatı konvansiyonel çay fiyatından 2 kat daha fazla olmalı, onunla alakalı belirsizlik de devam ediyor. ay fabrikalarında çalışan mevsimlik işçiler kadro istiyorlar, ona ilişkin sorunlar da var. Bugün Parlamento'ya 30 milletvekilinin imzasıyla çay eksperlerine ilişkin bir araştırma önergesi verdim değerli arkadaşlarım. Yani ayın bütün bileşenlerine ilişkin problem var.

Mehmet Bekaroğlu Hocam, sağ olsunlar, geçtiğimiz günlerde ay Kanunu'na ilişkin bir düzenlemeyi Parlamento Başkanlığına verdi. şimdi, görüyoruz ki kapalı kapılar ardında, çay fabrikalarını ihya edecek olan bir çay kanunu teklifi hazırlanmasına ilişkin karanlık dehlizlerde bir hazırlık yapılıyor, buna ilişkin kulağımıza duyumlar geliyor; sakın böyle bir şey yapmayın, sakın böyle bir şey yapmayın, bakın, buradan uyarıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Yapmanız gereken şu: ay üreticilerini, çayın bileşenlerini bir masanın ortasına alın, önümüzdeki günlerde açıklayacağınız çay fiyatını adam gibi açıklayın, deyin ki: "9 liradan aşağı olmasın." değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) ay destekleme fiyatını da açıklayın, ÇAYKUR'un üretim faaliyetini, üretim kapasitesini de artırın değerli arkadaşlarım, çay üreticileri bunu bekliyor sizden. Bakın, bu yüce Parlamentodan Karadeniz'e sesleniyorum: Eğer bunu yapmazsanız, buna ilişkin eğer olumlu gelişmeler yapmazsanız önümüzde yapılacak ilk seçimde sandık kurulduğunda Karadeniz'deki çay üreticileri sizleri cezalandırarak, demedi demeyin arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Buradan açık açık ifade ediyorum, bunu bir kere daha tarihe not düşüyorum.

Bir de önümüzdeki günlerde buna ilişkin tedbirler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UğUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - Değerli Başkanım, bir dakika daha...

BAşKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

UğUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Kota ve kontenjanı atın. Önümüzdeki günlerde ÇAYKUR'un önüne yürüyecek çay üreticileri, diyecekler ki: "Sizin inisiyatifinize bırakmıyoruz, 'Emek en yüce değerdir.' diyoruz, 'Emeğin karşılığını verin.' diyoruz." Ne diyorduk? Çay millî üründür, stratejik üründür, fındık da aynıdır değerli arkadaşlarım. Çayı bir avuç karteğe teslim etmeyin, çay kanununu bir an önce çıkartın; Karadeniz'in, çay üreticisinin hakkını ve emeğini verin diyorum.

Yüce Parlamentodan hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bölgemizde yapılan çay üretiminde yaşanan sorunların araştırılması ve yaklaşan çay sezonu öncesi gerekli önlemlerin alınmasıyla ilgili verilen araştırma önergesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, çayda geri sayım başladı; ülkemizde Artvin, Rize, Trabzon ve Giresun illerinde yapılan yaş çay üretiminde hasat dönemine çok az bir zaman kaldı, yakında hasat başlayacak. Çay, bölgemizde üreticinin de tek geçim kaynağı olan bir ürünümüzdür. Bölge insanımız düğün tarihini çaya göre belirler, çocuklarını üniversiteye çay parasıyla gönderir, evine aldığı çamaşır makinesinin taksitini çay parasıyla öder; çay, bölge esnafımızın da bir can suyudur ama gelin görün ki çay üreticimiz her yıl büyük mağduriyetler yaşıyor, ne yazık ki yüksek enflasyon ve artan maliyetler karşısında bu mağduriyetler her geçen gün artarak da devam etmektedir. Açıklanan düşük fiyat, destekleme priminin artırılmaması, kota ve kontenjan uygulanması gibi nedenlerle çay üreticimiz mağdur olmaktadır.

Değerli arkadaşlar, bugün, bölgemizdeki üreticilerimiz sıkıntılı, endişeli bir bekleyiş içindeler. Çayın bahçeden toplanıp fabrikaya gidene kadarki yolculuğunda maliyetler aldı başını gitti. Gübre, mazot, çay bezi, çay makası, çay makinesi, işçilik, taşıma ve diğer giderler kontrol edilemez bir şekilde artmaktadır ve artmaya da devam etmektedir. Sadece gübre fiyatındaki artışı söylemek istiyorum, ona dikkatinizi çekmek istiyorum: Değerli arkadaşlar, geçen sene tonu 2.500 ile 3.000 TL arasında değişen gübrenin fiyatı bugün neredeyse 4 katına çıkmıştır. 2021 yılında 2.500-3.000 TL arasında seyreden gübrenin tonu bugün 9 bin TL seviyesinde seyretmektedir, üreticimiz çay bahçesine gübre vuramaz hâle gelmiştir. Gübrede destekleme var ve destek miktarı ise dekar başına -yazıyla da yazsam, rakamla da söylesem- 8 TL. Bu rakam üreticinin derdine nasıl derman olacak arkadaşlar?

Bildiğiniz üzere, çayda bir de destekleme primi var; var ancak nasıl var? Daha önce yine bu kürsüde yaptığım konuşmalarda değinmiştim; iktidar uzun yıllardır 13 kuruş olan destekleme primini artırmamakta ısrar ediyor. Buna aslında "ısrar" değil "inat" demek lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu, iktidarın ısrarı değil, bence inadı.

Biz dedik ki: Üreticilerin son yıllarda yaşamış olduğu sıkıntılar da dikkate alınarak bu rakam yeniden gözden geçirilsin, destekleme primi artırılsın, en azından ekonomik kriz ve yüksek enflasyonun yaşandığı bu dönemde üreticiye destek olacak şekilde düzenlensin ama iktidar sahipleri kafalarını kuma gömmüş, vatandaşın taleplerine kulak tıkamaya devam ediyor.

Bugün buradan iktidar sahiplerine sesleniyorum: Kulaklarınızı açın, bizi iyi dinleyin, üreticinin sesine kulak verin. Milletın kafasına çay atacağınıza çay üreticimizi düştüğü yerden ayağa kaldırın.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Doğu Karadeniz Bölgesi'nin önemli geçim kaynağı çay üretimi ve milyonlarca insanın da geçim kaynağı buradan. Dolayısıyla, sezon geliyor ve tartışmalar aldı başını gidiyor. Bir taraftan üretme sorunu var, diğer taraftan da ürettiğini tüketiciye götürme, iletme, oraya taşıma sorunu var çünkü ikisinin arasındaki fiyat farkı çok ciddi bir şekilde yüksek. Yani üretici de şikâyetçi "Para kazanamıyoruz. Maliyeti kurtaramıyoruz." diye, tüketici yani çayı tüketen kişi de çok pahalıya satın aldığını söylüyor ki öyle. Fark nereden geliyor? Esasında baktığınız zaman, işte, nakliye ve bütün bu maliyetlerden kaynaklı ciddi farklar oluşuyor yani üretici de memnun değil, tüketici de memnun değil; o pahalı buluyor, o ucuz buluyor; böyle bir sorun söz konusu. Şimdi, tabii, bu sorunun giderilmesi gerekiyor ve en başta da... Örneğin, iktidar diyor ki ya da AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan diyor ki: "Dağı taşı, boş bulduğunuz bütün her tarafı ekin." İşte, tarıma yönelik böyle bir hamle başlattığını söylüyor ama neyle ekecekler, nasıl ekecekler? Mazot fiyatları, kimi yerlerde sulama fiyatları, çay açısından düşündüğünüz zaman gübre fiyatları ve oradaki sarf malzeme fiyatları tümüyle insanların ekebilme imkânlarını ortadan kaldırıyor. Şimdi, kimi üreticiler şöyle diyor: "Çay, bildiğiniz, ineklerin yediği ottan daha ucuz." Böyle diyenler var. "Otu 2,75 liraya alıyoruz, çayı 2,10 liraya sattığımız oluyor." diyor, bunu söyleyen üreticiler var.

Şimdi, diğer taraftan bu alandaki mevsimlik işçilerin de yaşadığı sorunlar var, bu sorunlar yumağı içerisinde gidiyor ve bütünüyle aslında iktidarın uyguladığı, üreticiyi, çiftçiyi değil de şirketleri destekleyen bir politika söz konusu. Bu anlamda çay üreticileri bir araya geldiler geçen ay ve taleplerini açıkladılar. Ben şimdi size bu talepleri ifade etmek istiyorum buradan - üreticilerin ortak talepleri bunlar- diyorlar ki: "Çay üreticileri olarak gerek çayın geleceği gerekse üreticinin korunması adına çay makaslarını elimize almadan önce acil olarak şunların yerine getirilmesi gerekiyor:

Bir: Yaş çay taban fiyatı uygulanmalıdır. Yaş çay taban fiyatı 9 lira, organik yaş çay fiyatı konvansiyonel yaş çayın 2 katı olmalıdır.

İki: Çay gübre fiyatlarının yüksekliğinden kaynaklı üretici enflasyon oranında sübvansede edilmelidir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan bitiriyorum.

"Üç: Çay üreticisi özel sektör karşısında korunarak taban fiyatın altında yaş çay alımı yasaklanmalıdır.

Dört: Üniversiteye hazırlatılan, özel sektörü koruyan ve üreticiden saklanan yaş çay yasa tasarısı geri çekilerek üreticilerle birlikte yeniden hazırlanmalıdır.

Beş: Çayda kota ve kontenjan uygulamaları kaldırılmalıdır.

Altı: Mevsimlik işçiler kadroya alınmalıdır.

Yedi: Toprak sağlığı ve verimliliği çalışması yapılarak organik çay üreticilerinin çay sertifikaları çıkarılmalıdır."

Bu taleplerin karşılanması çay üreticilerinin sorunlarının çözümü konusunda önemli bir adım olacaktır. Bu talepleri buradan iletiyor ve bu anlamda da önergeyi desteklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Bahar Ayvazoğlu.

Sayın Ayvazoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; verilen öneri üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Doğu Karadeniz Bölgemizin önemli tarımsal ürünü, halkımızinsa en önemli içeceği çayla alakalı, üretim aşamasından tüketim aşamasına kadar yaşanılması muhtemel her türlü sorunun çözüme kavuşturulmasıyla ilgili, AK PARTİ hükûmetlerimiz döneminde, ilgili bakanlıklarımız ve çayın lokomotif üreticisi ÇAYKUR Genel Müdürlüğümüz ve elbette Gazi Meclisimizde bizler hassasiyetle çalışmalarımızı devam ettirmekteyiz.

Malumunuz, ülkemizde coronavirüs pandemisinin başladığı tarihle çay hasadının aynı zaman dilimine denk geldiği dönemde "Çay bahçede kalacak." kara propagandanıza rağmen en zor şartlarda bile üreticisinin yanında duran kıymetli Cumhurbaşkanımızın başında bulunduğu AK PARTİ kadrolarının dün olduğu gibi bugün de çayı muhalefetin siyasi hesaplarına kurban etmeyeceğini vurgulamakta fayda görüyorum. Zira, muhalefet 2020 itibarıyla pandemiye rağmen Doğu Karadeniz'e üç günde 50 bin çay üreticisinin giriş yaptığını, üreticilerin yaklaşık 30 bininin işçi açığı sebebiyle Rize'ye geldiğini görmezden gelmeseydi ajitasyon kokan göç kurgusunu da yapmamış olurdu.

Kıymetli Başkan, değerli milletvekilleri; çayda speküle edilen iki konu var; kota ve kontenjan. Kota miktarları ÇAYKUR'un yıllık üretim, satış ve stok miktarları ile toplam yaş çay rekoltesi dikkate alınarak hazırlanan yıllık yaş çay alım bütçesi doğrultusunda belirlenmiş olup kontenjan ise ÇAYKUR'un günlük yaş çay işleme kapasitesi ve üreticilerin sahip oldukları çaylık alanlara göre günlük olarak belirlenmektedir. 2020 yılı için ÇAYKUR verilerine bakmak gerekirse, ÇAYKUR, tüm zamanların alım rekorunu kırmış, 860 bin tonla toplam rekoltenin yüzde 60'ını alarak üreticilerin mağduriyet yaşamasına da müsaade etmemiştir. Organik fark ödemeleriyle birlikte üreticilerimize toplamda 3 milyar 441 milyon yaş çay ödemesi yapılmıştır. Ayrıca Türkiye çay sanayisi üretim ve pazarlaması özelleştirme sürecinden sonra bile güçlü bir regülasyon kurumu olma kabiliyetini koruyan, modernizasyondan rekabetçi teknolojiye kadar kendisini ihtiyaçlara binaen hem yenileyen hem de geliştiren ÇAYKUR öncülüğünde bölgenin girişken sanayicisi ve esnafıyla kalite ve pazar payını her geçen gün artırmaktadır. Ülkemizde son üç yılda çift haneli büyüme gösteren Türkiye'deki pazar, yabancı yatırımcıların da büyük ilgisini çekmektedir çünkü ülkemiz sadece üretmekle kalmıyor, kaliteli üretim de yapmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) - Ayrıca organik çay tarımında da dünyada öncü ülkelerden biri hâline geldiğimizi de ifade etmeliyim.

Yaş çay kota miktarımız birinci sürgünde 600 kilogram/dekar, organikte 700 kilogram; ikinci sürgünde 450 kilogram/dekar, organikte 700 kilogram; üçüncü sürgünde, konvansiyonel ve organikte 400 kilogram, tomurcuk çayda alınan 266 kilogram, kuru çayda ise 163 bin tondur.

Sonuç itibarıyla popülist vaatleriyle çay üreticisini heyecanlandıracaklarına dair CHP saflarında oluşan beklenti ne kadar sanalsa, 2021 çay sezonunda 860 bin tonla tüm zamanların alım rekorunu kırarak toplam rekoltenin yüzde 60'ını alan ÇAYKUR'un çay üreticisinde yaşadığı memnuniyetse o kadar gerçektir. Dolayısıyla insanımız yirmi yıldır hep yaptığı gibi gerçeğin peşinden gitmeye devam edecektir.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...

(CHP sıralarından "Say, say!" sesleri)

BAŞKAN - Arkadaşlar, müsaade eder misiniz bir karar verelim; ya siz yöneteceksiniz burayı ya biz yöneteceğiz.

Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik cihazla oylama yapacağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Yalandan yere bağırma oradan! Gel de say burada. Sayı saymayı bilmiyorsun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Konuşma! Kürsüye bak, önüne bak!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) -Konuşma! Terbiyesiz adam!

BAŞKAN - Arkadaşlar, lütfen biraz sakin olalım.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN - Öneri reddedilmiştir.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Önergeler (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, (2/3678) esas numaralı Bazı Andlaşmaların Yapılması İçin Cumhurbaşkanına Yetki Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/169)

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/3678) esas numaralı Kanun Teklifi'mizin İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan gündeme alınması hususunda saygılarımı arz ederim.

İbrahim Özden Kaboğlu

İstanbul

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kaboğlu.

Süreniz beş dakikadır. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; Bazı Antlaşmaların Yapılması İçin Cumhurbaşkanına Yetki Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önerge hakkında konuşmak amacıyla karşınızda bulunuyorum.

Bu konu, özellikle Anayasa'mızın 90'ıncı maddesinde düzenlenen bu konu madde 90'la sınırlı değildir, Anayasa'mızın birçok maddesi uluslararası hukuka yollama yapmaktadır ama esasen merkezî madde 90'dır.

Bu konunun gündeme gelmesi, kamuoyunda tartışılması, İstanbul Sözleşmesi'nden Cumhurbaşkanının kararıyla çıkış sonrası olmuştur. İşte bu nedenle -böyle bir yasal düzenlemeyle- Cumhurbaşkanının uluslararası sözleşmeleri onaylama ve sözleşmelerden ayrılma yetkisi konusunda Anayasa'mızın hükümleri çerçevesinde nasıl bir yasa düzenlemesi yapılmalı, yapılabilir; bu konuyu sizin takdirlerinize sunacağım.

Şimdi, 244 sayılı yasanın başlığı Cumhurbaşkanına ilişkin olarak şöyle değiştiriliyor:

"Milletlerarası Antlaşmaların Onaylanması, Yürürlüğü, Yayınlanması, Sona Erdirilmesi ve Bu Antlaşmalardan Çekilme ile Bazı Antlaşmaların Yapılması İçin Cumhurbaşkanına Yetki Verilmesi Hakkında Kanun." Esasen bunun 2'nci ve 3'üncü maddeleri bu konuda düzenleme yapıyor, 5 maddelik bir yasa önerisidir. 2'nci maddesi büyük ölçüde Anayasa'nın 90'ıncı maddesiyle örtüşmektedir. Bilindiği gibi 90'ıncı maddesi Türkiye'nin uluslararası hukuka açılan kapısıdır, buradaki kanunilik ilkesi ise bir bakıma bu kapının menteşelerini oluşturmaktadır. Çünkü bu yasanın 2'nci maddesi ve Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları "münhasır kanun" ilkesini yansıtmaktadır. Buna karşılık ikinci ve üçüncü fıkralar -yine, bu yasada öngörüldüğü üzere- yasallık ilkesine belli kayıtlar getirmek suretiyle esneklikler tanımaktadır ve bu esneklikler yürütmeye yönelik olarak, yürütme yetkisine yönelik olarak tanınmış olan esnekliklerdir; şimdi bunu Cumhurbaşkanı temsil etmektedir. Beşinci fıkra ise yasa üstü bir düzenlemeyi öngörmektedir, ona girmiyorum.

Şimdi, burada ne tür esneklikler öngörülmüştür? Konu bakımından esneklik öngörülmüştür, süre bakımından esneklik öngörülmüştür ve yükümlülükler bakımından esneklik söz konusudur. Ekonomik, ticari ve teknik ilişkileri öngören antlaşmalar süresi bir yılı geçmemek kaydıyla, mali bir yükümlülük getirmemek kaydıyla ve yürütme tarafından belli haklara dokunulmamak kaydıyla yürürlüğe konabilir, yayımlanır ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur burada öngördüğümüz üzere. İkincisi, uygulama antlaşmaları bu çerçevede yer alır belirli kayıtlar altında ve bunların Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanmasına gerek bulunmamaktadır, bunlar belli hakları düzenleme konusu yapıyorsa yayımlanmakla yürürlüğe girer.

Peki, acaba kanunların onaylanması, yürürlüğün durdurulması, kanunlardan çıkış konusunda yürütmeye ne tür yetkiler tanınıyor? Yasamaya tanınan yetkileri belirtelim; sonra, yasal düzenlemede yürütmeye tanınmış olan yetkiler de -hâliyle- kalmaktadır. Buna göre, onaylanması Büyük Millet Meclisinin kanunla uygun bulmasına bağlı olan milletlerarası anlaşmalara katılma, bunların feshini ihbar etmemek suretiyle yürürlük süresini uzatma, Türkiye Cumhuriyeti'ni bağlayan bir milletlerarası antlaşmanın belli hükümlerinin yürürlüğe konulması için gerekli bildirimleri yapma, milletlerarası antlaşmaların uygulama alanının değiştiğini tespit etme, bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma Cumhurbaşkanı kararıyla olur. Onaylanması Büyük Millet Meclisinin kanunla uygun bulmasına bağlı olan milletlerarası anlaşmaları sona erdirmeye veya bu antlaşmalardan çekilmeye, Türkiye Büyük Millet Meclisinin sona erdirmeye veya çekilmeye kanunla uygun bulmasına bağlıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) - Teşekkür ederim.

Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası ile bu kanunun 2'nci maddesinin (2)'nci ve (3)'üncü fıkraları kapsamında yer alan milletlerarası antlaşmalara katılma, bunların feshini ihbar etmemek suretiyle yürürlük süresini uzatma, Türkiye Cumhuriyeti'ni bağlayan bir milletlerarası antlaşmanın belli hükümlerinin yürürlüğe konulması için gerekli bildirimleri yapma, milletlerarası antlaşmaların uygulama alanının değiştiğini tespit etme, bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye Cumhurbaşkanı kararıyla olur. Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman, Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin emrettiği çerçevede böyle bir yetki paylaşımı yapılabilir. Bu yetki paylaşımının yapılması, tıpkı Anayasa'ya tamamen aykırı olan İstanbul Sözleşmesi'nden çıkış türü düzenlemelerin yapılmasının önüne geçer.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Ek sürenizi verdim, teşekkür ediyorum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) - Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 45 Milletvekilinin Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 45 Milletvekilinin Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4389) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 327)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.17

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.37

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2'nci sırada yer alan, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları'nın görüşmelerine başlayacağız.

2.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve

Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 323) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 323 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerine gruplar adına ilk söz, İYİ Parti Grubu adına Sayın Ayhan Erel'in.

Sayın Erel, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk millet; Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geneli üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinde hem sağlık çalışanlarına yönelik şiddetle ilgili hem de kadına yönelik şiddetle ilgili düzenlemeler vardır. Her iki konu da uzun yıllardır, maalesef, hemen hemen her gün ülkemiz gündemine olumsuz olarak yansıyan, basın manşetlerinde yer bulan, toplumda travmatik etkiler yaratan sosyal bir yara hâline gelmiş ve yıllardır çözülmeyi bekleyen, ne yazık ki çözülemeyen konulardır. Bu sebeple, her iki konu açısından da her ne kadar bu düzenlemelerin çıkarılmasında gecikilmiş ve eksiklikler olsa da hatta kanun teklifinin bazı maddelerinin hukuk tekniği açısından hatalı yönleri olmuş olsa da teklifin Meclis gündemine alınmasını olumlu bir adım olarak görmekteyiz.

Ancak, kanun teklifinde eleştirdiğimiz ve eksik gördüğümüz önemli noktalar da vardır. Kanun teklifinde genel olarak sağlık çalışanlarına şiddet ve kadına şiddet suçunu işleyenlerin tutuklanmasının kolaylaştırılması ve cezaların artırılarak caydırıcılığın sağlanması amaçlanmıştır. Oysa, sadece tutuklama yapılarak ve sadece cezalar artırılarak caydırıcılık sağlanamayacağı gibi, şiddetin engellenmesi ve sorunların çözülmesi mümkün değildir. Ceza kanunlarındaki değişikliklerin yanında her iki sorun açısından da şiddet sorununa yol açan kurumsal, toplumsal ve psikolojik faktörleri ortadan kaldıracak geniş kapsamlı düzenlemeler yapılmadan hem sağlık çalışanlarına yönelik hem de kadına yönelik şiddetin tamamen önlenmesi ve bu sorunun çözülmesi veya en aza indirilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla bu yasa teklifinin sorunu bütün yönleriyle ele alıp şiddet sorununa yol açan kurumsal, toplumsal ve psikolojik faktörlerin ortadan kaldırılmasını ve sorunun bütün yönleriyle çözümlenmesini amaçlayan daha geniş kapsamlı ve bütüncül bir yargı paketi olması gerekirdi. Maalesef bu

teklif bu yönleriyle eksiktir ve sorunu kökten çözecek veya en aza indirecek bir anlayıştan uzaktır.

Değerli milletvekilleri, teklif, tali komisyon olarak 22 Mart 2022 tarihinde Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda görüşülmüş olmakla birlikte maddelerine girilmemiş, geneli üzerinde konuşmalar yapılarak toplantı bitirilmiştir. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun doğrudan kuruluş amacı ve çalışma alanı kapsamına giren bu teklifin maddelerine girilmeden, STK temsilcileri ile kamu kurum ve kuruluşlarından yetkililerin görüşleri alınmadan geneli üzerinde görüşmeler yapılarak kabul edilmesi çok sorunludur. Ülkemiz de kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinde dünyada maalesef en önde gelen ülkeler arasında yer almaktadır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün 2019 yılı verilerine göre Türkiye üye ülkeler arasında kadına şiddetin en yaygın olduğu ülkeler arasındadır. Türkiye'de her 100 kadından 38'i fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalıyor. Dünya sıralamasında ise Afganistan, Tayland ve Zambiya'dan sonra yer alıyoruz.

2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun yürürlüğe konulmuştur. İçişleri Bakanlığınca 2018 yılında hayata geçirilen Kadın Destek Uygulaması yani KADES 3 milyon kadın tarafından indirilmiştir. 2018 yılında Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan tarafından açıklanan ve 2018-2023 yıllarını kapsayan Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı kabul edilmiştir. Tüm bu çabalara rağmen kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinde artış son bulmamakta, istatistiklerde ülkemiz başı çekmektedir.

Kadına yönelik şiddetin temelinde yatan sorunlar tespit edilmeden, bataklığı kurutmadan ve bu sorunları çözmeden atılacak adımlar yaraya pansuman olmaktan öteye geçemeyecektir. 24 Kasım 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde bulunan 247 milletvekilinden 246'sının kabul oyuyla Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nden yani İstanbul Sözleşmesi'nden 19 Mart 2021 tarihinde sadece Cumhurbaşkanının kararıyla çıkılma kararı alınması, artan kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri konusunda iktidarın bakış açısının somut bir göstergesidir.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in başvurusu sonucunda, Danıştay Başsavcılığının İstanbul Sözleşmesi'nden çekilişin hukuki olmadığı açıklamasıyla, Danıştayda bu kararın hukuka aykırılığına dair yargılama devam etmektedir. İktidar, kendi ihdas ettiği Anayasa'nın 90'ıncı maddesindeki temel insan haklarına ilişkin uluslararası anlaşmaları kanunların üzerinde kabul eden hükme aykırı olarak İstanbul Sözleşmesi'nden tek taraflı olarak ayırdığımızı açıklamıştır.

Diğer bir sorun, kadına karşı şiddetin Türk Ceza Kanunu altında bir tanımının yapılmamış olmasıdır. Kanun teklifinde kadına karşı şiddet suçunun açıkça tanımlanması ve Türk Ceza Kanunu'na eklenecek bir maddeyle ayrı suç olarak düzenlenmesi gerekirdi. Kadına şiddet suçu, bir kadının, sırf kadın olduğu için bir erkek tarafından erkeğin "Yap." dediği şeyi yapmaması ya da "Yapma." dediği şeyi yapması, "Okuma." denilen kadının okuması, "Evlén." denilen kadının evlenmemesi ya da "Boşanma." denilen kadının boşanması gibi sebeplerle şiddete uğraması anlamına gelmektedir. Oysa işbu kanun teklifinde kadına karşı şiddet suçu olarak ayrı bir suç oluşturulmamış, kasten öldürme ve kasten adam yaralama gibi suçların kadına karşı işlenmesi hâlinde nitelikli hâlden cezalandırılacağı düzenlenmektedir. Bu suçlarda mağdurun kadın olarak belirtilmesi tek başına kadına karşı şiddet suçunu önlemek bakımından yeterli değildir.

Kanun teklifinde kadına karşı işlendiğinde nitelikli hâle gelen suçların failine yönelik açıklama getirilmemiştir. Kasten adam öldürme suçunun ya da kasten adam yaralama suçunun failinin ve mağdurunun kadın olması hâlinde, bu suçlar kadına karşı şiddet suçunu oluşturmayacaktır. Partimiz tarafından hazırlanan İyileştirilmiş ve Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem ilkelerinde kadına karşı şiddet suçu açıkça anlatılmış olup, Türk Ceza Kanunu'nda "kadına karşı şiddet" adı altında yeni bir suç olarak düzenleme yapılması öngörülmüştür. Bu husus Komisyonda tarafımızdan dile getirilmiş, yeni madde ihdasına dair verilen önergelerimiz reddedilmiştir.

Değerli milletvekilleri, basında "af kanunu" olarak bilinen, 15 Nisan 2020 tarihinde kabul edilen Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi görüşmelerinde, bugün getirilen düzenleme, iki yıl önce tarafımızdan önerilmiş, Komisyon ve Genel Kurul görüşmelerinde kabul görmemiştir. Yine, basında "dördüncü yargı reformu paketi" olarak bilinen ve 14 Temmuz 2021 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerinde, Türk Ceza Kanunu'nun 82, 83, 86, 96, 109'uncu maddelerine "boşandığı eş" ibaresinin eklenmesi yerine bugün teklifte getirildiği gibi "kadına karşı" ibaresinin eklenmesini talep etmiştik ancak verdiğimiz tüm değişiklik önergeleri Komisyon ve Genel Kurulda reddedilmiştir. Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine aykırılık teşkil edecek, kanun sistematliğini ve kadın-erkek eşitliğini pozitif ayrımcılığın ötesinde bozacak şekilde yapılan bu düzenlemeler ileride sorunları katbekat arttıracak, yeni düzenlemeler yapılmak zorunda kalınacaktır. Öyle ki, bir kadının başka bir kadına karşı suç işlemesi söz konusu olduğunda kadın şiddetiyle tanımlayamayacağımız şekilde kabaca cezaları artırarak kadın faile de bu hükümler uygulanacaktır. Hâlbuki teklifin yeni madde ihdaslarının ve suçun maksadı ve tanımı tabii ki

bu değildir. Kadına karşı suçun müstakil bir tanımının yapılmasına dair teklifimiz Komisyon görüşmelerinde Türkiye Barolar Birliği temsilcisi tarafından dile getirilmiş ve desteklenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diğer bir sorun, suç tiplerine ilişkin ceza yaptırımlarının düşük olması değil, infaz sistemine ilişkin düzenlemelerin ve ceza hukukunda indirimine neden olan diğer düzenlemelerin uygulanması sonrasında cezaların neredeyse infaz edilemez hâle gelmesidir. Bu nedenle, cezaların caydırıcı etkisi ortadan kalkmakta, kadınlara karşı şiddet cezasız kalmaktadır. Kamuoyunda, kadınlara karşı şiddet fiillerine ilişkin bir cezasızlık algısı oluşmuştur. Bu cezaların caydırıcı olabilmelerinin tek yolu, etkin infaz sisteminin geliştirilmesi için topyekûn bir infaz reformudur. Yaygın medyada, kadına yönelik şiddetle mücadelede büyük önem taşıyacağı, âdeta reform niteliğinde yenilikler getirdiği propagandası yapılan bu teklifte mevcuda göre bazı olumlu düzenlemeler olmakla birlikte kadınlara ve sağlıkçılara karşı şiddet konusunda cezalarda kısmi bir ağırlaştırılmaya gidilmiş olup bunun dışında, sorunun ortadan kaldırılmasında etkili ve kararlı bir çözüm iradesi görülmemektedir.

Teklif, genel olarak değerlendirildiğinde, kadına yönelik şiddeti önlemenin felsefesine ters düştüğü izlenimi uyandırmaktadır. Kadına şiddeti ölüm sonrası olarak değerlendiren bu zihniyet, vatandaşa "Büyük işler yapıyorum." havasında algı yönetimi yapmaktadır. Bu teklifle, hem kadına hem sağlık çalışanlarına yönelik şiddet suçlarının cezaları Türk Ceza Kanunu'nda artırılmaktadır. Kadına veya sağlık çalışanlarına şiddet uygulayanlar, cezanın azlığına güvenerek bu suçları işlememekte, bu cezaların etkin infazları olmadığı için bu suçları işleme cesareti ve cüreti göstermektedir.

Türk Ceza Yasası'nda tehdit, hakaret, şantaj, kasten yaralama, eziyet gibi pek çok suçlar düzenlenmiş durumdadır. Bu suçların Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenmiş olması etkin uygulanmalarını sağlamamaktadır. Bu suçlar neredeyse her zaman cezasız bırakılmakta ve ülkemizde mahkemeler tarafından hükmedilen ceza ile infaz arasında ciddi bir fark bulunmaktadır. İnfaz düzenlemeleri nedeniyle zaten hükmedilen cezaların önemli bir bölümü infaz edilememektedir. Kanunda ceza artırımı oranlarının hangi kriterlere göre tespit edildiği, bazılarında altıda 1, bazılarında üçte 1, bazılarında ikide 1 oranında artırılması bir karmaşaya sebep olmaktadır. Ceza artırımının sorunun çözümü olmadığını hatırlatmakla birlikte, ceza artırımı yapılacaksa bu cezaların tamamının belli bir oranda artırılması gerektiği düşüncesindeyiz. 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'daki koruyucu ve önleyici tedbirler maalesef uygulanmamaktadır. Uygulanmayan bir ceza yasasına yine uygulanmayacak maddeler eklemeye çalışan iktidarın kadına karşı şiddetle mücadele iradesinin olduğuna güven duyulmamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde sağlık sistemi, hizmetin kalitesi, hizmeti verenlerin mali ve özlük hakları, koruyucu sağlık hizmetleri ve tedavi hizmetlerinin yeterli

olup olmadığından daha çok iktidar tarafından, bu hizmetlerin fiilî olarak gerçekleştirildiği yerlerden yani binalardan ibaret görülmektedir.

Yapılan araştırmalar neticesinde, Türkiye'de şiddet olaylarının yüzde 79'unun acil servislerde olduğu ve yüzde 91'inin de hasta yakınları tarafından gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

Doktorların hastaları yeterli sürede muayene edemediği, sağlık çalışanlarının maaşlarında ve özlük haklarında iyileştirmelerin yapılmadığı, tedavi hizmetlerinin koruyucu sağlık hizmetlerinin önüne geçtiği, yeterli ve dengeli sağlık personeli ataması yapılamadığı, doktor ve hemşirelerin bu ağır çalışma koşulları karşısında artık dayanamayıp yurt dışına gittiklerinde, Cumhurbaşkanının ifadesiyle "Giderlerse gitsinler." denildiği sağlık sisteminin çok ciddi sorunları olduğu ortadadır.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Sayın Recep Akdağ'ın Sağlık Bakanı olduğu 2012 yılında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Sağlık Çalışanlarına Yönelik Artan Şiddet Olaylarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Araştırma Komisyonu Raporu'nda son derece önemli tespitler ve çözüm önerileri vardır. Bu raporun yayımından ancak on sene sonra Türk Ceza Kanunu kapsamında iyileştirmeler ve düzenlemeler yapılıyor olması iktidarın bu konuyu ne kadar ciddiye aldığını göstermesi bakımından manidardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener Hanımefendi'nin belirttiği gibi, bugün Türkiye'de kadın evinde hapisse Türkiye geriliyor demektir, bugün Türkiye'de kadına şiddet varsa Türkiye düşüyor demektir, bugün Türkiye'de kadın ölüyorsa Türkiye ölüyor demektir. Kimse şunu unutmasın, Türkiye'nin büyümesi, Türkiye'nin zenginleşmesi, Türkiye'nin gelişmesi Türk kadınının elindedir. Türk kadını güçlü olursa Türkiye de güçlü olur. İYİ Parti iktidarında kadınların varlığına da kadınların başarılarına da alışacaksınız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Meclis koridorlarından belediyelere, fabrikalardan ofislere, evlerden sokaklara, tarlalardan teknokentlere kadar her yerde kadınlarımızın olmasına alışacaksınız. Tesettürüyle uğraşılmayan, bedeniyle sömürülmeyen, her adımda arkasını kollamayan, durakta lambanın soluk ışığına sığınmayan; boşandığında dul, ağladığında hor görülmeyen; market rafından aldığı gizlemeyen, kendi ayakları üstünde dağ gibi duran kadınlara alışacaksınız. Hiç boşuna uğraşmayın, istesenez de istemesenez de alışacaksınız; ya alışacaksınız ya da ilk seçimde çekip gideceksiniz. Cumhuriyetimizden aldığımız güçle kadının adını hayatın her yerine altın harflerle kazıyana kadar durmayacak, yorulmayacak, tükenmeyeceğiz.

Hazreti Ali der ki: "Eğer zalim zulme devam ediyorsa bil ki sonu yakındır, eğer mazlum da direniyorsa bil ki zafer yakındır." İşte, o nedenle onlar ne yaparlarsa yapsınlar biz iktidara yürüyoruz. Türkiye'nin güçsüz oldukları yalanına inandırılmaya çalışılan kadınları için iktidara

yürüyoruz, Türkiye'nin çaresizliğe mahkûm edilen erkekleri için iktidara yürüyoruz.

Türkiye'nin umutları çalınan, hayalleri öldürülen gençleri için iktidara yürüyoruz. Türkiye'nin yolunu açmak için milletimizle beraber el ele, omuz omuza, gönül gönüle emin adımlarla iktidara yürüyoruz. Emin olun, güneşin doğmasına çok az kaldı. Hiç merak etmeyin, zengin, mutlu ve huzurlu bir Türkiye hedefimize çok az kaldı; güneşli günlere, umutlu yarınlara inanın çok az kaldı. Ülkemizi yönetmek için biz hazırız, milletimizin sıkıntılarını biz çözeriz ve Cenab-ı Hak şahidimiz olsun, mutlaka çözeceğiz.

Müjdeler olsun, İyi Parti iktidarına çok az kaldı diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (İyi Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Halil Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve bizleri ekran başında izleyenleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisinin çok duyarlı olduğu ve önemli bulunduğu kadına ve sağlık çalışanlarına karşı şiddetin önlenmesine dair çözümler içeren kanun teklifinin görüşmelerine başlamış bulunmaktayız. Parti olarak öteden bu yana seçim beyannamelerimizde, parti programımızda, kadına yönelik etkinlik ve programlarımızda kadına karşı şiddetin önlenmesi adına çözümler ve vaatler sunan bir partiyiz. Bunun yanı sıra kadına karşı her daim pozitif ayrımcılık yapılmasını da savunagelmekteyiz. Bu kapsamda kadına ve çocuğa karşı şiddetin önlenmesine yönelik kanun tekliflerimizi gerek ilk imza sahibi olarak gerekse Milliyetçi Hareket Partisi mensubu milletvekillerimizin hazırladığı diğer tekliflere destek olarak Meclis Başkanlığına da sunmuş bulunmaktayız.

Saygıdeğer milletvekilleri, şanlı tarihimizin süreçlerinde de görüleceği üzere Türk milleti sahip olduğu değerleri itibarıyla aileye ve özellikle kadına büyük bir önem vermektedir. Ancak toplumsal yaşamda söz konusu bu değer özellikle içinde bulunduğumuz 21'inci yüzyılın ilk çeyreğinden bu yana kadınlarımıza yeteri kadar yansımamıştır. Ülkemizde olduğu gibi, uluslararası alanda da rakamlara ve olaylara bakıldığında aile içi kadına karşı şiddetin giderek artan oranla gündemi işgal etmeye devam ettiği görülmektedir. Avrupa İstatistik Ofisinin (Eurostat) 100 bin kişi başına düşen kadın cinayetleri verisinde 189 cinayete Almanya başı çekmektedir, onu 124 cinayete Fransa ve 89 cinayete Romanya izlemektedir. Kadına karşı şiddet olaylarında kadınları koruyucu önlemleriyle günümüzde tüm Avrupa'ya örnek gösterilen İspanya'da dahi kadın cinayetleri her yıl artış içindedir. Diğer taraftan, cinsiyet

eşitliği bakımından örnek gösterilen Finlandiya, kadın cinayetleri bakımından Avrupa Birliği içindeki en yüksek oranlardan birine sahip ülke olarak ön sıralarda yer almaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, kadına karşı şiddete yönelik rakamlara İçişleri Bakanlığımızın verilerinden de baktığımızda 2018'de 279, 2019'da 336 olan kadın cinayeti sayısının 2020'de 268'e düştüğü, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla da 307 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Kadir Has Üniversitesi tarafından bu yıl 8'incisi düzenlenen Türkiye'de Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Algısı Araştırması 2022 sonuçları da bu konuda bizlere farklı bilgiler sunmaktadır. Araştırmaya göre, kadınların yüzde 70'i şiddeti ilk sırada belirtirken, erkeklerin yüzde 63'ü de kadınların yaşadığı en büyük sorunlarda 1'inci sıraya şiddeti koymaktadır. Yine, araştırmaya göre Kadının Toplumda Yaşadığı En Büyük Sorun başlığında şiddeti yüzde 7'yle işsizlik, yüzde 5,4'le eğitimsizlik, yüzde 5,1'le sokakta baskı ve taciz, yüzde 4'le aile baskısı, kadın-erkek eşitsizliği de yüzde 4 olarak takip etmektedir. Dikkat çekici bir başka tespit ise bireylerin eğitim seviyesi arttıkça şiddetin boşanma için yeterli sebep olduğu düşüncesinin de artmasıdır; ilkokulda bu oran yüzde 69, lisede yüzde 73, yüksekokulda yüzde 77'dir. Buna ilaveten, boşanmış bir kadının iffetinin eski kocasını ilgilendirmedeği görüşünün tüm eğitim seviyelerinde yüzde 70'in üstünde olduğu gözlemlenmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, şiddet kavramı kişiye veya bir gruba yönelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözel türleri bulunan cebir ve zorlamayı ifade etmek için kullanılan bir kavramdır. Şiddetin çok geniş bir yelpazede gerçekleşmesi ve hatta kişinin kendisi tarafından yine kendisine yöneltilen fiiller şeklinde de ortaya çıkabilme durumu söz konusudur. Bu yüzden tanımlanması ve sınırlarının belirlenmesi oldukça güçleşmiş ve zaman almıştır. Geline nokta şiddet, özgürlüklerin ve hakların kısıtlanmasını da içerecek bir genişlikte tanımlanmıştır yani bir kişi, grup ya da topluluk üzerinde hâkimiyet kurarak o kişi, grup veya topluluğu istismar etmek amacını taşıyan her türlü eylem ve niyeti ifade edecek genişlikte bir kavrama evrilmiştir. Hukukumuzda ise "şiddet" kavramı ilk olarak 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'la girmiştir. Kanunda "şiddet" kavramı yalnızca fiziksel güç uygulamak olarak değil, gerek ruhsal gerek sözlü gerekse ekonomik şiddet olarak geniş anlamda tanımlanmıştır. Bu kapsamda Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün yayınladığı bildirmede kadına yönelik şiddeti kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya özgürlükten yoksun bırakma şeklinde tanımlanmaktadır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere kadına yönelik fiziksel, sözlü, duygusal, psikolojik, ekonomik ve cinsel olmak üzere farklı türlerde şiddet olayları yaşanmaktadır.

Günümüzde -az önce ifade ettiğim gibi- kadını koruma tedbirleriyle tüm Avrupa'ya örnek olarak gösterilen İspanya'nın bu süreçte nasıl geldiğine de kısaca değinmek isterim: 1997'de 60 yaşındaki Ana Orantes, yetkililere defalarca şikâyetinde bulunmasına rağmen eski eşi

tarafından dövölüp, balkondan atılıp yakılarak öldürüldüğünden beri İspanya, kadına karşı şiddeti önleme konusunda önemli çaba sarf etmiştir. İspanya'da yasal düzenleme olarak en büyük adım, 2004'te kadına yönelik şiddet alanında entegre kanunun yürürlüğe girmesiyle atılmıştır. Kanunla, aile birliği içinde veya sevgililer arasında meydana gelen şiddet, devletin bir sorunu olarak değerlendirilmiştir; ardından, yine önemli ve kapsamlı bir düzenleme de Aralık 2017'de gerçekleşmiştir. Temsilciler Meclisi ve Senatoda iktidar ve muhalefet partilerinin uzlaşmasıyla 292 tedbir içeren Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete Karşı Devlet Paktı kabul edilmiştir. İspanya'da 2003-2010 arasında kadın cinayetleri sayısı 68 iken 2011-2020 yılları arasında rakam 52'ye kadar düşmüştür.

Saygıdeğer milletvekilleri, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de gerek kadına gerekse çocuklara yönelik şiddetin önlenmesine dair düzenlemeler, uygulamalar hayata geçirilmiştir ve geçirilmeye de devam edilmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'de kadına yönelik şiddeti önlemek amacıyla gerçekleştirilen önemli aşamalardan biri de 1986'da Birleşmiş Milletlerin Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi olan CEDAW'ın kabul edilmesi olmuştur. Ardından, 1987 yılında kadın ve erkek arasındaki ayrımcılığın sona ermesi amacıyla mülga Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde Kadına Yönelik Politikalar Danışma Kurulunun kurulmasıyla başlayan süreç izleyen yıllarda kadına ve çocuğa karşı şiddetin önlenmesi için çok sayıda çalışmayı hayata geçirmiştir. Bu kapsamda, mevzuatımızda başta Anayasa'mız olmak üzere gelişen toplumun ihtiyaçları göz önünde bulundurularak kanunların ve diğer mevzuatın iyileştirilmesi amacıyla -tıpkı bugün olduğu gibi- önemli adımlar atılmıştır. Yine, Türkiye'de şiddeti ortaya çıkaran risk faktörlerinin ortadan kaldırılması ile kadının sosyoekonomik olarak güçlenmesini hedefleyen birçok tematik strateji belgesi ve eylem planı da bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 2012 yılında şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sağlamak amacıyla kurulan şiddet önleme ve izleme merkezlerinin de -kısa adıyla ŞÖNİM'in- başarıyla hizmet verdiği tanık olmaktadır. Son rakamlar çerçevesinde 81 ilimizde bulunan ŞÖNİM'ler 149 kadın konukevi ve 383 sosyal hizmet merkezi ve şiddetle mücadele irtibat noktalarıyla kadına ve çocuklara karşı şiddet için mücadele vermektedirler. Diğer taraftan, kadına şiddete karşı destek hattı olarak anılan KADES mobil uygulamasından da oldukça başarılı sonuçlar elde edilmiştir. Şiddetin önlenmesi konusunda hayata geçirilmek istenen tüm çabaları desteklediğimizi buradan bir kez daha özellikle belirtmek istiyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, malumlarınız olduğu üzere, Milliyetçi Hareket Partisinin de yer aldığı ve desteklediği kadına yönelik şiddetin önlenmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan araştırma komisyonunun raporu geçtiğimiz mart ayında Genel Kurulda görüşülerek kabul edilmiştir. Komisyon raporunda 17 ana başlık altında 42 tespit ve 547 öneriye yer

vermiştir. Bu önerilerin hayata geçirilmesi hususunda da Milliyetçi Hareket Partisi olarak tereddütsüz desteklerimizi sürdürmeye devam edeceğiz.

Kıymetli milletvekilleri, hekimliğin bir meslek olduğu hepimizin malumudur; öte yandan, tıbbi girişimin kendine özgü risk ve sapmaları da bulunduğu bilinen bir hakikattir. Dolayısıyla oluşabilecek her kötü sonuçtan hekimlerimizin sorumlu tutulması da beklenmemelidir. Bu bakımdan, özellikle cerrahi müdahalelerde bulunan doktorlarımızı tazminat baskısından kurtaracak, onların rahat ve güven içerisinde, kendinden emin bir biçimde görev yapmalarını sağlayacak düzenlemelerin teklif metninde yer alması da büyük bir beklentiyi karşılamış olacaktır.

Ayrıca, ülkemizde cerrah ihtiyacı her geçen gün artmaktadır. Bugün tıp fakültesini bitiren yeni bir pratisyen hekim, girmiş olduğu TUS sınavlarında cerrahi bölümü tercih etmemekte ve cildiye, fizik tedavi gibi herhangi bir operasyonel faaliyet göstermeyen, gerektirmeyen bölümleri tercih etmektedir. Bu da cerrahi dallarındaki açığı her geçen gün artırmaktadır. Bu sebeple bu kanun teklifinin malpraktis davaları bakımından çıkartılması da büyük bir ihtiyacı karşılayacak ve hekimlerimizi rahatlatacaktır.

Saygıdeğer milletvekilleri, gecesini gündüzüne katarak cefakârca çalışan sağlık görevlilerimizin oluşturduğu grup, ülkemizin en yüksek tahsilli insan gücünü oluşturan gruplar içinde yer almaktadır. Bunun için de kanun teklifini oldukça önemsiyor ve değerli buluyoruz. Diğer taraftan, son günlerde yaşanan -oldukça üzüntü duyduğumuz- sağlık çalışanlarına yönelik saldırıları esefle kınamaktayız. 2021 yılında sağlık çalışanlarına yönelik saldırıların yüzde 62 oranında arttığı bu alandaki araştırmalarla tespit edilmiş olup her 4 saldırıdan 3'ünün faili de hastalar ve yakınları olmuştur. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet vakalarını şiddetle lanetliyoruz. Şifa dağıtan kardeşlerimize yönelik saldıranların -her kim olursa olsun- en ağır biçimde cezalandırılması gerektiğine inanıyoruz. Bu bakımdan, sağlık kurum ve kuruluşları "sıfır toleranslı alan" ilan edilerek buralarda şiddet uygulayanlara da ek olarak acil tıp hizmetleri dışındaki kamu sağlık hizmetleri ücretli hâle getirilmelidir. Bu tip caydırıcı tedbirler, sağlık çalışanlarımızı daha da güvenli hâle getirebilecektir.

Diğer taraftan, sağlık çalışanlarımızın maaş ödeme sistemlerinde ve mali haklarında önemli iyileştirmeleri içerecek düzenlemeler ile hemşireler ve sağlık memurları başta olmak üzere 3600 ek gösterge uygulamasının da MHP'nin güçlü desteğiyle kısa zamanda bu kutlu çatı altında görüşülüp yürürlüğe gireceğini belirtmek isteriz.

Sayın milletvekilleri, kadına ve çocuklara yönelik şiddeti önleme konusunda önemli gördüğümüz bir önerimizi buradan ifade etmek isterim. Eğitim sistemimize toplumsal cinsiyet, kadın-erkek eşitliği, aile içi şiddet, kadına yönelik şiddet gibi konular içeren derslerin küçük yaşlardan itibaren uygulanmak üzere entegre edilmesi bizi ülke olarak bu alanda ön

sıralara çıkaracaktır. Diğer taraftan, yürürlükteki politika dokümanlarının etkin uygulanmasının kadına yönelik şiddetle mücadelede tüm tarafların eş güdüm içerisinde hareket etmesiyle başarıya ulaşabileceği bir başka gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz teklifle takdir indiriminin nedenlerine sınırlama getirilmekte; kasten öldürme suçunun kadına karşı işlenmesi hâli suçun nitelikli hâlleri arasına alınmakta; kasten yaralama suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezanın alt sınırı dört aydan altı aya çıkarılmakta; işkence suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezanın üç yıl olan alt sınırı beş yıl hapse çıkarılmakta; kadına karşı eziyet suçunun işlenmesi hâlinde iki yıl olan alt sınır, iki yıl altı aya çıkarılmakta; ısrarlı takip suçu ilk kez müstakil bir suç olarak Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenmekte; tehdit suçu mağdurunun kadın olması hâlinde cezanın alt sınırı dokuz ay hapis cezasına çıkarılmakta; sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçları katalog suçları arasına alınmakta; sağlık çalışanları hakkında sağlık mesleğinin icrası kapsamında yaptıkları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalardan kaynaklı zararların tazmini için açılan davalarla ilgili Mesleki Sorumluluk Kurulu karar verici olmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, yüreği vatan sevdasıyla yanıp tutuşan çok sayıda gurbetçimiz yurt dışında yaşamaktadır. Bu bağlamda, İngiltere Türk Dernekleri Federasyonundan değerli dostumuz ve dava arkadaşımız olan Sayın Fırat Maden'in 18 Mart Çanakkale Zaferi anısına kaleme aldığı şiirini -konuşmamın son bölümünde- sizlerle paylaşmak istiyorum.

Şiirin adı Ata'ya Özlem:

"Bir çift mavi göz kanatlandı gökyüzüne,

Turnalar kanat çırpıtı Ötüken'e doğru

Ve Tanrı Dağlarına selam verdi;

'Tek servetim Türklüğüm.' derdi.

Sürdü kır atını bozkıra, yedi düveli yere serdi;

Soluklandı Vey Irmağı kenarında,

Ve Kürşad'a selam verdi.

İçti Orhun'un kaynağından,

Yoruldu kalbi, yalnız Vatan için çarpan.

Yırtılsın artık, gözlerdeki gafletten perde,

Dünya o zaman görecektir hakikat nerede!

Dört bir yana atılsın yine Bozkurtların,

Varsın şehadet kanımızda dolaşsın,

40 çerisiyle Kürşad dahi,

Yağmur bekleyen ruhumuza salınsın!"

Buradan dünyanın neresinde olursa olsun vatan, millet, Türklük sevdasıyla yaşayan tüm vatandaşlarımıza sevgi ve saygılarımızı yolluyor, Milliyetçi Hareket Partisi olarak kanun teklifinin kadına ve çocuklara karşı şiddetin önlenmesinde oldukça etkili sonuçlar doğuracağına inanıyor ve görüşülmekte olan mezkûr kanunu destekleyeceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sataşma yok, 60'a göre bir dakika açıklama var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Yok, sataşmadan istemedim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

Yerinizden bir dakika...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Şanlıurfa'da mermi, mayın ve benzeri şekilde katledilen çocuklara ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

10 yaşında bir çocuk, Yusuf Yücel'in geçtiğimiz hafta Ceylanpınar'da dedesinin evinde bir mermi kafasına isabet etmişti ve bugün, maalesef, bulunduğu yoğun bakımda hayatını kaybetti. Öncelikle ben ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyorum. Açıkçası, bu kaçınıcı Kürt çocuğu burada mermi, mayın ve benzeri şekilde katlediliyor ve biz bunu anlatıyoruz - söylemeyeceğim, söylemek istemiyorum- ama bunun çözümü öncelikle cezasızlık politikasının son bulmasıdır. Ceylanpınar'da "Bu mermiler daha çok sınırın diğer tarafından geliyor." deniliyor ama bu netleşmiyor ve çocukların ölümlerine sebep olan bu olaylar aydınlatılmıyor.

Ben tekrar ailesine başsağlığı diliyorum ve acılarını hakikaten yürekten paylaşıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Savaş siyaseti, savaş politikası çocukları öldürmeye devam ediyor. Daha geçenlerde Muharrem Aksan yine Urfa'da savaş mühimmatı patlaması sonucu yaşamını yitirmişti. Bu son çocuk olsun diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Allah rahmet eylesin.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Züleyha Gülüm.

Buyurun Sayın Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - Şimdi, görüştüğümüz yasa ne için deniliyor? Kadınlara ve sağlık emekçilerine yönelik şiddeti önlemek iddiasıyla getirildi. Aslında kamuoyunun baskısıyla getirildi, İstanbul Sözleşmesi'nden geri çekilmeye kadınların gösterdiği tepki sonucu olayların üstünü örtmek üzere kadına yönelik şiddeti, sağlık emekçilerine yönelik şiddeti önlüyormuş gibi görüntü vermek üzere getirilmiş bir yasa teklifinden bahsediyoruz; gerçekte, çözüm üreten bir yasa teklifi değil.

Peki, önce şunu sormak gerekiyor: Gerçekten yasal düzenleme yapmak yetiyor mu? Bizzat şiddeti önlemesi gereken İçişleri Bakanlığı ve onun emrindeki kolluk kuvvetleri bu şiddeti uyguluyorsa, açıkça yasalar ihlal ediliyorsa ve bu yasaları ihlal edenler cezasızlıkla ödüllendiriliyorsa hangi yasayı çıkarırsanız çıkarın ne sonuç üretecek? Elbette ki hiçbir sonuç üretmeyecek. En yakın örneğini nerede yaşadık? Partimizin genel merkezine bizzat İçişleri Bakanlığınca yürütülen bir provokasyonda gördük. Erkek devlet saldırganlığı, yine, öncelikli olarak hedefine bir kadını aldı. Saldırgan polis, arkadaşımız Ayşe Acar Başaran'ı çivilemekle tehdit etti; ne bir engelle karşılaştı ne hakkında bir gözaltı yapıldı ne de soruşturma açıldı; aksine, arkadaşlarımız gözaltına alındı. Dolayısıyla ne yasalarınızın ne de aslında sizin uygulamalarınızın kadına yönelik şiddeti engellemek gibi bir derdinin olmadığı çok açık. Partimizi ablukaya alarak, bizleri tehdit ederek, provokasyonlarla hedef göstererek özgürlük mücadelemizden vazgeçireceğinizi sanıyorsanız, yanılıyorsunuz. Biz kadınların şiddete, zorbalığa boyun eğeceğinizi sanıyorsanız, yanılıyorsunuz. Ayşe Acar Başaran'ın da biz kadınların da bu ucuz tehditlerden korktuğunu sanıyorsanız, yine yanılıyorsunuz. Bizler, yıllardır özgürlük mücadelesi veren kadınlarız, yılmayız, korkmayız ama sizi de biliyoruz. Siz, 8 Martta gazla, copla, gözaltılarla durduramadığınız "Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat

etmiyoruz!" diyen yüz binlerce kadının sesinden korkuyorsunuz. Siz, "İstanbul Sözleşmesi bizim, vazgeçmiyoruz!" diyen milyonlarca kadından korkuyorsunuz. Siz, "Nevroz" alanlarını dolduran milyonlardan korkuyorsunuz. Siz, sermayeyle ortaklaşıp hakkını yediğiniz on binlerce işçinin, emekçinin alın teri için verdiği mücadeleden, 1 Mayıs alanlarındaki dayanışmasından korkuyorsunuz. Bizler, sizlerden korkmuyoruz ama siz, hapishanelerde siyasi rehine olarak tuttuğunuz Gültan Kışanak'tan, Sebahat Tuncel'den, Figen Yüksekdağ'dan, Mücella Yapıcı'dan, Aysel Tuğluk'tan ve binlerce özgürlük mücadelesi veren kadından korkuyorsunuz. Bir yandan, kadınların en önemli kazanımlarından biri olan İstanbul Sözleşmesi'nden tek bir erkeğin kararıyla çıkıyorsunuz. 25 Kasım'da, 8 Mart'ta şiddete, tacize, kadın cinayetlerine ses çıkaran kadınları polis şiddetiyle susturmaya çalışıyorsunuz.

Çocuk teslimi düzenlemeleriyle erkeklerin çıkarlarını öncelerek kadınların can güvenliğini hiçe sayıyorsunuz. Nafaka hakkını tartışmaya açarak kadının evdeki şiddete mahkûm olmasını istiyorsunuz. Kadınları, esnek, güvencesiz, düşük ücretli işlere yani aileye ve erkeğe mahkûm edip her türlü sömürüye açık hâle getiriyorsunuz. Kürtajı fiilî olarak engelliyor, kadınların kendi bedenleri, hayatları ve kimlikleri hakkında kararlarını vermesini engellemeye çalışıyorsunuz.

Canları pahasına boşanmaya, "Şiddete dur!" demeye çalışan kadınları korumuyorsunuz. 6284 sayılı Yasa'yı hakkıyla uygulamıyorsunuz. Katliam seviyesine çıkmış erkek egemenliğinin yarattığı erkek şiddetini durdurmak gibi bir niyetiniz yok. Şimdi de kalkmış, göstermelik bir yasayla sorunun üstünü örtmeye kalkıyorsunuz. TCK'de etkisiz ceza artırımlarıyla kadınların asıl taleplerini görmezden geliyor, gelen tepkileri de susturmaya çalışıyorsunuz.

Bu yasa teklifinde şiddet önlenmiyor, kadınların senelerdir talep ettiği düzenleme ve politikalar geçiştirilmeye çalışılıyor. Yasa teklifinde ne kadın-erkek eşitsizliğinden ne de toplumsal cinsiyet eşitsizliği gibi İstanbul Sözleşmesi'ni hatırlatan hiçbir tanımdan söz etmiyorsunuz, ısrarla, kadına yönelik erkek şiddetinin asıl kaynağının üstünü örtmeye çalışıyorsunuz. Erkek egemenliğinin yarattığı erkek şiddetini tariflememek için, yasaya geçirmemek için özel bir uğraş veriyorsunuz, hâlbuki "erkek egemenliğinden kaynaklı erkek şiddeti" olarak tariflediğinizde, bir kadının bir kadına karşı işlediği suç da yapılan ceza artırımları arasında sayılacak ve bu koşulda, bir kadının kadına karşı işlediği suç da ağırlaştırılmış olacak. Sırf erkek egemenliğini yazmamak için, sırf toplumsal cinsiyet eşitsizliğini yazmamak için ceza yasalarıyla oynuyorsunuz.

Yargının erkeklik indirimlerinden biri olan iyi hâl indiriminde bir değişiklik yapmış gibi gösteriyorsunuz, kravat takarsan indirim yapmam ama nasıl pişman olduğunu iyice anlatırsan cezayı hafifletirim diyorsunuz. Bu maddeyle âdeta, faile pişmanlığını nasıl göstereceğini öğretiyorsunuz. Şunu açık söyleyelim: Failden pişmanlık gerekçelerini açıklamasını istemek

erkek yargının cezasızlık uygulamalarını meşrulaştırmak demek. Yasayla âdeta, fail erkeklere pişmanlık rolü yaptırmaya çalışıyorsunuz. Bir de sanki hâkim zaten verdiği her kararda gerekçe yazmak zorunda değilmiş gibi "Hâkim gerekçe yazsın." diyorsunuz. Anayasa'nın 141'inci maddesi "Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır." diyerek zaten hukuki güvenliği sağlamıyor muydu? Hukuk devleti olmaktan çoktan vazgeçildiğini, hâkime "Gerekçe yaz." hatırlatması bile tamamen açığa çıkarıyor.

Kadına ve çocuklara yönelik suçlarda takdirî indirim olmaz, takdirî indirimin gerekçesi de olmaz. Erkek egemenliği kaynaklı olarak kadınlara ve çocuklara karşı işlenen suçlarda takdirî indirimlerin yani erkeklik indirimlerinin tümünden ortadan kalkması gerekiyor.

Haksız tahrik indirimi de kadına yönelik suçlarda yıllardır bir cezasızlık aracı olarak kullanılıyor. Faillerin erkeklik savunmaları yargı tarafından meşru sayılıyor, hâlbuki kadınlar hayatlarını korumak için öldürmek zorunda kaldığında haksız tahrik indirimi alamıyor ama erkekler daha az ceza alsın diye her türlü gerekçe meşru sayılıyor. Bunun son örneklerinden birini Yargıtay Ceza Genel Kurulunun Hatice Kaçmaz kararında gördük. Hatice Kaçmaz, evlenme teklifini kabul etmediği için Orhan Munis tarafından 15 yerinden bıçaklanarak öldürüldü. Yargıtay Ceza Genel Kurulu ne dedi? "Kabul etseydi öldürülmezdi." dedi. Yani erkeklerin tahakkümünü, erkeklerin hakimiyetini kabul etmemiz isteniyor aslında bu kararla.

En üst merci olan Yargıtay dahi erkeği korumak için her türlü yolu deniyorken erkek egemenliğinden kaynaklanan suçlarda takdir hakkının erkek yargıya verilmesi kabul edilemez. Haksız tahrik indirimi veya iyi hâl indirimi olan erkeklik indirimlerinin tamamen yasadan çıkarılması gerekiyor ama kanun teklifinde buna ilişkin de hiçbir düzenleme göremiyoruz. Kadına yönelik suçlarda ağırlaştırılmış hâl kapsamına alma ve cezalarda artırma yoluna gidilmiş ancak hepimiz çok iyi biliyoruz ki ceza miktarları çok düşük, ceza infaz sistemi erkek failere yönelik etkili bir ceza yöntemi olarak uygulanmıyor. Örneğin, ısrarlı takip suç olarak tanımlanmış. Hepimiz biliyoruz, çoğu cinayetin öncesinde fail erkeğin bilerek ısrarlı takip eylemi vardır ama suç için belirlenen cezanın burada da bir karşılığı yok. Cezanın alt sınırı basit hâlde altı ay ve nitelikli hâlde bir yıl yani toplumun deyişiyle, yatarı bile olmayan, paraya çevrilebilecek, ertelenebilecek miktarlardan bahsediyoruz yani bir etkisi olmayacak.

Yine, ısrarlı takip, şikâyete bağlı bir suç olarak tanımlanıyor. Kadınların şikâyetten vazgeçmesi için erkekler tarafından nasıl tehdit edildiğini, ailesiyle, yakınlarıyla, çocuğunu öldürmekle nasıl tehdit edildiğini hepimiz biliyoruz. Bu tehditlere karşı kadınlar korunmuyor iken şikâyete bağlı olması binlerce ısrarlı takip suçunun cezasızlıkla sonuçlanmasına yol açacak. Yine, bu yasa teklifine göre, ısrarlı takip suçunun tanımlanması sadece ayrılık kararı verilen, nitelikli hâli için ayrılık kararı verilen veya boşanılan eşe karşı işlenmesi hâlinde gerçekleşiyor; oysa, erkekler, kadınlara yönelik ısrarlı takip suçunda tanıdığı, tanımadığı, herhangi bir ilişki biçimi

olmadığı ya da sevgilisi, arkadaşı olduğu kadınlara yönelik de bu suçu işliyor. Yine burada kadınlar arasında bir ayırım yapılmış, medeni hâl ayrımcılığı üzerinden "Kadınlar sevgilisi olan ya da hiç tanımadığı erkekler tarafından ısrarlı takibe uğradığında basit hâli uygulayacağız." diyorsunuz.

Teklifte yalnızca kadına yönelik yaralama suçu tutuklama tedbirleri arasında sayılıyor, diğer suçlarda yine bu yönlü bir sıralama yok. İşkence, eziyet, tehdit ve yaralama suçları kadına yönelik olması hâlinde ceza artırımına gidilmiş; evet, ama bu suçların da bir yatarı yok. Failer cezaevine girmeden salıverileceği gibi ceza miktarları da aslında caydırıcılıktan uzak.

Özellikle, işkence suçundan bahsetmek gerekiyor. Türkiye'de işkence suçunun bir karşılığı yok aslında; yasal düzenlemede var ama fiiliyatta ne soruşturma açılıyor ne davalar görülüyor ne de açılabilen davalarda bir ceza karşılığını görebiliyoruz. Polisin, devlet görevlisinin, gardiyanın sokaklarda, eylemlerde, gözaltılarda, hapishanelerde yaşattığı işkencelerin soruşturulup cezalandırılabilmesi bir yana, bizzat iktidarın bir politikası olarak işkenceyi uygulama düzenli olarak sürdürülüyor. Kandıra Hapishanesinde işkence gören, cinsel şiddete uğrayan ve intihara sürüklenen Garibe Gezer bunun en somut örneklerinden biriydi ve yine cezasızlıkla sonuçlandı. Cezaevlerinde hâlen çıplak arama işkencesi sürüyor, reddeden kadın mahpuslar darbediliyor, disiplin cezalarına maruz bırakılıyor, kadınlara karşı işlenen hangi işkenceye ilişkin soruşturma yürütüldü de bir ceza aldı da şimdi de artırımdan bahsediyorsunuz.

Yine, bizzat devlet eliyle kadınlara yoksulluk dayatılıyor. Yoksulluk demek, kadına yönelik şiddetin çok daha fazla artması demek. Daha beş gün önce dört aylık bebeği olan KHK'li öğretmen Emine Üzel yaşamına son verdi, intihar gibi gözükse de bu bir intihar değil. Kadınlar KHK'lerle, farklı yöntemlerle yoksullaştırıldığı için intihara sürüklendiler yani aslında bir cinayet işlendi.

Kadına yönelik erkek şiddeti, yasalarla oynayıp iktidarınızın reklamını yaparak çözeceğiniz bir konu değil. Kadına yönelik erkek şiddeti ve erkek devlet şiddeti önlenmek isteniyorsa sorunun kaynağının öncelikle doğru konulması gerekiyor. Erkek egemenliğinden kaynaklanan bir ilişki biçimi ve bundan kaynaklı bir şiddet olduğu, iktidarınızın da bu egemenliği her gün siyasetiyle, sözleriyle büyüttüğü gerçeğinin ortaya konulması gerekiyor. Bu yasa teklifi hazırlanırken ne Komisyon aşamasında ne de bu aşamada erkek egemenliğinin yarattığı şiddetle mücadele eden feministlerin, kadın örgütlerinin, sivil toplum örgütlerinin deneyimlerine ve taleplerine başvurulmadı, yine her zamanki gibi "Biz yaptık, oldu." zihniyetiyle, bir torba yasa mantığıyla önümüze getirildi. Biz kadınlar, sorunun asıl mağdurları ve muhatapları olarak senelerdir, her yerden, erkek şiddetine karşı mücadele yöntemini ve taleplerimizin ne olduğunu haykırıyoruz ve diyoruz ki: Erkek şiddetiyle mücadele ceza

yasalarına sıkıştırılmadan bütüncül bir biçimde ele alınmalıdır. İstanbul Sözleşmesi'nden geri çekilme kararı bir an evvel geri alınmalı, sözleşmenin her bir maddesi kadınların yaşama hakkı, güvenlik hakkı, özgürlük hakkı ve ekonomik hakları bakımından hayati değer taşıdığından bir an önce hayata geçirilmelidir. Tarafı olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve CEDAW kadınlar lehine iç hukukta ve mahkeme kararlarında esas alınmalıdır. 6284 sayılı Kanun etkin ve doğru biçimde uygulanmalı, birçok kadının hayatını kurtaracak bu yasa bir an önce doğru düzgün hayata geçirilmelidir. Önemli olan yasa yapmak değil, yasanın etkin biçimde, bütüncül politikalarla uygulanmasıdır. Karakollardan, adliye salonlarından kadınlar artık geri çevrilmesin, koruma kararları kolayca verilsin, kadını şiddetten koruma yöntemleri geliştirilsin diyoruz.

Şiddetin temeli erkek egemenliğinin yarattığı toplumsal cinsiyet eşitsizliğidir. Bu cinsiyet eşitsizliğini önleyici, bütünlüklü politikalar tümüyle devreye sokulmalıdır. Erkek egemen sistemden kaynaklı kadına yüklenen bakım emeğini devlet üstlenmeli, bunun dışında kalan işlerin erkeklerle ortak paylaşılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır. LGBT+'lara, mültecilere, farklı etnik köken ve inanç gruplarına, siyasi düşünceleri nedeniyle ayrımcılığa uğrayanlara yönelik suçlarda da özel düzenleme yapılmalı, bu suçların kaynağı ortaya koyulmalı, bu suçlar nefret saikiyle işlenmiş olması nedeniyle nitelikli hâller arasında sayılmalı ve cezalar artırılmalıdır. Eğer bütün bu tedbirler dikkate alınırsa gerçekten kadına yönelik şiddet açısından çözücü politikalar üretilebilir.

Diğer bir mesele sağlıkçılar. Yine, burada da hikâyeden bir yasa teklifi getirilmiş durumda. Neoliberal politikalar devam ettikçe sağlıkta şiddetin de önüne geçilmesi mümkün değildir. Hastaneler ticarethaneye, hastalar müşteriye dönüştürülmüş durumda. Devlet hastanelerinde yoksul halk sıra bulamıyor. "Kapı önünde sıra olmasın." diye getirilen MHRS sisteminde sıra yok. Muayene sırası bulabilene beş dakika ayrılıyor. Bu aşırı yoğunluk hekim-hasta ilişkisini bozuyor. Şiddet, bu tıkanmış sistemin bir sonucu olarak geliyor ve olağanlaşıyor.

Sağlık sorunu son yirmi yıldır ülkeyi yöneten siyasi iktidarın sorumluluğunda ancak bu düzenlemeyle sağlıkta şiddet konusu da geçiştirilmeye çalışılıyor. Sağlıkta şiddetle mücadele sadece faillerin cezalandırılmasıyla veya karşılığı olmayan ceza artırımlarıyla mümkün değil.

Türk Tabipleri Birliğinin verilerine göre, sağlıkta şiddeti gösteren beyaz kod bildirim sayısı 2020'de 11.942 iken 2021'de beyaz kod bildirim sayısı 29.826'ya yükselmiş. Yine TTB'nin yaptığı anket sonuçlarına göre hekimlerin yüzde 84'ü meslek hayatlarında en az 1 kez fiziksel veya sözel şiddete uğramış ancak bunların yarısı beyaz koda yansıtılabilmemiş yani önemli bir oranın yansımadığı beyaz kod verilerine göre bile 2021 yılında Türkiye'de günde ortalama 80'den fazla sağlıkta şiddet vakası yaşanmış.

İktidarın sağlık alanında yuruttuğu politikalar sağlık emekçilerine Şiddet, olum, çaresizlik, umutsuzluk olarak geri donuyor ve sağlık emekçilerinin dayanılmaz çalışma koşulları tüm taleplere rağmen duzeltilmiyor. Hekimler çozumu öncelikle istifa etmekte, emekli olmakta veya ulkeyi terk etmekte arıyor şu an.

Türk Tabipleri Birliğinin, sağlık sendikalarının defalarca Şiddete karşı sunduğu çozum önerilerinin üstü örtuluyor. Bu yasa teklifinde bir kez daha goruldugu gibi, iktidar, kendi palyatif, sorunun temelinden uzak ve torba yasaya sıkıştırılan duzenlemelerle talepleri geçıştirmeye çalışıyor. Hâlbuki sağlıkta Şiddet de kadına yonelik Şiddette olduğu gibi ongorelebilir ve onlenebilir bir sorun. Tıkanmış sağlık sisteminin aynı şekilde sudurulmesi ve derinleşen ekonomik buhran Şiddeti artırıyor. Oncelikle, Şiddetin kaynagi çozulmek zorunda.

Türk Tabipleri Birliğinin, sağlık sisteminin halk yararına değiştirilmesi, hekimlerin yaşama, çalışma ve ekonomik koşullarının duzeltilmesi amacıyla başlattığı "Sağlığımız İcin Hekimlere Kulak Verin!" başlıklı kampanyada 10 acil talep var. "Koruyucu sağlık hizmetleri esas alınsın." Birinci basamak sağlık hizmetleri guçlendirilsin, hastalık değil hastalanmama uzerine kurulu onleyici politikalar uygulansın. Basamaklı bir sağlık sistemi modeline geçilsin. Beş dakikada sağlık olmaz, hekimlerin hastalarına yeterli sure ayırmalarını sağlayacak uygun çalışma koşulları sağlansın. Nufus başına hekim ve sağlık çalışanı sayısı nitelikli sağlık hizmeti icin gerekli ve yeterli duzeye cıkarılsın. Şehir-şirket hastaneleri politikasından vazgeçilsin. Geleceğimizi ipotek altına alan şirketleşmiş hastanelerden vazgeçilsin. Sağlık hizmetleri bilime ve halk sağlığına uygun yapılandırılmış kamu ve univerte hastanesine verilsin. Sağlığa ayrılan butçe artırılsın. Sağlık, herkes icin parasız, hekimlerin ve emeklilerinin karşılığını alabilecekleri bir şekilde duzenlensin. Katkı payları adı altında kalem kalem ucretlendirmeye son verilsin. Hekimlerin gelirleri, emeğinin karşılığı, insanca yaşanabilir, emekliliğe yansiyacak tek odeme olarak sağlanmalı. 7200 ek goesterge uygulansın. Etkili bir sağlıkta Şiddet yasası cıkarılsın. Covid-19 meslek hastalığı sayılsın.

Sağlık sisteminin eksiklerinin sorumluluğu sağlık çalışanlarına yıkılamaz. Sağlık hizmetlerinden kaynaklanan zararlarda hastaların kayıpları kamu tarafından ustlenilmeli, odenecek tazminatlar hekim ve sağlık çalışanlarına yansıtılmadan vakit kaybetmeksizin karşılanmalıdır. Hekimler uzerinde baskılara son verilmeli, aile hekimliği, ceza yonetmeliği, mobbing, KHK, arşiv taraması ve guvenlik soruşturması gibi baskıcı uygulamalardan vazgeçilmelidir. Tıp ve tıpta uzmanlık eğitiminde nitelik oncelikli olmalı, tıp eğitimi ve tıpta uzmanlık eğitimi alanının uzmanlarının ve meslek orgutlerinin önerileriyle nitelikli, uluslararası standarda uygun hâle getirilmelidir. Hekimlerin orgutlenmesinin ve haklarını savunmasının onundeki engeller kaldırılmalı, başta hekimlerin meslek orgutu Türk Tabipleri Birliği olmak uzerine hekim orgutlerini hedef alan konuşmalardan, yasal duzenlemelerden vazgeçilmelidir." diyor. İşte gerçekteşmesi gereken asıl duzenlemeler bunlar.

Şimdi yine sağlıkla ilgili başka bir şeyden bahsetmek istiyorum, otizm. Sağlık sisteminin ne hâle geldiğini gösteren başka bir çarpıcı örnek: Sinan 20'li yaşlarda otistik bir genç. Beş altı ay önce kaldığı bakımevinde ateşlendiği için hastaneye kaldırıldı. Burada, muayene sonucu kaburgasının kırılmış olduğu, vücudundaki izlerden şiddete maruz kaldığı ortaya çıktı. Sinan'ın annesi Sinan'ı bakımevinden aldı ancak maddi imkânsızlıklardan ötürü bakımevine geri bırakmak zorunda kaldı. Sinan bir buçuk ay sonra Sakarya Arifiye Bakımevine alındı. Bu tarihten sonra anneye Sinan hakkında bilgi verilmedi, "Öldüğü zaman haberdar ederiz." denilerek anne bilgisiz bırakıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) - Sinan, gizli olarak çekilen bir fotoğrafta, yatak olmayan bir odada, zeminde çıplak biçimde uzanıyor ve aynı yere tuvaletini yapmak zorunda bırakılıyordu. Sinan'ın barınma koşulları, sağlık ve bakım koşulları hakkında Sağlık Bakanlığı tarafından derhâl araştırma yapılmalı, sorun bir an önce çözülmelidir. Ayrımcılık, şiddet, saldırganlık insanların yaşama haklarını, sağlık ve beslenme haklarını engelliyor. Sinan sadece bir örnek, Sinan gibi binlerce çocuk var.

Son olarak, bu ülkede insanların şiddetten korunmasından bahsediyorsunuz ama daha yakın zamanda bizzat devletin şiddetiyle karşı karşıya kalanlar var. Van'ın Edremit ilçesinde 80 yaşındaki Makbule Özer ile 79 yaşındaki Hadi Özer hastalıklarına ve ilerlemiş yaşlarına rağmen, ev hapsi, koruma talepleri reddedilerek yardım ve yataklık yaptığı iddiasıyla tutuklandılar. Düşmanlığın bile bir hukuku var, bir sınırı var ama sizde bu sınır yok.

Makbule Özer ve Hadi Özer derhâl serbest bırakılsın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Turan Aydoğan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Biraz esprili başlayalım değil mi arkadaşlar? Bir bilmece var desem acaba bu kanun teklifini çıkaracak olan arkadaşlar "Haydi sor, sor." derler mi bilmiyorum ama burada da yoklar zaten; 5 arkadaşımız var, Sayın Grup Başkan Vekili var. Ya, bilmece şu: İstanbul Sözleşmesi nereye battı da çekildiniz, şimdi böyle makyajlayacak kanun teklifleriyle kamuoyunu meşgul etmeye çalışıyorsunuz? Neydi eksiği İstanbul Sözleşmesi'nin? Nedir 6284'te size uymayan şey? İstanbul Sözleşmesi'nden çekildikten sonra alelacele, kanun yapma tekniğine aykırı, sokaktan adam getirseniz kullanmayacağı ifadelerle beraber bu yaptığınız kanun teklifini buraya getirmenizin temel nedeni, acaba zaman içerisinde 6284'ü de yok saydırmak mıdır? Koca bir kanun var. Bu getirdiğiniz teklifin gerekçesinde, Fransız hukukuna varana kadar aslında hiçbir

dayanağı olmayan atıflarda bulunuyorsunuz ama on yıldır yürürlükte olan kadına karşı şiddetle ilgili 6284'e yönelik tek bir atıfta bulunmuyorsunuz. Niye? Çünkü siyasetin hukuka yansımaması gereken samimiyetsizliği bu getirdiğiniz kanun teklifiyle beraber kendisini ortaya koyuyor. İstanbul Sözleşmesi'ni samimi olarak getirmediniz. Bayram ilan ettiniz, 2011 yılında bazı çevrelerle beraber sokağa döküldünüz. Hakkıydı bu, bakın, sözleşme çok kıymetliydi. İstanbul'un adıyla anılan, çağa uygun, gerçekten insan yaşamını teminat altına alabilecek bir sözleşme yaptınız yani o dönemde yaptığınız en iyi işlerden bir tanesini yaptınız. Sonra, Sayın Cumhurbaşkanı, bir nisan ayı gece yarısı tekmeyi vurdu, kovayı devirdi. Sağır kaldınız, dilsiz kaldınız, lal kaldınız, tek kelime etmediniz. O sözleşme buradan bir kanunla çıkmamış mıydı? Onun bir yürürlük kanunu yok muydu? Anayasa'da Cumhurbaşkanı'nın neyi yapıp neyi yapmayacağı yazmıyor muydu? Aslında o çekilmeyle beraber Meclisin yetkisi gasbedilmemiş miydi? Siz bu Meclisin milletvekili değil miydiniz? Olduğunuz ortamlarda tek kelime etmediniz, yattınız bir süre. Sonra, yine vahiy geldi galiba sarayın duvarları arasında. Öyle ya, kadın cinayetleri var, ortalıkta bir dünya problem var, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilerek bunu azaltmak yerine artırmaya neden olunmuş bir ortam var. E, ne yapalım? Makyaj yapalım. Bu makyaj kanunu getiren arkadaşlarımız -iddialı olarak söylüyorum- hukuk bilmiyorlar ya da kötü niyetliler. İkisinden biri, üçüncü seçenek yok; ya hukuk bilmiyorlar ya kötü niyetliler. Nerede görülmüş Anayasa normuna karşı, sıradan bir kanunda normu tekrar yazarak kanun çıkarıp şirinlik yaratmak? "Hâkimleri, onları takdirini indirim nedenlerinden uzaklaştıralım, sonra tadadi olarak saydıklarımızı da yazarken gerekçelendirsinler." Bu Anayasa sizi bağlamıyor galiba. Anayasa'nın 141'inci maddesinde - Sayın Cora, sen bilirsin, hukukçusun- bütün kararların gerekçesiyle yazılacağı yazar değil mi? CMK'de aynı hüküm vardır, HMK'de aynı hüküm vardır. Der ki "Hâkimler kararlarını gerekçeleriyle yazar. Mahkemeler kararlarını gerekçeleriyle yazar." Siz bu kanun teklifinin 1'inci maddesiyle neyin şirinliğini yaptınız yine? Üçüncü sayfa haberlerinden dolayı bir şirinlik mi yapmayı düşündünüz? "Hâkim gerekçeli yazacak." Yazmıyorsa sizin getirdiğiniz hâkimler yazmıyor. Bu kepezeliği ikrar etmek zaten size yeterli. Ortalığı ilçe başkanı hâkimlerle doldurdunuz; karar yazmayı da bilmiyorlar zaten, gerekçe yazmayı da bilmiyorlar, gerekçelerini kalemlerindeki birazcık daha tecrübeli kalemdeki müdüre ya da elemana yazdırıyorlar. Bu utanç sizin zaten, utancınızın ikrarını yapıyorsunuz burada. Anayasa 141'i görmüyorsunuz, CMK'yi görmüyorsunuz, HMK 27'yi görmüyorsunuz, hiçbir şeyi görmüyorsunuz, "Hâkimler, gerekçeli yazacaklar." Zaten gerekçeli yazmaları gerekiyor ama sizin getirdiğiniz hâkimlerde bir sorun var. Onlar karar yazarken tarihe geçtiler, dediler ki: "Kadınların karnından sıpayı, sırtından sopayı eksik etmemek lazım."

SALİH CORA (Trabzon) - Çok kaba bir cümle.

BAŞKAN - Sayın Cora, lütfen laf atmayın.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) - Aynen, mahkeme kararında var, getiririm, önüne koyarım. Aynen böyle, bu, halk deyimi, kullanan hâkime söyleyeceksiniz, yıllarca hâkimlik yaptı İstanbul'da.

Bir başka hâkim, kırıtmayı kararına gerekçe yaptı "Kadınlar kırıtmamalı." dedi; bir başka hâkim, cilveli olmaktan bahsetti; sizin getirdiğiniz hâkimler. Aslında bunlar, hukuksal bir politik bulanıklığın yarattığı alanda saçma sapan bir eğitimle ve saçma sapan bir zihniyetle yargıyı işgal altına almış olan şahısların verdiği kararlar. Kadınlar kırıtmayacak, kadınlar cilveli olmayacak, kadının karnından sıpa, sırtından sopa eksik olmayacak. E, daha ne olmayacak? Anayasa'nın 10'uncu maddesinde eşitlik ilkesinden bahsediliyor niye hiç kimse erkeklerle ilgili karar verirken "Erkekler de şunu, bunu yapmaz, yapmamalı." diye... Kadına sizin o garip ahlakçı tavrınızı dayatarak kararlar yazdırılıyor.

Hatırlar mısınız, bir hâkim daha vardı, bir avukat hanımın etek boyunu ölçmeye kalktı. Hatırladınız değil mi? Duruşmadan çıkarmaya kalktı. O hâkim, önce soruşturuldu, sonra tekrar mesleğine aynen başlatıldı, sonra aynı, benzeri bir davranıştan dolayı sanıyorum ya istifa etti ya meslekten el çektirildi.

SALİH CORA (Trabzon) - Gereği yapılmış.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) - Ama hâkime baktığınızda zaten oturduğu yerde objektif ve subjektif olarak güven veren bir hâkim değildi; darmadağınık saçlar, saç, sakal birbirine karışmış. Orada hâkim mi oturuyor, yoksa sokakta uzun süredir her türlü hijyenden mahrum kalmış bir adam mı oturuyor? O da sizin yarattığınız hâkimdi işte. Kadınları bu eğitimsiz ve zihniyeti bulanık hâkimlerin eline teslim etmekten vazgeçerseniz sorun çözülecek aslında.

Üç sorun var burada. Bir, kadını asla kucaklamayan, Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine uygun görmeyen bir politik zihniyet; iki, eğitimi sorunlu bir hâkimler ve hukukçu ordusu kadrosu; üç, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilerek ve 6284'ün ısrarlı takip hükümleri on yıldır uygulanmayarak önlerine yem olarak atılmış kadınlar var. İsrarlı takip nerede uygulandı biliyor musunuz? Komik gelecek ama Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyesi Profesör Naci İnci'ye uygulandı, tedbiren uygulandı. Kadınlara on yıldır uygulanmayan ısrarlı takip meselesi miras kavgasında aile arası bireylere uygulandı. Ama zihniyet kendini burada da ele veriyor. Bir toplumsal cinsiyet olarak kadını korumak yerine, suçun tipini esas almak yerine suçun süjesi üzerinden tarifler yapıyorsunuz. 1'inci maddeden itibaren başlayarak "Kadın, kadın, kadın, kadın, kadın..." diye tarif yapıyorsunuz. Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesini hiçe sayıyorsunuz. Eğer bilmiyorsanız ben size okuyayım, biliyorsunuzdur ama işte, o zaman da bu kanunu niye yaptığınızı sorgulamak lazım. Anayasa'nın 10'uncu maddesinin ikinci fıkrasında diyor ki: "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür." O zaman, kadınlar

ve erkekler arasında eşitliği bozacak bir kanun yapmayacağız biz; aksine, bu eşitliği temin edecek bir yol yürüyeceğiz.

Şimdi, bütün maddelere kadını yerleştirdiniz; basit yaralamaya yerleştirdiniz, ölümle sonuçlanan olaylara, oraya buraya "kadın" ifadesini yerleştirdiniz. Şimdi ikinci bilmeceyi soracağım ben, umarım, hanımefendilerden birisi cevap verir. Mahalle arasında iki kadın kavga etti, kadının biri, diğerini darbetti; sizin bu kanun teklifinize göre normal darptan daha fazla ceza alacak. İki kadın, olur ya, aralarında herhangi bir konu çıktı, kadının kadına şiddeti meselesi falan değil, mahalle arasında, çocukların uzlaşmazlığı nedeniyle o ona bir şey dedi, bu buna bir şey dedi, saç saça baş başa birbirlerini darbettiler, normal darba göre burada katlanmış ceza alacak değil mi? Başı derde girecek yani getirdiğiniz kanun teklifine göre. Öyle ya, cevap yok. Bunları Komisyonda da biz size söyledik. Bu kanunu bir sene sonra değiştirmek zorunda kalacaksınız, bu dediğim olaylar gelecek önünüze ya. Kadın kadına kavgalara bu kanunu uygulayacaksınız "ağırlaştırılmış neden" diye, kadın kadına kavgalara bunu uygulayacaksınız. İki erkek kavga ettiğinde basit yaralama gibi duracak; haydi, bir erkeğin kadınla kavgasını anladım -kadın olduğundan dolayı olmasa bile ki öyle olması gerekiyor- iki kadın birbiriyle kavga ettiğinde "Darbedilen kadın, 2 katı ceza uygulayacağız." Ne yaptınız siz ya? Bu kanun teklifinin özeti bu.

SALİH CORA (Trabzon) - Çok geniş yorum yapıyorsunuz.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) - Hâlbuki yapmanız gereken şeydu: Eğer gerçekten "kadına karşı şiddetle mücadele" diye bir derdiniz olsaydı, bir toplumsal cinsiyet tarifi üzerinden bu kanun teklifine maddeler eklemeniz gerekiyordu. Neydi bu? Kadınlara karşı, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına kadın olduğu için yöneltilecek veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet ve cinsiyet kimliği nedeniyle işlenen suçlar olmalıydı, bunlar olmalıydı; siz "kadın" diye yazdınız, bıraktınız, attınız. Hadi bunları geçtik, diyelim ki bunları uygulayacaksınız, hangi ülkeye uygulayacaksınız biliyor musunuz? Bize zaman kaybettireceksiniz. Kadınla ilgili uluslararası cinsiyet eşitsizliği ölçeğinde 156 ülke arasında 133'üncü sıradaki ülkede bunu uygulayacaksınız yani kadını şiddetten korumayacaksınız, saçma sapan bir kanun getireceksiniz, ondan sonra da bu 133'üncü sıradan aşağıya değil, 156'ya doğru yukarıya gideceksiniz. Zihniyet böyle olursa yapacak bir şey yok. Tekrar ediyorum: Suçun tipine göre tarif yapmak yerine mağdurun kimliği üzerinden tarif yaptığınız için buradan çıkma imkânınız yok. (CHP sıralarından alkışlar) Sorun cezaların hafifliği ya da ağırlığı değil, ayrıca, zaten siz de bunu çok sorun etmediniz. Burada, alt sınırı altı ay olanı dokuz aya çıkardınız, dört ay olanı altı aya çıkardınız yani hükmün açıklanmasının ertelenmesiyle ilgili bir hüküm de koymadınız, hemen hemen hepsi üç yılın altında kaldı zaten. Niye yaptınız? Ne işe yaracak? Yine cezalandıramayacaksınız. Sorun başka bir yerde, sorun İnfaz Yasası'yla beraber -az önce söylediğim- hâkimlerle ilgili eğitimde ve arkadaki

siyasi iradenin sakatlığında. Siz aslında İstanbul Sözleşmesi'ne savaş açtınız, bu savaşın devamını buraya getirdiniz, burada bunu süslemeye çalışıyorsunuz ama o kadar acemice, o kadar hukukçuluktan uzak yapıyorsunuz ki her şeyiyle beraber Anayasa Mahkemesinden geri dönecek şekilde yapıyorsunuz. Az önce söyledim, Anayasa'nın 141'inci maddesine aykırı bir şey yaptınız. Anayasa'nın 138'inci maddesi de diyor ki: "Hâkimler vicdanlarına göre karar verirler. Bağımsızdırlar, tarafsızdırlar; vicdanlarına göre karar verirler." Siz takdiri indirimi burada kaldırdınız. Ya, bu, Anayasa Mahkemesinden geçer mi? O zaman bu 138/1 neye yarayacak? En az benim kadar geçmeyeceğini biliyorsunuz ama diyeceksiniz ki: "Biz şirinliği yaptık. A partisi Anayasa Mahkemesine götürdü, aslında biz bununla kadınları koruyacaktık; Anayasa Mahkemesi iptal etti." Korumayla hiç alakası olmayan bir hükmü getiriyorsunuz; getiren arkadaşlarımız bunun detaylarını biliyor; ona rağmen, böyle bir savunmayla milletin önüne çıkmak istiyorsunuz. Buna Türkçede "ikiyüzlülük" deniliyor. Size ikiyüzlü demiyorum ama bu tavrın adı Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nde "ikiyüzlülük" olarak geçiyor. Eğer irade ile yapılan arasında gerçekte istenmeyen bir sonuç isteniliyor ise hukuken de hileli bir iş vardır burada. Siz hileli bir iş yapıyorsunuz.

Şimdi, az önce söyledim, bazı maddelerde değişiklikler yaptınız; 2'nci maddeden 10'uncu maddeye kadar yaptığınız değişiklikler var. Bunların içerisinde yapmanız gereken doğru işler vardı. "Eziyet suçu" altına "kadına yapılan ısrarlı takip" işini geçirmeniz gerekirken "123/a" diye alakasız bir madde ortaya koydunuz, o madde üzerinden de kadının korunabilir olma imkânı kalmadı. Hâlbuki, diğer tarafa koysaydınız ve altına da en az üç yıllık bir ceza koysaydınız bu ısrarlı takip sonucunda oluşacak ölümlerin tamamını engelleyebilecek hâle gelebilirdiniz çünkü infaz edilebilir bir ceza oluşurdu. Artı, İstanbul Sözleşmesi'nde olmasına rağmen, mükerrerlikle alakalı, çocuğun önünde işlenen suçlarla alakalı buraya bir hüküm koymadınız; sözleşmeyi kaldırdınız ama buraya koymadınız.

Vicdanınız sızlamayacak mı? Hani bu üçüncü sayfa haberlerine göre kanun yaptınız ya, televizyonlarda izleyeceksiniz -Allah korusun, hiç izlemek istemeyiz ama- anne öldürülmüş, çocuk kenarda sinmiş, saatlerce orada ağlıyor, bir akrabası on-on beş saat sonra gelecek, çocuğun gözünün önünde annesi infaz edilmiş olacak, bu sizin kanununuzun kılı kıpırdamayacak, o çocuğun yaşadığı travmanın bu kanunda hesabı olmayacak. (CHP sıralarından alkışlar) Niye? Çünkü siz çocukları zaten süje olarak görmüyorsunuz. Bu kanunda doğmamış çocuğu da koruyan bir hüküm vardı, doğmamış çocuğu koruyan bir hüküm vardı; gebe kadın cinayetinde ceza artırılarak veriliyordu çünkü eğer gebeyse -Anadolu'daki deyimle- o iki canlıydı; bir kadını gebe olarak öldürdüğünüz zaman iki canı alıyordunuz aslında. Hukuk teorisinde "ana rahminden kopma" dersiniz, o dersiniz, bu dersiniz ama varsayımsal olarak annenin karnında bir can var, onu alıyorsunuz, o yüzden ağırlaştırılmış hüküm vardı, onu da bu kanunda kaldırdınız. Niye kaldırdığınızı bilmiyorsunuz "kadın" diye

koydunuz ya oraya. Aslında kadın üzerinden başka bir hüküm yaratırken bir başka hukuki süjenin hakkını yediniz. İki canlı denildiğinde, cezalandırma ikinci candan kaynaklı iken sizin o düz hukuk mantığınız, briket döşer gibi kanun yapma mantığınız, üç günde kanun yapma mantığınız böyle acayiplikler çıkardı bu kanunda. Niye? Çünkü barolarla alakanız yok, sivil toplumla alakanız yok, kadın örgütleriyle alakanız yok, hiç kimseyle alakanız yok; sarayın duvarları arasında kendi kendinize bir kanun yapıyorsunuz. Tahmin ediyorum ki altına imza atan kadın vekillerle de alakası yok. Ayıp olmasın diye onlara imza attırılmış olabilirsiniz. Çünkü Komisyonunda o kadın vekillerimize sorduğum hiçbir sorunun cevabını onların ağzından alamadım, demek ki alakaları yok, ısmarlama bir kanun metni getirdiniz ve buradan geçirmek istiyorsunuz; Allah yolunuzu açık etsin. Bu tarz kanunların utancı sizin döneminize ait olacak. Torba kanunların içerisine böyle atom bombaları yerleştirerek getirmek vicdanınızı sızlatacak, utanacaksınız ekranlara baktığınız zaman. Bu kanundan kaynaklı ortaya çıkan tablodan utanacaksınız.

Hiçbir kadın örgütü de sizin getirdiğiniz kanuna ikna değil. Araştırdınız mı? Bir tanesi size "iknayım" dedi mi? Bir tanesinin burada önermesi var mı? Yok, o yok, bu yok, bu yok, bu yok... Ha, araya bir bomba daha yerleştirdiniz, kadın meselesinin dışında sağlıkçılarla ilgili mesleki sorumlulukla alakalı koyduğunuz kurula da neredeyse Bakanlığın tamamını yerleştirdiniz. 4 bakanlık bürokrati, 1 bakan yardımcısı, o, bu... Siz, objektiflik konusunda sabıkalısınız. Sizin devlete yerleştirdiğiniz kadroların hiçbirinin objektif olacağına bu ülkenin inancı kalmadı. O yüzden bürokratlarınız da parti bürokratıdır, devletin kadrosu olma özelliğini taşımaz. Siz bu kurulu da siyasi olarak çalıştıracaksınız ama bunu siyasi olarak çalıştırmaya ömrünüz yeter mi yetmez mi bilmiyorum. Biz, buradan söz veriyoruz, bu Mecliste çoğunluğu sağladığımız gün bu kanunları değiştireceğiz, hekimleri koruyacak bir mesleki kurul oluşturacaksak da onu Eczacılar Birliğinden, Türk Tabipleri Birliğinden, Barolar Birliğinden, Dişhekimleri Birliğinden ve benzeri topluluklarla beraber kamunun objektif kadrolarından çoğunluğu sivillerin elinde olmak kaydıyla oluşturacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) - Sizin hekimlerle ilgili anlayışınızın özeti de her şeyi bilen Genel Başkanınızın sözlerinde saklı "Canım, nereye giderlerse gitsinler. Yeni mezunları alır bu işi yaparız." Aynen ekonomiyi yönettiği gibi, muhasebeci dükkânından gelip makroekonomik harikalar yaratma meselesi gibi, hekimlere de bunu söylüyor ve kimlere söylüyor biliyor musunuz? Zekâlarıyla üniversite sınavında en önemli dilimde üniversite kazanan bu ülkenin zeki çocuklarına 400 dolar maaşı öngörerek hem bu maaşla çalışacaksınız hem en ağır

koşullarda çalışacaksınız hem de ben sizi yok sayacağım diyor. Yok sayılacak sizsiniz, sizi tümüyle yok sayacağız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Lütfiye Selva Çam.

Sayın Çam... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; kadına karşı şiddet ve sağlıkta şiddetle mücadele kapsamında yapılması öngörülen değişiklikler hakkında 109 milletvekili arkadaşımızın imzasıyla hazırladığımız 17 maddeden oluşan kanun teklifimiz üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulumuzu ve bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, köklü medeniyet mirasımızın engin öğretileriyle çocuklarını titiz bir şekilde yetiştiren, onları geleceğe itinayla hazırlarken iyi birer insan olmaları için hayatlarını vakfeden o elleri öpülesi mübarek analarımızın ve ninelerimizin Anneler Günü'nü de bu vesileyle kutluyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Merhametin giderek azaldığı, azgınlıkların ise çoğaldığı bir dünyada Türkiye, karanlıklar içinde âdeta bir kandil misali etrafını aydınlatan, umutları yeşerten güvenli bir belde konumundadır. Bilindiği üzere, bugüne kadar her ne acı hadise yaşanmış ise asla bir müsamaha ya da zafiyet göstermeden üzerine kararlılıkla gittik; hiç şüphe yok ki bundan sonra da tek bir şiddet hadisesi dahi kalmayınca kadar bu yoldaki kararlı mücadelemize devam edeceğiz. Ancak biliyoruz ki şiddet, hem uluslararası hem de ulusal düzeyde alınan tedbirlere rağmen varlığını devam ettiren evrensel bir olgu. Dünya Sağlık Örgütü'nün son verilerine göre, dünya genelinde her 3 kadından 1'i fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik açılardan şiddete maruz kalıyor. Bu şiddet türlerine günümüzde sanal şiddet de eklenmiş durumda. Şiddet konusu, öyle istatistiksel verilerle geçiştirilecek basitlikte bir konu değildir. Söz konusu insan hayatı olduğunda, bizim siyasi anlayışımız her zaman, dünya bir yana, o canın korunması, yaşatılması bir yana olur. İletişim çağının gereği, geçmişte kamuoyunun bilgisine getirilmeyen, yok kabul edilen, kendi yalnızlıkları içinde sessizce yaşanan tüm acı hadiseler ve şiddet saldırılarının önemli bir kısmı artık dijital imkânlarla saniyeler içinde milyonlara ulaşabiliyor. Bundan dolayıdır ki zaman zaman geçmişte daha az şiddet vakaları oluyormuş gibi kamuoyunda yanlış bir intiba oluşabiliyor. Yaşanan acılar üzerinden sığ bir siyasetin yapılması, vakaların azlığı ya da çokluğuyla eleştirilerin veya övünç kurgularının yapılması asla doğru değildir, insani değildir, ahlaki değildir. Bizler ne kadar kanun çıkarırsak çıkaralım şiddet eğilimi olanların tam olarak engellenmesinin, önceden tespit edilmesinin, toplumdan izole edilmesinin her zaman mümkün olmadığı malumunuzdur. Hükümetlerimiz kararlı ve

kapsamlı uygulamalarıyla pek çok alanda önemli merhaleler katetmiş olsa da yaşanan her bir acı hadisenin ulaşılan pek çok olumlu gelişmeyi ister istemez perdelediği de bir hakikattir.

Bugüne kadar her zaman konu gelip şiddete dayandığında, ateşin düştüğü her bir haneye, acı vakaya tek tek odaklandık, yakınlarını ziyaret ettik ve sonradan o mazlumun ve mağdurun sesi olmaya özen gösterdik. Ankara'mızda ikamet eden, samuray kılıcıyla hunharca katledilen Başak Cengiz'in annesi Beyhan anne, acısını paylaşmaya gittiğimiz ilk günde ellerimizi tutarak böyle bir kanun çıkartmamızı istemiş ve faillerin cezalarının arttırılmasının kızını geri getirmese de en büyük isteği olduğunu söylemişti. Anneler Günü'nde yaptığımız ziyarette paylaştık, kanunun bu hafta geliyor olmasından dolayı mutlu olduğunu ifade etti; yaşamı boyunca şiddetle mücadele eden Başak'ın isminin de bu konuda öncülük etmesi bir nebze olsun içini rahatlatmış. Buradan Beyhan annemizin şahsında şiddetle mücadeleye gönül veren tüm kadınlara saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde yıllardır kadına yönelik şiddetin tamamen ortadan kaldırılması için birçok önlem alınmış, yapılan çalışmaların tümü kadınların hak ve özgürlüklerinin ihlalinin önlenmesine ve bu tarz fiillerin sorumlularına gecikmeksizin gerekli yaptırımların uygulanmasına yöneliktir. Şiddetle mücadele ancak toplumun tamamının iştirakiyle ve samimi katkısıyla başarıya ulaşabilir. Son yirmi yıldır sadece ülkemizde değil, tüm dünyada fesadın ve merhametsizliğin bitmesi; tam aksine, iyilik ve merhamet rüzgârlarının esmesi için Genel Başkanımız ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ve partimizin yoğun ve gayretli çabaları bundan sonra da artarak devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İnsanlık tarihinin ilk şiddet vakası Habil ve Kabil'den itibaren kan ve gözyaşıyla yazılmış vahşet, şiddet ve kavgalar yeryüzünde devam ediyor. Allah'ın bahşettiği canlara bir daha kimsenin kıymaması için Gazi Meclisimiz, Hükûmetimiz, mahallemiz, komşumuz, kimin eli nereye kadar uzanıyorsa bu acımasız ve aşağılık ruhlarla mücadele ederken kanuni düzenlemelerle daha da caydırıcı adımları hep birlikte atmış olacağız. Bu mücadelenin uzun soluklu sabır ve toplumsal mutabakat gerektiren bir süreç olduğunu hepimiz biliyoruz. Nedenleri ve sonuçları itibarıyla değerlendirdiğimizde, kadına yönelik şiddet sorunuyla mücadelede çok yönlü, bütüncül ve disiplinler arası bir bakış açısına ihtiyaç olduğunu görüyoruz. Bunun içindir ki kadına yönelik şiddetle mücadelede toplumsal bir mutabakat ve uygulama birliği sağlamak için gereken öncelikli politikaların belirlendiği üç ulusal eylem planı başarıyla hayata geçirildi, geçen yıl da 4'üncüsü 2021-2025 yıllarını kapsayacak şekilde açıklandı. Bugün hedefler doğrultusunda çalışmalar devam etmekte. Şiddetle topyekûn mücadele anlayışının tüm plan, program ve politikalara yerleştirilmesi benimsenerek kurumlar arası iş birliğinin geliştirilmesi için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın koordinasyonunda, Adalet, İçişleri, Millî Savunma, Millî Eğitim ve Sağlık Bakanlıkları ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında protokoller imzalandı. Bu çerçevede, her bir

bakanlık tarafından farkındalık oluşturmaya yönelik eğitimler, veri entegrasyonu çalışmaları, kadın-erkek eşitliğine duyarlı planlama ve bütçeleme gibi pek çok proje gerçekleştirilmeye devam ediyor.

2002 yılından bu tarafa, yeni Medeni Kanun'dan İş Kanunu'na, Anayasa'nın 10'uncu maddesine eklenen "Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir." hükmüne kadar, cinsiyete dayalı ayrımcılığı her alanda ortadan kaldırmak için birçok düzenlemeler yaptık. Türk Ceza Kanunu'nda, töre ve namus nedeniyle işlenen cinayetleri ağırlaştırılmış suç kapsamına alarak töre cinayetlerinin önüne geçtik. Yine, aynı yıl "Aile içi ve kadına karşı şiddet suçtur." ilkesi getirilerek ilk olarak cinsel saldırı suçunun temel şekli tanımlandı. 2010 yılında yapılan son değişikliklerle pozitif ayrımcılık hususunu da içeren, barındıran oldukça güçlü bir düzenlemeyi hayata geçirdik. Bizim kadına yönelik şiddetle mücadelemiz İstanbul Sözleşmesi'yle başlamadığı gibi, bu sözleşmeden çekilmeye de bitecek değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesinde 6284 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi önemli bir dönüm noktasıdır. Türkiye, bu kanunla, dünyada kadına yönelik şiddetle mücadelede en kapsamlı ve en etkili mevzuata sahip ülkeler arasında ilk sıralara çıkmıştır. Uygulamadaki neticeler, kanunun gerçekten bu yürek yakıcı meselenin çözümünde çok önemli mesafeler katetmemizi sağladığını bize gösteriyor. Her şeyden önce kanun, ırk, renk, cinsiyet, tabiyet, dil, din, statü, medeni hâl, engel durumu, hastalık gibi ayrımlar gözetilmeksizin, şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan tüm kadınları, çocukları, erkekleri ve tek taraflı ısrarlı takip mağdurlarını korumayı amaçlıyor. Geniş yelpazesine kanun herkesi koruma kapsamına alıyor. Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra çok sayıda düzenleme yapıldı, kamusal yapı oluşturuldu. Bu doğrultuda, şiddete uğrayan veya uğrama ihtimali bulunan kadınların korunması için konukları açılmasından izleme merkezleri kurulmasına, psikolojik ve maddi destekten uzaklaştırma işlemlerine kadar pek çok tedbir hayata geçirildi. Sadece 81 ilimizde kurulmuş olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ŞÖNİM'lerden bugüne kadar 1 milyonun üzerinde vatandaşımızın yararlanmış olması atılan adımların faydasını göstermeye yeterlidir. Ayrıca, İçişleri Bakanlığımızın uluslararası ödül alan ve bugün 3 milyondan fazla indirilen Kadın Destek Sistemi KADES uygulaması hayati önem taşıyan bir uygulamadır. Cumhurbaşkanımızın da sıklıkla ifade ettiği "şiddete sıfır tolerans" ilkesi çerçevesinde yapılan bu düzenlemeler, ulusal eylem planları ve hayata geçirilen uygulamalar kadına karşı her türlü ayrımcılığa karşı duruşumuzun ve şiddet eylemlerine karşı hassasiyetimizin bir göstergesidir.

Üzerinde durmamız gereken diğer önemli bir konu, sağlık çalışanlarına yönelik şiddettir. Dünyada önemli bir sorun olan sağlıkta şiddet, Dünya Sağlık Örgütü tarafından uluslararası düzeyde öncelikli olarak ilgilenilmesi, müdahale edilmesi ve politikalar geliştirilmesi gereken bir konudur. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet, sadece bireyler üzerinde fiziksel, ekonomik

veya ruhsal etkiler göstermemekte, aynı zamanda, sosyal dokumuza da zarar vermektedir. Biliyoruz ki hiçbir acı, hiçbir mazeret sağlık kahramanlarına karşı gerçekleştirilen şiddet eylemlerini meşrulaştıramaz. Buna kesinlikle müsamaha gösteremeyiz.

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetle mücadelede önleyici hukuk sistemlerinin geliştirilmesinin yanı sıra cezai düzenlemelerin yapılması da son derece önemli olduğundan, 2002 yılından bu yana, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi ve sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla birçok adım attık. Bakanlık tarafından sağlık çalışanlarına hukuki destek verilmekte olup Mayıs 2012 itibarıyla, beyaz kod uygulamasının başlamasıyla, şiddet vakalarının kayıtları ve istatistikleri yapılmaya başlanmıştır. Şiddetle mücadele kapsamında, Sağlıkta Şiddete Sıfır Tolerans Eylem Planı hazırlanmıştır. Bu kapsamda, sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla kasten yaralama suçunun katalog suç kapsamına alınması suretiyle failerin tutuklanabilmelerine imkân tanıdık. Yine, şiddetin vuku bulduğu sağlık kurum ve kuruluşlarında faile veya yakınına, mağdur sağlık çalışanımızın yerine başka bir sağlık personelinin hizmet verebilmesi güvencesini getirmiş olduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu teklifi hazırlarken milletimizin hassasiyetlerini en üst düzeyde dikkate alarak çalışmalarımızı titizlikle yürüttük. Bu kanun teklifiyle, öncelikli olarak, kamuoyunda çok tartışılan, vicdanlarımızı yaralayan, mahkemelerdeki iyi hâl indirimi uygulamalarının önüne geçmeyi hedefliyoruz. Türk Ceza Kanunu'nun 62'nci maddesinde yaptığımız düzenlemeyle, takdiri indirim nedenlerinin ucu açık biçimde uygulanmasının önüne geçerek maddenin uygulama alanını sınırlandırıyoruz. Failin, samimi pişmanlık içermeyen, duruşma sırasında sadece mahkemeyi ve hâkimi etkilemek için yaptığı şekli tavır ve davranışları, duruşma sırasındaki rol yapmalarının takdiri indirim nedeni sayılmayacağına dair bir hüküm getiriyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani bu düzenlemeyle, kamuoyunda, kravat takmak, takım elbise giymek, boyun bükme ve benzeri hususlar nedeniyle indirim yapıldığı algısı ortadan kaldırılmış oluyor. Bu vesileyle biz siyasetçiler olarak her türlü kararlı adımı tavizsiz bir şekilde atarken mevcut ve gelecek olan yasal düzenlemelerle yüce yargı mensuplarımızın da kanun maddelerine göre uygulamalarında caydırıcı ve tavizsiz hükümleri vermelerini bekliyoruz.

Ayrıca, kadına karşı şiddetle daha etkin mücadele edilebilmesi ve caydırıcılığın sağlanması amacıyla nitelikli hâl düzenlemesi kapsamında suçların kadına karşı işlenmesi hâlinde cezaların artırılması sağlanacak, bu kapsamda kasten öldürme suçunun cezası müebbet iken ağırlaştırılmış müebbet hapse, kasten yaralamanın cezasının alt sınırı dört aydan altı ay hapse, tehdit suçunun cezası altı aydan dokuz ay hapse, işkence suçunun cezası üç yıldan beş yıl hapse, eziyet suçunun cezasının alt sınırını iki yıldan iki yıl altı ay hapse çıkartmış oluyoruz.

Özellikle, kadın sağlık çalışanlarına karşı şiddet eylemleri bakımından cezaları önemli ölçüde artırıyoruz. Ayrıca, kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi suçunun konusu sağlık hizmeti olması hâlinde verilecek cezanın altında 1 oranında artırılacağını kabul ediyoruz.

Çok önemli bir konu olan ısrarlı takip fiilleri ilk defa Türk Ceza Kanunu'nda müstakil suç oluyor. Bu maddeyle, ısrarlı şekilde fiziken takip etmek veya haberleşme ve iletişim araçlarını, bilişim sistemlerini veya üçüncü kişileri kullanarak temas kurmaya çalışmak fiillerinin mağdurda ciddi bir huzursuzluk oluşturmasına ya da mağdurun kendisinin veya yakınlarından birinin güvenliğinden endişe duymasına neden olması hâli suç olarak kabul edilecek. Böylece suçun temel cezası altı aydan iki yıla kadar hapis cezası olarak belirlenecek. Ayrıca suç çocuğa, ayrılık kararı alınan veya boşanmış eşe karşı işlenirse ya da mağdurun okulunu, işini, konutunu terk etmesine, değiştirmesine yol açarsa, hakkında uzaklaştırma ya da konuta, okula, iş yerine yaklaşmama tedbiri verilen kişi tarafından işlenmiş olursa bu nitelikli hâl olarak düzenlenecek ve ceza bir yıldan üç yıla kadar hapis olarak belirlenecek. Suçun nitelikli hâli bakımından tutuklama kararı verilebilecek. İsrarlı takip suçu şikâyete bağlı ancak uzlaştırma usulüne tabi olmayacak.

Kadına karşı işlenen kasten yaralama suçunu katalog suçlar arasına alıyoruz. Yine, kasten yaralama suçunun beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı veya canavarca hisle işlenmesi hâllerini de kataloga dâhil ediyoruz.

Ayrıca sağlık çalışanlarına karşı görevleri sırasında veya görevleri nedeniyle işlenen kasten yaralama suçunu kataloga alarak hâkim ve savcılar bakımından görünür hâle getiriyoruz.

Vekili bulunmayan, özellikle şiddet mağduru olan kadınlara istemleri hâlinde baro tarafından ücretsiz olarak avukat görevlendirilmesini sağlıyoruz.

Sağlık alışanları hakkında yürütölen suç soruştırmalarında ise izin müessesesini yeniden ele alıyoruz. Hem kamu kurum ve kuruluşlarında hem de özel sağlık kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversitelerinde görev yapan sağlık çalışanları hakkında sağlık mesleğinin icrası kapsamında yaptıkları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalar nedeniyle soruştırma yapılabilmesini Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulan Mesleki Sorumluluk Kurulunun iznine bağlıyoruz. Kurulun kararlarına karşı Ankara Bölge İdare Mahkemesinin itiraz edebilme hakkı var.

Mesleki Sorumluluk Kurulu, Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen bakan yardımcısı, Sağlık Hizmetleri, Kamu Hastaneleri, Hukuk Hizmetleri, Yönetim Hizmetleri genel müdürleri ve yardımcıları, "profesör" veya "doçent" unvanlı biri dahili, diğer cerrahi branştan 2 hekim olmak üzere 7 üyeden oluşacaktır. Sağlık Bakanlığı, gelen işin niteliği ve sayısına göre başka bir bakan yardımcısının başkanlığında yeni kurullar da oluşturabilecektir. Ayrıca, devlet tarafından ödenen tazminatın ilgisine rücusu bakımından Mesleki Sorumluluk Kuruluna

yetki verilerek Kurulun yapacağı değerlendirme sonucunda rücusuna karar verilen miktar bakımından ilgili sağlık çalışanına dönülmesini sağlıyoruz. Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla derdest olan davalar bakımından rücu edilip edilemeyeceği ve rücu miktarı konusunda Kurulun karar verebilmesini de sağlıyoruz.

Ümit ediyoruz ki bu kanun teklifiyle Ceza Kanunu'nda yer alacak düzenlemelerin, kadınlara, çocuklara, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin son bulması için caydırıcı bir işlevi olsun.

Sözlerime burada son verirken gelin, yeryüzünde kin ve öfkenin, acımasızlığın ve şiddete bağlı tüm acıların son bulması için siyasi retorikleri bir tarafa bırakalım, yüce Meclisimizin bünyesinde ortak bir anlayış geliştirelim. Gelin, bir taraftan vatan, millet, bayrak ve devlet gibi ortak değerlerimize sahip çıkarken diğer taraftan inancına, fikrine, ahlakına, malına, canına, nesline sahip çıkan, hayırlı insan ve iyi vatandaş olacak bir neslin yetişmesi için dayanışma içine girelim. Gelin, sokakta, evde, iş yerinde, hastanede ya da sesini duyabildiğimiz her yerde biri şiddete maruz kaldığında derhâl ona sahip çıkacak, sağına ve soluna bakmadan cesaretle "Ben varım." diyebilen, insanlık uğruna her türlü fedakârlığı yapabilen, güçlü karakterleri olan nesillerin yetişmesi için eş güdüm içinde olalım. Yasalarımız ne kadar güçlü olursa olsun ve devletimiz ne kadar başarılı hamleler yaparsa yapsın iş yine dönüp dolaşıp iyi insanlardan müteşekkil sağlıklı ve bilinçli bir toplum yapısının, problemlere duyarlı bir sosyal çevrenin ve ahlaklı bir neslin yetişmesinde düğümleniyor. Devlet-millet iş birliğiyle, siyaset insanlarımızla, kanaat önderlerimizle veya sivil toplum örgütlerimizle her bir noktaya iyi insanların yetişmesi için çabalarımızı artırarak devam edelim.

Bu vesileyle, şiddet konusu gündeme geldiğinden beri, en başından beri, hiçbir tavize asla izin vermeden her türlü tedbiri ve düzenlemeyi hayata geçiren, bu önemli teklif paketinin çıkartılmasına da bizzat vaziyet eden Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, çalışmalarımıza rehberlik edip katkılarını bizden esirgemeyen Grup Başkanımıza, Grup Başkan Vekillerimize, AK PARTİ grup yönetimize, teklifte imzası olan Cumhuriyet İttifakı'mızdan değerli milletvekili arkadaşlarıma, komisyonlarımızın değerli başkan ve üyelerine, ilgili bakanlarımız ve bakanlık çalışanlarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Devamla) - Buradan, yitirdiğimiz Başak Cengiz, Özgecan, Şule Çet, Emine Bulut, Asiye ve isimlerini yüreklerimizde taşıdığımız nice canlara ve pandemi dönemi dâhil olmak üzere, canları pahasına bir can kurtarmak için mücadele eden, ahirete irtihal etmiş olan sağlık çalışanlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine sabırlar ve bu saldırılarda yaralanmış olanlara acil şifalar diliyorum.

Kanun teklifimizin hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.
(AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi şahıslar adına ilk söz Sayın Gülizar Biçer Karaca'nın.

Sayın Karaca, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLİZAR BIÇER KARACA (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına karşı şiddet ve sağlıkta şiddet gibi bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin bir torba kanun teklifi var ve bu torba kanun teklifi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, "kadına karşı şiddeti önlemek" "Bir zihniyet değişikliği hayata geçiriyoruz." gibi güzel, anlamlı cümlelerle kanun teklifini önümüze getirdiniz. Gerek KEFEK Alt Komisyonunda gerek Adalet Komisyonunda bu kanun teklifine ilişkin çekincelerimizi, bu kanun teklifinin Anayasa'ya aykırılıklarını tek tek ifade ettik ama görüyoruz ki bir ay gibi bir süre beklendi, zannettik ki itirazlarımız doğrultusunda üzerinde bir çalışma yapılıyor ama her ne hikmetse, pat diye, hiçbir değişiklik yapılmadan, bir ay sonra kanun teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine geldi. Peki, neden bir ay bekledik? Neden bir aydır bekletiliyor, bunu da anlayabilmiş değiliz.

Peki, kanun teklifinde ne var? Kadına karşı şiddetle etkin mücadele. Peki, İstanbul Sözleşmesi'nden neden çıktık? İstanbul Sözleşmesi ana kanundu, 6284 bu kanunun alt uygulama kanunuydu. Yani övünerek ifade ettiğiniz 6284 sayılı Kanun İstanbul Sözleşmesi esas alınarak yürürlüğe giren bir kanundu. Peki, İstanbul Sözleşmesi'nden bir gecede hukuksuzca niye çıktık?

Bu kanun teklifiyle, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkmanın kadınlar üzerindeki etkisini ve kadınların mücadelesini kırma noktasında bir amacınız varsa bunu başaramazsınız. (CHP sıralarından alkışlar) Kadınlar, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkan zihniyetin gereğini sandıkta verecek. Bunu açıkça ifade etmek isterim.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, kanun teklifinde kadına karşı işlenmesi hâlinde ya da ısrarlı takipte bazı düzenlemeler var ve bu düzenlemelerin Anayasa'ya aykırı olduğunu hem KEFEK komisyonunda hem Adalet Komisyonunda dile getirdik. Şimdi, kadına karşı işlenmesi hâlinde cezayı ağırlaştırılan ya da artıran hâli düzenliyorsunuz. Peki, kadın, kadına karşı işlerse ne olacak? Korkuyorsunuz, "toplumsal cinsiyet eşitliği" demeye korkuyorsunuz; bunu anlıyoruz. Peki, şunu diyemez miydiniz? "Kadına karşı, sırf kadın olduğu için, kadının cinsiyetinden dolayı işlenen suçlar." diyemez miydiniz? Hayır, diyemediniz. Neden demediniz? Ya bu kanun teklifi gerçekten çok acemi hukukçular tarafından incelendi ya da bu kanun teklifini bir

anayasa hukukçunuza gösteremediniz, bunu bilemiyoruz. Anayasa Mahkemesinin, anayasal eşitliğe aykırı olacağından dolayı bu kanunu iptal edeceği aşikâr, hepimiz biliyoruz.

Israrlı takipte de benzer bir durum var. Diyorsunuz ki: "Koruma kararı verilen ya da boşanmış eşe karşı işlenmesi hâlinde." Denizlili bir üniversite öğrencisi İstanbul'da öğrenciyken dört yıl boyunca ısrarlı takibe maruz bırakıldı; tayin oldu, gitti, gittiği ilde o ısrarlı takibe maruz bırakan erkek tarafından katledildi. Getirdiğiniz kanun maddesi, işte, bu tür ısrarlı takipleri korumuyor. Yani Anayasa'daki eşitlik ilkesine kanun teklifiniz aykırı; bunu, buradan, altını çizerek bir kez daha ifade etmek istiyoruz. Peki, ne yapılabilirdi? Örneğin, İstanbul Sözleşmesi'nin 46'ncı maddesi var; cezayı arttıran hâller orada açık ve net bir şekilde düzenlenmiş. Bunları aynen alıp bu kanun teklifine koysaydınız belki pansuman kanun olmaktan çıkarıp, işe yarayan, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine çözüm üretecek bir kanun teklifini önümüze kısmen de olsa getirmiş olurduydunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, kanun teklifinin metninde, kadına karşı işlenen suçlarda -ki Anayasa'ya aykırılığından, eşitliğe aykırılığından bahsettik- eziyet suçunda mesela iki yıllık alt sınırı iki yıl altı aya çıkarıyorsunuz, yaralama suçlarında dört ayı altı aya çıkarıyorsunuz. Yani cezalarda iki ay, altı ay gibi ama her hâlükârda hükmün açıklanmasının geri bırakılması ya da İnfaz Kanunu'ndaki düzenlemeleri rencide etmeyecek, ihlal etmeyecek birtakım düzenlemeler getiriyorsunuz. Oysa toplumda şu vardır: Toplumda, kadına karşı işlenen suçlarda bir cezasızlık algısı vardır. Öncelikle bu cezasızlık algısını ortadan kaldırmak için caydırıcı hükümler getirmeliydiniz, eğer İnfaz Kanunu'na ilişkin burada bir düzenleme getirmiyorsanız. Yani caydırıcı olmak ne demektir? Üç yıl bir ay demektir. Caydırıcı olmak için, İnfaz Kanunu'nun hükümlerinin -yani hükmün açıklanmasının geri bırakılması gibi hükümlerin- kadına karşı işlenen suçlarda uygulanmayacağına ilişkin bir düzenlemeyi bu kanuna dercedebilirdiniz. Aslında uzun uzun, iki ay, üç ay, kısıntı kısıntı cezaları artırmanıza hiç gerek yoktu; bir madde koyacaktınız, "Ceza İnfaz Kanunu'ndaki lehe olan -cezayı azaltan ya da hükmün açıklanmasının geri bırakılması gibi- düzenlemeler kadına karşı işlenen suçlarda uygulanmaz." diyecektiniz. Deseydiniz, işte o zaman toplumdaki cezasızlık algısını ortadan kaldıracaktınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, eziyet suçunda kanundaki iki yıl alt sınırı iki yıl altı ay yapmışsınız. Şimdi soruyorum: Eziyet suçunun faili erkekler "Aman, ceza altı ay arttı, ben eziyet etmeyeyim." mi diyecek? Hayır, diyecek ki: "Ben yine cezasız kalacağım. Eziyet etsem de bir gün bile cezaevine girmeyeceğim." Peki, bu kanun teklifini neden getirdiniz o zaman? Peki, bu kanun teklifi pansuman olmaktan, kadınları kandırmaktan başka bir yol çizmiyorsa niye geldi arkadaşlar? Neden getirdiniz? Hangi soruna çözüm üretiyor? Kadına şiddetle mücadelede neye çözüm üretecek, bunu bu teklifte görmek gerçekten mümkün değil.

Israrlı takip konusu, evet, önemli. Hani, korktuğunuz, bir gecede yürürlükten kaldırdığınız ve düzenlemelerde 46'ncı maddeyi görmezden geldiğiniz "toplumsal cinsiyet eşitliği" diyemediğiniz İstanbul Sözleşmesi var ya, o İstanbul Sözleşmesi ısrarlı takipte zaten düzenleme yapmanız konusunda imzacı devletlere yükümlülük yüklemişti ama on yıldır yerine getirmediniz. Israrlı takibi getirip suç saydınız -önemli bir düzenleme- özel bir suç saydınız ama ısrarlı takibi aldınız, kişiyi hürriyetinden mahrum bırakacak düzenlemelerin içine yerleştirdiniz. Israrlı takip kişiyi hürriyetinden mahrum etmez arkadaşlar, ısrarlı takip eziyetten daha beter bir şeydir, insanın, kadının hayatını cehenneme çevirir; ikametgâhını değiştirir, ilini değiştirir, çocuğunun okulunu değiştirir. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Türk Ceza Kanunu'nda daha hafif bir suç olarak düzenliyorsunuz ve sadece -her zaman olduğu gibi- yine kadına karşı işlenen suçlarda, kadın cinayetlerinde, kadına karşı şiddet suçlarında "mış gibi" davranıyorsunuz; "mış gibi" davranmayın arkadaşlar, bir kadının yaşamı pansuman kanun tekliflerine ya da "mış gibi" anlayışa teslim edilemeyecek kadar kıymetlidir. Bir yaşam hakkından bahsediyoruz ama bu kanun teklifi o yaşam hakkı için hiçbir önleyici, engelleyici düzenleme getirmiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

İstanbul Sözleşmesi -tabii ki 6284 de- neyi emrediyordu, ne yapın diyordu? "Kadın cinayetlerini, kadına karşı şiddet suçlarını önce önleyeceksiniz, önleyemiyorsanız koruyacaksınız, koruyamıyorsanız etkin yargılayacaksınız ve bütün bunlar için ulusal mevzuatlarınızda düzenleme yapacaksınız." diyordu. Peki, "6284 var." diyorsunuz ya, bu kanun teklifi İstanbul Sözleşmesi'nden çekildikten sonra oradaki önlemeyi, görevini yerine getiriyor mu? Hayır. Oradaki koruma görevini yerine getiriyor mu? Hayır. Etkin yargılama görevini, sorumluluğunu yerine getiriyor mu? Hayır. Yasal düzenlemeye de "mış" gibi davranıyorsunuz arkadaşlar, "mış" gibi.

Şimdi bir başka konuya daha burada değinmeden geçemeyeceğim değerli arkadaşlar. Hatırlarsınız, Kasım 2019'da "İstanbul Sözleşmesi'ni etkin uygulayacağız." diyerek Avrupa Konseyinden ve Avrupa Birliğinden 800 bin avro hibe aldınız ve dediniz ki: "2022'nin Mayıs ayına kadar da bunu hayata geçireceğiz. 2021 yılında İstanbul Sözleşmesi'nden çekiliyoruz." Hukuksuzca çekildiniz. Peki, bu 800 bin avroyu ne yaptınız? İstanbul Sözleşmesi'ni etkin uygulamak için neyi hayata geçirdiniz? Bunu soruyoruz; Adalet Bakanlığına soruyoruz, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına soruyoruz, İçişleri Bakanlığına soruyoruz; hiçbirinden makul, mantıklı hiçbir yanıt alamıyoruz çünkü bu 800 bin avroyu maalesef ortalıkta iç ettiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

GÜLİZAR BIÇER KARACA (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifinde, yıllarca kadın mücadelesine emek vermiş, kadın mücadelesiyle kadına karşı işlenen suçlarda ciddi bir gelişme sağlamış olan sivil toplum örgütlerinin görüşü yok. Kime sordunuz; hangi kadın örgütüne, hangi sivil toplum örgütüne sorarak bu teklifle ilgili görüş aldınız ya da hangi baroya sordunuz? Hiçbiri, hiçbiri yok; o nedenle, bu teklifte kadına karşı şiddetin önlenmesi, kadın cinayetlerinin engellenmesi ya da ısrarlı takibe maruz bırakılan kadınları korumaya, kollamaya yönelik hiçbir etkin uygulama, etkin cezai düzenleme bulunmamaktadır. Bu kanun teklifi kadına karşı şiddeti önlemek için verilen bir kanun teklifi değil, kadınları kandırmak, yeniden oylarına talip olmak için sadece ve sadece pansuman kanun teklifidir ve hiçbir düzenleme hiçbir işe yaramayacaktır.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz Sayın Öznur Çalık'ın.

Sayın Çalık, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına yönelik ve sağlık çalışanlarına ilişkin düzenlemeleri içeren kanun teklifimiz üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce bütün annelerin ve anne adaylarının, şehit annelerimizin, Diyarbakır Annelerimizin Anneler Günü'nü kutluyorum ve Engelliler Haftası dolayısıyla da engelli kardeşlerimi ve ailelerini sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, kadına yönelik şiddet, maalesef, gelişmişlik düzeyi fark etmeksizin tüm dünya ülkelerinin güncel sorunu. Ülkemizde de dünyayla paralel şekilde kadına yönelik şiddet konusu gündemimizdeki yerini, maalesef, korumaya devam ediyor. Bizler de AK PARTİ olarak bu sorunun bilinciyle gereken her türlü adımı bugüne kadar attık, bundan sonra da atmaya devam edeceğiz. Özellikle Sayın Cumhurbaşkanımızın iradesi ve liderliğiyle 2000'li yıllardan itibaren uygulanan sosyal politikalarımızla Türk Medeni Kanunu'nda, Türk Ceza Kanunu'nda, Anayasa'mızda yapmış olduğumuz değişiklikler ve çıkarmış olduğumuz 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'la kadının güçlenmesi ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi için çok önemli düzenlemelere imza attık. Bu yasal düzenlemelerin dışında, birçok mevzuatsal düzenlemeleri de hayata geçirdik; en önemlilerinden bir tanesi 2006 yılındaki Başbakanlık genelgesi. Türkiye'de kadına yönelik şiddetle mücadele ilk kez bir devlet politikası hâline geldi; kadına yönelik şiddetle mücadele eylem planları, kalkınma planları, Cumhurbaşkanlığı yıllık programları, genelgeler hazırladık. Tüm bu düzenlemelerle idari altyapının etkinliğini, gücünü artırırken uygulamada da çok önemli düzenlemeler yaptık. Sadece yazılı metinlerde değil, yerelde, genelde, uygulamalarda

etkili mekanizmalar hayata geçirdik. Aile Bakanlığımızı kurduk; bünyesinde ŞÖNİM'ler, konukevleri kurduk. Adalet Bakanlığımızda Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Daire Başkanlığı ve adliyelerde müdürlüklerimizi kurduk. İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü, büro amirlikleri ve kısım amirlikleri kurduk. Uluslararası ödül almış KADES uygulaması İçişleri Bakanlığımız tarafından hayata geçirildi. Bugün itibarıyla, kıymetli arkadaşlarım, KADES uygulamasını indiren kişi sayısı 3,6 milyon ve ihbarda bulunan kişi sayısı 384 bin olmuştur. 15 yaş üzeri 33 milyon kadının yüzde 11'i yani neredeyse her 9 kadından 1'i KADES uygulamasını indirmiş vaziyette. Ve diyoruz ki "KADES hayat kurtarır."

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Kürt kadınları hariç.

ÖZNUR ÇALIK (Devamla) - Siz kıymetli milletvekili arkadaşlarım arasında da uygulamayı hâlâ indirmeyen varsa indirmesini ve her yerde de tüm kadınlara KADES uygulamalarını indirmelerini tavsiye etmelerini gönülden arzu ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tüm kadınlara değil, Kürtçe bilenler KADES'e başvuramıyor.

ÖZNUR ÇALIK (Devamla) - Risk altındaki kadınların hayatını ciddi manada koruyan elektronik kelepçe uygulaması da yine başlattığımız uygulamalardan. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi, "sıfır şiddet, sıfır can kaybı" hedefi doğrultusunda etkili adımlar atmaya devam edeceğiz. Tüm bu uygulamalar kadına yönelik her türlü ayrımcılığa karşı duruşumuzun, şiddet eylemlerine karşı hassasiyetimizin en önemli göstergesi olacak.

Kıymetli arkadaşlar, kadına yönelik şiddet, hepimizin de hepimizin bildiği gibi sadece hukuki düzenlemeler ya da kolluk tedbirleriyle çözülebilecek bir sorun değildir, topyekûn bir mücadele gerektirir. "Ama"sız, "fakat"sız ve kadınlar arasında çifte standart uygulamadan, mücadeleyi hep birlikte, topyekûn bir şekilde çözmek için baş başa vermemiz gerekir; kadını güçlendirmemiz, aileyi güçlendirmemiz ve toplumumuzu güçlendirmemiz gerekir.

Şimdi, Türkiye'deki kadın cinayetleriyle ilgili birkaç veriyi sizlerle paylaşmak istiyorum: Kıymetli arkadaşlar, Türkiye'de cinayete kurban giden kadınların, maalesef, yüzde 70'i kendi evlerinde öldürülüyor, yüzde 15'i sokakta. En fazla korunaklı olmamız gereken yerde, evde kadınlar cinayete kurban gidiyor; biz, işte bu yüzden aileyi güçlendirelim diyoruz ve kadını güçlendirelim diyoruz. Kadın cinayetlerinin, maalesef, yüzde 39'u eşi, yüzde 19'u birlikte olduğu kişi, yüzde 15'i yakınları tarafından işleniyor; kadınlar en yakınları tarafından cinayete kurban gidiyor. Bütün kadınlarımızı tek tek, ismen ben bir kez daha rahmetle anıyorum ve faillerle ilgili yapılacak olan çalışmalarda da hepimizin ortak mücadeleyi vermesi gerekiyor. Tüm kadın milletvekilleri ve kadınlara destek veren bütün erkek milletvekilleri olarak, bu yasal düzenlememiz başta olmak üzere Meclisteki tüm yasal düzenlemelerimize destek verilmesi gerekiyor.

Cinayete kurban giden kadınlarımızın en korunaklı olması gereken yerleri evleri ve kadınlarımızı güçlendireceğiz, aileyi güçlendireceğiz ve bununla birlikte yasal altyapımızı da güçlendirmeye devam edeceğiz. Yediden yetmişe iktidarı, muhalefeti, yerel yönetimleri, sivil toplum örgütleri, özel sektörü, kısaca toplumun tüm sektörleriyle, tüm disiplinleriyle, tüm paydaşlarıyla birlikte kadına yönelik şiddete karşı beraberce mücadele etmemiz gerekmekte. Kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılmasıyla ilgili komisyon kurduk ve Komisyonumuzun raporunu 8 Martta yüce Meclisimize arz ettik. Ve hazırlamış olduğumuz rapordaki önerilerimiz içerisinde bulunan, bugün de yasa teklifini hazırladığımız metinde, inşallah, kadınlarımıza yönelik şiddetin önlenmesi için caydırıcı cezalara devam edeceğiz.

Bunların yanında, sağlık hizmetlerinin etkin, verimli ve düzenli bir şekilde sunulabilmesi, sağlık çalışanlarının güvenli bir şekilde, şiddete uğramadan çalışabilmeleri için önlemler de bugünkü teklifimiz arasında yer almakta. Yıllardır sağlık sektöründe birinci basamak sağlık hizmet sunucusu olan bir eczacı olarak ve kadın hakları üzerine uzun yıllardır çalışmalar yapan bir kadın milletvekili olarak bugünkü yasal düzenlemeleri çok önemli görüyorum ve emeği geçen bütün arkadaşlarımı da canı gönülden kutluyorum.

Kanun teklifimizde neler var? Kamuoyunda "kravat indirimi" olarak bilinen takdir indirimi konusu vicdanımızı, bütün vicdanları kanatan bir mevzu; teklifimizde bunun önüne geçiyoruz. Takdir indirim nedenlerinin ucu açık biçimde uygulanmasının önüne geçerek maddenin uygulama alanlarını sınırlandırıyoruz. Israrlı takip fiillerinin Türk Ceza Kanunu'nda ilk defa müstakil suç olarak düzenlenmesini sağlıyoruz. Bu maddeyle, ısrarlı şekilde fiziken takip etmek veya haberleşme ve iletişim araçlarını, bilişim sistemlerini veya üçüncü kişileri kullanarak tehdit edici temas kurmaya çalışmak suç olarak kabul edilecek, cezası altı aydan iki yıla kadar hapis cezası olacak. Israrlı takip suçunun çocuğa, ayrılık kararı verilen veya boşanılan eşe karşı işlenmesi mağdurun okulunu, iş yerini, konutunu değiştirmesine ya da okulunu veya işini bırakmasına neden olması hakkında uzaklaştırma kararı verilen fail tarafından işlenmesi hâlleri nitelikli hâl olarak düzenlemekte ve ceza bir yıldan üç yıla kadar hapis olarak belirlenmekte. Ayrıca, ısrarlı takip suçu şikâyete bağlı ancak uzlaştırma usulüne tabi olmayacaktır.

Diğer bir madde ise kadına karşı işlenen kasten yaralama suçunun Ceza Muhakemesi Kanunu'nda yer alan katalog suçlar arasına alınması. Bununla beraber, sağlık çalışanlarına karşı görevleri sırasında veya görevleri nedeniyle işlenen kasten yaralama suçunu katalog olarak hâkim ve savcılar bakımından görünür hâle getiriyoruz. Şiddet mağduru olan kadınlara istemleri hâlinde baro tarafından ücretsiz avukat görevlendirilmesini sağlıyoruz. Bu kapsamda, kasten yaralama, ısrarlı takip, işkence, eziyet ve çocukların cinsel istismarı suçlarında da avukat görevlendirilebilecek.

Diğer bir düzenleme konusu ise bazı suçların kadına karşı işlenmesi hâlinde cezaların artırılmasını öngörüyoruz. Nitelikli hâl düzenlemesi kapsamında kasten öldürme suçunun cezasının müebbet iken ağırlaştırılmış müebbede, kasten yaralama suçunun cezasının alt sınırının dört aydan altı ay hapse, tehdit suçunun cezasının alt sınırının altı aydan dokuz ay hapse, işkence suçunun cezasının alt sınırının üç yıldan beş yıla hapse, eziyet suçunun cezasının alt sınırını da iki yıldan iki yıl altı ay hapse çıkarıyoruz.

Sağlık çalışanları hakkında, sağlık mesleğinin icrası kapsamında yaptıkları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlemler ve uygulamalar nedeniyle soruşturma yapılabilmesini Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulacak Bakan Yardımcısı başkanlığındaki Mesleki Sorumluluk Kurulunun iznine bağlıyoruz. Ayrıca, Sağlık Bakanı gelen işin niteliği ve sayısına göre başka bir Bakan Yardımcısının başkanlığında yeni kurullar da oluşturabilecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ÖZNUR ÇALIK (Devamla) - Kadınlarımızın hiçbir şiddete uğramaması için, sıfır can kaybı için, sıfır şiddet için Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan bütün partilerin, sivil toplum örgütlerinin, meslek örgütlerinin, medyanın, bütün kurum ve kuruluşların ve bütün üniversitelerin, disiplinlerin ortak mücadelesiyle kadına karşı şiddete ancak "Dur!" diyebiliriz. Kanun teklifimizin özellikle kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin rol oynayacağını düşünüyor ve bir kez daha canlarımız kaybolmasın diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Evet, teklifin tümü üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru-cevap işlemi yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Sümer...

Orhan Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, buğday taban fiyatının bir an önce açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu fotoğraf Adana'da buğday tarlasında çekildi. On güne kadar Adana çiftçimizin buğday hasadı başlayacak ancak taban fiyatı ne olacak bilinmiyor çünkü fiyat açıklanmıyor. Çiftçinin sırtında bir dünya yük varken bir de fiyat baskısıyla üretici, aracının kaskacına hapsediliyor. Tüm bunlarla beraber, ay sonunda kendi çiftimiz buğday hasadı yapacakken Toprak Mahsulleri Ofisi 17 Mayıs-10 Ağustos tarihleri arasında 480 bin tonluk yeni buğday ithalatı gerçekleştirecek. Kendi çiftçisi hasat yaparken aynı ürünü ithal etmek artık üreticiye "Ben sizi tanımıyorum, yerli tarımla işim yok." demektir. Anadolu buğdayı varken ithal buğdaya yönelmek tarıma ve ülkeye ihanettir. Çiftçimizin talebi, bir an önce 7 bin liranın altında olmamak kaydıyla taban fiyatının açıklanmasıdır.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Girgin...

30.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Ortaca ve Dalaman ilçelerinde bulunan Sarıgerme ve Kayacık sahillerini kapsayan kısımdaki kesin korunacak hassas alanın sit statüsünün düşürüldüğüne ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ormanları, koyuları, plajlarıyla Türkiye'nin en güzel köşelerinden birinde daha doğal koruma alanı değiştirildi. Muğla'nın Ortaca ve Dalaman ilçelerinde bulunan Sarıgerme ve Kayacık sahillerini kapsayan kısımda kesin korunacak hassas alanın sit statüsü düşürüldü. Kesin korunacak alanlar olarak tescillenmiş alanlar öncelikle AKP iktidarından korunmalı. Bu alanın statüsü neden ve hangi gerekçeyle değiştirilmiştir? Amaç yapılaşmaya açmak mıdır? Bu bölgeyi hangi yandaş rantçılar gözüne kestirdi de sipariş üzerine bu karar çıkarılmıştır? Bu kararda kamu yararı var mıdır? Yerel yönetimlerin, sivil toplum örgütlerinin, halkın görüşü alınmış mıdır? Kimin malı oldubittiyle peşkeş çekilmeye hazırlanıyor? Muğlalılar bu iktidar ve onun rantçılarından hangi bölgeyi koruyacaklarını bilemez oldular. Bir yağmalama bitmeden diğeri başlıyor. Ortaca Fevziye Mahallesi'nde köylünün elli yıldır sosyal donatı alanını sattınız, köylüler direndi ve iptal ettiniz. Sarıgerme ve Kayacık sahillerine de beton dikemeyeceksiniz, Muğlalılara rağmen yapamayacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

31.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, TÜİK'in açıkladığı işsizlik rakamlarına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TÜİK'in saptırmalı rakamlarına göre nisanda işsizlik yüzde 11,5 oldu, geniş tanımlı işsizlik ise yüzde 22,7; yine kimsenin inanmadığı TÜİK verilerine göre işsiz sayısı 2022 Mart ayında 3 milyon 894 bin kişi oldu. Bu rakamlar azımsanacak rakamlar değil, dünyada doğru dürüst yönetilen ülkeler için büyük bir sorundur ancak ülkemizde uzun süredir istatistikler nasıl yalan söyler filmi gösterildiği için kimse bu rakamlara inanmıyor, gerçek çok daha acı, çok daha korkunç. İşsizlik, enflasyon, yoksulluk ve hepsinin yaratıcısı ve koruyucusu yolsuzluk almış başını gitmiş, vatandaş artık pazarların yanından bile geçemez oldu. Gençlerimiz işsiz, umutsuz. Rakamları saklamak, eğip bükme gerçeği değiştirmez. Milleti düzmece rakamlarla kandıracağını sananlar kendilerini kandırmaya devam etsin. İlk seçimlerde gerçeğin acı tadını halkımızın oylarıyla tadacaklar.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

32.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, yaş çay taban fiyatlarının bir an önce açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) - Teşekkürler Sayın Başkan.

2022 yaş çay sezonunun başlamasına sayılı günler kaldı. Maliyetleri çok yüksek oranlarda artarken devlet destekleri yıllardır yerinde sayan çay üreticilerimiz zor günler geçiriyor. Sadece gübre fiyatlarındaki artış yüzde 300'ün üzerinde. Trabzon'da kuru otun fiyatını sordum "5 lira 30 kuruş" dediler ama yaş çayın alım fiyatı 4 liranın altında. Bölgedeki milyonlarca insanımızın ekmeği, millî ürünümüz çayımızın ne acıdır ki kuru ot kadar değeri yok.

AKP Hükûmetine sesleniyorum: Yaş çay taban fiyatlarını bir an önce açıklayın. Çay üreticilerimiz yüksek enflasyona ezdirilmemeli ve 2022 yaş çay taban fiyatı en az 10 lira olarak açıklanmalı. Taban fiyatın altında yaş çay alımına izin verilmemelidir. Çayda kota ve kontenjan uygulamalarına artık son verilmelidir. Çay destekleri en az enflasyon oranında artırılmalıdır. Çayın tüm bileşenlerinin görüşü alınarak ortak bir çay kanunu artık çıkarılmalıdır. Karadenizli çay üreticisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aygun...

33.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, göçmen ve sığınmacı sorununa ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

İçişleri Bakanına soruyorum: Tekirdağ'da yaşayan göçmen ve sığınmacı sayısı nedir?

Tekirdağ'da kayıtlı sığınmacı sayısı nedir? Tekirdağ'da istihdam edilen sığınmacı sayısı kaçtır?

Tekirdağ'da eğitim gören sığınmacı çocukların sayısı nedir? Tekirdağ'daki sığınmacıların uyruklarına göre dağılımı nedir? Tekirdağ'da kaçak yakalanıp geri gönderilen sığınmacı sayısı kaçtır? Sığınmacıyken Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına alınan kaç kişi vardır? Sığınmacıların vatandaşlığa alınmasında aranan kriterler nelerdir? Türkiye'de konut satın alarak vatandaşlığa alınan yabancı sayısı kaçtır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu...

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, açık cezaevi izinlerinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Açık cezaevi izinleri uzatılmalıdır. 31 Mayıs 2022'ye kadar uzatılacağı söylendi fakat iki yıldır hayata giren ve çoluk çocuk sahibi olan, evlenen, iş, ev bark kuran insanlar şu anda büyük bir stres yaşıyor. Bu insanların suçtan uzak olduğu, hayata uyum sağladığı apaçık bir gerçek olarak ortaya çıktı. Bu insanları hayata kazandırmak gerekiyor. 96 bin kişi var; 96 bin kişiyi cezaevlerine doldurmak bir marifet değil, buna bir formül bulunabilir. Cezaevleri zaten şu anda son derece kötü durumda. Açık cezaevi izinlerinin bir an evvel uzatılması gerekiyor veyahut da buna birtakım yeni formüller bulunması gerekiyor. Bu insanları hayata başka türlü kazandırmak mümkün değil. Bir an evvel Adalet Bakanlığının bu yanlış karardan vazgeçmesi gerekiyor.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 8'inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde gruplar adına ilk söz İYİ Parti Grubu adına Sayın Şenol Sunat'ın.

Sayın Sunat, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, yine bugün AK PARTİ iktidarının bir başka günü kurtarma çalışmasıyla karşı karşıyayız. Kadın STK'lerinin fikirlerinin alınmadığı, baroların görüşlerinin sorulmadığı, üniversitelerin ilgili bölümlerinden görüşlerin alınmadığı, KEFEK komisyonunun tali komisyon yapıldığı bir kanun teklifiyle baş başayız. Kadına şiddeti, kadınların öldürülmeleri sonrası olarak değerlendiren kanun teklifi sahipleri, önleyici hiçbir tedbiri gündeme getirmeyerek vatandaşlarımızda "Büyük işler yapıyoruz." izlenimi uyandırmaya çalışmaktadır. Ancak apaçık görüyoruz ki kanun teklifi ekseriyetle kadına yönelik şiddeti önlemenin felsefesi ve ruhuyla ters düşmektedir.

Hatırlatmakta fayda var; yaklaşık bir yıl önce, bir gecede tek bir adamın kararıyla İstanbul Sözleşmesi'nden hukuksuz bir şekilde çıkıldığı açıklanmıştı. Bu durum, aslında, iktidarın, kadına yönelik artan şiddete ve kadın cinayetlerine bakış açısını özetlemektedir. Genel Başkanımızın ve daha birçok kişinin, kadın derneklerinin ve siyasetçinin Danıştaya başvurusuyla İstanbul Sözleşmesi mütalaası, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayladığı sözleşme, Cumhurbaşkanı kararıyla feshedilemez yönündedir. Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda ön yargıları sebebiyle İstanbul Sözleşmesi'nden çekilen iktidar şimdi yine ve yeniden kadına şiddeti önleme adına içinde herhangi bir unsur barındırmayan, pansuman görevi bile görmeyen ve hatta yaraları derinleştirecek beyhude bir çaba içindedir. İktidarın alışkın olduğumuz göz boyama taktiğini bir kez daha bu kanun teklifiyle görmekteyiz.

Sayın milletvekilleri, bu teklifle hem kadına hem de sağlık çalışanlarına yönelik işlenen şiddet suçlarının cezaları Türk Ceza Kanunu'nda artırılmaktadır. Burada iktidar yetkililerine şunu sormak isterim: Kadına ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddet uygulayanlar cezaların azlığına güvenerek mi bu suçları işliyorlardı, yoksa cezaların infazları etkin olmadığı için mi buna cüret ediyorlardı? Biliyoruz ki Türk Ceza Kanunu'nda tehdit, hakaret, şantaj, kasten yaralama, eziyet gibi birçok suç düzenlenmiş durumdadır ama bu suçların düzenlenmiş olması etkin bir şekilde uygulanmalarını sağlamamaktadır. İnfaz düzenlemeleri nedeniyle hükmedilen ceza ve infaz edilen ceza arasında ciddi farklar oluşmaktadır, hükmedilen cezaların önemli bir oranı infaz edilememektedir. Kamuoyunda, maalesef, kadınlara karşı şiddet fiillerine ilişkin bir cezasızlık algısı oluşmuştur. Bu cezaların caydırıcı olabilmelerinin tek yolu cezaları artırmaktan ziyade cezaların etkin infazı olacaktır.

Sayın milletvekilleri, hatırlar mısınız, İnfaz Kanunu'yla 2020 yılında bir af çıkmıştı. Bu af kapsamında her gün cezaevlerinden birileri salındı, hâlen de devam ediyor, 31 Mayıs'a kadar... İzin adı altında, adli kontrolle, pandemi sebebiyle bu süreler devamlı uzatıldı. Ne oldu biliyorsunuz herhâlde sayın milletvekilleri. 22 Mart 2021 tarihinde Antalya'da cezaevinden çıkan kişi boşanma aşamasındaki eşini öldürdü. Bir taraftan cezaları artırırken öbür taraftan çeşitli sebeplerle failleri afla salmanın mantıkla izahı nedir? Her fırsatta İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenize bir bahane olarak sunduğunuz 6284'teki koruyucu ve önleyici

tedbirler uygulanmamaktadır sayın milletvekilleri. Ülkemizde birçok hukuk fakültesinde birçok hukukçu yetiştiriyoruz ama zihinsel dönüşüm burada çok önemli. Bizim önceliğimiz zihinsel dönüşümü, toplumda ve yargıçlarda zihinsel dönüşümü gerçekleştirmek olmalıdır. Kamuoyuna yansıyan bu ve benzeri kadın cinayetlerinde olduğu gibi toplumu derinden etkileyen, kamusal tartışmalara neden olan bir şiddet vakası yaşandığında yeni bir hukuk düzenlemesi yapılacağı AKP iktidarı tarafından ortaya konulmaktadır. Ancak ülkemizde kadınlara karşı işlenen suçları önlemek, şiddeti ortadan kaldırmak, etkili bir hukuk mekanizması ve bu mekanizmanın erişilebilirliğini sağlamak için düzenleme yapmak ve zihinsel dönüşümü gerçekleştirmek yerine toplumu yatıştırmak, sakinleştirmek için kanun teklifleri hazırlar hâle geldik.

Açıkça belirtmek isterim ki tüm bu düzenlemelerin üzerinde öneriler içeren İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı alan iktidarın kadına karşı şiddetle mücadele konusunda samimiyeti tartışmaya açıktır. Bu kanun teklifiyle de kadına karşı şiddet suçu açıkça tanımlanmamıştır. Oysa Türk Ceza Kanunu'na eklenecek bir maddeyle kadına karşı şiddet suçu ayrı bir suç olarak düzenlenmelidir. Böyle olması gerekirken kasten adam öldürme, kasten adam yaralama gibi suçların kadına karşı işlenmesi hâlinde nitelikli hâlden cezalandırılacağı düzenlemesi getirilmiştir. Sayın vekilim, bu suçlarda mağdurun kadın olarak belirtilmesi tek başına kadına karşı şiddet suçunu önlemek bakımından yeterli olmayacaktır. Yine "mı" gibi yapılıyor iktidar yetkilileri tarafından.

Yine, kanun teklifinde, kadına karşı işlendiğinde nitelikli hâle gelen suçların failine yönelik bir açıklama getirilmemiştir. Kasten adam öldürme suçunun ya da kasten adam yaralama suçunun failin ve mağdurunun kadın olması hâlinde bir kadın başka bir kadına şiddet uygularsa onun cezası da arttırılacak mıdır? Böyle çelişkiler içermektedir. Yani bu teklife göre arttırılacaktır. Öyle ki bir kadının başka bir kadına karşı suç işlemesi söz konusu olduğunda "kadın şiddeti"yle tanımlayamayacağımız şekilde kabaca cezaları arttırarak kadın faile de bu hükümler uygulanacaktır. "Kadın cinayeti" "kadına yönelik şiddet" denildiğinde kadının cinsiyeti ve konumu nedeniyle uygulanan bir suç şeklinden bahsedilmektedir. Bunun için de buna "kadın cinayeti" "kadına şiddet" denilmektedir. Partimiz tarafından, İYİ Parti tarafından hazırlanan iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistem ilkelerinde kadına karşı şiddet suçunu açıkça ve net bir şekilde anlatmış olup Türk Ceza Kanunu'nda "kadına karşı şiddet" adı altında yeni bir suç olarak düzenleme yapılmasını öngörüyoruz ve bunu inşallah çok yakın bir zamanda gerçekleştireceğiz.

Sayın milletvekilleri, yine, kanun teklifinin 8'inci maddesiyle 5237 sayılı Kanun'da 123'üncü maddesinden sonra gelmek üzere "Israrlı takip" başlıklı yeni bir suç tanımlanmıştır. Evet, bu önemli bir konudur. Ama ısrarlı takip konusunun müstakil suç kapsamına alınmasını açık ve net bir şekilde ifade etmek isterim ki önemli buluyoruz. Bu, Türk Ceza Kanunu'nun mevcut

hâliyle de cezalandırılabilir bir suçtur ancak yıllardır konuyla ilgili 96'ncı madde yargı tarafından görmezden gelinmiştir. Israrlı takip mevzu bahis olduğunda suçun nitelikli hâlinin şikâyete tabi tutulmuş olması eleştirilebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Sayın milletvekilleri, ısrarlı takip mevzu bahis olduğunda derhâl 6284 devreye girebilmelidir. Suçun nitelikli hâlinin şikâyete tabi tutulmuş olması eleştirilebilir bir husustur. Suçun çocuğa karşı işlenmesi hâlinde şikâyet aranmamalı ve resen soruşturulması gerekmektedir.

Evet, AK PARTİ iktidarının günü kurtarmak ve göz boyamak amacıyla Meclise getirdiği bu düzenlemeyle kadına şiddetin önlenmesi konusunda bir yol alınamayacağı da maalesef ortadadır. Komisyon görüşmelerinde verdiğimiz değişiklik önergelerinin iktidar tarafından kabul edilmemesinin mantıklı herhangi bir açıklaması yoktur. Bu yanıtlardan Genel Kurulda dönülmesini umuyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Hayati Arkaz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HAYATİ ARKAZ (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 170 bin doktor olmak üzere, 1 milyon 500 bin sağlık personelimize teşekkür ederek konuşmama başlamak istiyorum. Zira, henüz birkaç ay önce sokakta maske takarken bugün hayatımızın normalleştiğini ve coronavirüsün gündemden çıktığını görüyoruz. Bu başarı, hekimlerimizin ve sağlıkçılarımızın verdikleri mücadele sayesinde olmuştur. 2019 Aralık ayından itibaren coronavirüse karşı ilk tedbir alınmış ve Bilim Kurulu oluşturulmuştur. Pandeminin en hızlı yayıldığı dönemlerde birçok ülkenin sağlık sistemi çökmüş; ülkemizde ise hastalar sokakta, parkta, bahçede terk edilmemiş, zengin-fakir ayrımı yapılmamıştır, genç ve yaşlı ayrımı yapılmamıştır; Avrupa'da ve Amerika'da bunlar yapılmıştır. Dünya Sağlık Örgütü, bizim bu salgınla olan mücadelemizi salgın boyunca gıptayla seyretmiştir. Bu yüzden bugün dünyanın her yerinden insanlar tedavi için Türkiye'yi tercih etmektedirler. Bu vesileyle Afrika'dan, Avrupa'dan ve Asya'dan, her taraftan Türk doktorlarına karşı büyük bir talep var; hepsiyle gurur duyuyoruz.

Değerli milletvekilleri, hekimler ve sağlık çalışanları toplumun sağlığı için gece gündüz mücadele ediyor ancak fedakârca çalışmalarına rağmen istenmeyen durumlarla

karşılaşılabiliyorlar; sık sık şiddete maruz kalıyorlar ya da meslekleri gereği yaptıkları muayene, teşhis, tedavi ve tıbbi uygulamalar nedeniyle hukuki sorunlarla karşılaşılıyorlar.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle hekimlere ve sağlıkçılara yönelik şiddetin de engellenmesi hedefleniyor. Sağlıkçılara yönelik şiddet, Ceza Kanunu kapsamında -burası çok önemlidir- katalog suçlara dâhil edildi. Failler tutuklu yargılanacak ve şiddet mağduru sağlıkçılarımız korunacaktır, hekimlere ve sağlıkçılara kalkan eller kırılacaktır. Ayrıca, hekimler başta olmak üzere bütün sağlık çalışanlarında ek gösterge değişikliğine gidiliyor.

Aile hekimlerinin temel ücretlerinde artış, sağlıkçılara döner sermayeden ek ödeme, doktorların ve tüm sağlık çalışanlarının maaşlarında düzenleme, özlük haklarında, çalışma saatlerinde ve emekli maaşlarında da iyileştirmeler yapılacaktır.

Değerli milletvekilleri, hekimin uyguladığı tedavi esnasında ortaya çıkan istenmeyen sonuçlar "tıbbi malpraktis" olarak tanımlanmaktadır. Yorgunluk, çalışma koşulları, iş yükü, uzun mesai saatleri ve personel yetersizliği gibi birçok farklı neden tıbbi malpraktise yol açmaktadır.

Daha önce, doktorlarımız ve sağlık çalışanlarımız, malpraktis davalarında ceza mahkemelerinde yargılanıyor ve ağır tazminatlar ödemek zorunda kalıyorlardı. Yeni yapılan düzenlemeye göre, başta doktorlarımız olmak üzere tüm sağlık çalışanlarımız hakkında ceza soruşturması açılabilmesi özel bir kurul -burası çok önemlidir- izniyle mümkün olacak, hekimler de hâkimler gibi korunacak. Tıbbi malpraktis davalarına artık ceza mahkemeleri değil, ihtisas mahkemeleri karar verecek.

Branş seçimlerinde eskiden hekimlerin çoğu cerrahi branşları yazarken veya tercih ederken şimdiyse daha çok dâhilî bölümler tercih edilmektedir. Dolayısıyla, hekimlerin malpraktis cezalarındaki mağduriyetleri de giderilmelidir. Örneğin, malpraktis davalarında en yüksek risk grubunda bulunan doktorlar için zorunlu sigorta 800 bin liraya kadar ödeme yapıyordu, bu miktardan daha fazla ceza uygulanması durumunda hekimler ya tamamlayıcı sigorta yapıyorlar ya da üstünü kendileri ödüyor. Bu mağduriyeti gidermek için zorunlu sağlık sigortasının kapsamı genişletilmeli, primlerin tamamı devlet tarafından ödenmeli ve oluşacak ceza durumlarında tüm para cezası sigorta tarafından karşılanmalıdır. Hiçbir doktor hastasına zarar vermek istemez. Doktor, kendisinin canına kastedeni bile tedavi etmeye yemin etmiş bir kutsal mesleğin mensubudur. Bir ülkede hekim maddi manevi ne kadar rahatsa o kadar başarılı olur.

Değerli milletvekilleri, yaklaşık bir yıldır, Kadına Şiddetin Sebeplerinin Araştırılması Komisyonunda, kadınlarımızı korumak ve şiddeti engellemek için büyük bir özveriyle çalışıyoruz. Alanında uzman yüzlerce kişinin hazırlık sürecinde dâhil olduğu kanun teklifiyle kadınlara yönelik şiddetin engellenmesi hedeflenmiştir. Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi ülkemizin kültürel yapısı ve ahlaki değerlerimiz dikkate alınarak hazırlanmıştır. Teklifin

hazırlık sürecinde emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi, şuna inanmak gerekir ki dünya üzerinde gördüğümüz her şey kadının eseridir. Kadınların yükseldiği bir dünyada medeniyet ve insanlık da yücelir. Bir ülkenin kalkınması ve o ülkede demokrasinin sağlanması için kadınların mutlak özür olması gerekiyor. Bizler toplum ve devlet olarak kadınlarımızın hakkını, hukukunu ve can güvenliğini korumalıyız.

Yapılan düzenlemeyle, şiddet mağduru kadınlarımıza ücretsiz avukatlık hizmeti sunuluyor, "iyi hâl indirimi" olarak bilinen hâkimin takdirî indirimi ortadan kaldırılıyor. Bundan sonra, kadınlara karşı işlenmiş kasten yaralama, işkence, eziyet ve tehdit gibi suçların cezaları daha da ağır oluyor. Üstelik, mağdur kadına karşı bu suçları işleyen eşi veya eski eşiyse ceza 1 kat daha artırılıyor. Kadınlara karşı işlenen tüm suçların cezaları caydırıcı hâle geliyor. "Israrlı takip" olarak bilinen rahatsız edici davranışlar suç olarak kabul ediliyor. Kadınların çarşıda, sokakta ya da herhangi bir yerde takip edilmeleri veya internetten, sosyal medyadan tacize uğramaları engelleniyor.

Ülkemizde, 14 yaş altını kabul etmezsek yaklaşık 35 milyon kadın var. Bu yıl bunların, 35 milyonun yüzde 10'u yani 3,5 milyonu Kadına Destek Uygulaması (KADES) sistemini indirdi yani her 10 kadından 1'i bu uygulamayı kullanıyor. Bu sistem sayesinde ihbar durumunda emniyet güçlerimiz yaklaşık dört dakikada kadınıma ulaşabiliyorlar.

Değerli milletvekilleri, kadınlarımız ve çocuklarımız, hekimlerimiz ve sağlık çalışanlarımız için yapılan bu düzenlemelerle gerekli hassasiyeti gösteren herkese şükranlarımı sunuyorum.

Kanun teklifimizin hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kerestecioğlu Demir.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti önleme iddiasıyla getirilen bu teklif, 22 Martta KEFEK ve Sağlık Komisyonunda, 29 Martta da Adalet Komisyonunda görüşüldü ve Genel Kurula bir buçuk ay sonra getirildi. Tüm bu acelenin sebebi neydi gerçekten? Şimdi, kamufraj kötü olunca çok sırtır arkadaşlar. Şu anda da bu aceleniz yüzünden kapıların ardında düzeltmeler yapmaya çalışıyorsunuz çünkü "toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan kadına yönelik suçlar" demediğiniz, diyemediğiniz için, kadınların kadınlara karşı işlediği suçlara da ağırlaştırılmış cezalar getirdiğinizi fark ettiniz ve ne yapacağınızı şaşırınız, bunu düzeltmeye çalışıyorsunuz. Oysa komisyonlar daha detaylı çalışabilirdi; kadın hakları savunucularının, sağlık emekçilerinin, meslek örgütlerinin önerileri

dinlenebilirdi, komisyonlarda vurguladığımız eksiklikler giderilebilirdi. Bunun yerine iktidar ve onun bağımlı yargısı neyle uğraştı son zamanlarda? Kadın hak savunucularını, sendika üyelerini, siyasetçileri baskılamakla. 8 Mart etkinlikleri gerekçe gösterilerek Diyarbakır'da Rosa Kadın Derneği ve Sağlık Emekçileri Sendikası üyeleri gözaltına alındı. "Aile mefhumunu yok sayarak aile yapısını parçalıyor." İddiasıyla, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformuna kapatma davası açıldı.

Nisan ayında AYM'den de endişe veren 2 karar çıktı. İlk kararda, AYM, dördüncü yargı paketinde getirilen cinsel saldırı ve çocukların cinsel istismarı suçlarında somut delil aranması koşulunun iptal edilmesi talebini maalesef reddetti. AYM'nin 2'nci kararı ise daha vahim; yerel mahkemelerin verdiği koruma tedbiri kararlarının gerekçeli karar hakkını ihlal ettiğine, 2 üyenin itirazına karşın oy çokluğuyla karar verdi.

Daha bitmedi; savcılık, Pınar Gültekin'i öldüren Cemal Metin Avcı'ya tehdit ve hakarete bulunduğu gerekçesiyle anne Şefika Gültekin hakkında dört yıl dört ay hapis istemiyle iddianame hazırladı, iddianame mahkeme tarafından kabul edilerek kamu davası açıldı. Yine bitmedi; kendini Emniyet mensubu sanan bir kişi, Kadın Meclisi Sözcümüz Ayşe Acar Başaran'a "Seni çivilerim." dedi. Yer yerinden oynamalıydı, derhâl görevden alınmalıydı ama başta Meclis Başkanı, çoğunuz, hep birlikte pek de güzel sustunuz ama kadınlar konuştu, kadınlar isyan etti. Evet, yargısı, siyasetçisi el ele verip failer yerine, erkek şiddetine itiraz edenleri cezalandırmaya devam ederken Nisan 2022'de erkekler en az 29 kadını öldürdü -bu kadınların 7'si hakkında koruma kararı vardı- 52 kadına şiddet uyguladı, 18 çocuğu istismar etti.

Tüm bunların yanında çok önemli ve beklediğimiz bir gelişme daha yaşandı. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararına karşı açılan 10 davanın görüşüldüğü duruşmada Danıştay savcısı yetkide ve usulde paralellik ilkesi uyarınca çekilme kararının hukuka uygun olmadığını belirterek kararın iptalini talep etti. Evet, devamını bekliyoruz ve sözleşme yeniden yürürlüğe girene kadar da mücadeleye hep birlikte devam edeceğiz.

Değerli vekiller, bölümdeki maddelere ilişkin itirazlarımıza değinmek istiyorum bir kez daha. Öncelikle, 1'inci madde yani takdir indirimi yerine getirilen pişmanlık indirimi; failin duruşmadaki hâlinin, kravat takmasının, takım elbise giymesinin dikkate alınmayacağı ancak yargılama sürecindeki pişmanlığının takdirî indirimde esas alınacağı madde. Şimdi, bu düzenlemeyle faile "'Pişmanım.'" nasıl denir iyi öğren, sadece kravat takman yetmez, iyi çalış ve pişmanlığı öğren." diyorsunuz. Faileri pişmanlık rolü yapmaya teşvik eden bu düzenleme, benzer olaylarda mahkemelerin birbirinden oldukça farklı kararlar almasına da yol açacak.

Öte yandan teklifte takdirî indirim gerekçelerinin kararlarda açıklanması gerektiği düzenlenmiş. Oysa zaten gerekçe yazılması Anayasa'da yapılmış bir düzenlemedir, 141'inci

madde bunu düzenler, her karar gerekçeli olmalıdır. Aynı zamanda TCK 62/2'de "Takdiri indirim nedenleri kararda gösterilir." şeklinde düzenlenmiştir. Yani teklifteki düzenlemeyle hâkime özel bir vurguyla "Gerekçe yaz." demeniz "Faile uygulanacak cezasızlığa yeterli kılıf uydur." diyerek hatırlatma yapmaktan öteye geçmeyecek. İlla bir düzenleme yapacaksanız yapılması gereken şudur: Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı, kadına yönelik, LGBTİ+'lara yönelik ya da nefret suçlarının tamamında iyi hâl indirimi de haksız tahrik indirimi de uygulanmamalıdır.

Evet, Türkiye'de neredeyse her gün en az bir kadın katlediliyor ama teklifte kadına yönelik şiddetin açık ve net bir tanımı yok, nedenleri de yok. Meselenin biz asla ceza artırımıyla çözüleceğini yani sadece bununla çözüleceğini düşünmesek de suç işlemekten alıkoyacak bir ceza artırımı da yok.

Teklifte yer alan, ısrarlı takibin suç sayılmasına ilişkin düzenlemeyi aslında yıllardır talep ediyorduk ve aslında ısrarlı takip 6284'te suç olarak tanımlanmasına rağmen TCK'de ceza karşılığı yoktu. Şimdi TCK'de özel bir suç olarak tanımlandı ancak bu hâliyle yine eksik kalacak. Öncelikle, teklifin gerekçesinde bu suçun oluşabilmesi kriterlerinden biri olarak ısrarlı takip fiilinin mağdur üzerinde ciddi bir huzursuzluk oluşturması gösteriliyor. Şimdi, ciddi bir huzursuzluk oluşturması ne demek Allah aşkına? Bunun ne olduğu da belirsiz, hâkimin takdirine ve keyfî yorumlara açık bırakılıyor. Ayrıca, teklif edilen ceza artırımları, mevcut infaz düzenlemeleri nedeniyle de yeterli değil; altı aydan iki yıla kadar öngörülen hapis cezasının yatarı yok. Bu durumda suç fiiliyatta yine cezasız kalacak. Ölümle sonuçlanan birçok şiddet vakasının öncesinde kadınların failin ısrarlı takibine maruz kaldığını biliyoruz. Ciddi can güvenliği tehdidi oluşturan ısrarlı takip, sistematik eziyet ve işkence suçudur; Ceza Yasası'nın 96'ncı maddesindeki eziyet suçu altında özel bir suç olarak tanımlanması ve bu suç için iki ila beş yıl hapis cezası uygulanması gerekir. İsrarlı takip suçu hakkında soruşturma şikâyete bağlı olarak değil, mağdurun fail tarafından baskı altına alınmış olabileceği, mağdurun ruh hâli gibi durumlar gözetilerek resen yapılmalıdır. Evet, ayrıca ısrarlı takip suçunun yalnızca çocuğa ya da ayrılık kararı verilen veya boşanılan eşe karşı işlenmesi durumunda nitelikli hâl olarak düzenlenmesi de büyük bir eksiklik çünkü resmî nikâhlı olmadıkları partnerlerinden, aile bireylerinden ya da daha önce hiç tanımadıkları, karşılaşmadıkları erkeklerden gördükleri şiddet kapsam dışında kalırsa bu tamamen eksik bir düzenleme olacaktır.

Evet, sonuç olarak, bu düzenlemeyi de tüm uyarılarımızı, tüm taleplerimizi, eleştirilerimizi göz ardı ederek Genel Kurula getirdiniz, "mış" gibi yaptınız; birçok arkadaş da ifade etti. İki üç erkek ahalinin oyu için çekildiğiniz İstanbul Sözleşmesi'nin vebalini silmeye çalışmaktasınız. Olmuyor ama, nafile. Ne zaman olabilir biliyor musunuz? Gerçekten, kadınlara, mücadele edenlere kulak verince olabilir. Sizde ise uzun yıllardır bir kulak tıkanıklığı olduğu için sizden

bu konuda bir beklentimiz yok zaten ama eğer gerçekten gerekirse sahici kanunlar ancak mücadeleyi yürütenlerce yapılacak.

Bu arada, az önce hatibiniz KADES uygulamasından söz etti ve herkesin bunu indirmesi gerektiğini söyledi. KADES uygulamasından ne akıllı telefonu olmayan kadınlar yararlanabiliyor ne de Kürt kadınlar yararlanabiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Çünkü KADES uygulamasında Türkçe, Arapça, Farsça, İngilizce, Fransızca ve Rusça var; Kürtçe yok. Vallahi, ne diyeyim, neye inanıyorsanız onunla ıslah olun; başka diyecek sözüm yok.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Alpay Antmen.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALPAY ANTMEN (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, siyasette ya kadından yanasınızdır ya da kadına karşısınız, bu kadar açık ve net. Çünkü bu konu politik tercihlerin toplamıdır. Kadına şiddetin ve kadın cinayetlerinin temeli politiktir. Eril egemen anlayış kadını eve hapsedmekte, kimliğini sadece doğurganlık üzerine kurgulamakta ve kadınları kimliksizleştirme gayretindedir. Bir kadını sadece erkek üzerinden tanımlayan bu anlayış, bütün toplumu da felç etmektedir.

Sayın milletvekilleri, emekçi düşmanlarına bakın, aynı şekilde kadına da düşmandırlar. Adalet düşmanlarına bakın, doğaya ve hayvanlara düşman olanlara bakın, sanata düşman olanlara bakın, demokrasiye düşman olanlara bakın, özgürlüğe düşman olanlara bakın, laikliğe düşman olanlara bakın, bilime düşman olanlara bakın, daha da önemlisi halka düşman olanlara bakın, kesinlikle onların tamamı kadına da düşmandır. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu bir politik ve sosyolojik toplama işaret eder. Dünyanın en huzurlu, eğitim kurumları ile ekonomik ve sosyal olarak en gelişmiş ülkelere baktığımız zaman, tamamında kadınların siyasal ve sosyal hayatta nasıl etkin olduklarını görüyorsunuz. İşte, bu tesadüf değildir, asla tesadüf değildir. Kadını aşağılamak, kadını eve hapsedmek, kadını küçük görmek demek; önce tüm bir halkı, sonra da insanlığı hakir görmek demektir.

Gerici, ırkçı, eril, tek adamlık zihniyeti Türkiye'de kadına yönelik şiddetin esas kaynağını oluşturmaktadır. Bakınız, AKP'nin başındaki kişi, Sayın Cumhurbaşkanı "Kadın ile erkeği eşit görmem." diyor. O zaman, tarafınızı seçmişsiniz demektir. Yine, Sayın Erdoğan "Anne

olmayan kadın yarımıdır." demekte. Bakınız, AKP'li Tuzla Belediyesi "kadına iz bırakmadan dayak atmak" kitapçığı veriyor. İşte, bu, sizin tarafınızı gösterir. AKP'li belediyenin danışmanı "Çok eşlilik yasal olsun." diye buyuruyor. Bu, taraf seçimidir. Dönemin bir AKP'li belediye başkanı vardı -Ankara'ya verdiği zararlardan bahsetmiyorum- "Tecavüze uğruyorsa anası ölsün, çocuk değil." diyerek tarafınızı belli etmiştir. AKP'nin hem vekil hem de şarkıcı bir milletvekili diyor ki: "Kadının fitratında erkeğe köle olmak var." Kimse kimsenin kölesi değil, kusura bakmayın. İşte bu, taraf seçmektir, tarafınızı belli etmektir. Ha, kadından sorumlu Bakanınız da çıkıyor, ne diyor: "Kadına şiddet abartılıyor." Vallahi, abartma buysa abartılmadığını görmek gerekiyor ve buna daha nice örnekler verebiliriz.

Biz ise kadına seçme ve seçilme hakkını Fransa'dan on yıl önce, İtalya'dan on dört yıl önce, İsviçre'den otuz sekiz yıl önce getiren bir geleneğin temsilcileriyiz. Biz, cumhuriyetin en çok kadın devrimi olduğuna inananların çocuklarıyız. Biz, kadın ve erkeği eşit hâle getirmek için devrim yapanların devamıyız. Biz, kadına şiddet önlensin diye sokaklarda, meydanlarda, Mecliste ve hayatın olduğu her alanda omuz omuza mücadele eden ve direnen milyonların kendisiyiz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Yine, açık ve net söyleyeyim: Yani AKP kadına karşı, CHP ise kadına şiddete karşı. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şiddet, tehdit ve intikam iktidarın resmî dili hâline gelmiş durumda. Daha bugün Bursa'da insanların ağzına silah sokan, mermi yutturan, aklınca aşağılamak için kadın elbisesi giydiren ve bunu da videoya alan psikopatlar serbest bırakıldı ama 80 yaşında bir amcamız, 79 yaşında bir teyzemiz tutuklandı. Gazeteciler içeride, kadın demokratlar içeride, hukukçular içeride, yaşlı insanlar içeride, hastalar içeride, gençler içeride ama cinsiyetçi aşağılıklar dışarıda; işte bu, iktidarın bir tercihi. Aynı şekilde, tüm demokratlara, adalet isteyenlere ve hekimlerimize, sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddette iktidarın payı da çok büyük. Önce kadınları hedefe koy, aynı anda doktorları hedefe koy, ideolojik düşüncelerle bu değerli insanları, özellikle doktorlarımızı suçla, Türk Tabipleri Birliğini terörist olmakla itham et, sonra da "kadına ve sağlık çalışanlarına şiddeti önleme" söylemi üzerinden bu yasayı getir; vallahi de billahi de bu, timsah gözyaşları.

Değerli milletvekilleri, şiddete yol açan nedenleri ortadan kaldırmadan, yasayla, bu teklifte olduğu gibi, yine, çok da esasa etkili olmayan madde değişiklikleriyle bu işler düzelmez. Kadına ve sağlıkçularımıza yönelik şiddetin önüne geçmenin tek yolu şiddetle topyekûn mücadele etmektir. Dilde mücadele, ekonomide mücadele, kültürde mücadele ve en son yasal mücadele gelir ve gerekmektedir. İktidarın bu hedef gösterme ve ayrıştırıcı dili devam ettiği müddetçe sosyolojik, ekonomik ve politik olarak şiddet beslenmeye devam eder.

Değerli milletvekilleri, bugün, burada, şiddeti önlemeyi konuşuyoruz. Yapmamız gerekiyor; Türkiye'de şiddetin her türüsünü önlememiz gerekiyor ama ben size burada asıl bakılması

gereken yeri göstermeye çalışıyorum. Kadına ve sağlıkta şiddet meselesi var bu ülkede ama bakıyorsunuz, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde kadınlar, 14 Mart Tıp Bayramı'nda hekimler polislerce darbediliyor. Bakıyorsunuz, polis Şırnak'ta kendi hâlinde yürüyen bir vatandaşa kalkarıyla vuruyor. Bu nasıl iştir? Bunu da soruyoruz, İçişleri Bakanınız cevap bile vermiyor, ortada bir soruşturma da yok, yapan yaptığıyla kalıyor. Göstermelik soruşturmaları da takip ediyoruz ama sonunda şiddeti uygulayanlara bir ceza verilmiyor. Bu döngü şiddeti artırıyor.

Geçtiğimiz gün, bir polis müdür yardımcısı bu Parlamentonun üyesi bir kadın milletvekiline "Çivilerim seni, çık dışarı!" dedi. Hangi hadle bunu söylüyor? Bu Meclisin saygınlığı hiç yok mu? Utanmıyor muyuz? Peki, o polise ne oldu, ne yapıldı? Hiç, tıpkı 8 Martta kadınları acımasızca döven polisler gibi, tıpkı Tıp Bayramı'nda hekimleri iten kakan polisler gibi hiçbir şey yapılmadı. İşte şiddeti bu artırıyor.

İktidarınızın da bir İçişleri Bakanı var, evlere şenlik. Sözüm ona, dosta korku, düşmana güven veriyor ve verecek(!) Devletin gücünü kendi gücü zannediyor. Onu bunu tehdit ediyor, milletvekillerini tehdit ediyor, canı sıkıldıkça tehditler savuruyor. Önce gidin, Sayın İçişleri Bakanınızın diline hâkim olun, ondan sonra gelip burada şiddete karşı kanun teklifleri verin.

Değerli milletvekilleri, size az önce söylediğim sosyal ve politik etmenlerin tamamıyla ancak şiddet önlenir. İşte bunu anlatmamdaki kasıt bu. Dünyanın en iyi yasasını çıkarsanız ama iktidar talimatıyla, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde kadınları, 14 Mart Tıp Bayramı'nda hekimleri darbederseniz işte getirdiğiniz bu yasa ya da yasalar hiçbir işe yaramaz. Bir kısım insanlar o görüntüleri izler, bunun da Hükûmetin, kadınlara ve hekimlere karşı resmî politikası olduğunu düşünür, anlar, şiddeti meşru görür ve sokakta kadın, hastanede doktor dövmeye kalkar. İşte sizin göremediğiniz sosyal ve politik döngü budur.

Değerli milletvekilleri, kadına ve sağlıkçılara şiddeti cezaları artırarak önleyemezseniz, infaz hukukunu düzenlemeniz gerekiyor en başta. Ve bir de İstanbul Sözleşmesi'nden çıkanların, kadına şiddeti önleme konusunda samimi olduğundan bahsetmenin de olanağı yoktur. Kadına karşı işlenen şiddet suçlarını durdurmak ve çocuğa yönelik istismara "Dur!" demek için AKP tarafından imzalanan... Çok iyi bir iş yapmıştı ama ne yaptı? Gitti, İstanbul Sözleşmesi'nden çıktı. İşte bu İstanbul Sözleşmesi'nden çıkanlar, her kadın cinayetinde ve çocuk istismarında sanki suç ortağıymış gibi tarihte yaftalanacaklar.

Değerli milletvekilleri, biz parti olarak, kadınlarımız başta olmak üzere, şiddetin hedefinde olan herkesin korunmasına yönelik adımları kayıtsız şartsız destekledik ve desteklemeye de devam edeceğiz.

Şiddetin haklı gerekçesi olmaz. Problemin sadece yasalarda değil; asıl, tercih edilmiş bu politik şiddet dilinde ve tavrında olduğunu sizlere anlattım. Sorunun kaynağı, sorunu

çözemez. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu söyledi, açık ve net ifade etti, İstanbul Sözleşmesi'ne yeniden döneceğiz. İktidarımızın ilk haftasında İstanbul Sözleşmesi'ni yeniden imzalayacağız; çocuğa, kadına, hayvanlara, insanlara her türlü şiddeti önleyeceğiz. Sosyal, siyasal ve ekonomik hayatta kadına yeniden hak ettiği değeri vereceğiz. Türkiye'de barışı, kardeşliği, şiddetsiz bir toplumu Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında göreceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ALPAY ANTMEN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, mahkemeler güçlü ve zorbaları değil, haklıları ve mağdurları korumak zorundadır. Evet, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında mahkemeler şiddet görenden, mağdurdan, yoksuldan yana olacak, haklının hakkını teslim edecek. Gelecek olan, kadınlar; gelecek olan, gençler; gidecek olan ise siz ve bu eril, zorba politik diliniz olacak.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Biraz evvel kürsüden konuşan hatip, tabii, bir çarpıtma içerisinde AK PARTİ'nin kadına karşı, CHP'nin ise kadına şiddete karşı olduğunu beyan ederek birtakım sataşmalarda bulundu; kesinlikle bu bir çarpıtmadır. Kadına verdiğimiz değeri bu toplumun, bu milletin kadınları çok ama çok iyi bilirler; anayasal olarak, kadınlara pozitif ayrımcılığı anayasal kural olarak getiren partinin AK PARTİ olduğunu bilirler. Ailenin korunması, kadının korunması, çocuğun korunmasıyla ilgili; erkeğin, kadının, çocuğun haklarını tastamam vererek huzurlu bir toplum oluşturmayla ilgili AK PARTİ'nin politikalarını benimsedikleri için AK PARTİ bugün iktidardadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ve net bir şekilde şunu ifade edeyim ki İstanbul Sözleşmesi'yle ilgili, bu sözleşmeden çıkışla ilgili usulde paralellik çerçevesi içerisinde asla ve kata hukuka aykırı bir durum söz konusu değildir. 1963 tarihli 244 sayılı Kanun'un ortaya koyduğu hükümler ile Cumhurbaşkanlığı 9 sayılı Kararnamesi'nin ortaya koyduğu hükümler

çerçevesinde yürütme de yasama da kendi görev alanına ilişkin hususlarda yetkilerini kullanmıştır. Uluslararası kabul konusu yürütmenin, bunun uygun bulunmasına dair kanunu çıkarma Meclisin, bu sözleşmeden çıkma, sona erdirme yetkisi de yine yürütmenin yetkisindedir. Olup biten bundan başka bir şey değildir. Bu hukuki gerçekliği Danıştay da ortaya koymuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi, son kez.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Toparlıyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Konuşmacıdan çok konuştu Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Fethi Gürer, bu işlere müdahale etmeyin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakınız, on dakika konuştu, biz hakkımızı kullanmıyoruz. Olayla ilgili, "AK PARTİ kadına karşı, CHP kadına şiddete karşı." diyerek, açıkça sataşarak ortaya koyduğunuz şeylerle ilgili on dakika da konuşabilirdim ancak burada yerimden bir açıklamayla bunun tashih edilmesini ve bunun doğru olmadığını kamuoyunun da bilmesi hususunu yüce Meclisin bilgisine sunuyor, hepinizi hürmetle muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Antmen, müsaade edin, size bir sataşma yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yok.

ALPAY ANTMEN (Mersin) - "Çarpıtma" dedi, çarpıttığımızı...

BAŞKAN - Siz direkt olarak sataştınız, o sataşmaya da "çarpıtma" dedi, doğru.

ALPAY ANTMEN (Mersin) - "Çarpıtma." dedi, çarpıtma olmadığını sadece açıklayayım efendim.

BAŞKAN - Efendim, yok, orada bir sataşma yok.

ALPAY ANTMEN (Mersin) - O zaman yerimden bir dakikalık söz verin Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Bakarım ona sonra.

Buyurun Sayın Beştaş.

36.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Akbaşoğlu tüm kadınları ilgilendiren bir meseleye değindiği için söz aldım. Ben de bir kadın olarak, kadın hakları savunucusu olarak açıkçası üstüme alındım. Çünkü biz hem Halkların Demokratik Partisi olarak hem de kendim, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkışın kesinlikle Türkiye i hukukuna uygun olmadığını, ayrıca İstanbul Sözleşmesi'ne de aykırılık teşkil ettiğini sayısız defa ifade ettik.

şimdi, Akbaşoğlu bir şey söyledi, çok garipti gerçekten, şunu dedi: "Yürütme önce getirir, işte, kabul eder, yasama organı onaylar ama yürütme yine çıkabilir."

MUHAMMET EMİN AKBAşOğLU (Çankırı) - yle demedim.

MERAL DANIş BEşTAş (Siirt) - Ya, böyle bir şey olabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN - Buyurun.

MERAL DANIş BEşTAş (Siirt) - şimdi, burada yasama organı, Türkiye Büyük Millet Meclisi, en üst organ uluslararası bir sözleşmenin uygunluğunu kanun olarak kabul edecek ama yürütme -"yürütme" dediği de 1 adam- diyecek ki: "Ben Türkiye Büyük Millet Meclisinin kabulünü çöpe attım, ben bu sözleşmeden ıktım." Anlattığı bu.

MUHAMMET EMİN AKBAşOğLU (Çankırı) - yle değil efendim, öyle değil.

MERAL DANIş BEşTAş (Siirt) - Biz bunu kabul etmiyoruz, "totaliterlik" dediğimiz tam da budur zaten.

BAşKAN - Sayın Beştaş, böyle bir şey söylemedi, sadece bu işin prosedür tarafını söyledi, evet.

MERAL DANIş BEşTAş (Siirt) - Aynen prosedür tarafını reddediyoruz zaten ve gerçekleri konuşuyoruz.

BAşKAN - Siz reddediyorsunuz ama hukuka aykırı olan bir tarafı yok.

MERAL DANIş BEşTAş (Siirt) - İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasını kabul etmedik, etmeyeceğiz. Ayrıca, Danıştay savcısının "usulde ve ilgili hükümlerde paralellik" ilkesi gereğince vermiş olduğu görüşe dair Danıştay henüz kararını açıklamadı.

BAşKAN - Teşekkür ederim.

MERAL DANIş BEşTAş (Siirt) - Bugün, Eşitlik için Kadın Platformu "Nbetteyiz!" diye bir çalışma yürütüyor, kendilerini de selamlıyorum. Burada biz de nbetteyiz ve kadın haklarına dair her sözü burada söyleyeceğiz.

BAŞKAN - Yalnız, Sayın Grup Başkan Vekilleri, rica edeceğim, bakın, konuşmacılarımız var ve saat dokuz olmadan yani yayın kapanmadan arkadaşlarımızı konuşturmak istiyorum. Lütfen kısa turalım.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beşıtaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; söylediğim çok sarıhtır, açıktır. Tekrarlıyorum, tekrar ediyorum: Bazı Andlaşmaların Yapılması İçin Cumhurbaşkanına Yetki Verilmesi Hakkında Kanun 1963 tarihlidir, 244 sayılı Kanun'dur, bu kanun İnönü zamanında kanunlaşmış bir yasadır. Sonuç itibarıyla, burada, hükümet, yürütme organı bir uluslararası sözleşmeye imza atar; bu uluslararası sözleşmenin uygun bulunduğuna dair kanunu Meclis kanun olarak çıkartır, bir izin verir yani izin verir. Yürütme ister bunu imzalar, bu izni alır... Bunun birçok örneği vardır -63 dâhil- Bakanlar Kurulu imza attığı gibi, yine Bakanlar Kurulu, yürütme organı bunu sona erdirme noktasında yetki sahibidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, açıyorum mikrofonu ama arkadaşlar, bir ricam var sizden yani bunu defaatle tartıştık, bu saatte bunu tartışmaya devam etmenin bir anlamı yok.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ediyorum.

Yürütme organının yetkisinde olan işlem yürütme organı tarafından geri alınır. Daha önce, yürütme organı parlamenter sistemde Bakanlar Kurulu; Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde yürütme organı Cumhurbaşkanıdır. Cumhurbaşkanı kararıyla bunun sona erdirileceği açık hükümdür. Bu Meclisin yapmış olduğu uygun bulma kanunu ise yürürlükte zaten. Yürütme, Meclisin yapmış olduğu kanunu yürürlükten kaldırmamıştır, o bir izin verme sürecidir, izni vermiştir. (CHP sıralarından gürültüler) Bu kararı, sona erdirme kararını veya katılma kararını verecek olan yürütmedir.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akbaşıoğlu.

Sayın Beşıtaş, ne olur, uzatmayalım bu işi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Çok önemli bir mesele.

BAŞKAN - Bakın, milletvekillerimiz var. O zaman şöyle yapalım: Ben konuşmak isteyen milletvekillerimizi konuşturayım, saat dokuzdan sonra da sizlere söz vereyim, sizlerle devam edelim. Uygun mudur?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Başkan, kısa...

BAŞKAN - Ama bakın, Sayın Öztürk bekliyor, "Konuşacağım." diyor; Sayın Kaya bekliyor. Burada 60'a göre söz vereceğimiz milletvekillerimiz var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, milyonlarca kadını ilgilendiren bir yasa tartışıyoruz ve çok önemli bir mesele.

BAŞKAN - Efendim, tamam, tartışıyoruz, ben de "Tartışmayalım." demiyorum ki "Müsaade edin, rutinine devam edelim, sonra söz vereyim, tartışmaya devam edelim." diyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tamam, son kez söz istiyorum, son kez.

BAŞKAN - Ama tartıştığımız başka bir şey, yasayı tartışmıyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ama İstanbul...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

Bir dakikadır, yerinizden, sadece bir dakika, uzatma yapmayacağım.

38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, bu kanunun getirilmesi de hazırlanması da İstanbul Sözleşmesi'nden çıkışa olan tepkiyi törpülemektir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Alakası yok efendim, alakası yok ama.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - "Biz kadına yönelik şiddete karşı bir şey yapıyoruz." meselesidir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Alakası yok, hiç alakası yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Akbaşıoğlu kendi söylediklerini kendisi tekzip etme...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yok, yok, hiç.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - 63 tarihli bir yasanın Cumhurbaşkanlığı sisteminde hâlâ savunuluyor olması zaten içinde buldukları vahameti ortaya koyuyor.

BAŞKAN - Sayın Beştaş, karşı mısınız bu yasaya? Bu düzenlemeye karşı mısınız?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tabii ki karşıyız, bu makyaja karşıyız. Biz, taleplerimizin yer bulacağı bir kanun istiyoruz. Biz, İstanbul Sözleşmesi'nin tekrar yürürlükte olmasını ve uygulanmasını istiyoruz. Cezaların artırılması meselesinde talebimiz nettir. Daha toplumsal

cinsiyet eşitsizliğini kabul ettiremedik. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğini reddeden bir yasa yapım süreci kesinlikle kabul edilebilir değildir.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN - Şahıslar adına ilk söz Sayın Yasin Öztürk'ün.

Sayın Öztürk, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde aleyhte konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Her gün ülkemizin dört bir yanından sokak ortasına kadar taşan kadına yönelik şiddet görüntüleri geliyor. Sadece kadınlarımız mı? Çocuklarımız bile cinsiyetine bakılmaksızın şiddetin, tacizin, tecavüzün mağduru. Boşanmalar çığ gibi artıyor, aile yapımız sarsılıyor. Neden? Şiddetin bundaki payı büyük. Aile içi şiddetin bu denli artmasının nedenleri ortada. En büyük neden ekonomi. Para yoksa huzur da yok. Devlet kadınları, çocukları, aileyi korumak zorundadır; kerhen değil, şeklen değil, gerçekten korumak zorundadır. Kadınlarımız, kız çocuklarımız korunabildi mi? Erkek çocuklarımız korunabildi mi? Aile korunabildi mi? Sokaktaki hayvanlarımız bile şiddet mağduru, şiddet toplumun bütününe yayılmış durumda. Hastasını beş dakika bekleten doktor da şiddet mağduru, gece yarısı nöbetinde reçetesiz ilacı vermeyen eczacı da şiddet mağduru, hasta bahanesiyle çağrılan ve kimle karşılaşacağı belli olmayan korumasız 112 acil çalışanı da şiddet mağduru.

Yirmi yıldır iktidardasınız şiddet vakaları da her gün artıyor ve çeşitleniyor. Bugüne kadar çıkardığınız kanunlarla hangi şiddet mağduru koruyabildiniz? Hep nedeni-sonucu araştırılmadan yapılan göstermelik düzenlemeler, palyatif tedbirler ve bunun sonucunda şiddet mağduru sayısında artış. Yine, kamuoyunda yükselen çığlık üzerine göstermelik bir düzenleme. Bakın, geçtiğimiz ay hepimize bir rapor dağıtıldı; Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu Raporu'ydu. Rapor 894 sayfa. Komisyonunda görev alan üyeler kapsamlı ziyaretler gerçekleştirdi, şiddet mağduru kadınlarla görüştü, sığınma evleri ziyaret edildi, Emniyet yetkilileriyle görüştü, Jandarmayla görüştü, yargı mensuplarıyla

görüştü, uzmanlarla görüştü, sivil toplum örgütleriyle görüştü hatta kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda iyi uygulama örneği olarak İspanya'ya resmî bir ziyaret gerçekleştirildi. Bugün önümüze gelen kanun teklifine bakıyoruz, kadına ve sağlık personeline şiddete yönelik 17 maddelik düzenleme; yürürlük ve yürütme maddesini çıkın, 15 madde. Bu kanun teklifinin altına imza atanlar 894 sayfa raporu okumaya üşenmiş olabilir. Bari sadece kadına yönelik şiddetle etkin mücadele edilmesine yönelik "tespitler" ve "öneriler" başlığı altında sıralanan 17 maddelik, 79 sayfalık kısma bir göz atsaydınız. Raporun 600 ila 679'uncu sayfaları arasında yer alan bu kısım size yol gösterici olabilir ve böylece sorunun çözümüne yönelik bir kanun teklifini önümüze getirebilirdiniz. Öyle bir kanun teklifi hazırlıyorsunuz ki, Türk Ceza Kanunu'nda kadına yönelik şiddet suçunun takdirî indirim nedenlerini sözde sınırlandırıyor, failin pişmanlık içermeyen davranışları takdirî indirim nedeni olarak kabul edilmiyor. Tamam, kravat takıp temiz gömlek giyene indirim verilmesini engelliyorsunuz ama salya sümük "Pişmanım." gösterisi yapanlara indirim yolunu açık bırakarak yol gösteriyorsunuz. Yazık bu kadınlarımıza.

Güya şiddeti cezaları artırarak önleyeceksiniz, bari cezalar da gerçekten artsa. Basit tıbbi müdahaleyle giderilebilecek kasten yaralama suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezanın alt sınırı dört aydan altı ay hapse yükseltilecek. Tabii, size göre ceza iki ay artırılınca kadına şiddet son bulacak. Eziyet suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezanın iki yıl olan alt sınırı iki yıl altı ay hapse yükseltilecek. Tabii, size göre ceza altı ay artırılınca kadına şiddet son bulacak.

Bakın, birçok hanede kadınıımız belki her gün basit tıbbi müdahaleyi bırakın, ciddi müdahale gerektirecek dayığa, eziyete ve bunun yanında küfür, aşağılama, hakareti de içeren sözlü şiddete maruz kalıyor. Evdeki şiddete tanık olan komşumuz kolluk kuvvetine haber veriyor. Kolluk kuvveti eve gidiyor, kadının ağzı gözü kan içinde, soruyor "Kim yaptı? Nasıl oldu? Şikâyetçi misin?" Kadından ses yok, korkuyor. "Şikâyetçiyim." dese bir saat sonra adam serbest bırakılacak ve kadın yine dayak yiyecek ya da işte, iki ay artırdığınız cezayla kocası şiddet uygulamaktan size göre vazgeçecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Bu eylemi şikâyete bağlı bir suç olmaktan çıkardığınız ve gerekli caydırıcılığı sağlayacak cezai ve diğer önlemleri almadığınız sürece hane içi şiddet hem devam edecek hem de cezasız kalmayı sürdürecektir.

Yine, diyorsunuz ki "Israrlı takip suçunun soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olacak." Tamam, devlet kimin takip ettiğini, rahatsız ettiğini, tehdit ettiğini, yaşam koşullarını

zorlaştırdığını bilemez ama bir ceza verecekse de tehditle başlayan ve ölümlle sona eren bu tehlikeli takibi sona erdirecek önlemleri alabilir.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz Sayın Oğuzhan Kaya'nın.

Sayın Kaya, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, bireylerin maddi ve manevi varlığı ile onur ve haysiyetini korumak, onların toplum içinde saygın birer vatandaş olarak yaşamlarını sürdürebilmelerini temin etmek, böylelikle toplumsal barışı sağlamak devletlerin en önemli görevlerindedir. AK PARTİ iktidarları 2002 yılından bu yana reform niteliğinde birçok önemli düzenlemeyi yüce Meclisimize getirmiş ve yasalaştırmıştır. Yasama Meclisi olarak her konuda gerek aksayan yönlerin iyileştirilmesi gerek sistemin daha hızlı ve daha etkin çalıştırılabilmesi için kanun seviyesinde yapılması gereken düzenlemeleri istişare ederek gerçekleştiriyoruz. Kuşkusuz bundan sonraki süreçte de bu doğrultuda çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bu kanun teklifi de Gazi Meclisimize arz edilirken bu şekilde görüşler alınarak hazırlanmıştır ve bugün de Genel Kurulda hep beraber görüşüyoruz.

Bu kanun teklifi 17 maddeden oluşmaktadır. Kısaca bu kanun teklifinde nelerin getirildiğine değinmek isterim. Kanun teklifiyle Türk Ceza Kanunu'nda takdirî indirim nedenleri 62'nci maddede düzenlenmektedir. Şimdiki düzenlemeye göre, Ceza Kanunu'nun 62'nci maddesinde sayılan nedenler yanında "gibi hususlar" denilerek tadadi yazım tercih edilmiştir. Bu düzenlemeyle takdirî indirim nedenleri belli konulara münhasır kılınarak tahdidi hâle getirilmekte ve maddenin uygulama alanı sınırlandırılmaktadır. Takdirî indirim nedeni olarak sadece failin geçmişi, sosyal ilişkileri, fiilden sonraki ve yargılama sürecindeki pişmanlığını gösteren davranışları, cezanın failin geleceği üzerindeki olası etkileri göz önünde bulundurulabilecektir. Failin pişmanlık içermeyen davranışları takdirî indirim nedeni olarak kabul edilmeyecektir. Failin salt indirim almaya yönelik duruşmadaki şeklî tutum ve davranışları takdirî indirim nedeni olarak dikkate alınmayacaktır. Failin kılık kıyafetine özen göstermesi, takım elbise giymesi, kravat takması gibi şeklî davranışları indirim nedeni olarak kabul edilmeyecektir. Takdirî indirim nedenlerinin uygulanması hâlinde bu durum gerekçeli kararda belirtilecektir.

Kadına karşı şiddette daha etkin mücadele edilebilmesi ve caydırıcılığın sağlanabilmesi amacıyla kadına karşı kasten öldürme fiilinin cezası müebbet iken ağırlaştırılmış müebbet, kasten yaralama ceza alt sınırı dört aydan altı aya, tehdit suçunun cezası altı aydan dokuz aya, işkence suçunun ceza alt sınırı üç aydan beş yıla ve eziyet cezası alt sınırı iki yıldan iki yıl altı ay hapse çıkarılmaktadır.

Kamu hizmetlerinden hakkından yararlanma hakkının engellenmesi suçunun konusunun sağlık hizmeti olması hâlinde verilecek ceza 1/6 oranına kadar artırılabilir.

Israrlı takip suçu da müstakil bir suç olarak düzenlenmiştir. Ve yine, ısrarlı şekilde fiziken takip etmek, haberleşme ve iletişim araçlarını, bilişim sistemlerini veya üçüncü kişileri kullanarak temas kurmaya çalışmak fiillerinin mağdurda ciddi bir huzursuzluk oluşmasına ya da mağdurun kendisinin veya yakınlarından birinin güvenliğinden endişe duymasına neden olması gibi hâlleri suç olarak kabul edilmektedir.

Kanun teklifinde ısrarlı takip suçunun nitelikli hâlleri de düzenlenmiştir.

Kadına karşı işlenen kasten yaralama suçu, tutuklama nedeni olarak katalog suçlar kapsamında yer almaktadır.

Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu da CMK kapsamında kataloğa dâhil edilmekte ve uygulayıcı hâkim ve savcılar bakımından görünür hâle getirilmektedir.

Vekili bulunmayan şiddet mağduru kadınlara istemleri hâlinde baro tarafından ücretsiz avukat görevlendirilmesi de sağlanacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Yine, bu düzenlemeyle hem kamu kurum ve kuruluşlarında hem de özel sağlık kuruluşlarında görev yapan sağlık çalışanları hakkında sağlık mesleğinin icrası kapsamında yaptıkları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalar nedeniyle soruşturma yapılabilmesi için Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulan Mesleki Sorumluluk Kurulunun izni aranmaktadır. Bu Kurulun kararlarına karşı da Ankara Bölge İdare Mahkemesine itiraz edilebilecektir.

Yine, sağlık çalışanlarının ödemek zorunda olduğu rücuya tabi tazminatlarla ilgili de bir sorumluluk rücusu bakımından Mesleki Sorumluluk Kuruluna yetki verilmekte ve bu Kurulun yapacağı değerlendirme sonucunda rücusuna karar verilen miktar bakımından ilgili sağlık çalışanına dönülmesi sağlanmaktadır.

Ben bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, kanunumuzun hayırlı olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birinci bölüm üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru cevap işlemi yok.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 4 arkadaşımızın 60'ıncı maddeye göre söz talebi var, onları karşılayacağım.

Sayın Tutdere...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, AK PARTİ'nin tütünle ilgili düzenlemelerinin yanlışlığına ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) - Teşekkür ederim Başkanım.

Başkanım, bugün seçim bölgem olan Adıyaman'da kolluk kuvvetleri tarafından eş zamanlı olarak 3 adrese operasyon yapıldı ve bu operasyonda çok sayıda sarmalık kıyılmış tütün ele geçirildi. Ben buradan AK PARTİ'nin tütüne ilişkin getirmiş olduğu düzenlemelerin ne kadar yanlış olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum ve iktidar partisini bu yarasını geri çekmeye davet ediyorum. Milletın alın terinden elinizi çekin. Süleyman Soylu'ya da açıkça çağrı yapıyorum: Fakir fukaranın, çiftçinin alın terinden, ekmeğinden elini çek, vatandaş daha fazla mağdur etme diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aygun...

40.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, buğday ve arpa taban fiyatının 7 liranın altında açıklanmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Yaklaşan hasat dönemi gündemde ama hâlâ ne Bakanlıktan ne Toprak Mahsulleri Ofisinden ses yok. Çiftçimiz ses bekliyor. Buğday, arpa hasadı Çukurova'da 15 Mayıs'tan sonra başlayacak ama taban fiyat konusunda hiçbir şey yok ortada. Ziraat odalarının talebi... Şu anda 7 liranın altında olacak buğday ve arpa fiyatıyla çiftçinin üretimine dinamit konulacağı ortada. Şimdiden buradan sesleniyoruz: Yol yakinken taban fiyatı 7 liradan aşağı belirlemeyiniz. Bunu belirlerseniz gelecekteki bitkisel üretimin dibine dinamit koyarsınız. Aynı şekilde, hayvansal üretimi nasıl dinamitlediyseniz bitkisel üretime de sonunda noktayı koyarsınız. Bunun için bir an evvel aklınızı başınıza alın, Toprak Mahsulleri Ofisinde buğday ve arpanın taban fiyatını 7 lira altında açıklamayın diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kasap...

41.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Genel Kurulda görüşülen 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin sağlıkta şiddeti önlemeyeceğine ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Batalığı kurutmadan sivrisinekle uğraşyoruz. Beş dakikalık muayene, Bakanlığın randevusuz hasta muayenesiyle ilgili genelgesi, birinci basamak sağlık hizmetlerinin hiç yerine konulması, eski Bakanın "On, yirmi dakika bile yetmez." demesi, yeni Bakanın bu konuda hiçbir düzenleme yapma ihtiyacı duymaması, yurt dışına giden hekimlerin, TUS sınavına değil yabancı dil sınavına hazırlanan hekimlerin, özlük hakları konusundaki mağduriyetlerin ve 9 bin TL maaşla çalışan hekimlerin olması, SGK'nin mevcut politikalarıyla ve yaklaşımlarıyla insanlarımızı sağlık için fahiş fiyatları ödetmesi ve cezaların, yaptırımların yetersiz olması... Tüm bunları yan yana koyduktan sonra getirilen bu kanun teklifiyle sağlıkçılara ve hekimlere şiddetin önlenebileceğini sanıyor musunuz? Nereye varacağınızı zannediyorsunuz? Bataklıkla ilgili herhangi bir tedbir alınmamışken ve Bakanın, halef selef bakanların hiçbir şekilde bu konuda girişimde bulunmaması, bu göstermelik kanun teklifleriyle, komisyonda da dile getirdiğimiz şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Turan Aydoğan...

42.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, Nesin Vakfının hesaplarının bloke edilmesine ilişkin açıklaması

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Aziz Nesin Vakfı uzun yıllardır küçük çocuklara, okuma sorunu olan, ekonomik problemi olan çocuklara hizmet eden bir vakıf, onların eğitimiyle ve hayata kazandırılmasıyla ilgilenen bir vakıf. Son günlerde olağanüstü bir problem yaşıyor; vakfın bütün hesapları bloke edilmiş bir durumda İstanbul Valiliği tarafından. Buradan sesleniyorum: Bu vakıftan maaş alanlar var, ücret alanlar var, çocukların beslenme, barınma gibi sorunları var. Eğer hukuki anlamda tartışılacak bir konu varsa hesapların tamamına neden bloke koyuyorsunuz? İstanbul Valiliğini sağduyulu olmaya çağırıyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.57

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 85'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan 127 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 127)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan 313 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 313)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 11 Mayıs 2022 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.01

Türkiye Büyük Millet Meclisi - Genel Kurul Tutanağı
27. Dönem 5. Yasama Yılı
89. Birleşim 11 Mayıs 2022 Çarşamba

11 Mayıs 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz Engelliler Haftası ve engellilerin sorunları hakkında söz isteyen Edirne Milletvekili Orhan Çakırlara aittir.

Buyurun Sayın Çakırlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Engelli vatandaşlarımızın sorunları ve engelli vatandaşlarımızın farkındalığına dikkat çekmek adına ülkemizde her yıl 10-16 Mayıs Engelliler Haftası olarak anılmaktadır. OECD, Avrupa Birliği ve Türkiye verilerine göre dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 15'i engelli bireylerden oluşmaktadır yani dünyada 1 milyar engelli insan yaşamakta. Bu nedenle engelli insanlar, dünyadaki en büyük azınlık olarak nitelendirilmektedir. Türkiye'de ise Ulusal Engelli Veri Tabanına göre engelli birey sayısı 1 milyon 559 bin 222'dir. Ancak bu rakamın gerçek rakam olmadığı ve 9 milyon civarında engelli bireyin olduğu söylenmektedir.

Avrupa Birliği, 15-64 yaş arası temel etkinlik problemi yaşıyan engelli birey sayısı 44 milyonken, hayat boyu süren bir sağlık problemi nedeniyle kısıtlı çalışma imkânına sahip engelli birey sayısı 35 milyondur. 4 engelliden ancak 1'i yardım alabilmektedir.

Avrupa Birliği ülkelerinde ilkokuldan sonra okulu bırakan engelli oranı yüzde 25'tir; bu oran İsveç'te yüzde 11, Türkiye'de ise maalesef yüzde 60'tır. Avrupa Birliğinde engellilerin yüzde 29,9'u yoksulluk, sosyal dışlanmışlık riski altında yaşarken Türkiye'de bu oran yüzde 77,1'dir. Birleşmiş Millet Kalkınma Programı'na göre engellilerin yüzde 80'i gelişmekte olan ülkelerdedir.

Yaşadığımız toplumun parçasını oluşturan engelli vatandaşlarımız, eğitim, sosyal ve iş hayatında her türlü ayrımcılıklara uğramaktadır. Sadece engelli vatandaşlarımız değil, aileleri de birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır.

Engelli vatandaşlarımızın en önemli sorunlarından biri de ulaşım problemleridir. Hâlen daha ülkemizde birçok toplu taşıma aracında rampaların olmaması veya bozuk olması sebebiyle tekerlekli sandalye kullanan vatandaşlarımız sosyal hayata erişilebilirlikte büyük problemler yaşamaktadır. Bu sorun, engelli vatandaşlarımızın yaşam mücadelesini zorlaştırmakta, onları âdeta evlerine hapsedmektedir. Engelli vatandaşlarımız, eğitim hayatlarında da birçok zorbalığa maruz kalmaktadır. Eğitim hayatına yeni başlayacak olan engelli vatandaşlarımız daha okul kayıtlarında birçok problemle karşılaşmakta, kayıtlarının yapılmaması için ailelerine karşı âdeta yıldırma politikası izlenmektedir. Kaydı yapılan birçok engelli gencimiz ise eğitimde gerekli özenin gösterilmemesi ve dışlanmayla karşı karşıya kalmaktadır; bunun sonucu eğitim hayatına çok erken yaşlarda veda etmektedirler.

Yakın zamanda ülkemizin de içinde bulunduğu coronavirüs salgınında okulöncesi, ilkokul, ortaokul ve üniversitelerde öğrenim gören engelli öğrencilerimiz evlerde kapalı kalmıştır; ruhsal, duygusal ve fiziksel kayıpları olmuştur. Buradan şu soruyu soruyorum: Acaba, bu çocuklar için uzaktan eğitim adına ilgili millî eğitim müdürlükleri veya üniversite rektörleri ne yapmıştır?

Değerli milletvekilleri, sosyal devlet anlayışıyla hareket edilerek engelli vatandaşlarımızın bütün problemlerine çözüm üretilmesi, toplumda yaşayan bütün bireyler gibi eşit haklardan yararlanmasına adına daha duyarlı ve dikkatli olmalıyız.

Engelli olmak bir gün hepimizin karşılaşacağı bir durum olabilir, her insan bir engelli adaydır. Engelli vatandaşlarımıza sadece bir hafta değil, bütün yaşamları boyunca sahip çıkmamız gerekmektedir. Kendimizi onların yerine koyarak düşünmeli ve engelli insanlarımızın daha rahat yaşam süreceği bir toplum neferleri olmamız gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, biz engelli vatandaşlarımızın toplumsal yaşamda, bilimde, sanatta, sporda, siyasette ve yaşamın her alanında etkin olarak yer almasını istiyoruz. Bu anlamda, fizikçi Stephen Hawking neler mümkün olduğunu göstermiştir. İşin ehli olan, iyi yetişmiş eğitimcilerin istihdam edildiği engelsiz kurumlarda nitelikli ve erişilebilir bir eğitim almalarını arzu ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ORHAN ÇAKIRLAR (Devamla) - Sosyal yaşamda, aktif yaşamlarını sürdürebilecek yeterliliğe sahip bireyler olarak yaşamlarını güven içinde sürdürebilmelerini istiyoruz. Engelli vatandaşlarımızın önündeki suni engelleri kaldırarak tam eşitliği sağlamak, içerisinde bulunduğumuz Türkiye Büyük Millet Meclisinin önemli gündem maddesi olmalıdır. Engelli vatandaşlarımıza acıyan gözlerle bakmak yerine bir an önce hayatlarını kolaylaştıracak adımlar atarak onların yanında olmalıyız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz Mersin yatırımlarıyla ilgili söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Hacı Özkan'a aittir.

Buyurun Sayın Özkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HACI ÖZKAN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündem dışı şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Mersinli hemşehrilerim başta olmak üzere aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Her şeyin en iyisine layık Mersinli hemşehrilerimizin huzur ve refahını daha da artıracak, Mersin markasına değer katacak çalışmalarımızı sürdürmeye gayret ediyoruz. Mersin'de ulaşımdan sağlığa, enerjiden sanayiye, turizmden sulamaya, eğitimden sosyal konuta kadar tüm alanlarda yüzlerce proje yürütülmektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle 3,2 milyar TL yatırım bedelli 341 projeyi tamamlayarak hemşehrilerimizin hizmetine sunduk. Bu yatırımlardan bugün sadece sağlık alanındaki yatırımlarımızın bir kısmını sizlerle paylaşmak istiyorum. Sağlık Bakanlığımızın 2003 yılından itibaren ülke genelinde uygulamaya koyduğu Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında Mersin'imizde bulunan sağlık tesislerimizin tamamına yakınının altyapıları yenilenerek vatandaşlarımızın hizmetine sunuldu. Türkiye'nin ilk şehir hastanesi olma özelliği taşıyan 1.367 yataklı Mersin Şehir Hastanemizle hasta ve hasta yakınlarına konforlu bir ortamda sağlık hizmetleri sunulmaktadır. Akdeniz ilçemizde bulunan ve yeniden inşa edilerek 2015 yılında hizmet veren Toros Devlet Hastanemiz bünyesinde 50 yataklı AMATEM ile 50 yataklı ÇEMATEM'de farklı binalarda hizmet verilmektedir. Ayrıca, 159 nitelikli yatağa sahip Erdemli

Devlet Hastanesi, 210 nitelikli yatağa sahip Silifke Devlet Hastanesi, 95 nitelikli yatağa sahip Mut Devlet Hastanesi, 30 yataklı Gülnar Devlet Hastanesi ve 160 nitelikli yatağa sahip Anamur Devlet Hastanesi son on yılda ilimizde yenilenen yataklı sağlık tesisleridir. 600 yataklı Tarsus Devlet Hastanesinin inşaat süreci tamamlanmıştır, inşallah en kısa zamanda vatandaşlarımızın hizmetine sunmayı planlıyoruz.

Yapılan yatırımlarla birlikte 2003 yılında koğuş sistemiyle hizmet veren kamu hastanelerimiz, yeni Tarsus Devlet Hastanemiz hizmete girdiğinde Mersin'de hizmet veren kamu hastanelerinin yataklarının tamamına yakını nitelikli yatak olacaktır. Mersin Üniversitemiz bünyesinde hizmete aldığımız Onkoloji Hastanemizle sağlık alanında önemli bir yatırımı şehrimize kazandırdık. 150 yatak ve 50 "unit"lik Mezitli Devlet Hastanesinin proje ihalesi yapılmış, zemin etüt çalışması tamamlanmış ve en kısa süre içerisinde inşaat ihalesine çıkarılacaktır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında ağız ve diş sağlığı hizmetleri büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda Mersin Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi, Tarsus Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi ve Silifke Ağız ve Diş Sağlığı Merkezimiz tamamlanarak vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur.

Bugün geldiğimiz noktada Mersin'de 172 aile sağlık merkezinde 612 aile hekimiyle vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir. Ayrıca Erdemli, Silifke ve Bozyazı ilçemiz içerisinde ağız ve diş sağlığı merkezlerinin yanı sıra, 112 acil sağlık hizmetleri istasyonları, sağlık hayat merkezleri, aile sağlığı merkezleri ve ilçe sağlık müdürlüğü hizmet birimleri yer alan sağlık kompleksimiz 2019 yılında vatandaşlarımızın hizmetine sunuldu. 2002 yılında ilimizde 112 acil sağlık hizmeti istasyonu sayısı 14 iken bugün 65 olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

HACI ÖZKAN (Devamla) - Ambulans sayımız 15 iken 112'ye yükselmiştir. Bahsi geçen dönemde hekim ve personel açısından da büyük mesafeler katedilmiştir. Bu vesileyle özellikle pandemi sürecinde özveriyle çalışmalarından dolayı sağlık camiamıza buradan bir kez daha yürekten teşekkür ediyorum.

Şehrimize kazandırılan tüm eserlerde başta Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, değerli bakanlarımıza, milletvekillerimize, emeği geçenlere şükranlarımı sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, Türkçe'nin resmî dil olarak kabulünün 745'inci yıl dönümü ile Karaman'da kutlanan Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma Etkinlikleri hakkında söz

isteyen Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'e aittir.

Buyurun Sayın Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 Mayıs 1277'de Karamanoğlu Mehmet Bey tarafından Türkçenin resmî dil ilan edilîşinin 745'inci yıl dönümü ve Türk Dil Bayramı dolayısıyla söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Döneminin en kudretli devlet adamlarından olan Karamanoğlu Mehmet Bey'in günümüz Türkçesiyle "Bugünden sonra hiç kimse sarayda, divanda, Meclislerde ve seyranda Türkçeden başka dil kullanmaya." diyerek ilan ettiği fermanıyla Türkçemiz, Büyük Selçuklu Devleti ve Anadolu Selçuklu Devleti saraylarında devlet ve yazışma dili olarak kullanılan Arapça ve Farsça karşısında yeniden hayat ve varlık bulmuştur.

Milletimizin en değerli kültür varlığı olan Türkçemiz, sosyal yapımızın çimentosu, millet ve devlet varlığımızın en önemli bütünleştirici unsurudur. Karamanlılar olarak bizler hem dilimize hem de atalarımız Karamanoğulları'nın mirasına sahip çıkmak adına, 1961 yılından bu tarafa, her 13 Mayısı "Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma Törenleri" adıyla kutlamaktayız. Dil Bayramı vesilesiyle Karaman'da anılan Yunus'un "Adımız miskindir bizim/Düşmanımız kindir bizim/Biz kimseye kin tutmayız/Kamu âlem birdir bize." dizelerini hatırlatarak, işaret ettiği gibi kindarlığın insanlar için iyi bir özellik olmadığını başta siyasiler olmak üzere herkes tarafından bilinmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Yunus'un "Ben gelmedim kavga için, benim işim sevgi için/Dostun evi gönüllerdir/Gönüller yapmaya geldim." dizelerinde ise insanlığın varlığının kavgaya değil, gönül yapmaya kurgulu olduğunu anlattığını unutmamız gerekir. Bilindiği üzere, UNESCO tarafından geçtiğimiz yıl "Yunus Emre Anma Yılı" olarak ilan edilmiş, Cumhurbaşkanlığı da bir genelgeyle 2021 yılını "Türk Dili Yılı" ilan ederek "Bizim Yunus" temasıyla kutlanması tüm kamu ve kuruluşlarına duyurmuştur. Bu noktada, bu anma ve kutlama temaları vesile edilerek Yunus Emre'nin yaşadığı yer olan Karaman'ın tanıtımına ilişkin bir farkındalık oluşturulamadığı gibi Karaman'a kalıcı bir eserin de kazandırılmadığını belirterek bunun, ülkeyi ve Karaman'ı yönetenler adına bir eksiklik olduğunu milletin kürsüsünden tarihe not düşmek isterim. "Karaman ve Türkçe" denilince ataları Karamanlı olan, tarihimizin en büyük dil devrimcisi Ulu Önder'imiz Atatürk'ten bahsetmeden geçmek olmaz. Resmî kaynaklara göre de Atatürk'ümüzün atalarının Karaman'dan Makedonya'ya göç ettiği kabul edilmektedir. Ata'mızın atalarının Türkçenin yeniden hayat bulduğu Karamanlı olması bizim için büyük gurur ve övünç kaynağıdır. Böyle bir zenginliğin varlığı yani Türkçeye yeniden hayat kazandıran büyük dil hizmetkârlarının Karaman'la olan ilişkisi Karaman'ımızın "Türk dilinin başkenti" sıfatını ne kadar hak ettiğinin göstergesidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Ulu Önder'imiz Atatürk yaptığı dil devrimiyle Türkçeyi yücelten liderdir. Ulu Önder "Türk dili, Türk milleti için kutsal bir hazinedir. Türk dili, Türk milletinin kalbidir, zihnidir." sözleriyle Türkçemizin milletimiz için taşıdığı değere vurgu yapmıştır. Yıllardır Karaman'da kutladığımız Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi anma törenleri ve Karamanoğlu Mehmet Bey anmaları çoğu zaman devletin desteğinden mahrum kalmış, kıt kanaat yerel olanaklarla kutlanmaya çalışılmıştır. Milletimizin varlık değerleri açısından anlamlı bir bayram olan Türk Dil Bayramı'nın hak ettiği şekilde kutlanmaması biz Karamanlılar için hayal kırıklığına sebep olmaktadır.

Ne yazık ki son yıllarda Karamanoğlu Mehmet Bey'i küçümsemeye, onun Türk dil fermanını yok saymaya yönelik hezeyanlar üreten, bazıları da akademik unvan taşıyan tipler türedi. Arap ve Fars kültürü seviciliğini Osmanlı'yı sevmek sanan, millet olma idrakinden uzak bu tipler cumhuriyete ve kazanımlarına olan kinlerini Türk dil fermanı ve Karamanoğlu Mehmet Bey üzerinden kasmaktadırlar. Bunlara maalesef ki zaman zaman devletin televizyonu da alet edilmektedir. Birçok bilimsel yayında yapılan, Karamanoğlu Mehmet Bey'in Anadolu'daki beyliklerde ortaya çıkan millî akıma tercüman olarak neşrettiği fermanla Türk yazı dilinin temelini attığı tespiti karşısında kerameti kendinden menkul bu tiplerin ürettiği hiçbir hezeyan ne Karamanlıları ne de aziz milletimizi diline sahip çıkma iradesinden döndüremeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) - Herkes bilmeli ki Türk Dil Bayramı kutlamalarının ana fikri Türkçemize ve onun milletimizi birleştiren yönüne vurgu yapmak ve sahip çıkmaktır.

Konuşmama son verirken, ekranları başında bizleri izleyen Türk dilinin başkenti Karaman'ımızın güzel insanları sevgili hemşehrilerime selam ve saygılarımı gönderiyor, Türk milletinin 745'inci Türk Dil Bayramı'nı kutluyor, başta Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Karamanoğlu Mehmet Bey'in ve Yunus Emre'nin aziz hatıraları önünde saygıyla eğilerek Türkçemize hizmet eden herkese teşekkürlerimi ve minnetlerimi sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz Sayın Ersoy'un.

Sayın Ersoy...

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Engelli bireyler sosyal yaşam, ekonomi, eğitim gibi birçok alanda toplumun kısıtlamalarından, daha doğrusu zihinlerdeki ön yargıdan kaynaklanan sıkıntılar yaşamaktadırlar. Engeller ne yazık ki zihnimizde. İşitme engelli Mustafa Emre Biciçi başarıya imza atmış birçok engelli kardeşimizden sadece birisi. Mustafa Emre Biciçi yaşadıklarını ve duygularını şöyle anlattı: "İşitme engelim nedeniyle okulda hep dersleri kaçıyordum ve geriden geliyordum. Tüm hayatım boyunca hep sıra arkadaşlarımdan defterine bakarak not aldım ve yetişmeye çalıştım. İlkokuldayken de geride kalıyordum, sınıf öğretmenim sadece bana okuldan sonra özel ders veriyordu. Sonuçta, makine mühendisi oldum. 'Üniversiteden mezun oldunuz.' mesajı gelince çok mutlu oldum, önce annemi aradım, karşılıklı ağlamaya başladık, sonra bana yardımcı olan tüm arkadaşlarımı..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

128 odalı İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği genel kurul sonrası değerlendirme raporunu bana ulaştırdı. Bu raporda yüksek oranlı enflasyon, kiralardaki ciddi artışlar, akaryakıtta gün aşırı gelen zamlar, yüksek su faturaları, girdi maliyetlerinin çok yükselmesi, zincir marketlerin varlığı nedeniyle haksız rekabete uğramaları; finansman destek, teşvik, hibe, kredi ihtiyacı; ÖTV indirimli akaryakıt, ticari araç alımında ÖTV indirimi; şoför ve araç yaş sınırları; kalifiye eleman eksikliği; prim yükleri ve eksik mevzuat esnafımızın belini büken, çözüm bulunması gereken mağduriyetler olarak öne çıkmıştır. Bu rapor Türkiye'deki esnafın genel durumunu yansıtmaktadır. Esnafımızı unutmayalım, gereğini yapalım diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Çepni...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Teşekkürler Başkan.

Çay üreticileri seslerini iktidara duyurmaya çalışıyorlar: "Taban fiyatı en az 9 TL olsun, üreticiler sübvansede edilsin, kota-kontenjan kaldırılсын, özel sektörün taban fiyatı altında çay alımı yasaklansın, çay kanunu çıkarılсын." talepleriyle çay üreticileri Artvin Kemalpaşa ve Trabzon'dan 12 Mayıs'ta Rize ÇAY-KUR'a yürüyecekler ancak Rize Valiliği acilen ilde eylem yasağı kararı açıklamış, gerekçe ise suni gerekçeler oluşturarak ilin güven ortamını bozmak ve millî güvenlik tehlikesiymiş; hak arayan herkes millî güvenlik sorunu oluyor saray düzeninde.

Rize Valiliğine sesleniyoruz: Güvenlik sorunu olan üreticileri şirketlere mahkûm etmektir; yasağı kaldırın, çay üreticisine kulak verin.

BAŞKAN - Sayın Karaduman...

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) - Sayın Başkan, Hükûmetin konut kredisi müjdesi bir kez daha göstermiştir ki bu iktidar garibanın, yoksul bırakılmışların ve dar gelirli vatandaşın iktidarı değil; sermaye sahiplerinin, bankaların ve faiz lobilerinin iktidarındır. "1 milyon liralık eve aylık 14 bin lira, 2 milyon liralık eve aylık 28 bin lira taksit imkânı" diyorsunuz; peki, ayda 14 bin lirayı asgari ücretli mi ödeyecek, emekli mi ödeyecek, memur mu ödeyecek? Bu akla ziyan müjdelere, Allah aşkına, kimin derdine derman olacak? Dün "nas" dediğinizi bugün çiğneyerek, insanların geleceğini faiz yoluyla bankalara peşkeş çekerek kime hizmet ettiğinizi zannediyorsunuz? Kendinize gelin! Bir defa olsun faiz lobilerine değil de bu millete hizmet edin.

BAŞKAN - Sayın Yılmaz

ÜMİT YILMAZ (Düzce) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa'mızın 61'inci maddesinin ikinci fıkrasında "Devlet, engellilerin korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır." yazmaktadır. Anayasa'nın bu amir hükmüne uygun olarak 2005 yılında Engelliler Hakkında Kanun Meclisimiz tarafından çıkarılmıştır. Kanunun ikinci bölümünün "Erişilebilirlik" kısmında, yapılacak kamu ve özel binaların, araçların ve teknolojik hizmetlerin engellilerin erişilebilirlik konusunda yaşadığı sıkıntıların giderilmesine dönük 7'nci maddesi belirlenmiştir ancak kanuna uygun şekilde "erişilebilirlik yönetmeliği" geçen süre içinde çıkarılmadığı için bilhassa özel sektörün yaptığı binalar başta olmak üzere kamu binalarında, taşıtlarda ve teknolojik hizmetlerde engellilerimizin yaşadığı sıkıntılar devam etmektedir. Engelli bireylerimizin talebi, ilgili yönetmeliğin bir an önce çıkarılarak hayata geçirilmesidir.

BAŞKAN - Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Kararlı duruşları ve çabalarıyla hepimize örnek olan engelli kardeşlerimizin her zaman yanında olduk ve olmaya da devam ediyoruz. Engelli vatandaşlarımızın toplumun birer parçası olduğu unutulmamalı, engelli vatandaşlarımıza sadece bir hafta değil, tüm yaşamları boyunca sahip çıkmalıyız. AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde engelli kardeşlerimiz için yapmış olduğumuz çalışmalar yardım veya lütuf değil, onların haklarını teslim etme anlayışıyla yürütülmüş olup toplumsal hayata tam katılımının sağlanması; başkalarına gereksinim duymadan hayatlarını sürdüren, üreten bireyler olmaları her zaman öncelikli hedefimiz oldu ve olmaya da devam edecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'nın toplumda engellilere yönelik farkındalığın artmasına ve daha fazla sorumluluk alınmasına vesile olmasını temenni ediyor, engelli kardeşlerimize ve onların değerli ailelerine sağlıklı, mutlu ve huzurlu bir yaşam diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum.

Öncelikle Bursa'da bir AVM de gerçekleşen çökme nedeniyle vatandaşlarımıza geçmiş olsun diliyorum.

Bursa Kestel Dudaklı köyünde 2020 Haziran ayında sel baskını yaşanmış, bir kişi hayatını kaybetmişti. Köyün üst tarafında süren hızlı tren çalışmalarının bilimsel bir şekilde yapılmadığı, gerekli önlemlerin alınmadığı, su yataklarının dikkate alınmadığı iddiaları dile getirilmiş fakat yetkililerce hiçbir açıklama yapılmamıştı. Şimdi de yapılan çalışmalardan dolayı çıkarılan kayaların köyün üstünde sabitlendiği belirtiliyor ve köylüler tedirgin. Sadece kayaların köye yuvarlanması açısından değil, sel felaketi açısından da bütün önlemlerin alınması için şimdiden buradan yetkililere çağrı yapıyorum, aksi hâlde yaşanacak bütün felaketlerden sorumlu olacaksınız.

BAŞKAN - Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGIN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

2 liralık halk ekmeği alabilmek için saatlerce sıra bekleyen halka 2 milyon liralık konut için aylık 28 bin lira ödemeli ev kredisini "müjde" olarak veriyorsunuz. Açıklamanın üstünden yirmi dört saat geçmeden fiyatlar arttı, dar ve orta gelirli için hayal olan konut sahipliği daha da ulaşılamaz hâlde geldi. 1 kilo et alamayan milyonlar unutuldu. Müjdeniz yurttaş için kâbus oldu. Milyonlarca işçi, emekçi, emekli açlık sınırı altında bir gelikle kirasını, faturasını dahi zor öderken faizli konut sözü veriyorsunuz. Yandaş müteahhitleriniz zenginleşsin diye yapmadığınız kalmadı. "Açız, enflasyon altında ezildik." diyen vatandaşa "Ucuz konut kredisi verelim." diyorsunuz. Zengin ev alacak, faturasını enflasyon olarak yoksullar ödeyecek. Bu müjdeden 5 maaşlı bürokratlar ve tuzu kurular yararlanır. Halka müjde vereceksiniz müjdeniz acilen seçim olsun.

BAŞKAN - Sayın Kaçmaz...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Urfa Ceylanpınar'da 6 Mayıs günü dedesini ziyarete giden 10 yaşındaki Yusuf Yücel TSK'nin kontrolündeki Serekaniye kentinden açılan ateş sonucu başından vurularak yaralandı ve sonrasında da yaşam mücadelesini kaybetti. Bir çocuk daha iktidarın bizi sürüklediği savaş politikalarının kurbanı oldu. Hatırlatmak istiyorum ki yine Urfa'da 24 Mart tarihinde 16 yaşındaki Muharrem Aksem de polislerin atış talimi yapmak için kullandıkları boş arazide bir cismin infilak etmesi sonucu hayatını kaybetmişti. Urfa'da son iki ayda 2 çocuk öldü. Bu acı tablo karşısında iktidarın yapması gereken ölümlerin önüne geçmesi ve sorumluların bulunup yargılanması iken iktidarın savaş politikalarındaki ısrarı çocukların yataklarında, evlerinin

önünde yani yaşam ve oyun alanlarında ölümüne sebep oluyor. Yusuf Yücel yorgun bir merminin değil, savaş ve şiddet politikalarının kurbanıdır. Devlet, çocukların güvenli alanlarda yaşamasını sağlamakla yükümlüdür ve bu Meclis neredeyse her ay bir çocuğun öldürülmesine sessiz kalmamalı.

BAŞKAN - Sayın Arık...

ÇETİN ARIK (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Develi'nin Küçükkünye köyünde büyük bir insanlık dramı, bir insanlık ayıbı yaşanmakta. Bundan tam yirmi sekiz yıl önce, 1993 yılında tutulan bir rapora istinaden "Evlerinizde heyelan riski var." denilerek vatandaşların elektrikleri kesiliyor, suları kesiliyor ve vatandaşlar kapının dışına konuluyor. Evlerinden atılan, çaresiz kalan vatandaş da ahırdan bozma, kahvehaneden bozma evlerde, komşularının, akrabalarının yanında yaşam mücadelesi veriyor. Bırakın iktidarın halktan kopuk milletvekillerini, belediye başkanlarını, vatandaşın kapısını çalan bir tek yetkili bile yok. Vatandaş on üç aydır çaresizce bekliyor. Vatandaş "Suriyeliye binlerce ev yapanlar bize 15 ev yapamadı." diyor. AKP'nin Sayın Genel Başkanı da kaçak sığınmacılar için "Biz onlara ensar olduk." diyor. Evet, yabancılara ensar oldunuz, kendi vatandaşınıza da kanser oldunuz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Edirne'mizde ve ülkemizde bugünlerde çeltik ekimi yapılıyor. Çiftçimiz geçen yıl ürününü çok ucuz fiyatlarla satmak zorunda kaldı. AKP en iyi yaptığı işi yaparak yabancı ülkelerin çiftçilerine parayı verdi, ithalatla iç piyasayı baskıladı ve kendi çiftçisine zarar ettirdi. Şimdi çiftçi yüksek maliyetlerle ekip ekmemek arasında kararsız. Geçen yılki gibi bir alım ve fiyat politikası uygularsanız şimdiden "Çiftçimiz battı." diyebiliriz.

Çeltikte üretim maliyetleri AKP kafası gibi uçmuş durumda. Mazot, gübre, sulama alıp başını gitmiş. Sadece tarlaların ekime hazırlanması için yapılan toprak tesviyesi yani lazer işleminin saati geçen yıl 300 lira civarındayken bu yıl 1.300 liraya çıkmış.

Buradan iş bilmez AKP iktidarına diyoruz ki: Şimdiden çeltik üreticisine alım ve fiyat garantisi verin, kapı kapı pirinç dilenmek zorunda kalmayın. Vatandaş pirinç tanesine muhtaç etmeyin.

BAŞKAN - Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, kadına şiddet hiçbir şekilde kabul edilemez. Milliyetçi Hareket Partisi olarak kadına yönelik her türlü şiddeti kınıyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi kadına yönelik şiddet uygulayanlara verilen cezaları artırmıştır. Şu an en üst sınıra getirilmiştir. Fakat kadına yönelik şiddet devam etmektedir. Başka şeyler yapmak gerekmektedir. Şiddet olayları incelediğinde; kadınların eşleri veya eski eşleri, nişanlıları veya erkek arkadaşları tarafından şiddet gördüğü anlaşılmaktadır.

Eşler arasında tartışma, boşanma, ayrılma, nafaka, tazminat ve çocuk velayeti nedeniyle tartışmalar çıkmaktadır. Milyonlarca kişi boşanma davaları nedeniyle hasım olmuş durumdadır. Boşanma davaları hızlandırılmalıdır. Süreç uzatılmadan sonuçlanmalıdır.

Ayrıca nafaka, tazminat, çocuk velayeti konusunda düzenleme yapılması da acil ihtiyaçtır. Çocuğun velayeti ortak olmalıdır. Hem annenin, babanın hem de çocuğun hakkıdır.

BAŞKAN - Sayın Yılmazkaya...

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bayram öncesi semt pazarlarını gezdiğimizde kılık kıyafet, ayakkabı, çanta gibi ürünler satan esnafımızı ziyaret ederek durumlarını sorduk. Vatandaşımıza, esnafımıza bir dokunduk, bin ah işittik. Gezdiğimiz pazar esnafı, vatandaşın giyim kuşama ayıracak parası olmadığı için iş yapamamaktan, tezgâhlarını siftahsız kapatmaktan şikâyetçi. Yaklaşan bayram öncesi gördük ki dar gelirli vatandaşlarımız maalesef çocukları için bile alışveriş yapamıyor. Artık kılık kıyafet, ayakkabı, çanta veya herhangi bir ürün almak vatandaş için lüks olmuş, tezgâhların önü bomboş. Gıda ürünlerinin dışında kimse çarşıya uğramıyor. Onlardan da azar azar almaya çalışan vatandaş, 2 kilo yerine yarım kilo alıyor veya tane tane alıyor. İnsanlarımız sadece gündelik ihtiyaçları için alışveriş yapabiliyor. Yani vatandaş gıdanın dışında hiçbir şey alamıyor, günü kurtarmaya çalışıyor. Vatandaşlarımız pahalılıktan, esnafımız yüksek maliyetlerden şikâyetçi. Artık insanlarımız sadece aç kalmadan yaşamaya çalışıyor ama bunun hesabını sandıkta size soracaklar diyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gülüm...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - Gezi direnişi baskılara, doğa katliamına, talana, zulme, erkek egemenliğine, LGBT'ye düşmanlığına, yaşam alanlarımıza, bedenimize, kimliğimize, emeğimize müdahaleye ortak itirazımızdır. Gezi; bir arada, eşit koşullarda, kimsenin ötekileştirilmediği, emeğin sömürülmediği, kadın özgürlüğünün olduğu bir yaşam talebidir.

Gezi davasında verilen karar, mahkeme kararı değil, siyasi bir karardır. Haksız yere tutsak ettiğiniz Mücella Yapıcı, Çiğdem Mater, Can Atalay, Hakan Altınay, Mine Özerden, Tayfun Kahraman ve Osman Kavala diyorlar ki: "Ya, kin ve kibir baskın olacak ya da kardeşlik, eşitlik, özgürlük ve demokrasi kazanacak. Biz; adaleti, kardeşliği, vicdanı, özgürlüğü ve tabii ki Gezi'yi savunacağız. Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine. Bu hasret bizim!"

BAŞKAN - Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ekonomik krizin çocukları nasıl etkilediğinin bir örneğini Bursa EĞİTİM-İŞ yaptığı araŐtırmada ortaya koydu. EĞİTİM-İŞ Bursa Őubesinin yaptığı araştırmaya göre, her 100 öğrencinin 31'inin evde kahvaltı yaptığı, 44'ünün beslenme Őantası ya da kantinde kahvaltı yaptığı ancak 25'inin ne evde ne de okulda kahvaltı yapamadığı ortaya çıkmıştır. Her 100 öğrenciden sadece yüzde 10'unun düzenli süt içtiği, yine her 100 öğrencinin sadece 13'ünün her gün düzenli yumurta yiyebildiği; 7'sinin gıdalardan süt, meyve, sebze gibi beslenmelerle beslenebildiği, 93'ünün beslenemediği; yine 100 öğrenciden 97'sinin düzenli beslenemediği araŐtırmada ortaya çıkmıştır. Bu, Şunu gösteriyor: Ekonomik kriz en ağır Şekilde çocukları vuruyor. Anayasal olarak bu çocuklara düzenli beslenme hakkı sağlamak zorunda olan Hükümet ise âdeta seyirci gibi izliyor.

BAŞKAN - Sayın Bulut...

BURHANETTİN BULUT (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yap-işlet-devret projelerine devlet bütçesinden oluk oluk para akıtan, geçmediği köprü, otoyol, kullanmadığı havalimanı için vatandaştan vergi alan iktidar hastane projelerini rafa kaldırmıŐtır.

Yüreğir'de 1896 yılında yapılan devlet hastanesi, yüz yılı aşkın hizmet verdikten sonra depremden zarar gördüğü ve sağlık talebini karŐılamadıđı gerekçesiyle dokuz yıl önce yıkılmıŐtır. Hastanenin yerine Yüreğir Seyhan Mahallesi'nde 25 bin metrekarelik alana önce 250 yataklı, daha sonra 100 yataklı bir hastane yapılacağı sözü verilmiŐtır. Yıllar içerisinde hastane projesi küçölse de verilen söz yerine getirilmemiŐtır. On binlerce hemŐehrimize hizmet verecek Yüreğir Devlet Hastanesinin ihalesi 29 Aralık 2021 yılında bütçe yetersizliği nedeniyle iptal edilmiŐtır.

Adana Yüreğirli ve KarataŐlı hemŐehrilerimiz verilen sözün tutulmasını, projenin bir an önce hayata geçirilmesini beklemektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Gül Yılmaz...

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Mersin'imizde ve ülkemizde huzur ve güvenliğin teminatı olan, asayiŐin sağlanması ve huzurumuz için canla başla görev yapan güvenlik güçlerimiz her gün başarılı operasyonlara imza atmaktadır. Kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimizin, sınır güvenliğimizin sağlanması amacıyla, terörü yerinde yok etmek için Irak'ın kuzeyinde başlattığı Pençe Kilit

Operasyonu'na misilleme olarak Mersin'de bombalı eylem yapma hazırlığı içinde olan hain terör örgütü PKK mensupları geçtiğimiz günlerde Jandarma ekiplerimiz tarafından yakalanmıştı. Önceki gün de İl Emniyet Müdürlüğümüz tarafından terör örgütü DEAŞ'a yönelik operasyonda "karadul" olarak adlandırılan 2 kadın canlı bombayla birlikte 9 kişi gözaltına alındı.

Özverili çalışmalarıyla Mersin'imizin ve ülkemizin huzurunun ve asayişinin sağlanmasını temin eden, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini koruyan tüm güvenlik güçlerimize teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ceylan...

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, yoğun mesaiyle hastalarımıza şifa olan, eş ve çocuklarından uzun saatler ayrı kalan, sağlık hizmetinin vatandaşlara ulaşmasında büyük payları olan hemşirelerimize aracılığınızla teşekkür ediyor, 12 Mayıs Hemşireler Günü'nü kutluyorum.

Atama bekleyen 100 bine yakın hemşire emek sömürsünün yoğun olduğu sağlık sektöründe iş arayışında ve asgari ücret koşullarında özel hastane işletmecilerinin insafındadır. Kaliteli sağlık hizmeti için çok önemli olan hemşireler, kamu atamalarında yeterince gözetilmemektedirler. Ülkemizi kıskanan Almanya'da her bin kişi başına düşen hemşire sayısı 14, Norveç'te 18, Yunanistan'da dahi 4 iken, bu sayı ülkemizde 3'le OECD ülkeleri arasında en düşük istihdam oranına işaret etmektedir. Hemşirelerin hak ettikleri ücretleri almaları sağlanmalı ve atama bekleyen hemşireler zaman kaybetmeden atanmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Şeker...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, iki yıldır süren pandemi ve Rusya'nın Ukrayna'ya işgal girişimi dünyanın dengesini bozarken, tedbir alamayan, öngörüle bulnamayan ülkelerin ekonomileri ciddi küçülmeye, Türkiye ise pozitif büyümeye devam ediyor. Tüm bu olumsuzluklara rağmen büyüyen Türkiye'nin lideri Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a dünyadan övgüler gelmeye devam ediyor. Dünya Bankası, G20 içerisinde en hızlı büyüyen ülkenin Türkiye olduğunu ifade edip övgülerde bulunurken; The Economist, Türkiye'nin inşaat sektörünün uluslararası bir ağır sıkleti olduğunu; İngiliz gazeteleri, Türkiye ekonomisinin dayanıklılığıyla en kötü korkuları bile boşa çıkardığını; Alman medyası, "Başkan Erdoğan'ın izlediği bu siyaset ülke ekonomisini güçlü şekilde ateşledi." diyerek ekonomideki olumlu gelişmeleri "mucize" olarak tanımlamakta. Ülkemizin bu konumunu bir de muhalefet idrak edebilse diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Nisan ayında da ihracatta yeni rekorlar gelmeye devam ediyor. Nisan ayında ihracatımız, geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 24,6 artışla 23,4 milyar dolar olarak gerçekleşerek tüm zamanların en yüksek aylık ihracat rakamına ulaşıldı. Enerji hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 101 oldu. Nisan ayı itibarıyla on iki aylık ihracatımız 240 milyar doları geçti. Seçim bölgem Mersin de nisan ayında gerçekleştirdiği 233 milyon doları aşan ihracatla önemli bir başarı göstermiştir. Bundan yirmi sene önce, 365 günde 36 milyar dolar ihracat yapabilen Türkiye, yirmi yıllık AK PARTİ iktidarı sayesinde bugün, rakamı, otuz otuz beş günde gerçekleştirebilir seviyeye ulaştı. Türkiye ekonomisi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde üretim, istihdam ve ihracata dayalı büyümesine rekorlar kırarak devam etmekte diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Filiz...

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Her yıl 10-16 Mayıs tarihleri arasında hatırlanan Dünya Engelliler Haftası'nda tüm engelli vatandaşlarımızı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Fiziksel ya da zihinsel her türden engel, engelli kişi ve ailesi için zorlu yaşam koşulları demektir. Burada asıl engel, bireyin rahatsızlığı değil, toplumsal duyar eksikliğidir. "Her insan bir engelli adaydır." görüşünden hareketle engelli vatandaşlarımız toplumla bütünleşecek, kendi hayatlarına başkalarının yardımına muhtaç olmadan devam ettirebilmeleri, eğitimlerine ve sosyal aktivitelerine engelsiz devam edebilmeleri için gerekli fiziki ve sosyal çevreyi oluşturacak tedbirler artırılmalıdır. "Tanı", "fark et", "bak gör", "engelleme", "hisset", "duy", "farkında ol", "sorumlu ol", "bilinci ol", "kendin ol", "engelsiz yaşam" kavramlarını eğitimin ilk kademelerinde değerler olarak çocuklarımıza anlatmalıyız. İYİ Parti olarak engelsiz bir yaşamı hep birlikte inşa edeceğimiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ekinci...

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) - Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Son yirmi yılda şehrimize kazandırdığımız spor tesisleriyle spor altyapımız güçlenerek öncelikli olarak sporun tabana yayılması sağlanmış, diğer taraftan ilimiz ulusal ve uluslararası turnuva ve organizasyonlara ev sahipliği yapmaya başlamıştır. 2021-2022 sezonunda planlanan 35 faaliyetle yıl boyunca 50 bin civarında sporcuyla şehrimizde misafir edeceğiz. Her misafirin ilimizde ortalama üç gün kaldığını varsaydığımızda bu da en az 150 bin konaklamaya tekabül edecektir. Şimdi ise sıra, birçok branşta Avrupa ve dünya şampiyonalarına ev sahipliği yapmaya gelmiştir. Şehrimizin; spor tesisi, sosyal donatı, ulaşım ve konaklama anlamında bir eksiği bulunmamaktadır. Bu vesileyle sultan şehir Sivas'ımız

genç ve sporcu dostu şehir hâline gelmiştir. Ayrıca, bugün akşam Ziraat Türkiye Kupası yarı final rövanş maçında Alanyaspor'u konuk edecek olan Demir Grup Sivasspor'umuza final yolunda başarılar diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Peköz...

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Teşekkür ederim Başkanım.

Bariş Tayfur -36 yaşında, yüzde 94 engelli- doğum sırasında ölü doğdu diye morga kaldırılıyor, annesi Türkçe bilmediği için müdahale edemiyor, daha sonra aileden gelen birilerinin müdahalesiyle morg kontrol ettirildiğinde yaşadığı tespit ediliyor, fakat oksijensiz kaldığı için spastik engelli kalıyor. 2019 seçimleri sırasında engelli maaşının kesilmesine tepki olarak AKP'nin afişlerini yırtıyor, yargılanıyor, cezai ehliyeti olmadığı için cezai hüküm kurulmuyor ancak TCK 57/1'e göre yüksek güvenlikli sağlık kurumlarında koruma ve tedavi altına alınması kararı veriliyor. Ancak Barış konuşmıyor, kendi başına su içemiyor, yemek yiyemiyor, tuvalet ihtiyacını karşılayamıyor, sadece yardımla yürüyebiliyor. Karakol polisi evlerine gelmiş "Kendisini bu durumda götüremeyiz, götürmek istemiyoruz ama bu sorunu çözün. Hastaneye götürülmesi hâlinde aileden kimse yanına gelemez." denilmiş. Böyle bir uygulama ölümle eş anlamlıdır. Bu durumun acilen düzeltilmesi gerekiyor. Başkanlığınızı, Adalet Bakanlığını ve Sağlık Bakanlığını göreve davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılavuz...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2021 yılında yüzde 28'lik artışla 2,6 milyar dolarlık ihracat gerçekleştiren Mersin ihracatçı kentlerden biridir. Limancılık faaliyetlerinin çok yoğun olarak yapıldığı, lojistik kültürünün olduğu dış ticaret kenti Mersin'imizde Ana Konteyner Limanı projesinin hayata geçirilmesi hem ülkemiz hem bölgemiz hem de Mersin'imiz adına oldukça önemli olacaktır. Ülkemizin - stratejik sektörü kabul edilen- lojistik ve dış ticaret hacminin artırılması için, Mersin ve bölgenin ihracat kapasitesini ciddi anlamda artıracak olan, ülkemizin Akdeniz'deki stratejik üstünlüğünü destekleyecek olan Mersin Ana Konteyner Limanı'nın yer tespitinin bir an önce yapılarak yapımına başlanması beklentimizdir.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Barut? Yok.

Sayın Çelik...

SABAHAHAT ÖZGÜR SOY ÇELİK (Hatay) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Reyhanlı ilçemizde 11 Mayıs 2013 tarihinde hain terör örgütü tarafından gerçekleştirilen menfur saldırıda hayatını kaybeden masum 53 vatandaşımıza Allah'tan rahmet, acılı

ailelerine sabırlar diliyorum. Hain saldırının failleri yakalanarak en ağır cezayı almış olması bir nebze olsun yüreğimize su serpse de acımız hâlen ilk günkü gibi tazedir. Aziz şehitlerimizi ve kıymetli ailelerini asla unutmayacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Suzan Şahin...

SUZAN ŞAHİN (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde, 11 Mayıs 2013'te 53 kişinin hayatını kaybettiği ve çok sayıda kişinin yaralandığı 2 ayrı bombalı saldırının 9'uncu yıl dönümü. Acımız hâlâ taze. 11 Mayıs tarihi karanlık ellerin birlik ve beraberliğimize dokunmak için çalıştığı acı ve kara bir gündür. Reyhanlı patlaması sonrası sevgi, barış ve kardeşlik şehri Hatay'ımız oyuna gelmemiş, sağduyulu bir şekilde birbirine daha da kuvvetle kenetlenmiştir.

Buradan Reyhanlı'da hayatını kaybeden vatandaşlarımızı bir kez daha rahmetle anıyor ve bir daha bu acıların yaşanmamasını diliyorum. Patlamayı gerçekleştiren karanlık elleri, sebebiyet verenleri, arkasındaki güçleri, terörü, terör örgütlerini bir kez daha lanetliyorum.

Birlik ve beraberliğimizin bozulmasına asla izin vermeyeceğiz. Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Tokdemir...

İSMET TOKDEMİR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün annelerin ciğerinin yandığı, babaların evlatsız kaldığı, evlatların annesiz, babasız kaldığı, eşlerin eşsiz kaldığı, ocakların söndüğü, ailelerin dağıldığı ve kardeşin kardeşini hiç göremeyeceği son bakışın, Hatay Reyhanlı katliamının 9'uncu yıl dönümü. Reyhanlı'mızın ilçe merkezinde bombalı 2 aracın patlatılmasıyla 53 vatandaşımız şehit olduğu, 146 vatandaşımızın yaralandığı korkunç olayın, Türkiye'de yapılan en büyük terör saldırısı olarak kayıtlara geçtiği kara gündür 11 Mayıs. Cumhuriyet tarihimizin en kanlı terör saldırısının üzerinden tam dokuz yıl geçmesine rağmen, yaramız hâlâ ilk günkü gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMET TOKDEMİR (Hatay) - Yüreğimizi yakan, içimizi parçalayan hain terör saldırısında, hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, acılı ailelerine sabır, gazilerimize acil şifalar diliyor, terörün her türlüsünü lanetliyorum.

BAŞKAN - Sayın Beyaz...

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

12 Mayıs Dünya Hemşireler Günü. Covid salgınının üzerinden iki yılı geçmesine rağmen pandeminin kahramanı ilan ettiğimiz hemşireler ve sağlıkçıların özlük haklarıyla ilgili hâlâ bir çalışma yapılmadı; 2021 yılı sağlıkçı yılıydı güya. Hemşirelerimiz, döner sermaye

eşitsizliğinden, iş yükünden, uygulanan mobbinglerden, uzun çalışma saatlerinden, personel yetersizliğinden, görev tanımlamaların net olmamasından, hemşirelik mesleğinin değersizleştirilmesinden, hemşirelerin ve ailelerinin sosyal alanlarının olmamasından şikâyetçiler. Bu saydığım şikâyetlerden sadece birkaçı. Gelin, 12 Mayıs Hemşireler Günü haftasında sağlıkçılarımızın özlük haklarını ve maaş iyileştirmelerini yapalım, kahraman ilan ettiğimiz sağlıkçılarımızı enflasyona ve zamlara ezdirmeyelim.

BAŞKAN - Evet, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dokuz yıl önce bugün, 11 Mayıs 2013'te, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en kanlı 2'nci saldırısı olarak kayıtlara geçen, Hatay Reyhanlı'da düzenlenen 2 ayrı bombalı saldırıda şehit olan 52 vatandaşımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum. Terörü; El Nusra'sı, IŞİD'i, PKK'sı, ne kadar terör örgütü varsa hepsini lanetliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisinin adaletsiz tutumları devam ediyor. Son günlerde ortaya çıkan, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bir sözleşmeli personel alımı var, buraya 4.157 sözleşmeli personel alınıyor, bunun 150'si öğretmen. Burada torpil ve liyakatsizliğin ne kadar ayyuka çıktığını net bir şekilde görüyoruz. Bakın, size de burada sıralamaları söyleyeceğim: Normal KPSS puanında 1'inci sırada olan kişiye sözlü sınavdan düşük puan verilerek 175'inci sıraya geriletiliyor ve alınmıyor yani 150 kişi alınacak, 175'e geriletiliyor. Yine, bakıyorsunuz, 21'inci sırada olan kişiye 51 puan veriliyor sözlü sınavda 239'uncu sıraya kadar atılıyor. Buna karşılık ne yapılıyor? Sözlü mülakat... KPSS puan sıralamasında hiçbir şekilde aslında sıralamaya girmemesi beklenen 172'nci sıradaki kişi çok yüksek bir -sözleşme- mülakat puanı verilerek 1'inci sıraya getiriliyor. Yani 1'inci sırayı 175'e gönderiyorsunuz, çocuğu eliyorsunuz; 172'nci sıradakini de mülakatta verdiğiniz adaletsiz puanla 1'inci sıraya getiriyorsunuz, oturtuyorsunuz. Yine, 214'üncü sıradaki, 2'nci sıraya oturtuluyor ve alınıyor. 411'inci sırada olanı bile 3'üncü sıraya getiriyor bu adaletsiz sistem ve buna çocuklar isyan ediyor. Böyle bir şeyi kabul etmek mümkün değildir. Buradan tekrar Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını uyarıyoruz.

Bakın, gençlerimizi, daha doğrusu, milleti devletten soğutuyorsunuz; böyle bir tutum kabul edilemez, bu vicdansızlıktır, bu adaletsizliktir, bu yapılan şey ahlaksızlıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Yani bir empati yapsın arkadaşlar ya, kendi çocuklarının bu durumda olduğunu ve bu şekilde bu sınavlardan elendiğini düşünsünler, o zaman bakalım vicdanları bunu kaldırıyor mu? Biz işte bu nedenle İYİ Parti olarak diyoruz ki: "Bu mülakat sistemini kaldıracağız."

Şimdi, şehit aileleri, gaziler ve bakmakla yükümlü olduğu yakınlarına resmî ve tüm özel tedavi kurumlarında bazı muafiyetler tanınıyor, ilave ücret alınmıyor; bunu takdirle karşılıyoruz elbette. Devletimizin ve aziz milletimizin şehit ailelerine ve gazilere sahip çıkmasının da güzel bir örneği olarak kabul ediyoruz ancak şehit aileleri ve gazilerin kullandığı raporlu ilaçlardan dahi "ilaç farkı" adı altında ücret alınıyor olması ise üzüntü vericidir, bunu da hiçbir şekilde kabul etmek mümkün değildir. Diğer yandan, şehit yakınları ve gaziler ilaç farkı öderken Suriyelilerin ilaca erişimde herhangi bir ücret ödememesi, vatanın ekmeğini yemiş, suyunu içmiş bir Türk vatandaşının kabul edebileceği bir durum değildir. Hain terör örgütü PKK'yla vatan ve bayrak uğruna çatışırken canını vermiş şehitlerimizin aileleri ya da vücudunun çeşitli uzuvlarını kaybetmiş gazilerimiz, en temel ihtiyaç olan sağlık problemlerini gidermek için kullanmak zorunda olduğu ilaçlara "ilaç farkı" adı altında ücret öderken; savaştan kaçmış, ülkemizin dört bir köşesinde nargile keyfi yapan milyonlarca Suriyelinin ilaca ücretsiz erişebilmesi, bir Türk evladı olarak vicdanımızı sızlatıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) - Madem ki şehit aileleri, gaziler ve bakmakla yükümlü oldukları kişiler Türk milletinin başının tacıdır, o hâlde ilaç farkı ücreti kaldırılmalıdır. Şehit ailelerine ve gazilere ilaçlarda fark ücreti muafiyeti sağlanmalı, eczaneden hiçbir ücret farkı alınmamalıdır. Konuyla ilgili olarak Hükûmetin dikkatini çekiyor, hassasiyet ve ivedilikle gerekli çalışmaların yapılmasını da bekliyoruz.

Yine bu cümleden olmak üzere, Suriyeli sığınmacıların yol açtığı demografik, ekonomik ve toplumsal sorunlar giderek büyümektedir değerli arkadaşlar. Önü alınmazsa ülkemizde yirmi yıl içerisinde 35 milyona varan Suriyeli bir nüfus olacaktır. Bu durum, ülkemizin geleceği ve devletimizin bekası için son derece vahim ve tehlikeli bir durumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ERHAN USTA (Samsun) - Bu sebeple, grup toplantımızda Sayın Genel Başkanımızın da ifade ettiği gibi Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu önemli sorununun çözümünde istişare ve hatta bir uzlaşma zemini oluşturması gerektiğine olan inancımızı bir kez daha buradan tekrarlıyorum. Milletimizin çözüm beklediği bir meseleyi millet iradesini temsil eden Gazi

Meclisimizde konuşabilmek ve çözüme bağlayabilmek vatandaşlarımıza karşı biz milletvekillerinin mesuliyetidir. Özel bir oturumda ve milletimizin şahitliğinde meseleye bakışımızı ve çözüm önerilerimizi ortaya koyalım, el ele vererek memleketimizi bu girdaptan birlikte kurtaralım. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa Şentop'un bu çağrımızla gerekli ilgiyi göstermesini bekliyoruz, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 11 Mayıs 2013 tarihinde Hatay ilimizin Reyhanlı ilçesinde bombalı araçlarla gerçekleştirilen hain terör saldırısında 53 vatandaşımız katledilmiş, 146 vatandaşımız da yaralanmıştır. Bu menfur saldırının yıl dönümünde katledilen vatandaşlarımızı rahmet ve minnetle anıyor, masum vatandaşlarımızı katleden ve yaralayan terör örgütünü, arkalarındaki odakları, iş birlikçilerini şiddetle lanetliyoruz.

Sayın Başkan, Ukrayna-Rusya arasında yaşanan silahlı çatışmalardan dolayı ateş hattında mahsur kalan soydaşlarımıza insani yardım yapmaya devam eden devletimiz, aynı zamanda, bölgeden tahliye işlemlerini de aralıksız sürdürmektedir. Şimdiye kadar 15 bin civarında vatandaşımızı hava ve kara yoluyla tahliye ederek ülkemize gelmesini sağlayan devletimiz, Kırım Tatar Türk'ü ve Ahıska Türkü başta olmak üzere soydaşlarımızı kabilelerle getirerek onlara insani ve hür bir şekilde yaşam imkânı sağlamaktadır. Dün itibarıyla da 180 Ahıska Türkü soydaşımız daha ülkemize getirilerek Elazığ ilimize nakli gerçekleştirmiş ve geçici konaklama merkezinde soydaşlarımıza gerekli yer tahsisi yapılmıştır. Mazlumların duası, masumların umut ve sığınağı olan kadim devletimiz soydaşlarımızın, dindaşlarımızın ve bütün insanların her zaman yanında olacaktır; buna sonuna kadar inanıyoruz.

Sayın Başkan, engelli vatandaşlarımızın yaşam kalitesini arttırmak, fiziki ve sosyal yaşantılarındaki güçlükleri ortadan kaldırmak, toplumda engelli olmayan diğer vatandaşlarımızla birlikte kamu hizmetlerinden eşit bir şekilde faydalanmalarını temin etmek hepimizin ortak sorumluluğudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - 10-16 Mayıs Engelliler Haftası vesilesiyle, her bireyin bir engelli adayı olduğu bilinciyle farkındalığın en üst seviyede olması ve engelli vatandaşlarımıza toplum tarafından gerekli hassasiyetin, özenin gösterilmesinin gerekliliğini belirtiyor bu noktada herkesi duyarlı ve sorumlu olmaya davet ediyoruz. Bu vesileyle engelli

vatandaşlarımızın her şartta yanında olduğumuzu ifade ediyor, Engelliler Haftası'nı kutluyoruz.

Sayın Başkan, Yunanistan bir süredir devam ettirdiği uluslararası hukuku tanımayan tavrını savunma anlaşması gibi bir kılıfla örterek saldırgan politikalarına devam etmektedir. Türk hava sahasını zaman zaman ihlal eden, uluslararası sözleşmelere göre silahsız statüdeki adaları silahlandıran, batı trakya Türkleri ve terörle mücadele konularında hukuka uygun davranmayan, son yıllarda yapmış olduğu silah alımını tahrik edici seviyede arttıran ve düzensiz göçmenlere karşı uyguladığı insanlık dışı uygulamalarla gündemden düşmeyen Yunanistan, provokasyona devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Yunan Dışişleri Bakanı Dendias'ın Dedeagaç Limanı'nın ticari olmasını istemediğini, ülkelerindeki ABD askeri varlığından duyduğu memnuniyeti ve Yunanistan'ın Balkanlar'a bu kapsamda açılması gerektiğini Yunan Meclisinde ifade etmesi Yunan tarafının yeni bir tahrik edici hareketi, davranışı olmuştur. Barışa hizmet etmeyecek bu tarz saldırgan ve tahrik edici açıklamalar öncelikle Yunan toplumu tarafından irdelenmelidir. Yunanistan'ı bir kere daha sağduyuyla hareket etmeye, komşuluk ilişkilerine riayet etmeye ve saldırgan tutumundan derhâl vazgeçmeye davet ediyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, bugün, Reyhanlı katliamının yıl dönümü. 11 Mayıs 2013 günü maalesef bu katliamda 53 kişi yaşamını yitirmişti ve 249 kişi de yaralanmıştı. Ankara Gar katliamından sonra Türkiye'deki 2'nci büyük katliam olarak maalesef tarihin kayıtlarına geçti ve katliamdan sonra ancak bir buçuk yıl neticesinde dava açılabilirdi ve maalesef yine cezasızlıkla sonuçlandı. 53 insanın yaşamını yitirdiği olaydaki cezasızlık aslında bize birçok veriyi de veriyor. Reyhanlı'da çok büyük bir ihmal vardı, provokasyon vardı ve katliamdan önce Emniyet mensuplarına ihbar gelmesine rağmen hiçbir önlem alınmamıştı. O günkü yaralar hâlâ çok canlı, önümüzde duruyor. Ben yaralananları selamlıyorum ve yaşamını yitirenleri de saygıyla anıyorum.

Ahmet Say yaşamını yitirdi. Müzik yazarı, müzik eğitimcisi, folklor araştırmacısı ve edebiyatçı Ahmet Say'ı rahmetle ve minnetle anıyoruz. Fazıl Say başta olmak üzere, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, Bandırma'da verimli tarım arazilerine yapılacak 40 milyon metrekarelik organize sanayi bölgesinin inşaatına maalesef başlandı. Bölgede yaşayanlar çok ciddi tepki içindeler. Aslında, hâlâ bölgenin birinci derecede tarım arazisi olup olmadığına dair bilirkişi raporu çıkmadığı hâlde iş makineleriyle tarım arazilerine girilip çalışmaya başlandı bile. Güney Marmara dayanışması buna dair açıklamalarını yaptı, Balıkesir Mimarlar Odası buna itiraz etti fakat maalesef ülkede az kalmış tarım alanları da heder ediliyor ve kendi kendine yetemez hâlde gelen bir ülkeye dönüşüyor Türkiye. Tarım politikalarının öncelenmesine dair önlemlerin hayati olduğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tarımın öncelenmesi gerektiğine dair görüşlerimizi yineliyoruz. "Dağa taşta ekin ekin." demekle bu iş çözülmüyor, onu önceleyecek politikalara ihtiyaç var.

UNICEF Orta Doğu ve Kuzey Afrika Direktörü Adele Khodr "Milyonlarca Suriyeli çocuk Suriye'de ve komşu ülkelerde hâlâ korku, belirsizlik ve ihtiyaç içinde yaşıyor." açıklamasını yaptı. Ülke içinde 6,5 milyon, komşu ülkelerde ise 5,8 milyon çocuğun insani yardıma muhtaç olduğu çağrısı yapıldı ve vurgulandı. Açıkçası, on bir yıldır iç savaşın devam ettiği Suriye'de 13 bin çocuğun öldürüldüğünü de üzümlere not etmek isterim. Mültecilere dair tartışmaların yaşandığı bugünlerde özellikle "Savaş bitsin, geri dönsünler." diyenlere UNICEF hâlihazırda belirsizliğin devam ettiğini, hâlâ insani yardıma ihtiyacı olan milyonlarca çocuğun olduğunu söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tüm bu tartışmalar içinde savaşların yıkımlarının çok daha uzun bir zaman dilimine yayıldığı gerçekliğini ve mülteci sorununun neden değil, kirli savaşların bir sonucu olduğunu tekrar hatırlatmak istiyorum.

Sayın Başkan, RTÜK sansür kurulu olduğunu bugün bir kez daha ilan etti; Gezi'yle ilgili açıklamalar yapıldığı sebebiyle 4 televizyon kanalına ceza kesti, RTÜK iktidar adına ceza dağıtıyor. Bu Kurul üst kurul olmaktan çoktan çıkmıştır. Her geçen gün iktidar adına, siyasetçilerin konuşması sebebiyle verilen bu cezaları çok vahim buluyoruz. Türkiye'de basın-yayın özgürlüğünün olmadığını herkes biliyor ama RTÜK bunun altını çizmekten de geri kalmıyor.

Son olarak, infaz yakmaları meselesi çok vahim bir hâl olarak devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sincan Kapalı Kadın Cezaevinde Dilan Oynaş'ın infazı pişmanlık duymadığı için ertelendi; yine, Metin Güven aynı şekilde pişmanlık dayatmasını kabul etmediği için ertelendi; Ercan Yılmaz, Oltu Cezaevinde "Abdullah Öcalan sizin için ne ifade ediyor?" sorusuna cevap verilmediği için infazın ertelendiğini söyledi; Sevgi İlboğa da benzer sebeplerle...

Sayın Başkan, cezaevi idare kurulları yargı makamı değildir, kimseye pişmanlık dayatması yapılamaz, özel düşünceleri, siyasi düşünceleri sorulamaz. Şu anda cezaevlerinde yargı kararı olmadan açıkça hürriyeti tahdit suçu işlenmeye devam ediyor ve iktidar da bunu sadece izlemekle yetiniyor. Adalet Bakanlığını derhâl göreve çağırıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; dokuz yıl önce Reyhanlı'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan 53 vatandaşımızı saygı ve rahmetle anıyorum. Buna neden olan terör örgütünü kınıyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, 2021-2022 öğretim yılında 1 milyon 248 bin öğrencimiz taşınmalı eğitim kapsamına alındı. Bununla ilgili, taşıma ve yemek masrafı olarak 2022 yılı bütçesinde 6,3 milyar TL kaynak ayrıldı. Ancak köy okulları ve yatılı okulların kapatılması sonucunda 20.243 köy okulu kapatıldı ve 2002 yılında 521 olan yatılı okul sayısı da 286'ya düştü. Bunun neticesinde, çocuklarımızın ihtiyaçlarıyla ilgili, özellikle de yemek, temizlik ve hijyen ihtiyaçlarıyla ilgili hiçbir çalışma yapılmıyor ve görüntü facia. Bakın, ben gösteriyorum burada. Şu anda gösterdiğim yemek, çocuklarımıza reva görülen yemek; 6 milyar lira bütçe ayrılmış, çocuklarımıza reva görülen yemek bu. Eğer bu görüntü doğru değilse ben özür dileyeceğim. Eğer bu görüntü doğru ve bunu gerçekten çocuklarımıza reva görüyorsanız bu iktidarın yüzünün kızarması gerekiyor ama bırakın bu iktidarın yüzünün kızarmasını, iktidar gülen yüzlere tahammülü olmayan bir iktidar.

Bakın, Eskişehir'de 10 ile 24 Mayıs tarihleri arasında her türlü etkinlik, konser, festival yasaklanmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Neden, gerekçe ne? Asayiş içinmiş. Ya, gerçekten ciddi misiniz? Orada bir festival var, 10 bin bilet satılmış, Eskişehir en çok iç turizmin ilgi gördüğü bir yer. Vali diyor ki: "Yok, ben burada, bu tarihler arasında herhangi bir etkinlik görmek istemiyorum." Neden? "Asayiş yüzünden." diyor. Ya siz gülen insana gerçekten tahammül etmiyor musunuz? Siz gerçekten insanların huzur bulmasını istemiyor musunuz? Siz gerçekten insanların kendilerini rahatlatmaması için elinizden geleni yapmaya devam mı edeceksiniz? Ben, buradan, iktidara bir kere daha sesleniyorum: Müziğe düşman olan, kahkahaya düşman olan, huzura düşman olan, gülmeye düşman olan, kardeşliğe düşman olan iktidar, bir yıl içerisinde bu huyundan vazgeçmezse bu millet onu öyle bir sandığa gömecek ki kendi huzuru için, kendi geleceği için, kendi kaderi için, çocuklarının geleceği için AKP sandığa gömülecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Türkiye'de bunun başka çaresini bırakmamıştır iktidar.

Değerli arkadaşlar, şimdi suçu ve suçluyu övme. RTÜK ceza veriyor suçu ve suçluyu övdüğü için. Ne o? Özgür Özel konuşuyor, Gezi olaylarıyla ilgili siyasi görüşünü bildiriyor. Peki, ben siz soruyorum, gerçekten bundan dolayı ceza veriyorsanız, ya, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Fetullah Gülen'i, terör örgütünün başını öve öve bitiren lider değil miydi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Fetullah'ın savcısı Zekeriya Öz'ün dimdik arkasında duran lider değil miydi? Şu anda, bugün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan katil olan prensle kucaklaşıp ona övgüler yağdıran lider değil mi? Eğer birini yargılamak istiyorsa RTÜK, televizyonları, konuşanları, vekilleri, gazetecileri, yazarları değil, yargılayacaksanız Tayyip Erdoğan'ı yargılayın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Öncelikli olarak 11 Mayıs 2013 tarihinde Hatay Reyhanlı'da hayatını yitiren vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet ve mağfiret diliyorum. Terörle ve teröristle mücadelemiz kesintisiz bir şekilde ve kararlı bir şekilde ilanihaye devam edecektir. Bu mealde bütün güvenlik güçlerimize ve özellikle şu anda Pençe-Kilit Operasyonu'nu başarılı bir şekilde deruhte eden

Mehmetçik'imize üstün muvaffakiyetler diliyorum. Şehit olan bütün güvenlik güçlerimize de Allah'tan rahmet ve mağfiret diliyorum.

Şunu ifade etmek isterim ki Türkiye insanlığın vicdanıdır. Zalimlerin hasmı, mazlumların sığınak limanı ve hakikaten bu konuda bütün mazlumların umudu olan Türkiye'dir. Aziz milletimiz ve devletimiz, bu özelliğiyle dünya milletler ailesinde ve devletler ailesinde ön plana çıkmıştır. Bu mealde gerçekten bütün emperyal güçlerin kendi projelerini tatbik için bir terör koridoru oluşturmak için giriştikleri bu kanlı oyunlara kararlı bir şekilde "Dur!" diyen bir iktidar ve Türkiye söz konusudur. Bu mealde Irak'ta ve Suriye'de bölgemizi istikrarsızlaştırmak için vekâlet savaşlarına girişenlere her türlü cevabı verdik, veriyoruz ve vereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - 15 Temmuz 2016 hain, uluslararası darbe ve işgal girişiminin hemen akabinde Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtlarıyla teröre ve teröriste ve onların arkasındaki güçlere gerekli cevap verilmiş ve Türkiye'nin parçalanmasına ilişkin girişimlerin önüne geçilmiştir. Bu çerçevede, kimyasal silahlar kullanılması münasebetiyle ülkemize sığınan ve bugün yaklaşık 3 milyon 700 bin sığınmacının bulunduğu Suriyeli sığınmacılarla ilgili de bir güvenli bölge Suriye'de oluşturulmak suretiyle orada 2016'dan bugüne kadar 500 bin Suriyeli vatandaşın oraya, ülkelerine dönmeleri güvenli bir şekilde sağlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İnşallah, aldığımız tedbirlerle de 1 milyonun üzerinde Suriyeli sığınmacıların kendi ülkelerine güvenli ve onurlu bir şekilde dönmelerine Allah'ın izniyle bir süreç yönetimi içerisinde hep beraber şahit olacağız. Bu çerçevede ifade etmek isterim ki Sayın Cumhurbaşkanımız bunu başta Birleşmiş Milletler Genel Kurulu olmak üzere bütün platformlarda ve ikili görüşmelerde muhataplarına en isabetli bir şekilde ortaya koymuş ve bu konudaki kararlığımızı bütün dünyayla paylaşmıştır. Bu çerçevede kendi göbeğimizi kendimizin kestiği bir gerçektir. Uluslararası camiia bu konuda kendi yükümlülüklerini yerine getirmemektedir. Uluslararası camiaya bu konuda çağrıda bulunması gerekenlerin Türkiye'de sadece iktidara dönük...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ... sadece Hükümetimize dönük olarak çarpık ve yalan yanlış bilgilerle, sayılarla ve çarpıtarak bilgi vermesinin kesinlikle Türkiye toplumunun, Türk milletinin, halkımızın yararına olmadığını, kaotik bir durum oluşturmaya dönük bir provokasyonun ancak ayak sesleri olduğunu buradan ifade etmek isterim. Bu konuda, Türkiye insani olarak politikalarını ortaya koymuştur ve bundan sonra da millî menfaatlerimiz doğrultusunda, vatandaşlarımızın beklentileri doğrultusunda hareket edeceği muhakkaktır.

Yirmi yıldır asırlara sâri, büyük hizmet ve eserleri, icraatları ortaya koyarak gerçekten hayalleri gerçekleştirdik. Bu çerçevede, bireysel olarak insanımızın zenginliğini, refahını, özgürlüğünü artıracak, devletimizi daha da güçlü kılacak politikalarımızı Allah'ın izniyle kararlı bir şekilde ortaya koymaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son kez açıyorum Sayın Akbaşıoğlu.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Milletimizin yüzünü güldüreceğiz, huzur ve mutluluğunu hep beraber artıracamız.

Şunu ifade etmek isterim ki: FETÖ'yle mücadele edip onu devletten temizleyen liderin adı Recep Tayyip Erdoğan'dır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu bütün Türkiye de bütün dünya da bilmektedir, bunu en iyi FETÖ'cüler bilmektedir. FETÖ'cülerin partnerleri, AK PARTİ'yi FETÖ'cü olmakla suçlayanlardır.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye...

BAŞKAN - 60'a göre mi?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Soru sorarak Sayın Akbaşıoğlu'na söyleyeceğim FETÖ'yle ilgili falan değil de...

Sayın Çelik, AKP iktidarının sözcüsü bugün bir açıklama yaptı "Suriyeli göçmenleri Suriye'ye göndererek katillere teslim etmeyeceğiz." dedi. Sayın Grup Başkan Vekilinin dediği mi doğru, Sayın Çelik'in dediği mi doğru?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan ben de...

BAŞKAN - Arkadaşlar, soru-cevapla gidersek bu iş olmaz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ben soru sormayacağım. Bizi suçladı Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Şimdi, böyle bir usul yok ama kayıtlara geçtiği için ben de mecburen söz almak durumundayım. Önce cevap vereyim...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ben söyleyeyim, sonra siz...

BAŞKAN - Müsaade ederseniz Sayın Beştaş önce kalktılar, müsaade edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Buyurun.

BAŞKAN - Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, cümle...

BAŞKAN - Neyle ilgili söz talebiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bizi suçladı doğrudan çünkü biz onu söylüyoruz.

BAŞKAN - Sizi suçlamadı, size bir şey söylemedi ki. Ne dedi suçladı sizi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, dedi ki: "FETÖ'cülüğü buradan kaldıran biziz; bizi FETÖ'cülükle suçlayanlar onların ortağıdır." Biz suçluyoruz, evet üstümüze alındık. FETÖ'yü getiren kim?

BAŞKAN - O zaman buyurun, üstünüze alındıysanız kürsüden iki dakika.

Sataşmadan buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tamam alayım.

BAŞKAN - Yani "FETÖ'cü" değil de sataşıldığını düşünüyorsanız, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Öyle dedi.

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu cemaatle ilgili "FETÖ" dediğiniz ya da "paralel yapılanma" dediğiniz meseleyi bu ülkenin başına bela eden sizsiniz. Onlarla ortaklık yapan AKP iktidarındır. "Ne istediniz de vermedik?" diyen sizin Genel Başkanınızdır. "Beraber yürüdük bu yollarda." diyen sizsiniz. Şimdi bu konuda delilleri ya da açıklamaları ya da fotoğrafları ya da videoları herhâlde buraya getirmeye kalksak buradan uluslararası bir yol olur. Şimdi siz kendi içinizdeki bir parçayı bir süre sonra terör örgütü ilan edip onlara kendinizce savaş açıp sonra bu konudaki hukuksuzluklarınızı eleştirenlere "Onların ortağıdır." diyemezsiniz. Bir kere akıl var, izan var. Ya, bundan vazgeçin her şeyden önce. Siz burada dün gibi hatırlıyorum, onlar için özel yasa çıkardınız. Cemaati yargıya yerleştirmek için yasayı çıkararak sizsiniz. Sonra, aranızda bir çıkar çatışması oldu, ayrıldınız; şimdi, bu sefer onlarla sizin fotoğraflarınız hâlâ hafızalarda dururken, hâlâ çarşaf çarşaf sitelerde dururken, siz unutulma hakkı kapsamında mahkeme kararları alırken, başka partileri, muhalefeti suçlarken azıcık düşünmüyor musunuz ya? Hangimizin fotoğrafı var, hangimizin iletişimi var, hangimizin telefon irtibatı var, hangimiz "Ne istediniz de vermedik." dedik, hangimiz dedik ki: "Birlikte yürüdük biz bu yollarda." Ya, siz bu ülkenin başına bela

ettiniz. Siz ortaktınız ya, daha düne kadar ortaktınız; şimdi başkasını suçlamaya ne hacet. Yani böyle hamaset yapacaksınız diye halkı, toplumu bu konuda kutuplaştırmaktan vazgeçin ve bu konuda sözlerimiz bu kadardır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Evet, Sayın Akbaşıoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, açıkça sataşmalar ve saldırılar var.

BAŞKAN - Açıkça sataşmada ne dedi yani Sayın Akbaşıoğlu?

SALİH CORA (Trabzon) - "Beraber yürüdü." dedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Efendim, "FETÖ'yle beraber yürüdünüz." dedi.

BAŞKAN - O kadar çok şey söyledi ki yani.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Evet.

ERHAN USTA (Samsun) - Hepsi doğru ya! Doğru olan şeyin neresi sataşma?

Muhammet Emin Bey, doğru olan şey sataşma olmaz ağabeyciğim ya! Yanlış söyleyince "sataştı." diyorsunuz, doğruyu söyleyince "yine sataştı." diyorsunuz; nasıl olacak bu iş?

BAŞKAN - Buyurun Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - "Beraber yürüdük biz bu yollarda, beraber islandık yağın yağmurda, şimdi dinlediğim tüm şarkılarda bana her şey seni hatırlatıyor, bana her şey aziz ve asil milletimi hatırlatıyor." diye yola çıkan Recep Tayyip Erdoğan'dır. [AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; CHP sıralarından "Bravo(!)" sesleri, alkışlar(!)] Biz her zaman milletimizle yürüdük, milletimizle yürümeye devam ediyoruz.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Yav he he!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Biz ne PKK'yla ne DAEŞ'le ne DHKP-C'yle yürümedik, yürümeyiz, yürümeyeceğiz Allah'ın izniyle. (CHP sıralarından gürültüler)

KEMAL PEKÖZ (Adana) - FETÖ'yle, FETÖ'yle yürümediniz mi? Onu söylemiyor bak, onu söylemiyor!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Yahu, biz "FETÖ" diyoruz HDP'den ses çıkıyor, CHP'den ses çıkıyor. Biz FETÖ'nün ayağına basıyoruz hakikaten Millet İttifakı'nın bileşenlerinin gözyaşı akıyor. Hakikaten enteresan bir durum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ağlayan sensin, ağlayan sensin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Şunu ifade edeyim ki 2013'ten sonra fotoğrafı olanlar kimler?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Kim, kim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Biz bunları daha önce tartıştık burada. 17-25 Aralık 2013'ten sonra, FETÖ'nün FETÖ olduğu ortaya çıktıktan sonra kimlerin hâlâ fotoğraf verdiği, FETÖ'cileri cesaretlendirdiği, onların basın yayın kuruluşlarına giderek destek verdiği...

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Kim onlar kim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ... 15 Temmuz gecesinde, darbe ve işgal girişimi gecesinde FETÖ'yle beraber hareket edenlerin kimler olduğu millet tarafından çok iyi biliniyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Kim?

SALİH CORA (Trabzon) - Kendilerini zincirlediler, Bank Asyaya kendilerini zincirlediler.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Recep Tayyip Erdoğan FETÖ'yü devletten temizleyen lider olarak tarihe geçmiştir, bunu herkes, bütün dünya biliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçsin. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Arkadaşlar, müsaade edin, bakın, Sayın Grup Başkan Vekili ayakta.

SALİH CORA (Trabzon) - Bank Asyanın önünde yattılar.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sadece kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Hamaset yaparak suçu örtemezsiniz.

İSHAK GAZEL (Kütahya) - Onu yapmayı siz bilirsiniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Bu ülkede, bu ülkede FETÖ'nün kumpasında bu ülkenin Genelkurmay Başkanını hücreye atıp FETÖ'cü kalkışmayı yapan generalleri getiren AKP iktidarındır. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) - Yanlış bilgi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Asla!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Öyle bağırarak çağırarak olmaz bu işler.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, hiç bağırduğumuz, çağırduğumuz yok, benim sesim biraz güdür ve yüksektir, bunu herkes bilir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Şiir okuyarak olmaz... Şiir okuyarak olmaz...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu da haklılığımızın bir alametifarikası, bir delilidir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Suçluluk, suçluluk, haklılık değil o, suçluluk psikolojisi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Aynı zamanda şunu ifade etmek isterim ki -Sayın Özkoç, AK PARTİ sözcüsü Sayın Ömer Çelik'le ilgili bir şey ifade etti- bizim tarihimizde, bizim iktidarımız döneminde Boraltan Köprüsü faciası ve utancı yaşanmadı ve yaşanmayacak. Bunu ifade ediyorum... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Yüz kızarmazsa böyle konuşulur Sayın Başkan; her şey konuşulur, önce yüz kızaracak yüz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Biz Ömer Çelik'yle, Muhammet Emin Akbaşoğlu'yla, Recep Tayyip Erdoğan'ıyla bir ve beraber aynı doğruları ifade ediyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) - Haydi söyle gitsin, yuvarla gitsin, nasılsa yüz kızarmıyor, sorun yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - La Fontaine'den hikayeler!

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ancak dün farklı söyleyip bugün U dönüşü yapanlar tam da kendileridir. Bu husus kendilerini bağlar, onun da sözlerini kendisine iade ediyor, teşekkürlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Arkadaşlar, müsaade edin.

Buyurun, kayıtlara geçsin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sataşmadan söz almıyorum. Sataşmadan söz almaya gerek de duymuyorum ama Sayın Çelik'in ifadesini aynen söylüyorum. "Bu insanlar ölümden kaçarak ülkemize geldi, biz sığınmacıları katillere teslim edemeyiz." Muhammet Akbaşoğlu hem kendi lideri Erdoğan'ın hem de sözcüsünün söylemlerinden dahi haberi olmayan bir Grup Başkan Vekilidir.

BAŞKAN - Ben açıklama yapamıyorum değil mi burada, devreye giremiyorum?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tutanaklara geçsin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok açık şöyle: Sayın...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Haberi yoktu, burada var.

SALİH CORA (Trabzon) - Sığınmacıları katillere teslim eden, hangi siyasi partinin geçmişinde vardır, bir araştıralım, araştırma komisyonu kuralım.

BAŞKAN - Aşağıya inmem lazım.

Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tutanaklara geçsin. Sayın Başkan, ben de cevap vermeyeceğim ama biz dün ne söylediysek bugün de aynısını söylüyoruz, yarın da söyleyeceğiz. Onlar gibi her gün kendi kendimizi sıfırlayıp tekrar yeni bir şey söylemiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekillerine...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, bir şey söylemem gerekiyor: Bakınız, biz, Bulgaristan Jivkov'un zulmünden hakikaten ülkemize gelmek durumunda olan kardeşlerimizi nasıl kucakladık? (CHP sıralarından gürültüler)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ne yaptınız be, ne yaptınız?

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Jivkov'un kapısına çelenk koyan benim, ben.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Halepçe katliamından kaçan 500 bin Kürt kardeşimizi nasıl kucakladık?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Tabii, belli, kucakladınız. Tayyip Erdoğan'ın konuşması arşivlerde var.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Çarpıtma.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dinine, diline, ırkına bakmadan, Müslüman'ı, Hristiyan'ı, Yahudi'si, Ezidi'siyle, Alevi'siyle, Sünni'siyle nasıl insanlığımızı gösterdiyse bu insanlığımızı hâlâ gösteriyoruz ve göstereceğiz. Biz bu muhalefete rağmen gösteriyoruz ve göstereceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Buna cevap ver cevap, sözcü başka bir şey diyor, sözcü başka bir şey söylüyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bizim sözlerimizde bir çelişki yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Var, var, burada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Nasıl yok ya? Başından sonuna.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ancak çarpık bir bakış açısının, çarpıtmanın, çarpık bir anlayışın yansıması olarak kendinize malzeme çıkarmaya çalışırsınız.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bak burada, burada. Bak oku, oku, dünya lideri burada bak.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu sizin acziyetinizin ifadesidir, acizsiniz, acizsiniz, acizsiniz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bak kim bu, kim bu kim?

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekilleri...

MURAT EMİR (Ankara) - Yüz kızaracak, yüz! Yüz kızaracak Sayın Başkan, yüz kızarmazsa herkes konuşur.

BAŞKAN - Sayın Emir duyamıyorum seni, ayağa kalk sen de.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) -Kim bu kim?

BAŞKAN - Bir dakika arkadaşlar.

Sayın Aygun, lütfen, yerinizden de gösterebilirsiniz, ayağa kalkıp göstermenize gerek yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Grup Başkan Vekillerinin özelliği şudur: Bağırmağa gerek yok, çağırmağa gerek yok.

SALİH CORA (Trabzon) - Grup Başkan Vekili konuşuyor Başkanım, ne yapıyor ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Burası müsamere alanı değil, 23 Nisan çocukları gibi şiir okumaya da gerek yok, burada gerçekleri konuşacaksınız.

SALİH CORA (Trabzon) - Başkanım, Grup Başkan Vekili konuşuyor, ne yapıyor ya, yaptığı doğru mu? Grup Başkan Vekili konuşuyor, CHP milletvekili kürsüye çıktı, doğru mu? Bu nasıl bir hiyerarşi ya, CHP ne kadar dağıldı ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Kulağına sufle yapıyorlar onu bile doğru anlayamıyor. Ya ben net olarak söylüyorum, senin sözcünün bugünkü yaptığı açıklamayla senin açıklaman çelişiyor diyorum, adam bana masal anlatıyor, ne diyeyim yani?

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Farkı anlamıyor, ne yapsın?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Masalı anlatan sizsiniz, masalcılık yapan, işleri kurgu, kumpas, yalan ve algıyla ortaya koyan sizsiniz.

MURAT EMİR (Ankara) - Söz almıyor Sayın Başkan. Söz almadan konuşuyor Sayın Başkan Vekili.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Söz almadı!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, o Nebati'den utanmıyorsun, o resminden sen!

MURAT EMİR (Ankara) - Söz almadan konuşuyor Sayın Başkanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

MURAT EMİR (Ankara) - Hepsi orada!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Nebati'den utanmıyorsun! Şu resimleri görüp adama ekonomiyi emanet ediyorsun!

MURAT EMİR (Ankara) - Hepsi orada!

SALİH CORA (Trabzon) - Sizin yurt dışı temsilcinizin fotoğrafı nerede?

MURAT EMİR (Ankara) - Ya, azıcık mahcubiyet duysalardı bu sorunlar böyle konuşulmayacaktı.

BAŞKAN - Arkadaşlar, bir müsaade edin, tansiyonu yükseltmeyin. Dışarıda bir çay için rahatlayın, ihlamur da var, papatya çayı da olur.

MURAT EMİR (Ankara) - Azıcık mahcubiyet.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

Açalım mikrofonu Sayın Beştaş'ın, stenograf arkadaşlar yoruldu!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Akbaşoğlu defalarca "Acizsiniz." dedi. Buna cevap verme ihtiyacı duymuyorum ancak aralarında, parti yönetimi aralarında ve Genel Başkan arasında hakikaten son dönemlerde bütün hatlar karıştı. Galiba iyi bir yönetim ve iletişim mekanizmasını kaybettiler, ipin ucu kaçtı.

SALİH CORA (Trabzon) - Hiç alakası yok. Siz şu an cezaeviyle kontak kuramıyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bugün de Akbaşoğlu'nun kürsüden Recep Tayyip Erdoğan'ı övme seansını dinledik. Ya, övmeyin, yeter artık, gerçekleri söyleyin. O övdüğünüz Genel Başkanınız bugün ne demiş? Demiş ki, muhalefet partilerini yine hedef almış, "Allah'ın izniyle siz bu kardeşlerimizi geri gönderemeyeceksiniz." Ve devam etmiş, biraz önce aksini söyledi. Ya, önce bir iletişim kurun, WhatsApp grupları gelişti, Telegram grupları gelişti, haberlere bakın, birbirinizden haberiniz olsun, bari çelişmeyin.

SALİH CORA (Trabzon) - Bizim gönül bağımız var.

BAŞKAN - Ya, zorla gönderme...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Evet, buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Şunu çok açık bir şekilde ifade ettik. Bizim hiçbir yetkilimizin tepeden tırnağa açıklamalarında bir çelişki olmadığını kendileri de iyi biliyor ama kendi çelişkilerini, açmazlıklarını ve acizliklerini kapatmak için böyle bir çarpıtmaya başvuruyorlar.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Çelik açıkladı mı, açıklamadı mı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakın, 8-9 Nisan 2014 tarihinde Sayın Özkoç, Sayın Akşener 17-25 2013'ten sonra FETÖ'cülerle, FETÖ liderleriyle beraber fotoğraf veren tamamen sizsiniz, sizsiniz, sizsiniz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Ya, yapma eyleme ya, hayret ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bana "Sayın Akşener" demeyin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, sen Bakanına bak Bakanına, Nebati'ye bak.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Evet, Sayın Meral Danış Beştaş, sonuç itibarıyla 2013'ten önceki fotoğraflara atıf yapanlar 17-25 Aralık 2013'ten sonra FETÖ'nün FETÖ olduğu ortaya çıktıktan sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Kendi fotoğraflarınıza bak, kendi fotoğraflarınıza.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Neyin fotoğrafı ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Kim o fotoğraf, kim, kim?

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - FETÖ'nün FETÖ olduğu ortaya çıktıktan sonra 2014 tarihinde Amerika Birleşik Devletlerinde FETÖ imamlarıyla, liderleriyle beraber fotoğraf verenler sizsiniz, sizsiniz, sizsiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) - Başkan, siz anlıyor musunuz ne dediğini, biz anlamıyoruz da?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Kim var o fotoğrafta?

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Şimdi, Sayın Başkan, bunu ben sizden sataşma olarak...

BAŞKAN - Sayın Özkoç, size açık sataşma var, kürsüden söz veriyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Artık Sayın Grup Başkan Vekillerine de yerlerinden söz kullandırmayacağım, kürsüye.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; şimdi, bir insanın gerçekleri konuşması lazım. Amerika Birleşik Devletleri'nde görevlendirilmiş olarak arkadaşlarımızla gittiğimizde Grup Başkan Vekiliniz, sizin, AKP'nin Grup Başkan Vekili yanımda oturuyordu uçakta, tamam mı? Onlarla beraber gittiğimiz bütün arkadaşlarla görüşme yaptık. Sizin Grup Başkan Vekiliniz değil sadece, sizin Genel Başkan

Yardımcılarınızdan 7'si vardı o sizin söylediğiniz toplantıda. Aynı kişilerle, o aynı kişilerle görüşme yapıldı. 17-25 Aralıkta sizin lideriniz Tayyip Erdoğan'ın, Fetullah terör örgütü tarafından, çaldığı çırptığı paraların ortaya çıkarıldığı tarihtir. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) - O FETÖ itirafıdır.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) - O tarih sizin için bir terör olayı olabilir.

SALİH CORA (Trabzon) - Bu FETÖ'nün ağzı, kabul edilemez.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) - Sizin için bir terör olayı olabilir ama ben size dedim ki: FETÖ'cü imamlarla, FETÖ'cülerle bizim değil, sizin FETÖ'yle birlikte, Fetullah Gülen'le birlikte resim çektiren, yan yana olan bakanlarınız şu anda görevde.

SALİH CORA (Trabzon) - Sayın Başkan, bu FETÖ ağzı. Sayın Başkan, FETÖ ağzıyla konuşuyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) - O yüzden bir kere daha senin gözünün içine baka baka söylüyorum: Bizi FETÖ'cülükle suçlamak şerefsizliktir. Sen buna fazlasıyla layık olan bir insansın. (CHP sıralarından alkışlar)

İSHAK GAZEL (Kütahya) - Ama çok ayıp en son söylediğin. Hiç yakışmadı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Tamamen gerçekleri söylüyorum.

İSHAK GAZEL (Kütahya) - Yok, hayır, ayıp ediyorsun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Devam ederse devam etmeye devam edeceğim. Bu, bir şerefsizliktir.

MURAT EMİR (Ankara) - Ayakkabı kutularını da söyleyin, ayakkabı kutularını da söyleyin, ondan sonra...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Ayakkabı kutularından çıkan paraları söyleyin.

MURAT EMİR (Ankara) - Ayakkabı kutusunu da söyle, para sıfırlamayı da söyle, hepsini söyle.

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, kürsüye buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, hakikaten büyük bir telaş içerisindeyiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sesini yükseltme!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Şeref ve haysiyet yoksunu olan, şerefsiz ve haysiyetsiz olan ancak ve ancak yalan söyleyendir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Aynen öyle.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Aynen.

Bak, o yalan ve algı yönetimini ortaya koyan bizzat sensin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Aynen öyle, sensin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Yalan, haysiyetsiz ve şerefsiz olan yalan söyleyendir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Şeref ve haysiyetten yoksun sensin!

MAHİR POLAT (İzmir) - Sensin yalancı!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Hani burada... Bizim Grup Başkan Vekillerimiz, asla ve kata yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Senin bakanlarının Fetullah'la çekilmiş resimleri var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - 8-9 Nisan 2014 tarihinde Engin Özkoç bütün FETÖ'cü liderlerle beraber fotoğraf veriyor; 2013'ten önce değil, 17 Aralık-25 Aralık 2013'ten sonra.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Yalan söyleyen şerefsizdir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Yakışmaz bize, sizlere yakışır!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Önceki fotoğraflara atıf yapmayın. ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sen şerefsizsin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Haysiyetsiz ve şerefsiz olan ancak sensin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Şerefsizsin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sen yalan söylüyorsun. İşte, ispatı burada, ispatı burada, ispatı burada.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - 100 bin tane fotoğrafınız var FETÖ'yle be!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sen ispatlamazsan yalancısın, haysiyetsiz ve şerefsizsin. (CHP sıralarından "Aynaya bak, aynaya!" sesleri) Söylediğini aynen iade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Aynaya bak, aynaya baktığın zaman görürsün.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Arkadaşlar, bağırıp çağırması değil, bir avuç yüreği yok, yalancı bir adam. AKP Grubunun Grup Başkan Vekilliğinde şu anda oturuyor olması haysiyetli olmasını göstermiyor.

SALİH CORA (Trabzon) - Yalancıya söylüyor ama.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - O grupta kendi grubunun grup başkan vekili, o dönemdeki grup başkan vekili, milletvekilleri ve genel başkan yardımcılarıyla çekilen fotoğraflardan bahsediyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Alakası yok, alakası yok!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Beni dinle, sen beni bağirtarak susturamazsın.

SALİH CORA (Trabzon) - Delilli konuş.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Ben net olarak söylüyorum, diyorum ki: Yahu senin bakanlarının Fetullah terör örgütünün lideriyle beraber çekilmiş resimleri var.

SALİH CORA (Trabzon) - Senin Genel Başkanının da var ya, Bülent Ecevit'in de var ya.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Ya, sen kendi pisliğinden arınamamış bir adamsın da yüzün kızarmadan burada nasıl yalan söylüyorsun, onu açıklamam lazım.

BAŞKAN - Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Grup Başkan Vekillerini lütfen arkaya bekliyorum.

Kapanma Saati: 15.32

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/5/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın 2 Ekim 2018 tarihinde Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nda katledilmesine ilişkin davanın 7 Nisan 2022 tarihinde durdurulması ve Adalet Bakanlığının olumlu görüşü üzerine yargılama dosyasının Suudi Arabistan adli makamlarına devredilmesi yönündeki kararın incelenmesi, Adalet Bakanlığının olumlu görüşün hukuka uygunluğunun ve egemenlik haklarımız açısından doğuracağı sakıncaların araştırılması amacıyla 11/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 11/5/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; merhum Cemal Kaşıkçı cinayetine, canavarlığına ilişkin dosyanın Suudi Arabistan'a devredilmesi vatandaşımızı utandıran, itibarımızı aşındıran bir adımdır. Suudi Arabistan'la olan ilişkilerimizde eşi görülmemiş bir takla ve takiye gerçekleştirilmiştir. Bu manevranın ekonomik beklentiler nedeniyle yapıldığı anlaşılmaktadır. Kendi yarattığı ekonomik krizle baş edemeyen iktidar, döviz bulma adına soluğu yöneticilerini katil olarak tanımladığı bir ülkede almıştır. Delilleri ortaya koyarak cinayetin sorumlusunun Suudi Arabistan yönetimi olduğunu bütün dünyaya şamatayla duyuran iktidar, davayı faile devretmiştir. Sayın Cumhurbaşkanının o dönemdeki ifadelerinin hatırası hâlâ tazedir. Tüm bu isnatlara rağmen devletin en önemli egemenlik, hak ve işlevlerinden birisi olan yargı altüst edilip, hukuk çiğnenip dava dosyası adaletin hiçbir şekilde işletilmediği Suudi Arabistan'a yollanmıştır. Uluslararası gözlemcilerin nezdinde "Türkiye'yi daha cesur sanıyorduk." kanaati yaratılmıştır. İktidar bunun hesabını ve izahını vermek zorundadır. Bu nedenle, bir araştırma komisyonu kurularak, alınan karar incelenmeli, neden ve dinamikleri belirlenmelidir.

Biz, bölgemizdeki ülkelerle yok pahasına bozduğumuz ilişkilerin onarılmasına karşı değiliz ama hukuku iç ve dış politikaya alet etme ve nihayetinde Türkiye'nin itibarını sarsarak bu millete ağır maliyet yükleme alışkanlığına itiraz ediyoruz. Aslında, bu durum yapısal bir bozukluktur. Bu, esasen, Venedik Komisyonunun da daha 2017 Anayasa değişikliği yapılırken işaret ettiği gibi, diktatörlüğe dönüşmüş garabet başkanlık sistemiyle bağlantılıdır. Bunun

sonucunda Rahip Brunson rezaletini yaşadık, bizim için haysiyet kırıcı bir şekilde ülkesine yolladık. Keza, Deniz Yücel olayını gördük.

17'nci asırda Fransa'da hüküm sürmüş olan 14'üncü Louis'nin tabiriyle "Devlet benim, ben devletim." zihniyetini, biz, bugün cumhuriyete ihanet ederek yaşıyoruz. 15'inci Louis de "İktidar ve yasama gücü kayıtsız şartsız yalnız bendedir. Toplum düzeni de tamamen benden doğar. Ulusun hak ve menfaatleri yalnız benim elimdedir." diyordu. Ve bu zihniyete karşı verilen mücadele sayesinde, bugün, her çağdaş devletin benimsemiş olduğu kuvvetler ayrılığı ilkesi geliştirilmiştir. Bütün yetkilerin tek adamda toplanmasının devleti çökerteceği geniş kabul görmüş bir gerçektir.

Değerli arkadaşlar, maalesef, Türkiye'de artık hiçbir şekilde hukuktan ve adaletten söz edemiyoruz çünkü bağımsız mahkemeleri aşan bir güç yaratıldı. İktidar, Türkiye'nin kurucu üyesi olduğu, en önemli metnin yazılmasına geniş katkı sağladığı Avrupa Konseyi ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini de yok sayıyor. İktidar "NATO, Türkiye'nin uluslararası kimliğinin parçasıdır." ifadesini kullanmaktadır. Buna karşı çıkmıyoruz. Peki, Avrupa hukuk düzeninin temel sütunu olan Avrupa Konseyi ve değerleri uluslararası kimliğimizin neresindedir? Uzun süredir bu sorumuza cevap bekliyoruz. Maalesef 2022'de hâlâ ülkemizde yargı bağımsızlığı tartışması yapılmaktadır. Cumhurbaşkanlığı sistemiyle, kendinize ait zihniyetle Türkiye'yi getirdiğiniz nokta budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) - Sayın Cumhurbaşkanı dün yaptığı bir konuşmada hâkim ve savcılara seslenerek "Hiçbirinizi hukuk dışı yaklaşımla karşımda istemem." ifadelerini kullanmıştı. Her alanda söylem ile eylem arasındaki uçurum gün geçtikçe genişliyor. İktidar, hakikat ve gerçeklikten koptuğunun farkında değil. Güçlendirilmiş parlamenter sistem sayesinde hukukun üstünlüğü yeniden tesis edilecek, evrensel ilkeleri rehber alan bir adalet anlayışı tesis edilecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Abdullah Koç.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2 Ekim 2018 tarihinde Türkiye'de dünyada eşi benzeri olmayan vahşice bir cinayet işlendi. Bakın, bir hukuk devletinde olmaması gereken bir cinayet işlendi ve bu cinayet işlenirken göz göre göre Cemal Kaşıkçı Suudi Arabistan İstanbul Başkonsolosluğuna girdi ve korkunç bir şekilde katledildi. Peki, bu olay dünyanın neresinde bu şekilde gelişebilir? Ancak Türkiye'de olabilir. Neden

Türkiye'de böyle bir cinayet işleniyor? Neden bu kadar ülke arasında Türkiye gibi bir ülke seçiliyor? Nedeni şudur: Tek adam rejimi ve olmayan bir hukuk sistemi, bütün mesele budur, çünkü biliyorlar ki bu korkunç cinayet cezasız kalacak, bu korkunç cinayet tek adam rejimi nedeniyle sonra da cezayı işleyen ve mevcut olan katliamı işleyen insanlar cezasız bir şekilde ellerini kollarını sallaya sallaya kendi ülkelerine gidecek. Peki, daha sonra ne oldu? İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açıldı ve 6706 sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu'na dayalı olarak Türkiye bütün yargı yetkisini Suudi Arabistan'a devretti. Bu mümkün mü? Bu Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarında mümkün olan bir şey. Neden böyle bir şey yapıldı? Çünkü Türkiye'nin artık paraya ihtiyacı var, Türkiye toplumu yoksullaştı, Türkiye toplumu tamamen toplumsal anlamda, siyasal anlamda ve hukuk anlamında çok ciddi şekilde krizler yaşıyor. Peki, başka ne var burada? Burada bir hukuksuzluk daha var. Türkiye ile Suudi Arabistan arasında özel bir adli yardımlaşma anlaşması yok. Burada, Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa'nın 90'ıncı maddesine göre devre dışı bırakıldı ve tek adam rejimiyle bu mevcut olan yargı yetkisi adalet olmayan bir ülkeye devredildi. Bir "tweet" atan bir gencin sabahın erken saatlerinde polisin başına yığılmasıyla gözaltına alındığı, Gezi davasından binlerce yıl olacak şekilde ve aynı zamanda ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası veren bir yargıdan, Cemal Kaşıkçı'nın göz göre göre, hunharca katledilmesinde sessiz kalan ve devre dışında bırakılan bir yargıdan biz bahsediyoruz. Bu ancak ve ancak olursa Türkiye'de olur. Neden Türkiye'de olur? Çünkü vatandaşların yüzde 70'i yargıya inanmıyor. Uluslararası ölçeklere göre 138 ülke arasında 117'nci sırada yer alan bir ülkede ancak böyle bir şey olur.

Peki, başka ne olur? Kumpas davalarıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) - Kobani kumpas davası gibi onlarca siyasetçinin gözaltına alınıp tutuklandığı ülkede ancak bu olur. Gezi davasıyla onlarca kişiye ceza yağdırılan bir ülkede ancak bu meydana gelebilir. Bu başka hangi ülkede olabilir? Ekonomik krizin ayyuka çıktığı, toplumsal ve siyasal krizlerin artık yönetilemediği bir ülkede ancak bu olabilir. Bu nedenle, bu iktidar, adalet getirmek koşuluyla iktidara gelen Adalet ve Kalkınma Partisi bugün adaleti artık elindeki bütün güçleriyle kendi elinde bir sopaya çevirmiş ve toplumun önünde gerçek anlamda demokrasiyi rafa kaldıran bir aşamaya getirmiş durumdadır. Bu nedenle, mevcut olan Anayasa gerçekten şu anda çiğnenmiş durumda, rafa kaldırılmış durumdadır, bunun tek çözümü de seçimdir ve seçim ancak buna çözüm olabilecek.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mahir Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHİR POLAT (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun Cemal Kaşıkçı dosyasının Suudi Arabistan adli makamlarına devredilmesi üzerine vermiş olduğu araştırma önergesi üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2 Ekim 2018 Salı günü saat 13.00'te Cemal Kaşıkçı Suudi Arabistan İstanbul Başkonsolosluğuna girer, iki hafta boyunca Cemal Kaşıkçı'dan haber alınmaz. Uluslararası kamuoyu ayağı kalktıktan sonra Cemal Kaşıkçı'nın Türkiye topraklarında bir konsoloslukta hunharca katledildiği ortaya çıkar. Uluslararası basına ses kayıtları, cinayetin detayları düşer; Türkiye'de hiç kimse kılını kıpırdatmaz. Öyle uzman bir ekip tarafından bu cinayet işlenir ki içerisinde insan katletmeyle, insan bedeni parçalamayla, onu yok etmeyle ilgili uzmanlaşmış insanlar vardır. Bu insanlar peyderpey tarifeli uçaklarla ya da özel jetlerle gelirler; Türkiye'nin göbeğinde, İstanbul'da bir kişiyi katleder, cesedini de yok ederler.

Viyana Sözleşmesi hükümleri ortadayken Türkiye bunlarla ilgili hiçbir soruşturma yapmaz, bu insanlar ellerini kollarını sallayarak ülkeden çıkıp giderler. En sonunda ise olağan şüphelilerden bir tanesi, başkonsolos gider; yine bizim ülkede hiç kimse ses çıkarmaz, bunlar çıkıp giderler. Bütün bunlara rağmen dünyanın yüreğine su serpen bir açıklama yapılır: "Bu yargılama Türkiye'de yapılacaktır." Uluslararası hukuk normlarına göre yargılamanın İstanbul'da yapılacağı söylenir fakat günün sonunda bu yargılama Türkiye'de yapılmaz, Kaşıkçı'nın dosyası kendini katledenlerin kurduğu mahkemeler tarafından yargılanmak üzere devredilir değerli arkadaşlar. Gerçekten, kamuoyunun konuştuğu gibi bu davayı sattık mı? Bu dava karşılığında olmayan cesedi bile satacak duruma geldiyse Türkiye vay hâlimize diyorum. Tüm yönleriyle bunun açığa çıkması gerekiyor ve insanların bu Mecliste bununla ilgili töhmet altında kalmamaları için oy kullanmaları gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, Sayın Genel Başkanımızın sözleriyle seslenmek istiyorum, diyor ki: "Sayın Erdoğan, sen, Kaşıkçı davasında bu milletin, bu devletin egemenliğini sattın, Türkiye'nin onurunu Suudi Arabistan Başkonsolosluğunun bahçesine gömdün; utanmalısın." Bu kararı veren herkes utanmalı değerli arkadaşlar. Yani bugün bu Meclis bunu kabul etmezse, bu araştırma önergesini kabul etmezse bizim hepimizin de utanacağı bir durum ortaya çıkacak değerli arkadaşlar.

Yine, Sayın Erdoğan'ın sözleriyle Erdoğan'a seslenmek istiyorum: "Bunlar dünyayı enayi zannediyor, insanları enayi zannediyor; bu millet enayi değil, hesabını sormasını bilir." Evet, değerli arkadaşlar, bu millet enayi değil, kendi egemenlik haklarını belli bir anlaşma karşılığında, kapalı anlaşmalar çerçevesinde Suudi Arabistan'a devreden bu iktidara günü geldiğinde hesap sormasını bilir. Milletimiz enayi değil diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Yılmaz Tunç.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İyi Partinin Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesine ilişkin davanın durdurulması ve Suudi Arabistan adli makamlarına devredilmesi yönündeki kararla ilgili olarak Adalet Bakanlığı görüşünün hukuka uygunluğu ve egemenlik haklarımız açısından doğuracağı sakıncaların araştırılması amacıyla bir grup önerisi verildi; bunun hakkında söz aldım, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Cemal Kaşıkçı'nın 2 Ekim 2018 saat 16.40'ta Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğunda alıkonulduğu ihbarı sonrasında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı derhâl soruşturma başlatıyor. Tabii, mekânın diplomatik misyon dokunulmazlığı nedeniyle, Viyana Sözleşmesi'nin 31 ve 43'üncü maddeleri gereğince ilgili devletten izin talebinde bulunuluyor. Bu izin talebine cevap 15 Ekimde kabul edilerek izin veriliyor. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, derhâl sulh ceza mahkemesinin arama ve el koyma kararlarını gerekçe göstererek diplomatik temsilcilikte, konsoloslukta, konutta ve konsolosluğun araçlarında hemen incelemeye ve araştırmaya başlıyor ve delillere ulaşıyor. Toplanan bütün deliller neticesinde de kamu davası açılıyor. Dava devam ederken ikinci iddianame tekrar kabul ediliyor ve iki iddianame birleştirilerek İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2020/120 esas sayılı dosyasında, 26 sanık firari olarak yargılanmaya başlıyor. Sanıklar hakkında çıkarılan yakalama emirleri ve kırmızı bülten kararları, sanıkların Suudi Arabistan vatandaşı olmaları ve Türkiye'de yerleşik adreslerinin bulunmaması nedeniyle uzun süredir yerine getirilemiyor. Suudi Arabistan adli makamlarınca sanıkların Suudi Arabistan'da yargılamalarının yapılmakta olduğu, bir kişi hakkında iki yerde dava görülemeyeceği, bu nedenle davanın devri talep ediliyor ve iddialar değerlendirildikten sonra sonucundan Türk adli makamlarına bilgi verileceği bildiriliyor. İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesi de Adalet Bakanlığından davanın devri konusunda olumlu görüş aldıktan sonra 6706 sayılı Kanun'un 24'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrası gereğince davanın durmasına, dosyanın Suudi Arabistan'ın adli makamlarına devredilmesine karar veriyor. Karara itiraz ediliyor, itiraz reddediliyor ve kesinleşiyor.

Değerli milletvekilleri, 6706 sayılı Uluslararası Adlî İş Birliği Kanunu'nun 24'üncü maddesi bu hususu açıkça düzenliyor. Buna göre: "Kovuşturmanın devri talebinin kabul edilmesi üzerine durma kararı verilir. Sanık hakkında yabancı adlî merci tarafından mahkûmiyet kararı verilmesi durumunda düşme kararı verilir. Mahkûmiyet kararı dışında bir karar verilmesi durumunda, buna ilişkin kararın gerekçesi değerlendirilmek suretiyle kovuşturmaya devam edilebilir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamamlayınız.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Şimdi, değerli milletvekilleri, biraz önce burada söz alan arkadaşlarımız "Yargı yetkisinin devri." dediler, artık dosyanın kapatıldığını iddia ettiler; burada dosyanın, davanın düşmesi söz konusu değil, durma kararı veriliyor. Eğer yabancı mahkeme burada mahkûmiyet kararı vermez ise dava kaldığı yerden devam ediyor, davanın düşmesi diye bir durum söz konusu değil. Cemal Kaşıkçı cinayetinin delillerinin toplanması noktasında ve bu cinayetin üzerine gidilmesi noktasında, Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere bütün milletimizin gözü önünde ve bütün dünyanın gözü önünde bu husus cereyan etti ve Türkiye'nin bu konudaki hassasiyeti bütün dünya tarafından bilinmekte ve sanıklar hakkında dava açıldı, firari sanıklar... Davanın zaman aşımına uğraması mı daha riskli...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Bitiriyorum, son cümle Başkanım, son cümle, önemli.

BAŞKAN - Ama ilave ek sürenizi verdim.

Teşekkür ediyorum Sayın Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Son cümleydi.

BAŞKAN - Kayıtlara geçirin.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) - Durma kararı veriliyor. Kanun açık, eğer mahkûmiyet kararı Suudi Arabistan adli makamlarınca verilmez ise dava kaldığı yerden devam edecektir. Kaldı ki Anayasa 138 gereğince bir yargı kararı hakkında da burada araştırma yapmamız mümkün değil.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, öneriyi okutup işleme alacağım.

11/5/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/5/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Daniş Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Mayıs 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (18461 grup numaralı) mültecilerin sorunlarının ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/5/2022 Çarşamba günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de şu sıra çok konuşulan göç meselesi ve göçmen sorunu, artık Türkiye'nin yapısal bir sorunu hâline gelmiş durumdadır. Suriye savaşı başladığı günden bugüne kadar AKP iktidarı resmen Türkiye'ye bir göç akınını teşvik etmiştir. Bunu neden yaptı? Çok açık ve net: Mültecileri kendi politikaları için araçsallaştırmak için yaptı, bu kadar açık ve yalındır.

Hatırlayacak olursanız, Türkiye'de özellikle "Tampon bölge, uçuşa yasak bölge, güvenli bölge" adı altında Türkiye'de yaşayan Kürt halkıyla onun coğrafyası ve Suriye'deki Kürt coğrafyası arasında bir Arap kuşağı yaratmak istedi yani bölgedeki demografik yapıyı değiştirmek için âdeta bir göç akınını Türkiye'ye teşvik etmiştir ama gelinen noktada görüyoruz ki ne bunlar gerçekleşebildi ve şu anda göç sorunu, bu yapısal sorun Türkiye'nin büyük bir kanayan yarası hâline gelmiş durumdadır. Sadece bu mudur nedeni? Hayır. Biliyorsunuz, Türkiye aynı zamanda Avrupa Birliğiyle çeşitli uluslararası sözleşmelere imza atmış ve bu sözleşmelerin çeşitli yükümlülükleri var; bu yükümlülükleri yerine getirmedi. Örneğin, AİHM kararları Demirtaş, Kavala için uygulanmadı ve bunlara karşı bir yaptırım uygulanmaması için de sürekli mülteci kartını masaya koydu ve dedi ki: "Yunanistan kapılarını açarız, bilirsiniz." şeklinde sürekli mültecileri bu şekilde bir şantaj unsuru olarak kullandı; işte AKP'nin mülteciseverliği bu kadardır.

Evet, keşke sadece bununla kalınsaydı, Türkiye'de hakikaten onur kırıcı, rencide edici, aynı şekilde bir ticaret malzemesi hâline de getirmek istediler göçmenleri. Bizzat bu ülkenin Cumhurbaşkanı olan şahıs Merkel'e dedi ki: "Merkel, paralar nerede?" Yani "Sen parayı

verirsen biz, Türkiye'yi bir göç merkezi hâline getirebiliriz..." Bu, utanılacak bir şeydir, yerin dibine sokar bir Cumhurbaşkanı ama nafile.

Göçün nedenlerini hepimiz çok iyi biliyoruz. Göç savaşların, çatışmanın, açlığın ve yoksulluğun sonucu ortaya çıkar ve tabii ki göçten en fazla sermayedarlar ve işverenler faydalanır çünkü ucuz iş gücüdür ve yerli iş gücünü de ucuzlatan bir şeydir aynı zamanda göç. Peki, burada bir tek bunlar mı var? Hayır. Bu göç meselesinde bizi bekleyen önemli tehlikeler var. Bakın, son zamanlarda siyasette farklı kesimlerde farklı görüşlerle göç sorunu dile getiriliyor değil mi? Evet. Peki, iki görüş ve iki yaklaşım çok tehlikeli, biri diyor ki: "Bu ülkeye ırkçılığı kışkırtacağız yani bir Arap düşmanlığı, bir göçmen düşmanlığı yaratacağız." yaklaşımı var. Diğer yaklaşımsa "Hiçbir şekilde geri göndermeyeceğiz." diyen ki bunu, bu görüşü AKP iktidarı temsil ediyor ama her gün de geri gönderme projeleri yapıyor. Bakın, İdlib'de iskân politikası şeklinde niteleyebileceğimiz briket evler bir günde inşa edilmedi. Bu briket evler niye inşa edildi? Göçmenler geri gönderilsin diye ama bugün bizzat Cumhurbaşkanı dahi yaptığı açıklamada "Biz kimseyi geri göndermeyeceğiz." diyerek aslında göçmenlere yalan söyleniyor ve alay ediliyor.

Yine, göçmenlik meselesi hatırlayacaksınız, geçtiğimiz ağustos ayında Ankara Altındağ'da Suriyeli bir göçmen katledildi ve o zaman bir program denemesi yapıldı. Bugün Türkiye'de iflas etmiş olan bu iktidar kaotik bir şekilde seçimlere girmeye hazırlanırken yarın öbür gün "sığınmacı sorunu" adı altında burada, Suriyelilere karşı kışkırtıcı provokasyonların önünü açma olasılığını Altındağ örneğinde gördük.

Peki, bütün bunlar karşısında ne yapılmalı? Bir kere bütün siyasi odaklar Türkiye'nin içinde bulunduğu bu tehlikeli durumun farkına vararak ırkçılığın ve ilkel milliyetçiliğin geliştirilmesinin önüne geçmeli, sorumluluk sahibi olmalı. Bir yangın bu ülkeyi sardığı zaman o yangını söndürmeye hiç kimsenin artık gücü yetmez. Bu ciddi bir iştir, herkes bu ciddiyetle bu soruna yaklaşmak zorundadır. Burada yapılacak şeyleri biz bu sıralardan çok ifade ettik, bu kürsüden çok ifade ettik. Bir kere, Türkiye'de bir mülteci yasası üzerinde çalışılmalıdır, detaylı bir çalışma yapılmalıdır. Kolluk kuvvetlerinin inisiyatifine bırakılmamalı birçok şey, sivil kurumlar oluşturulmalıdır bu manada. Ayrıca "sınır ötesi operasyonlar" adı altına Suriye'nin içişlerine müdahaleden, savaşı kışkırtan politikalarından derhâl vazgeçilmelidir. Göçle mücadele etmenin en temel yolu, barışı ülkede, bölgede, Suriye'de tesis etmeye katkı sağlamaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

TULAY HATİMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - Göçmenler araç değildir, bu bilinmeli. Ona göre, uluslararası kriterlere göre muamele görmelidir göçmenler. Geri gönderme mutlaka ve

mutlaka gönüllülük esasına dayanmalıdır. Güvenlik ve barınma hakları uluslararası göçmenlik kriterlerine göre planlanmalıdır, başta AB ülkeleri olmak üzere, bütün dünya bu konuda ciddi bir şekilde sorumluluk almalıdır

Ve son söz olarak şunu söylemek isterim: Özellikle bu son günlerde kışkırtılan bu göçmen sorunu yeni bir sorun değil, ülkenin hakikaten yapısal sorunu ve bu sorunla mücadele etmek için bunu hiç kimse bir seçim yatırımı gibi düşünmeye sakın ve sakın kalkmasın. Hakikaten bu ateş bütün bu ülkeyi sarar ve yakar. Bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi hakiki bir sorumluluk almak zorundadır.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; göçmen, mülteci ve sığınmacılar hakkındaki grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ'nin belirgin bir göç politikasının olmadığını görüyoruz. "AK PARTİ'nin belirgin bir göç politikası neden yok?" diye sorduğunuzu düşünüyorum, "Nereden bu kaniya vardınız?" diye sorduğunuzu görüyorum. Çünkü geri ve yoz bir kişisel mantığı, günlük söylemleri, talimatları "A-Ka-Pe"nin göç politikasını ortaya çıkarmaktadır. Kamuoyuyla paylaşılan, bilim çevrelerinde tartışılan, değişik toplum ve devlet kesimlerinin üzerinde antant kaldığı bir metin ortaya çıkarılamamıştır. Aslında, bu, politikasızlıktan başka bir şey değildir.

Değerli arkadaşlar, cumhuriyetin yerleşmiş bir göç politikası vardı, bunu titizlikle uyguluyordu ancak AK PARTİ iktidarının ensar-muhacir ikilemiyle açıkladığı olay, aslında emperyalist güç stratejisi olan tam bir stratejidir. AK PARTİ, 2011'den itibaren İhvanı stratejisini ithal göç politikalarıyla uyumlaştırarak bugüne kadar tatbik etmiştir.

Çok değerli milletvekilleri, bununla beraber, Suriye'de 3 harekât bölgemizde ve İdlib'de 6 milyon Suriyeli bizim insanlarımız tarafından beslenmektedir. Altyapısından eğitimine, sağlığına, yönetimine, güvenliğine, her şeyine biz bakıyoruz. Ayrıca en az 40 bin kişilik bir ordu besliyoruz. Türkiye'nin Suriye nüfusu bölgesinde ticari ve ekonomik faaliyetleri konusunda pis kokular geldiği de söylenmektedir. "A-Ka-Pe"nin bölgenin ekonomisini, ticaretini hangi yandaşlara peşkeş çektiği sorgulanmaktadır.

Tüm göçmen ve mülteci sayısı bugün yaklaşık 8 milyon olmuştur. Bunların maddi ve manevi tüm yükleri iktidar tarafından bizim ülke insanlarımızın omzuna yüklenmiştir. Bugün, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener, grup konuşmasında göç meselesine değinerek, çeşitli atıflar

yaparak, önerilerimizi de sunarak 2053 yılında Türkiye'de Suriyelilerin sayısının 35 milyon olacağına dikkat çekmiştir "Derhâl bir ulusal göç politikası oluşturulmalı." demiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu politikalar oluşturulduktan sonra Suriye yönetimiyle diyalog kurulmalı ve Suriyeliler kendi vatanlarına mutlaka gönderilmelidir. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütüyle hukuki zeminde ilişkiler geliştirilmelidir. Başta seçim çevrem Adana olmak üzere tüm şehirlerimizde acilen gettolaşmanın önüne geçilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) - Başkanım...

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) - Bugün, artık, geçici koruma statüsünü ve düzensiz göç hareketliliğini belirleyen Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu üzerinde gerekli değişikliği yapmanın zamanıdır. İstisnai vatandaşlık uygulamalarında istisnalar gözden geçirilmeli, asla istisnai vatandaşlık verilmemelidir. Göçmen yoğunluğu hiçbir kent veya mahallede yüzde 25'i aşmamalıdır. Seyreltme çalışmaları yapılarak hemen hayata geçirilmelidir. Güzel memleketimizi yol geçen hanına çevirdiniz. Buradan uyarıyorum: Yakın gelecek büyük olaylara gebe olmadan önlem alalım. Bunu hiçbir Türk vatandaşı istemiyor ve hak da etmiyor. Nitekim milletimizin yüzde 87'si göçmenlerin ivedilikle ülkemizden gönderilmesini istiyor, ne var ki AK PARTİ iktidarı bir haftada 3 farklı görüş beyan ediyor ve milletimizin aklıyla dalga geçiyor. Böyle devlet yönetilir mi?

Milletimizin kürsüsünden iktidarı bir kez daha uyarıyorum: Kadim Türk yurduna daha fazla zarar vermeyin ve ülkemizi şahsi ikballerinizle yönetmekten vazgeçin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çulhaoğlu.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Levent Gök.

Sayın Gök, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok önemli bir konuyu görüşüyoruz. Siyasal, ekonomik, kültürel, sosyolojik, insani açıdan değerlendirilmesi gereken pek çok konu var. Endişem şudur ki... Bu sorunun çözülememesi ve giderek toplumda artan kutuplaşmaların toplumlar arası nefrete, ırkçılığa ve şiddet olaylarına dönüşmesi tehlikesi karşısında Türkiye'nin içinden çıkılmayacak bir sürece doğru sürüklenmesinden büyük bir endişe ettiğimi ifade etmek isterim. O nedenle bu sorun konuşulurken bu sorun görmezden gelinemeyeceği gibi insani boyutunun da asla gözden

kaçırılmaması gerekir. Çünkü ortada hem insani bir sorun var hem de siyasi bir sorun var. Siyasi sorunun en büyük müsebbibi, Suriye iç savaşının tarafı olmanın ağır bedelini Türkiye'ye ödeten bu iktidardır değerli arkadaşlarım. Kapılar açılmış, "Gelen gelsin." denilmiş ama dünya nüfusunun yüzde 3'ü göçmenken ülkemizde dünya ortalamasınının 4 katı bir oranda mülteci, sığınmacı ya da geçici koruma altındaki yurttaşların gelmesine neden olan bir politika izlenmiştir. Böyle bir politika dünyanın hiçbir yerinde yoktur. Avrupa'nın, gelişmiş ülkelerin tavrı bakabilecekleri kadar mülteci almaktır. Örneğin, bu konuda Almanya 1 milyon 800 bin mülteciyi kabul etmiş ve onun gereklerini yerine getirerek geçen yıl 23 milyar euro harcamak suretiyle entegrasyonlarını ve sorunların çözümü konusunda önemli bir aşama kaydederek neredeyse mülteci sorununu bitirmiştir. Oysa Türkiye kapılarını açarken bugün dahi resmî rakamlarca 5 milyon mu, 6 milyon mu, 8 milyon mu olduğu konusunda net rakamların ortaya konulmadığı bir ülkede, Avrupa Birliğiyle 3 milyar euro, artı, 3 milyar euroya anlaşmak suretiyle derin bir kaosun içerisine Türkiye sokulmuştur. Bu süreç sonuçlandırılmalıdır, insani açıdan sonuçlandırılmalıdır ama Hükûmetin politikasızlığı her alanda vardır.

Sayın Fahrettin Altun geçen ay "Nereden gelirlerse gelsinler mülteciler Türkiye'de gerçek bir cennet buldular." diyor. Cumhurbaşkanı kısa aralıklarla yaptığı çok değişik açıklamalarla bir kısmının gönderileceğini, sonra hiçbirinin gönderilmeyeceğini, sonra briket evler yapıldığı zaman 1 milyon Suriyelinin gönderileceğini ama bugün de bakıyoruz ki yine hiçbirinin gönderilmeyeceği noktasına tekrar varabiliyor. Bu, tam anlamıyla bir politikasızlıktır, tam anlamıyla bir kaostur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

LEVENT GÖK (Devamla) - Hele İçişleri Bakanı... İçişleri Bakanı olaya emek sömürüsü üzerinden bakıyor ve diyor ki: "Bunları gönderirsek en çok sanayiciler ağlayacak." diyor. Yani Türkiye'ye gelen göçmenlerin, mültecilerin bir ucuz işgücü olarak kullanıldığını da ne yazık ki itiraf ediyor. Bunların her biri insan haklarına aykırıdır değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bu konuda, çözümü konusunda Türkiye'nin yapabileceklerinin ötesinde, daha çok bir devlet politikasına ihtiyacımız var. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliğinin bu konuda kuruluş tüzüğünde yer alan ve görevleri arasında bulunan şu maddeyi, geçici koruma altındaki bireylerin Komiserliğin yetki alanına girdiğini hatırlatarak Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliğini, bu konuda, topluları uzlaştırma ve yeniden yerleştirme programı çerçevesinde, derhâl göreve davet etmeliyiz değerli arkadaşlarım ve Hükûmet bu politikalar konusunda samimi olmalı, bir yandan insani sorunu çözmeye yeltenirken bir yandan da Türkiye'de siyasi sonuçları olacak olaylara, kaosa neden olmamalı.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Atay Uslu.

Sayın Uslu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sığınmacılar konusunda artık meselenin sığınmacılar, göç ve iltica olmadığına dair tablo her geçen gün netleşiyor; AK PARTİ'ye karşı, Cumhur İttifakı'na karşı, Türkiye'ye karşı operasyon olduğu net. Çünkü siyaseti zehirleyen nefret dilinin, yine sığınmacılarla ilgili yalan ve yanlış bilgilerin kamuoyunu manipüle ettiğini net bir şekilde görüyoruz. Görülmelidir ve bilinmelidir ki "Mevzuubahis göç ise provokasyon meşrudur." anlayışını benimseyen siyasetin ömrü seçimle sınırlıdır. İrkçı öfkenin kabartılmasından geriye sadece tarihsel utanç sayfaları kalır. CHP tarihindeki 1945 Boraltan kara lekesi, CHP tüm Aras Nehri'nin suyuyla yüzünü yıkasa yine çıkmaz.

Değerli milletvekilleri, bugün HDP sığınmacılarla ilgili bir önerge veriyor. Ancak aynı parti Rakka, Deyrizor, Haseki'den gelen sığınmacıların PKK ve PYD terör örgütünden kaçtığını ifade edemiyor; aynı HDP, Suriye'yi kadınlara, çocuklara ölüm tarlası hâline getiren Esad'a, PKK'ya, YPG'ye, PYD'ye bir çift söz söyleyemiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CHP bir rapor yayınladı, Sayın Kemal Kılıçdaroğlu da ön sözünü yazdı. Kemal Bey'in söylemlerine ve rapora baktığımızda, Kemal Bey'in raporu okumadığını görüyoruz. Bunu neden söylüyorum? Raporda diyor ki: "İnsanların siyasi görüşü nedeniyle hayatları tehlikeye düşerse sınır dışı edilmez." Peki, Kemal Bey ne diyor? "Davul, zurnayla geri yollayacağız." diyor. Raporda diyor ki: "Sığınma bir insan hakkıdır." Peki, Kemal Bey ne diyor 2014'teki konuşmasında? "Suriyelileri vatana kabul etmek ihanettir." diyor. Raporda ne diyor? "Mültecilerle ilgili belediyeler çalışma yapmalıdır, bu alanda daha çok hizmet ortaya konmalıdır." diyor. Ama CHP'li Bolu Belediyesi ne diyor? Arkadaşlar, hangi CHP'ye inanacağız?

Bakın, geçen hafta Kemal Bey "kaçak sığınmacılar" ifadesini kullandı. Acaba terminolojiyi bilmediği için mi, kamuoyunu provoke etmek için mi kullandı? Kaçak ve sığınmacı yan yana gelecek kelime mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yollayacağız da bir slogan, göç hukukunun da bir dili vardır arkadaşlar. Göç hukukunda "yollayacağız" diye bir terim yoktur, gönüllü geri dönüş vardır.

Bakın, biz ülkemizde geçici koruma statüsünde bulunan sığınmacıların güvenli, huzurlu, gönüllü ve onurlu bir şekilde dönüşlerinden yanayız, bununla ilgili çalışmalar yapıyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Kandırmayın, kandırmayın halkı! Halkı kandırmayın! Yapamazsınız, halkı kandırmayın! Halkı birbirine düşman etmeyin!

ATAY USLU (Devamla) - Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, G20 zirvesinde de Birleşmiş Milletler kürsüsünde de "Gelin, güvenli bölge kuralım." dedi. Uluslararası kuruluşlar, inisiyatifler buna "Evet." demedi. Ancak ne yaptık? Biz kendi çözümümüzü kendimiz uyguladık. Bugüne kadar 500 bin Suriyeli kardeşimiz gönüllü ve onurlu bir şekilde döndü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Barış gelmeden kimse dönemez. Barışı savunun önce. Savaşa benzin dökmeyin.

ATAY USLU (Devamla) - Yapacağımız çalışmalarla 1 milyon sığınmacının daha gönüllü, güvenli geri dönüş süreçlerini başlattık arkadaşlar.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) - Her AK PARTİ milletvekili üçer sığınmacı alsın evine!

ATAY USLU (Devamla) - Değerli milletvekilleri, siyasete düşen görev süreci provoke etmek değildir, süreci yönetmektir.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Mültecileri kullanmaktan vazgeçin.

ATAY USLU (Devamla) - Bu sorunu asla yok saymıyoruz, insanca ve hukuki olarak yönetiyoruz ve buna talibiz. Göçmenleri âdeta sömürerek oy devşirmek isteyenler Avrupa'da çok.

Bakın, Avrupalılar bu dili göçmenlere karşı, Müslümanlara karşı ve Türklere karşı kullanıyor. "Türkler, Müslümanlar Avrupa'yı işgal edecekler; defolun!" söylemiyle "Yirmi yıl sonra Suriye istilası" demek arasında ne fark var? Bir fark var mı? Her ikisi de bir provokasyondur, her ikisi de acizliktir değerli arkadaşlar. Binlerce yıla kök salmış, nam salmış Türklüğü bir hikâye uydurarak provokasyonla imtihan etmek ne sosyal demokratlıktır ne milliyetçiliktir; olsa olsa kirli mihrakların oyuncağı olmaktır.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın hatip konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisinin sığınmacılarla ilgili raporuna atıf yaptı, Sayın Genel Başkanımızın konuyla ilgili açıklamalarına atıf yaptı ancak bunların hepsini bağlamından kopararak değerlendirdi. Sataşma nedeniyle söz istiyorum efendim.

BAŞKAN - Sataşma değil ama yerinizden İç Tüzük 60'a göre söz verelim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Sataşmadır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sataştı, ne söyledi efendim? (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bu söylediklerinizin hiçbirinde sataşma yok, "Bağlamından kopardı" diyorsunuz Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Sayın Başkan, bir saniye efendim. Sataşmadır Sayın Başkan, rica ediyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) - "Bilmiyor." dedi ya, "Anlamıyor kanundan." dedi.

BAŞKAN - Bakın, yerinizden istiyorsanız söz vereceğim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Hayır, kürsüden istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yoksa tutanakları isteyeceğim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Bunun adı "sataşma"dır, kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN - İnceleyeceğim, bakacağım tutanıklara.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Hayır, efendim. Sayın Başkan, bir saniye efendim.

BAŞKAN - Tutanakları isteyeceğim, müsaade edin.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Bir saniye, bakın.

BAŞKAN - Siz de yaptınız bu görevi, biliyorsunuz usulü.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Mikrofonu açarsanız cümlelerimi biraz daha ayrıntılandıracağım.

BAŞKAN - Açalım mikrofonu.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepiniz biliyorsunuz ki hatibin yapmış olduğu sataşmadır. Cümleleri biraz daha açıklamak istiyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin sığınmacılarla ilgili raporundan söz etti, sığınmacılarla ilgili raporda sığınmacıların Türkiye'de kalması yönünde bir değerlendirme yapıldığı şeklinde bir açıklama yaptı. O raporu iyi okumamış bu arkadaşımız. O raporda böyle bir ifade yok.

BAŞKAN - Bu sataşma değil ama.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Bir saniye, devam edeyim, sözümü kesmeyin Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - O raporda böyle bir ifade yok, tam tersine sığınmacılarla ilgili kapsamlı bir program çerçevesinde bunların geri dönüşlerinin sağlanmasına yönelik ifadeler vardır.

İkincisi, hatip konuşmasında diyor ki rapora atıfla: "Efendim, siyasi görüşleri nedeniyle hiç kimse memleketine geri gönderilmemeli."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Evet, bunun konumuzla herhangi bir ilgisi yok. Bu kişiler, Suriye'den gelen milyonlarca kişi siyasi görüşleri nedeniyle değil, Suriye'deki iç savaş nedeniyle, Suriye'de Türkiye'nin de bir şekilde müdahil olduğu, tarafı olduğu iç savaş nedeniyle Türkiye'ye kaçmışlardır.

Üçüncüsü, sayın hatip diyor ki: "Terminolojiye hâkim olun." ama konuşmasını göçmen kelimeleriyle bitirdi. Onlar göçmen değil Sayın Hatip, sığınmacı.

Sayın hatip 1945 yılına giderek Cumhuriyet Halk Partisinin konuya ilişkin yaklaşımlarını değerlendirerek "Aras suyuyla bile yüzünü yıkasa Cumhuriyet Halk Partisi geçmişini temizleyemez." dedi. Bunların hepsi sataşmadır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun kürsüye, buyurun kürsüden... Sataşma kısmı burasıydı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Yani bu kadar uğraştırmaya gerek var mıydı?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) - Boş ver! İki misli anlatmış oldun.

BAŞKAN - Buyurun. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kadar uğraştırmaya gerek yoktu, sataşma olduğu açık.

Sayın hatibe tavsiye ediyorum, o raporu bir daha okuyun. Sayın Genel Başkanımızın dün paylaşmış olduğu ve 2015 yılından bu yana sığınmacılarla ilgili çeşitli tarihlerde yapmış olduğu "Onlar geri dönsün, onları usulüne uygun bir şekilde ülkelerine geri göndereceğiz." açıklamalarını kapsayan "tweet"ini de videosunu da izlesin. Bunların adı sığınmacıdır değerli hatip, göçmen değildir "göçmen" diyorsunuz, bunlar sığınmacıdır. Bu insanlar, milyonlarca Suriyeli Türkiye'ye ülkesindeki iç savaş nedeniyle gelmiştir ve bu iç savaşı tetikleyen ülkelerin başında Sayın Tayyip Erdoğan'ın yönettiği bu devlet gelmektedir, bu Hükûmet gelmektedir.

SALİH CORA (Trabzon) - Ya, bırak!

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) - Böyle bir şey yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Hepiniz biliyorsunuz.

Bakın, Sayın Tayyip Erdoğan'ın 1 Ekim 2014 tarihindeki Türkiye Büyük Millet Meclisi konuşmasını açıp okuyun.

Siz, o tarihte yoktunuz herhâlde.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) - Ben İl Başkanıydım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Açıp okuyun, tutanaklarda var. Ertesi gün, ben burada, bu kürsüde konuştum. Sayın Erdoğan "Şam yönetiminin gönderilmesi öncelikli hedefimizdir." diyor, 1 Ekim 2014, açın bakın tutanaklara. Siz neden bahsediyorsunuz? Şam yönetimini göndermek gibi bir hedefe kilitlenmiş olan Türkiye, Suriye'deki savaşın tarafı olmuştur, silah göndermiştir, mühimmat göndermiştir, IŞİD gerekçesini kullanmıştır. IŞİD'le mücadelesi yıllar sonradır, başlangıçta IŞİD'i hoş görmüştür.

SALİH CORA (Trabzon) - Hoş görenlerle aynı masada oturuyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - İftiraya bak ya! İftiraya bak!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Şimdi, bu arkadaşlarımız diyor ki: "Türkiye'deki Suriyelileri göndermeyeceğiz." Arkadaşlar, bakın, bunların ucuz emek olması bizim sanayimiz için büyük bir tehlikedir. Bir ekonomide hangi üretim faktörü bollaşıyorsa ona yönelik üretim artar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Evet, bitiriyorum cümleleri.

Düşük teknoloji sanayiler gelişir, bunlar ülke için yarar değil, zarardır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, hatip nefret dili kullandığımızı ifade etti, ima etti, "Provokasyonu meşrulaştırmak" olarak söyledi. Rakka'dan, Deyrizor'dan ve başka...

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Hatibimiz cevap verecek.

BAŞKAN - Sayın Hatimoğulları Oruç, buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz tam tersi barış dilini kullanıyoruz. Nefret dilini bugüne kadar bu ülkede örgütleyen ve halkı, toplumu kutuplaştıran dili ve politikaları bizzat AKP'nin kendisi yapmıştır; bu birincisi.

İkincisi, Rakka, Deyrizor, vesaireden gelen Suriyeliler için laf söylüyor. Bakın, Kobani'den geldikleri zaman...

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) - Ayn el Arap orası Ayn el Arap.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - ...insanlar göç ettiklerinde çeşitli sosyal kurumlar onlara bir tas çorba verdiği için şimdi Kobani kumpas davasının ikinci etabından yargılanıyor. Bunlar göçmen severler.

SALİH CORA (Trabzon) - Kamuran Yüksel'i...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - Üçüncüsü, Esad'ı gönderme ve gidip orada, camide namaz kılma Erdoğan'ın hayalimdi, doğru mu? Doğru, onun hayalimdi ama şimdi bunu başaramadığı için Esad'la nasıl görüşürüm diye Körfez Ülkelerini sırayla görüşmeye gönderiyor. Birleşik Arap Emirlikleri'ni gönderdi, başkasını gönderdi, başkasını. Şimdi, Esad'la resmî olarak bir araya gelmek için Erdoğan can atıyor, bunu bütün dünya kamuoyu biliyor. Yarın da görüşecekler. Aynı şeyi Mısır'da Sisi için yaptı, gene görüşmek için 50 takla attı. Biraz önce konuştuk, Kaşıkçı cinayetinde Suudi Arabistan Prensine dönük söylenen sözler; o sözlerden sonra da gitti, zaten de doğru düzgün bir protokolle de karşılanmadı, onu da hatırlatayım. Arabistan'a gitti, şimdi Esad'ın da yanına gidecekler.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Ne diyorsun ya, ne? Sonuca gel, sonuca. Ne diyorsun?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - Bir diğeri, IŞİD'i, El Nusra ve uzantısı örgütleri destekleyerek zaten Türkiye'ye göç akınının önünü açtınız.

SALİH CORA (Trabzon) - Kerem Gökalp öyle demiyor.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - Bunu AKP kendi eliyle yaptı, yapmaya da devam ediyor.

SALİH CORA (Trabzon) - Kobani davası tanığı Kerem Gökalp öyle demiyor.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - O yüzden barış diyoruz, barış; barışa hizmet etmek zorundasınız.

SALİH CORA (Trabzon) - Kobani davası tanığı Kerem Gökalp öyle demiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sataşma Cora!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - Göçmenlerle ilgili söylemimiz çok net, bu kadar göçmen seviyorsanız, gelin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde göçmenlikle ilgili yasayı çıkaralım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - ...hep beraber göçmenlikle ilgili yasa yapımında elimizi altına koyalım. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Ne demiş oldu ki? Ne demiş oldun ya?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Mülteciler, mülteci sayısı, statüsü verilsin!

ATAY USLU (Antalya) - Başkanım, raporu okumadığım...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) - Bir de Göç Komisyonu Başkanımıydın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Mültecilerin statüsünü verin önce!

BAŞKAN - Efendim, Sayın Uslu...

ATAY USLU (Antalya) - Raporu okumadığım...

BAŞKAN - Sayın Uslu, duyamıyorum, biraz yüksek sesle.

ATAY USLU (Antalya) - Raporu okumadığımla ilgili farklı noktalarda itham var.

Söz hakkı istiyorum sataşmadan.

BAŞKAN - Raporu okumadığınızı söylemesi bir sataşma değil ki.

ATAY USLU (Antalya) - Söyledi arkadaşlar.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çarpıttı, çarpıttığı söylendi.

ATAY USLU (ANTALYA) - Adım adım çarpıttığımı söyledi.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Bir daha oku, bir daha oku!

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Oku sende, oku! Bir daha oku!

ATAY USLU (Antalya) - Çarpıttığımı söyledi.

BAŞKAN - Arkadaşlar, bakın...

Sayın milletvekilleri, bu şekilde her en ufak söylemi bir sataşma kabul edip kürsüden gidersek biz bu süreci sürdüremeyiz.

ATAY USLU (Antalya) - Kısa bir açıklama yapmam lazım Başkanım.

BAŞKAN - Yerinizden buyurun.

ATAY USLU (Antalya) - Kısa bir açıklama...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yerinden, yerinden.

ATAY USLU (Antalya) - "Raporu okumadın." diyerek bütün ifadeleri değersizleştirdi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yerinden yap, tamam, mühim değil.

ATAY USLU (Antalya) - Efendim, kürsüden konuşmak istiyorum. İki grupta aynı şekilde sataşmada bulundu.

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Ya, oku bir daha oku. Ne olacak? Bir daha oku!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Atay Bey, yerinden iki dakika.

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Bir daha okumak zor mu?

BAŞKAN - Sayın Uslu, yerinizden buyurun.

ATAY USLU (Antalya) - Değerli milletvekilleri, bakın, CHP'nin raporunu okudum ve CHP'nin raporu çok güzel bir rapor, keşke o raporu Kemal Bey de okusaydı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kemal Bey ön sözünü yazmış ama okutmamışsınız çünkü içinde...

BAŞKAN - Sayın Uslu, yeni bir sataşmaya sebep vermeyin, rica ediyorum.

ATAY USLU (Antalya) - Tamam.

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Bir daha oku sen, bir daha oku!

BAŞKAN - Açıklama için söz istediniz.

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Bir daha oku, bir daha.

ATAY USLU (Antalya) - Raporun içinde diyor ki: "Mültecileri ötekileştiren, ırkçı saldırıya maruz kalan hareketler engellenmelidir."

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Mültecilik statüsünü tanıyor musunuz?

ATAY USLU (Antalya) - Kemal Bey, bir konuşmasında diyor ki: "Sığınmacılar oy kullanacak." Sığınmacılar nasıl oy kullanır vatandaş olmadan?

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Vatandaş yaptınız.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Vatandaş yaptınız, vatandaş yaptınız.

ATAY USLU (Antalya) - Kemal Bey ne diyor biliyor musunuz?

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Para verenleri vatandaş yaptınız.

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Kaç tanesini vatandaş yaptığınızı biliyor musunuz?

ATAY USLU (Antalya) - "Suriyeliler alışıyor, bizim çocuklar kapılarda bekliyor." Bu, tekileştirme değil midir? (CHP sıralarından gürültüler)

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Kaını vatandaş yaptığınızı biliyor musunuz?

ATAY USLU (Antalya) - Devam edelim arkadaşlar...

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Kaını vatandaş yaptınız? 100 bin mi?

ATAY USLU (Antalya) - Bakın, biz PKK'yla da, PYD'yle de, YPG'yle de...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Mültecilerin statüsünü tanı, ondan sonra konuş.

BAŞKAN - Arkadaşlar, müsaade edin sözlerini bitirsin konuşmacı.

ATAY USLU (Antalya) - ...DEAŞ'la da mücadele ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Bir tanesini bile yapamadınız.

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Yalan söylüyorsun!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Mültecileri istismar etme, statüsünü tanı, ondan sonra konuş.

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Yalan, hiç mücadele etmeyip hikâye anlatıyorsun.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ATAY USLU (Antalya) - Bakın, biz Irak'tan gelenleri, Suriye'den gelenleri Türkmen, Kürt, Arap diye ayırmadık.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Onlar misafir değil mülteci, mülteci!

KEMAL PEKÖZ (Adana) - örgütlere, çetelere silah veriyorsun, ne mücadelesi?

ATAY USLU (Antalya) - Brokratken Ayn el Arap'tan gelenlerle ilgili tahliye süreçlerinde bulunduk, hiç kimsenin kimliğini sormadık, bir haftada 200 bin Suriyeliyi kabul ettik.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Savaştan kaçıp geldiler, sizin çıkarttığınız savaştan! Sizin benzin döktüğünüz savaştan kaçtılar, buraya geldiler.

ATAY USLU (Antalya) - Oradan gelenlerin hepsi Kürt't ve Esad onlara kimlik kartı bile vermemişti ama biz insan olarak, sığınmacı olarak kabul ettik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Sen eteleri desteklemeye devam et. eteleri destekliyorsun, çetelere silah veriyorsun.

ATAY USLU (Antalya) - Değerli arkadaşlar, bakın, yalnızca 7,5 milyon Suriyeli kendi ülkesini terk etti, 3,7 milyonu Türkiye'de.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Yasayı çıkarın önce, yasayı getirin önce.

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Yol geçen hanı yaptınız be!

ATAY USLU (Antalya) - 900 bini Lübnan'da.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Uluslararası sözleşmeleri imzalayın önce. İki yüzlülük yapmayın, iki yüzlülük yapmayın.

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Vatandaş bağıyor: "Yol geçen hanı yaptınız!" diye.

BAŞKAN - Arkadaşlar, böyle bağıarak olmaz bu iş.

ATAY USLU (Antalya) - 600 bini Ürdün'de, 150 bini Mısır, 600 bini Almanya'da, İsveç'te var, Kuzey Amerika'da var, peki, onlar neden dönmüyor? Neden 3 milyon 700 bin sığınmacı dünyanın farklı ülkelerine dağıldılar da dönmüyor?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Mülteci statüsünü tanıyın, uluslararası sözleşmeleri imzalayın.

ATAY USLU (Antalya) - Çünkü orada güvenli geri dönüş şartları oluşmadı çünkü orada ölüm var çünkü orada bombalar var Cumhurbaşkanımızın dediği bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAFET ZEYBEK (Antalya) - Başkan, bir saat konuşacak mı?

BAŞKAN - Sayın Zeybek, grup adına Sayın Grup Başkan Vekili söz talep etti ve "Sayın Milletvekili kullansın." dedi. Her şeyin bir usulü var.

ATAY USLU (Antalya) - Orada savaş olduğu sürece, ölüm olduğu sürece dönüş olmayacak ancak güvenli bölgeyi gerçekleştirdik.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Çekinceyi kaldırın, çekinceyi kaldırın! Mültecilikle ilgili çekinceyi kaldırın önce, sonra konuşun.

BAŞKAN - Devam edin Sayın Uslu.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Kaç dakika konuşuyor Sayın Başkan?

ATAY USLU (Antalya) - Güvenli bölgeye güvenli, onurlu ve gönüllü geri dönüş gerçekleşiyor.
(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Evet, Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz Suriye'de barışı tesis edeceğiz, ondan sonra sığınmacıları kendi gönül rızalarıyla ülkelere dönmeye ikna edeceğiz ve o şekilde dönecekler, siz kavramları karıştırıyorsunuz.

ATAY USLU (Antalya) - Kemal Bey öyle söylemiyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Biraz önceki açıklamanızda bir şey vardı, onu eksik bıraktım, onu da tamamlayayım. "Sayın Kılıçdaroğlu 'kaçak sığınmacı' dedi." diyorsunuz.

ATAY USLU (Antalya) - Evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Birkaç gün önce gazetelerde bir haber vardı, "Beyoğlu'nda 150 civarında kaçak sığınmacı yakalandı, ülkelerine geri gönderilmek üzere."

ATAY USLU (Antalya) - "Kaçak göçmen"le "kaçak sığınmacı"yı karıştırmayın lütfen. Sığınmacının kaçacağı olmaz. Göçmen düzensizdir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Kaçak sığınmacı nasıl girdi bunlar Türkiye'ye? Bakın, Türkiye'yi, sınırları yol geçen hanına çevirdiniz ve insanlar ellerini, kollarını sallayarak giriyorlar.

ATAY USLU (Antalya) - Düzensiz göçmenle mücadele ediyoruz, sınırlarımızı da tutuyoruz. Türkiye sınırlarını tutuyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Aslında onlar sizin müsamahanızla, sizin bilginiz dâhilinde, iktidarın bilgisi dâhilinde giriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Antalya) - "Sınırlarını tutmuyor." demek Mehmetçik'in emeğine hakarettir.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

Sayın Hamzaçebi, buyurun tamamlayın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Konuşmamı tamamladım Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan

BAŞKAN - Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Yerimden kısa bir açıklama...

BAŞKAN - Yerinizden açıklama...

Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, Sayın Hatibin İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna bağlı alt komisyonda bulunan Göç Komisyonunun Başkanı olması büyük bir talihsizlik, kendisinin sığınmacılara yönelik daha objektif ve uluslararası hukuku dikkate alan bir söz kurmasını beklerdim.

SALİH CORA (Trabzon) - Hiç alakası yok. Büyük bir şans.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ben bir dönem İnsan Hakları Komisyonunda görev yaptım yani bunu öncelikle söyleyeyim.

ATAY USLU (Antalya) - "Sığınmacılık insan hakkıdır." dedik, "Yaşam hakkıyla bağlantılıdır." dedik, daha ne diyelim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bir de yani bütün dünya Kobani'ye "Kobani" diyor, o "Ayn el Arap" diyor, ırkçılık böyle bir şey, Kürt düşmanlığı böyle bir şey.

Başka bir şey demiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - 200 bin Kürt nereden geldi?

ATAY USLU (Antalya) - PKK'dan kaçan, PYD'den kaçan Kürtleri görmemektir Kürt düşmanlığı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Nereden geldi? Niye yeri söylemiyorsunuz? Adını niye demiyorsunuz?

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Kobani'den geldi, Ayn el Arap'tan gelmedi. İlla Arapça'sını söyleyeceksiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Milletvekilimiz, millî iradenin tecellisi yönünde bir görevlendirmede bulunmakta ve görevini de en güzel şekilde ifa etmektedir. Daha önce de bürokratik yaşamında da bu konunun uzmanı olarak devlete, millete hizmet etmiş bir kimsedir. Sığınmacı ile göçmeni çok iyi ayırt eden, en iyi ayırt eden uzmanlarımızdandır. Bu konuda söylediği de asla ırkçılıkla ilgisi olmayan, tam tersine, bütün kardeşlik hukukunu...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Kobane'ye neden "Ayn el Arap" diyorsunuz ya? Kobane, Kobane'dir, niye demiyorsunuz?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - İrkçisiniz, ırkçı! Kürt düşmanlığı...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Esad oraya "Ayn el Arap" diyor ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...Türk'üyle, Kürt'üyle, Arap'ıyla, Müslüman'ı, Hristiyan'ı, Yahudi'yle bütün mazlumları kucakladığımızı ifade eden bir yaklaşıma siz niye tahammül gösteremiyorsunuz? Onu anlayamıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Esad "Ayn el Arap" diyor ya.

SALİH CORA (Trabzon) - Diyarbakır da Diyarbakır'dır, siz "Amed" diyorsunuz.

ATAY USLU (Antalya) - PKK'dan kaçanlar, sığınmacılar neden geri dönmüyor?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Esad öyle diyor Esad! Esad'ın peşinden gidiyorsunuz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) - "Kobane düştü düşecek." dediğinde niçin "Ayn el Arap" demedin peki?

SALİH CORA (Trabzon) - Bütün dünya Diyarbakır'a "Diyarbakır" diyor, bütün dünya Diyarbakır'a "Diyarbakır" diyor, siz demiyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - İki adı var bir, "Amed" bir, "Diyarbakır".

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Grup Başkan Vekilleri, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/5/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, Çatalca ve Silivri'nin bazı köy ve mahallelerinde yaşanan mülkiyet sorunlarının araştırılması amacıyla 26/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3415 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/5/2022 Çarşamba günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Silivri ve Çatalca'nın toplam 8 köyünün tapu sorunuyla ilgili tekrar huzurunuzdayım. Bu sorunu daha önce de bu kürsüden birkaç kez gündeme getirdim.

Silivri'nin Çayırdere, Sayalar, Danamandıra köyleri, Çatalca'nın Gümüşpınar, Yaylacık, Aydınlar, Hallaçlı ve Karamandere köyleri. Bu köyler halkı yüz kırk dört yıldır bu arazileri kullanıyorlar hatta Yaylacık Köyü beş yüz yıldan beri kullanıyor. Bu insanlar bu arazilerde yüz yılı aşkın bir zamandan beri bulunuyorlar. II. Abdülhamit'in iradesiyle o köylere yerleştirilmişler, 1878 Berlin Antlaşması'ndan sonra Balkanlardan büyük bir göç olunca bu insanlar padişah iradesiyle buraya yerleştirilmişler. O tarihten bu yana bu arazileri bu vatandaşlarımız kullanıyor. Şimdi onların torunları. Gelgelelim tapu sahibi değiller. 2017'de Mecliste tüm partilerin olumlu oyuyla bir kanun kabul edildi. Köy yerleşik alanında 5 bin metrekareye kadar olan yerlerin tapularını almaları için. Hangi bedelden? Rayiç bedelden, işlemedi bu. 2019 yılında bir kanun daha çıktı ki buna Cumhuriyet Halk Partisi olarak katkımız son derece büyüktür. Bu sefer rayiç bedelin yüzde 50'si oranında bir bedelle köy yerleşik alanında 7 bin metrekareye kadar olan yerlerin tapusunun vatandaşa verilmesi benimsendi. Peki, güzel. O yasa uyarınca bir kısım vatandaşlarımız tapularını aldılar ama hâlâ alamayanlar var, hâlâ alamayanlar var.

Şimdi, asıl ana sorun köy yerleşik alanı dışındaki tarım arazilerininin tapularının alınması meselesi. 2017 ve 2019'da çıkarılan kanunlar bu konuda bir düzenleme yapmadı. Bunun yerine konuyla ilgili "Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkındaki Kanun hükümleri bu konuda uygulanır." denildi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bu şekilde söyledi. Evet, öyle bir kanun var, 2012 yılında çıkmıştı. Daha sonra, bu kanun kapsamındaki tarım arazileri için ilave bir düzenleme daha yapıldı 2019 yılında. İmar planı içinde yer alan ve tarımsal amaca ayrılan yerler ya da herhangi bir şekilde bir amaca tahsis edilmiş olmayan tarım arazileri de kullanıcılarına rayiç bedelin yüzde 50'si oranında bir bedelle satılır. Peki, ne diyor kanun ama? 30/11/2011 ila 30/11/2014 tarihleri arasında bu arazileri bu vatandaşlar kullanacak, şart bu. Ya, arkadaşlar, yüz kırk dört yıldır kullanıyor, iki üç yıl kullanmamış olabilir, elimde yazılar var: "Efendim, daha önce kullanmışsınız ama o üç yılda kullanmamışsınız." Sonra bakıyoruz, 2014'ten sonra da kullanımınızı görüyoruz ama o üç yıl kesintisiz kullanım şartını taşımadığınız için talebinizi reddediyoruz, birinci mesele bu.

İkinci mesele bedel; bedel yüksek arkadaşlar, metrekare 55 lira, rayiç 110; yarısı alınacak 55 lira, peşin öderse 45 lira. Şimdi, AK PARTİ'den konuşacak arkadaşımız diyecek ki: "45 lira

muhtemelen." Bu 8 köyün hepsi orman köyü, orman köylüleri Türkiye'nin en yoksul köylüleridir arkadaşlar. Kişi başına gelirin onda 1'i düzeyinde bir gelire sahiptir. Zannetmeyin ki bu köylülerin cebinde para var. Ya, versin 100 bin lira, 200 bin lira, 300 bin lira. 100 bin lira, 200 bin lira burada konuşanlar için hiçbir şey ifade etmeyebilir ama o köylü için bir servet değerinde. Bu köylüler ödeyemiyor. Bu 8 köyü ramazanın hemen öncesinde ve ramazanın ilk haftasında tekrar ziyaret ettim, 8 köyün halkını dinledim, sorun büyük. Köy yerleşik alanını 35 liradan satıp tarım arazisini 55 liradan satıyoruz demek olur mu? Zamanın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilileri, onlara şöyle demiş: "Ya, köy yerleşik alanın yarası kadar bir bedel gelir size." Makul, köy yerleşik alanı daha pahalıdır. Tam tersi olmuş, köy yerleşik alanındaki fiyatın 2 katı fiyat geliyor vatandaşlarımıza. Bunu çözmemiz lazım. Efendim, beş yılda onu eşit taksitle ödeyecek. Bu parayı ödeyemiyor bu vatandaşlarımız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ret yazıları var önümde, mesela diyor ki: "Ot biçme faaliyetinde bulunduğunu anlaşılmıştır, bu nedenle reddediyoruz." Ot biçmek tarım değil midir, tarımsal faaliyet değil midir? Bir yazı var önümde, efendim, parselin bir kısmını bahçe, bir kısmını konut olarak kullanıyorsunuz, e reddediyoruz, tamamında bir tarımsal faaliyet yok, yakışmıyor. Yok orman alanında kalıyor, ret. Orman alanında kalanlarla ilgili çözüm var, Orman Kanunu'nun Ek 16'ncı maddesi var, yine onu tamamlayan yeni bir kanun birkaç hafta önce burada çıktı.

Bakın, ben not aldım, Çayırdere'den bir vatandaşımız diyor ki: "Benim dedemin dedesi burada öldü, dedem burada öldü, babam burada öldü, ben bu tapuyu alamadım şu ana kadar. Bu konuşulan fiyatlarla da alma imkânım yok." Arkadaşlar gelin, yeni bir kanun çıkaralım, yeniden sorunu çözelim.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Hayrettin Nuhoglu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çatalca ve Silivri ilçelerinin mahallelerinde yaşayan köylülerin sorunları hakkında Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Bütün büyükşehirlerde olduğu gibi İstanbul'un mahalleye dönüştürülen, eskiden köy olan yerleşim yerlerinde sorunlar her geçen gün artarak devam etmektedir. Çatalca ve Silivri başta olmak üzere İstanbul'un Şile, Beykoz, Çekmeköy, Tuzla, Pendik, Sarıyer, Eyüpsultan,

Arnavutköy, Başakşehir, Büyükçekmece ve Küçükçekmece ilçelerindeki köylü sorunları benzer olup çözüme kavuşturulması şarttır.

Biz İYİ Parti olarak, İstanbul İl Başkanlığımızın Anlat İstanbul Programı kapsamında milletvekillerimiz, Genel Merkez yöneticilerimiz, belediye meclisi üyelerimiz, il ve ilçe teşkilatı mensuplarımızla birlikte üç aydan bu yana sahadayız. 39 ilçenin her mahallesinde halkla beraber oluyoruz, şu ana kadar 23 ilçeyi tamamladık. Muhtarlarla konuşuyoruz, bütün sorunları yerinde görüyor, sıkıntıları, beklentileri öğreniyoruz, çözüm üretmeye çalışıyoruz. En büyük sorunun, arazi kullanımlarıyla ilgili mülkiyet, tapu, mirasçılarının durumu ve ecrimisil bedelleri olduğunu söylemek mümkündür. Tarım alanları hızla azalırken ziraatla iştigal eden çiftçilerimiz girdi fiyatlarının aşırı artışı sebebiyle, hayvancılıkla iştigal edenlerin de benzer sebeplerle üretimden vazgeçmekte olduklarına şahit olduk.

Değerli milletvekilleri, bugünlerde, aynı bölgede bulunan Arnavutköy, Başakşehir ve Küçükçekmece ilçelerimizi kapsayan "Kanal İstanbul" denilen hayalî proje kapsamında büyük bir sorun yaşanmaktadır. Bunun sebebi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının daha önce resen değiştirdiği 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı kapsamında, yine resen değiştirdiği 1/5.000 ölçekli imar ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar planıyla o alanı rezerv yapı alanı ilan etmiş olmasıdır. Bu şekilde, bu bölgede yaşayan ve yerleşik olan hak sahipleri perişan edilmektedir. Tamamen ve sadece rant için yapılan bu değişikliklerle bazı yandaşlar korunmakta, bölge âdeta yağmalanmaktadır. Yeni planlara göre hak sahipleri kendi yerlerini bile bulamayacak duruma düşürülmüştür. Bu hak sahipleri, oluşturdukları bir platform aracılığıyla haklarını aramakta, seslerini duyurmak istemektedirler. Yarın da İstanbul Bölge İdare Mahkemesinde dava açacaklarını biliyor ve onların yanında olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) - Teşekkür ederim.

Bu vesileyle bir konuya özellikle tekrar dikkat çekmek istiyorum. İlan edilen rezerv alanıyla İstanbul'a yeni ve çok büyük ölçüde ihanet edilmektedir. Hayali Kanal İstanbul Projesi gerçekleşmezse bile o bölge iskâna açılmaktadır. Yakın gelecekte 3 milyona yakın yeni nüfusun gelmesiyle İstanbul yaşanmaz hâle gelecektir. Deprem, ulaşım ve müsilaj başta olmak üzere, önemli sorunlar çözümsüz olacaktır. Bu ihanetten derhâl vazgeçilmesi gereklidir. Biz şimdilik uyarımızı yapıyoruz. İlk seçimle birlikte İYİ Parti iktidarında bütün bu saçmalıklara son verileceğini belirtmek isterim.

Bölgedeki sorunların çözümüne katkı sağlayacağı için Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini desteklediğimizi ifade ediyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Murat Çepni.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız, evet, birbirine çok benzer bir siyasetin yaşanan sonuçlarıyla karşı karşıyayız yani memleketin dağı, taşı, suyu, ormanı AKP'den korunmaya çalışılıyor ama Silivri ve Çatalca'daki durum tabii kendi özgü bir durum. Yani yüz kırk dört yıldır insanlar buraya yerleşmişler ve bizzat padişah tarafından yerleştirilmiş. Şimdi, AKP'ye sorsanız padişahın mirasına fazlasıyla sahip çıkıyor; padişah sevdalısı bir hareket. Padişahın bu politikasını almıyor yani sarayın halk tarafından beslenme politikasını alıyor fakat sarayın bu yerleştirme politikasını nedense takip etmiyor; tam bir AKP tüccar politikası.

Şimdi, bu insanlar yüz kırk dört yıldır -daha da fazlası olanlar var- buraya yerleşmişler. Şimdi, AKP'ye tabii para lazım, bazen böylesine uygulamalarla yani "Tapunuz yok, şunu yaparsanız tapu alacaksınız, bunu yaparsanız tapu alacaksınız..." Rayiç bedeliyle, onun dışında başka türlü uygulamalarla, her türlü ayak oyunuyla insanlar mağdur edilmeye çalışılıyor fakat bir başka taraftan da Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle, acele kamulaştırmalarla emekçi köylünün ekmeğine, işine, tarlasına el koyan bir AKP pratiğiyle karşı karşıyayız.

Şimdi, bakın, sadece bu değil, yakın zamanda Konya'da Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsünün arazisine TOKİ tarafından el konulmaya çalışılıyor, burası inşaata açılacak. Muhtemelen yine Trabzon Akçaabat'ta da aynı biçimde denize sıfır araziler inşaata açılmaya çalışılıyor. Yine, Alaçatı'da 128 dönümlük doğal sit alanı inşaata açılmaya çalışılıyor. Muhtemelen bu Silivri ve Çatalca bölgesi de bir biçimde TOKİ'ye peşkeş çekilmeye çalışılıyor yani AKP iktidarı ülkenin ismini TOKİ cumhuriyetine dönüştürmüş durumda. Buradaki emekçi köylü de yani yüzyıllardır burada yaşayan köylü de bir biçimde fiilen bugün ya da yarın o köylerden göç ettirilmeye çalışılıyor; göç edip kentlerde ucuz iş gücüne, açlığa, yoksulluğa, işsizliğe mahkûm bırakılmaya çalışılıyor yani komplike bir saldırı konseptiyle karşı karşıyayız. Yani devlet ormanları, tarım arazilerini koruması gerektiğini Anayasa'ya dayandırmasına rağmen -kendi Anayasası'na- bugün, tam tersine, halklar, emekçiler, köylüler ormanları, tarım arazilerini devletten, AKP'den korumaya çalışıyor. Düşünün, bu ülkenin yüz ölçümünün yarısından fazlası maden sahası ilan edilmiş durumda. Bunu bizzat AKP yapmış yani AKP bugün her tarafı, kentleri bitirdi, kentleri beton sahasına dönüştürdü şimdi de tarım arazileri, kırları betona boğmaya çalışılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) - Sonuç olarak şunu söylemek istiyoruz biz: Önergeye "evet" oyu vereceğiz, Silivri ve Çatalca'daki halkımızın sorunları mutlaka çözümlenmelidir, bunlar kazanılmış haklardır, burada hiçbir ayak oyununa yer yoktur, bu halkımızın, bu köylünün talepleri karşılanmalıdır ve sonuç olarak da AKP tarım alanlarından, ormanlardan, sulardan elini çekmelidir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Tülay Kaynarca.

Sayın Kaynarca, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi aleyhinde söz aldım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Silivri ve Çatalca'nın 140 yıllık tapusuz köyleriyle ilgili 4 ana problem vardı süreç içerisinde ve bizim iktidarlarımız döneminde her birini peyderpey çıkardığımız yasal düzenlemelerle çözüme kavuşturduk. 8 köyün adını taşıyan ve benim de imzam olduğu kanunun çıkmasıyla birlikte saygıdeğer Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı iletiyorum, Mesut Başkanımıza, Yusuf Başkanımıza ve o bölgede bu kanun ve süreciyle ilgili destek sunan tüm değerli yöneticilerimize saygılarımı sunuyorum. Çünkü bu 4 başlığın her birinde yıllardır, 140 yıldır kangrene dönmüş problemlerin çözüme kavuştuğunu görüyoruz; o da şöyle: Köy içi yerleşim yerleri yüzde 99 oranında tapularını aldı. 2/B'den satış yani orman vasfını yitirmiş arazilerin köylüye satışı gerçekleştirildi ama bu çok çok uygun fiyatlarla gerçekleştirildi. Yine, tapusu iptal edilenlerin, Anayasa Mahkemesine başvurularak iptal edilenlerin her biri de - sadece Çayırdere köyünde 750'den fazla iptal edilen tapu vardı- bilabedel, hiçbir ücret ödmeden onlar da tapularına kavuştular.

Son olarak, az önce belirtilen, grup önerisindeki "eksikler" olarak ifade edilen, hazineye ait tarım arazilerinin satışıyla ilgili işlemler var. Şu an bazılarında, mesela Kızılcaali ve Çayırdere'de hâlâ orman kadastro çalışmaları sürdürüyor. Gerekçeleri ret gelenler var, onlarla ilgili çalışmalar da yapılacak. Cumartesi günü ben Danamandıra, Çayırdere ve Sayalar köylerindeydim. Hüseyin Muhtarımız, yine Doğan Muhtarımızla birlikte çat kapı kahve ziyaretleri de yaptık, kahvehanelere de gittik, oradan birçok tespitler aldık. Hemen, dün Ankara'ya gelir gelmez Çevre Bakanlığında Bakan Yardımcımızla görüşmeler yaptık. Yarın, perşembe ve cuma günü Millî Emlakten üst düzey heyet orada olacak. Bu bilgiler ve çalışmalarla ilgili de gerekli çalışmalar yapılacak.

Cumhurbaşkanımız cuma günü Çatalca'daydı, sürpriz bir ziyareti oldu. Muhtarlarımız bu dört ana başlıkta çözüme kavuşan tapularla ilgili hem teşekkürlerini iletiler ama bir taraftan da yollar çukurdu çamurdu, onunla ilgili taleplerini iletiler. Kime aitti bu yollar? Büyükşehir. Yani, biz işimizi yapıyoruz, Büyükşehir de başka şeylerle uğraşacağına köy yollarını yapsın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Cumhurbaşkanımız Ulaştırma Bakanımıza talimat verdi; onu yapacak olan da yine biziz, yapacağız.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Köy yolları eskiden de mi çamurdu?

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) - Köylümüz mağdur olmaz; tıpkı diğer çalışmalarda da olduğu gibi inşallah gereği yapılacak. Ben orada oturuyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Yirmi beş yıldır niye çamur bıraktınız?

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) - Çamur bırakmadık. Silivri ve Çatalca'nın bütün köy yolları ilk sıcak asfalta AK PARTİ iktidarıyla kavuştu. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) - "Çatalca'yı CHP'den aldık." desene ya.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) - Hep stabilizeydi. Allah rahmet eylesin Kadir ağabey zamanında o bölge harikulade hâle getirildi. Üç yıldır çivi çakılmıyor, bir damla asfalt yok, çamur var, çukurlar var.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Ne oldu asfalta? Hayır asfalt nasıl çamur oldu? Hayır asfaltlar nasıl çamur oluyor?

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) - Cumhurbaşkanımız talimat verdi, hiç merak etmeyin. Ulaştırma Bakanımız hemen geldi. Cuma günü de Saygıdeğer Tarım Bakanımız Çatalca'da, gereği yapılacak ve göreceksiniz yine orası hak ettiği güzelliğe köylümüz kavuşacak diyorum. Biz işimizi yapıyoruz, herkes işini en güzel şekilde yapsın diyor, bu duygularla saygıyla Genel Kurulu selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Yirmi beş yıldır yapmadığınız asfaltı şimdi niye soruyorsunuz? Asfalt yaptıysanız iki senede çamura mı döndü? Altına stabilize koymadınız mı?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Üç senede bozulduysa iyi yapılmamıştır.

BAŞKAN - Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Bir söz talebim var.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Kaynarca'ya şunu hatırlatmak isterim: Bu vatandaşlarımızın, bu köylülerimizin bu arazileri bu bedellerle alma imkânı yok. Bu yuvarlak cümlelerinizin arkasından keşke ciddi bir çalışma gelse. Bakın "ot biçiyor" talebi reddediliyor. "Ot biçmek" tarımsal faaliyet değil midir? Bir vatandaşımız dedi ki: "Ret gelenlere üzülüyorum, olumlu gelenlere de sevinemiyorum çünkü alacak paramız yok."

İkincisi, yani yirmi yıldır bu köy yolları asfalttı da şimdi mi çamurlu oldu? Lütfen, rica ediyorum. Ama keşke şunu da söyleseydiniz: Ben o köyleri, sekiz köyü dolaştım, muhtarlara sordum "Ben buraya kaçınıcı kez geldim?" dedim. "5 kere geldiniz." dediler. Her köyü beşer kere ziyaret ettim.

BAŞKAN - Tamamlayın sözünüzü.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Bitiriyorum.

O köylerin hepsi İstanbul Büyükşehir Belediyesinin o köylere yapmış olduğu tarımsal destekle ilgili, fide dağıtımıyla ilgili teşekkürlerini bana ifade ettiler. Bunu da sizin bilginize sunuyorum.

Teşekkür ederim.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) - Sayın Başkanım, lütfen, bir dakika.

BAŞKAN - Yani hakikaten bu işin sonu yok ki, böyle bir usul de yok.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) - Ama sataşma hakkımı kullanmam lazım.

BAŞKAN - Sataşmadılar ki size.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) - İsmimi kullanarak... Hatta kürsüden olursa daha mutlu olurum.

BAŞKAN - Buyurun.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Öncelikle, köy içi yerleşim yerleri kanunuyla... Yani Danamandıra, Sayalar, Çayırdere, Gümüşpınar, Hallaçlı, Binkılıç, o bölgeyi çok iyi biliyorum, orada yaşıyorum. Bu kanunlarda yani bu köylerin isimlerinin yer aldığı kanunlarda çıkan yasal haklar ve uygulamayla hazineye ait olan tarım arazileri tarım kullanma şartıyla... Biri Türkiye genelinde çıktı, biri daha lokal. Dolayısıyla, ifade ettiğim gibi, cumartesi günü oradaydım, köylerin her birini dolaşıp rapor ettik. Dün de Bakanlığımızdaki ilgili birimleri harekete geçirerek, gerek fiyatlandırma gerek diğer başlıklarla ilgili süreç başlatıldı.

Köy yollarına gelince şikâyet eden köylümüzü, muhtarlarımızı ve yapacak olan İBB gereğini yapmadığı için de Ulaştırma Bakanlığımız bu haftadan itibaren gereğini yapacak. Merak etmeyin, köylümüzü asla yalnız bırakmayacağız.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum açıklama için.

Evet, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Birinci sırada yer alan Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

1. -Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323)(x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Birinci Bölümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı. Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Birinci madde üzerinde 3 adet önerge vardır.

Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 1- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 62'nci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

(3) Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı olarak kadına, LGBT+'lara ve çocuklara karşı işlenen suçlar,

(4) Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle bu madde kapsamı dışındadır."

Kemal Peköz Filiz Kerestecioğlu Demir Oya Ersoy

Adana Ankara İstanbul

Ali Kenanoğlu Murat Çepni Habip Eksik

İstanbul İzmir Iğdır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Oya Ersoy'un.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) - Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bir gece yarısı tek adam kararıyla, "İstanbul Sözleşmesi'nden çıktık." dediğinizden itibaren bırakın şiddete yönelik politika geliştirmeyi, tamamen o çıkma kararını meşrulaştırmak için elinizden geleni yapmaya çalışıyorsunuz. Ve tam da bu meşrulaştırma girişimlerinden bir tanesi de bu yasa teklifi. İstanbul Sözleşmesi, şiddetin kaynağını "eşitsizlik" olarak tanımlar ve eşitsizliği kaldırmayı hedefler. Şiddetle mücadele için devletler şiddeti önleme, şiddete karşı kadınları koruma, şiddeti kovuşturma ve cezalandırma ve erkek şiddetini önleyerek bütünlüklü politikalar geliştirmekle yükümlüdür. İşte, siz neden çıktığınız? Tam da bundan çıktınız çünkü siz zaten toplumsal cinsiyet kavramının kendisine karşısınız. Çıktığınızdan itibaren -o meşrulaştırmak için- "Eşcinselliği normalleştirmeye çalışan bir kesim tarafından manipüle ediliyor." diyerek LGBTİ+'ları hedef gösterdiniz, "toplumsal ayrılmaya sebep olduğunu" söylediniz, "Bu nedenle çıktık." diye gerekçe uydurdunuz ve bu konuda "Sürekli erkekleri suçlayan bir dil yanlış." dediniz. Kadınları şiddete karşı korumakla görevli olması gereken Emniyet Genel Müdürlüğü, erkeklerin kadınlardan daha çok öldürüldüğünü iddia etti ve erkek ölümleri diye, erkek cinayetleri diye bir kavram uydurdu. İşte tam da bu yasa teklifinde "kadına yönelik şiddet" diyemiyorsunuz, bu nedenle diyemiyorsunuz ve sırf "erkek şiddeti" dememek için bir ucube teklif uydurmuş durumdasınız. Çok net söyleyelim: Kadına yönelik şiddet, kadına yönelik şiddettir ve bu tanımdan kaçınarak, İstanbul Sözleşmesi'ni reddederek yapılan her türlü yasal değişiklik asla ve kata şiddeti engellemez. Kadın-erkek eşitliğine inanmayan, kadınları ikinci sınıf vatandaş olarak kabul eden ve erkeklere kadının hayatı, bedeni, emeği üzerinde karar hakkı veren erkek egemen politikalarınız, cinsiyetçi söylemleriniz, o tepeden tırnağa yürüttüğünüz, yukarıdan aşağıya cinsiyetçi söylem pompaladığınız toplum, her gün 3 kadının ölmesine neden oluyor.

Bir erkek, kadınları şiddete karşı korumakla yükümlü bir mekanizmanın temsilcisi bir polis kameraların ve herkesin gözü önünde bir kadına, bir kadın milletvekiline pervasızca "Seni çivilerim." diyebiliyor. Nereden alıyor bu gücü? Dayandığı erkek egemen devlet gücünden alıyor. Evet, Ayşe Acar Başaran'dan bahsediyorum. Sevgili vekilimize, kadın temsilcimize, kadın sözcümüşe bu ifadeyi kullanan polisin güç aldığı tek yer var, o da "O dilini koparırım." diyen saray; buna yaslanarak alıyor. İşte, tam da bu güce dayanan Yargıtay Ceza Genel Kurulu, hukuku elinin tersiyle bir kenara itip Orhan Munis'in kendisini reddettiği için duygusal çöküntü ve anlık hiddetle Hatice Kaçmaz'ı öldürdüğüne karar veriyor. Daha önce kardeşini

öldürdüğü için on üç yıl cezaevinde yatıp çıkan, cebinde 7 lirayla kurban kesmeye gittiğini iddia eden ve yanına da yaklaşık 20 santimlik bıçak alan bir katil erkek hakkında, tasarlayarak öldürme diye bir şey görmemiş bu kurul. Bu aynı kurul, kendisine sistematik tecavüz, şiddet ve şantaj uygulayan Nurettin Gider'i öldürdüğü için Nevin Yıldırım'a haksız tahrik ve iyi hâl indirimi olmaksızın verilen müebbet hapis cezasının onanmasına karar veriyor. İşte, tam da bu yüzden biz, kadınlar "Adliye önlerinde, sokaklarda, meydanlarda erkek adaleti değil, gerçek adalet istiyoruz." diyoruz.

Bu kanun teklifi, takdiri indirim nedenlerini yeniden düzenliyor, söz aldığım madde bu; failin yargılama sürecindeki davranışları yerine pişmanlığını gösteren davranışlarına göre takdiri indirim yapılabileceğini hükme bağlıyor. Failin "Pişmanım." demesini ve pişmanlık gerekçelerini açıklamasını istemek, erkek yargının cezasızlık uygulamalarını meşrulaştırma zemini yaratmaktır, bunun adı budur. İster "iyi hâl" deyin, ister "pişmanlık indirimi" deyin, isterseniz de bu teklifte adını bile anmadığınız "haksız tahrik indirimi" deyin; bunların hepsi bizim için erkeklik indirimidir ve kadına yönelik şiddete karşı cezasızlık politikasının araçlarıdır.

Kadına ve çocuğa yönelik suçların cezası indirim tabi olamaz. Hâkimlerin, fail erkeklere iyi hâl indirimi uygulayan kararları mevzuat eksikliğinden değil, tamamen erkek egemen zihniyetin bir sonucudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

OYA ERSOY (Devamla) - Faillerin "Aldattı." "Cilveli saat sordu." "Tayt giydi." "Telefonda güldü." "Yemek yapmadı." "Evi süpürmedi." gibi erkeklik savunmaları yargı tarafından fail lehine indirim gerekçe yapılıyor. Hatice Kaçmaz kararının verdiği mesaj nettir: "Erkeklere itaat etmezseniz öldürülebilirsiniz ve ben sizi korumam." diyor. Yani, kadınlar kendisinden beklenen toplumsal cinsiyet rollerine uymuyorlarsa şiddeti, tacizi ve hatta öldürülmeyi hak ediyor.

Eğer, kadına yönelik şiddeti engellemek gibi bir niyetiniz varsa yapacağınız tek şey var: İstanbul Sözleşmesi'ni uygulayın ve biz kadınlar İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz. Emeğimizden, bedenimizden ve haklarımızdan elinizi çekin yeter. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1: 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 62'nci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna "Çocuk istismarı ve kadına karşı işlenen suçlar bu madde kapsamı dışındadır. Bu Kanunun 82'nci maddesi ile düzenlenen kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadını kadın olduğu için kasten öldürme suçlarında bu madde uygulanmaz." cümleleri eklenmiştir.

İmam Hüseyin Filiz Aytun Çıray Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Gaziantep İzmir Adana

Ayhan Altıntaş Orhan Çakırlar

Ankara Edirne

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın İmam Hüseyin Filiz'in.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun takdiri indirim nedenlerini düzenleyen 62'nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin mevcut ikinci fıkrasında takdiri indirim uygulamasıyla ilgili olarak "gibi hususlar" ibaresi fıkra metninden çıkartılarak takdiri indirim nedenleri sınırlı hâle getirilmektedir. Maddeyle, takdiri indirim uygulanırken değerlendirilecek hususlar arasında yer alan "failin fiilden sonraki ve yargılama sürecindeki davranışları" ifadesi "failin fiilden sonraki ve yargılama sürecindeki pişmanlığını gösteren davranışları" şeklinde değiştirilmektedir. Böylece, faile verilecek takdiri indirim pişmanlık hükmüne bağlanmakta ve indirim konusunda karar hâkime bırakılmaktadır. Ayrıca, maddeyle, failin duruşmalarda mahkemeyi etkilemeye yönelik şeklî tutum ve davranışlarının takdiri indirim nedeni olarak dikkate alınmayacağı düzenlenmektedir.

Maddeyle yapılan diğer bir değişiklikle takdiri indirim sebeplerinin kararda gerekçeleriyle gösterilmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu da mahkeme kararlarında iyi hâl indiriminin gerekçesiz olarak hükme bağlandığını göstermektedir ki bu tespit yargının geldiği duruma ilişkin malumun ilanı olmuştur. Yani Anayasa'nın 141'inci maddesinde ifade edilen

mahkemelerce verilen her türlü kararın gerekçeli olarak yazılması gereğine aykırı olarak devam edilmiş olduğunun göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, madde metninde yapılan değişiklikle "yargılama sürecindeki pişmanlığını gösteren davranışlar" ibaresi kişiyi işlemediği bir suç nedeniyle veya işlemediği derecede suç olmasına karşın iddiaya bağlı olarak "pişmanlık gösterme" adı altında en azından takdiri indirim hakkından yararlanabilmek saikiyle savunma hakkının kullanımını aleyhte etkileyebileceğinden masumiyet karinesine de aykırılık arz ettiği düşünülmektedir. Aynı zamanda, hukuk sistemimizin amacı cezalandırmak değil suç işleyen kişileri kişiliklerine uygun bir şekilde eğitmek, ıslah etmek, ıslah olunmuş kişiyi izleyerek topluma kazandırmak olduğundan kişilik özelliklerine göre şekli tutum ve davranışlar da ıslah amacına yansıma olarak değerlendirilebileceğinden, bu hususta emredici bir hükümlerle her durumu kapsar şekilde, aleyhe bir düzenleme öngörülmesi amaca aykırılık arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, kadına ve çocuğa karşı işlenen şiddet davalarında fail lehinde takdiri indirim uygulamaları toplumu, hukuk düzenini ve kamu vicdanını rahatsız etmekte, adalete olan güveni sarsmaktadır. Bu nedenle Türk Ceza Kanunu'nun 62'nci maddesinde yer alan takdiri indirim nedenleri arasından çocuk istismarı ve kadına karşı işlenen suçların kapsam dışında bırakılması, kadına yönelik şiddet davalarında yargı erkleri tarafından sıkça kullanılan haksız tahrik indiriminin, kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin ve bir kadına kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet türleri ile kasten öldürme suçlarının indirim kapsamı dışında bırakılması için Komisyon görüşmelerinde Komisyon üyelerimiz değişiklik önergesi vermiş ancak bu değişiklik önergesi maalesef kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, suçlar ve davalar bakımından oldukça vahim bir noktada bulunmaktayız. Ceza, hukuk ve idari yargı dosyaları 5 milyona, cumhuriyet başsavcılığındaki soruşturma dosya sayıları 5 milyon 200 bine, icra iflas dosya sayıları ise 24 milyona yaklaşmıştır. Çeşitli suç şekilleriyle toplumumuzun büyük bir huzursuzluğun içinde olduğunu vurgulamak istiyorum. Bir defa daha belirteyim ki devletin asli görevi, toplumu suç işlemeye yönelik davranışlardan uzak tutmak, suçluya ceza vermektense, işlenen suçların azaltılmasına yönelik tedbirler almak olmalıdır. Onun için, adalet tam anlamıyla sağlanmalı, ekonomide yapısal bozukluklar giderilmeli...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) - ...istihdam artırılarak işsizlik ortadan kaldırılmalı, insanca yaşama koşulları oluşturulmalı, kula kul olmak önlenmeli, en önemlisi de değerli eğitimine önem verilmelidir.

İYİ Parti olarak bu sorunları çözmek için biz hazırız diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.29

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İmam Hüseyin Filiz ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

1'inci madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 1 - 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 62 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan 'sürecindeki davranışları,' ibaresi 'sürecindeki pişmanlığını gösteren davranışları veya' şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya, birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak failin duruşmadaki mahkemeyi etkilemeye yönelik şekli tutum ve davranışları, takdiri indirim nedeni olarak dikkate alınmaz."

Alpay Antmen Hüseyin Yıldız Zeynel Emre

Mersin Aydın İstanbul

Rafet Zeybek Ali Şeker Murat Emir

Antalya İstanbul Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Murat Emir'in.

Sayın Emir, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Maalesef, kadına karşı şiddet ve sağlıkçıya karşı şiddet son derece yakıcı sorunlar ve yirmi yıllık iktidarınızda bu sorunun çözümüne dönük doğru dürüst bir öneride bulunamadınız. Bu sorunları çözemediğiniz gibi, bu sorunları artırdınız, özellikle kadına şiddet ve hekime şiddet konusunda rekorlar kırmaya devam ediyoruz maalesef.

Şimdi, Meclisimize iktidar grubu bir yasa teklifiyle geldi ve yasa teklifi, kadına karşı şiddet ve sağlıkçıya karşı şiddet işleyenlerin tutuklanmasının kolaylaştırılmasını öngören bir düzenleme getiriyor. Aslına bakarsanız geç, eksik ama gelmiş olması dolayısıyla da olumlu bir yaklaşım ama şunu bilin; daha önce de burada söyledik, daha önceki yasalarda da söyledik, yine söylüyoruz: Bu, yaraya merhem olmaya yetmez, ne kadına karşı şiddet ne sağlıkçıya karşı şiddet bu yasa değişiklikleriyle çözülemez; bu, bir anlayış değişikliği gerektirir, yaklaşım değişikliği gerektirir ve ciddiyet gerektirir, sizde de bu yok.

Değerli arkadaşlar, bakın, özellikle bir mesleki sorumluluk kurulu kuruyorsunuz. Söylüyorum Komisyona, Komisyonda söyledik dinlemediler, siz dinleyin bari: Büyük bir kaosa yol açacaksınız, ateşle oynuyorsunuz; uyarıyorum ve sizi, bizi dinleyen 200 bine yakın hekime şikâyet ediyorum. Mesleki sorumluluk kurulu ne yapacak? Gerektiğinde soruşturma açılın mı, açılmasın mı kararı verecek, soruşturma izni verecek, delilleri takdir edecek yani eğer bir tıbbi hata var ise, tıbbi hata iddiası var ise delilleri değerlendirecek, ilgili hekimin "Acaba görevi kötüye kullanmış mı, kullanmamış mı?" diye değerlendirmesini yapacak, kusur tespiti yapacak. Peki, nasıl yapacak bunu? Bu, mahkemelerin işi değil mi? İçinizde hukukçular var, Adalet Komisyonu burada, 1 kişi var gerçi de neyse. Yani bir yargısal işlemi, idari bürokratik bir kurul yapabilir mi? Delil takdiri yapacak, soruşturma izni verecek, kusur tespit edecek ve gerektiğinde "Ödesin" "Ödemesin" "Rücu edelim" "Etmeyelim" kararı verecek, böyle bir şey hukuk devletinde düşünülemez. Kaosa yol açacaksınız, çılgınca işler yapıyorsunuz, demedi demeyin. Açıkça söylüyorum: Bu, kabul edilebilir bir şey değil. İdari bürokratik bir kurula mahkeme yetkisi veriyorsunuz ve bunu da bu Meclisten birazdan geçireceksiniz, eliniz yanacak, haberiniz olsun. Peki, bu kurul nasıl bir kurul, içinde kimler var? Bakıyorsunuz, Bakan atıyor; atanmış Bakan bir kurul atayacak. Kimler var bu kurulda? Zannedersiniz her branştan doktorlar, hekimler var; hayır efendim, alakası yok. Bir bakan yardımcısı, atanmış

yine; 4 genel müdür, atanmış yine; 2 de doktor, biri cerrahi, biri dâhilî branştan olacak. Ya çılgınlığa bakar mısınız arkadaşlar, dilimde tüy bitti, yapmayın böyle bir yanlışlık. 5 bürokrat - doktor bile değil, sağlıkçı bile değil- 1 cerrah, 1 dâhilî bilim uzmanı oturacaklar, 200 bin doktorun "Tıbbi hatası var mı?" "Soruşturulsun mu?" "Kusuru ne ölçüde?" "Görevi kötüye kullanmış mı?" "Tazminatı ödesin mi yoksa devlet mi ödesin?" diye karar verecekler. 2 doktor karar verecek buna; bakın, dikkat edin; 2 doktora bu yetkiyi veriyorsunuz ve gerektiğinde bu kişilerin hakkında soruşturma açılabilir mi? Hayır, o da mümkün değil. Bu kişilerin yani bu kuruldakilerin sorumluluğu yok ancak ve ancak görevi kötüye kullanma durumunda sorumlu olacaklar. Peki, bunların görevi kötüye kullandığına kim karar verecek? Mahkeme. Nasıl gideceksiniz mahkemeye? Bakandan soruşturma izni... Yani gülünç durumdasınız, kediye ha bire kuyruğunu tutturuyorsunuz. Bakanın atadığı kurulu soruşturmak için Bakana soracaklar. Yani bu ne demektir biliyor musunuz? Sorumsuzluktur. Bir kurula yetki vereceksiniz, onlar bütün hekimlerin yaptığı iş ve işlemlerden sorumlu olacaklar, takdir edecekler, onların iki dudağının arasına vereceksiniz ve buna da "hukuk devleti" diyeceksiniz, buna da "yasa" diyeceksiniz ve elinizdeki bütün yetkilerinizi böylelikle idarecilere bırakıyorsunuz, atanmışlara bırakıyorsunuz.

Sayın Ramazan Can, şaşkınlıkla dinliyorsunuz ama gerçek bunlar; istiyorsanız ara verin, kanunu okuyun, birazdan "evet" diyeceğiniz kanunu okumanızı tavsiye ederim. (CHP sıralarından alkışlar) Böylesine çılgınlıkla karşı karşıyayız, bir kaosla karşı karşıyayız; yapmayın bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Devamla) - Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT EMİR (Devamla) - Bakın, elinizi attığınız her şeyi çürüttünüz. Yüksek Sağlık Şûrası vardı. Yüksek Sağlık Şûrası toplanır, karar verirdi, uzmandı, gerektiğinde uzmanlardan ayrıca görüş alırdı; Yüksek Sağlık Şûrasını kaldırdınız. Niye? Çünkü Adli Tıp Kurumunu gönlünüzce değiştirmiştiniz. Adli Tıbbı da çürüttünüz. Adli Tıp Kurumunda sürekli yolsuzluk iddialarıyla karşı karşıya kalıyoruz. Şu anda, bakın, burada bir kaos var, büyük bir yanlış var ve bu yanlış çok daha büyük bir yanlışla örtme gayretindediniz. Ama bir derdiniz var sizin: "Oğlan bizim, kız bizim." diyordunuz ya "Nasıl bu 2 bürokrati biz atarız. Biz ne dersek onu yapar." diyorsunuz. Size yakın olan doktorları koruyacaksınız; size karşı olanları, tabipler odasında görev yapanları, size biat etmeyenleri de böylesine süründüreceksiniz; sizin niyetiniz bu. Samimi değilsiniz. Bu gidişle de ne defansif tıbbi düzeltebilirsiniz ne malpraktis davalarının altından kalkabilirsiniz ne de sağlıkçıya karşı şiddeti çözebilirsiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 2- 5237 sayılı Kanununun 82nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendindeki "gebe olduğu bilinen kadına karşı" ibaresi "gebe olduğu bilinen kadına karşı ve ya toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı olarak kadına karşı" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(2) Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle"

Kemal Peköz Ali Kenanoğlu Habip Eksik

Adana İstanbul Iğdır

Murat Çepni Serpil Kemalbay Pekgözegü Filiz Kerestecioğlu Demir

İzmir İzmir Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Serpil Kemalbay'ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Sayın vekiller, Hacettepe Üniversitesinde yapılan araştırmaya göre her 10 kadından 4'ü yaşamının bir döneminde şiddete uğruyor. 2021 yılında en az 339 kadın ve 34 çocuk erkek şiddetiyle katledildi. Erkekler 96 kadına karşı nitelikli cinsel saldırı yapmış, 772 kadını seks işçiliğine zorlamış, 424 kadın taciz edilmiş, 208 çocuk istismar edilmiştir. Hâl böyleyken, biliyor musunuz mensubu olduğum Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda, Kadına Yönelik Şiddet Kanunu'nun geneli üzerine, yani bu kanunun geneli üzerine bir tartışma yapılmadı. "KEFEK'te zaten konuşuluyor." diyerek bu kısım AKP ve MHP oylarıyla atlandı ve bir skandala imza atıldı. Kadın bakanlığını kaldıran AKP'den ne bekliyorsunuz diye sormak istiyorum. Siz kadınların, yaşlıların, mültecilerin, engellilerin, tüm dezavantajlı grupların, ekonomik ve sosyal eşitsizlikler altında olan tüm şiddet mağdurlarının hayati güvencesi, hayatlarının ve haklarının teminatı olan İstanbul Sözleşmesi'nden çıktınız. Sözleşmede kadına yönelik şiddet, aile içi şiddet, kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı

şiddet, kadın kavramları tanımlıdır ama bu kanunda böyle değil.

İstanbul Sözleşmesi psikolojik şiddet, ısrarlı takip, fiziksel şiddet, tecavüz, taciz, zorla evlendirme gibi kadına yönelik pek çok şiddeti tanımlıyor, tüm türlerini kapsıyor. Nasıl çıkarırsınız, nasıl İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasını açıklarsınız, neyle açıklarsınız? Biz kadınlara güç veren ve kamu kurumlarını toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifiyle sorumluluk almaya zorlayan bu demokratik sözleşmenin uygulanmasının hayati olduğunu düşünüyoruz. TCK'de düzenlenen haksız tahrik ve iyi hâl indirimi kadına yönelik suçlarda yıllardır cezasızlık aracı olarak kullanılıyor. Getirdiğiniz yasa bunun temeline inmekten uzaktır. Neden bu kadar iyi hâl var, iyi hâl meraklısı yargı mensubu var. Bunu sorgulamadan bu tabloyu değiştirmek mümkün değildir çünkü hâkimlerin fail erkeklere iyi hâl indirimi uygulayan kararları mevzuat eksikliğinden kaynaklanmıyor. Erkek egemen zihniyetin bir tezahürüdür. Cinsiyetçi toplum, cinsiyetçi hukuk, cinsiyetçi siyaset terk edilmeden bu kararlardan da geri dönülemez. Kadınları gerçekten koruyan bir yasa getirmek istiyorsanız eğer on bir yıl önce bugün İstanbul'da imzaya açılan ve Türkiye'nin de ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi'nden tek adamın kararıyla neden çıkılabildiğini özellikle AKP'li kadın milletvekilleri bize açıklasınlar. Buradan İstanbul Sözleşmesi'ne nice yaşlar diliyorum. İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz.

Kadınların bu ikiyüzlülüğe karnı tok. Göstermelik yasalarınız göz boyamaktan, kadınlara karşı işlenen suçlara karşı hiçbir gerçek tutuma sahip olmadığınızın üstünü örtmekten başka bir amaca hizmet etmiyor. Bırakın bu kâğıt üzerindeki yazıları, yazma işlemlerini ve dünya kadınlarının mücadelesi ve katkısıyla ete kemiğe bürünmüş olan İstanbul Sözleşmesi'ni derhâl uygulayın ve 6284 sayılı kadınları koruyan Yasa'yı etkin şekilde uygulayın diyoruz.

Soruyorum: Bu yasa, failerin erkeklik savunmalarının yargı tarafından meşru sayılmasını nasıl önleyecektir? Toplumsal cinsiyet kalıplarını sorgulamamış bir yargı, bu kanunla da erkekleri koruyan gerekçeler yazabilecektir. Bunu düşünmek bu kadar mı zor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) - Tek adam tarafından hukuka aykırı şekilde çekilme kararı terk edilmelidir.

Evet, bu arada kadına yönelik şiddeti sonlandırmak için yasa getirdiniz. Gerçekten de samimi iseniz söyler misiniz, Kadın Meclisi Sözcümüz Ayşe Acar Başaran'a "Seni çivilerim" diyen hadsiz polis memuru hâlâ görevde mi duruyor? Bununla ilgili biz açıklama bekliyoruz. Herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Eğer bu işlemi yaptırmadıysanız hangi yüzle "Kadına şiddete karşıyız." diyorsunuz. Bu nefret politikalarınızla, iktidarda kalmak için Anayasa'yı, hukuku ayaklar altına alıp her gün çiğnediğiniz bu durumda, kadına yönelik yasa niye

yapıyorsunuz ki? Zaten uygulamayacaksınız, zaten siz Anayasa'yı, yasaları, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni, İstanbul Sözleşmesi'ni ayaklar altında çiğnediniz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 2- 5237 sayılı Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

"g) Kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına, kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet ve cinsiyet kimliği nedeniyle,"

Alpay Antmen Hüseyin Yıldız Zeynel Emre

Mersin Aydın İstanbul

Rafet Zeybek Ali Şeker Nurhayat Altaca Kayışoğlu

Antalya İstanbul Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadın mücadelesi çok uzun soluklu bir mücadele elbette, binlerce, milyonlarca kadının ödemiş olduğu bedeller var. Ben 2002 yılına sizi götürmek istiyorum. 1926 Medeni Kanunu elbette bu ülke için, kadınlar için büyük bir devrimdi ama 2000 yılına geldiğimizde geri kalmıştı, 2001 yılında 3'lü koalisyon vardı; DSP, MHP, ANAP işte Avrupa Birliği, çağdaş medeniyet seviyesini aşma hedefleri, parlamenter demokrasi, denge, denetleme, çok önemli yasalar çıkarıldı, biri de Medeni Kanun'du. O zamana kadar Medeni Kanun'da evin reisi, ailenin reisi kocaydı, koca ne derse o olurdu; Çocuğun adına o karar verirdi, oturulacak eve o karar verirdi, kadının çalışıp çalışmamasına o karar verirdi ve normal kabul ediliyordu ama bugün asla normal kabul edilmiyor elbette ki. 2001 yılında yapılan

değişiklikle eşlere aile içinde eşit haklar getirildi. Düşünün ki cumhuriyet kurulduktan seksen yıl sonra kadınlar çocuklarına isim verebilme hakkına kavuştular; düşünün ki kadınlar eşlerine sormadan çalışabilme, kadınlar oturacakları eve ve aileyle ilgili başka kararlara katılabilme hakkına cumhuriyet kurulduktan sonra dahi seksen yıl sonra kavuştular. O zaman şöyle bir tartışma vardı: Benim de hocam olan rahmetli Turgut Akıntürk o yeni medeni kanunu anlatırken şöyle diyordu: Birileri diyormuş ki: 'işte, nasıl olacak efendim bu iş? Çocuk doğdu, işte, annesi dedi ki 'Benim annemin adı olsun.', babası dedi ki: 'Hayır, benim annemin adı olsun.' Hop, gidecekler aile mahkemesine. Aile mahkemesi de diyecek ki: Ne senin, ne benim, benim annemin adı olacak. Böyle karar verilecek, aile içi tartışmalar olacak, çatışmalar olacak, falan filan, falan filan..." Aradan geçti tam yirmi yıl, ben hiç böyle bir olay duymadım. Aileyi birbirine düşüren bir kanun olarak hiçbir zaman gündemimize gelmedi bu kanun ve çok da yenilikler getirdi. Bazen ilerici düzenlemeler birilerinin keyfini kaçırıyorsa, birileri histeriye kapılıyor ve onu geri almak istiyor. O, keyfinin bozulmasını; o, egemenliğinin gitmesini istemiyor ki İstanbul Sözleşmesi de böyle bir histerinin, tek adamın kurbanı oldu maalesef.

Şimdi, şu maddeyle ilgili, 2'nci maddeyle ilgili şunu söyleyeyim: 2'nci maddede, kasten öldürmeyle ilgili nitelikli hâllere kadına karşı işlenmesi hâli düzenleniyor. Evet, olması gerekiyor ama yetersiz, uygulamada kaos oluşacak. Bunu defalarca anlattı arkadaşlar. Muhalefet şerhlerimiz de var, uzun uzun anlatmayacağım. Bir tanım gerekiyor. Bu suçun toplumsal cinsiyete dayalı sebeplerle işlenmesi hâlinde nitelikli suçlar içerisinde düzenlenmesi gerekiyor ki mutlaka uygulamada bu eksikliğin sorunları yaşanacak; düzenlenmesi, düzeltilmesi gerekiyor.

Bir diğer konu, İstanbul Sözleşmesi'nden beri diyoruz ki: Israrlı takibi suç olarak düzenleyin, ısrarlı takibi. Getirdiniz, buna katkıda bulunan hocalar Komisyonunda dedi ki: "Bu, neticeli suçlardandır, hareket suçu değil." Şimdi hareket suçu ne? Tehdit ettiniz, sonucun gerçekleşip gerçekleşmemesi önemli değil, suç oluşmuş oluyor; hakaret ettiniz, suç oluşmuş oluyor. Peki, neticeli suç, ısrarlı takip işlendi, bir sonuç gerekiyor. O sonuç ne? Huzursuzluk yaratacak. Kime göre ölçeceksiniz? Ya mağdur kadına, şikâyetçi kadına hâkim "Ya, bu kadarcıkla da huzursuz mu olur insan canım?" derse, beraat verirse nasıl uygulanacak bu ısrarlı takip suçu? Burada da gerçekten çok ciddi bir sorun var.

Ve gelelim esas noktaya. Hepimiz biliyoruz, AKP'li milletvekilleri de çok iyi biliyor ki bu sorunların çözümünün tek yolu ama tek yolu zihniyet değişikliğidir. (CHP sıralarından alkışlar) Zihniyet değişikliği ve toplumsal cinsiyet eşitliği gerçekleşmeden kadına yönelik şiddet çözülmez. Sizin her türlü strateji belgenizin de, eylem planınızın da 1'inci maddesinde bu var ama bunu yapmıyorsunuz, bu işinize gelmiyor, müfredatı, eğitimi düzeltmiyorsunuz. Ha, bu kanun teklifinde şunu söyleyeyim, yani cezalar ağırlaştırılıyor, caydırıcı ama İnfaz Kanunu'nda da sorun var. Bu suçların, verilen cezaların, yeni yapılan düzenlemelerin neredeyse hiçbirinin

yatarı yok, bunu siz de biliyorsunuz. Bu yüzden metrolarda erkekler, kadınları ya "Nasıl olsa bunun cezası yok." deyip tehdit ediyorlar. Umarız uygulaması bari doğru düzgün olur.

Şimdi, gelelim şu zihniyet değişikliği meselesine.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Elâzığ'da âdet böyle midir?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) - Duyamıyorum sizi, ne konuşuyorsunuz bilmiyorum.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Biz, arkadaşlarla sohbet ediyoruz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) - Boş boş konuşuyorsunuz, biraz dinleyin de bir şeyler öğrenin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Burası askerî eğitim alanı değil, yani rahat, hazır ol, dinle ne demek ya.

SALİH CORA (Trabzon) - Genel Kurula hitap edin, Genel Kurula.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Kapa çeneni ya, hayret bir şey! Bir kadın konuşuyor, kadın konusunda konuşuyoruz, sana susmak düşer.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) - Sayın Başkanım, işte böyle, gerçekten kadın erkek eşitliğine karşı çıkan istiyor ki kadını kendi malı gibi kullansın, eve kapatsın, istediği kadar çocuk doğursun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Aynen öyle, aynen öyle.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) - "Evden çıkma." desin çıkmasın, "Yemek yap, börek aç." desin, onu yapsın, başka bir şey yapmasın kadın, o yüzden böyle müdahale ediyorlar yandan. Tarihin önünde hiç kimse, kadın mücadelesinin önünde hiç kimse duramaz, bunu bilin. Bu zihniyet değişikliğini değiştireceğiz. Sizlerle olmayacağını biliyoruz. "Kadın ile erkek eşit olamaz, fitrata aykırı." diyen bir Cumhurbaşkanıyla olmaz. "Kız mıdır, kadın mıdır bilemem." diyenlerle olmaz. "Kadınlar iş aradığı için işsizlik yüksek." diyenlerle olmaz. "İş arıyoruz." diyene "Evdeki işler yetmiyor mu!" diyen bir bakanla olmaz. "Kadınlar için tek kariyer anneliktir." diyen bakanlarla bu zihniyet değişikliği olmaz, olmaz, olmaz. "Türk kadını evinin süsüdür." diyenlerle hiç olmaz. Kadın, kadındır; insandır.

Geliyor gelmekte olan; biz cinsiyet eşitliğini gerçekleştireceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) - Sizinle hiç olmaz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bir de Recep Özel'le hiç olmaz!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Sizin zihniyetinizle hiç olmaz!

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 2'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu Aytun Çıray Ayhan Altıntaş Adana İzmir Ankara Behiç Çelik
Orhan Çakırlar Feridun Bahşi Mersin Edirne Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Feridun Bahşi'nin.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde kadına karşı şiddetin her geçen gün gerek sayısal olarak gerekse içerdiği vahşetin ölçüsü itibarıyla arttığı bilinen bir gerçektir. Mevcut yasal düzenlemeler bu tür suçlar için öngörülen cezalar ile bunların tayini ve infaz biçimindeki yetersizlikler kadınları kolay hedef hâline getirmektedir. Tabii ki kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesinde yasal mevzuatın önemi büyüktür. Ancak yasaların tutarlılıkla uygulanması daha da önemlidir ama maalesef ülkemizdeki yasal düzenlemeler uygulamalara yansıtılmamaktadır. Nitekim, çıkan yasalar kadına yönelik şiddeti azaltmamıştır. Öncelikle, kadınları hayatın her alanında ikinci plana atan söylem ve zihniyet değişmelidir. Kadın-erkek eşitliğini sağlayıcı politikalar üretilmedikçe...

Bir şey mi oldu?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Arkadaşla bir şey konuşuyoruz ya.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) - Ama Genel Kurul...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Yani askerlik yapacak hâlimiz yok, esas duruşta dinleyecek hâlimiz yok; Genel Kurula dön, konuş!

GÜLİZAR BIÇER KARACA (Denizli) - Ne oluyor ya, ne oluyor?

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Bravo!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Biz niye konuşmayalım?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Ne oluyor? Allah Allah! Őekerin çıktı galiba, git biraz dinlen, gel!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Esas duruşta mı dinleyelim?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

Sayın Bahşi, siz Genel Kurula hitap edin, devam edin...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Dönün, Genel Kurula konuşun. Bir arkadaş bir Şey sordu, cevap vermeyelim mi o zaman?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Őekerin çıktı, git bir çay iç gel sen, hadi bir çay iç gel!

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Meclisin insicamını bozuyor Başkanım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Adamın insicamı bozuluyor, Allah Allah!

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Nurhayat ayarını bozdu, bir çay iç, gel.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Meclisin insicamını bozuyorsun ya, Meclisi çalıştırmıyorsun!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Yahu laf atmıyoruz, arkadaşımız bir Şey soruyor, cevap veriyoruz ya. Bir Şey soruyor, cevap veriyoruz ya!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Ne kadar hassassınız ya!

BAŞKAN - Evet, Sayın Bahşi, siz.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) - Böyle bir zihniyeti muhatap bile almıyorum arkadaşlar. Saygısızlık, seviyesizlik, terbiyesizliğin dik âlâsı.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Sen benim muhatabım değilsin!

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) - Bu terbiyesizlikleri kale almıyorum, bugüne kadar da almadım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Sen benim muhatabım hiç değilsin!

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) - Şimdi, kaldığım yerden devam ediyorum. Arkadaş, izansız bir şekilde devam ediyor.

BAŞKAN - Sayın Bahşi, lütfen siz de ifadelerinize dikkat edin lütfen, yakışmıyor bu ifadeler.

SALİH CORA (Trabzon) - Başkanım, bu ifade doğru mu? Meclisin mehabetine yakışıyor mu?

FERİDUN BAŞI (Devamla) - Kadın-erkek eşitliğini sağlayıcı politikalar üretilmedikçe, failer caydırıcı bir şekilde cezalandırılmadıkça...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Yanlış yeri uyarıyorsunuz.

BAŞKAN - Siz de aranızda konuşuyorsunuz, orada da aralarında konuşuyor, o zaman bütün milletvekillerinin ağzına bant mı yapıştıracağız?

AYLİN CESUR (Isparta) - Hayır, bağırıldı, duymadınız mı? Tutanaklara bakın.

BAŞKAN - Böyle bir şey olabilir mi?

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Kulağınız o tarafta değil herhâlde. Tarafsız olun lütfen.

BAŞKAN - Sayın Bahşi, devam edin siz.

AYLİN CESUR (Isparta) - Tarafsız olun, biz buradan duyuyoruz, duymadınız mı söylediklerini?

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Biz duyuyoruz, siz nasıl duymuyorsunuz Sayın Başkan?

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) - Bizden önceki konuşmacı da itiraz ediyor.

BAŞKAN - Müsaade eder misiniz arkadaşlar? Sizin kendi arkadaşınız kürsüde, müsaade edin.

AYLİN CESUR (Isparta) - Müdahale etmeyin arkadaşımıza.

BAŞKAN - Siz ediyorsunuz Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Isparta) - Hayır, siz ediyorsunuz.

BAŞKAN - Biraz sakın otursanız Sayın Bahşi konuşmasını bitirecek.

AYLİN CESUR (Isparta) - Arkadaşımıza müdahale etmeyin.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bahşi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Tarafsızca yönetin Sayın Başkan.

AYLİN CESUR (Isparta) - Tarafsız yönetin.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Bahşi'nin süresi kalmadı Sayın Başkan.

FERİDUN BAŞI (Devamla) - Dakikanın ikisi gitti.

BAŞKAN - Sayın Bahşi, devam edin, buyurun.

FERİDUN BAŞI (Devamla) - Kadın erkek eşitliğini sağlayıcı politikalar üretilmedikçe, failer caydırıcı bir şekilde cezalandırılmadıkça ve toplumda yükselen şiddet kültürüne karşı önlem alınmadıkça bu sorunun çözülemeyeceği açıktır. Kadına karşı, kadın olması nedeniyle işlenen suçların kadınların yaşamlarını güven içinde geçirmelerini imkânsız kılmaktadır. Hatta tam tersine kadınların sürekli olarak bu suçun mağduru olma endişesiyle yaşamalarına neden olmaktadır. O yüzden kadının korunmasız olmadığı ve bu tür suçların hiçbir surette cezasız

kalmayacağı, suçun karşılığının kanunda düzenlenen en ağır ceza olacağı algısının toplumda yerleştirilmesi gerekir.

Değerli milletvekilleri, bugün, ülkemizde Türk kadını için hayati bir kazanım olan İstanbul Sözleşmesi'nden hukuka aykırı olarak çekilindi. Her fırsatta kadın ve kadına yönelik şiddetle ilgili nutuk atan iktidar, kadına şiddetin tırmandığı, kadın cinayetlerinin arttığı, kutsalımız olan ailenin temelini sarsıldığı bir dönemde attığı bu adımla gerçek yüzünü ve niyetini ortaya koymuştur. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener İstanbul Sözleşmesi'nin feshine dair girişimler karşısında bazı soruları tarihe not düşmüş ve demiştir ki: "İstanbul Sözleşmesi'nin nesinden rahatsızsınız?"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) - Kadınlarımızın durumu ortadayken ve daha yapılacak birçok şey varken neden geri adım atıyorsunuz?" İstanbul Sözleşmesi diyor ki: "Kadınlara karşı her türlü ayrımcılığı önlemek için gerekli tedbirler alınmalıdır." Bu hedefin nesinden rahatsızsınız? İstanbul Sözleşmesi diyor ki: "Devlet, kadına yönelik şiddeti önlemek için etkili ve kapsamlı politikalar geliştirmelidir." Bundan mı rahatsızsınız? İYİ Parti olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen İstanbul Sözleşmesi'nin tek bir kişinin keyfi kararıyla feshedilmesinin bir yetki, hukuk ve insan hakları gasbı olduğuna inanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, yasa teklifindeki bu düzenlemeyle kasten öldürme suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde kişinin ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla cezalandırılması öngörülmektedir. Kadına karşı şiddet suçu, bir kadının sırf kadın olduğu için şiddete uğraması anlamına gelmektedir. Oysa bu kanun teklifinde kadına karşı şiddet suçu olarak ayrı bir suç oluşturulmamış, kasten öldürme ve yaralama gibi suçların kadına karşı işlenmesi hâlinde nitelikli hâlden cezalandırılacağı düzenlemesi getirilmektedir. Bu suçlarda mağdurun kadın olarak belirtilmesi tek başına, kadına karşı şiddet suçunu önlemek bakımından yeterli değildir. Kanun teklifinde kadına karşı işlendiğinde nitelikli hâle gelen suçların failine yönelik bir açıklama getirilmemiştir. Kasten öldürme ve yaralama suçu failinin ve mağdurunun kadın olması hâlinde bu suçlar, kadına karşı şiddet suçunu oluşturmayacaktır. Bundan dolayı, yasa teklifinde kadına karşı şiddet suçu açıkça tanımlanmalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bahşı.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) - Çok kısa sözüm kaldı.

BAŞKAN - Sayın Bahşı, iki dakika ilave süre verdim size. Teşekkür ediyorum.

FERİDUN BAŞŞI (Devamla) - Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN - Peki, buyurun.

FERİDUN BAŞŞI (Devamla) - Bundan dolayı yasa teklifinde kadına karşı şiddet suçu açıkça tanımlanmalı ve Türk Ceza Kanunu'na eklenecek bir maddeyle ayrı bir suç olarak düzenlenmesi gerekir. Bu husus Komisyonda milletvekillerimiz tarafından dile getirilmiş, yeni madde ihdasına dair verilen önergemiz reddedilmiştir.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak yasalar ve uluslararası sözleşmeler etkin bir şekilde uygulanmalı ve başta yargı olmak üzere toplumsal hayatın tüm alanlarında eşitlik karşıtı söylem ve uygulamalara son verilmelidir.

Bu düşüncelerle Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 4 adet önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 3- 5237 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına (f) bendinden sonra aşağıdaki bentler eklenmiştir.

(g) 'toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı kadına karşı'

(h) Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle"

Kemal Peköz Necdet İpekyüz Dersim Dağ

Adana Batman Diyarbakır

Ali Kenanoğlu Murat Çepni Habip Eksik

İstanbul İzmir Iğdır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Dersim Dağ'ın.

Sayın Dağ... (HDP sıralarından alkışlar)

DERSİM DAĞ (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine önemli bir kanun teklifini görüşüyoruz. Türkiye toplumunun geleceğini belirleyen kadınların yaşamı açısından son derece önemli olan bu kanun teklifi -baştan söyleyeyim- eksik ve yetersizdir. Teklifte yer alan, sürekli propagandası yapılan ısrarlı takip maddesi aynı zamanda 6284 sayılı Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kanunu'nda da var fakat Türk Ceza Kanunu'nda bir ceza tanımı olarak yer almıyor. İsrarlı takip suçunda alt sınırdan altı aya, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verileceği öngörülüyor. Oysa, TCK'nın 96'ncı maddesinde eziyet suçu alt sınırı iki yıldır. İki yıldan beş yıla kadar ceza verilebiliyor fakat bu ülkede hukuk kadına karşı lehte değil aleyhte uygulandığı için bu da uygulanmıyor. Eziyet suçu gibi önemli bir madde uygulanmıyorken ısrarlı takip üzerinden bir suç düzenlenmesi toplumu aldatmaktan başka bir şey değildir. Fiilî suçlarda alt sınır altı aydan dokuz aya çıkarılıyor. Baktığınızda ceza artırılmış gibi gözüküyor. Oysa, iyi incelendiğinde burada da bir hileyle karşı karşıyayız çünkü iki yılın altında biri zaten cezaevine girmiyor. İki yılın altındaki suçlarda genellikle cezalar hükmün geriye bırakılmasıyla uygulanmıyor. O yüzden iki yılın altında bir suçun alt sınırını altı veya dokuz aya çıkarmak cezasızlık politikasının sürdürüldüğünü gösteriyor. Alt sınır cezalarını bir iki ay artırarak kadına yönelik şiddeti engelleyemezsiniz. Sahte propagandalarla dile getirilen politika ve kanun teklifinin gerçeklikten uzak, masa başında hazırlandığı açıkça ortadadır. Kadınlar ev içinde, sokakta, iş yerlerinde, hayatın her alanında ciddi tehdit altında. Sadece 2021 yılında 339 kadın erkekler tarafından öldürüldü ve ülkede bu kadar çok kadın katliamı yaşanırken iktidarın sistematik hâle getirdiği konuların başında kadın kazanımlarına saldırmak geliyor. İktidar, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilerek kadına yönelik şiddete karşı yaklaşımını açıkça ortaya koymuştur. İktidarın Sözleşmeden tek taraflı çekilme kararı, şiddet faili erkekleri memnun etti ve güçlendirdi. Kadın cinayeti işleyen fail erkekler, mahkeme salonlarında kendilerine suçlu gözüyle bakılmayacağını, pişmanlık yoluyla koruma kalkanı sağlanacağını biliyor ve bunu dile getirmekten çekinmiyorlar.

Pınar Gültekin'i katleden Cemal Metin Avcı Muğla 3. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen duruşmada mağdur olduğunu savunarak İstanbul Sözleşmesi'nin iptal edilmesi iyi oldu savunmasını yaparken iktidara olan şükranlarını dile getirmiş oldu. İktidar, gerçekten kadına yönelik şiddetle mücadele etmekte samimiyse İstanbul Sözleşmesi'nin iptali kararından vazgeçmeli ve başta İstanbul Sözleşmesi olmak üzere uluslararası sözleşmeleri etkin bir şekilde uygulamalı.

Kadın haklarını savunduğunu iddia eden iktidar, kadın mücadelesi yürütenlere karşı her türlü baskı ve şiddet eyleminde bulunmaktan geri durmuyor. Özellikle OHAL'den sonra birçok Kürt kadın kurumu kararnamelerle kapatıldı. Kadın kazanımları, baskı, tehdit, gözaltı ve tutuklamalarla kriminalize edildi. TJA dönem sözcüsü Ayşe Gökhan'a kadın haklarını

savunduğu için otuz yıl ceza verildi. Kadın mücadelesi yürüten Ayşe Gökhan'a yöneltilen suçlamalardan birisi de "Gülistan Doku nerede? diye sorması. Ayşe Gökhan'ın 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve 8 Mart gibi günlerde alanlara çıkması ve sözünü söylemesinin bedeli otuz yıl.

Yine, 8 Marttaki eylem ve etkinliklere katılan birçok kadın hakkında soruşturmalar açıldı, cezalar verildi. Akdeniz Üniversitesi öğrencileri Rojin Varhan ve Meti Encü 8 Mart etkinliklerine katıldıkları için haklarında soruşturma açıldı ve bursları kesildi. Kadınlara yönelik şiddetle mücadele iddiasında olan iktidarın kendisi kadınlara şiddet uygulamaya ve katilleri korumaya devam ediyor. Önceki dönemlerde milletvekilliği yapmış olan Aysel Tuğluk Demans teşhisine rağmen dört yüz otuz gündür tahliye edilmiyor ve cezaevinde ölüme terk edilmiş durumda. İktidar eliyle Aysel Tuğluk ve onlarca tutuklu kadın cezaevinde şiddete maruz kalıyor. Garibe Gezer, cezaevinde tecavüze ve işkenceye maruz kalan ve hayatına son veren kadınlardan sadece birisi. İktidarın bir yandan kadın düşmanı politikalar yürütmesi, bir yandan kadın kazanımlarına saldırması, kadın katillerini cezasız bırakması ve tüm bunları yaparken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

DERSİM DAĞ (Devamla) - ...bir yandan da kadınlara yönelik şiddeti önlemek amacıyla kanun çıkarması samimiyetten uzaktır.

Bir kez daha belirtiyoruz ki eğer kadına yönelik şiddeti engellemek istiyorsanız İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararından vazgeçin, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Kanun'u etkin bir şekilde uygulayın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 3 - 5237 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin ikinci fıkrasına "Suçun kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına, kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenmesi halinde ceza üst sınırdan verilir." cümlesi eklenmiş, üçüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Üstsoya, altsoya, aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kadına veya kardeşe karşı,"

Alpay Antmen Hüseyin Yıldız Zeynel Emre

Mersin Aydın İstanbul

Rafet Zeybek Ali Şeker Neslihan Hancıoğlu

Antalya İstanbul Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Neslihan Hancıoğlu'nun.

Buyurun Sayın Hancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına yönelik şiddeti ve sağlıktaki şiddeti önleyeceği iddiasıyla hazırlanan teklifin 3'üncü maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Maddedeki düzenlemenin özü şudur: "Kasten yaralama suçunun kadına karşı işlenmesi durumunda cezanın alt sınırı altı aydan az olamayacak." Türk Ceza Kanunu'na işte bu hüküm ekleniyor. Bakın, bu hükmün aslında hiçbir hükmü yok çünkü kısa süreli hapis cezaları için öngörülen adli para cezasına ilişkin hükümleri düzenleyen 50'nci madde yerli yerinde duruyor. Yani ceza alt sınırının bu biçimde yeniden düzenlenmesi cezanın adli para cezasına dönüştürülerek faillerin serbest bırakılması sorununa hiçbir çözüm üretmiyor, yapılan değişikliğin hiçbir caydırıcılığı yok. Sadece bu yönüyle baktığımızda bile önümüze getirilen bu kanun teklifinin kadına yönelik şiddetle mücadele perspektifinden yoksun olduğunu söyleyebilirim. (CHP sıralarından alkışlar) Bu teklif bu hâliyle göz boyama, görev savma, eşitsizliği, adaletsizliği ve cezasızlık algısını sürdürme yaklaşımının bir tezahürüdür.

Değerli milletvekilleri, bu teklifi bugün burada müzakere ettirenlerin niyeti eğer gerçekten sorunu çözmek olsaydı bu madde "Cinsiyete dayalı şiddet suçunda cezanın üst sınırı verilir." şeklinde düzenlenirdi. Yine, ayrıca, Ceza Kanunu'nun 86'ncı maddesinin (3)'üncü fıkrası (a) bendinde yer alan "Üstsoya, altsoya, eşe, boşandığı eşe veya kardeşe karşı" ibaresi "Aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kadına karşı" şeklinde değiştirilmeliydi. Böyle yapılmalıydı ki kanun cinsiyet temeline dayalı her türlü şiddeti kapsayacak bir şekilde bürünsün fakat bunlar yapılmıyor, bütün bunlar için hukuki boyutu ve sakatlıkları.

Şimdi gelelim konunun siyasi boyutuna. Komisyonlarda söyledik, şimdi tekrar söylüyoruz: Korkuyorsunuz "Toplumsal cinsiyet eşitliği" demekten korkuyorsunuz. (CHP sıralarından

alkışlar) İşte, bunu diyemediğiniz için kadına karşı sırf kadın olduğu için, kadının cinsiyetinden dolayı işlenen suçları doğru tanımlayamıyorsunuz ve bu nedenle yasaları da buna göre düzenlemeye eliniz varmıyor. Bunu diyemediğiniz için "Hükmün açıklanmasının geri bırakılması ya da ceza indirimini gibi kararlar kadına karşı işlenen suçlarda verilemez." şeklinde bir düzenleme yapamıyorsunuz. Bunu yapmadığınız yani kanunları caydırıcı hâle getirmediğiniz sürece sırf kadın olduğu için, cinsiyetinden ötürü şiddete maruz kalan kadınların vebali boynunuza olacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, KEFEK'te söyledik, Adalet Komisyonunda söyledik, burada bir kez daha söylüyoruz: Bu teklifte kadına karşı şiddetin önlenmesi adına, kadın cinayetlerinin engellenmesi adına ya da ısrarlı takibe maruz kalan kadınları korumak adına cezasızlık algısını ortadan kaldıracak hiçbir hüküm yok hatta daha da ötesi, teklifte kadının ismi var, cismi yok. (CHP sıralarından alkışlar) Kadına karşı işlenen suçlar konusunda hem sahada hem de hukuk mevzisinde yıllarca büyük mücadeleler yürüten sivil toplum örgütlerinin görüşleri burada yok, baroların, barolar bünyesinde görev yapan komisyonların görüşleri yok.

Ve son olarak şunu söylemek istiyorum: Bakın, bugün bunun gibi çalakalem teklifler hazırlayıp bir torbaya doldurabilir, onları da parmak çoğunluğuyla Meclisten geçirebilirsiniz. Peki, ya sonra, sorunun çözümü noktasında bu kanunun hiçbir işe yaramadığı ortaya çıktığında bunu nasıl izah edersiniz? (CHP sıralarından alkışlar) Yapamayacaksınız çünkü bu da sizin fitratınızda yok.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 3- 5237 sayılı Kanununun 86'ncı maddesinin ikinci fıkrasına, "Suçun kadına karşı işlenmesi halinde cezanın alt sınırı altı aydan az olamaz." cümlesi eklenmiş ve aynı maddenin üçüncü fıkrasına "(g) kadına karşı" bendi eklenmiştir."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu Aytun Çıray Ayhan Altıntaş Adana İzmir Ankara

Orhan Çakırlar Aylin Cesur

Edirne Isparta

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Aylin Cesur'un.

Buyurun. (İyi Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Pazar günü Anneler Günü'ydü, ben de yeniden, başta kendi annem ve şehit anneleri olmak üzere tüm annelerimizin Anneler Günü'nü kutluyorum. Maalesef sevinçle değil de hüznle geçirdik Anneler Günü'nü, içimiz buruktu. Utanarak kutluyoruz aslında Anneler Günü'nü bir süredir biz toplum olarak çünkü pazar günü annesini kaybeden çocuklarımızın da Anneler Günü'ydü, çocukları için hayatını feda eden annelerin de Anneler Günü'ydü, evladı şehit olmuş ve gözünde yaş dinmeyecek annelerimizin de Anneler Günü'ydü. İstanbul'da samuray kılıcıyla hunharca katledilen Başak Cengiz'in annesinin de Anneler Günü'ydü, Özgecan Aslan'ın da annesinin Anneler Günü'ydü, Şule Çet'in, Emine Bulut'un ve aslında nisan ayında erkekler tarafından öldürülen 29 kadınının da Anneler Günü'ydü. Nisanda şiddet gören 52 kadından bir kısmı anneydi, bir kısmı da anne adayıydı ve yine istismar edilen 18 çocuğun annelerinin de Anneler Günü'ydü bu pazar.

Bakın, bu güzel ülkede geç kalan yasalarla, yönetilemeyen şiddet olaylarından birinde 16 yaşında bir kız çocuğu öldürüldü, 16 yaşında bir çocuk öldürüldü, 16 yaşında zorla nişanlandırılan bir kız çocuğu öldürüldü ve Sıla Şentürk'tü o. İşte o Sıla 16 yaşında kalacak artık, hiç yaş alamayacak ve Sıla anne olamayacak. Anne olamayacak ve annesi Sıla'yla çekilmiş fotoğrafları paylaşırken bir ömür ağlayacak Anneler Günü'nde. Sizin, 2022'nin Türkiye'sinde kız çocuklarımızı terk ettiğiniz kader budur işte. Ve bugün süslü sözlerle kürsüden övüne övüne anlattığınız bu yasa da sadece bir kâğıt parçasından ibarettir, başka hiçbir şey değildir değerli arkadaşlar.

Kız çocuklarımız eğitim alsın, kendilerini yetiştirsin, özgür olsun, parasını kazansın, sevsin, istedikleri kişilerle aile kursunlar isteseydiniz eğer, bu yasayı değil, çok daha donanımlı, içinde kadınların, kızların fikirlerinin olduğu bir yasayla gelirdiniz önümüze ve içinde çok kıymetli kadın ve sağlık adına çalışan sivil toplum örgütlerimizin fikirlerinin olduğu bir yasayla gelirdiniz ve bilim adamlarımızın olduğu, çağdaşlığın olduğu bir yasayla gelirdiniz. İşte, maalesef, trajikomik hâle gelmiş soru şu bugün: Ülkemizde 6284 sayılı Kanun neden uygulanmıyor? Neden uygulanmıyor arkadaşlar, hiç düşündünüz mü? Mesela, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkarken onun altı olan bu kanunun hiç uygulanamaz hâle geleceğini hiç aklınızdan geçirdiniz mi? Ve bugün uygulanmayan o kanunun orasına burasına bezeme yaparak yeniden önümüze konan bu kanun uygulanabilecek mi; bunu hiç aklınızdan geçirdiniz mi? Ve sadece ocak ayında 54 kadın cinayete kurban gitti. Eğer baksaydınız içine,

bu yasayı doğru dürüst, daha önce getirseydiniz, onları koruyabilir miydiniz? Vicdanınız hiç acıdı mı onlar için? Ve kadınlarımız devlete güvense, ihtiyaç olduğunda kendisinin arkasında duracak kurumlarıyla, kanunuyla, adaletiyle bir devlet görseler arkalarında kendilerini koruyabilirler miydi maruz kaldıkları şiddetlerde; hiç düşündünüz mü? Ve kadınlarımız içine düşürüldükleri ekonomik ve sosyal adaletsizlikler olmasa eğer, kurban olurlar mıydı kaderlerine; bunu siz engelleyememiş olabilir misiniz? Bunu hiç aklınızdan geçirdiniz mi? İçiniz sızladı mı bunun için?

Aile baskısı, çevre baskısı, toplum baskısı kadınlarımızın yanlışı dile getirmesine, yanlıştan ve kötülükten kaçamamasına sebep olmuşsa sizin bunda payınız nedir? Hiç adaletin terazisiyle kendinizi tarttınız mı? Küçük yaşta evlendirilen kızlarımız, hayata dair bilgilerini tamamlayamamışken, kendinden yaşça büyük kişilerin esirleri oluyorlar diye... Acaba, biz ne yapamadık da bunların oranı son on dört yılda 14 kat arttı, hiç bunların hesabını yaptınız mı? (CHP sıralarından alkışlar)

Erken yaştaki evliliklerde kadınlara karşı daha çok şiddetin olduğu aşikâr. 2018 yılı nüfus ve sağlık araştırması diyor ki: Şu anda 21-25 yaşında olan kadınlarımızın yüzde 15'i 18, yüzde 2'si 15 yaşının altında evlendirildi. İlla ki cinayete kurban gitmelerine gerek yok, bu kız çocuklarımız aslında sosyal olarak öldürüldüler. Siz, onların sosyal olarak öldürülmesine katkı sağladınız mı, hiç bunu düşündünüz mü, kendinizi tarttınız mı adaletin terazisinde? Şiddete uğradılar, tecavüze uğradılar, ailelerinden destek bulamadılar ve devlet buna resmî olarak izin vermeseydi eğer... Siz devleti yönetenlere soruyorum: O çocukların kararında, yaşamlarında pay sahibi olabilir misiniz? Bunca şeyde hiç siz yokmuşsunuz gibi "Yasa yaptık." diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

AYLİN CESUR (Devamla) - Biz de diyoruz ki: Sadece tutuklama yaparak ve cezaları artırarak caydırıcılık sağlanamaz değerli arkadaşlar, şiddeti böyle engelleyemezsiniz. Ceza Kanunu'ndaki değişiklikler yetmez; her iki sorun açısından da, sağlıkta ve kadına şiddette, şiddete yol açan kurumsal, toplumsal ve psikolojik faktörleri kaldıracak geniş kapsamlı yapısal düzenlemeler yapmalısınız, bir zihniyet meselesi bu.

Maalesef, bu teklif eksik ve çözümden çok uzak. Biz, bugün, bu teklifle getirildiği gibi "boşandığı eş" yerine "kadına karşı" "kadına ve çocuğa karşı" ibarelerinin eklenmesini istedik ancak önergelerimizi Komisyonda reddettiniz, keşke bizi şaşırtsanız. Milletimizin yarınlarını, umutlarını tükettiniz. Böyle göstermelik, tedbirimsi, avara kasnak uygulamalardan biri olacak bu teklif diye düşünüyorum ama diyorum ki: Siz milletin umutlarını bitirdiniz ama bizim

umudumuz hâlâ yeşermiş vaziyette. Sizinle alakalı değil, sizinle ilgili bitti umudumuz ama az kaldı, sorun ne biliyoruz, çözüm ne biliyoruz ve kadınlarımız eğer...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) - Kadrolarımız tamam, biz hazırız ve biz çözeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, umudunuzu yitirmeyin diyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 3'üncü maddesinde yer alan "kadına karşı" ibaresinin "kadına yönelik" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Muhittin Taşdoğan Ayşe Sibel Ersoy Sefer Aycan

Gaziantep Adana Kahramanmaraş

Mehmet Celal Fendoğlu Ümit Yılmaz

Malatya Düzce

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ali Muhittin Taşdoğan'ın.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlıkta şiddet ülkemizde giderek artmaktadır, hemen hemen bütün hastanelerimizde onlarca sağlık çalışanı her gün şiddete maruz kalmaktadır.

Hastanelerimizde meydana gelen şiddet olaylarının yüzde 83'ü acil polikliniklerde, arkasından acil servisler ve kliniklerde gerçekleşmektedir. Maalesef, hastanelerimiz şiddetin kol gezdiği, şiddet olaylarının teröre döndüğü ortamlar hâline gelmiştir. Bu durum sağlık çalışanlarımızın olduğu kadar hastalarımızın da can güvenliğini tehdit ederek sağlık hizmetinin arzını da engeller hâle gelmiştir. Böyle bir ortamda sağlık hizmeti sürdürülmesi mümkün görülmemektedir. Ülke genelinde milyonlarca hasta tedavi için acil servislere müracaat etmektedir. Bu kadar yoğun talebin yaşandığı hastanelerimizde bu hizmeti gerek az sayıda personelle ve gerek yıllar içinde eriyen minimum seviyedeki almış oldukları döner sermayeye

rağmen özverili bir şekilde, fedakarca sürdüren sağlık görevlilerimiz ölüme varan şiddet olaylarına maruz kalmaktadırlar.

Hepimizin bildiği gibi, seçim bölgem Gaziantep'te Doktor Ersin Arslan hastanede görevi başında şehit edilmiştir. Sağlık çalışanları, toplumda infial oluşturan terör saldırılarında, doğal afet olaylarında, mesai mefhumu gözetmeden ve hatta tüm özel günlerde fedakârlık ederek, hiçbir beklentisi olmadan ve görev yeri dışında, özverili hizmetleri neticesinde milletimizin yaralarını sarmaktadır. Bu şiddet sarmalını önlemek için, daha önce de dile getirdiğimiz gibi, bir an önce Sağlık Bakanlığımız bünyesinde şiddeti önleme daire başkanlığı kurulması gerektiğine inanmaktayız. Kurulması gereken şiddeti önleme daire başkanlığı medyada çıkacak algı yönlendiren haberlerin önüne geçmeli, bu tür haberlerin sağlık konusunda ehil basın mensuplarınca hazırlanıp yayınlanması sağlanmalıdır. RTÜK tarafından, dizilerde canlandırılan ve sağlıkla ilgili bölümlerde şiddete ve kine teşvik etme sahneleri dikkatle incelenmeli ve bunu önlemek için gerekli adımlar da atılmalıdır. Sağlıkta şiddeti önlemek için ulusal sağlık disiplini oluşturmak gereklidir. Uygulanacak disiplinin konusu, sağlık hizmetlerinde çalışan personele karşı şiddetin kabul edilemez olduğunu halkımıza ve tüm sağlık çalışanlarımıza anlatmak olmalıdır. Sağlık Bakanlığınca kurulması gereken şiddeti önleme daire başkanlığı bünyesinde sağlık personelleri, medya ve iletişim uzmanları da istihdam edilmelidir. Sosyal medya çok özenli bir şekilde yönetilmelidir. Hasta hakları olduğu kadar hasta sorumlulukları da anlatılmalıdır, hastalar ve hasta yakınları bilgilendirilmelidir. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin engellenebilmesi için sağlıkta şiddetin temel nedenlerinin iyi tespit edilip ona yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi gereklidir. Sağlıkta şiddet olaylarını toplumsal şiddetten ayırmamak gerekir. Bu yüzden, sağlıkta şiddeti ve toplumsal şiddeti önlemek için ilgili diğer bakanlıklarla birlikte hareket etmek gerekir. Sağlık çalışanlarının güvenliğinin sağlanması için caydırıcı, önleyici ve gerçekçi önlemlerin ivedilikle yerine getirilmesi gerektiğini buradan tekrar ediyorum. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin bu konuyla ilgili şöyle dediğini hatırlatmak isterim: "Sağlıkta şiddet suçlarının önlenmesi ve tıpta yanlış tedavilerle ilgili davalardaki haksızlıkların sona erdirilmesi için Türk Ceza Kanunu'nda Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda değişiklik yapılmasını öngören bu kanun teklifini ön şartsız destekliyoruz." Bu teklifte, sağlık çalışanlarına karşı işlenen kasten yaralama suçunun Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki katalog suçlar arasına alınması temel bir güvencedir ve yerinde bir tedbirdir.

Bilhassa ifade etmek isterim ki bir kişinin yanlış genelleştirilemez, suç ve cezanın şahsiliği ilkesi esastır; pek tabii, herkes için bağlayıcıdır. Zor bir dönemden geçerken en küçük provokasyonun sonuçları elbette ağır olabilecektir. Her meslek mensubu, insan onurunu incitmeden özenle sakınmalıdır. Ne hastanede ne postanede, ne mahkemede ne maliyede,

ne adliyyede ne de hayatın diğler alanlarında insanlık değlerleri, insan olmaktan kaynaklanan kazanımlar asla ve kati olarak çığnenmemelidir.

Gazi şehrimizin adaşı Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 4- 5237 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasına aşağıdaki (c) bendi eklenmiştir

(a) Çocuğa, kadına, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı

(c) Dil, ırk, milliyet, renk, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle"

Kemal Peköz Ali Kenanoğlu Murat Çepni

Adana İstanbul İzmir

Habip Eksik Tulay Hatımoğulları Oruç

İğdır Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Tulay Hatımoğulları Oruç'un.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken dokuz sene önce -bugün gibi- Reyhanlı'da yaşanan katliamın acısını bir kez daha paylaştığımızı ifade etmek istiyorum. O katliam kadar bizim yüreğimizi yaralayan dönemin Başbakanı Erdoğan'ın "53 Sünni vatandaşımızı kaybettik." sözlerini buradan anımsatmak istiyorum ve ana akım medya bu koroya eşlik ederek aslında Hatay'da büyük bir provokasyon

hedefliyorlardı. Hatay'da yaşayan halklar bu acıyı yürekten, ortak olarak hissettiler ve ortak bir tepki gösterdiler. Halkın bu sağduyusu ve duyarlılığı bu büyük provokasyonun da önüne geçmiş oldu. Ben Reyhanlı katliamında yaşamını yitiren bütün canlarımızı bir kez daha anıyorum ve ailelerine başsağlığı diliyorum.

Görüştüğümüz kanun teklifinin 4'üncü maddesinde yapılmak istenen değişiklik üzerine 5237 sayılı Kanun'un 94'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına bir ekleme yapmayı öneriyoruz biz. Nedir bu ekleme? Suçun; çocuğa, kadına, beden ve ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı bir ekleme yapılması. Dil, ırk, milliyet, renk, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep farklılıklarından kaynaklanan nefret nedeniyle yine bunun suç kapsamına alınmasını ve cezai müeyyidenin uygulanmasını talep ediyoruz. Tabii, biz bu taleplerimizi sunarken şunu gayet iyi biliyoruz: Bu yasalar kâğıt üstünde. Benden önceki konuşmacı hatiplerin, özellikle kadınların neredeyse tamamı bunu ifade etti. Ayrıca, bu kanun teklifiyle ilgili bu kürsüde kadınların söz kullanması gerektiğinin de altını çizmek isterim. Bu, bütün siyasi partilere de önerimizdir.

Erkek yargı şiddeti... Ne yazık ki "iyi hâl indirimi" diyerek, kravatlı olup olmadığına bakıp ve takım elbisesine bakarak, bir beyefendi muamelesi gerçekleştirip erkekleri salmak için ceza uygulanmıyor. O yüzden, burada bizim bu cezasız bırakmaya karşı, bu erkek yargıya karşı söyleyecek bir sözümüz var: Yapılan kanun değişiklikleri çözüm değildir tek başına, elbette kanun önemli ama o kanunun uygulanması ve hayata geçirilmesi çok daha önemlidir.

Bakın, İstanbul Sözleşmesi'nden bütün kadınlar bahsetti, biz bundan bahsetmeye devam edeceğiz, her kürsüyü kullandığımızda İstanbul Sözleşmesi'ni bu iktidarın yüzüne vurmaya devam edeceğiz. Bugün bu kanun teklifini getirenler, İstanbul Sözleşmesi'nden bir gece ansızın bir ve tek adamın kararıyla çekilmişlerdir, o yüzden, getirilen bu yasa asla bize samimi gelmiyor.

Bakın, yine, kadına yönelik şiddetle mücadelede bahsederken 8 Martta, 25 Kasım'da, hele de Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü'nde kolluk kuvveti polis, kadınlara şiddet uyguluyor. Siz hangi şiddetle mücadele etmekten bahsediyorsunuz? Yine, birkaç gün önce genel merkezimize yapılan... "Polis baskını" diyeceğim ona çünkü o, bir polis baskınıydı ve polislerin genel merkezimiz önünde fiilî bir eylemiydi; Kadın Meclisi Sözcümüz Sevgili Ayşe Acar Başaran'a "Seni çivilerim." diyor bir polis memuru ve o polis memuru hâlâ görevde; bu, bu iktidarın utancısıdır. "Biz de buraya kâğıt getirerek yasa yapıyoruz, kadına yönelik şiddetle mücadele ediyoruz." safatasını hiç kimse burada bize satmaya kalkışmasın, bunu asla kabul etmeyiz. Ve "Kadının lehine bizler yasalar yapıyoruz." diye göz boyamaya çalışırken bir yandan, öte yandan, kadınların nafaka hakkına göz dikmiştir bu iktidar; boşanma usulünü erkek lehine göre çevirmeye çalışmaktadır bu iktidar. Yine aynı şekilde bu göz boyamayla

sadece kâğıt üstünde yasa yapmakla baş başa kalmış olan bu iktidar bu toplumun bütün kazanımlarını, kadınların bütün kazanımlarını elinden almaya kalkışmıştır. Olması gerekenler elbette topyekûn bir toplumsal değişim ve dönüşümdür, kadının sosyal yaşama ve siyasal yaşama katılımının artırılmasıdır, cinsiyet eşitsizliği konusunda ciddi bir şekilde bir farkındalık çalışması yapılması ve kadına yönelik her türlü şiddetle açıktan mücadele edilmesi, eğitimin cinsiyetçilikten kurtarılması bizim önümüzde duran en temel sorun alanlarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - Bunları hayata geçirirsek bu kâğıt üzerindeki yasalar hayata geçer.

Evet, sevgili kadınlar, sevgili kız kardeşlerim, Mısırlı feminist Yazar Neval El Seddavi'nin sözlerini hatırlatmak isterim, demiştir ki sevgili Neval El Seddavi: "Gelecek istediğim renklerle boyanmak üzere hâlâ benimdir; özgürce karar vermek, istersem değiştirmek üzere hâlâ benimdir." Bizler bu ceberut, bu tekçi zihniyetle, erkek egemen zihniyetle bu ülkede otoriterlik inşa eden bu anlayışa ve tarih boyunca üzerimizdeki erkek egemen anlayışına karşı bizler örgütlü mücadelemizle hayatımızı, hayatlarımızı tek tek ve topyekûn hayatlarımızı istediğimiz renklerle boyama gücüne sahibiz, yeter ki örgütlü olarak mücadele edelim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 4- 5237 sayılı Kanunu 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna "Suçun kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına, kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenmesi halinde cezanın alt sınırı, altı yıldan az olamaz" cümlesi eklenmiş, ikinci fıkranın (a) bendi "Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kadına karşı, " olarak değiştirilmiştir.

Alpay Antmen Hüseyin Yıldız Zeynel Emre

Mersin Aydın İstanbul

Rafet Zeybek Murat Bakan Ali Şeker

Antalya İzmir İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Murat Bakan'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; sözlerime sistemin adaletsizliğine, eşitsizliğine isyan eden, mücadele eden, dik duran, var oluş mücadelesi veren ve bu mücadeleyi yükselten kadınları selamlayarak başlamak istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bilmem, kaçınıcı kere Türk Ceza Kanunu'nu değiştiriyoruz. Benim üzerine söz aldığım 4'üncü maddede yapılan değişiklikle Türk Ceza Kanunu'nun 94'üncü maddesinde düzenlenen işkence suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde alt sınırını üç yıldan beş yıla çıkarıyoruz değerli arkadaşlar. Bununla ilgili bizim Cumhuriyet Halk Partili olarak önerimiz altı yıla çıkması ancak asıl sormamız gereken soru şu: Acaba Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yaparak kadına karşı şiddeti önleyebilecek miyiz? Elcevap: Önleyemeyeceğiz. Kadına karşı şiddetin önlenmesi, değerli arkadaşlar, ancak tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelerin ya da mevcut hükümlerin, yasaların etkin bir şekilde uygulanmasıyla mümkün.

Bugün 11 Mayıs, bundan tam on bir yıl önce İstanbul Sözleşmesi imzaya açıldı ve ilk imzacısı biziz. On bir sene sonra arkadaşlar, on bir yıl gerideyiz, on bir yıl öncesinden daha gerideyiz. Siz bir yandan kadına karşı şiddetle mücadelede en önemli kazanımınızdan vazgeçeceksiniz, diğer taraftan Ceza Yasası'nda yaptığınız değişiklikle kadına karşı şiddeti önleyeceksiniz; bu mümkün değil, inandırıcı da değil. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, Hatice Kaçmaz davası bunun en somut örneği değerli arkadaşlar. Hatice Kaçmaz TRT sanatçısı, 4 yaşındaki evladına tek başına bakan bir anne. Katili taksiye bindiğinde diyor ki: "Görülecek bir hesabım var." 19 santimlik bıçağı çorabına saklıyor. Evlenme teklifini kabul etmediği için Hatice Kaçmaz'ı 19 santimlik bıçakla 16 defa bıçaklayarak öldürüyor. Bununla ilgili, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun kararını okuyorum size... Ne diyor biliyor musunuz? Kadının evlenme teklifini kabul etmesi hâlinde sanığın cinayet işlemeyeceği, reddedilince anlık hiddetle cinayet işlediği, yanına tedbiren aldığı bıçağı duygusal çöküntü ve hiddetin etkisiyle kullandığını vurguluyor ve "Tasarlayarak öldürme değildir." diyor değerli arkadaşlar. Eğer Yargıtay Ceza Genel Kurulu "Tasarlayarak öldürdü." deseydi katil 71 yaşına kadar cezaevinde kalacaktı. Peki, kadının meşru müdafaası durumunda Yargıtayın yaklaşımı ne? Bunu da Çilem Doğan davasından görüyoruz. Sistematik bir şekilde işkence gören, fuhşa zorlanan Çilem Doğan, ölmek için eşini öldürüyor. Yargıtay on beş yıllık cezasını onaylıyor. Yani Çilem Doğan'a

diyor ki: "Sen ölmeliydin." "Sen ölmeliydin." diyor değerli arkadaşlar. Türkiye'de esas olan, yasaların değişmesi değil, mevcut yasaların etkin bir şekilde uygulanması. Hiçbir insan yaptığı suçun, işlediği suçun cezasını çekmedikçe ıslah olmaz arkadaşlar; o suçun cezasını çekmeyen suçlu, o suçu yeniden işler.

Bakın, bizim ceza hukuku hocamız Bahri Öztürk'ün bize döne döne söylediği bir şey vardı "İyi yasalar kötü uygulayıcılar elinde kötü yasa, kötü yasalar iyi uygulayıcılar elinde iyi yasadır." diye. Uygulamada sorunumuz var, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun aldığı kararı, içtihat üreten bir yüksek yargı organının aldığı kararı kimse açıklayamaz değerli arkadaşlar. İyi yargıçlarımız, üretken, çalışkan yargıçlarımız var elbette ama bu, uygulamada yaşadığımız sorunu maalesef ortadan kaldırmıyor. Mesele yasa yapmakta değil onu uygulamakta. Eğer bu Parlamento, kadın cinayetlerini engellemek için hep birlikte bir şey yapmak istiyorsa önce, bizim onayladığımız İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkmamız lazım değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer kadın cinayetlerini engellemek için bir şey yapmak istiyorsa iktidar, önce kadın dayanışma merkezlerini, sığınmaevlerini, "alo şiddet" hattını, bununla ilgili özel, buradan çıkacak bütçeyi bizden talep etmeli. Her şeyden önce kadının en büyük kazanımı, en önemli kazanımlarından -asıl kazanımları cumhuriyetin kuruluşuyla beraber biliyorsunuz, laik devletle beraber- cumhuriyetin kazanımlarından feyzalması lazım iktidarın değerli arkadaşlar. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bakın "Yasaları değiştirmek işe yaramaz, zihniyetin değişmesi lazım." dedi Nurhayat Altaca burada konuşurken. Ben zihniyetin de değişmesi işe yaramaz tek başına, iktidarın değişmesi lazım diyorum Nurhayat'a ek olarak değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Gülten Akın'ın kadın olanın türküsü var, onunla sözlerimi sona erdirmek istiyorum. Yine, kadınlara selam olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT BAKAN (Devamla) - "Selam olsun bizden önce geçene

Selam olsun dostu, hasa, çile çekene

Selam olsun dayanana, düşene

Yüreğim yürektir, bakma gözüm yaşına." diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...

(CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından "Kabul" sesleri)

BAŞKAN - Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik olarak yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Önerge kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Kaç oy var Başkan?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Kaça kaç?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Kabul kaç?

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 4: 5237 sayılı Kanun'un 94'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının sonuna "suçun kadınlara karşı işlenmesi halinde cezanın alt sınırı beş yıldan az olamaz cümlesi" eklenmiş ve aynı maddenin (2)'nci fıkrasının a) bendi "çocuğa beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak hâlde bulunan kişiye ya da kadına karşı" olarak değiştirilmiştir.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu Aytun Çıray Ayhan Altıntaş

Adana İzmir Ankara

Orhan Çakırlar Behiç Çelik Fahrettin Yokuş

Edirne Mersin Konya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Fahrettin Yokuş'un.

Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

TÜİK verilerine göre ülkemizde toplam tarım arazisi 38 milyon hektardır; bunun yüzde 52'si işlenen alanlar, yüzde 9'u uzun ömürlü bitkiler, meyve ağaçları, yüzde 39'u ise çayır ve meralardan oluşuyor. 2018 yılı itibarıyla ekilebilir tarım arazimiz 23 milyon hektara gerilemiştir. En büyük tarım kentimiz Konya'da ise ekili alan 13 milyon dekar düşmüştür. AK PARTİ iktidarı döneminde Konya'mızda 760 bin dekar tarım arazisi vafını yitirmiştir. 2001 yılında Türkiye nüfusu 64 milyon iken 2021 yılında 85 milyona çıkmıştır. Yani son yirmi yılda,

AK PARTİ iktidarında nüfusumuz 21 milyon artmıştır. Aynı dönemde ise 4 milyon hektardan fazla arazimiz tarım arazisi olma vasfını yitirmiştir. Başka bir ifadeyle tarım arazilerimiz küçülmekte, nüfusumuz artmaktadır. Bunun anlamı gelecek nesillerimizin açlığa mahkûm olması demektir.

Değerli milletvekilleri, Konya'mızın göz bebeği Bahri Dağdaş Uluslararası Tarım Araştırma Enstitüsünün birinci sınıf tarım arazileri toplu konuta açılıyor. 2014 yılında bu göz bebeği Enstitümüzün 1.000 dekarlık bölümünü toplu konut ve hastaneye teslim edilerek kaybetmiştik. Şimdi siyasi iktidar 1.300 dönümlük birinci sınıf tarım arazimize de göz dikti. Tarım Bakanlığı ile Çevre Bakanlığı arasında yapılan protokolle Bahri Dağdaş Tarımsal Üretim Merkezimizin 1.300 dönümlük arazisi rezerv yapı alanı olarak TOKİ'ye devredildi. Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitümüz sadece Konya'nın değil, Türkiye'nin göz bebeği bir kuruluşumuzdur. 1914 yılından itibaren bataklık olan 11 bin dönümlük arazi ıslah edilmiş, birinci sınıf tarım arazisi hâline getirilmiş, bu Enstitümüzde yüz yıldır üretim, kırk yıldır da araştırma yapılmaktadır.

Tarımsal enstitümüzde hayvancılık ve tarla bitkileri üretim ve araştırma çalışmalarının yanında (FAO) Dünya Gıda Teşkilatıyla ortak tarım ürünleri geliştirme projeleri de yürütülmektedir. Bugüne kadar 40'ın üzerinde farklı bitki çeşidinin ıslahını gerçekleştiren Enstitü, Türk tohumculuğunun yüzde 38'inin yer aldığı Konya'mızda 170'den fazla tohumculuk firmamıza önemli katkılar sağlamaktadır. Bugüne kadar yapılan tohum eşleştirme çalışmaları sonucu 105 adet buğday çeşidinin tescili yapılmıştır.

Enstitümüzde hayvan ıslahı çalışmaları da yapılmaktadır. Küçükbaş hayvancılığında 18 ayrı ırk bu Enstitümüzde geliştirilmiştir. Enstitümüzün bu kadar önemli ve verimli çalışmaları ortada iken ranta gözünü diken siyasi iktidar birinci sınıf tarım arazilerimizi konuta çeviriyor. Diyor ki: "Efendim, Konya tarım arazilerinde artık buğday, arpa, yulaf, pancar yerine beton bitecek yani binalar bitecek, bina ekiyoruz, bina. Rantiyeci iktidarımızın bu göz bebeği kuruluşumuza bunu yapmasını kabul etmek mümkün değildir. Bu vicdansızlıktır, bu Konyalılara saygısızlıktır, bu Türk milletine saygısızlıktır, geleceğimize ihanettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Yani düşünebiliyor musunuz? Son yirmi yılda AK PARTİ iktidarında -bir kere daha söylüyorum- tarım arazilerimiz yüzde 18 küçülmüş, nüfusumuz yüzde 30 büyümüş. Hani 2053 hedefi diyorlar ya, 2053'te 100 milyon nüfusumuz olacak, bu göçmenleri de beslerse bu zihniyet -ki imkânı yok, hâlledeceğiz onu- biz aç kalacağız, aç; çocuklarımız aç kalacak. Rant uğruna, tohumculuk lobileri uğruna, Amerikan lobileri uğruna tarım arazisini peşkeş çekenler, vallahi sizi Konyalılar affetmeyecek, Türk milleti

affetmeyecek. Gerçi az kaldı, o Bahri Dağdaş'a bina dikemeyeceksiniz, başaramayacaksınız!
Allah büyük, Konyalılar, Türk milleti de sizden çok büyük! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)
Saygılarımla.

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Hadi oradan!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Höst, höst!

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) - Höst sana! Terbiyesiz, höst sensin! Yaşından, başından utan!

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) - Höst sülalendir senin!

BAŞKAN - 5'nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 5 - 5237 sayılı Kanun'un 96 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendindeki 'ya da gebe kadına karşı' ibaresi ',toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı kadına karşı ya da gebe kadına karşı' şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

(c) Dil, ırk milliyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle"

Kemal Peköz Ali Kenanoğlu Murat Çepni

Adana İstanbul İzmir

Filiz Kerestecioğlu Demir Habip Eksik

Ankara Iğdır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Filiz Kerestecioğlu'nun.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz teklifte Türk Ceza Kanunu madde 96'da yapılacak değişiklikle eziyet suçunun kadına karşı

işlenmesi hâlinde cezanın alt sınırı iki yıldan, iki yıl altı aya çıkarılacak. Şimdi, Adalet Bakanlığı düzenli istatistik tutuyor olsaydı eğer mahkemelerce TCK 96'dan bugüne kadar kaç kez ceza verilmiş olduğunu görecektik. Kadınlara yönelik birçok şiddet olayı eziyet suçu kapsamına girmesine rağmen, birçok kez hâkimlere bunu ifade etmemize rağmen yıllardır o kadar seyrek uygulanan bir madde oldu ki bu madde. O yüzden, cezayı altı ay daha artırarak eziyet suçunun cezasının hâkimler tarafından uygulanacağını hayal edemezsiniz. Fiziksel, cinsel, ekonomik ve psikolojik şiddetin sistematik hâle gelmesine eziyet diyoruz ve aslında kadın, şiddete maruz kaldığında çoğu zaman bu şiddetin tek seferle sınırlı kalmadığını, şiddetin farklı biçimlerde devam ettiğini ya da tekrarladığını biliyoruz. Bu madde etkin biçimde uygulanırsa failleri caydırabilir, kadınları koruyabilir ama ne yazık ki uygulanmıyor.

Bizim ikide birde kanunlarda değişiklik yapmak yerine, öncelikle yargı mensuplarının hâli ahvaline bakmamız lazım arkadaşlar. Tüm yargı mensuplarının güncellenmiş insan hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi alması gerekiyor. Aslında sadece yargı mensuplarının değil, tüm toplum olarak bu eğitimleri almamız son derece elzem çünkü şu anda, tüm toplum olarak hoşgörüsüzlüğü, mutsuzluğu, öfkeyi, şiddeti hep birlikte yaşıyoruz ve bu hayatı yaşanabilir hâle getirebilmek için değişime ihtiyacımız var ama bunları sadece söylemek yetmez. Toplumsal olarak dönüştürme iradesini göstermemiz, sorumluluk üstlenmemiz lazım. Bakın, farklı düşüncelere sahip olabiliriz. Dikkatinizi çekmek isterim; değiştirilmesi gereken şey, düşünceler değil ancak ortada bir şiddet döngüsü var ve bu döngüyü kırmak hepimizin sorumluluğu. Şiddetsiz bir yaşam için toplumsal mutabakat şart.

Dün, Kobani davasında Sevgili Sabahat Tuncel "Bu ülkeyi derhâl yaşanabilecek bir ülke hâline getirmemiz lazım." dedi, ne kadar doğru. Bakın, bunu kimseyi ayırarak söylemiyorum ama gerçekten farklı düşüncelere sahip olsak da bu ülkeyi derhâl hepimiz için yaşanacak bir ülke hâline getirmemiz lazım çünkü eziyet suçu sadece kadınlara değil, sistematik olarak tüm topluma yönelik bir suç hâline dönüştü artık. Yoksullukla, şiddetle, öfkeyle baş edemiyor insanlar ve buradan çıkışı bulmamız lazım.

Değerli vekiller, bu kanunda "kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet ve işkence suçlarına yapılan nitelikli hâl tanımının toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı olarak kadınlara yönelmesi hâlinde" diye belirtilmesi gerektiğini defalarca Komisyonda söyledik, değişiklik önerileri de verdik. İktidar vekilleri tanımın "suçun kadına karşı işlenmesi" şeklinde kalmasının yeterli olduğunu söylediler ve kadınların güçsüz görüldükleri için şiddete uğradığını ve bunu önleyeceklerini iddia ettiler. Kadınlar güçsüz değil, kesinlikle değil. Şiddet uygulamayı tercih etmemeleri kadınları güçsüz yapmaz. Bu algıyı da bizim yerle yeksan etmemiz gerekiyor.

Evet arkadaşlar, bugünlerde mülteci, sığınmacı meselesi de herkes tarafından kullanılıp kadınlara yönelik şiddetin ve tacizin baş sorumlusu sanki göçmenlermiş gibi bir algı yaratılmaya çalışılıyor. Bakın, mülteciler yokken de bu ülkede kadınlar tacize ve şiddete uğruyorlardı. Kadına yönelik şiddetin baş sorumlusu, önleme yükümlülüğünü yerine getirmeyen devlet ve iktidarlardır. Kimse mültecileri hedef göstererek bu sorumluluğu savuşturamaz. Ayrıca mülteci ve sığınmacılara yönelik gerçekçi ve sorunları çözecek politikalar üretmek de tüm toplumu ikna ederek yine iktidarın sorumluluğundadır. Değerli arkadaşlar, son olarak bir başka konuya değinmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Var oluş nedeni okuma olanağından yoksun çocuklara bilime, felsefeye dayalı özgür bir eğitim vermek, her türlü ihtiyaçlarını karşılamak olan Nesin Vakfının hesaplarına izinsiz yardım kampanyası yapıldığı gerekçesiyle bloke koyuldu. İzinsiz yardım kampanyası denilen aslında bir sosyal medya duyurusuydu ve o sosyal medya duyurusunun yapıldığı zamanda da böyle bir kanun maddesi yoktu medya duyurularını bağış olarak sayan. Bu duyuruyla belki de biraz toplumsal destek sağlandı ve Nesin Vakfı daha fazla çocuğa hizmet verebilecek bir şekilde arazisini büyütebildi. Şimdi, hem hesaplardaki para hem de satın alınan bu arsa valilik tarafından geri isteniyor. Anlaşılan İsmailağa cemaatinden olan Rabıta Vakfı tahrik çabaları boşa düşünce valiliği devreye sokmuş. Evet, Türkiye'ye karşılık beklemeden hizmet eden Nesin Vakfından elinizi çekin diyorum ve çocuklardan da.

Saygılar sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, herkes, kabul eden, etmeyen ellerini kaldırırsa biz de Divan olarak daha rahat edeceğiz lütfen rica ediyorum.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 5- 5237 sayılı Kanununun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının sonuna 'Suçun kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına kadın olduğu için yöneltilen veya kadınlara orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenmesi halinde cezanın alt sınırı üç

yıldan az olamaz' cümlesi eklenmiş, ikinci fıkrasının (a) bendi 'Çocuğa beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kadına karşı ve kadın olduğu için' şeklinde değiştirilmiştir.

Alpay Antmen Hüseyin Yıldız Zeynel Emre

Mersin Aydın İstanbul

Ali Şeker Rafet Zeybek Jale Nur Süllü

İstanbul Antalya Eskişehir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Jale Nur Süllü'nün.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri görüştüğümüz kanun teklifinin artan kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin önlenmesinde gerçekten etkili olup olmayacağı yönünde samimi olarak düşünmeye davet ediyorum.

Şimdi, baktığımızda, kanunun gerekçesinde bireylerin onurunu korumak ve toplumsal barışı sağlamanın devletin görevi olduğundan söz ediliyor. Önce, teklifi getiren anlayışın anlayışı bu yönde mi ona bir bakmamız gerekir. Şimdi, gerekçede devletin görevi olduğunu kabul edeceksiniz ama kadına yönelik şiddetin önlenmesinde devlete sorumluluk yükleyen İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasına tek bir sözcük kullanmayacaksınız. Şimdi, yine, gerekçede "Suç ve ceza politikası yasama erkinin yetkisindedir, takdirindedir." diyeceksiniz ama sözleşmeden tek bir erkeğin kararıyla çıkılmasına, Meclisin yetkisinin gasbedilmesine tek bir cümle kullanmayacaksınız, üstüne üstlük de savunacaksınız.

Bakın, burada, dün, Genel Kurulda, AKP Grup Başkan Vekili son derece talihsiz bir konuşma gerçekleştirdi. Anayasa ile uluslararası sözleşmeleri onaylama yetkisi Meclisin yetkisindeyken Cumhurbaşkanı kişi hak ve özgürlüklerini düzenleyecek düzenlemeler getiremeyeceği açık hükümken ayrıca hukukumuzda yer alan yetkide ve usulde paralellik ilkesi gereği Danıştay savcısının bu kararın hukuksuz olduğunu açıkça söylediği yönündeki yargılama devam ederken bunu savunmayı, böyle bir savunma konuşması yapılmasını kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, ne yazıyor burada? "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." diyor. Bizim millet adına kullandığımız yasama yetkisinin tek bir kişinin kararıyla gasbedilmesine siz ses çıkarmayabilirsiniz ama biz bunu asla ve asla kabul etmiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer

millet olarak, millet adına kullandığımız yasama yetkisi bu şekilde tek bir kişi kararıyla gasbedilecekse biz burada oturup saatlerce neden yasaları görüşüyoruz. Siz diyebilirsiniz ki: "Yasa teklifleri hazır, getiriliyor nasıl olsa, biz de kabul ediyoruz." Bakın, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna geldiğinde biz tek tek maddelere girilip görüşülmesi yönünde usul tartışması açtık ama kabul edilmedi ama her bir yasa teklifine de, değişikliğe de önergemizi sunduk. Peki, ne oldu? Adalet Komisyonunda da sabah erken saatlere kadar süren görüşmelerde itirazlarımızı dile getirdik, bir buçuk ay Genel Kurula getirilmedi yasa, sandık ki bu yanlışlıklar düzeltilecek ama ne yazık ki bu beklentilerimiz de boşa çıktı. Şimdi soruyorum sizlere: Bu teklifteki ceza artırımları ve düzenlemelerle kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin azalacağına inananınız var mı bu sıralarda oturanlar olarak? İmzası olanlar da inanmıyor ki dün geneli ve bölüm üzerine konuşmalarda Adalet ve Kalkınma Partisi hatipleri, kadın arkadaşlar özellikle KADES'ten, ŞÖNİM'lerden, 6284'ü nasıl yasal düzenleme olarak yaptıklarından söz ettiler ama 6284'ten söz etmelerine rağmen yasal dayanağı olan İstanbul Sözleşmesi'nden hiç mi hiç söz edilmedi. Şimdi, sizler ne iyi işler yaptığınızı söylüyorsunuz, bizse sorunun yasalarda değil sürekli pekiştirdiğiniz algılarda, anlayışlarda ve uygulamalarda olduğunu yıllardır söyleyip duruyoruz.

Şimdi, yine burada "özgür birey" diyorsunuz ama kadını sürekli "iyi anne, iyi eş ve aile" düzlemine sıkıştırmaya çalışıyorsunuz. Kadınlar üzerinden ayrışma ve kutuplaştırma siyasetiyle kendi tabanınızı bir arada tutmak için "Aile yapısını bozuyor." diye asılsız gerekçelerle İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasıyla ilgili tek bir cümle kullanmıyor, hatta bunu savunuyorsunuz.

Şimdi, "toplumsal barış" diyorsunuz ama istatistiklerden korkup Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunu kapatmaya kalkıyorsunuz. EŞİK'in çağrılarına kulak tıkıyorsunuz, alanlarda mücadele veren kadınları susturmaya çalışıyorsunuz. Yasa tekliflerinde baroların ve STK'lerin görüşlerine kulaklarınızı tıkıyorsunuz. Bizse uzun süredir mevcut yasaların etkin uygulanması taleplerimizi dile getiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayınız sözlerinizi.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) - İçişleri Bakanınız çıkıp da "Kadına yönelik şiddet ayıptır, ayıptır." dediğinde de bu kürsüden hatırlatmıştım. Biz, 96'ncı maddenin, 2005 yılından beri yürürlükte olmasına rağmen kadına yönelik cinayetlerde, suçlarda kullanılmadığını -eziyet maddesinin- uzun süredir söylüyorduk. Şimdi, 5'inci maddeyle suçun kadına karşı işlenmesi hâli, cezayı ağırlaştırıcı nitelikli hâl olarak düzenlenerek eziyet cezasının alt sınırı iki yıldan iki yıl altı aya çıkarılıyor. Biz, "'Suçun kadına karşı işlenmesi' ibaresi sorunludur." diyoruz, İstanbul Sözleşmesi'nin 46'ncı maddesindeki toplumsal cinsiyet eşitsizliğini gidermeye yönelik cezaya

ağırlaştırıcı koşulların eklenmesi gerektiğini söylüyoruz. Ama esas sorunun çözümü için ceza artırımlarından önce acil bir şekilde uygulama eksiklerinin giderilmesi yönünde düzenleme yapılmasını söylüyoruz. Tekrar hatırlatmak istiyorum ki esas sorun yasalarda değil zihniyette. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Pardon. İşleme başladım, önergeyi okutup sonra söz vereyim.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 5: 5237 sayılı Kanun'un 96'ncı maddesinin birinci fıkrasının sonuna 'Suçun kadınlara karşı işlenmesi halinde cezanın alt sınırı iki yıl altı aydan az olamaz.' cümlesi eklenmiş ve aynı maddenin 2'nci fıkrasının a bendi 'çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak halde bulunan kişiye ya da kadına karşı.' olarak değiştirilmiştir."

Ümit Beyaz Aytun Çıray Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İstanbul İzmir Adana

Ayhan Altıntaş Orhan Çakırlar

Ankara Edirne

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu...

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Biraz evvel kürsüde konuşan sayın hatibin bizzat bir atıf yapması sonucunda bir açıklama yapma ihtiyacı duyduğum için söz aldım. Dün de ifade ettik, net bir şekilde 244 sayılı Kanun var 1963 tarihli. Parlamenter hükûmet sisteminde Bakanlar Kurulu kararıyla uluslararası anlaşmalara yürütme organı tarafından bir imza vermek suretiyle katılma ve Meclis yasama organı da bu uluslararası anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanunla kendi

görevlerini yapmakta. Bu anlaşmayı sona erdirmeye de yine Bakanlar Kurulu kararıyla olmaktadır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ilgili ise Bakanlar Kurulunun yetkileri Cumhurbaşkanı tarafından kullanıldığından bu manada yürütme kendi görevini yasama kendi görevini yapmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Ya, Başkanım...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - 1963 yılında...

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Toparlıyorum.

Yasama ve yürütme organları kendi görev ve yetki alanlarıyla ilgili kendi yetkilerini kullanmaktadır. Dolayısıyla, Cumhurbaşkanı kararıyla Meclisin kanunu kararı kaldırılmamaktadır, kanun geçerlidir. Bununla beraber nasıl anlaşmaya imza atan yetkili makam, yürütme organı kimse onu aynı şekilde geri almaya yetkili makam usulde paralellik ilkesi gereğince aynı makamdır. Hukuksuz olduğu ifade edildiği için bunun hukuksuz olmadığını yasaya, Anayasa'ya uygun olduğunu ifade ettim.

Teşekkür ediyorum.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Sayın Başkanım, söz istiyorum. Cevap vermek istiyorum, böyle olmaz.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Söylediklerinin hepsi yanlış.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Başkanım, bir dakika...

1. -Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323)----(Devam)

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Ya, böyle bir usul mü var Başkanım ya!

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - 1963 yılından bahsediyor. 2022 yılındayız, o tarihtekinde Cumhurbaşkanlığı sistemi yok.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Cumhurbaşkanlığı sistemi diye bir sistem getirdiler ucube sistem. O dönemde parlamenter sistem var. 1963 yılında çıkan bir içtihatla Türkiye'yi yönetemezsiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İchtihat değil, içtihat değil, kanun.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Dünya değişiyor, Türkiye değişiyor; neye göre karar vereceksiniz siz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kanun, kanun.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Türkiye Cumhuriyeti devletinde...

BAŞKAN - Kayıtlara geçti.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Sayın Başkanım, bir şey söyledi, hayır, tutanağa geçsin ama devamı da var.

Anayasa'ya göre, şimdi bu...

BAŞKAN - Arkadaşlar, bakın, Faruk Bey...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - ...yetki ve usulde paralellik ilkesi...

BAŞKAN - Yani milletvekili arkadaşınızı kürsüye çağırdım ve işlemi başlattım.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Başkanım ama...

BAŞKAN - Hatip ayakta bekliyor orada, müsaade edin ama...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Her konuşmadan sonra yorum yapıyor.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Bunlar da tutanaklara geçsin.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Bir şekilde biz de sözlerimizi ifade etmeye çalışıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Faruk Bey, böyle bir usul yok.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Usul nerede var Başkanım?

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Yetki ve usulde paralellik ilkesi var.

BAŞKAN - Faruk Bey, böyle bir usul yok.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Yetki ve usulde paralellik ilkesine göre, bir kurum hangi dönemin kararını vermişse ancak Meclis kaldırır; Cumhurbaşkanının böyle bir yetkisi yok.

BAŞKAN - Faruk Bey, böyle bir usul yok.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Deminki usul de yoktu Sayın Başkan.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Tutanaklara geçsin.

BAŞKAN - Arkadaşlar, bakın, Grup Başkan Vekillerinin bu şekilde Genel Kurul çalışmaları içerisinde arada bir açıklama yapmak üzere söz almalarını bir teamül olarak imkân dâhilinde...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Ama hatibin sözü üzerine açıklama yaptı.

BAŞKAN - Yani onun için...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Böyle bir şey yok Başkanım.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Söylediklerinin tamamı yanlış.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - İki gündür aynı şeyi söylüyor ya!

BAŞKAN - Efendim, iki gündür söylüyor, evet.

Grup Başkan Vekiliniz geldiğinde cevap verilecek bir şey varsa cevap verir.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Allah Allah, Başkan Vekili...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Bitirdikten sonra söz istiyorum Başkanım.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Grup Başkan Vekili yetkisini Sayın Sariaslan'a verdi.

BAŞKAN - Bana öyle bir şey gelmedi, Divana bu konuda bir bildirimde bulunulmadı.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Biz burada oturuyoruz, biz burada oturuyoruz, oturduğumuz koltuk, illa da...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Yazılı mı vermesi lazım Sayın Başkan, yazılı mı vermesi lazım, teamülen cevap veremez miyiz yani?

BAŞKAN - Bu işin bir usulü var arka planda.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - "Fırsat buldu konuşacak." diyorsunuz, öyle mi Başkan?

BAŞKAN - Sayın Çulhaoğlu, buyurun.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kadına yönelik şiddet, kadınlara sadece kadın oldukları için uygulanan, toplumdaki cinsiyet eşitsizliğinden doğan, kadınların insan haklarının ihlal edilmesindedir. Kadınlar dünyanın her yerinde şiddet görmekle beraber dünyadaki verilere göre kadına yönelik şiddet bizim gibi gelişmekte olan ülkelerde daha sık görülmektedir. Kadına şiddete, 1993 senesinde Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge'nin 1'inci maddesine göre "Kamusal ve özel alanlarda gerçekleşen, kadınların fiziksel, cinsel, duygusal zarar görmesiyle sonuçlanan ya da sonuçlanma olası her türlü cinsiyet temelli şiddet eylemi veya bu eylemin yapılacağına ilişkin tehdit ya da zorlama ve keyfî olarak

özgürlüğünün kısıtlanmasıdır." denilmektedir. Şimdi, biz 5'inci maddeyi yeniden düzenlemekle sorunu çözebilecek miyiz?

Değerli arkadaşlarım, getirdiğiniz kanun teklifinin çerçeve 5'inci maddesiyle 26 Eylül 2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 96'ncı maddesinin 1'inci fıkrasında "Suçun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezanın alt sınırı iki yıl altı aydan az olamaz." diyorsunuz. Verilecek cezanın alt sınırını altı ay artırmakla kadına şiddeti önleyeceğinizi, caydırıcı olacağını düşünüyorsanız yine eksik yapıyorsunuz. Biz Komisyon görüşmelerinde İYİ Parti olarak iki yıl altı ay cezanın çok az kalacağını belirtip cezanın alt sınırının beş yıldan az olmaması için önerge verdik. Ne oldu? Tabii Cumhur İttifakı bu teklifimizi de reddetti.

Madde gerekçesinde Anayasa'mıza ve ülkemizin uluslararası anlaşmalarına atıfta da bulunuyorsunuz. Bulunuyorsunuz da ülkemizin taraf olduğu, 11 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da imzaya açılan, 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe giren, Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, kısa adıyla "İstanbul Sözleşmesi"ni gözden kaçırmaya çalışıyorsunuz. Neden? Çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisinde iktidar, muhalefet bütün milletvekillerinin imzasıyla onaylanarak yürürlüğe giren bu İstanbul Sözleşmesi'nden çekildiğimizi tek başına, partili Cumhurbaşkanı kendi kendisine verdiği yetkiyle rafa kaldırdığını beyan ederek millet iradesini yok saydı, sizlerden de ses çıkmadı değerli arkadaşlarım. Bu sözleşme, ülkeyi yöneten bir parti genel başkanı tarafından kendi kendine verdiği yetkiyle iptal edilecek bir sözleşme değildir. Buradan çok net vurgulamak istiyorum: Herkes bilsin ki o sözleşme hâlâ geçerlidir. Yöntem de açıklanan karar da hem hukuken hem de siyaseten geçersizdir. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in dediği gibi: Burası muz cumhuriyeti değildir, burası benzetilmeye çalışılan üçüncü dünya ülkesi de değildir. Burası, binlerce yıllık devlet geleneğinin sonucu büyük Türkiye Cumhuriyeti'dir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ Genel Başkanının gelenek hâline getirdiği basın açıklamasında, kadınlarımızı tehdit eder gibi İstanbul Sözleşmesi için "O iş bitti, önünü de ardını da kurcalamayın." diyerek getirdiğiniz bu ucube sistemle ülke yönetmek Sayın Cumhurbaşkanının... Sayın Cumhurbaşkanına biz de İYİ Parti olarak diyoruz ki: Devlet böyle yönetilmez. Bu tehditler büyük milletimizin yüce gönüllü yiğit kadınlarına da sökmez. Tacize, tecavüze, hakarete, dayağa boyun eğmemiş kadınlarımız sizin tehditlerinize hiç boyun eğmez.

Sözleşmeden çıkış için tek başınıza attığınız o imzadan sonra neler oldu, geriye bakıp bir düşünüyor musunuz? Kaç kadın daha katledildi? Kaç kadın sakat kaldı? Tek imzayla çıkılan sözleşme neticesi hayatını kaybeden ve sakat kalan kadınların kul hakkını hiç düşündünüz mü? Bu vebalin altında kalacaksınız. Bilinsin ki Türk kadını bitti demeden bitmez.

Yapamıyorsunuz, yönetemiyorsunuz; iktidarı akliselime davet etmekten dilimizde tüy bitti ama az kaldı ilk seçimlerde gideceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) - Ve büyük Türk kadını İstanbul Sözleşmesi'yle hak ettiği güvencelerine tekrar kavuşacak diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (iyi Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN -  nergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, 60'a göre yerimden...

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Sayın Başkan, bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN - Efendim?

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Grup Başkan Vekiline bir tek soru sormak istiyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Böyle bir usul yok.

BAŞKAN - Böyle bir usulümüz yok ama.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Ama usulümüz yok olur mu? Kendisi benim konuşmama karşılık bir cevap verdi.

BAŞKAN - Böyle bir soru sorma gibi bir usul yok yani.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Ben 6251 sayılı Kanun ne hâlde onu sormak istiyorum.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (El zizĐ) - Dışarıda, kuliste sorarsınız.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Yürürlükte, Meclisin onayladığı 6251 sayılı Kanun nerede, ne oldu ona? Ona cevap versin kendisi.

BAŞKAN - Tamam, kayıtlara geçmiştir Sayın Süllü, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bu tartışmayı d nden beri sürdürüyoruz. E, farklı görüşler var, birbirinizi konuŐarak da ikna edemeyeceğinize göre birbirimizin söylediklerine saygı göstereceğiz.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Ama Grup Başkan Vekili burada yanlış olarak bilgilendiremez Meclisi, böyle bir Şey yok.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Bankoğlu, sizi oradan hiç duyamıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Hakikaten Türkiye kamuoyu dinlesin, hangimiz yasaya uygun konuşuyoruz? Elimde Anayasa var ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesi var. Şimdi, ne yapmış? "9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 3'üncü maddesiyle İstanbul Sözleşmesi'nden çekildik." dediniz. Burada anlaşılmayan bir şey var mı? Yok. İstanbul Sözleşmesi ilk imzayı Türkiye'nin attığı sözleşmedir ya, adını İstanbul'dan almıştır; insan bunu düşünürken biraz mahcup olur, önce bunu söyleyeyim. Bu sözleşmeye dayanak davanın avukatıyım ben, Opuz davasını AİHM'e götüren avukatım ben. Bu nedenle, böyle bilgisiz konuşulmasın. Elimde Anayasa var. Anayasa'nın 104'üncü maddesinin fıkralarını saymam lazım; bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz, on, on bir, on iki, on üçüncü fıkrası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Lütfen, Sayın Akbaşoğlu, dikkatle dinlesin: "Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda kararname çıkarabilir." Amenna. "Anayasa'nın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez." Ne diyeceksiniz? Anayasa 90 duruyor. Temel haklarla ilgili, milyonlarca kadının temel hakkıyla ilgili, yaşam hakkıyla ilgili bir sözleşmeden söz ediyoruz. Cumhurbaşkanı bir imzayla, bir kararnameyle nasıl sözleşmeden çıkar? O, anlatıyor bize bir yasa. Tamam, yasa olabilir, o yasa Anayasa'nın üstünde değil.

BAŞKAN - Ama kanun...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - O yasa Anayasa'nın üstünde olamaz. Lütfen, açıp 104'ü okuyun. Usul ve esasta paralellik ilkesi vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bir kanun, nasıl yürürlüğe girdiyse o şekilde çıkarılır.

Şimdi, biz, Türkiye'de 40 milyonu aşkın kadının yaşam hakkını tartışacağız, Sayın Akbaşoğlu çıkacak, kadınların akıyla alay edercesine "Meclis onayladı, tek adam çıkabilir." diyecek öyle mi? Hayır, çıkamaz; çıkması da kesinlikle yürürlüğe girmemiştir. Bu devran dönecek. İstanbul Sözleşmesi'ni bu kadınlar hayatları pahasına kazandılar.

Ayrıca, son olarak, affınıza sığınarak şöyle bir usul tarif ediyor, diyor ki: "Yürütme, Bakanlar Kurulu kabul etti, Meclise geldi, doğru; onayladı Türkiye Büyük Millet Meclisi. Bakanlar Kurulu şimdi yok. Onun yerine Cumhurbaşkanı tek başına yürütme organını temsil ediyor,

Bakanlar Kurulu olarak çıkabilir." Ortada Bakanlar Kurulu yok, eski Anayasa yok; yeni bir Cumhurbaşkanı var, Cumhurbaşkanının yeni yetkileri var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Gerçekten özür dilerim.

BAŞKAN - Bakın, söz vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Gerçekten özür dilerim. Son cümle...

BAŞKAN - Sayın Beştaş, söz vereceğim ama müsaade edin bir şey hatırlatayım sizlere.

Bakın, Grup Başkan Vekilleri olarak kürsü arkasında oturdunuz bir arada, bir karar verdiniz ve saat dokuz kadar bir plan yaptınız ve o plan çerçevesinde de çalışmalarını bitirmeyi söylediniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Haklısınız.

BAŞKAN - Buna uyabilmek için biz Divan olarak bakın, ara bile vermiyoruz yani siz dışarıya çıkabiliyorsunuz, hava alabiliyorsunuz biz sadece sizlere de saygısızlık olmasın, alınmış olan karara da uyalım diye yerimizden bile kalkmıyoruz. Ama Grup Başkan Vekilleri arasındaki bu tartışmaları bu şekilde uzatmaya devam edersek bırakın, müsaade edin biz bir yarım saat ara verip biz de Divan olarak bir dinlenelim o zaman.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, haklısınız.

Son cümlelerimi söylüyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Son cümlem şu: Şu andaki yasal durumu göre zaten Cumhurbaşkanlığı sistemiyle sizin dediğiniz kanun arasında ayrık bir durum var. Sizin tarif ettiğinize göre bir adam, bir insan -Cumhurbaşkanı kadın da olabilir- 600 milletvekilinin onayladığı bir sözleşmeden tek başına çıkabilir. Buna uluslararası siyaset iliminde, biliminde diktatörlük deniliyor. Bunu kabul ediyorsanız söyleyecek bir şey yok.

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Pardon, Sayın Akbaşoğlu, sizden önce Sayın Faruk Bey'in bir söz isteği var.

Buyurun Faruk Bey, ne diyecektiniz?

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Sayın Başkan, madde 6 Anayasa'nın "Egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindir." Orada da yazıyor. Türk milleti egemenliğini Anayasa'nın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanır. Yetkili organlar neresi? Türkiye Büyük Millet Meclisi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi bu yetkisini kullanmış, bir yasa çıkarmış. Şimdi, yine, yetkide ve usulde paralellik ilkesi gereği Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayladığı bir yasayı ancak Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayıyla kaldırabilirsiniz. Sadece tek bir kişiye yetki verirseniz Anayasa'nın 6'ncı maddesini ihlal etmiş olursunuz. "Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz." Sayın Cumhurbaşkanı Anayasa'dan almadığı bir yetkiyi kullanmıştır. Bu nedenden dolayı da Cumhurbaşkanının iptali doğru değildir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Milletten aldığı yetkiyi kullanıyor.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, yani İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin ruhunu tartışabilirsiniz ama bunun hukukiliğini tartışacak farklı mecralar da var ve bu mecralarda bunlar tartışılır. (CHP sıralarından gürültüler) Burada defaatle de bunları tartıştık ve bir sonuca da burada gidemiyoruz yani bu tartışmaları sürdürerek.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - 60'a göre bu tartışmayı başlattı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, Anayasa'ya göre konuşuyoruz.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konuyla ilgili biz açıklamalarımızı yaptık.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Niye bu tartışmayı açıyor o zaman?

BAŞKAN - Sayın Emecan, ne diyorsunuz hiç anlamıyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Tamamen mesele çarpıtılarak ortaya konmaktadır. (CHP sıralarından gürültüler)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Yani açmasaydı.

BAŞKAN - Yani nasıl yöneteceğime de siz karar vermeyin, bırakın, müsaade edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, ben biraz evvel sizin yaklaşımınıza ithafen 2'nci bölüm konuşmalarında, inşallah, bu konuyu özel olarak anlatacağımı ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) - Biz de cevap hakkını isteriz o zaman.

1. Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve

Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları
(S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN - 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.37

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Evet, 6'ncı madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 6- 5237 sayılı kanunun 106 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

(e) 'toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı kadına karşı'

(f) Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle"

Kemal Peköz Ali Kenanoğlu Dersim Dağ

Adana İstanbul Diyarbakır

Habip Eksik Murat Çepni Filiz Kerestecioğlu Demir

İğdır İzmir Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Dersim Dağ'ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

DERSİM DAĞ (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifte sağlık emekçilerini koruyucu yeni tedbirler alındığı yazılsa da Mesleki Sorumluluk Kurulunun oluşumuna ebe, hemşire, paramedik gibi alanlarda görev yapan kişilerin katılmaması sağlık alanında ayrımcı tutumun göstergesidir. Ayrıca, Mesleki Sorumluluk Kurulu antidemokratik bir şekilde kurulmakta ve ileride muhalifler üzerinden bir sopaya dönüşme ihtimali bulunmaktadır.

Yine, mesleki sorumluluk sigortasından bütün sağlık emekçilerinin yararlanmaması sağlık emekçileri arasındaki ayrımcılığı derinleştiriyor. Sağlık hizmetinin gereği gibi yürütülebilmesi için güvenli çalışma koşullarına ihtiyaç var. Sağlık alanında şiddet sadece şiddet faillerinden kaynaklı, münferit şiddet vakaları olarak görülemez, krizli hâle getirilen sağlık sisteminin yarattığı şiddet söz konusudur dolayısıyla şiddetin sona ermesi için sağlık sisteminin bütünüyle değişmesi gerekiyor.

"Sağlıkta çağ atladık." söylemleri maalesef gerçekleri değiştirmiyor. Hâlen yurttaşlar randevu alamıyor, tedavi için en az on beş gün bekliyor, hatta sıra bile bulamıyor, basit bir muayene için fahiş fiyatlar ödüyor. Özellikle SMA hastası bebekler ve kanser hastaları ilaçlara bile ulaşamıyor. Uçak ve ambulanslarla övünülen bir dönemde 3 yaşındaki Muharrem sağlık hizmeti alamadığı için hayatını kaybetti. Muharrem'in babasının sırtındaki görüntüsünü tüm Türkiye izledi. Yine, dönemin Bakanına derdini anlatmaya çalışan kanser hastası Dilek Özçelik, Bakan tarafından dilenci muamelesi gördü. Dilek'i kanser hastalığından önce, bu sağlık politikalarınız öldürdü.

Mevcut sağlık sisteminde herkes mutsuz, en çok da sağlık emekçisi mutsuz. Tekmelenen doktor, kafasında mermer blok kırılan hekim, boğazı kesilmeye çalışılan sağlık emekçisi... Her gün her dakika elinde bıçakla, tabancayla sağlık emekçilerini canlarıyla tehdit eden yeni vakalar... Sağlıkın piyasalaşması sonucu oluşan sorunların, yanlış uygulamaların sorumlusu sağlık emekçileriymiş gibi, şiddete maruz kalıyor, hedef gösteriliyor ve öldürülüyorlar. Bu sistemin kendisi şiddeti doğurmaktadır. Sağlık, emek ve meslek örgütleri defalarca bu şiddet ortamını düzeltecek, iyileştirecek öneriler sunarken siyasi iktidar bu önerilere kulaklarını tıkamayı tercih etmiştir. İktidar, Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla sağlık alanını sürekli kriz üreten bir alana dönüştürdü. Hastanın, hastaların, müşteri; hastanelerin kâr eden işletmeler olarak görüldüğü sisteme geçildi. Kâr odaklı sistemde hekim-hasta ilişkisi bozuldu. Hekim ve diğer sağlık personeli üzerinde, kâr odaklı idari baskı artırıldı. Rekabetçi anlayış, sağlık çalışanları arasında iş barışını bozdu. Özellikle pandemi krizinin ortaya çıkmasıyla, iş yükü artan sağlık emekçileri, Sağlık Bakanlığının liberal politikalarından dolayı tükendi. Salgının

yaydığı rahavet koşulları sağlık alanında ciddi krize yol açtı. Bu süreçte, 452 sağlık emekçisi yaşamını yitirdi. Ataması yapılmayan binlerce sağlık lisesi mezunu öğrenci varken Bakanlık az personelle çok iş yapmayı sağlıkta politika hâline getirdi. Hastanelerde servisler doldu, taşıtı. Az personel sayısından dolayı fazla mesailerle açık kapatılmaya çalışıldı. Sağlık emekçilerinin izin, emeklilik, istifa hakkı ve yıllık izinleri kaldırıldı. Ekonomik haklara dönük iyileştirmeler yapılmadı, Bakanlık ek ödeme sözlerini tutmadı. 130 ülkede Covid-19 bir meslek hastalığıyken bizde buna aykırı bir tavır alındı. Tüm bunlardan kaynaklı tükenen 8 bin sağlık emekçisi istifa etti, binden fazla hekim yurt dışına gitti. Sağlık emekçilerinin koşullarını düzeltmek yerine yetmedi, sağlık emekçileri tehdit edildi. Pandemi döneminde alkışlanan sağlık emekçileri bugün "Giderlerse gitsinler." zihniyetiyle karşı karşıya.

Sağlık emekçilerinin hâlihazırda kötü ve uzun süre çalışma koşulları, mobbing, KHK'lerle ihraç ve atama yapmama gibi sorunları hâlen çözüme kavuşmuş değil. Teklif, sağlık emekçilerinin sorunlarını çözme yeterliliğine sahip değil, sağlıkta şiddete bütünlüklü bir bakış açısından yoksundur. Sağlıkta şiddetin azalabilmesi için ilk önce dönüşüm programıyla bozulan çalışmalar düzeltilmelidir. Sağlık emekçileri, taleplerine kulak asmayanlara, sorunlarını çözmeyenlere karşı uyarı grevleri gerçekleştiriyor. Ülkenin dört bir yanında greve katılan sağlık emekçilerinin talepleri bir an önce karşılanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

DERSİM DAĞ (Devamla) - Etkili ve caydırıcı yeni bir sağlıkta şiddeti önleme yasasının çıkarılması ve güvenli iş yerlerinin oluşturulması talepleri yerine getirilmelidir. Özellikle, aile hekimliği ceza yönetmeliğinin ertelenmeden iptal edilmesi gerekmektedir. Sağlık sistemi topyekûn emekçilerin istekleri doğrultusunda şekillenmelidir. Ekonomik, özlük, sosyal ve demokratik haklarına yönelik düzenlemeler sağlık emekçilerinin görüşleri doğrultusunda ele alınmalıdır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 6 - 5237 sayılı Kanununun 106 ncı maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere 'Bu suçun kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına,

kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenmesi halinde cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz.' cümlesi eklenmiştir."

Alpay Antmen Hüseyin Yıldız Zeynel Emre

Mersin Aydın İstanbul

Rafet Zeybek Ali Şeker Gamze Taşcier

Antalya İstanbul Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Gamze Taşcier'in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, dünya tarihine "altın sözleşme" olarak geçen ve bugüne kadar kadına yönelik şiddetle ilgili hazırlanmış en kapsamlı sözleşme olan İstanbul Sözleşmesi'nin imzaya açılmasının 11'inci yıl dönümü. İlk imzacısı olmaktan gurur duyduğumuz, Mecliste grubu olan tüm siyasi partilerin oy birliğiyle kabul ettiği bu sözleşmeden hepinizin bildiği gibi bir gece yarısı, hukuksuzca, tek adamın iradesiyle maalesef geri çekildi. Bugün ise getirdiğiniz bu teklifle İstanbul Sözleşmesi'nden doğan boşluğu kâğıt üzerinde doldurma çabası içerisindeyiz.

Getirdiğiniz teklifle, kadına yönelik şiddeti önlemek yerine, caydırıcı olmayan cezalarla ve her zaman olduğu gibi sorunun temelini çözmek yerine, sonuca odaklı bir çözüm üretmeye çalışıyorsunuz; oysa şiddetin sebebinin İstanbul Sözleşmesi'nin ruhunda ve felsefesinde olan toplumsal cinsiyet eşitsizliği olduğunu artık tüm dünya biliyor. Cezalandırmadan önce kadınları ve aile içindeki bireyleri şiddetten korumalı, şiddeti önlemeli, etkin kovuşturma yürütülmeli ve şiddetin mağduruna ve failine yönelik politikalar oluşturulmalı; siz tam tersini yapıyorsunuz. Maalesef bu teklifi hazırlayanların zihninde bir kavram kargaşası olduğu belli. Bu teklifi hazırlayanların kamuoyunda "kravat indirimi" olarak bilinen indirimi gerçekten kravat taktığı için indirim aldığı düşünün arkadaşlar olduğunu üzülen gözlemliyoruz.

Değerli milletvekilleri, gittiğimiz davalarda hiçbir katil sadece kravat taktığı için indirim almıyor, "Pişmanım." dediği için bu indirimi alıyor. Peki, siz nasıl bir teklif getirdiniz?

Yargılama sürecindeki davranışları, yargılama sürecindeki pişmanlığını gösteren davranışları olarak düzelttiğinizi zannederek bir çözüm ürettiğinizi zannediyorsunuz. Oysa bu teklifi hazırlayanlar herhangi bir kadın cinayeti davasına gitseydi ya da yıllardır bunun için mücadele eden kadın derneklerinin fikirlerini alsaydı böyle bir düzenleme yapmazlardı yani zaten hâkim

takdirinde olan bir yetkiyi yine hâkim takdirine bırakıyorsunuz. Oysa biz, sorunun uygulamalarda olduğunu, bazı hâkimlerin kendilerini kadınların yerine değil, katillerin yerine koyarak empati yaptıklarını her seferinde ifade ediyoruz. Belli suçlarda kadına karşı olduğunda cezanın alt sınırını artırılıyorsunuz, bu da yine konudan bihaber olduğunuzun göstergesi çünkü kadına yönelik şiddetin cinsiyet temelli olduğunu hâlâ kavrayamadınız. Kadına yönelik şiddet kavramını bu yasaya koymadığınız sürece maalesef konunun içini de boşaltmış oluyorsunuz. Aynı suçu bir kadını öldüren kadınsa erkekle aynı cezayı alıyor. Oysa bizim meselemiz kadınların cinsiyetten dolayı şiddete uğraması. Yani gece sokakta gezdiği için, kırmızı ruj sürdüğü için, mini etek giydiği için şiddete uğrayan kadınlar bizim meselemiz.

En yakıcı sorunlardan biri olan tahrik indirimiyle ilgili herhangi bir düzenleme yok. Hatta Komisyon görüşmeleri sırasında hukukçu milletvekillerinin bu konuyla ilgili, sosyal medya uydurması olduğuyula ilgili ifadeleri var, şu anda da Komisyon sıralarında oturuyor bu değerli milletvekili, bir iki örnek vereyim, bilmiyordu, bilgisi olsun. Ayşe Tuba Arslan satırla ve çocuklarının gözü önünde katleden Yalçın Özalpay'a mahkeme haksız tahrik indirimi uyguladı, gerekçe "canım" yazan bir mesajdı. Erzurum'da D.K boşanma sürecinde olduğu erkek tarafından bıçaklandı, kadının tay giymesi tahrik gerekçesi sayıldı. Halide Özpolat'ı öldüren katil, mahkemede "Karım bana bakmıyordu, yemeğimi yapmıyordu." dedi ve tahrik indirimi aldı. Tabii, iktidar milletvekillerine göre bunlar sosyal medya uydurması olabilir ama bu aklın ürettiği bu kanun teklifinin şiddeti engelleyebilmesi mümkün mü? Elbette ki değil değerli milletvekilleri.

Her fırsatta söylüyoruz, sorun bir zihniyette. Kağıt üzerinde yasalar çıkartıyorsunuz, genelgeler çıkartıyorsunuz, fayda etmiyor, bundan sonra da -üzülerek söyleyeyim- etmeyecek çünkü sorun kanunlarda değil, yasaların etkin ve adil uygulanmamasında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GAMZE TAŞCIER (Devamla) - Toparlıyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) - Son olarak şunu söylüyoruz: Yasalara uygun davranmayanlar, yasaları uygulamayanlar uymayacağı ve uygulamayacağı yeni kanun teklifi vermekten artık vazgeçmeli çünkü kadınlar artık on dokuz yılda şunu çok iyi biliyor ki kadına yönelik şiddeti AKP iktidarının çözme şansı yok. Neden? Çünkü AKP kadına, biz kadına yönelik şiddete karşıyız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş Aytun Çıray Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Kayseri İzmir Adana

Ayhan Altıntaş Orhan Çakırlar

Ankara Edirne

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Dursun Ataş'ın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURDUN ATAŞ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşülen kanun teklifi temel olarak kadına ve sağlıkçılara karşı şiddetin önlenmesini içeren 17 maddelik bir torba kanundur. Kadına ve sağlıkçılara karşı şiddet maalesef ülkemizin kanayan yarası hâline gelmiştir. Bu sebeple, geç kalınmış da olsa bu konuda bazı düzenlemeler yapılmasını olumlu karşılıyoruz. Ancak bu kanun teklifi hem eksik hem hukuk tekniği açısından hatalı hem de izlenen yöntem bakımından yanlıştır. Nitekim kanun teklifiyle genel olarak sağlık çalışanlarına ve kadına şiddet uygulayanların tutuklanmasının kolaylaştırılması ve cezalarının artırılarak caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır. Oysa sadece tutuklama yapılarak ve cezalar artırılarak sorunların çözülmesi mümkün değildir, önce zihniyet değişmelidir.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, dünyada kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinde, maalesef, en önde gelen ülkeler arasında yer almaktadır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün verilerine göre, Türkiye OECD ülkeleri arasında kadına şiddetin en yaygın olduğu ülke konumundadır. Yine, OECD'ye göre, Türkiye'de her 100 kadından 38'i fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Dünya sıralamasında Afganistan, Tayland, Zambiya'dan sonra Türkiye gelmektedir. Bu utanç tablosunun sorumlusu "Bizden önce kadının adı yoktu." diyen AKP'dir.

Değerli milletvekilleri, kadını koruyan İstanbul Sözleşmesi'nden bir gecede çıkan zihniyetin kadını koruyacak düzenlemeleri samimi ve eksiksiz yapması zaten mümkün değildir. "Bir

tane, kız mıdır, kadın mıdır bilmem." diyen "Kadına şiddet abartılıyordur." diyen AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan'dı. "Anası tecavüze uğruyorsa neden çocuk ölsün? Anası ölsün." diyen de AKP'nin eski Ankara Büyükşehir Belediye Başkanıydı. Kendisinden iş isteyen kadına "Evdeki işler yetmiyor mu?" diyen "Kadınlar iş aradığı için işsizlik yüksek." diyen yine AKP'li bakanlardı. Tüm bunlar AKP'nin kadına bakışını çok net ortaya koymaktadır. Kadına kahkaha atmayı, hamile kadına sokakta gezmeyi çok gören, anne olmayan kadının eksik olduğunu düşünen bir zihniyet kadına şiddeti birkaç kanun maddesiyle önleyemez. Ne yazık ki sağlık çalışanlarına yönelik düzenlemeler de aynı şekilde yeterli olmayacaktır. Çünkü sağlık çalışanlarımız ağır bir yük altında görevlerini yapmaya çalışmaktadır. Sağlık çalışanlarının maaşlarında ve özlük haklarında iyileştirmelerin yapılmadığı, yeterli ve dengeli sağlık personeli ataması yapılmadığı, can güvenliği bile olmayan bir doktorun günde yüzlerce hastayı muayene edip, teşhis koyup, tedavi etmeye çalıştığı bir ortamda doktor ve diğer sağlık çalışanlarımız akın akın yurtdışına gitmektedir. Bu ağır çalışma koşulları nedeniyle yurt dışına giden sağlık çalışanlarına "Giderlerse gitsinler." diyen bir zihniyetle karşı karşıyayız. Bugün bir hasta randevu alacak doktor bulamazken AKP zihniyeti eldeki doktorlara "Giderseniz gidin." demektedir. AKP'nin inşa ettiği, öve öve bitiremediği sağlık sisteminde hasta randevu alamıyor, hasta hakkında yeterli bilgiyi hasta yakınları alamıyor. Çünkü yüzlerce hastaya bakan doktorlar çok yoğun. Hasta bir tahlil için, ameliyat için aylarca sıra bekliyor. Acil servisler sağlık çalışanlarının tüm fedakârlıklarına rağmen hastalara tam cevap veremiyor. Sonuç olarak hasta yakınları ile sağlık çalışanları arasında istenmeyen olaylar yaşanıyor. Yani AKP'nin inşa ettiği bu sistem yüzünden sağlık çalışanlarımız haksızlığa uğruyor, şiddete maruz kalıyor, hasta yakınları ve hastalar ise hakkı olan tedaviye ulaşamıyor. Övündükleri sağlık sisteminde daha geçtiğimiz hafta başkentin göbeğinde, Hacettepe Hastanesinde 81 yaşında inme inen bir hasta, yer olmadığı için acil servisin koridorlarında sandalyede bekletilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) - Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

DURSUN ATAŞ (Devamla) - Övündükleri sağlık sisteminde, Van'da bir baba 1,5 yaşındaki oğlunun cesedini sırtında çuvalla taşımak zorunda kalmıştır. Şov yapmak için İsveç'ten özel uçakla hasta getirirken gerçek ise malzeme eksikliğinden ameliyatlar yapılamaz hâle gelmiştir. Övündükleri sağlık sisteminde doktorlarımız grev yapmakta, sağlık çalışanlarımız istifa etmektedir.

Değerli milletvekilleri, sorunlar ortadadır. Bu düzenlemelerin sorunları çözemeyeceği de ortadadır. AKP'nin sorunları çözebilecek yetenek ve kabiliyetinin olmadığı da ortadadır. Çünkü sorunun sebebi, AKP iktidarı ve zihniyetinin ta kendisidir.

Sağlık çalışanlarımıza ve bu ülkenin kadınlarına buradan sesleniyorum: Bugünler geçecek, İYİ Parti iktidarında bu sorunları birlikte halledeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 7'nci maddesi ile 5237 sayılı Kanun'un 113'üncü maddesine eklenmesi öngörülen (2) numaralı fıkrasında geçen "altıda biri oranına" ibaresinin "yarı oranında" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aytun Çıray Ayhan Altıntaş

İzmir Ankara

Arslan Kabukcuoğlu Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Eskişehir Adana

Orhan Çakırlar

Edirne

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Alpay Antmen Hüseyin Yıldız

Mersin Aydın

Ali Şeker Servet Ünsal

İstanbul Ankara

Zeynel Emre Rafet Zeybek

İstanbul Antalya

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Arslan Kabukcuoğlu'nun. Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine Grubum İYİ Parti adına söz almış bulunuyorum, hepinizi saygıyla selamlarım.

Kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi suçu, cebir veya tehdit kullanılarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla bir kamu faaliyetinin yürütülmesinin veya bireylerin kamu hizmetlerinden yararlanmasının engellenmesiyle meydana gelmekte; fail hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunmaktadır. Sağlık hizmetleri niteliği gereği belirli bir düzen içerisinde aralıksız olarak verilmek ve sürdürülmek zorundadır. Kişilerin ve toplumun varlığı vazgeçilemez ve ertelenemez hizmetlerdendir. Anayasa'nın 56'ncı maddesinde korunan, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı devlet yükümlülüklerine girmektedir. Sağlık hizmetlerinin etkin, verimli ve düzenli bir şekilde sunulabilmesi için sağlık çalışanlarının işin niteliğine uygun ve güvenli ortamda, şiddete maruz kalmaksızın çalışabilmelerinin sağlanması kamu otoritesinin görevidir.

Teklifle, kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi, suçun konusunun sağlık hizmetleri olması durumunda verilecek cezanın altında 1 oranında artırılmasını öngörmektedir. İYİ Parti olarak biz, sağlık çalışanlarına karşı şiddetin önlenmesi için verilen cezaların yeniden gözden geçirilmesinden yanayız.

15 Nisan 2020 tarihinde kabul edilen 7243 sayılı Kanun'un 28'inci maddesiyle Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda değişiklik yapıldı. Ancak hükmün açıklanmasının geriye bırakılamayacağı yönündeki düzenleme tekliften çıkarılmıştır. Ne yazık ki yasanın kabul edildiği tarihten bu yana sağlıkta şiddet olaylarının sayısında düşme olmamış, yayılarak artmaya devam etmiştir. Sağlık personeli fiziksel ve ruhsal olarak yaralanmıştır. Öyle ki bazı sağlık çalışanları mesleklerini terk ettiler. Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası verilerine göre, Haziran 2020-Mart 2022 tarihleri arasında yani Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda yapılan değişikliklerden günümüze sağlık çalışanlarına yönelik toplam 340 şiddet olayı gerçekleşti. Bugüne kadar yapılan düzenlemeler, hükmün açıklanmasının geriye bırakılması, cezasızlık algısına neden olmuştur. Teklifle kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi, suçun konusunun sağlık olması durumunda daha da dikkatli olmayı ve bu konuda gerekli cezai tedbirleri almayı gerektirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ sağlıklı çalışan tüm kurumlara karşıdır. Sağlık sektörü kendine göre kuralları, işleyişi olan bir sektördür; hasta vardır, hekim vardır, hastalık vardır. Eğer hekim ile hasta iş birliği yapamazlarsa hastalığın haktan gelemezler. Hekimler ile hasta arasındaki ilişkide güvensizliğin kesinlikle kalkması lazım. Eğer bu güvensizlik

kalkmazsa ve araya bir fesat sokulursa kesinlikle hastalık, kazanır; hasta, kaybeder. AK PARTİ maalesef bunu sağlayamamıştır ve bozmuştur. Sayın Cumhurbaşkanının "Giderlerse gitsinler." sözü kurumsal aidiyetin tabutuna çakılan son çivi olmuştur. Kurum aidiyeti önemsizleştirilince maddi durumlar öncelik kazandı, tüm hekimlerimiz yurt dışına çıkma gayretine kapıldılar.

Yine, AK PARTİ'nin özle değil, şekille ilgili olmasının sağlıktaki son meyvesini gördük. Hastane yatak sayıları ve hastane sayıları artmadan ihtisas gören hekimlerin sayısında 2 misline yakın bir artış yapıldı. Dört beş yıl sonra uzman hekim sayısı çok fazla artmış olacak. Ya kalite, hastane enfeksiyonları, ameliyathane komplikasyonları, hastanın tekrar hastaneye dönme oranları, klinikopatolojik korelasyonlar; bunlar ne olacak? Umarız ki bunların oranında 2 misli artış olmaz. Tedavi yetersizliği ve başarısızlığı ne gam, işte hastanelerimiz var, doktorlarımız var ya; yaparsa bunu ancak AK PARTİ yapar.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Servet Ünsal'ın.

Sayın Ünsal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SERVET ÜNSAL (Ankara) - Değerli arkadaşlar, bugün sağlıkta şiddet konusunu konuşacağız. Hepimizin ailesinde arkadaşlar, mutlaka bir doktor, bir sağlık çalışanı vardır ve çektikleri sıkıntıları hepiniz görüyorsunuz, yaşıyorsunuz.

Sevgili arkadaşlar, her sağlık sorunumuzda gittiğimiz kişiler sağlık personeli ve doktorlardır ama sağlık personelinin, çalışanlarının sorunlarını değerli arkadaşlar, bıkmadan, usanmadan üç yıldır anlatıyorum. Sorunları şöyle sıralayayım sonra da çözümünü getireceğim: Evet, arkadaşlar, personel yetersizliği, gerekli atamaların yapılmaması, yoğun mesai ve nöbet, ağır çalışma şartları, pandemi döneminde Covid'in meslek hastalığı sayılmaması, malpraktis yasası, yapılmayan ödemeler, çok çok gülünç olan maaşlar, emeklilik sorunları ve elbette sonu gelmeyen sağlıkta şiddet olayları arkadaşlar.

Sevgili arkadaşlar, sağlık hizmeti veren kuruluşlarda olası şiddet durumunda "beyaz kod" diye bir uygulama var. Bu beyaz kod uygulamaları 2021 yılında 30 bine vardı, 30 bine. Yani on beş dakikada bir beyaz kod verildi, doktor ya da sağlık personeli saldırıya uğradı. Yalnız bu yılın mart ayında 38 sağlık çalışanı saldırıya uğradı arkadaşlar. Bu saldırganlara -acı olan ne biliyor musunuz- 14'üne hiçbir şey yapılmadı.

Sıralar da bomboş arkadaşlar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Buradayız.

SERVET ÜNSAL (Devamla) - Evet, şiddet ve yaşanan diğer sorunlar hekimlerimizi kaybetmemize neden oluyor, hepsi kaçıyor arkadaşlar. İki yılda 9 bin hekim gitti. On yılda yurt dışına giden hekim sayımız arkadaşlar, 4 bini buldu. Sadece 2021 yılında arkadaşlar, 1.405 doktorumuz yurt dışına gitti. O dönem ne oldu biliyor musunuz? Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın çok çok yanlış olarak gördüğüm "Giderlerse gitsinler." sözünü unutmadık. Evet, Cumhurbaşkanının bu doktor düşmanlığını anlayabilmiş değiliz ama bir gün gelecek Cumhurbaşkanı da doktora ihtiyaç duyacak değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlarım, tekrar OECD verilerine göre Türkiye'de 100 bin kişiye düşen doktor sayısı 193. Yunanistan'da kaç biliyor musunuz? Arkadaşlar, 607. Rusya'da 404, Romanya'da da değerli arkadaşlar, 293. Avrupa'da son sıralardayız değerli arkadaşlar. Bu şekilde mi biz çağ atlayacağız? Atlasak atlasak ancak çamur atlarız arkadaşlar, bu yapıyla.

Dinleyin arkadaşlar, CHP'li olarak, Cumhuriyet Halk Partili olarak ve bir doktor olarak size çözümleri sıralıyorum, aklınızı başınıza alın, beni dinleyin. Örneğin, 1 numaralı çözüm: Birinci basamak sağlık hizmetleri mutlak ve mutlak güçlendirilmeli arkadaşlar. Yani koruyucu hekimlik çok çok önemli, hem ucuz hem de kolay.

Sevgili arkadaşlar, ikinci çözümlüm: Muayene sürelerindeki beş dakikalık mantıksız ve bilim dışı uygulama hemen kaldırılmalı arkadaşlar. Beş dakika ne demek muayene için?

Evet, Sayın Erdoğan'ın "hayalim" dediği şehir hastanelerinin bir bataklık olduğunu, derhâl bu bataklıktan çıkmamız lazım olduğunu söylemek istiyorum. Buralarda hasta, zaten vatandaş değil arkadaşlar: Müşteri! Evet, ayıptır arkadaşlar, bir MR randevusu için şehir hastanesine gidin, aralık ayına gün veriliyor. Evet, şehir hastanelerine çözüm ne? Kamulaştırılmalı, kapatılan hastaneler de hemen açılmalı. Ankara Bilkent Şehir Hastanesi için Ankara'da 6 tane büyük hastane kapatıldı. Etlik'e açılacak hastane hâlâ açılmadı, 5 tane hastane de ora için kapatılacak arkadaşlar.

Evet, sağlıkta 5'inci çözümlüm, ayrılan bütçe merkezî bütçenin mutlak yüzde 10'u olmalı arkadaşlar. Sağlığa parasız erişim olmalı, sağlıkta şiddet yasası tartışmasız bir şekilde hemen çıkarılmalı. Geç kalınmış bir malpraktis yasası var, hemen çıkarılmalı. Hekimler üzerindeki baskı gitmeli, mobbing ve uzayan güvenlik araştırmaları, soruşturmaları sona ermeli. Evet, arkadaşlar, tıp ve tıpta uzmanlık eğitiminde nitelik çok çok önemli, öne alınmalı. Hangi mantıkla, hangi akılla her ile tıp fakültesi açılıyor, şaşırıyorum arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

SERVET ÜNSAL (Devamla) - Evet, tekrar ediyorum, hangi akılla, hangi mantıkla her ile tıp fakültesi açılıyor öğretim üyesi olmadan, buna şaşırıyorum arkadaşlar çünkü Ağrı'ya gittim,

devlet hastanesinin 14 doktoru tıp fakültesinde öğretim üyesi olarak görünüyor. Arkadaşlar, bakar mısınız komediye? Bu bir cinayettir arkadaşlar, öğretim üyesi olmadan tıp fakültesi açılmaz; halkın sağlığıyla oynanıyor.

Asistan hekimlere yükleniliyor. Arkadaşlar, geçen sene "Asistan hekim olarak 6.100 kişi alınacak." dendi, bu sene 12.294'e çıktı, bakar mısınız? Aynı sayıda hocalarla 2 misli asistanı nasıl eğiteceksiniz arkadaşlar?

Evet, bu saydığım çözümler dışında önemli bir konu daha var. Bir sağlık çalışanı olan ve bir gün önce öldürülen Veteriner Hekim Volkan Lale'yi rahmetle anıyorum. Değerli arkadaşlarım, veteriner hekimler sağlık çalışanı sayılmalı.

Evet arkadaşlar, son sözüm olarak AKP döneminde halk açlığa, sefalete mahkûm edildi. AKP ve saray sağlığa zararlıdır diyorum, bitiriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde geçen "hâlinde" ibaresinin "durumunda" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Habip Eksik Kemal Peköz Oya Ersoy

İğdır Adana İstanbul

Ali Kenanoğlu Murat Çepni

İstanbul İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Habip Eksik'in.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİP EKSİK (İğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu, halklarımızı ve canını dişine takarak, emek vererek sağlığımızı, yaşamımızı koruyan tüm sağlık emekçilerini selamlayarak konuşmama başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, hakikaten bu Sağlıkta Şiddeti Önleme Yasa Teklifi âdeta iktidarın oyununa dönüşmüş durumda. Bakın, bugüne kadar 4 tane değişiklik yapılmış; 2014'de, 2018'de, 2020'de ve 2022'de ama hiçbirisinde bu sağlıkta şiddeti önlemeye yönelik bir sonuç

alınmamış çünkü sağlıkta şiddetin temel sebebi, AKP iktidarının sağlık hizmetiyle ilgili yarattığı tablodur, oluşturduğu politikalarıdır; neoliberal politikalarda ısrar, hastayı müşteri olarak görme ve aynı zamanda sağlık emekçisinin emeğini görmeyen tablo sağlıkta şiddeti her geçen gün daha da tırmandırdı. 2012 ve 2018 yıllarında yapılan bir araştırmaya göre 68 bin tane sağlıkta şiddet vakası oluşmuş, 2021'de (SES) Sağlık Emekçileri Sendikasının yaptığı bir araştırmaya göre 316 sağlık emekçisi yaşamını yitirmiş; hepsini buradan saygıyla anıyoruz, rahmetle anıyoruz. Bu sağlıkta şiddetin temel sebebi, AKP iktidarının yürüttüğü yanlış politikalarıdır. Aynı zamanda, AKP yöneticilerinin kullandığı yanlış dildir, özellikle AKP Genel Başkanının sürekli itham edici sözleri maalesef hekimlere yönelik, sağlık emekçilerine yönelik ciddi anlamda sağlıkta şiddetin tırmanmasına sebep olmuş, hekimlerimizin, sağlık emekçilerimizin yaşamlarına dahi mal olmuştur. Hepimiz çok iyi hatırlarız "Hastanın cebinden doktor elini çeksin", "İğne yaptırırsam öldürür, doktor iğne yaparsa öldürür", "Giderlerse gitsin" dili maalesef sağlıkta şiddeti tırmandırdı ve bugüne kadar getirdi. Hatta yerelde AKP iktidarının yöneticilerinin uyguladığı şiddet, sağlıkta şiddetin temel nedenini oluşturdu. Eve kadar doktoru, sağlık emekçilerini çağırma, tehdit etme, liyakatsiz yöneticilerle yönetme neticesinde de yüzde 7'ye varan özellikle yöneticilerin oluşturduğu şiddet ortaya çıktı.

Bakın, bu Sağlıkta Dönüşüm Programı dediğimiz AKP iktidarının getirdiği bu program, maalesef sağlık emekçilerinin bugün emeklerinin karşılığını almamasına sebep oldu. Bu konularda özellikle sağlıkta şiddeti önlemeye yönelik ve sağlıkta politikaların oluşturulmasına yönelik sağlık emekçilerinin, hekimlerin önerilerinin alınmaması bütün çözüm yollarının, çözüm yöntemlerinin hepsinin palyatif kalmasına sebep olmuştur. Özellikle de sağlıkta şiddeti yasayla cezayla çözme anlayışı bu sorunu daha da derinleştirmiştir.

Bakın, sağlık emekçilerinin kötü çalışma koşullarıyla ilgili sorunları var. Özlük haklarıyla ilgili sorunları var. Maaşla ilgili sorunları var. Covid-19 hastalığının meslek hastalığı sayılmasıyla ilgili sorunları var. Kanun hükmünde kararnamelerle, güvenlik soruşturmalarıyla işten atılması korkusunun yaratılması sorunu var ve aynı zamanda kışkırtılmış bir sistem olan performansa dayalı sisteme dayalı olarak sürekli çalıştırılma ve fazla mesai yaptırılma sorunları var. Ama maalesef AKP iktidarı, bu sorunların hepsini ıskalıyor, hiçbirini dikkate almıyor, hepsini kulak ardı yapıyor ve maalesef ama maalesef sürekli sağlıkta şiddeti önlemeye yönelik küçük değişiklikler yaparak buradan göz boyama çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

HABİP EKSİK (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Oysaki yapılması gereken hekimlerin ve sağlık emekçilerinin dinlenilmesi ve bu konuda onlarla birlikte politikaların oluşturulması gerekiyor. Daha üç ay önce bu sıralara, bu Genel

Kurula bir teklif geldi; sağlık emekçilerinin maaşıyla ilgili bir düzenleme yapılması, emekliliklerinin düzeltilmesiyle ilgili bir düzenleme yapılması önerildi ama AKP iktidarı bu teklifi geri çekti, söz verdi, sözünü tutmadı. Bu, sağlıkta Şiddeti önlemeye yönelik getirilen teklif de Şiddeti nlemeyecektir. nk AKP iktidarının yarattığı tablo, yürüttüğü neoliberal politikalar, hastayı müşteri olarak algılaması, ilaç ve tıbbi malzeme lobilerine para aktarma anlayışı devam ettikçe sağlıktaki Şiddet devam edecektir ve maalesef sağlık emekçileri de doktorlar da Şiddete uğrayıp yaşamlarını belki dahi Allah korusun bununla karşı karşıya kalacaklardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - nergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, nergeleri aykırılık sırasına göre okutup, işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ereve 8'inci maddesinin aşağıdaki Şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 8: 5237 sayılı Kanunun 123'üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Israrlı takip

MADDE 123/A- (1) Israrlı bir Şekilde; fiziki olarak takip etme ya da haberleşme ve iletişim araçlarını, bilişim sistemlerini veya üçüncü kişileri kullanarak temas kurmaya çalışma suretiyle bir kimse üzerinde ciddi bir huzursuzluk oluşmasına ya da kendisinin veya yakınlarından birinin güvenliğinden endişe duymasına neden olan faile bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Suçun;

a) ocuğa ya da aralarında aile bağı veya ilişkisi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kadına karşı,

b) Mağdurun okulunu, iş yerini, konutunu, değiştirmesine ya da okulunu veya işini bırakmasına neden olması,

c) Hakkında uzaklaştırma ya da konuta, okula veya iş yerine yaklaŐmama tedbirine karar verilen fail tarafından işlenmesi halinde faile bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Bu maddede düzenlenen suçun, çocuğa karşı işlenmesi hariç soruşturulması veya kovuşturulması şikâyete bağlıdır."

Aytun Çıray Behiç Çelik Orhan Çakırlar

İzmir Mersin Edirne

Ayhan Altıntaş Mehmet Metanet Çulhaoğlu Bedri Yaşar

Ankara Adana Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Bedri Yaşar'ın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin 8'inci maddesi ısrarlı takiple ilgili olmakla birlikte ısrarlı takip konusu müstakil suç kapsamına alınmaktadır. Bunu önemli bir gelişme olarak değerlendiriyoruz ancak İYİ Parti olarak teklifte gördüğümüz bazı eksiklikleri de dile getirmek istiyorum.

İsrarlı takipte "ısrar" kavramı hâkimin inisiyatifinde ve belirsiz. Burada "ısrar" kelimesi tamamen keyfî yoruma açıktır ve ısrarlı takibin gerçekleşmesi için ciddi huzursuzluk oluşması gerekçe gösterilmektedir. "Ciddi huzursuzluktan kasıt nedir?" "Huzursuzluğun ölçüsü ne olmalıdır?" cevabı tamamen hâkimin kararına bırakılmıştır. İsrarlı takipte altı aydan iki yıla, nitelikli ısrarlı takipte bir yıldan üç yıla kadar ceza maalesef caydırıcı değil. Kanun teklifine ilişkin bir diğer konu da nitelikli ısrarlı takip hâlinde bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasını öngörmesidir. Günümüzde mahkemeler tarafından verilen cezalar ile infaz edilen cezalar arasında önemli fark bulunmaktadır. Bugün biliyoruz ki üç yılın altında ceza alanlar hapis dahi yatmamakta ve ertelemeye gitmekte ya da adli kontrol şartıyla serbest bırakılmaktadır. Bu ceza süresi yeterli değildir ve caydırıcı olmaktan uzaktır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde gördüğümüz bir diğer husus ise "kadın" tanımında yaşanan sorundur. Kanun teklifiyle kadına şiddetin önüne geçilme çabası önemlidir ama bu teklifte "ısrarlı takipteki kadın" tanımı belirlenirken "ayrılık kararı verilen" ya da "boşandığı eş" kavramları kullanılmaktadır. Bugün genç kızlarımız maalesef hiç tanımadığı bir erkek tarafından takip edilerek yol ortasında satırla doğranabilmektedir. Burada kadın tanımlanırken "aile bağına bakılmaksızın kadına karşı uygulanan şiddet" olmalıdır. Ancak bu şekilde tüm kadınlarımızı kapsayan ve koruyucu nitelik taşıyan bir kanun yapmış oluruz. Bu

sayede takip edilen ve hayatta kalma korkusu yaşayan kadınlar evlerinden çıkmakta korkmaz, işe gitmekten, okula gitmekten vazgeçmezler.

Maalesef Türkiye'de her 10 kadından 4'ü şiddete maruz kalmaktadır. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun verilerine göre 2021 yılında 280 kadın öldürüldü, 217 kadın ise şüpheli şekilde ölü bulundu. İlk dört ayda ise 97 kadın öldürüldü, ayrıca, 84 şüpheli kadın ölümü tespit edildi. Öldürülen kadınların ölümü ya eşi ya akrabası ya eski erkek arkadaşı ya eski eşi ya da tanımadığı, onu takip eden kişiler tarafından gerçekleştirildi. İşte, bu yüzden kanun teklifinde kadın tanımı aile bağına bakılmadan kadına işlenen suç olarak yapılmalıdır. Kadın kadındır ve ayrı tanıma tabi tutulmamalıdır.

Teklifte çocuklara karşı ısrarlı takip düzenleniyor. Kanun teklifinde çocuğa karşı ısrarlı takibin düzenlenmesi de gayet olumludur ancak suçun çocuğa karşı işlenmesinde şikâyet aranması hususu bize göre yanlıştır. Suç çocuğa yönelik işlendiğinde resen soruşturma başlatılmalı, burada çocuğun ya da ailesinin şikâyeti aranmamalıdır.

Ailenin temeli kadındır. Değerli milletvekilleri, Türk töresinde aile düzenine büyük önem verilmektedir; kadınlarımız en kutsal varlıklarımızdır, baş tacımızdır, çocuklar ise dünya hayatının süsüdür. Kadınlarımızı ve çocuklarımızı korumak devletin birinci görevidir. Kadınlarımıza ve çocuklarımıza sokakta korkmadan gezebileceği, çekinmeden iş yerlerine gidebileceği, gerçekten devletin sorumluluğunda olduklarını hissedebilecekleri, hayatlarını özgürce sürdürebilecekleri bir Türkiye oluşturmamız gerekiyor. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in de ifade ettiği gibi, gelin, çirkin zihniyetleriyle kadına ve çocuğa şiddeti meşrulaştıran kişilere olan mücadelemizden asla vazgeçmeyelim. İnşallah, bu kanun yürürlüğe girdiği andan itibaren Türkiye'de kadın cinayetlerini de son kez görürüz, son kez yaşarız, son kez bu kanunları çıkarmaya ihtiyaç duyarız diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle 5237 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen 123/A maddesinin birinci fıkrasındaki 'altı aydan iki yıla kadar' ibaresi 'iki yıldan dört yıla kadar' şeklinde,

İkinci fıkrasının (c) bendindeki 'bir yıldan üç yıla kadar' ibaresi 'üç yıldan beş yıla kadar' şeklinde

Üçüncü fıkrasındaki 'şikâyete bağlıdır' ibaresi 'resen yapılır' şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkranın (a) bendindeki 'ayrılık kararı verilen veya boşandığı eşe karşı' ibaresi 'toplumsal

cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı kadına karşı' ibaresiyle değiştirilmiş ve ikinci fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

(d) 'Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle'''

Oya Ersoy Habip Eksik Ali Kenanoğlu

İstanbul İğdır İstanbul

Kemal Peköz Murat Çepni

Adana İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Oya Ersoy'un.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) - Sayın Başkan, evet, ısrarlı takip, yıllardır kadın hareketinin "Suç sayılmalıdır." dediği üstelik 6284 sayılı Yasa'da suç olarak tanımlandığı hâlde TCK'de karşılığı olmadığı için on yıldır suç olarak kabul edilmeyen bir madde bu teklifin 8'inci maddesiyle TCK'de özel bir suç olarak düzenleniyor. Ama ne yapılıyor? Teklifle 6284 sayılı Yasa'ya hiçbir atıfta bulunulmuyor. Peki, neden? Özellikle bundan kaçınılıyor. Neden? Çünkü 6284'te "tek taraflı ısrarlı takip" kavramıyla bir eril şiddet türü olarak ısrarlı takip tanımlanıyor ve siz bundan kaçırıyorsunuz. Getirdiğiniz teklifte "ısrarlı takip" deyip geçırıyorsunuz çünkü siz kadına yönelik şiddetin varlığını, cinsiyet temelli bir suç olduğunu ve kaynağının toplumsal cinsiyet eşitsizliği olduğunu ideolojiniz gereği yok saymak istırıyorsunuz. Peki, bunun sonucunda ne olacak farkında mısınız? Kanunun asıl hedefi sözde şiddet altındaki kadını korumak olması gerekirken uyanık erkekler için tedbir kararları çıkarılmaya başlanacak. Üstelik bu da ilk değil, yıllardır, on yıldır kadınlar bu konuda korunmazken o Kayyum Boğaziçi Rektörü var ya uyanık Rektör 14 üniversite öğrencisi hakkında sırf demokratik bir üniversite istediği için ısrarlı takip nedeniyle koruma kararı çıkardı biliyor musunuz? İşte, bunu şu an uygulamada bir genel uygulama hâline getireceksiniz.

Teklifte ısrarlı takip suçunun oluşması için failin fiillerinin mağdurda ciddi bir huzursuzluk oluşturması gerekiyor. Ne bu ciddi huzursuzluk? Kim karar verecek buna? Erkek egemen yargı karar verecek. Suçun temel cezası altı aydan iki yıla kadar hapis olarak belirlenmiş, İnfaz Kanunu'na göre yatarı olmayan bir ceza yani bu. Yani siz bu teklifle bir erkek şiddeti biçimi olarak ısrarlı takip suçunu düzenlemediğiniz gibi cezasız da bırakırıyorsunuz. 6284'te on yıldır suç olarak tanımlandığı hâlde TCK'de tanımlanmadığı için erkek failer yıllardır cezasızlıkla

ödüllendiriliyor. Biliyor musunuz? Israrlı takip suç sayılıp da önlemler alınsaydı bugüne kadar ne olurdu?

Bir, Cemal Metin Avcı tarafından hem fiziksel hem de sosyal medyadan takip edilerek bir araya gelmeye zorlanan ve karşı karşıya geldiği gün katledilen Pınar Gültekin yaşayacaktı mesela.

İki, "Bir bıçak darbesinde öldürebileceğim kişileri aradım." diyen Özgür Arduç tarafından takip sonucu katledilen Ceren Özdemir yaşayacaktı.

Üç, Gökhan Arğın tarafından istismara uğrayan, tehdit edilen, korkutulan ve katilin ısrarlı takibi nedeniyle yaşamına son verilen Aleyna Ağgöl yaşayacaktı.

Dört, altı ay önce boşandığı ve hakkında hakaret, tehdit ve basit yaralama nedeniyle 23 kez şikâyetle bulunduğu eski eşi tarafından sokakta katledilen Ayşe Tuba Arslan yaşayacaktı. Bütün kadınlar burada, bunlar sadece örnek.

Evet, ısrarlı takip, sistematik eziyet ve işkence suçudur ve kadınların yaşam hakkına ciddi tehdit oluşturuyor. Ve bu nedenle "kişilerin huzur ve sükûnunu bozma" kavramına sığdırılmayacak bir suçtur. Hem Ceza Yasası'nın 96'ncı maddesinin hem 6284 sayılı yasanın özüne referansla yeniden düzenlenmeli ve dolayısıyla bu suç için 96'ncı maddedeki iki ila beş yıl hapis cezası uygulanmalıdır.

Israrlı takip suçu hakkındaki soruşturma asla şikâyete bağlı tutulamaz, tekrarlanan ve sistematik bir davranış hâlini almış bir şiddet suçudur, o nedenle kamu davası konusu olması gerekir. Nitelikli hâl düzenlemesine gelince, ısrarlı takip suçunun yalnızca çocuğa ya da ayrılık kararı verilen veya boşanılan eşe karşı işlenmesi durumunda nitelikli hâl olarak düzenlenmesi, kadınların resmî nikahlı olmadıkları partnerlerinden, aile bireylerinden ya da daha önce hiç tanımadıkları ve karşılaşmadıkları kişiler tarafından gördükleri şiddeti kapsam dışında bırakmak medeni hâl ayrımcılığıdır. Kadınlara yönelik işlenen ısrarlı takip suçunda nitelikli hâllerin kadınların geleneksel rollerine atıfla belirlenmesi asla kabul edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

OYA ERSOY (Devamla) - İstanbul Sözleşmesi der ki: Şahsın kendisini güvende hissetmesini önleyecek şekilde korkutacak, kasıtlı bir biçimde tekrarlanan tehditkâr davranışlar suçtur ve devletler sözleşme uyarınca belirlenen suçları ciddiyetlerini dikkate alarak etkili, orantılı ve caydırıcı cezalarla cezalandırılması için gerekli yasal ve diğer tüm tedbirleri almakla yükümlüdür. Evet, siz bundan kaçırıyorsunuz. İstanbul Sözleşmesi'nden asla vazgeçmiyoruz, İstanbul Sözleşmesi'ni uygulayın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı "Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin 8'inci maddesiyle 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na eklenen 123/A' maddesindeki "suretiyle" ibaresinin "yoluyla" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen Hüseyin Yıldız Zeynel Emre

Mersin Aydın İstanbul

Rafet Zeybek Ali Şeker Candan Yüceer

Antalya İstanbul Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Candan Yüceer'in.

Buyurun Sayın Yüceer. (CHP sıralarından alkışlar)

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; keşke bu kanun teklifini hazırlayanlar milyonlarca insanın ibretle izlediği Bergen filmi izleyebilselerdi. Belki o zaman biraz akıllar başa gelirdi, belki biraz empati yapılırdı, belki cinsiyet eşitliğini toplumun normal hâline getiremediğimiz sürece bir arpa boyu bile ilerleyemeyeceğimizi, böylesi gelinen her teklifin suya atılan taş gibi dibe saplanıp kaybolacağını anlardı. Belki de anlamazlardı çünkü sonuçta İstanbul Sözleşmesi'nden çekilenlerle bu önümüze gelen teklifi getirenler, bu göstermelik teklifi getirenler aynı kişiler.

Bu teklif, kadına ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin çok ağır şartlara ulaştığı dönemde İstanbul Sözleşmesi'nden çıktık, 6284'ü unuttuk, işte, Medeni Kanun'u, nafakayı ve sağlık çalışanlarını hedefe koyduk ama "Sorunla ilgileniyoruz, çözmeye çalışıyoruz"u gösterme yoluyla eleştirilerin önüne geçmeye ve zevahiri kurtarmaya çaba göstermek için hazırlanan bir teklif ama arkadaşlar düzenlerken düzeltmiyorsunuz. "Müjde" diyerek, "Reform" diyerek önümüze getirilen bu teklif ne eril şiddetin tanımını yapıyor ne toplumsal cinsiyet eşitliği diyebiliyor ne kadın cinayeti diyebiliyor ne eril şiddetin sebeplerini ortaya koyabiliyor ne 6284'e ne de Şiddeti Önleme Eylem Planı'na atıf yapabiliyor. Şiddetin sebebinin toplumsal cinsiyet eşitsizliği olduğunu belirtmeden, teşhisi doğru koymadan nasıl sonuç alacaksınız, nasıl sorunu çözeceksiniz? Cezaların alt sınırında sadece göstermelik artırımlara giderek mevzuatta olan ama uygulanmayan ısrarlı takibi kanuna yazarak maalesef sorunları

çözemezsiniz, reform yapamazsınız. Şiddetsiz bir toplum ancak ve ancak eşitlikçi, önleyici ve koruyucu politikalarla olur. Eğer zihniyet değişmezse maalesef hiçbir şey değişmez.

Teklifin öne çıkarılan maddelerinde biri Türk Ceza Kanunu'nun 62'nci maddesi; hemen hemen tüm kadına yönelik şiddet vakalarında kullanılan takdiri indirim maddesini düzenliyor. Failin fiilden sonraki ve yargılama süresindeki tavırlarında artık "somut pişmanlık" ve "samimi pişmanlık" ibaresi aranacak. Çocuklarının gözü önünde boğazı kesilen kadınlar... Elli yerinden bıçaklamış katil ama sonra "Üzgünüm, pişmanım, keşke yapmasaydım." dedi diye, yarasının üzerine bastı diye, ambulans çağırdı diye indirim alacak. Allah aşkına, hangi özür, hangi pişmanlık annelerini çocuklarına, çocuklarını da annelerine geri getirebilir? (CHP sıralarından alkışlar) Kadına ve çocuklara karşı işlenen suçlarda kanunlarımızda hâlâ indirim maddelerinin olması utanç verici maalesef.

Öte yandan, madde gerekçelerinde hâlâ, işte, yok, failin geleceği, yok, failin geçmişi, failin eğitimi, yaşı gibi diğer indirimler korunuyor. Korunan bir madde de kadına yönelik şiddette, kadın cinayetlerinde en çok uygulanan haksız tahrik indirimi yani erkeklik indirimi "Erkekliğime hakaret etti, kadınlık görevlerini yerine getiremedi, beni aldattı." gibi. Bu indirimlere hiç kimse dokunmamış. Bol kepçeden dağıtılan bu indirimler kadına yönelik şiddeti, kadın cinayetlerini meşrulaştırıyor. Türkiye'de erkeklerin bu indirimlerle maalesef âdeta ödüllendirildiği sayısız kararlar var. İşte, en sonu Bursa'da boşandığı eşi Fatma Gökce'yi 5 bıçak darbesiyle öldüren İlhan Gökce, eski eşinin erkekliğine laf ettiğini söyleyerek ilk önce haksız tahrik indiriminden, sonra da "Savunulacak bir yan yok, keşke yapmasaydım." dediği için de iyi hâlden, maalesef, indirim aldı. Bizim bu indirimleri kaldırmamız lazım. Af gibi, indirim gibi kararların özellikle kadınlara ve çocuklara işlenen suçlarda kapsam dışı bırakılması lazım.

Maddede üzerinde konuştuğum, teklifte en önemli yenilik olarak gösterilen bir diğer şey, ısrarlı takibin Ceza Kanunu'nda ayrı bir suç olarak tanımlanması övünülerek anlatılıyor ama buradan sormak istiyorum: Peki, on yıldır unuttuğumuz mevzuata ne diyelim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

CANDAN YÜCEER (Devamla) - 6284 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde ve uygulama yönetmeliğinde olan ama uygulanmayan, bugüne kadar yok sayılan, benim de iki buçuk yıl önce kanun teklifi verdiğim ısrarlı takip... Hâlâ bu yasal boşluk doldurulmadı. On yıl böyle geçti, böyle geçtiği için, maalesef, mevzuatta olup görmezden geldiği için on binlerce kadın mağdur edildi. Eziyet suçu bu madde bağlamında ısrarlı takip olarak değerlendirilmediği için de maalesef binlerce kadın hayattan koparıldı. Bizler ısrarlı takibin aslında kötü niyetin bir göstergesi olduğunu biliyoruz. Kadına yönelik şiddetin, cinayetlerin birçoğunda, cinsel

suçların birçoğunun başlangıcında ısrarlı takip olduğunu biliyoruz ama verilen cezalar, maalesef, ceza ertelemesi kapsamında olan cezalar ve maalesef yatarı olmadığı için de caydırıcılığı olmayan, tam tersi, cezasızlık algısını da pekiştirecek şeyler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CANDAN YÜCEER (Devamla) - Ayrıca eski eş ve eş olduğunda ancak cezalar artırılıyor. Bu şekilde de olmayacaktır. Bu tür göstermelik düzenlemelerin uygulanmasının kadınlara bir faydası yok. Yapılacak tek şey: 11'inci yılını kutladığımız ve "Nice yaşlara." dediğimiz İstanbul Sözleşmesi'nin bir an önce uygulanmasına ihtiyacımız var.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.55

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.59

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89'uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Candan Yüceer ve arkadaşları tarafından 8'inci madde üzerine verilen önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan 327 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2. Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 45 Milletvekilinin Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4389) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 327)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan 127 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

3. Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 127)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 12 Mayıs 2022 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.01

Türkiye Büyük Millet Meclisi - Genel Kurul Tutanağı

27. Dönem 5. Yasama Yılı

90. Birleşim 12 Mayıs 2022 Perşembe

Formun Üstü

Formun Altı

12 Mayıs 2022 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 90'ıncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz Engelliler Haftası münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Serkan Bayram'a aittir.

Buyurun Sayın Bayram.

SERKAN BAYRAM (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, biliyorsunuz, bir valiler kararnamesi yayımlandı. Hayırlı uğurlu olsun ve ilk başörtülü kadın Valimiz Kübra Hanım Afyonkarahisar'a atandı. Yine, geçmişte görev yapan, şu anda da mevcut Beykoz Kaymakamımız Esengül Hanım başörtülü. Yine, engelli kardeşlerimizden Fatma Hanım Bakan Yardımcısı olarak atanmıştı. Bu ilkleri bizlere, ülkemize, milletimize yaşatan Sayın Cumhurbaşkanımıza ve partimize teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar) Yine, inşallah, bundan sonra da aramızda engelli valimizi, engelli büyükelçimizi, engelli rektörümüzü de göreceğiz.

Engellilerin önündeki engeli kaldıran, engelli kardeşlerimizin hâkim, savcı olmasının önünü açan, görme engellilerimizin tek başına oy kullanmasının önünü açan, bununla ilgili yasal düzenlemeyi yapan yüce Meclisimize, bütün partilerimize ve milletvekillerimize de teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Bravo, helal olsun.

SERKAN BAYRAM (Devamla) - Malumunuz, ülkemiz ve dünyamız ciddi bir pandemi yaşadı ve pandeminin sonucunda da ekonomik türbülans, sosyolojik değişim ve psikolojik travma görüldü. Bu süreci birlik ve beraberlikle el ele vererek hep beraber atlatacağız inşallah. Yine, bu birlik ve beraberliğin timsali olan engelli kardeşlerimiz... Bu hafta Engelliler Haftası olması münasebetiyle de önem arz ediyor. Tohum toprağın bağrına, engelliler de topluma emanettir. Önemli olan baş gözüyle görmek değil; kalp gözüyle, gönül gözüyle görmektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Bravo!

SERKAN BAYRAM (Devamla) - Dün yüreklerimizi kabartan, bayrağımızı dalgalandıran millî güreşçimiz, engelli kardeşimiz Mehmet Ali Yiğit güreşte altın madalya kazandı; yine, ressam ve millî yüzücümüz Yusuf Akgün; yine, Türkiye'nin ilk uzay mühendisi Turgay Karakaş - SİHA'ların da beynidir- bu kardeşlerimiz engelli ama fırsat verince neler yapılabileceğini milletimize, insanımıza göstermiştir. Biz hep söylüyoruz, devlet elle, ayakla yönetilmez; gençlerimize, engellilerimize, kadınlarımıza fırsat verelim, önünü açalım ve el birliğiyle

ülkemizi de şaha kaldıralım, yirmi yılda yapıldığı gibi. (AK PARTİ ve MHP sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

Sözlerime görme engelli bir kardeşimin yürek yakan bir mektubu, bir şiiriyle de veda edeceğim: "Ben doğduğumda her yer karanlıktı. Annemin gözlerini göremedim, başımı koyduğum yastığa işlenen çiçek dallarını göremedim, oyuncaklarımı göremedim, pencerenin pervazına konan kuşları da, evet dünyayı da göremedim."

Önemli olan baş gözü değil, gönül gözü açık olan insanlarımız diyorum, ülkemiz diyorum, milletimiz diyorum, hepimize şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Kayseri Talas Sahra Galip Özsan Ortaokulu 7'nci sınıf öğrencileri Genel Kurula ziyarete geldiler. Hoş geldiniz diyorum çocuklara. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz mesleki ve teknik eğitim hakkında söz isteyen Elâzığ milletvekili Zülfü Tolga Ağar'a aittir.

Buyurun Sayın Ağar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ TOLGA AĞAR (Elâzığ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mesleki teknik eğitim konusunda görüş ve önerilerimi arz etmek için gündem dışı söz aldım. Bu vesileyle sözlerimin başında Gazi Meclisimizi, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sanayi devriminden sonra ülkelerin ve ülke ekonomilerinin gücünü belirleyen temel unsur sayısal üstünlüktü yani ne kadar çok bilek gücüne sahipseniz üretiminiz de o kadar çok oluyordu. Üretim süreçlerinde otomasyonun girmesi, hizmet sektörlerinin ağırlığının artmasıyla birlikte sayısal üstünlük tek başına bir anlam ifade etmemeye, buna vasıf ve uzmanlaşma da eklenmeye başlamıştır. Yani ekonomiye dinamizm ve verimlilik katacak nitelikli belli iş kollarında uzmanlaşmış iş gücü, bir ülkenin ekonomisinin gücünü ve gelişme dinamiğini belirleyen temel unsurlar hâline geldi. Bu sebeple veya şu sebeple Türkiye maalesef 1900'lü yılların ilk yarısında mesleki eğitimde yarışmak istediği ligdeki ülkeler grubunun gerisinde kaldı. 2002 yılından bu yana AK PARTİ hükûmetleri Türkiye'nin mesleki eğitimde kaybettiği zamanı telafi etmek gayretindedir.

Ülkemiz Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki son yıllarda mesleki ve teknik eğitimde seferberlik ilan etti. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu çerçevede mesleki ve teknik eğitimi güçlendirme projesi 2005 yılında hayata geçirildi. Alan ve dal tanımlamaları mesleki formasyondaki değişime ayak uyduracak ve gelecekteki önemi artıracak uzmanlık ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yeniden tanımlanmıştır. Proje kapsamında mesleki teknik eğitim kurumlarında eğitim gören öğrencilere haftada dört güne

varacak şekilde işletmelerde mesleki eğitim imkânı sağlanması, yurt dışı işletmelerde beceri eğitimi ve staj imkânlarından binlerce öğrencinin istifade etmesi, mesleki eğitim kurumlarından mezun olup kendi işini kurmak isteyen gençlere faizsiz KOSGEB kredisi verilmesi ve hibe programları uygulanması gibi mesleki eğitimi özendirerek tedbirler hayata geçmiştir.

Organize sanayi bölgelerinde açılan mesleki eğitim kurumları ile işletmelerin süreç ortaklığının daha da pekiştirilmesi için geçtiğimiz yıl Millî Eğitim Bakanlığımız ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız çok önemli bir iş birliğine imza attılar. Bu iş birliğinin sonucunda 251 okul organize sanayi bölgeleriyle, 4 okulumuz da sanayi siteleriyle eşleştirildi yani bu iş birliğiyle eğitim faaliyetlerinin daha çok okul sırası ve okuldaki atölyeler yerine bizzat işin içinde yürütülmesinin önü açıldı. Mesleki eğitime yönelik bu özendirici teşvik ve yaklaşımın sonucunu rakamlar da teyit etmektedir. 2002 yılında mesleki eğitim verebildiğimiz öğrenci sayısı 938.600'dü yani 1 milyonu bulmuyordu. Hâlen devam eden eğitim yılındaki mesleki teknik eğitim kurumlarımızda ülke ekonomisine uzmanlıkları, becerileri, vasıflarıyla katkı vermeye hazırlanan öğrenci sayımız 1 milyon 530 bin seviyesine ulaşmıştır. Yani yirmi yılda mesleki eğitim alan öğrenci sayısı yüzde 62 oranında yükselmiştir. Ortaöğretim düzeyindeki mesleki eğitim alan öğrencilerimizin oranı ise toplam öğrenci sayısı içinde yüzde 35'i aşmıştır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin hedeflerine ulaşması için mesleki eğitimin hayati önemde olduğunu biliyoruz. Hem nicelik hem de nitelik olarak mesleki eğitim almış öğrencilerimizin, gençlerimizin sayısını ekonomimize yeni bir ivme katacak seviyeye ulaştırma konusunda kararlıyız. Mesleki eğitim almış ve ilk defa işbaşı yapacak olan ile genel eğitimden geçmiş çalışanların işletmeye katkı verme süreçleri arasında ciddi bir uçurum vardır. Nitekim, Doçent Doktor Mustafa Durman'ın makalesinde yer alan hesaplama göre, mesleki öğretimdeki yüzde 1'lik artışın gayrisafi yurt içi hasılayı binde 5,2 artırdığı belirtilmiştir. Ülkemizde mesleki eğitim alan öğrencilerin iş gücüne katılım oranları ülkemiz ortalamasının yüzde 15 üstünde, maaş ortalamaları da yüzde 30 seviyesindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ZÜLFÜ TOLGA AĞAR (Devamla) - Değerli milletvekilleri, mesleki ve teknik eğitimi hem ülkemizin hem de dünyanın en büyük ekonomileri arasında yer alabilmesi hem de gençlerimizin eğitimlerini tamamlar tamamlamaz istihdama katılabilmeleri, kendi başlarına ekonomik olarak ayakta dururken ülkemizin ekonomisine de katkı verebilmeleri açısından son derece önemli gördüğümüzü ifade ederek sözlerime son verirken mesleki eğitimde seferberlik ilan eden Sayın Cumhurbaşkanımıza bir daha şükranlarımızı sunuyor, Millî Eğitim

Bakanımıza ve Sanayi ve Teknoloji Bakanımıza eğitime gösterdikleri duyarlılık sebebiyle çok teşekkür ediyorum.

Yüce Meclisi ve sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, 14 Mayıs Eczacılık Günü münasebetiyle söz isteyen Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'a aittir.

Buyurun Sayın Taşlıçay. (MHP sıralarından alkışlar)

NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 14 Mayıs Eczacılık Günü münasebetiyle gündem dışı söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, şartlar ne olursa olsun kahramanca sabır, özveri ve gayretle mesleğini icra eden tüm hemşirelerimizin 12 Mayıs Dünya Hemşireler Günü'nü kutluyorum.

Bilinir ki insanların anlam arayışı insanlık tarihine eştir ve bu süreç insanlara öğretmiştir ki yaşamın anlamı yaşamın ta kendisidir. Ruh ve beden sağlığı da bunun en önemli unsurudur.

Son birkaç yılda hayatımızı etki alanı içine alan pandemi kavramıyla birlikte, sağlığın değeri bütün yalınlığıyla gözler önüne serilmiştir. Yaşanan bu dönem, dayattığı bütün zorluklar bir yana, hayatın olağan akışında gözden kaçırdığımız birçok şeyin önemini hatırlatması açısından büyük anlam taşımaktadır. Sağlık çalışanlarımızın varlığı, hayatlarımızdaki önemi ve yaşam telaşı içerisinde pek de farkına varamadığımız gayretleri bu süreçte hepimizin fark ettiği ve ülkece alkışladığımız kıymetlerden bir tanesi olmuştur. Halk sağlığının önemi ve halk sağlığı için çalışan insanların kıymeti kadar, onların yaşadığı mesleki zorlukları da yakından görme imkânına eriştik. Pandemi koşullarını tamamen geride bırakmak üzereyken yorgun bir şekilde yaşadığımız mutluluğun etkisiyle bu süreçte yaşadıkları zorluklara şahitlik ettiğimiz eczacı meslektaşlarımızın mesleki sorunlarını unutmayıp mevcut sorunları ortadan kaldırmak için el birliğiyle çalışmalar yapmak hem siyasi görevimiz hem vicdani sorumluluğumuz hem de gönül borcumuzdur. Bu anlamda, İlaç Fiyat Kararnamesi'nde yapılacak düzenlemeler eczanelerin varlık mücadelesinde en büyük katkıyı sunacak adım olacaktır.

Gerçekleşmesini arzu ettiğimiz düzenleme, eczacılarımızın artan işletme giderleri karşısında yaşadığı sıkıntıları hafifletecek, ekonomik kaygılardan arı bir şekilde sağlık hizmeti sunumu gerçekleştirmelerine katkı sağlayarak mesleki tatmin duygularını da yükseltecektir. Aynı zamanda bu düzenleme, eczacılarımızın sundukları sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliği için elzemdir. Eczane eczacılarımızın yanı sıra kamuda görev yapan eczacılarımızın yaşadığı sorunları ortadan kaldırmak için de kapsamlı bir çalışma yapılması gereklidir. Hastanelerde çalışan eczacılarımızın kamuda çalışan hekim ve diş hekimlerinin özlük haklarına yönelik tüm düzenlemelere dâhil edilmeli; bu düzenlemeler hekim, diş hekimi ve eczacı şeklinde

gerçekleştirilmelidir. Yapılacak iyileştirmelerin emekli eczacılarımızı da kapsamı beklentimizdir.

Son yıllarda artan eczacılık fakültelerindeki kadro yetersizliğinin ivedilikle giderilmesi, fakültelerin teknik altyapı imkânları ve eğitim kalitesinin artırılması ülkemizin sağlık alanındaki hedeflerine ulaşabilmesi adına büyük önem taşımaktadır. Yerli Covid aşısı araştırmaları sürecinde üniversitelerimizde gerçekleştirilen başarılı çalışmalar, eczacılık fakültelerimize yapacağımız yatırımların ülkemiz adına nasıl büyük değerler ortaya çıkaracağıın en önemli göstergesidir.

Tüm bu çalışmalara ek olarak ifade etmek isterim ki eczacıların önemi sevgi, ilgi ve bilgide saklıdır. İnsana karşı sevgi, mesleğe karşı ilgi ve sağlığa dair bilgi eczanelerde sunulan hizmetin kaynağıdır. Bu yüzden akademik eğitim sonrası meslek unvanlarını alan eczacılarımızın önceliklerinin sağlığı korumak olmasından hareketle sağlığı ilgilendiren bütün ürünlerin eczacı danışmanlığında eczanelerden temin ediliyor olmasının önemini ayrıca vurgulamak isterim.

Türkiye Cumhuriyeti devleti mevcut sağlık altyapısı ve sağlık hizmetleri alanındaki vizyonuyla bu düzenlemeleri hayata geçirebilecek kudrete sahiptir. Bu inançla, mesleki tatmin duygusunu yaşayabilmenin mutluluğu ve sağlığa hizmet etmiş olmanın gururuyla geçirecekleri bir meslek hayatı temennisiyle bütün eczacı meslektaşlarımın 14 Mayıs Eczacılık Günü'nü kutluyorum.

Sözlerime son verirken içerisinde bulunduğumuz 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'nda "Engel, gören gözün kusurudur, gönül gözüyle bakanlar engel görmezler." düşüncesiyle engelli vatandaşlarımıza muhabbet ve hürmetlerimi iletiyor; sevgiyle, hep birlikte bütün engelleri aşacağımıza olan inancımı ifade etmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlık ordumuzun emektarları hemşirelerimizin gününü kutluyorum. Pandemide 42 sağlık şehide verdiler, binlercesi hastalandı; artık alkış değil, haklarını bekliyorlar. Hemşirelerimize 3600 ek gösterge gecikmeden verilmelidir. Performansa dayalı ek ödeme sistemi yerine, yoksulluk sınırı üzerinde temel ücret verilmelidir. Ek ödemeler emekliliğe yansımalıdır. Mesai fazlası ücretler artırılmalıdır. Yıpranma payı, geçmişi de kapsayarak beş yıla bir yıl olacak şekilde yeniden düzenlenmelidir. Çocukları için 7/24 açık kreş imkânı sağlanmalıdır. Yıllık izin,

emeklilik gibi temel özlük hakları engellenmemelidir. Hemşirelerimiz görev tanımları dışında çalıştırılmamalıdır. İyileştirmelerden özel sektör ve aile sağlığı merkezlerindeki hemşireler de faydalanmalıdır ve bekleyen 100 bin hemşiremizin ataması yapılmalıdır diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaduman...

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) - Sayın Başkanım, Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Kur'an kurslarındaki fahri öğretmenler, Kur'an eğitimi ve öğretiminde önemli bir çalışma yürütmektedir. Kadrolu öğretmenler gibi, KPSS ve Diyanetin yaptığı sınavlar yoluyla görev yapıyor olmalarına ve aynı işi yapıyor olmalarına rağmen aynı haklara sahip olamamakta ve asgari ücretin çok altında bir ücret karşılığında çalıştırılmaktadırlar. Bugün birçok ilde uzun yıllardır hizmet eden bu insanlar kursta öğretmenlik yaparken aynı zamanda ev geçindiriyor ve çoluk çocuğunun ihtiyaçlarını da gidermeye çalışıyor. Sayıları 25 bini aşan fahri öğretmenlerin kadro ve ücret gibi özlük hakları sorunları uzun süredir çözüme kavuşmayı beklemektedir; gerekli düzenlemeler ivedilikle yapılmalı ve bu mağduriyet acilen giderilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Engellilik durumu yalnızca engellileri değil, toplumun tüm kesimlerini yakından ilgilendiren; teşhisten tedaviye, özel eğitimden rehabilitasyona, istihdamdan sosyal hizmetlere kadar topyekûn bir anlayışla ele alınması gereken toplumsal bir sorundur. 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'nın toplumsal duyarlılığımızın artmasına vesile olmasını temenni ediyor, tüm engelli kardeşlerimize, onların fedakâr ailelerine mutlu ve huzurlu bir yaşam diliyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde AK PARTİ iktidarlarında yapılan yasal düzenlemelerle engelli bireylere olan duyarlılık artmış, sorunların çözümüne yönelik önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Engelli vatandaşlarımızın kendilerine yetebilen bireyler olmaları ve toplumsal hayata katılımlarını sağlamak öncelikli görevlerimizdendir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın koordinasyonunda engellilerin sağlık, bakım, eğitim, istihdam ve toplumsal hayata katımları konularında çalışmalar yapmaya devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum.

Covid-19 salgınıyla birlikte okullar iki yıla yakın bir süre kapalı kaldığında belki, depreme dayanıksız olduğu için yıkılan, kapatılan okullar bu sürede yapılır da çocuklar okullarına daha mutlu dönerler diye bekledik ama Bursa'da bu başarısız oldu.

Demirtaş Endüstri Meslek Lisesi gibi okullar şehrin merkezinde kaldığı için mi yoksa beceriksizliğin mi kurbanı oldu, yıllardır yapılmadı? Yine Bursa'nın Sakarya Mahallesi'nde yapılmak üzere yıkılmış İbni Sina İlkokulunun neden hâlâ yapılmadığını mahalleliler soruyor fakat Millî Eğitim Müdürlüğünden herhangi bir açıklama yok. O hâlde sorulur: Bu okullar garantili köprülerden, otobanlardan çok daha mı önemsiz, çok daha gereksiz? Birilerinin cebine, bu okullar yapıldığında, para girmeyeceği için mi bu hâldeler, yapılmıyorlar yoksa birilerinin gözü bu okulların arazilerinde mi?

BAŞKAN - Sayın Kılavuz...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Devletimizin dar gelirli vatandaşlarımıza konut sahibi olmaları için sunduğu düşük faizli konut kredisi kampanyası insanlarımıza umut olmuş ancak birtakım vurgun çetesi bunu fırsata dönüştürme aracı olarak görmüştür. Konut kredisi kampanyasının açıklanmasının hemen ardından ev fiyatlarının olağan dışı artış göstermeye başladığı görülmüştür. Yüce Türk milletinin ahlakına, vicdanına, yüksek merhametine sığmayacak yaklaşımlarla konut fiyatlarının artışını tetikleyenler, vatandaşlarımızın umutlarını törpüleyenler, haksız ve haysiyetsiz kazanç kapılarını fırsatçılığa dönüştürenler, internet üzerinden fiyat artışlarıyla ilgili manipülasyon oluşturanlar Türk adaleti önünde hesap vermeli; bunlarla ilgili olarak en ağır yaptırımlar uygulanmalıdır.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Edirne'mizin Keşan ilçesinin Yenimuhacir ve Beğendik isimli iki beldesi vardır. Beğendik beldemizdeki ilk ve ortaokulu ile Yenimuhacir beldemizdeki fen lisesi ve ilk ve ortaokullarımız "belde" statüsündeyken Beğendik beldemizdeki Mehmet Akif Anadolu Lisesi kuruluş aşamasında "şehir merkezi" statüsünde tanımlanmıştır. Bu durum, Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesinde görev yapan eğitim çalışanlarının eş durum tayinlerinde ve hizmet puanlarında mağduriyet yaşamalarına neden olmaktadır. Bakanlığın Devlet Kurumları Modülü'nde bahsi geçen okulumuzun "şehir" değil de "belde" olarak tanımlanması gerekmektedir. Zaten aynı modülde okul adresi de Beğendik beldesi olarak geçmektedir. Gerek ilçe millî eğitim müdürlüğü gerekse il müdürlüğü gerekli yazışmaları yapmasına rağmen iki yıldır Bakanlık modülde şehir kısmını belde olarak değiştirmemiştir. Bakanlığın bir

an önce ilgili okulda görev yapan öğretmenlerimizin mağduriyetini gidermeye ve şehir kısmının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İki gün önce yeni e-pasaport tanıtıldı. Bu pasaportların sayfalarında ülkemizin önemli yapı ve eserlerinin görselleri yer alıyor ancak bu görseller arasında Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün ebedi istirahatgâhı olan Türkiye Cumhuriyeti'nin en önemli noktalarından biri Anıtkabir yer almıyor. Atatürk'ün siyasi ve diplomatik dehasıyla kazandığı son zafer olan Hatay'ın bir milletvekili olarak yeni e-pasaportta Anıtkabir'in olmamasını büyük bir eksiklik olarak görüyorum. Ülkemizin kurtarıcı ve kurucusu Atatürk'e sevgi, saygı ve gönül borcu duyan milyonlarca vatandaşımız da bunu bir eksik olarak görüyor. Dolayısıyla, ağustos ayında basımına geçilecek olan yeni e-pasaport görsellerinde de bu Anıtkabir'in yer almasını istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemizin ve toplumun temel bir sorunu hâline gelen kadına ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddetle ilgili bir yasa teklifini görüşüyoruz. Yirmi yıldır ülkeyi tek başına yöneten bu iktidar, kadına ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti önleyici, bütüncül ve samimi bir yaklaşımı ortaya koyamadığı gibi maalesef uyguladığı politikalarla daha da çelişkili sorunlara yol açtı. İstanbul Sözleşmesi'nin gerektirdiği caydırıcı önlemler, çok yönlü bütüncül politikalar ve kurumlar arası iş birliği hayata geçirilemediği gibi öncüsü ve ilk imzacısı olduğumuz sözleşme keyfi şekilde feshedildi. Bugün kabul edeceğimiz yasal mevzuatta yer alan kadına ve sağlık çalışanlarına yönelik caydırıcı cezaların uygulamada hayata geçirilmesi ve en önemlisi uygulamadaki karar birimlerini de bu yönlü bir zihniyet değişimine bekliyor ve temenni ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Bulut, buyurun.

BURHANETTİN BULUT (Adana) - Sayın Başkan, üniversitelerde her yıl iki ya da dört yıllık eğitim gören yüz binlerce öğrenci öğretim hayatını devam ettirebilmek için Kredi ve Yurtlar Kurumunun verdiği katkı ve öğrenim kredisi almaktadır. Öğrenciler borçlarını mezuniyetten iki yıl sonra ödemeye başlaması gerektiği için ödemeleri şayet ödemediklerinde aylık 1,4

oranında gecikme zammı uygulanmaktadır. Kredi ve Yurtlar Kurumunun öğrencilere verdiği kredilerin geri ödemesinde üretici enflasyonun yansıtılması sonucu gençlerin borçları astronomik rakamlara dönüşmüştür. Enflasyon artmaya devam ettikçe borcu da artan öğrenciler anaparadan daha fazla faiz ödemek durumunda kalmaktadır. İş bulma kaygısı içerisinde okullarından borç kamburuyla mezun olan ve hayata borçlu başlayan öğrencilerimizin yükseköğrenim kredi borçları silinmeli, krediler burs olarak karşılıksız verilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Ekinci...

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) - Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Sultan şehrimiz Sivas'ımızda Altınyayla, Divriği Kaymakamlığı, İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği, son olarak da Sivas Valiliği görevini başarıyla yürüten yiğido valimiz Salih Ayhan Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Şanlıurfa Valiliğine görevlendirilmiştir. Sayın Valimize Sivas'ımıza, sultan şehrimize yapmış olduğu hizmetlerden dolayı teşekkür ediyor, Şanlıurfa'mızda başarılar diliyorum.

Sultan şehrimize atanan Sayın Yılmaz Şimşek Valimize de sultan şehrimize hoş geldiniz diyorum.

Ayrıca, Afyonkarahisar Valiliğine atanan Kübra Güran Yiğitbaşı da tebrik ediyorum.

Ziraat Türkiye Kupası'nda yarı final maçında dün akşam Alanyaspor'u eleyerek finale çıkan Demir Grup Sivasspor'umuza Kayserispor maçında başarılar diliyor, o kupa Sivas'a gelecek diyorum, inancımız tamdır. Futbolcularımızı ve teknik heyetimizi kutluyor, kıymetli hemşehrilerimize saygı ve selamlarımı iletiyorum.

BAŞKAN - Sayın Kaçmaz...

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - Ne yazık ki Kürtler için takvimin bütün yaprakları kanla, ölümle sulanmış. On iki sene önce faşizmin aramızdan aldığı Şerzan Kurt'u şahadet yıl dönümünde saygıyla ve özlemlerle anıyorum. Faşizme inat Şerzanların mücadelesini her daim örnek alacak ve özgür bir gelecek inşa etmek için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Irak Baas rejimine karşı sergilediği duruşu unutulmayacak zihinler var bu hayatta. Bugün, kırk yıl önceki idam sehpasına çıkan, çıkarken Ey Reqîb'i okuyan Kürt ulusal simgesi Leyla Kasım'ın da şahadetinin yıl dönümü. Halkının içinde bulunduğu durumu kabul etmeyen ve buna karşı mücadele eden Leyla Kasım, korku imparatorluğuna karşı uyanış çağını başlatmış mücadelecisi, cesur bir Kürt kadını. Leyla Kasım, milyonlara direnmeyi, mücadele etmeyi ve özgürlük bilincini miras bıraktı. Saygı ve minnetle anıyorum. Onun ve dava arkadaşlarının aziz ruhu şad olsun.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP iktidarının plansız, başarısız tarım politikaları çiftçileri çok zor duruma sokmuŐtur. Karasu'daki tütün üreticileri de kara kara düŐünmektedir. Aydın Karasu'da tütün üreticileri, üretim ve girdi maliyetlerinin arttığını, üretimim yapmama kararları almalarının an meselesi olduğunu söylüyorlar. Yirmi yıldır tütüncülük yapan Karasulu hemŐehirimiz Hanife hanım diyor ki: "Geçen yıl 5-6 liraya aldığımız mazotu, bu yıl 21-22 liraya alıyoruz. Yevmiye, tarla kirası, zirai ilaçlar, gübreler 2-3 katına ıktı. Bu reticinin isyanını duyan bir yetkili yok mu?" Siz sarayda keyif sürerken üretici bağını, bahçesini, tarlarını terk ediyor. Bu kadar zam sonrası çiftçi bundan nasıl ekmek yiyecek? Bir de bunun tarımsal sulamada kullanıldığı elektrik faturası var. zm açıktır: CHP olarak iktidarımızda üreticiye hak ettiği desteği mutlaka vereceğiz. Geliyor gelmekte olan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (UŞak) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık hizmetinin temel unsurlarından biri olan ve ülkemizin sağlık hizmetlerinin sunumunda üstlendikleri görev ve sorumluluk anlayışıyla kutsal bir mesleği ifa eden hemşirelerimiz "nce insan." diyerek bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını koruyan, geliştiren ve hastalık hâlinde iyileştirme hizmeti vererek yurdumuzun her tarafında büyük bir fedakârlıkla görev yapmaktadırlar. Hemşirelik, temelinde insan sevgisi olan, Şefkat, bilgi ve beceriyle yođrulmuŐ, "zveri" ve "fedakârlık" kavramlarını içinde barındıran, sabrın ne çıktığı zor ve önemli bir meslektir.

Bu duygu ve düşüncelerle, sağlık hizmetlerinin bugünlere gelmesinde büyük katkı yapan başta ilimiz olmak üzere, ülkemizin dört bir yanında büyük özveri, azim ve fedakârlıkla görev yapan hemşirelerimizin Hemşireler Haftası'nı kutluyor, aileleriyle birlikte sağlıklı, mutlu ve huzurlu günler diliyorum.

Ayrıca, tüm engelli kardeşlerimizin Engelliler Haftası'nı kutluyorum. Eczacıların 14 Mayıs Eczacılar Gününü kutluyor, sağlık, mutluluk ve hayırlı ömürler diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gökçel

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gıda güvenliğimiz için ülkemizde tarımsal üretim planlansın, çiftçimiz desteklensin, tarımsal üretimimiz artsın, çiftçimiz üretime devam etsin diyoruz. Toprak Mahsulleri Ofisi çiftçiyi

koruyacak, üretimde tutacak müdahale alım fiyatı açıklaması gerekirken AKP iktidarı tam hububat hasadının başlayacağı zamanda buğday ithalatı yapıyor. Toprak Mahsulleri Ofisi ülkemiz tarihinde ilk kez Hindistan'dan 50 bin ton buğday ithal etti. Çiftçinin dostu olması gereken Toprak Mahsulleri Ofisi, ithalat ofisine döndü. AKP ve Erdoğan çiftçiyi canından bezdirdi, vatandaşlarımızı açlığa mahkûm etti.

Ülkemizin değerlerini yabancılara peşkeş çekmeyin, çiftçimizi zarar ettirmekten vazgeçin, çiftçimizi zarar ettirmeyecek hububat alım fiyatını derhâl açıklayın.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Karaca.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Denizlili sanayiciler kendi öz kaynaklarıyla üretir ve her daim ihracat fazlasıyla cari açığın kapanmasına büyük destek sağlar. Denizlili sanayiciler son açıklanan pakette EXIMBANK kredi kaynaklarının artırılmamasından ciddi kaygı duymuşlardır. Merkez Bankası reeskont krediyile desteklenen ve istikrarlı olan bu kredi ihracatçılarımız açısından önemli bir kaynaktır ve kaynağın mutlaka yaratılması gerekmektedir.

Ayrıca yıllardır EXIMBANK'ın sevk sonrası kredilerinin hayata geçirilmemiş olması da ihracatçılarımız için büyük bir kayıptır. İhracatı desteklemek ve ülke kaynaklarının daha verimli kullanılmasını istiyorsanız bu kredileri derhâl hayata geçirin.

BAŞKAN - Sayın Gül Yılmaz...

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İnsanların engelli olmaları çeşitli faktörlere bağlı olarak ortaya çıkan bir sonuç olmakla birlikte engellilerin normal bir hayat sürmeleri ancak toplumsal duyarlılığın oluşturulmasıyla mümkündür. Bizler için birer güç kaynağı olan engellilerimizin yaşam becerilerini geliştirerek kendi kendilerine yetebilmeleri, yetenekleri doğrultusunda eğitim imkânlarından yararlanabilmeleri, kendilerine uygun işlerde istihdam edilebilmeleri ve sosyal haklardan yeterince yararlanmaları için son yirmi yılda AK PARTİ hükûmetlerimiz birçok imkân sağlamıştır. Bu çalışmalar sonucunda engelli vatandaşlarımız spordan sanata, eğitimden çalışma hayatına varana kadar pek çok alanda takdire şayan başarılarla imza atmıştır. Bu vesileyle bizlerin de birer engelli adayı olduğumuzu unutmadan bütün toplumumuzu engellilerimize yönelik daha sorumlu davranmaya ve daha yüksek bir hassasiyet göstermeye davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ersoy...

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Hemşirelik insanlığın gereksinim duyduğu, toplumun refahının yükselmesinde önemli bir yer tutan meslek grubudur. Sağlık hizmetlerinin yapı taşlarından olan hemşirelik mesleğinin hayatımızda ne kadar önemli bir yere sahip olduğu, iyi eğitim almış, nitelikli ve deneyimli hemşirelere ihtiyaç duyulduğu, hemşireler olmadan ülkelerin salgınlara karşı mücadelesinin ne kadar yetersiz kaldığını coronavirüs pandemisiyle birlikte bir kez daha görmüş olduk.

Sağlık ordusunun en ön saflarında yer alan hemşirelerimizin göstermiş olduğu fedakârlığın paha biçilemez olduğu bu dönemde, gecesini gündüzüne katan ve kendilerine emanet edilen canları kendi canlarından üstün tutarak toplumumuzun sağlığına kavuşması için mücadele eden tüm hemşirelerimizin Hemşireler Haftası'nı en içten dileklerle kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Doğayı, çevreye, özgürlükleri savunan kendi vatandaşına müebbet hapis cezası, arabasını yanlış yere park edene ceza kesen saray iktidarı, sınırlarımızı kevgire çevirerek kaçak geçen yüzbinlerce mülteciye sesini çıkarmıyor, üzerine bir de maaş bağlıyor.

Demografik yapının bozulduğunu defalarca dile getirdik ancak hiçbir önlem alınmıyor. Şimdi ise okullarda çocuklara mültecileri benimsetme yoluna gidiliyor. Adana'da birçok ilköğretim okulu 3'üncü sınıf hayat bilgisi dersinde 8 yaşındaki çocuklarımıza: "Gülbahar Suriye'den ülkemize göç etmiştir, onun alışmasını sağlamak için şunlara dikkat etmemiz lazım: A) Türkçe öğrenmesine yardım edelim. B) Oyunlara katılmasını sağlayalım. C) Sığınmacılara karşı her zaman dikkatli davranmamız gerekir." Çocuklara bu tarz birçok test çözdürülüp etkinlik düzenleniyor.

Saray iktidarının mülteci ve sığınmacı politikalarını 8 yaşındaki çocuklara ders olarak anlatması pedagojik olarak yanlıştır. Millî Eğitim Bakanlığının derhâl konuya müdahil olması ve sorumlular hakkında işlem yapması lazımdır.

BAŞKAN - Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, ülkemizde çiftçi ve esnafından emekli ve işsizine kadar herkes gibi orman köylülerimiz de mağduriyet yaşıyor. Geçimini ormancılık faaliyetleriyle sağlayan köylülerimizin Mecliste ifade edilmesi gereken bir sorunu var. Saimbeyli İlçemizde kesime uygun ağaçlar için metreküp başına orman köylülerine bu yıl 130 ila 135 liralık bir ücret belirlenmiş durumda, bu rakam geçen sene 83 liraydı. Köylülerimiz bu duruma isyan ediyor. Neden? Çünkü geçen sene kesim için kullandıkları mazot 6,5 liraydı, bu sene 23 liraya dayandı; yağ fiyatları yine aynı şekilde fahiş oranda arttı. Peki, orman köylüsünün kesim ücreti niye artmıyor? Bu parayla orman köylüsünün mağdur edilmesi doğru değildir. Antalya

ve Karadeniz tarafında kesim fiyatı yüksekken Adana bölgesinde düşük olması kabul edilemez. Orman köylüsünün emeği heba edilmesin, ağaç kesim fiyatları yükseltinsin.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tokdemir...

İSMET TOKDEMİR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Buğdayda hasat zamanı yaklaşıyor ama Bakanlık hâlâ taban fiyat açıklaması yapmadı, çiftçinin gözü kulağı bu açıklamada. Taban fiyatın zamanında ve çiftçinin kazanacağı bir fiyattan açıklanması gerekir. Yanlış tarım politikalarıyla, yanlış ekonomi politikalarıyla bu yıl çiftçi toprağına gübre atamaz hâle getirildi dolayısıyla bu yıl 1 dönümden 800 kilogram buğday alınacağı yerde ancak belki 500 belki daha az buğday alabilecek. Taban fiyatı açıklanırken bu durum göz önünde bulundurulmalı en az 7 TL olarak fiyat açıklanmalıdır. Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi çiftçiye, düşük taban fiyatı açıklayıp bu ülkenin kaynakları ithal buğdaya akıtılmamalıdır. Yabancı çiftçi kazandırılıp yerli çiftçi zarar ettirilmemelidir diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2 Mart-12 Nisan tarihleri arasında, personel alımında, psikoloji mezunlarına yaptığı mülakatlar liyakat esaslı olmamıştır. Mülakatlardan önce çağrılan bazı adayların oluşturduğu Telegram gruplarında, torpil ve para döndüğüne dair ciddi iddialar bulunmaktadır. Bu iddiayı ortaya atan kişiler ve KPSS puanları düşük olmasına rağmen yüksek mülakat puanları alanlar araştırılmalıdır. KPSS'de 80 üstü puan alan çoğu adaya mülakatta düşük puan, 70 puanlılara ise yüksek puan verildiği, açıklanan mülakat sonuçlarıyla sabittir. İtirazlardan sonra KPSS'nin tek kriter olmadığı, çerçeve soruların sorulduğu, buna göre mülakat puanlarının verildiğini açıklayan Bakanlığın tutarsızlığı da dikkatlerden kaçmamıştır. Bu konuda Bakanlığı araştırma yapmaya ve adaletli olmaya çağırıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, 12-18 Mayıs Hemşireler Haftası'dır.

Hemşirelik, sağlık hizmetlerinin en eski, en önemli mesleklerindendir; özverinin, şefkatin adıdır. Sağlık hizmetleri açısından vazgeçilmez kişilerdir. Günümüzde artık hemşirelik mesleği lisans düzeyinde eğitime sahip kişiler tarafından yapılmaktadır. Eğitimi ve çalışma hayatı zorludur, gece gündüz aralıksız hizmet vermektedirler. Çalışma hayatı ve özlük haklarıyla ilgili

düzenleme yapılmalıdır. Çalışma şartları ve ücretleri iyileştirilmelidir. Farklı ücretlerle çalışmaktadırlar; bugün asgari ücret düzeyinde aylık alan hemşireler vardır, özel sağlık kuruluşlarında ise çok daha düşük ücretlerle ve güvencesiz çalışmaktadırlar. Hemşire kadroları artırılmalı ve hemşire ataması yapılmalıdır. Sağlık hizmeti sunumunda en fazla sayıda olması gereken kişiler hemşirelerdir.

Tüm hemşirelerimizi kutlar; sağlıklı, başarılı çalışmalar dilerim.

BAŞKAN - Sayın Vahapoğlu...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Anadolu Selçuklu Devleti'nin Türk ve dünya tarihinde fevkalade önemli yeri olan Sultan I. Kılıç Arslan'ın kabri Diyarbakır'ın Silvan ilçesindedir. Haçlı çapulcularına dünyayı dar eden Sultan I. Kılıç Arslan çok sayıdaki tarihî şahsiyetin talihsizliğini yaşamaktadır. Takriben, altmış yıl önce bilinen ve ziyaret edilen mezar yeri, bu tarihî şahsiyetin "Kayboldu." denilen mezarının yeri Diyarbakır Valiliğimizin öncülüğünde ve Dicle Üniversitesinin çalışmaları sonucu 2020 yılında belirlenmiştir. Sultan I. Kılıç Arslan'ın defin yeri, kabri Silvan Beşat Kapı Orta Çeşme Parkı'ndadır. Söz konusu alana Selçuklu mimarisine uygun bir anıt mezarın yapılması konusunu Kültür ve Turizm Bakanlığının ve özellikle Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulunun dikkatlerine getiriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İnsan hayatının ve insana hizmet etmenin kutsallığına inanarak, sabır ve sevgiyle, fedakârca hizmet veren hemşirelerimizin 12 Mayıs Hemşireler Günü'nü kutluyorum. Hemşirelerimiz, maaşlarının yoksulluk sınırı üzerine çıkarılmasını, emekliliklerine yansıyacak şekilde tek kalemde maaş ödenmesini, kendilerine söz verilmiş olan 3600 ek göstergenin verilmesini, özel ve kamu hastanelerinde çalışan hemşireler arasındaki ücret politikaları ve özlük hakları farklılıklarının giderilmesini talep ediyorlar. Daha iyi koşullarda çalışmayı hak eden hemşirelerimize hak ettikleri özlük haklarının zaman kaybedilmeden verilmesi gerektiğini belirtiyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Alban...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sadece ülkemizin değil dünyanın en güzel kentlerinden biri olarak gösterilen, doğası ve deniziyle "cennet köşesi" olarak adlandırılan Muğla'mızda kira fiyatları aşırı derecede

artmıştır. Sağlık emekçilerinden Emniyet personeline, adliye çalışanlarından diğer kamu çalışanlarına kadar memurlar yüksek kiralardan dolayı Muğla'ya tayin olmak istemiyorlar. Özellikle Bodrum, Marmaris, Datça, Fethiye gibi ilçelerimizdeki kira ücretlerini memur olarak görev yapan yurttaşlarımızın ödeyebilmeleri mümkün değildir. Bu nedenle Muğla'nın tüm hastanelerinde uzman doktor açığı vardır. Çünkü maaşlar düşük, kiralar yüksek olunca hiçbir kamu çalışanı Muğla'da görev yapmak istemiyor. Kamu personeli kiralardan mağdurken AKP iktidarı ise var olan lojmanları satışa çıkarmış, Muğla'da tamamına yakınına da satmıştır. Acilen geri kalanların satışı durdurulmalı, TOKİ tarafından kamu çalışanlarına lojman yapılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Özkan...

HACI ÖZKAN (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Huzurlu ve güvenli bir toplum olmanın yolu, engelli insanlarımızın toplumun ayrılmaz birer parçası hâline getirilmesiyle mümkündür. Hayatın tüm alanlarında yer alarak toplumun ayrılmaz bir parçası olduklarını gösteren engelli kardeşlerimiz, spor, sanat, siyaset, eğitim ve iş dünyasında elde ettikleri nice başarılarla bizleri gururlandırmaktadır. Devlet olarak engelli kardeşlerimizin sorunlarını çözmek, onları toplumsal hayata daha fazla kazandırmak için her konuda önemli düzenlemeleri gerçekleştirerek onların yanında olmaya ve hayatlarını kolaylaştırmaya gayret ediyoruz.

Bu duygularla 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'nı kutluyor, güçlüklerden yılmadan azimle çalışan, kararlı duruşları ve çabalarıyla hepimize örnek olan engelli kardeşlerimizin sorunlarının hususundan...

BAŞKAN - Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - İktidar, daha önce kuyumculardan 500 gram altın almak istemişti, tepkiler üzerine ilgili yönetmeliği geriye çekti. Şimdi, kuyumculardan vazgeçti, gözünü akaryakıt istasyonu sahiplerine çevirdi. Türkiye'de yaklaşık 14 bin akaryakıt istasyonu var, cironun yüzde 1'i kadar teminat istiyorlar. Tüm istasyon sahipleri tepki gösteriyor. Güya kaçakçılığı önlemek için çıkarılan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Kanunu kapsamında lisansa tabi işletmelere yeni yükümlülükler geliyor. Yıllık cironun yüzde 1'i kadar hesap döneminin kapandığı ayı izleyen 5'inci ayın sonunda vergi dairesine verilmek üzere teminat mektubu isteniyor. 25 bin liradan 500 bin liraya varan teminatlar isteniyor. Pandemide sıkıntı yaşadığını söyleyen işletmeler büyük risk içerisinde. Siz bu ülkenin üreticisinden ne istiyorsunuz? Vatandaşımızın daha ne kadar gırtlacağını sıkacaksınız? Kendi halkına, kendi çiftçisine, üreticisine, esnafına, iş adamına bu kadar düşman iktidar olabilir mi? Bunlar, sadece 5'li çeteyi düşünüyorlar, onun dışında kimse umurlarında değil. Sizlere yazıklar olsun, bir an evvel bu karardan vazgeçin, üreticinin, esnafın yakasından düşün diyorum.

Teşekkür ederim Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Filiz...

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Görevlerini büyük bir fedakârlıkla yerine getiren tüm hemşirelerin 12 Mayıs Hemşireler Günü'nü kutluyorum.

Hemşirelik gerçekten zor, meşakkatli ancak gönüllülük esasına dayanan, hep güler yüzlü olmayı gerektiren bir meslek olup sorunlar bulunmaktadır. Hemşireler yetersiz istihdama bağlı ağır iş yükü ve nöbet yoğunluğu altında ezilmektedirler. İstihdam mutlaka artırılmalıdır. Performansa dayalı ek ödemenin çalışanlar arasında adaletli dağıtımını sağlanmalı, lisans mezunu sağlık çalışanlarının ek göstergeleri bir an önce 3600'e çıkartılmalı ayrıca uzman hemşirelere uzman kadrosu verilmelidir. Bugün vesilesiyle "Her sardığım ve iyileştirdiğim yara, benim için küçük bir madalya olacak." anlayışıyla hizmet veren ilk hemşiremiz Safiye Hüseyin'in şahsında vefat eden tüm hemşirelerimize Allah'tan rahmet, hayatta olanlara da esenlikler diliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İstanbul Sultanbeyli Belediyesi önünde Önleyici Hizmetler Şube Müdürlüğünde görevli Yunus ekibi polislerimiz Hüseyin Duman ve Gökmen Baykara kaçan aracı kovaladığı esnada tırla çarpışmıştır. Kazada şehit olan polisimiz Hüseyin Duman'a Allah'tan rahmet diliyor, yaralanan polisimiz Gökmen Baykara'ya da acil şifalar temenni ediyorum.

Bugün 12 Mayıs Dünya Hemşireler Günü. İnsan hayatını ve sağlığını öncü alan ve fedakârca görev yapan tüm hemşirelerimizin gününü kutluyor, kendilerini muhabbetle selamlıyorum. Böylesi anlamlı bir günde görevi başında vefat eden sağlık çalışanlarımızın ailelerine ölüm aylığı bağlanabilmesi, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddete cezaların artırılması, pandemiyle mücadele ederken hayatını kaybeden sağlık çalışanlarının şehit sayılması ve 3600 ek göstergenin verilmesi gibi, sağlık çalışanlarının haklı talepleri ivedilikle karşılanmalıdır. İYİ Parti olarak bizim için sağlık çalışanları "Giderlerse gitsinler." denilecek kadar sıradan ve önemsiz değildir, her biri baş tacıdır ve değerlidir. İYİ Parti iktidarında sağlık çalışanlarının haklı talepleri karşılanacak, kendi ülkelerinde huzur ve refah içerisinde yaşamaları sağlanacaktır.

Terörle mücadelede önemli bir görevi üstlenen güvenlik korucularımızın talepleri ve sorunları hâlâ çözülebilmemiş değildir. Güvenlik korucularının yapmış oldukları görev bir kolluk görevidir,

bu nedenle de diğerk kolluk kuvvetleri gibi yasal haklara sahip olmaları gerekmektedir. Terörle ve teröristle mücadelede bugüne kadar binlerce şehit ve gazi vermiş güvenlik korucularının maaşları hâlen asgari ücret seviyesindedir. 55 bin güvenlik korucusu asgari ücret seviyesinde yani açlık sınırının altında yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadır. Güvenlik korucuları, terörle mücadelede güvenlik güçleriyle omuz omuza görev yapmakta ancak ekonomik olarak kolluk kuvvetlerinden ve bekçilerden daha az ücretle çalışmaktadır.

Güvenlik korucuları hâlâ en düşük ücreti alan kamu görevlisi durumundadır, özlük haklarındaki mağduriyetler ise giderilmiş değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) - Haklarında iş kazası ve meslek hakları gibi kısa vadeli sigorta ile 4857 sayılı İş Kanunu ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu hükümleri uygulanmamaktadır.

Büyükşehir belediye sınırları içerisinde kalan köylerin hukuki statüsü mahalleye dönüştüğü için buralarda görev yapan korucuların görev alanları hâlen mahalle olarak kabul edilmemiştir. Türkiye'nin 3'üncü büyük silahlı gücü konumundaki güvenlik korucularının haklı taleplerinin karşılanması ve çözüme kavuşturulması için İYİ Parti olarak konunun takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz hafta Güldür Güldür Show'un yayınlanan fragmanında Bakan Nebati'yle ilgili bir skeç hazırlanmış fakat gösterime girmeden yayından kaldırılmıştır. Hükûmet, makul bir mizahı bile artık tahammül edemez bir duruma gelmiştir, baskı ve yasak toplumun her kesimi tarafından hissedilmektedir. İktidara gelirken 3Y'den biri olan yasakları kaldıracağını beyan ederek milletimizin karşısına çıkan AK PARTİ, bugün toplumun her kesimine konuşamama, özgür düşünememe, hatta gülmeme baskısı uygulamaktadır. Ayrıca, milletimizin Bakan Nebati'ye gülmek için herhangi bir skece de ihtiyacı yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Bakan zaten gerek yaptıklarıyla gerekse de konuşmalarıyla kendisini yeteri kadar gülünç duruma düşürmektedir. Anadolu Ajansı dün yapmış olduğu haberde Avrupa ve Amerika'daki enflasyonu "Büyük Panik", "Enflasyonda Rekor Artış", "Avrupa Enflasyonun Pençesinde" gibi ilk başlıklarla vermiştir; âdeta Avrupa için, onlar adına ağıt yakmıştır. Daha önce de kendi esnafının sorunlarını görmezden gelen Anadolu Ajansı, Japonya'daki esnafın sorunlarını haberleştirmişti. Dün de aynı şekilde, ülkemizdeki rekor enflasyon seviyesini görmezden gelen, alım gücü düşen milletimizin dertlerini dert etmeyen

Anadolu Ajansı, Türkiye'nin aylık enflasyonu kadar bile olmayan Avrupa'daki enflasyonu "Büyük Panik" başlığıyla haberleştirmiştir. Oysa Türkiye'deki enflasyon tüm Avrupa ülkelerinin enflasyonunun toplamından daha fazladır. Anadolu Ajansı, içine düştüğü bu komik ve itibarsız durumdan kurtulmaya çağırıyor, kendi vatandaşının ekonomik gündemini öncü almaya ve kendi ülkesinin sorunlarını dile getirmeye davet ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün akşam saatlerinde Ankara Altındağ'da Suriyeli bir sığınmacı kavga ettiği patronunu öldürmüştür. Hayatını kaybeden vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Kontrolsüz ve denetimsiz göç sonucu ülkemize sığınan Suriyelilerin sebep olduğu toplumsal sorunlar ve güvenlik sorunu artarak devam etmektedir. İleriki yıllarda çok daha büyük sorunlara gebe olacak Suriyeli sığınmacılar konusu bugünden ele alınarak gerekli tedbirler kapsamında çözüme kavuşturulmalıdır ancak maalesef, burada Sayın Erdoğan'ın sürekli çelişkili açıklamalarını görüyoruz. Bu kapsamda, Sayın Genel Başkanımızın grup toplantısında dile getirdiği ve benim de dün buradan yapmış olduğum, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında istişare ve hatta, bir uzlaşma zemini oluşturulması gerektiğine olan inancımızı bir kez daha tekrarlıyorum. Özel bir oturumda ve milletimizin şahitliğinde meseleye bakışımızı ve çözüm önerilerimizi ortaya koyalım, el ele vererek memleketimizi bu girdaptan birlikte kurtaralım. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa Şentop'un, bir kez daha yapmış olduğumuz çağrımıza gerekli ilgiyi göstermesini bekliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul Sultanbeyli'de "Dur!" ihtarına uymayan şüpheli aracı takip ederken görevi başında meydana gelen trafik kazasında şehit olan Polis Memuru Hüseyin Duman'a Allah'tan rahmet, yakınlarına, Türk polis teşkilatına ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, millî kültürümüzün kadim çağlardan beri felsefede, ilimde, sanatta, edebiyatta ve her alanda taşıyıcısı olan, batıdan doğuya, kuzeyden güneye dünyanın her yerinde 300 milyondan fazla insanın konuştuğu ses bayrağı Türkçemiz, 13 Mayıs 1277 tarihinde Karamanoğlu Mehmet Bey'in "Bugünden sonra hiç kimse sarayda, divanda, meclislerde ve seyranda Türk dilinden başka dil kullanmaya!" fermanıyla ilk defa resmîyet kazanmıştır. Bilge Kağan milattan sonra 700'li yıllarda Göktürk Kitabeleri'nde "Türk Oğuz beyleri, milletim; işitin, üstte mavi gök çökmedikçe, altta yağız yel delinmedikçe senin ilini ve töreni kim

bozabilir." demiştir. Tıpkı Bilge Kağan'ın çağları aşan bu kutlu hitabındaki gibi Karamanoğlu Mehmet Bey'in fermanıyla millî kimliğimiz, millî kültürümüz ve Türkçemizin korunması amaçlanmıştır. Türk Dil Bayramı olarak kutladığımız 13 Mayıs 1277 tarihli fermanının 745'inci yıl dönümünde millet ve milliyet şuurumuzun en önemli unsuru olan Türkçemizin sonsuza kadar yaşamasını diliyor, Türk Dil Bayramı'nı kutluyoruz.

Sayın Başkan, sağlık ordumuzun içerisinde, ülkemizin her yerinde fedakârlık ve büyük bir özveriyle görev yapan, özellikle pandemi sürecinde büyük gayretlerine şahit olduğumuz tüm hemşirelerimizin 12 Mayıs Dünya Hemşireler Günü'nü kutluyor, mesleğini icra ederken hayatını kaybeden hemşirelerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, Antalya'da düzenlenen 24'üncü Uluslararası U17 Zafer Kupası'nda 9 altın, 6 gümüş, 13 bronz madalya olmak üzere, toplamda 28 madalyayla şampiyon olan Kadın Güreş Millî Takımı'mızı ve Brezilya'da devam eden 24'üncü İşitme Engelliler Yaz Olimpiyatları'nda altın madalya kazanan millî güreşçimiz Mehmet Ali Yiğit ve 2'nci olarak gümüş madalya kazanan Ahmet Talha Kacur başta olmak üzere, bu başarılarda emeği geçen Güreş Federasyonumuza, antrenörlerimize, bütün unsurlarıyla devletimize, Gençlik ve Spor Bakanlığımıza teşekkürlerimizi ve tebriklerimizi iletiyor; sporcularımızı bir defa daha tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün 12 Mayıs Şerzan Kurt'un üniversite öğrencisiyken katledilmesinin 12'nci yıl dönümü. Maalesef, Şerzan Kurt polis kurşunuyla katledildi ve diğer bütün polis davalarında olduğu gibi katiller cezasızlıkla ödüllendirildi. Yargıtayda dava 2 defa bozuldu ve şu anda katil maalesef, elini kolunu sallayarak dolaşüyor ve tabii ki onun akabinde, bu cezasızlık zırhıyla Dilek Doğanlar, Kemal Kurkutlar katledilmeye devam ediyor. Şerzan Kurt'u saygıyla ve minnetle anıyorum.

Diğer bir anma, Leyla Kasım için. Kendisi ölüme giderken annesine "Ben ölüme hazırım. Bir cellattan merhamet ve af dilemem." sözleriyle hafızalara kazındı. Kadın özgürlük mücadelesinin sembolü ve direnişimizin de kadın özgürlük mücadelesinde gücü oldu. Son görüşmesinde yine annesine şunu söyler Leyla Kasım: "Güzel annem, tasalanma. Ben bir dava insanıyım artık, halkım için mücadele ediyorum. Anne, bizim ölümümüzle halkımız

uyanacak. Ben öldüğümde üzülmezin." Leyla Kasım'ı da saygı ve minnetle anıyorum. Mücadelesini bugün de çok güçlü bir şekilde hissettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Hemşireler Günü bugün. 12 Mayıs tarihî, açıkçası, hemşirelerin toplumda sağlık alanına yaptıkları katkıları onurlandırmak için kabul edilen bir gün. Acaba biz hemşirelerin hayata kattıkları değerlerin yeterince farkında mıyız, bilemiyorum. İktidarın özellikle pandemi döneminde olumsuz performansı hemşirelerin yaşadığı zorlu koşulları çok daha görünür kılmış oldu. Salgın koşullarında insanüstü bir çaba gösterdiler. Hemşireleri alkışlamak dışında bir şey yapmayan bir iktidar aklıyla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tabipler Birliğinin verilerine göre Covid-19'a bağlı olarak - emekli sağlık çalışanları da dâhil- 556 kişi maalesef yaşamını yitirdi.

Bizim Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanımız Hülya Alökmen Uyanık da bir hemşire. Şu anda Elazığ Cezaevinde haksız ve hukuksuz bir şekilde rehin tutuluyor. Kayyum gaspıyla mazbatasını elinden alındı. Sonra Diyarbakır İl Eş Başkanımızdı. Hülya Alökmen'i buradan bütün grubumuz adına sevgiyle kucaklıyor, selamlarımızı gönderiyorum.

Evet, ne yazık ki anmalar bitmiyor. Bu ülkede, bu coğrafyada acı hadiselerin yıl dönümleri her gün yeni acıları bize hissettiriyor, yaşatıyor. Yarın da 13 Mayıs. Bu kara, kapkara günü hiç unutmadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Soma'da göz göre göre ölen 301 bir canın yasını hâlâ içimizde taşıyoruz. Bu yasin hiç sonlanmamasında iktidarın yandaşlarını koruyan yargının da büyük bir sorumluluğu olduğunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Burada da cezasızlıkla dava bitirildi ve cezasızlık, caydırıcı cezaların verilmemesi yeni katliamların habercisidir bu, asla unutmasın.

Tabii ki Soma davasının 2 avukatı Selçuk Kozağaçlı ve Can Atalay da maalesef cezaevlerinde tutuluyorlar. Sevgili Can'a ve Selçuk'a buradan selam ve sevgilerimi gönderiyorum ve Soma'da yaşamını yitiren canları anıyorum, ailelerine tekrar başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, müzik yasağı devam ediyor. Büyük bir jestle müzik yasağı saati saat 01.00'e çekildi. Maskeler düştü, ameliyathanelerde dahi Covid testi zorunluluğu kalktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ancak AKP iktidarının müziğe, eğlenceye olan nefret, kin ve düşmanlığı bitmedi. Soruyoruz: Müzik yasağının bilimsel, kültürel gerekçelerini açıklayın yani niye müzik yasağı var; bu konuda gerçekten vatandaşa bir açıklama yapın. Yani şunu söylüyoruz: Bu yasak özel yaşama bir müdahaledir. Her şeyden önce bir saatlik esnetilme kararı Türkiye'nin artık güldürmeyen fıkra karakterleri tarafından yönetildiğinin açık bir itirafıdır. Zaten Türkiye halkının bütün enerjisini, mutluluğunu elinden aldınız; açlığı, yoksulluğu, umutsuzluğu, mutsuzluğu da dayattınız. Bu kötülük yetmezmiş gibi, eğlenmenin yasak olduğunu, o yasağın da bir lütufla bir saat daha esnetilebildiğini utanmadan, sıkılmadan genelgeyle birileri yayınlıyor. On binlerce emekçi, sektör, müzisyen, esnaf bu konudan büyük bir mağduriyet yaşıyor, bir an önce müzik yasağı bitsin diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son kez açıyorum, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bitiriyorum.

Sayın Başkan, yasa dışı dinlemeler hep vardı, hâlâ var. Bu ülkede yıllardır andıçlar, fişlemeler gördük. Sonra FETÖ'cüler geldi, yıllarca yasadışı dinlemeleri, izlemeleri gördük, bunu hâlâ iktidar söylüyor. Şimdi, bütün bu kötülüklerin toplamı olarak AKP iktidarı toplam kötülüğü kullanıyor. Evet, şimdi de kendisine Bakan denilen İçişleri Bakanı, suç işlerinden sorumlu bakan öğrendiği bütün yöntemleri kullanıyor. Yani il binalarımızı nasıl dinlediklerini biliyoruz. İşledikleri suçları itiraf etme noktasına geldiler ve hiç çekinmiyorlar. Bu Bakan çıkıp kameraların karşısında muhalefet partisi Genel Başkanını dinlediğini açık açık anlattı, bu aynı zamanda diplomatik bir skandaldır. Evet, çöplüğe gitmekten kurtulamayacaksınız ama bari bu kadar vatandaşın gözüne sokmayın diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; büyük özveri, sabır ve motivasyonla çalışan hemşirelerimizin 12 Mayıs Hemşireler Günü'nü kutluyorum. Bu vesileyle sağlık çalışanlarımızın verdikleri emek mücadelesini bir kere daha hatırlatıyor, hak ettikleri haklara bir an önce ulaşmaları gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hayatım toplumsal mücadeleyle geçti ancak bugün toplumla ilgili kavrayışında görüyorum ki hayatı ve insanlığı yaşatan ve toplumun her sınıfına

nüfuz edebilen sadece kadınlar. Canla başla, emekle bir toplumu inşa ediyorlar. Bugün hâlâ kadınlarla savaşmak isteyen erkeklere belirtmek istiyorum ki bunu yapabilmek mümkün değildir. Kadınların hayatın her alanında olması, hayatı yeniden ve yaşanılabilir kılmaya devam edebiliyor olması yaşamın bir gerçeği. Burada demokratik bir cumhuriyette, Türkiye Cumhuriyeti Meclisinde millet iradesinin temsilcileri olarak daima savunacağımız haklar, temel insan hakları olmalıdır. Düşünce ve ifade özgürlüğü, insan haklarının temel prensipleri arasında yer almaktadır. Çok doğal olarak, kadınların kendilerini ifade edebilmesi, özgürce konuşabilmesi ve istediği yaşam biçimini tercih edebilmesi onların hakkıdır. Bu hakkı engellemek yasalarımıza en büyük suçtur. Televizyonlardan kadınların nasıl giyineceğini, nasıl konuşacağını, toplumda kendilerini nasıl ifade etmesi gerektiği konusunda ahkâm kesen anlayışı kesinlikle reddediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Kadınlara ne yapmaları gerektiğini söyleme cesaretini bulan anlayış, kadınların üstün cesareti karşısında yok olup gidecektir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi hürmetle selamlıyorum.

İstanbul Sultanbeyli'de görevi esnasında geçirdiği kaza sonucu ağır yaralanan ve kaldırıldığı hastanede şehit düşen polis memurumuz şehit Hüseyin Duman kardeşimize Allah'tan rahmet ve mağfiret, kederli ailesine sabırcemil ve Emniyet teşkilatımıza da başsağlığı diliyorum. Yaralı polisimiz Gökmen Baykara kardeşimizin de bir an evvel Cenab-ı Hak'tan şifa bulmasını niyaz ediyorum.

Bu vesileyle dün yayımlanan ve başı açık, başı kapalı, hiçbir kılık kıyafet noktasında ayırım yapmaksızın bu ayrımları tamamen ortadan kaldıran bir anlayış içerisinde gerçekleşen ve valiler kararnamesiyle de ete, kemiğe bürünen bu valiler kararnamesindeki bütün valilerimizin illerinde en güzel hizmetleri, en faydalı hizmetleri yapmasının kendilerine nasip olmasını diliyorum, hayırlı olmasını diliyorum.

Büyük bir özveriyle mesleğini icra eden, özellikle pandemi sürecinde canı pahasına özel yaşamından ve ailesinden feragat ederek sorumluluğunu en güzel şekilde yerine getiren hemşire kardeşlerimin de 12 Mayıs Dünya Hemşireler Günü'nü canı gönülden kutluyor, tüm sağlık çalışanlarımıza bu gayretli ve özverili çalışmalarından dolayı teşekkürlerimi ifade ediyorum. Bu vesileyle belirtmek isterim ki öğretmenlerimizle başladığımız 3600 ek

göstergeye ilişkin düzenlemeye dönük hemşire kardeşlerimizin de Allah'ın izniyle en geç temmuz ayına kadar bu 3600 ek göstergenin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İnşallah geniş spektrum içerisinde hemşirelerimizin de içinde yer aldığı bir düzenlemenin, 3600 ek gösteregeye dönük düzenlemenin temmuz ayına kadar yasalaşacağı müjdesini de bu vesileyle belirtmek isterim. Tabii, daha önce ne söz verdiysek bunları bir bir yerine getirdik. Bütçe görüşmelerimiz esnasında beş adım atacağız demiştik. Asgari ücreti hallededeceğiz dedik; yüzde 50,5 zam verdik. İkinci olarak memur ve emeklilerimizle ilgili düzenlemeyi yapacağız dedik; 1 Ocakta altı aylık düzenlemeyi yaptık, temmuz itibarıyla ikinci altı aylık düzenlemeyi bütün çalışanlarımız, memur ve emeklilerimizle ilgili yapacağız, alım güçlerini artıracacağız. Üçüncü olarak 3600 ek gösteregeyi inşallah yasalaştıracacağız dedik; temmuz ayına kadar bunu yasalaştıracacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dördüncü adım olarak da bütün sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesini inşallah temin edeceğiz dedik; bunu da inşallah yasalaştıracığımızı bütün milletimiz şahit olacak. Ve beşinci adım olarak da EYT'li kardeşlerimizin durumunu mutlaka ele alarak bununla ilgili düzenlemeyi de bütün kamuoyumuzla inşallah paylaşacağımızı bir sıralama ve süreç yönetimi olarak ifade etmiştik. Şimdi, inşallah 3600'le ilgili gündemimiz temmuza kadar nihayetlenmiş olacak. Şimdiden hayırlı olmasını diliyorum.

Aynı zamanda, nasip olursa söz, yetki ve karar milletindir düsturuyla, ilkesiyle ve sloganıyla 14 Mayıs 1950'de demokratik anlamda halk iradesiyle iş başına gelen bir önemli devrim gününün hemen yıl dönümünde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...14 Mayıs, cumartesi günü inşallah, Rize-Artvin Havalimanı'nı 58'inci havalimanı olarak milletimizin hizmetine sunacağız, hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Tabii, 2023 seçimleri çok önemli. 2023 yılı milletimiz için, devletimiz için çok önemli. 2023 yılı cumhuriyetimizin 100'üncü yılı ve Cumhurbaşkanlığı ve milletvekilliği seçimini inşallah, hep

beraber gerçekleştireceğiz. Aynı zamanda, muazzam bir şekilde başlattığımız yerli ve millî teknoloji hamleleriyle millî savunma sanayimize ilişkin büyük projelerin, millî otomobilimizin, bütün bu projelerin nihayetleneyeceği bir noktayı da 2023 yılında inşallah taçlandıracağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, son kez açıyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Cumhurbaşkanımızın müjdesini vermiş olduğu 4'üncü sondaj gemimiz de yakında inşallah, Türkiye limanlarına demir atacak. Bunun da 12.200 metre sondaj yapabilme kabiliyetiyle bütün dünyada sondaj gemileri içerisinde apayrı bir yeri olduğunu ve 200 mürettebatıyla gerçekten 540 milyar metreküp doğal gazımızın sisteme entegre edilerek seneye bütün vatandaşlarımız tarafından yerli ve millî olarak kullanabilmesine imkân tanıyacak büyük hamlelerle inşallah, milletimizin yüzünü daha da güldüreceğiz. Alım gücünü artırarak bu noktada milletimizin teveccühünü 2023 Haziran seçimlerinde de AK PARTİ ve Cumhur İttifakı olarak tekrar alacağımızı ifade ediyor, hepinize selam ve hürmetlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Profesör Doktor Mustafa Şentop ve beraberindeki parlamento heyetinin Azerbaycan Millî Meclis Başkanı Sayın Sahibe Gafarova'nın vaki davetine icabetle Ekonomik İş Birliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA) 3'üncü Genel Konferansına katılması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/5/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/5/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşığıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından EYT sorununun tüm yönleriyle incelenip yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla 12/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 12/5/2022 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Erhan Usta.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Türkiye açısından önemli olan bir konuyu bugün İYİ Parti Grubu olarak gündeme getirmek istiyoruz. EYT sorunu yani yirmi yıldır aslında devam eden bir sorun ve yaklaşık 4,7 milyon kişiyi doğrudan ilgilendiriyor, aileleriyle birlikte belki 15-16 milyon, belki 20 milyon kişiyi ilgilendiren bir husus. Bu işin tarihçesini anlatmaya gerek yok; işte, daha önce çıkartılan bir yasayla ortaya çıkan bir durumdur. Dün Sayın Genel Başkanımız Akşener grup toplantısında İYİ Partinin EYT çözüm önerisini toplumla paylaşmıştır. Bütün hesabı kitabı yapılmış, iyi çalışılmış bir çözüm önerisi toplumla paylaşıldı. Ben aslında bu konunun biraz daha detaylarıyla ilgili olarak Genel Kurulu hem bu anlamda bilgilendirmek hem de -tabii, bu konu önemli bir konu- toplumsal mutabakatın da olmasının çok faydalı olacağı bir konu olduğu için de bunun Meclis tarafından araştırılmasının da doğru ve yerinde olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, 4,7 milyon emekli EYT'li var; yani bunların 3 milyonu şu an itibarıyla prim ödeme gün sayısını doldurmuş, yaşı bekliyor. 1,7 milyon civarında da potansiyel EYT'li var; onlar da prim ödeme gün sayısını önümüzdeki dönemde dolduracak ve yaş nedeniyle bekleyecek ama emekli olamayacaklar. Dolayısıyla 4,7 milyon kişi. Biz bu çalışmayı yaparken 4 tane temel ilkeyle aslında hareket ettik. Bir tanesi, hakkaniyetin tesisi yani bir adaletli bir sistem kurmak gerekiyor. Burada EYT'liler içerisinde de bir adaletsiz bir sisteme neden olmamak lazım. Dolayısıyla 4,7 milyon kişinin gerek 3 milyonu şu anda hak etmiş olan gerekse önümüzdeki

süreçte hak edecek olan 1,7 milyonla birlikte 4,7 milyon kişinin tamamının faydalanabileceği bir çözüm önerisi sunuyoruz.

İkinci ilkemiz, biz bu konuyu bir sosyal yardım olarak değil, bir hak kaybının giderilmesi şeklinde ele alıyoruz ve ona göre düzenliyoruz.

Üçüncüsü olarak da tabii bunun kamu maliyesi açısından ve sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliği açısından da nesiller arası adaletin tesis edilmesi gerekiyor, bu da diğer bir aslında ilkemiz. Bu anlamda, buradan gelecek mali yükün sosyal güvenlik sistemi üzerinden değil de efendim bütçe tarafından oluşturulacak özel kaynaklarla karşılanması gereğine de inanıyoruz.

Dördüncü ilke olarak da düzenlemenin basit ve anlaşılabilir olması lazım. Bu düzenleme için "Sadece şu vakte kadar müracaat edenler faydalanır, ondan sonra müracaat edenler faydalanmaz." şeklinde insanları panik hâlinde bundan faydalanmaya itecek bir düzenleme olmaması lazım, bu pencere önümüzdeki süreçte hep açık olacak. Yani bu haktan istifade etmek isteyen acele etmesine gerek yok, önümüzdeki süre içerisinde açık olacak.

Dolayısıyla aslında şu anda çalışan ama emekli olmak istediği zaman yani işte yaş sınırı nedeniyle beklemek durumunda olan hiç kimsenin de paniklemesine ihtiyaç yok; bugün çalışıyorsa yarın işini kaybettiğinde veya işte bir sağlık sorunuyla karşılaştığında da emekli olma hakkını ona vereceğiz, kurgulamamız bu şekilde. Biz, buna "geçiş dönemi emekliliği" diyoruz çünkü az önce ifade ettiğim gibi diğer türlü olması durumunda sosyal güvenlik sisteminden karşılanması lazımdı, burada da şimdi bütçeden karşılanacağı için böyle bir düzenleme yapılıyor, böyle bir isim veriliyor.

Şimdi, burada önemli olan husus tabii bunun mali etkililerin doğru analiz edilmesi. Bugüne kadar AK PARTİ Hükûmetleri bu konuyla ilgili olarak bir tane doğru düzgün hesap ortaya koymamıştır, varsa hesapları çıksın söylesinler. Bir sayfa bir not dolaştı, o da kamuoyunda dolaşmadı, geçmişte bana da gönderilmişti o not, bir sayfa bir not var, hiçbir çalışma yok. Dolayısıyla, buraya karşı kategorik olarak Sayın Erdoğan'ın bu meseleye bakış açısında bir bozukluk var, bunu çift dikiş olarak görüyor. Yani 5 maaş verdiği danışmanlarına çift dikiş yok, bu insanlara bunu çift dikiş olarak gören haksız bir tutumu var. Dolayısıyla, bu anlamda mali etkilerinin iyi analiz edilmesi lazım, iyi bir hesap kitap yapılması lazım. Biz şu anda devletin elinde olmayan bu konuyla ilgili hesapları yapmış ve ortaya koymuş bir siyasi partiyiz eğer bununla ilgili tartışmalar olursa o hesaplarımızı da daha detaylı bir şekilde veririz. Şu kadarcık bir şey söyleyeyim: Burada öngörülen maliyet, yıllık maliyet, şu geçmediğimiz köprüler, yollar var ya, onlar için hazine garantileri kapsamında ödediğimiz yıllık maliyetten daha az olacaktır. Yani 5 tane yandaş müteahhite verilen paradan daha az bir maliyetle EYT sorunu çözülebilecektir, bu kadar net veya bir mukayese daha olsun diye söyleyeyim: Damat Bakan

göreve gelir gelmez yanlış bir borçlanma stratejisi uyguladı. Ne yaptı? Altın ve döviz cinsinden yurt içinden borçlandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ERHAN USTA (Devamla) - Bu borçlanma, Türkiye'nin ta otuz-kırk yıl öncesinde bıraktığı, dünyada da hiçbir ülkenin kendi ülkesinde, başka para biriminden borçlanmadığı bir borçlanma stratejisi uygulandı. Bunun Türkiye o günden bugüne kadar olan maliyeti ne biliyor musunuz? Gerçekleşen maliyeti 105 milyar TL yani 105 katrilyon. O senetlerin itfaları geldikçe önümüzdeki dönemde gerçekleşecek maliyeti de 460 milyar TL. Arkadaşlar, bu çalışmayı biz geçen hafta yaptık, dolar kuru 14,80 TL'ydi, şimdi 15,40'a göre alınca bunda biraz daha, yüzde 3-4 artış olacak. Yani şunu söylüyorum: Sadece yanlış borçlanmanın ilave maliyetinin 565 katrilyon lira olduğu bir ülkede bundan daha az yükü, on beş yıllık yükü bundan çok daha az olacak bir şekilde EYT sorunu çözülebilir. Yani Hükûmetin tercihi vatandaştan yana değil, 5 milyon insanı görmeyen fakat 5 müteahhidi gören bir AK PARTİ iktidarı var. Dolayısıyla biz bu sistemi hep beraber değiştireceğiz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

EYT nedir? Artık bunu bilmeyen yok. "EYT" denildiği zaman Türkiye toplumu içerisinde, kamuoyu içerisinde belki de en çok bilinen bir kısaltma hâline dönüştü ve bunun "emeklilikte yaşa takılanlar" olduğunu artık herkes ezberledi ve EYT'liler güçlü bir örgütlenme ile güçlü bir birliktelikle seslerine her tarafa duyurdular, saraya da duyurdular, iktidara da duyurdular, AKP Genel Başkanı'na da duyurdular; ya duymayan, bilmeyen yok zaten bu konuyu ama yaklaşım konusunda farklılıklar var. AKP Genel Başkanı ne dedi? 2019 yılında şunu söyledi çok net bir şekilde, dedi ki: "Seçimi kaybedecek olsam bile ben bu işte yokum." Yani seçimi kaybetme pahasına dahi olsa bile ben bu işte yokum, niye "Yokum." dedi? Çünkü buna erken emeklilik tanımı getirdi yani "EYT'lilik, erken emekliliktir." dedi.

Şimdi, ancak şunu biliyoruz tabii: Yani Sayın AKP Genel Başkanı her konuda çok çabuk çark ettiği için, yani işine gelmeyen bir konu olduğu zaman hemen ondan kolaylıkla dönüş yapabildiği için EYT'liler konusunda da tekrar dönüş yaptı çünkü 2023 yılında seçim var en geç ve dolayısıyla EYT'liler güçlü bir şekilde "Sandığı bekliyoruz." mesajlarını veriyorlar, mitingler yapıyorlar ve taleplerini kamuoyuna duyurmaya çalışıyorlar. Dolayısıyla bunu

iktidar da görmezlikten gelemeyi ve Ekim 2021 yılında Tayyip Erdoğan şunu söyledi, dedi ki: "EYT'lilerin sorununun çözümü konusunda talimat veriyorum." Hâlâ Ekim 2021'den bu tarafa o talimat çerçevesinde çalışılıyor. Nereye kadar çalışılıyor? Muhtemelen seçime yakın bir zaman içerisinde EYT'lilere kademeli de olsa bir düzenleme yapılacak gibi gözüküyor ancak bunun sorunu çözmediğini ve esasında adil bir çözüm olmadığını da bilmemiz gerekiyor. Şu söyleniyor: "Yani EYT'lilere bu hak tanınırsa, bu maaşlar verilirse sistem çöker, ülke mahvolur, hazine çöker." ve benzeri bir yapılanmadan bahsediliyor, bir kaos planı olarak sunuluyor ve buna destek verenleri de kaos planına destek vermekle suçluyorlar. Şimdi, tabii, buradan biz şunu çok net söylüyoruz: Yani EYT'liler niye bunu almalı, neden almalı? Bütün bunları geçtik çünkü bunlar çok tartışıldı ve çok konuşuldu ve herkes şuna kanaat getirdi: Yani EYT'lilerin hakkıdır bu; eşitlik açısından, adalet açısından, geçim açısından, sosyal devlet açısından, çalıştıkları emeklerinin karşılığında almaları gereken bir rakam olması açısından bu hakka sahipler.

Şimdi, tabii, şunu söylüyoruz: Şu anda örneğin kur korumalı mevduat sistemi getirildi ve buradan kaynaklı olarak milyarlarca lira hazineden gidecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) - Tamamlıyorum.

Yani şu anda dolar 15,40'ı buldu ve kur korumalı sistemde parasını bankaya yatıranlar şimdi ellerini ovuşturuyor çünkü onlar faizin haricinde bir de kur farkından dolayı para kazanıyorlar. Peki, bu kimden gidecek? Bizden, vatandaşın cebinden gidecek bunlara. Şimdi, diğer taraftan, "5'li çete" diye bahsettiğimiz yandaş işverenlerin vergi borçları silinirken hiçbir sıkıntı yok, o zaman dert yok; 128 milyar dolar hiç edilirken bir sıkıntı, sorun yok; örtülü ödenekten milyarlarca lira hesapsız kitapsız, her geçen yıl, her geçen ay artarak, nereye gittiği belli olmadan, hesabı kitabı dahi sorulamaz hâlde gidiyor, ona bir şey yok; çift maaş alanlara, üç maaş alanlara, dört maaş alanlara, bu şekilde beslenenlere para giderken bir sıkıntı yok; geçiş ve kullanım garantili projelere paralar aktarılırken sorun yok ama EYT'lilere gelince ülke çöker, ekonomi çöker, hazine çöker.

Bu yaklaşımı doğru bulmuyoruz ve EYT'lilerin sorunu çözümlenmelidir diyoruz. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ayhan Barut.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi, saygıyla selamlıyorum.

Aslında bugün burada konuştuğumuz EYT'lilerle ilgili her şey 8 Eylül 1999'da çıkarılan bir yasayla başladı. Bu yasayla birlikte SSK, BAĞ-KUR ve Emekli Sandığı mensubu olarak çalışanlar büyük bir mağduriyet yaşamaya başladılar. Çıkarılan 4447 sayılı Yasa'nın geriye doğru işletilmesi aslında mağduriyetin en temelini oluşturuyor. Erkeklerde yirmi beş yıl/beş bin gün, kadınlardaysa yirmi yıl/beş bin gün şartına göre emekli olacaklarken "kademeli emeklilik" uygulamasıyla birlikte mağdur edildiler. Çıkarılan bu yasa büyük bir mağduriyet yarattı ve kazanılan hakların da gasbedilmesine neden oldu.

Bir yasa niçin çıkarılır? Toplum yararına olsun, insanlar mağdur edilmesin diye çıkarılır ama bu çıkarılan bu yasa bu gerçeği maalesef ortadan kaldırdı. Ülkemizde yaklaşık 5 milyon EYT'linin olduğu biliniyor; bunlarla ilgili AKP döneminde, bu yüce Mecliste çok sayıda kanun teklifi, soru önergesi verdik ancak hiçbirisini duymadılar ve görmezden geldiler. (CHP sıralarından alkışlar) EYT'liler iktidarınız boyunca hiç kimseden çekmedi, AKP iktidarından çektiği kadar. EYT'lilerin sorunlarını çözmek bir yana âdeta yılan hikâyesine döndürdünüz. İnsanların herhangi bir coğrafyada yaşaması, herhangi bir kültürde, tarihte yaşaması kader olabilir ama EYT'li yurttaşlarımızın bugün yaşadıkları asla ve asla kader değildir, olsa olsa bir mahkûmiyettir. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü EYT'lileri devlet "Gençsin." diye emekli etmiyor, özel sektör de "Yaşlısın." diye işe almıyor; düzenli bir gelirleri yok, işleri yok, çarşıya pazara çıkamazlar, alışveriş yapamazlar. Bu nedenle de aslında büyük bir mahkûmiyet yaşıyorlar.

Peki, EYT'liler sizden ne istiyor? Aslında, çok basit; "Yasa geriye doğru değil, çıkış tarihinden itibaren uygulansın. Kimseden sadaka istemiyoruz, yatırdığımız primlerin iadesini istiyoruz." diyorlar. Yeni çıkacak yasayı da kamuoyuna yansıyan şekilde yarım yamalak değil, 1999 öncesi sunulan şartları içeren bir yasal düzenleme olarak istiyorlar. Diyorlar ki: "Bunlar bizim hakkımız, biz türedi değiliz, çift dikişli değiliz, fırsatçı değiliz, yük değiliz, maliyet değiliz, köpük hiç değiliz." Allah aşkına, buradan soruyorum AKP iktidarına: EYT'liler size ne yaptı, ne kötülük etti de onları yok sayıyorsunuz, onları duymuyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

AYHAN BARUT (Devamla) - Mısır'daki sağır sultan duydu ama AKP iktidarı duymadı. Duyun artık EYT'lilerin seslerini; eğer siz duymuyorsanız onlar seslerini 15 Mayıs'ta İstanbul Maltepe'de milyonlarca EYT'linin katılımıyla yapacağı bir mitingde duyuracak. Bundan sonrasını artık siz düşünün ama asla unutmayın ki EYT mağdurları yalnız ve sahipsiz değildir, EYT Türkiye'dir.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Orhan Yegin.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun vermiş olduğu öneri hakkında grubumuz adına konuşmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Milletimizden yetki aldığımız günden bugüne, her zaman milletimizin sorunlarıyla, talepleriyle ilgilenmek ve bu sorun ve taleplerin önündeki engelleri ortadan kaldırmak, çözüme kavuşturmak üzere büyük bir gayreti ortaya koymuş bir hareketiz, hamdolsun. Bu sebeple yaptığımız birçok düzenlemenin yanında milletimizden yetkiyi alır almaz ilk yaptığımız işlerden biri de emeklilerimizin sorunlarıyla ilgilenmek ve standartlarını yükseltecek düzenlemeleri hayata geçirmek olmuştur; bu alanda çok önemli reformları hayata geçirdik. Daha önce başvuru sonrası aylarca süren emekli aylığı bağlanma süresini bir haftaya indiren bir çalışmayı ortaya koyduk. Emeklilerimize yüzde 4,8 olarak yapılan ödemelerin, gayrisafi yurt içi hasılaya olan oranını yüzde 6'nın üzerine çıkaran iyileştirmelere imza attık. Ramazan ve Kurban Bayramlarında emeklilerimizin bayram ikramiyesi alabilecekleri düzenlemeleri uygulamaya geçirdik. Emeklilerimizin promosyon almalarını sağlayan süreçleri yönettik ve hesaplarına yatmasını sağladık. Vefat eden sigortalılarımızın 65 yaşından büyük, muhtaç durumda olan anne ve babalarına hiçbir şart aranmaksızın aylık bağlanması imkânını mevzuata koyup hayata geçirdik. Burada saymadığımız, sayamayacağımız daha birçok iyileştirmeyi hayata geçirmek hamdolsun bizlere nasip oldu.

Türkiye'nin her meselesi Hükûmetimizin ve ittifakımızın meselesidir; milletimizin, her talebi gerçekleştirmeyi arzuladığımız ve bunun için canla başla, azimle çalıştığımız bir emridir bizim için. İmkânlar doğrultusunda koşulları, kaynakları çoğaltarak her meselenin çözüleceği bir süreç yönetimiyle konuları ele alıyor ve aşama aşama sorunları çözmeye çalışıyor, talepleri gerçekleştirmeye çalışıyoruz. "Sosyal güvenlik alanına dair meselelerin, taleplerin üstü örtülmeye çalışılıyor." izleniminin oluşturulmaya çalışıldığını görüyoruz. Türkiye'nin imkânları ve şartlarını dikkate alarak her sorunu çözüme gayretinde olduğumuz gibi sosyal güvenlik alanı üzerine de kafa yoruyor, çalışıyor ve sorumlu siyaset anlayışıyla karar aşamasına gelince de bu meselelerde bu talepleri de siyasete malzeme etmeden sorumluluk hassasiyetiyle kamuoyuyla paylaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Devamla) - Başkanım...

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Dolayısıyla, sosyal güvenlik alanının en önemli sacayaklarından olan emeklilerimizin refahını artırmak, onların mutlu ve huzurlu bir şekilde ikinci baharlarını yaşamasına vesile olmak, sosyal güvenlik alanında da milletimizin tüm taleplerine kulak kabartarak bu taleplerin de ötesinde daha yüksek bir refahı bu aziz milletin her bir ferdine arz etmek en büyük gayelerimiz arasındadır. Ve bu hedefimiz doğrultusunda sosyal güvenlik alanındaki aktüer dengeyi ve bunun sürekliliğini sağlayacak şekilde, dün attığımız adımlardan daha büyük adımları atacağımıza olan inancımı ve bu aziz milletin her meselede ve her zaman olduğu gibi kimin meselelerini çözmek üzere ele alıp, çözüm iradesi ortaya koyacağını kimin de sadece konuşup, konuşup başka hiçbir şey yapmayacağını bu aziz milletin çok iyi bildiğine olan inancımı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

III. - Y O K L A M A

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan, oylamaya geçmeden önce yoklama yapılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunacağım ama öncesinde bir yoklama talebi vardır, onu yerine getireceğim.

Sayın Özkoç, Sayın Yıldız, Sayın Sarıaslan, Sayın Zeybek, Sayın Bülbül, Sayın Arı, Sayın Tuncer, Sayın Bekaroğlu, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Bingöl, Sayın Kılınc, Sayın Aygun, Sayın Tokdemir, Sayın Güzelmansur, Sayın Şahin, Sayın Ünlü, Sayın Keven, Sayın Barut, Sayın Bulut, Sayın Ceylan.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.35

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 90'ıncı Birleşiminin ikinci oturumunu açıyorum.

III. - Y O K L A M A

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamanın toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için beş dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN - Pusula veren milletvekilleri lütfen Genel Kurul salonundan ayrılmasınlar.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/5/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/5/2022 perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş Siirt Grup Başkan Vekili

Öneri:

12 Mayıs 2022 tarihinde, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve arkadaşları tarafından verilen 18505 grup numaralı Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği alanında eksikliklerin tespit edilebilmesi ve bunlara çözüm bulunması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 12/5/2022 perşembe günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iş sağlığı ve güvenliği alanında çok önemli eksiklikler var, bunları tespit etmeliyiz ve çözümler üretmeliyiz. Bu anlamda, bir Meclis araştırması açılması gerektiğini

söylüyoruz. İnsan sağlığına aykırı birçok koşul var ve maalesef ki hasar verici oluşumlara, iş yerlerine rastlanıyor ve iş güvenliği eksikliği had safhada. Türkiye, iş sağlığı ve güvenliği anlamında, maalesef ki olumsuzluk anlamında Avrupa 1'incisi olma gibi çok kötü bir sicile sahip. 2021 yılında 2.170 işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybetmiş, son üç ayda 347 işçi hayatını kaybetmiş. Bütün bunların arasında Kocaeli dikkat çekiyor, Vekili olduğum Kocaeli iş cinayetlerinde maalesef 1'inci sırada. Geçtiğimiz sene İstanbul'da 260, İzmir'de 102, Kocaeli'de 99 iş cinayeti hadisesi vuku buldu ve nüfusa oranladığınız zaman, maalesef Kocaeli 1'inci sırada. Motokurye ölümleri, maalesef 10 genç insanın ölümüyle sonuçlandı ve her yıl 60-70 civarında çocuk işçi ölümünün yaşandığı bir ülkedeyiz. Geçtiğimiz yıl 18 mülteci hayatını kaybetti. İçişleri Bakanı geçtiğimiz günlerde bir açıklama yaptı ve ucuz iş gücünü itiraf eden bir İçişleri Bakanı olarak, devlet tarafından mültecilerin ne kadar güvencesiz durumda olduğunu net bir şekilde açıkladı.

Bu alanda üç konu dikkat çekiyor; adaletsizlik var, denetimsizlik var, sendikasızlık var. Hassaten son dört senede Kocaeli'de denetim yok, denetim varsa da yaptırım yok. Ölümlerin en çok olduğu alanlar sendikasızlığın olduğu alanlar, sendikaların olduğu alanda en azından ölümler az.

Meslek hastalıkları tespiti maalesef yanlış bir şekilde yapılıyor çünkü "Meslek hastalığından ölüm yok." deniliyor. Aslında meslek hastalığı alanında doğru çalışmalar yapılmadığı için "Yok." deniliyor. Biz şunu gördük: Bakın, yarın 13 Mayıs Soma faciasının yıl dönümü maalesef, Sakarya Hendek silah fabrikası faciasını da biliyoruz ve işçiler mezara girdi. Onları savunan Can Atalay, Selçuk Kozağaçlı isimli avukatlar ise hapiste yani işçilerin mezarda olduğu, avukatların hapiste olduğu, fail olan patronların dışarıda olduğu bir sistem var ortada, asbestle ilgili gereken tedbirlerin alınmadığı bir sistem var ortada.

İş güvenliği uzmanlığı alanını incelediğimiz zaman, aslında Avrupa Birliğine giriş için -güya- her yerde iş güvenliği uzmanı, iş yeri hekimliği bulunduğu iddiasında bulunan bir iktidar var ama fiiliyata baktığımız zaman çok önemli eksiklikler var. İş güvenliği uzmanlığı meselesi yeterli bir şekilde işlemiyor, "mış gibi" yapılıyor ve âdeta Avrupa'ya "Bizde iş güvenliği var." denilmeye çalışılıyor. Aslında yok, bunu net bir şekilde söylemek lazım. Mesai, sigorta, ücret, mobbing konusunda çalışanlar gizli bir şekilde şikâyetlerini devlet kurumlarına iletmeli ve müfettişler de habersiz bir şekilde iş yerlerine giderek bütün bu ihlalleri tespit etmeli. Bunlar eksik yapılıyor yani iş güvenliği uzmanları var ama maalesef ki sahada yeterli işlemler yapılmıyor. İş güvenliği uzmanları, iş yeri hekimleri evraklara boğulmuş durumda. Aslında dijital bir çağdayız, bunlar dijital ortamda yapılabilir fakat evraklara boğulmuş durumda ve yeterli işlemler yapılmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - İş güvenliği uzmanlığı işverene bağımlı olmamalı; bakın, bunu net bir şekilde söylüyoruz, işverene bağımlı olmamalı; bağımsız olmalı ve devletten ücretini almalı. Hani, işverene bağı olunca işvereni de rahatsız etmek istemiyor ve iş ortamında maalesef ki ihlaller had safhaya geliyor. Sendikalaşma oranının artması gerekiyor ve bütün bu ihlallerin bitmesi gerekiyor.

Biz, iş sağlığı ve güvenliği anlamında, Kocaeli'deki ve Türkiye'deki tüm bu ihlallerin tespit edilerek iş cinayetlerinin bitirilmesi için bir Meclis araştırması açılmasını öneriyoruz parti olarak ve bunu tüm işçiler adına, tüm emekçiler adına Meclisten talep ediyoruz.

Teşekkürlerimi sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Fahrettin Ağabey, yavaş yavaş...

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Teşekkür ediyorum. Kürsüye çıktım, uyarıyı aldım; yavaş yavaş söyleyeceğim!

BAŞKAN - Süreniz sadece beş dakika ama Sayın Yokuş!

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışmak her çalışanın en temel hakkıdır. İşçilerin güvenliğini sağlamak devletin ve işverenlerin görevidir. Ülkemizde işçilerin sağlığı ve sağlıklı koşullarda çalışmaları konusunda yeterli önlemler ne yazık ki alınmamıştır. İş güvenliği tedbirlerinin yeterince alınmaması, her yıl binlerce emekçinin iş yerlerinde hayatını kaybetmesine sebep olmaktadır. İş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle on binlerce kişi ayrıca sakat kalmakta ve ağır hastalıklar geçirmektedir. İş kazalarının ve meslek hastalıklarının yaşanmasına sebep olan en büyük etkenler arasında; taşeronlaşma, özelleştirme, sendikasızlaşma, denetimsizlik, esnek istihdam politikaları, ağır çalışma şartları ve kayıt dışı istihdam vardır. Özellikle, madenlerde, inşaatlarda, tarım alanlarında, fabrikalarda yaşanan iş kazaları maalesef büyük facialara ve acılara sebep olmaktadır. Avrupa Birliği'nin resmî verilerine göre ülkemiz, Avrupa'da iş kazaları ölümlerinde maalesef 1'inci sıradadır. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin 2021 yılı verilerine göre de -geçen yıl yani- 2.170 işçimizi iş kazalarında maalesef kaybetmiş bulunmaktayız.

Değerli milletvekilleri, hâlihazırdaki yasal düzenlemeler, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemekte yetersiz kalmaktadır. Ülkemizde işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yasal düzenlemeler maalesef yetersizdir. Çalışanın yaşamını ve sağlığını önceleyen yasal

düzenlemeler acilen yapılmalıdır. İş sağlığı ve güvenliği uzmanları, sanayimizin denetiminde hayati öneme sahip görevler yapmaktadırlar. Riskli alanlarda riski azaltmak için önlem ve tedbirler alan, bu önlemleri denetleyen iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarına yüklenen sorumluluk çok fazladır ancak yaptırım yetkileri maalesef yetersizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Yaptırım gücünün eksikliği, sanayide işverenin de nasıl olsa iş güvenliği uzmanları var diye sorumluluktan kaçması iş kazalarına ve ihmallere sebebiyet vermektedir. Ülkemizde iş güvenliği denetimi zorunluluğu olmasına rağmen hâlâ iş güvenliği denetim hizmeti almayan firmalar bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, iktidar bu alanda en başta iş sağlığı ve can güvenliği için kesin ve net adımlar atmalıdır. İş güvenliği denetimini yaptırmayan firmalar diğer sektörlerde de kötü örnek olmaktadır. Ayrıca, özel sektörde iş güvenliği uzmanı olarak görev yapan çalışanlar düşük ücretle riskli iş kollarında hizmet veriyorlar. Özellikle, yapı denetiminde olduğu gibi daha işlevsel ve denetlenebilir bir sistemin oluşturulması şarttır.

Sürem bitti, devamı yarın.

Hoşça kalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Emine Gülizar Emecan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konu iş sağlığı ve güvenliği ancak biraz önce İl Başkanımız Sayın Canan Kaftancıoğlu'nun cezasının Yargıtay 3. Dairesi tarafından onandığını ve siyasi yasak getirildiğini öğrendik. Öncelikle bundan bahsetmek istiyorum çünkü alınan bu karar tamamen haksız ve hukuksuz alınmış bir karardır; yargının artık tamamen baskı altında olduğunu, bağımsız olmadığını gösteren bir karardır. Buradan bir tek cümleyle size şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar: Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar) Ne zaman duracaksınız? Ne zaman bu yolda yürümekten vazgeçeceksiniz? Ama ne yaparsanız yapın, bizleri yıldıramayacaksınız, bizim mücadelemiz devam edecek ama yarın öbür gün bu yaptıklarınız sizin karşınıza çıkacak, sizin önünüze çıkacak. O yüzden bu kürsüden sizi bir kez daha uyarılmış olalım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, iş sağlığı ve güvenliği, aslında bu bir masal, bir masaldan bahsedeceğim şimdi size. Bir zamanlar ülkeyi yöneten iktidarın Avrupa Birliğine girmek gibi bir hedefi vardı; bu hedef doğrultusunda da 2005 yılında Avrupa Birliği müzakerelerine başlandı, sonrasında, Avrupa Birliğine uyum normları altında, uyum için birtakım yeni

kanunlar ve yönetmelikler çıkarıldı. İşte, bu süreçte de 2012 yılında 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu yürürlüğe girdi. 2012 yılında yürürlüğe giren bu Kanun iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasına ve mevcut şartların iyileştirilmesine yönelik düzenlemeleri içeriyor. Sonrasında, bu yeni düzenlemeyle beraber, bir iş sağlığı ve güvenliği eğitim furyası, uzman eğitimi furyası başladı. Kanun'da tanımlanan ortak sağlık güvenlik birimlerinin ve bu işle ilgili yetkilendirilen firmaların açıldıklarını, bunun da bir furya olarak devam ettiğini gördük yani bir eğitim ve şirket açılma furyasıyla karşılaştık. Aslında sonuç olarak, her şeyin özde değil, sözde yapılan bir uygulama olduğunu gördük. İş sağlığı ve güvenliği başta işçiler olmak üzere tüm çalışanların güvenli bir ortamda çalışması için çok önemliyken iktidarın amacının sadece istatistiklerde uzman ve şirket sayısını artırmak için bu kanun ve yönetmelikleri çıkardığını da hepimiz yaşayarak gördük çünkü ben de sistemin içinde çalışmış bir iş sağlığı ve güvenliği uzmanıyım değerli arkadaşlar. Deveye sormuşlar "Boynun neden eğri." diye, "Nerem doğru ki?" demiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) - Teşekkür ederim.

Her alanda yürütülen samimiyetsiz uygulamaların bu alanda da yürütüldüğünü hep birlikte görüyoruz, sorunların büyüklüğü de zaten buradan başlıyor.

Kanununun 10'uncu yılı, Bakanlık hâlâ bir sistem kuramamış durumda. Sürekli dijital dönüşümden bahsediyorsunuz ama bir İSG yönetim sistemi, bir on-line denetim sistemi bile kurulmamış durumda; müfettiş sayıları yetersiz, denetimler yapılamıyor. İş güvenliği uzmanları -dilimizde tüy bitti, yıllardır söylüyoruz- maaşını aldığı işvereni Bakanlığa şikâyet etmekle zorunlu tutuluyor kanunla. Ben de buradan size sürem bitmeden sorayım: Hangi uzman maaşını aldığı işvereni iş kaygısı duymadan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına şikâyet edebilir? Neresinden tutsak dökülen bir sistemle karşı karşıyayız aslında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) - Her yıl 2.000'in üstünde çalışan iş cinayetlerine kurban gidiyor. Bu kadar cinayetin işlendiği bir durumda, sonucun bu olduğu bir durumda elbette ki böyle bir Meclis araştırmasının açılmasını biz de destekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın İlyas Şeker.

Buyurun Sayın Şeker. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun araştırma önergesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 2012 yılında AK PARTİ Hükûmetimiz tarafından, ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda, tüm sosyal tarafların da görüşleri alınarak çıkarıldı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iş sağlığı ve güvenliği açısından, çalışma hayatına ilişkin, çalışma ortamının mevzuata uygun olup olmadığını denetleyip teftişler yapmaktadır. Teftiş ve denetimler yıllık programlı ve program dışı olarak yapılmaktadır; bu kapsamda, Kocaeli ilinde ve ülkemiz genelinde iş sağlığı ve güvenliği yönünde son beş yıl içerisinde yapılan teftişlere ilişkin istatistiki bilgilere bakacak olursak, 2018 yılında programlı 9.294 ve program dışı 3.555; 2021 yılında programlı 13.043, programsız 2.613 ve 2022 yılında da 5.951'i programlı ve 714 bini de programsız olarak teftişler yapılmış; bu, Türkiye geneli. Kocaeli'ye baktığımızda, Kocaeli'de 2018 yılında 169'u programlı, 128'i program dışı; 2021 yılında 403'ü programlı, 67'si program dışı ve 2022 yılında da 222 tanesi programlı ve 20 tanesi de program dışı olmak üzere teftişler yapılmıştır, bu kapsamda teftişler yapılmış. Ayrıca, sendikaların iş yeri üç-dört yıldır denetim yapılmadığı konusunda önergede bir ifade var. Bu ifade üzerine TÜRK-İŞ temsilcileriyle, HAK-İŞ temsilcileriyle ve DİSK sendikalarının temsilcileriyle bir telefon görüşmesi yaptım ve önergede böyle bir iddia var. "Üç-dört yıldır teftiş yapılamıyor." diye sizin adınıza kullanılan bir söz var, doğru mu?" diye söyledim "Elhak tamamı doğru değil, tamamıyla yanlıştır, teftişler yapılmaktadır." diye de kendileri bizzat bunu ifade ettiler, hatta bu, DİSK'in Genel Başkan Yardımcısıydı.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem Kocaeli, ülkemizde üretim ve dolayısıyla istihdamın üssü olması nedeniyle de ülke ekonomisine ve bütçesine ilk sırada katkı sağlamaktadır. 2020 yılında 49.020 iş yeri sayısı Türkiye'deki iş yeri sayısının yüzde 2,5'i, yine 2020 yılında 656.401 çalışan sayısı Türkiye çalışanının yüzde 3,27'sini oluşturmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

İLYAS ŞEKER (Devamla) - Kocaeli'nde 2021 yılında iş kazası nedeniyle vefat eden sigortalı sayısı 47 olup 43'ü iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almıştır, 2022'de 11 işçimiz vefat etmiştir ve 11 işçinin 11'i de iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almıştır. 631 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun yayımlanmasından bugüne kadar iş yeri sayısının yüzde 21,7; çalışan sayısının yüzde 52,9 artmasına rağmen 100 binde işçide ölümlü iş kazası ve meslek hastalığı oranı yüzde 40 oranında azalmıştır.

Yine, Kocaeli'nde işçi ölümünün fazla olduğu iddiası var; bu da tamamıyla doğru değildir, tamamıyla yanlıştır. Elimizde iş kazası nedeniyle yüz binde ölen işçi sayıları var: Hakkâri 1'inci sırada 27,4; Şırnak 2'nci sırada 11,6; Artvin 3'üncü sırada 20,4; Kocaeli 38'inci sırada yüzde 10,9; bunlar 2018'in verileri. 2020'de ise yine Kocaeli 38'inci sırada 3,6 oranıyla.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Şeker.

İLYAS ŞEKER (Devamla) - Doğruları içermediği için bu önergeye katılmadığımı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, sataşma yok ama "Doğruları içermiyor." iddiasında bulundu. Bizim elimizdeki veriler...

BAŞKAN - Kayıtlara geçmiştir, teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ben cevap hakkını kullansın diyecektim.

BAŞKAN - Efendim...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Yerinden bir...

BAŞKAN - Ama böyle bir usulümüz yok ki biliyorsunuz Meral Hanım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ben kullanmak istiyorum ama sayılar yanlış oldu.

BAŞKAN - Yani herkesin... Bakın, sataşma yok, bir sövme yok, şu yok bu yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayılar...

BAŞKAN - Bakın, Sayın Gergerlioğlu bir bakış açısıyla kendi düşüncelerini değerlendirdi yani aynı şeyi de Sayın Şeker yaptı.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Bakanlığın verilerini kullanıyoruz, resmî verileri kullanıyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Tamam o zaman tutanaklara geçsin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Efendim, sayılar yanlış verildi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, tutanaklara geçsin, hatibimizin söylediği verilerin doğrulanmadığını söyledi ancak bizim verdiğimiz veriler bilimsel, resmî kayıtlardır. Bu sadece...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Sendikalarla görüştük, "Yok öyle bir şey." diyorlar. Ölüm oranlarına bakıyoruz, istatistikte yok öyle bir şey.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - 99 ölüm var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - "Yok bir şey." diye bir şey olmaz. Yani sözlü bir cevabı böyle yokmuş gibi...

BAŞKAN - Sayın Beştaş, müsaade ediniz. Bakın, çok değişik kaynaklardan veri alıp kullanabilirsiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ama "sözlü bir cevap" diyor yani.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin sayılarını veriyoruz biz.

BAŞKAN - Bütün veriler birbiriyle uyuşacak diye de bir şey yok, rica ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, öneriyi okutup işleme alacağım.

12/5/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/5/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan eczacıların yaşadıkları sorunların ve ilaca erişimde karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/5737) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin Genel Kurulun 12/5/2022 Perşembe günlü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın İrfan Kaplan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İRFAN KAPLAN (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eczacılık mesleğinin sorunları için Cumhuriyet Halk Partisi adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. İstanbul İl Başkanımız Canan Kaftancıoğlu'na verilen cezayı da kınıyorum. 14 Mayıs Eczacılık Günü dolayısıyla tüm eczacı meslektaşlarımın Eczacılık Günlerini de kutluyorum.

İnsan sağlığı için en öncelikli ihtiyaç olan ilaçlar da ne yazık ki zamlardan ve döviz kurundaki dalgalanmalardan nasibini aldı. Vatandaşlarımız kemer sıkamak adına her şeyden kısılabilir ama ilaç ve tedavi masraflarından kısınamaz. Sağlığın şakası yok, sağlık gidince geri gelmeyebilir.

Değerli milletvekilleri, şubat ayında ilaç fiyatlarına kur farkından dolayı yüzde 37,5 zam geldi. Alım gücü düşük olan vatandaşlarımızın beli bu fiyatlardan dolayı iyice büküldü. Vatandaşların cebini hiç düşünmeyen AK PARTİ Hükûmeti, tabii ki vatandaşlarımızın sağlığını da düşünmüyor. Sağlık alanında yaşanan bu krizin en büyük sıkıntısı eczacılık hizmetleri ve ilaç fiyatlarında yaşanıyor.

Mensubu olmaktan gurur duyduğum eczacılık mesleği, temelinde, vatandaşların ulaştığı ilk sağlık birimidir. Dolayısıyla hastaların teşhis konduktan sonra ilk uğradıkları yer olan eczaneler vatandaşların alacakları ilaçları hastalara ulaştırması açısından hayati önem taşımaktadır. Sağlık Uygulama Tebliği'ndeki fiyatların çok üzerinde seyreden döviz kuru, ilaç üretimi ve ithalatını ciddi şekilde yavaşlatmıştır. Eczacılık mesleği bu ve buna benzer birçok sorunla karşı karşıya iken ne yazık ki 14 Mayıs Bilimsel Eczacılık Günü'nü buruk kutlamaktayız. Araştırma önergesini verdiğimiz tarihte eczanelerde yaklaşık bine yakın ilaç bulunamıyordu, bin kalem ilacın büyük bir bölümünün muadili dahi yoktu. Vatandaşlar ilacı bulamayınca sorumlu olarak eczacıları görmekte ve bu kriz eczacılar ile vatandaşları karşı karşıya getirmektedir. Eczacılara yönelik artan şiddet olayları da bu durumu doğrulamaktadır. Covid-19 sürecinde bağışıklık güçlendirici takviyelerin alımının artmasıyla birlikte besin takviyesi, vitamin, bağışıklık güçlendirici sağlık ürünlerinin AVM'lerde, internet üzerinde, aktarlarda, zincir marketlerde, bakkallarda satılması toplum sağlığını ciddi bir tehdit altına almıştır. Sağlık ve sağlığa dair tüm ürünlerin sadece eczanelerde satılması gerekmektedir. İlaçta reklam da bilinçsiz tüketimi artırmakta ve sağlık için değil, para için bu işi yapan ilaç sanayisi ve reklam şirketleri halk sağlığını hiçe saymaktadır.

Değerli milletvekilleri, bir diğer önemli sorun ise devletin aldığı muayene ücretinin eczacıların sorumluluğuna verilmiş olmasıdır. Muayene ücreti tahsildarlığı eczacılarla vatandaşlar arasında sıklıkla gerilime yol açmaktadır.

AK PARTİ Hükûmeti ilaç alanındaki yeni düzenlemeleriyle eczacılara daha çok iş yükü yüklemiş ancak daha az kâr payı olarak bırakmıştır. Birçok eczacı bu kötü yönetim ve düzenlemelerle birlikte iflas etme noktasına gelmiştir. Bir yandan ilaç bulunamazken bir

yandan da eczaneler vatandaşlara hizmet verebilmek, vatandaşlarımızı mağdur etmemek adına veresiye defteri tutmaya başlamıştır. Geldiğimiz bu noktada, gerek ilaç tedarikçileri gerek eczaneler gerekse vatandaşlarımız mağdur olmaktadır.

Eczacılık mesleğinin ülkemizdeki kalitesini artırmak için yurt dışına sıkça seyahat etmek durumunda kalan ve 1'inci derece kamu hizmeti gören, kamuda, özel sektörde çalışan eczacılarımıza yeşil pasaport hakkı tanınması da gerekmektedir. Emekliden, işçiden, memurdan alınan katkı payının da kaldırılmasını talep ediyoruz. Plansız açılan eczacılık fakülteleri de istihdam sorununu beraberinde getirmekte ve eczacılık mesleğinin niteliğini düşürmektedir.

Tüm bu mağduriyetlerin giderilmesi için Anayasa'nın ve Meclis İçtüzüğü'nün bize verdiği hak uyarınca bir araştırma komisyonu kurulmasını ve bu sorunlara partiler arası bir uzlaşma ortamında çözüm aranmasını talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

İRİFAN KAPLAN (Devamla) - Cumhuriyet Halk Partisi olarak her zaman eczacılarımızın yanında olduğumuzu belirterek yaşadığı tüm olumsuzluklara rağmen bu onurlu mesleği yürüten, büyük fedakârlık, özveri ve sabırla çalışan, kesintisiz sağlık hizmeti sunan meslektaşlarının sorunlarının çözüme kavuşacağı ve sağlık danışmanlığının önem kazanacağı yarınlar diliyor, sağlıklı günler diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eczacıların sorunlarının araştırılmasıyla ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Eczacılar, hastalıkların tanı kademesinde pek çok adımda, tedavi kademesindeyse her adımda olan bir sağlık meslek kuruluşudur. Ülkemizde 2021 yılı itibarıyla 53 eczacılık fakültesinde okuyan 15.880 öğrenci vardır, bunlardan 2.082 tanesi mezun olmuştur. Bizde 2021 yılı itibarıyla 26.508 kişiye bir eczane düşmekte olup bu oran İngiltere için 4 bin, Almanya için 3.031 ve Fransa için de 3 bindir.

Hükümet eczacılara kendi asli görevleri yanında başka görevler de yüklemektedir. Modern hukuk, modern ülke yönetiminde olmayan birtakım Orta Çağ zihniyeti eczanelerde uygulanmaktadır. Örneğin, bir reçeteye 3 kalem kadar ilaç yazıldığında devlet eczacıdan 7

lirayı tahsil etmeyi istemektedir, 3 kademedden sonra ise her kademe için ilave 1 lira tahsil edilmesini istemektedir. 1 Türk lirası ödenmesi çok şey değildir ama emekliler için ve diğer vatandaşlar için bu problem yaratmakta ve vatandaşla eczacı arasında sürekli bir sürtüşmeye neden olmaktadır. Hastanın hastalığı 3'ten fazla ilaç gerektiriyorsa kusur hastanın mı veya hastalığı ilaçsız tedavi olmuyorsa kusur yine hastanın mı? Hasta muayene olur olmaz bu ücret sisteme düşmemekte ve gittiği eczanede o gün görmemekte ancak takip eden günlerde eczaneye gittiği zaman bu ücreti, eczacı, hastadan tahsil etmek zorunda kalmaktadır; ondan sonra da hasta ile eczacı arasında sürtüşmeler başlıyor veya hekim hangi ilacı yazdıysa o etkin maddeli en ucuz ilacı eczacı vermek zorunda. Bazen bu ilaçlar piyasada bulunmamaktadır ama fiyat listesinde görüldüğünden dolayı yine eczacılar ile hastalar arasında birtakım sürtüşmelere neden olmaktadır ve arada çıkan farktan dolayı -ki en çok tedavi olan ve ilaç alan yaş grubu emekliler olduğu için- aradaki fark miktarı hastalar için özellikle emekliler için büyük bir sorun teşkil etmektedir. 2.500 lira emekli parası alan insan için ödeyeceği 10 lira, 20 lira, 30 lira, bazen de 100 lira büyük bir meblağdır. Pek çok ithal ilaç günümüzde dövizin yükselmesi sebebiyle miktar olarak ihtiyaca cevap veremiyor. Firma, ilacı piyasadan tüm çekse ruhsatı iptal olacak, onun yerine çok az miktarda vermekte ve eczacılar bu ilaç ihtiyaçlarını karşılamakta zorluk çekmekte veya karşılayamamaktadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) - Eczacıların en büyük müşterisi devlettir. Eczacı, faturasının bedelini doksan günde almaktadır, bu ise enflasyonun yüzde 70 ve takip eden günlerde daha fazlası olması durumunda eczacılar ile devlet arasında problem yaratmaya adaydır. Onkolojide ise gününbirlik ilaçların hastane tarafından verilmesi eczacılık mesleğine getirilmiş bir sorundur, problemdir. Devlet isterse ilacı kendi veriyor, isterse eczacıya verdiriyor; bu da çözülmesi gereken bir sorundur. AK PARTİ Hükûmeti belli ciroyu geçen eczanelerde fazla eczacıyı istihdam etmek için ya yardımcı eczacı ya da ikinci bir eczacı koymaktadır, bu ise eczacıların belli bir ciroyu geçmesine engel olmakta veya bunu dikkate almak zorunda kalmaktadırlar.

Eczacıların bu ve daha pek çok konuda sorunları vardır. Eczacıların topluma daha iyi hizmet verebilmeleri için yapılması gerekenlerin araştırılmasına dair verilmiş olan Meclis araştırması önergesini destekliyoruz.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Necdet İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

14 Mayıs ve her yıl eczacılıkla ilgili problemler konuşulmakta, sorunlar gündeme getirilmekte. Aslında, bugünlerde veya özel günlerde, meslekle ilgili problemler dile getirilirken peki biz çözüm buluyor muyuz? Hayır. Eczacılar diyorlar ki: "Bilimsel Eczacılık Günü" olarak kutlanılsın." Fakat buraya çıktığımızda biz sorunları gündeme getiriyoruz. Öyle bir hâle geldi ki, bu ülkede kim ülkenin geleceğiyle ilgili bir şeyler yapmak istiyorsa onlardan daha çok, problemlerle, sorunlarla uğraşmakta. İktidar "Her şeyi ben bilirim." edasıyla yola çıkmakta ve hiçbir zaman da "O meslek alanında çalışan, o işi üretenlerle ilgili beraber ne yapabiliriz?" konuşulmuyor yani -daha sonra maddelerde de söyleyeceğim- hemşirelerle ilgili de öyle, eczacılarla da ilgili öyle, hekimlerle ilgili de öyle. "Her şeyi ben bilirim." ve "Her şeyi bilirim, yaparım." diyen zihniyet giderek yok ediyor. Nedir? Sağlık sektörü olmaz, sağlık işletme olmaz ama Sağlık Bakanlığı bunu işletmeye dönüştürdüğü için bütün tahsilatı eczacılara yüklemiş. Yurttaş eczaneye gittiğinde eczacı yurttaşla ilaç verirken, ateşi olan çocuğun ateş ilacını verirken parası var mı yok mu diye düşünüyor. Az önce arkadaşımız söyledi, eczanelerde artık veresiye defteri tutulmakta. Bu veresiye defteri tutulurken nedir problem? Tedavinin en önemli aşamasında, iyileşmenin en önemli aşamasında kullanılan ilaç alınmıyor. Nedir? Yoksulluk ve ekonomi politikaları.

Peki, eczacılığı başka ne yaptınız? Bir taraftan tahsilat şekline dönüştürürken eczacılık fakültelerini diploma verecek kurumlara dönüştürdünüz. Her yerde "üniversite" adı altında fakülte açılıyor, burada gerçekten nitelikli eczacı yetişiyor mu yetişmiyor mu böyle bir dert yok. Başka ne oluyor? Eczacılar, kendi meslekleriyle ilgili problemleri gündeme getirdiklerinde şunu söylüyorlar: Siz, Türk lirasını koruyamazsanız -dövizle rağmen- döviz yükseldiği zaman bunu beceremezseniz ve fiyat belirlemede tek kalem -ilaç denetleme kurulu gibi, ilaç önleme komisyonu gibi- SGK ve Sağlık Bakanlığı olursa ne oluyor? Bazı ilaçlar dünyada var, Türkiye'de yok. Nedir? Hipertansiyon ilaçlarının bir kısmı yok, şeker ilaçlarının bir kısmı yok, KOAH hastalığının bir kısım ilaçları yok, kanser ilaçlarından söz etmek istemiyorum. Ve ne oluyor? Bu ilaçlar olmayınca ilaç yazan hekim suçlu oluyor, ilacı vermeyen eczacı suçlu oluyor, hasta hastalığıyla baş başa kalıyor, giderek ilerliyor, kronik hastalığı ilerliyor veya ölümle karşı karşıya kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - Ve birçok milletvekiline telefon geliyor. Öyle bir hâle getirdiniz ki sağlığın her alanını bitirdiniz ama AVM'lerde, internette her türlü ilaç satışı var, vitamin satışı var, besin takviyesi var, immün hastalıklarla ilgili, bağışıklıkla ilgili destekleyici ilaçlar var

ama gerçek sağlığa ihtiyaçı olanlarla ilgili hiçbir Şey yok. Bir diğer konu ne? Eczacılar kiralarını ödeyemiyorlar, ęalıřanlarının maaşını ödeyemiyorlar. Eczacılar -Batman'da konuştum- 7 bin lira, 9 bin lira elektrik parası veriyorlar. Elektriğe zam, doğal gaza zam, ilacın fiyatını baskılamak için -durduruyorsunuz- ilaç piyasada yok. Eczacılar kan ağlıyor; onları dinleyelim, destek olalım.

HDP olarak şunu söylüyoruz: Sağlıkta eşit, erişilebilir, ücretsiz bir sağlık politikası geliştirilmesi lazım. Gelin emeklilerden fark almayın, gelin yurttaştan fark almayın, ilacı ücretsiz yapalım, sağlığı ücretsiz yapalım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Selim Gültekin.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELİM GÜLTEKİN (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi, Niğdeli hemşehrilerimizi ve sağlık sisteminin vazgeçilmez meslek grubu olan kıymetli meslektaşlarım tüm eczacılarımızı saygıyla selamlıyorum.

Valiler kararnamesiyle Sivas Valiliğine atanan Yılmaz Şimşek Valimizin ve Niğde Valiliğine atanan Mustafa Koç Valimizin yeni görevlerinin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mekteb-i Tıbbiye-i Őahane'de ilk eczacı sınıfının ağıldığı 14 Mayıs 1839 tarihi esas alınarak ölkemizde 14 Mayıs tarihi Eczacılık Günü olarak kabul ve ilan edilmiştir. Bilimsel eczacılığın 183'üncü yıl dönümünde mesleğini büyük bir özveri, fedakârlık ve sabırla yürüten, başta sevgili eşim olmak üzere, tüm eczacılarımızın 14 Mayıs Eczacılık Günü'nü kutluyorum.

Covid-19 salgını sürecinde hayatını kaybeden kahraman eczacılarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum. Yine, sabır ve şefkatle hizmet eden tüm hemşirelerimizin 12 Mayıs Hemşireler Günü'nü kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, 2002 yılında eczane açan bir eczacı olarak o yılların gerçekten meslek adına en sıkıntılı, bir daha yaşanmasını istemeyeceğimiz yıllar olduğunu ifade etmek istiyorum. Öyle ki 2001 krizi en çok sağlık sistemini etkilemiştir. İlaçların gerçekten yoka girdiği, reğetedeki ilaçların karşılanamadığı, hastaların reçete faturalarını hesaplatıp cebindeki paraya göre reğetedeki bazıları ilağlarını alabildiği dönemleri hem biz eczacılar hem de öлке olarak hep birlikte yaşadık.

Yine, kesilen reçete bedellerinin eczanelere geri ödeme sürelerinin yüz seksen günü bulduğu ve bu nedenle eczanelerin kapandığı veya kapanma noktasına geldiği durumu 2000 öncesi dönemde yaşadık.

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Şimdi de öyle.

SELİM GÜLTEKİN (Devamla) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ olarak "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışıyla sağlıktaki büyük dönüşüm sonrası insan odaklı, teknolojiye ayak uyduran yeni bir sağlık sistemine hep birlikte kavuştuk.

Hatırlayalım, eskiden eczanelerde hastaya verilen ilaçların kupürleri kesilirdi. Böyle ilkel bir yöntemi dünyada referans olan ve birçok ülkede kullanılmaya başlanılan, örnek dijital projemiz olan ilaç takibi sistemimizle ortadan kaldırdık. İlaç takip sistemi sayesinde ilaçlardaki tedarik sorunu erken uyarıyla kontrol edilmekte ve böylece ilaç politikalarına yön verilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, ürün takip sistemiyle de tıbbi cihaz takibi ve eczanelerde satışı sağlanarak eczanelerimizin ekonomisine katkı da sağlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, 27'nci Yasama Dönemimizde eczacılarımızın yararına işlere de imza attık. Serbest faaliyet gösteren eczanelerimizin birinci basamak sağlık hizmeti veren sağlık kuruluşu olmasını bu dönemde hayata geçirdik. Yine, halkımızın kaliteli, etkili, güvenli ürünlere ulaşmasında öncü ve referans kurumumuz olan Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumumuzda önemli görevi üstlenen kıymetli eczacılarımızın ücretlerinde önemli iyileştirmeyi de bu dönemde sağladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİM GÜLTEKİN (Devamla) - Başkanım...

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

SELİM GÜLTEKİN (Devamla) - Yine, bugün görüşülmekte olan sağlıkta şiddeti önleme kanun teklifimizle de eczacılarımızın da içerisinde olduğu tüm sağlık çalışanlarına yönelik şiddete karşı ciddi yaptırımları da hep birlikte gerçekleştiriyoruz.

Ayrıca ilk imza sahibi olduğum ve AK PARTİ'li eczacı milletvekillerimizle birlikte imzaladığımız Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimizi de yakın zamanda Genel Kurula getirerek belediyeler tarafından eczane "E" tabelalarından vergi alınmaması hususunu da kıymetli eczacılarımıza sağlamış olacağız.

Eczacılarımızın beklentisi, ilaç fiyat kararnamesi için de Bakanlık düzeyinde AK PARTİ'li Eczacı Milletvekili olarak görüştüğümüzü ve takip ettiğimizi de ifade ediyor, sağlık sistemimizin olmazsa olmazı kıymetli eczacılarımızı, eczane teknisyenlerimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Birinci sırada yer alan, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

1. -Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 9 ila 17'nci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde gruplar adına ilk söz, İYİ Parti Grubu adına Sayın Hasan Subaşı'nın.

Sayın Subaşı, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü hakkında konuşmak için partim adına söz aldım.

Görüşmekte olduğumuz teklif, toplumun giderek artan, en yakıcı sorunlarından olan kadına şiddet ve sağlıkta şiddet suçlarını önlemeye dönük caydırıcılık amacıyla özensizce düzenlenmiştir. Teklifle takdiri indirim nedenleri sınırlanıyor, tutuklamada katalog suç düzenlemesi getiriliyor, suçun kadına karşı işlenmesi nitelikli hâl kapsamına alınıyor, ısrarlı takip suç olarak TCK'de düzenleniyor, uzlaşma dışı bırakılıyor, şiddet mağduru kadınlar için avukat görevlendirilmesi yapılıyor. Kasten yaralama suçunun, işkence suçunun ve tehdit suçlarının mağdurunun kadın olması hâllerinde cezaların belli oranlarda artırılması öngörülüyor. Kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi suçunun konusunun sağlık hizmetleri olması durumunda, verilecek cezanın altıda 1 oranında artırılması öngörülüyor. Özetle, teklifin en temel özelliği kadına karşı şiddet suçu ile sağlıkçılara karşı işlenen şiddet suçlarında cezaların belli oranlarda artırılmasıdır. Cezalar artırılmış olsa da

infaz yasasındaki değişiklikler ve uygulamalar nedeniyle, hükümlüler hakkında şartlı tahliye ve denetimli serbestlik, cezaların ertelenmesi, hapis cezasının alternatif yaptırıma dönüştürülmesi, hükmün açıklanmasının geri bırakılması gibi alternatif çözümler nedeniyle de infazlar yapılamamakta; üstelik, kadına karşı şiddet suçlarında "cezasızlık" algısı yaratılmaktadır. Cezaların infazı mümkün olmadıkça kadına karşı şiddetle mücadelede sonuç almak son derece zordur. Kadına karşı şiddetle mücadelede caydırıcı ceza politikaları bu politikaları uygulayacak ciddi bir iradeyle, bütün kurumlarıyla bütüncül devlet politikaları uygulanmadığı sürece ve en önemlisi "toplumsal cinsiyet eşitliği" anlayışı yerleşmediği sürece yasaların değiştirilmesi, cezaların artırılması şiddetle mücadelede sonuç vermeyecektir.

Kadına karşı şiddeti önleme konusunda Avrupa Konseyi tarafından düzenlenen uluslararası sözleşme, ilk imzacısı olduğumuz ve Mecliste bütün parti gruplarının onayladığı ve toplum tarafından büyük ölçüde benimsenmiş ve memnuniyetle karşılanmış İstanbul Sözleşmesi, maalesef, 20 Mart 2021 tarihli 3718 sayılı Karar'la, Cumhurbaşkanının tek başına iradesiyle feshedilmiş, hayati sayılabilecek uluslararası sözleşme, Anayasa'nın 90'ıncı maddesi hilafına yok sayılmıştır.

Yine, pandemi sürecinde büyük fedakârlıklarla çok ağır ve zorlu şartlarda çalışan sağlıkçılarımız için hiçbir iyileştirme yapılmaz ve takdir görmez, üstelik şiddete maruz kalırken, yurt dışında çözüm arayanlar için Cumhurbaşkanı tarafından "Giderlerse gitsinler." şeklinde tahkir edici ifade kullanılması toplumda ciddi rahatsızlık yaratmıştır. Siyasi sonuçları olabileceği kaygısıyla da bu iki konu özensizce ele alınarak toplum yatıştırılmak istenmiştir. Bu yasa teklifinin geliş nedeni budur. Her zaman olduğu gibi ilgililerin, etkin kadın kuruluşları ile sağlıkçıları temsil eden kurumların, barolar ve muhalefetin itirazları dikkate alınmadan üstünkörü bir torba yasa teklifi olarak Meclise sunulmuştur. "Üstünkörü" diyorum çünkü söz konusu olan kadına şiddet suçunun tanımı dahi yapılmadan sadece cezalar artırılarak Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine de aykırı biçimde düzenleme yapılmıştır. Oysa, kadına şiddet suçu ayrımcılığa dayanan, kadın-erkek eşitliğine inanmayan erkek egemen görüşten kaynaklanan bir suçtur, bir insan hakkı ihlalidir. Adalet Komisyonundaki konuşmamda bu suçun Türk Ceza Kanunu'nda tanımlanması gerektiğini, aksi hâlde sadece cezaları artırıyor olmanın beklenen yararı sağlamayacağı gibi özensizlik nedeniyle kadınlara uygulanacak cezaları artırabilir demiştim çünkü öylesine düzenlenmiş ki kadın kadını tehdit ettiğinde ya da kavgayla yaralanmalara neden olduklarında erkeklerden daha ağır cezalara çarptırılabilirlerdir. Bunun üzerine, kanun teklifini savunan bir vekil yarı şaka ya da yarı ciddi bana cevap olarak "Kadınlar naif yaratıklardır, kavga ve tehdit onlara yakışmaz. Onlar kavga etmez." benzeri sözleriyle karşılık vermişti. Bu karşılık bile farkında olmadan söylenmiş egemen bir bakış açısını sergiliyordu. Bu bakış açısı kadının yerini, konumunu, yapması gerekeni, kendisine yakışanı yakışmayanı tanımlayan ezber kalıplarıydı. Oysa kadınların da

erkekler gibi bu suçları işleyebilecekleri hepimizin malumudur. Bu suçları erkek, erkeğe karşı işlediğinde daha az ama kadın, kadına karşı işlediğinde ağırlaştırılmış cezalar söz konusu olabilecektir. Hatta bazı hâllerde beklenmeyen tutuklamalar bile karşımıza çıkabilecektir. Bu kanunun amacı, tabii ki bu değildir ama hiçbir itirazın dikkate alınmaması, hazırlandığı gibi kabul edilme zorunluluğundandır. Talimat o şekilde gelmiştir.

İstanbul Sözleşmesi'ndeki tanıma göre, "kadına karşı şiddet"ten kadınlara karşı bir insan hakkı ihlali ve ayrımcılık anlaşılacak ve bu terim ister kamu ister özel yaşamda meydana gelsin, söz konusu eylemlerde bulunma tehdidi, zorlama veya özgürlüğün rastgele bir biçimde kısıtlanması da dâhil olmak üzere, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik zarar ve acı verilmesi sonucunu doğuracak toplumsal cinsiyete dayalı tüm şiddet eylemleri olarak anlaşılacaktır; İstanbul Sözleşmesi bu şekilde tanımlamıştır kadına şiddet suçunu. İYİ Parti olarak bu konudaki görüşümüzü "İyileştirilmiş ve Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Vizyonu" kitapçığımızda yazılı taahhüt altına almış, İstanbul Sözleşmesi'ne geri döneceği beyan edilmiş, kadına karşı şiddet suçu açıkça anlatılmış olup Türk Ceza Kanunu'nda "kadına karşı şiddet" adı altında yeni bir suç olarak düzenleme yapılması öngörülmüştür. İşte, bu tanımlardan anlaşılacağı üzere, bu suçun bir ayrımcılıktan, eşitsizlikten, erkek egemen bir bakıştan kaynaklandığı, bir insan hakkı ihlali olduğu açıktır ve bazı çevreleri de bu rahatsız etmektedir çünkü onlara göre eşitsizlik kadının fitratındandır. Kanun teklifini iktidar adına sunan vekiller konuşmalarında "Merhametin giderek azaldığı, azgınlıkların ise çoğaldığı bir dünyada, Türkiye, karanlıklar içinde adeta bir kandil misali etrafını aydınlatan, umutları yeşerten, güvenli bir belde konumundadır." demişti. Oysa OECD verilerine baktığımızda, etrafımıza kandil gibi ışık saçmak şöyle dursun, Afganistan, Sierra Leone, Zambiya, Malavi gibi ülkeler kategorisinde olduğumuz görülecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

HASAN SUBAŞI (Devamla) - OECD'ye göre Türkiye'de her 100 kadının 38'i, Zambiya'da 42,7'si, Malavi'de 37,5'i fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalıyor. 156 ülke arasından 133'üncü sıradayken, bunları söylemek, sorunu çözmek yerine üstünü örtmek, gizlemek ve çözümlerden uzaklaşmak anlamına geliyor. Her gün biraz daha "insan hakları" kavramından uzaklaşan ülkemiz maalesef sorunlarını da çözmekten giderek uzaklaşmaktadır. Her torba kanun düzenlemesinden sonra olduğu gibi bu teklifin de ilerleyen zamanda tekrar Meclis gündemine geleceğini düşünüyor, sözlerime son verirken Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Nevin Taşlıçay, buyurun.

MHP GRUBU ADINA NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Kadının Türk toplumundaki yeri ve önemine dair etnografik eserler ve tarihî kaynaklarda sayısız örnekler bulunmaktadır. Faslı seyyah İbn Battuta, gezdiği Türk illerinde hatunların nüfuzlarından, bey ve sultanlardan gördükleri hürmetten sitayişle bahsederken Türk illerinde kadınların siyasal alanda ve sosyal hayatta muayyen bir protokol esasına göre karşılandığını ve hürmet gördüğünü aktarmıştır. İbni Fadlan, Volga boylarında Türkler arasında gezerken kadınların erkeklerle birlikte her türlü sosyal aktiviteye katıldıklarından, dinî ve resmî şöenleri bizzat yönettiklerinden bahseder. Orhun Yazıtları'nda, Yenisey Yazıtları'nda, Dede Korkut'ta ve aktarılan sözlü kültür öğelerimizin hemen hepsinde kadının Türk toplumundaki yeri olması gerektiği gibidir. Türk milleti için tarihin altın devirlerinden bozgun zamanlarına, dirlikte ve yoklukta, barışta ve savaşta kadın her zaman varlık göstermiş ve saygı görmüştür.

Binlerce yıldır süregelen kültür birikimimiz, medeniyet telakkimiz ve sosyal yaşam kurallarımız üzerinden meydana gelen kültürel erozyon sonucunda ne yazık ki kadına yönelik şiddet son yıllarda gündemimizde fazlasıyla yer almıştır. Yaşanan olaylar toplumsal psikoloji üzerinde derin tesirler bırakmıştır.

Kadına yönelik şiddetin sonlandırılması için ortaya konulan çalışma ve çabaları takdir etmekle birlikte bu çabaların toplumsal düzeyde "sıfır şiddet, sıfır mağduriyet" noktasına erişinceye kadar ilerletilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

20 Mart 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun bu alanda, yasal altyapının güçlenmesini sağlamış, şiddetle mücadeledeki kararlılığı ortaya koyarken toplumsal farkındalığın artışına katkıda bulunmuş ve şiddetle topyekûn mücadelede bizleri daha sağlam bir zemine taşımıştır. İlgili yasa doğrultusunda koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin şekilde uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği 81 adet şiddet önleme ve izleme merkezi kurulmuştur. Psikososyal ve ekonomik koşullara yönelik destek sağlanan bu merkezlerde düzenli aralıklarla yapılacak denetimler hizmet verimliliğini de artıracaktır. ŞÖNİM'lerde vaka inceleme, değerlendirme ve takip için istihdam edilen uzmanların sayılarında artış sağlanması da önem arz etmektedir. ŞÖNİM yetkililerinin buldukları illerde savcılık, aile mahkemeleri, halk sağlığı, jandarma, baro, denetimli serbestlik yetkilileri ve ilgili STK'lerle gerçekleştirdiği toplantılar belirli bir takvime bağlanmalı ve düzenli şekilde de raporlaştırılmalıdır.

Kadına karşı şiddetin önlenmesine yönelik çalışmalar doğrultusunda 3.624 kapasiteli 149 kadın konukevi açılmış. Şiddete uğrayan kadınların şiddetten korunmaları, psikososyal ve

ekonomik sorunlarının çözümlenmeleri güçlendirilmelidir. Ve bu dönemde kadınların varsa çocuklarıyla birlikte ihtiyaçlarının karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilmeleri yönünde imkânlar oluşturulmuştur. Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçlarına göre 42 milyon 252 bin 172 kadın nüfusumuz göz önünde bulundurularak kadın konuevleri sayısının artırılması, bu doğrultuda da 5393 sayılı Belediye Kanunu'yla büyükşehir belediyeleri ve belirli nüfus şartlarına göre kadınlar ve çocuklar için konukevi açma zorunluluğu getirilen belediyeler hususunda denetimler de aktifleştirilmelidir.

Şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlarımız için geliştirilen KADES mobil uygulaması binlerce kadınımdın imdadına yetişmiş olup önemli bir koruyucu ve önleyici tedbir çalışması olan bu uygulamanın tanıtım çalışmaları yaygınlaştırılarak kadınlarımızın uygulama ve kullanımı hakkında farkındalığı da artırılmalıdır. Söz ettiğimiz alanlarda yapılacak her olumlu düzenleme, ortaya koyulacak her çaba bizleri kadını mutlu, çocuğu umut dolu yarının Türkiye'sine bir adım daha yaklaştıracaktır.

Bugün üzerinde konuştuğumuz kanun teklifiyle Türk Ceza Kanunu'nda yer alan kasten öldürme, kasten yaralama, işkence, eziyet ve tehdit suçları bakımından mağduru kadın olması hâli cezayı ağırlaştırıcı neden olarak kabul edilmektedir. Özellikle kadınlara yönelik şiddet içeren suçlar işlenmeden önce gerçekleşecek ısrarlı takip fiillerinde mağdurlara gerekli güvencenin sağlanması hedeflenmektedir.

Kadınlarımızın hak arama yollarını etkin bir şekilde kullanabilmeleri açısından istemleri hâlinde barodan ücretsiz avukat gönderilmesi imkânı getirilmektedir.

Sunulan kanun teklifiyle yapılan düzenlemede Türk Ceza Kanunu 62'nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle takdir indirimi nedenleri belli konulara münhasır kılınmakta, failin duruşmadaki mahkemeyi etkilemeye yönelik şekli tutum ve davranışlarının takdir indirimi nedeni olarak dikkate alınmayacağı hükme bağlanmakta ve böylelikle, takdir indiriminin uygulama alanı sınırlandırılmaktadır yani failin salt indirim almaya yönelik kılık ve kıyafetine özen göstermesi, takım elbise giymesi, kravat takması gibi duruşmadaki şekli tutum ve davranışları takdir indirimine konu olmaktan çıkarılmaktadır. Böylelikle, toplumumuzda "kravat indirimi" olarak bilinen ve vicdanlara rahatsızlık veren bu konu ortadan kalkmaktadır. Bu güzel gelişme doğrultusunda ifade etmek isterim ki iyi hâl ve saygınlık, kadına yönelik şiddet suçunun faili olup hâkim karşısında kravat takarak değil, ancak kadına gösterilen samimi sevgi ve saygı nispetinde kazanılacaktır.

Kanun teklifinin bir diğer kıymetli yanı ise mezkûr teklifte yalnızca kadına karşı işlenen kasten yaralama suçu değil aynı zamanda sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı işlenen kasten yaralama suçları da tutuklamaya ilişkin katalog suçlar arasına alınmaktadır. Ayrıca teklifte hekim, diş hekimleri ve diğer sağlık meslek mensuplarının yanı

sıra eczacıların da madde kapsamına alınmasından, sağlık personelinin bir çatı altında eksiksiz korunmasından duyduğum memnuniyetle teklifte emeği geçenlere eczacı meslektaşlarım adına da teşekkür ediyorum.

Son olarak TÜİK verilerine göre, nüfusumuzun yüzde 49,9'u kadındır yani nüfusumuzun yarısı. Toplumsal bütünlüğümüzün yarısı, ekonomik kalkınma hedeflerimizin, kültürümüzün, tarihimizin, talihimizin, kısacası yaşamımızın ve yaşama dair her şeyin yarısı. Bu sebeple net olarak dile getirmek isterim ki kadına şiddet insana şiddettir. Kadına şiddet insanlığa şiddettir. Kadına şiddet toplumsal bütünlüğe yöneltilmiş şiddettir. Kadına şiddet ekonomik kalkınmaya yöneltilmiş şiddettir. Kadına şiddet kültürümüze, tarihimize, talihimize yöneltilmiş şiddettir. Kadına şiddet yasaya, devlet iradesine, binlerce yıllık millet iradesine yönelik şiddettir. İradesine ve idaresine karşı şiddet uygulayanlara karşı Türkiye Cumhuriyeti devleti kudretini daima ortaya koyacak ve gereğini yerine getirecektir.

Bu düşüncelerle kanun teklifiyle sunulan düzenlemelerden memnuniyet duyduğumuzu ifade ediyor, teklifin bu aşamaya kadar gelmesinde ve yasalaşmasında emeği geçen ve geçecek olan herkese teşekkür ediyorum. Kadınlarımıza daha sağlıklı, mutlu, huzurlu, özgür yarınlar temenni ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Abdullah Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli halkımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle şunu belirteyim: Bu Mecliste birden fazla yargı paketi görüşüldü ve yargıya ilişkin, adalete ilişkin yeni düzenlemeyi görüşürken yargının siyasete, yargının topluma ve yargının bütün Türkiye halklarına ilişkin olan uygulamalarını ve müdahalelerini de ne yazık ki günbegün yaşıyoruz. Öncelikle Cumhuriyet Halk Partisinin İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'na ilişkin olan yargının bu müdahalesini gerçekten kabul etmiyoruz ve kınıyoruz.

Diğer taraftan, bakın, biz bu yargı paketini görüşürken, aynı zamanda, adaletsizliğin ve yargının toplumda ne kadar ciddi bir şekilde hukuksuzluklara imza attığını ve aynı zamanda, İçişleri Bakanının uygulamalarıyla Türkiye toplumunun ne kadar dizayn edilmek istendiğini her gün örneklerle yaşıyoruz. Van'ın Edremit ilçesinde 80 yaşındaki Makbule Özer ile 79 yaşındaki eşi Hadi Özer örgüte yardım ve yataklık yaptıkları gerekçesiyle tutuklandılar. 80 yaşında ve engelli olan bu iki insanımız maalesef, şu anda cezaevlerinde.

Bakın, bir diğerk husus, yine, yargının ve aynı zamanda İçişleri Bakanının topluma reva gördüğü ve Kürt halkına, özellikle Kürt halkının diline ve kültürüne yönelik olan baskı ve mevcut olan müdahaleleri de hız kesmiyor. İstanbul'da sabah saatlerinde Mezopotamya Kültür Merkezi sanatçılarında Dengbej Halide gözaltına alındı, özel harekât polisleri tarafından evi basıldı ve evi dağıtıldı; aynı zamanda, sanatçı olması nedeniyle sazı kırıldı ve müzik notalarına el konuldu. Biz her gün böyle uygulamalarla karşı karşıya kalıyoruz ve bunu da kesinlikle kınıyoruz. Bu iktidarın Kürt halkının kültürüne, müziğine olan yaklaşımını görüyoruz.

Öncelikle, bu iktidarın sağlık çalışanlarına yönelik olan politikalarından birkaç örnek vererek sözlerime devam etmek istiyorum. Kumpaslarla cezaevlerine alınan başta Doktor İdris Baluken, Doktor Adnan Selçuk Mızraklı ve meslekleri nedeniyle cezaevlerinde bulunan tüm sağlık çalışanlarına selam ve sevgilerimi iletiyorum. Çünkü biz burada kadına şiddete ilişkin olan yasanın yanında, sağlık çalışanlarına ilişkin olan şiddet yasasını görüşüyoruz ve bu meslektaşlarımıza ve bu aynı zamanda, Mecliste milletvekili olarak görev yapan arkadaşlarımıza yönelik olan şiddeti de örnekliyoruz. 15 bine yakın ihraç edilen sağlık emekçilerini unutmuyoruz ve unutturmayacağız. Geçinemeyen, çareyi yurt dışında bulan tüm sağlık emekçilerinin seslerini duyuyoruz ve kendilerini selamlıyoruz. Ayrıca, görevleri nedeniyle yaşamını yitiren sağlık emekçilerini de saygıyla anıyoruz.

Sayın Başkan, bu iktidar hukuk ve yargı reformu adı altında defalarca düzenlemeler yaptı ve yapmaya da devam etmektedir. Siyasallaşmış ve taraflı hâle gelmiş bir yargının Türkiye halklarına dayattığı olağanüstü bir yargı rejimiyle bu tür sorunlara çözüm olamayacağı gerçeği herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Çatışma ve savaş politikalarıyla toplum, ekonomik, sosyal ve siyasal çıkmaza sürüklenmiştir. Her gün yoksullaşan yurttaşlar ve bu yurttaşların karşı karşıya kaldığı sorunlar bir taraftan, diğerk tarafta çatışma ve şiddet üreten bir rejimin sorun çözen değil bizzat sorunu yaratan bir otoriter bir sistemden bahsediyoruz. O nedenle başta söylemek gerekir ki iktidarın hiçbir uygulaması toplumun yararına değildir ve olmayacaktır. Bu nedenle yasadaki sağlık alanındaki şiddeti önlemeye yönelik maddelerin bir kısmı düzenli, olumlu olmakla birlikte sağlıkta şiddet vakalarını ortadan kaldırmak için yeterli değildir ve olmayacaktır. Her türlü şiddetin ortadan kaldırılması için Türk Ceza Kanunu'nun revize edilmesini anlamlı bulmakla beraber sağlıkta şiddetin sona ermesi için sağlık sisteminin, adalet sisteminin ve yönetim anlayışının bir bütün değişmesi gerektiğini savunuyoruz. Çünkü sağlık alanında şiddet sadece şiddet faillerinden kaynaklı münferit şiddet vakaları olarak da görülemez. Münferit şiddet vakalarının çok ötesinde şiddet politikalarından beslenen ve krizli hâle getirilen sağlık sisteminin yarattığı şiddetle karşı karşıya bulunmaktadır toplum. İktidarın son yirmi yıl içerisinde sağlık sisteminde adım adım yarattığı tahribatlar nedeniyle sistem çökmeye yüz tutmuş, krizli bir yapı hâline getirilmiştir.

İktidarın uygulamalarıyla birlikte yurttaşlar âdeta "Paran kadar sağlık" diyebileceğimiz bir uygulamayla karşı karşıya bırakılmıştır. İktidarın her fırsatta "Sağlıkta çağ atladık." diye övündüğü Sağlıkta Dönüşüm Programı sağlık alanını sürekli kriz üreten bir alana dönüştürmüştür. Hastaların müşteri, hastanelerin ise kâr eden işletmeler olarak görüldüğü sisteme geçilmiştir. Performans dayatması hayata geçirilmiş, kâr odaklı sistemde hekim-hasta ilişkisi bozulmuştur. Hekim ve diğer sağlık personelleri üzerinde kâr odaklı idari baskı artırılmıştır. Oluşturulan yığınla sorun karşısında Sağlık Bakanlığının verilerine göre günde en az 30 sağlık çalışanı şiddete maruz kalmıştır. Sağlıkta şiddet son yirmi yılda hızla artarak sağlık çalışanlarının hayatlarında en büyük tehditlerden biri olmuştur. Oysaki sağlıktaki şiddet sadece bundan ibaret değildir; kötü çalışma koşulları, liyakatsiz idareciler, çıkarılan ceza yönetmeliği ve aynı zamanda KHK'yle uzaklaştırılan sağlık personelleri iktidar partilerine mensup siyasilerin hastanelerdeki baskıları bunlardan birkaç tane örneğini teşkil etmektedir. Siyasal iktidarın bir gün alkışlanan, bir gün de "Giderlerse gitsinler." tavrı ve tutumundan bir an önce vazgeçmesi gerektiğini biz burada belirtmek istiyoruz. Teklifte sağlıkta şiddetin tutuklama nedeni varsayılan katalog suçlar arasında alınması, sağlık mesleğinin icrası kapsamında yapılan muayene teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalar nedeniyle soruşturma yapabilmesinin Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulacak Mesleki Sorumluluk Kurulunun izne bağlanması gibi düzenlemeler bulunuyor, bu 14'üncü maddesinde yer alıyor. Ayrıca, kamudaki sağlık çalışanlarının mesleğinin icrası kapsamında yaptıkları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalarından kaynaklı zararların tazmini için açılan davalar sonucunda, devlet tarafından ödenen tazminatın ilgisine rücu edilmesi bakımından Mesleki Sorumluluk Kuruluna yetki verilmesi öngörülüyor.

Sağlık Bakanlığının kendi politikasını belirleme yetkisinin elinden alındığı, tıbbi işlemin ne olduğuna Hazine ve Maliye Bakanlığının, geri ödeme yetkisiyle reçete edilebilir olana Sosyal Güvenlik Kurumunun karar verdiği bir sağlık hizmeti ortamı söz konusudur. Hekimin mesleki özerkliğinin tümüyle kısıtlanmaya çalışıldığı, sağlık idarecilerinden beklenenin ise sağlıklı çalışanlarının ne söylenirse onu yapmalarını temin etmekten ibaret olduğu bir yapıda, sağlık hizmetinden kaynaklı kusurun bireysel olarak da ele alınması, sorunu çözmekten uzak olan bir meseledir. Yapılacak düzenlemeyle getirilmek istenen kurul, sistemin koruyucularının kendi kusurlarını görünmez hâle getirmekten başka bir şey değildir. Nüfusundan fazla acil servis başvurusu olan dünyada tek ülke olan Türkiye'de, Mesleki Sorumluluk Kurulunun kimin cezalandırılacağını seçmek ve mevcut davaları ötelemek dışında anlamlı bir çözüm üretmeyeceğini de buradan belirtmek isteriz.

Bakın, teklifte yer alan Mesleki Sorumluluk Kurulu ise tamamen iktidarın ve siyasi otoritenin seçtiği üyelerden oluşacaktır. Oysa sağlık meslek örgütleri, uzmanlık dernekleri, sendika temsilcileri ile hasta hakları dernekleri o kurullarda olmadığında bağımsız ve nesnel

değerlendirmede sorun olacak ve bu da ayrı bir sorunu meydana getirecektir. Nasıl ki Adli Tıp Kurumunun Adalet Bakanlığına bağlı olduğu için verdiği her karar sorunluysa, nasıl ki YÖK, RTÜK gibi kurullar kurumlar üzerinde antidemokratik birer kurul hâline getirilmişse Mesleki Sorumluluk Kurulu da aynı şekilde yepyeni sorunlar meydana getirecektir. Bu nedenle, bu yasayla getirilen bu sistem tamamen sakattır ve vazgeçilmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) - Sayın Başkan, bunun adı, aynı zamanda, bürokratik şiddettir ve kurul devlettir. Bu şekilde getirilen bir kurulla mevcut olan meslek kuruluşları üzerinde çok ciddi bir şekilde antidemokratik bir uygulamayı beraberinde getirecektir. Bu nedenle, teklif sağlıkta şiddete bütünlüklü bir bakış açısından yoksundur. Sağlık sistemindeki tıkanma ve derinleşen ekonomik buhranla birlikte belirgin bir artış gösteren sağlıkta şiddetin ortaya çıkış nedenlerini her yönüyle analiz etmeden yapılan göstermelik düzenlemeler herhangi bir çözüm sunmayacaktır, palyatif bir düzenleme olarak eksik kalacaktır. Bu nedenle, biz bu eksiklerle beraber, mevcut olan düzenlemeye yenilik getirip aynı zamanda sağlık çalışanlarına ve kadına ilişkin olan şiddeti önleyecekse buna destek vereceğimizi belirtir, hepinizi saygıyla selamlarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Süleyman Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, otuz yıllık bir hukukçu olarak söylemek istiyorum. Türkiye'de hukuk devletinin olmadığı, Türkiye'de demokrasi ve özgürlüklerin olmadığı, anayasal hak ve özgürlüklerin kullanılmadığı ve siyasal özgürlüklerin gasbedildiği açıkça bugün belli olmuştur. Bu nedir? İstanbul İl Başkanımız Canan Kaftancıoğlu hakkında süreçte yargının siyasallaşmasının açıkça kanıtı ortaya konulmuştur. Türkiye'de yargı bağımsız değildir, Türkiye'de yargı tarafsız değildir, Türkiye'de yargı açıkça siyasallaşmıştır ama umudumuzu hiçbir zaman yitirmeyelim. Türkiye'de önümüzdeki günlerde yargının tarafsız olacağı, bağımsız yargının oluşacağı, kuvvetler ayrılığının var olacağı demokratik hukuk devleti mutlaka gelecektir ve hep birlikte getireceğiz, Millet İttifakı'yla birlikte getireceğiz arkadaşlar. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, önümüzde duran kanun teklifinde pek çok olumsuz taraf, Anayasa'ya aykırılık, hukuk normlarını alaşağı eden maddeler mevcuttur ama 17 maddelik kanun teklifinin sorunlarından önce bence ortaya konulması gereken zihniyet sorundur yani asıl

olan bataklığı kurutmaktır. Daha önce Bursa Milletvekilimiz Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun dediği gibi zihniyeti değiştirmek lazım, daha önce burada konuşan İzmir Milletvekilimiz Murat Bakan'ın dediği gibi iktidarı değiştirmek lazım ve değiştireceğiz; az kaldı, geliyor gelmekte olan arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Kadına yönelik ayrımcı politikaların değiştirilmesi, şiddetin önüne geçilmesi için Anayasa başta olmak üzere pek çok kanunda, onlarca maddede düzenlemeler yapıldı arkadaşlar. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi için İstanbul Sözleşmesi'nin ilk imzacısı, ev sahibi, öncüsü olduk. Peki, geldiğimiz yer neresi? İstanbul Sözleşmesi'nden bir gecede çıkıldı. Bu adım, kadınların mücadelesi ve 6284 sayılı Kanun'un uygulanması bakımından en önemli tehditlerden biri hâline geldi. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi için tarafı olunan Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi yani CEDAW tozlu raflara kaldırıldı. CEDAW Komitesinin hiçbir tavsiyesine uyulmadı, hâlâ uyulmamaktadır. Örneğin, 2014 sonrasında Türkiye'de kadın cinayetlerine ilişkin herhangi bir resmî veri hâlâ yoktur. 2008 ve 2014 yıllarında yapılan ve her beş yılda bir yapılması planlanan Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi şiddet Araştırması 2014 yılından beri yapılmamaktadır. Kadına yönelik yapılan yasal düzenlemelerin hemen hepsi anayasal ilkeler ve uluslararası standartlara aykırı olarak yapıldı. Tüm yasal düzenleme ve değişikliklerle hem kurumlar işlevsiz hâle getirildi hem de kadın örgütleri başta olmak üzere bağımsız, tarafsız sivil toplum kuruluşları İçişleri Bakanlığının talimatıyla kapatılma ya da kayyum atanması riskiyle karşı karşıya bırakıldı.

Kadına yönelik her türlü şiddet ve cinayet davalarında iyi hâl ve haksız tahrik indirimi artık hâkimlerin diline pelesenk oldu. Haksız tahrik indirimi hâkimlerin takdir yetkisi değil, zihniyetlerinin bir ürünü olarak tutanaklara geçti çünkü artık hukukçular o kürsülerde oturmuyor. Bu kürsülerde kimler var biliyor musunuz? Nişanlısı telefonunu açmayınca polislerle yurdu basan savcılar var arkadaşlar o kürsülerde. "Erkeğin İtibarsızlaştırılması&Feminist Düzen" adlı kitabında kadınların yasalarla korunduğunu, erkeklerin itibarsızlaştırıldığını ve şiddet uygulayan erkeğin kusurlu bulunduğunu yazan hâkimler var arkadaşlar o kürsülerde. Adli tıptan cinsel suçlarla ilgili daha hızlı rapor alabilmek için beden ve ruh sağlığının bozulup bozulmadığını araştırması yerine "Sadece beden sağlığının bozulup bozulmadığı araştırılmalı, 15 yaşından küçüklere karşı rizaen cinsel ilişki suçlarının ceza miktarları düşürülmeli." diyen hâkim ve savcılar var o kürsülerde. Bu zihniyetin olduğu bir hukuk düzeninde, partili avukatların hâkim, savcı yapıldığı bu düzende, Genel Başkanın konuşmasına tedbir verecek kadar hukuku katleden hâkimlerin olduğu bu düzende bu göz boyama tekliflerle, kanun teklifleriyle bir adım öteye gidilemeyeceği açıktır.

Değerli arkadaşlar, "Kadına yönelik şiddetle mücadele ettik." diye övünen AKP iktidarında, iktidara geldiği 2002'den Mayıs 2022'ye kadar, bugüne kadar en az 6.441 kadın ne yazık ki öldürüldü. Bu cinayetlerin büyük kısmı ne davaya döndü ne de sanıklar gerekli cezayı aldı.

Şiddet failleri haksız tahrik ve iyi hâlden ceza indirimi alırken erkek şiddetine karşı hayatta kalabilmek için meşru müdafaa hakkını kullanan kadınlar ise cezalandırıldı. "Hayatta kalmak için kendini koruyan kadınlara verilen cezalar hangi hukuk normuna, hangi vicdana sığar?" açıklaması yapılmadı; Çilem Doğan davası buna en açık bir şekilde örnekti.

AKP tarafından Genel Kurula sunulan son kanun tekliflerinin büyük kısmında halka müjde olarak lanse edilen ancak uygulamada bir yaraya merhem olması mümkün olmayan birçok değişiklik önümüze getirildi. Biliyorsunuz, çocuk teslimiyle ilgili geçen ay gelen yasa teklifinde "Çocuk teslimiyle ilgili sorunları sona erdiren bir kanun teklifi getirdik." diye söylendi; bir bakıyoruz, çocuğu nesne olarak kurgulamış zihniyetlerin bir ürünü, değişikliği olarak önümüze geldi. "Kadına yönelik şiddetle mücadele edeceğiz." diyorsunuz; bir bakıyoruz, önümüzdeki kanun teklifi aslında İstanbul Sözleşmesi'nde tanımlanmış ve iç hukuk kuralı hâline gelmiş ısrarlı takip suçunu, İstanbul Sözleşmesi'ni hatırlatmadan, sessiz sinema oynar gibi tariflerle ifade etmeye çalışıyorsunuz. İstanbul Sözleşmesi'ne bağlı olarak çıkarılan 6284 sayılı Yasayı ise dolanıyor. Kadına şiddetle ilgili bir tanım dahi yok yasada. Bunu ısrarla istedik, ısrarla söylenmesini istedik, yazılmasını istedik onu bile kale almadınız. Arkadaşlar, bu kadar ısrarlı takip konusunda kararlıysanız, duyarlıysanız bu tekliften aylar önce Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konuda düzenleme yapalım dedüğümüzde neden ret oyunu verdiniz? Böyle nitelikli yasama mümkün değil arkadaşlar. Komisyonlarda en küçük değişiklik tekliflerimizi dahi yazmıyorsunuz. "Tamam" diyorsunuz, Genel Kurulda düzeltelim diyorsunuz ama hiçbir değişiklik Genel Kurulda da düzenlenmiyor ve yazılmıyor arkadaşlar.

Arkadaşlar, inanın ki bu değişikliklerle kadınların hiçbirinin gözünü boyayamıyorsunuz. Çünkü siz "Müjde" diyorsunuz ancak kadın şikâyetçi olarak karakola gittiğinde -zihniyet olarak- kolluk personeli onu 6284 sayılı Kanun'a aykırı olarak "Olur böyle şeyler aile içinde." diyor ve gönderiyor. Sığınma evleri ve 183 numaralı hattı kadınlara bahşetmenin şerefini yaşadığınızı söylüyorsunuz ancak kime ne bahşediyorsunuz? Kadınların hak kazanımlarıyla sizin vermediğiniz, onların aldığı bir dolu Anayasal güvencenin havasını atmak size kalmamalı.

Değerli milletvekilleri, bizim dönemimizde kadınlar neden istihdamdan çekildi? Neden gece sokakta kadınlar için yürümek zorlaştı? Neden aile içi şiddet bu kadar arttı? Biz nasıl tüm faillere bir kalkan olduk diye birde kendinize sorarsanız; cevabı alabilecek misiniz?

Değerli vekiller, teklifin ikinci kısmındaki 10'uncu ve 11'inci maddeleriyle yapılmak istenen düzenleme açıkça eksiktir. Burada, avukatı bulunmaması hâlinde mağdura avukat istediği takdirde avukat tayin etmek doğru değildir. Burada yapılması gereken, kadına ve çocuğa yönelik şiddet davalarında baro tarafından ücretsiz avukat tayininin süre sınırı olmaksızın zorunlu hâle getirilmesidir. Bunu da Komisyonunda söyledik, yine "Haklısınız." dediniz, gene getirmiyorsunuz.

Bir başka nokta daha, biz "nitelikli yasama" dedikçe siz elmayla armudu bir kefeye koyuyorsunuz; bir tarafta kadına yönelik şiddet, bir tarafta sağlıkçıların sorunları ve onlara uygulanan şiddet, yine torba yasa. Sağlıkçıların sorunu, bir kanun teklifine 3 madde konulabilecek kadar çözüme ulaşılabilecek bir nokta değil. Sağlıkta şiddet, sadece hastanın ya da hasta yakınının uyguladığı şiddetle sınırlı değil arkadaşlar; çalışma ortamları, mobbingler, ilaçsızlık, malzemesizlik, uzun süreli nöbetler, bunların hepsi sağlıkta şiddetin bir başka boyutu. Hazırladığınız teklifte, sağlık çalışanlarıyla ilgili kısımda büyük eksikler bulunmakta. Bu konuda da tekliflerde bulunduk, yine reddettiniz.

14'üncü maddeyle bir Mesleki Sorumluluk Kurulu oluşturulmak istenmiş. "Bu kurulun üyeleri bakımından sıkıntı var. Burada, kurulun oluşumunda ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek teşekküllerimiz var, bu kurulun işleyişi ve alacağı kararların niteliği açısından önemli olacaktır." dedik. Bu düşünceyle Türk Tabipleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türk Dişhekimleri Birliği, Türkiye Barolar Birliği tarafından seçilen birer üyenin kurul yapısına dâhil edilmesi gerektiğinin ikazını yaptık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - İnşallah bu düzenlemeyi yaparsınız diye düşünüyoruz ama yaparsanız dahi sonuç alınacağını zannetmiyorum.

Ayrıca, 15'inci maddeyle kanuna aykırı bir düzenleme mevcut; "Süresi geçtikten sonra Mesleki Sorumluluk Kuruluna başvurmayan davacı -yani davacı, yani idare, yani Sağlık Bakanlığı- aleyhine avukatlık vekâlet ücretine hükmedilmez" ifadesi. Ya, arkadaşlar, Komisyonda söyledik, avukatlık ücretine yani avukatın emeğine neden saygısızlık ediyorsunuz? Adalet Komisyonu üyelerinin hepsi avukat arkadaşlar; emeğe saygı duyulması lazım. O zaman Komisyon üyesi arkadaşlardan AKP'li arkadaşlar "Bu konu düzenlenmeli." dedi, Abdullah Bey de vardı ama ne oldu? Yine bir düzenleme yok. Tek kelimeyle, avukatlık ücretinden kaçan idare var, avukatların emeğini bir kenara iten idare var; pes doğrusu.

Sonuç olarak arkadaşlar, böyle tekliflerle kadın şiddeti de sağlıkta şiddet de önlenemez, inşallah Millet İttifakı'nın iktidarında hukuk devletinin getirdiği bütün yasal düzenlemeleri yapacağız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi şahıslar adına ilk söz Sayın Ahmet Şık'ın.

Buyurun. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

AHMET ŞIK (İstanbul) - Herkese merhaba.

Size yenilgiyi tattıran herkesten olduğu gibi Canan Kaftancıoğlu'ndan da intikam almaya çalışıyorsunuz ama Canan sizden korkmaz, bilginiz olsun.

Gündemimiz kadına yönelik Şiddet alanında yapmaya çalıştığınız makyaj. Daha önce söz alan kadın arkadaşlarımız bu çabanın üzerindeki boyayı yeterince söktü.

Şimdi başka bir sahteciliğinizden, saray rejiminin yargısıyla tutsak ettiğiniz insanlardan bahsedeceğim. Fethullahçı çetenin başlattığı, sizin de yürüttüğünüz Gezi kumpası dosyasıyla tutsak alınanlar arasına her türlü suçlarınızın karşısında duran arkadaşlarımızı kattınız. Beş yıldır hukuksuzca hapiste tuttuğunuz Osman Kavala'nın yanı sıra, Can Atalay, Mücella Yapıcı, Tayfun Kahraman, Hakan Altınay, Çığdem Mater ve Mine Özerden'i menfaatlerine ya da korkularına esir olanların aksine, suçun saltanatına itiraz ettikleri için tutsak ettiniz. Bugün Türkiye yargısı siz hukuktan adalet, vicdan ve liyakati söküp attıktan sonra elimizde kalan şeyin adıdır. Hukuksuzluk üzerine kurulu bir düzenin suç ortağına dönüşenler, yaratılan hukuksuzluğun ne anlama geldiğini en iyi kendileri bilir ve bu yüzden, makam mevkilerini kaybetmemek için suç işlemeye devam eder. Emir kulu hâline dönüşmüş o yargı mensupları, Şunu da bilsinler ki: Bir hiyerarşinin kanatları altında verilen talimatların uygulayıcısı olmak, kendilerini asla sorumluluktan kurtaramayacak. İktidarınız maharet ya da zekâ gerektirmeyen, gücü elinde tutmanın kibri ve pervasızlığıyla tüm zorbalıklarınızı hayata geçiren bir organize kötülük örgütü. Hâliyle, karanlık yargı düzeniyle suçlarınızı örtbas ederek devleti yağmalamaya, memlekete talan etmeye devam etmek niyetindesiniz. Kendinizle ve kötülüklerinizle yüzleşmenin ağır sonuçlarını geciktirmek için de çetenizden olmayanları, sizin gibi olmayanları, suçlarınızı ifşa edenleri suçluyor, hakikati dile getirenleri rehin alıyorsunuz. Her türlü hukuksuzluğu yaptıracağınız makam ve mevkilere, pis işlerinizi gördüreceğiniz, sizin gibi suça bulaşmışları, eski ortağınız Gülen cemaatiyle iş tutanları yerleştirdiğiniz için de zorlanmıyorsunuz. Ailesi FETÖ bağlantılı, kendisi de AKP'den milletvekili adayı bir hâkimin, Gezi davasındaki hukuksuzluklara imza atanlar arasında olması bu yüzden tesadüf değil.

Bekir Bozdağ, daha önceki Bakanlık dönemlerinde atamasını yaptığı 3.614 hâkim-savcının yüzde 34'ü FETÖ'cülük suçlamalarından ihraç edilmiş bir Adalet Bakanıydı. Arşiv kaydı, birçoğunuz gibi, hoca efendinize övgülerle dolu olan bir Adalet Bakanıydı. Bekir Bozdağ'ın bu kararın alınmasından önce yeniden Adalet Bakanı yapılmasının kerameti de budur ama suçluları ödüllendirmek ve görevlendirmek sizin için normal. Mafyanın suçlarını ifşa ettiği Süleyman Soylu, hâlâ İçişleri Bakanı koltuğunda. Hâliyle Fethullahçı çete üyeliğinden hapiste olması gerekirken, geçmişiyile rehin alınan Bekir Bozdağ'ın bugün Adalet Bakanı olması da tesadüf değil. 15 Temmuzda, darbe kalkışmasından sonra hazırlanan iddianamelerde Gülen cemaatinin amacı şöyle anlatılıyor: "Devletin tüm anayasal kurumları olan yasama, yürütme

ve yargı erklerini ele geçirmek ve bu süreç tamamlandıktan sonra devleti, toplumu ve fertleri FETÖ'nün ideolojisi doğrultusunda yeniden dizayn ederek oligarşik özellikler taşıyan bir zümre eliyle ekonomik, toplumsal ve siyasi gücü yönetmek." Allah'ın lütfu olarak gördüğünüz kanlı bir kalkışmadan bugüne uzanan süreçte memleketin içine düştüğü hâle baktığımızda bu amacın gerçekleşmediğini söyleyebilir misiniz? Devletin bütün Anayasal kurumları yasama, yürütme ve yargı erki ele geçirildi. OHAL ve KHK'ler aracılığıyla başlatıp kanun değişiklikleriyle devam ederek toplumu ve fertleri ideolojiniz ve menfaatleriniz doğrultusunda dizayn etmeye çalışıyorsunuz. Kendi mafya rejiminizi kurdunuz, ekonomik, toplumsal ve tüm siyasi gücü kendinizde toplamaya çalıştınız. Ülkenin tüm kaynaklarının üstüne çöküp ailenize, yandaşlarınıza, müteahhitlerinize peşkeş çektiniz. Devleti ve ülkenin kaynaklarını yağma ve talan etmenin peşinde oligarşik özellikler taşıyan bir zümre eliyle ekonomik, toplumsal ve siyasi gücü yönetmeye çalışıyorsunuz. İşte bu nedenlerle Gülen cemaatinin en büyük yenilgisi olan 15 Temmuz kalkışması aynı zamanda en büyük zaferidir. Yani iddiamelerde bir çeteyi tarif edip amacını anlatan o metindeki "FETÖ" ibaresi yerine "AKP" yada "saray rejimi" denildiğinde siyasi döneminiz, iktidarınız eksiksiz anlatılıyor. Yani peşine düştüğünüz örgüt siyasi parti kılığında ülkeyi yönetiyor. Memlekette anayasal düzeni alaşağı eden, din şarlatanlığıyla kendini gizleyen sizden ala bir çete mi var? Bu yüzden de her suçlu gibi korkuyorsunuz. Sizler ceberut, suça, ranta batmış, ideolojisini betonlaştırma ve yolsuzluk üzerine kurmuş bir iktidarsınız. Ayaklarınızın üzerinde ancak zorbalıkla durabiliyorsunuz ve bu suçun iktidarına karşı Türkiye tarihinin en onurlu hak talebi olan Gezi Parkı protestolarının ortaya koyduğu barış içinde bir arada yaşama iradesinden korkuyorsunuz. Korkun! Alaturka führerliğinize karşı Türkiye'nin geleceğinin Gezi'de ortaya çıkan anlayış olduğunu bildiğiniz için korkuyorsunuz; korkun!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

AHMET ŞİK (Devamla) - Gezi, saray üzerinden inşa ettiğiniz suç, soygun, yağma ve talan düzeninizi sona erdirecek anlayıştır; bundan da korkun! Korktuğunuz için bu kadar saldırgan, zalim ve zorbasınız. En iyi siz biliyorsunuz; hiçbir korkuya benzemez halkını ve vatanını satanın korkusu. Sizler gibi sahte değil, bu ülkenin gerçek yurtseverleri olan arkadaşlarımızı, bizleri tutsak ederek korkutabileceğinizi mi sanıyorsunuz, geri adım atacağımızı mı düşünüyorsunuz? Çetenizin militanı hâkim, savcılarının olduğu mahkemelerinizden, uydurma delillerinizden, adaleti ortadan kaldırmanızdan, her türlü zorbalığınızdan, faşizme rahmet okutan rejiminizden korkmuyoruz! Her kim olursanız olun, hiçbirinizden korkmuyoruz çünkü zorbaları en çok korkutanın cesaret olduğunu biliyoruz. Sermayeniz, bürokratlarınız, tetikçileriniz, bütün suç ortaklarınızla birlikte sizi tarihin tozlu sayfalarına gömeceğiz, hepinizle hesaplaşacağız.

Kahrolsun istibdat, yaşasın hürriyet! (HDP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Hadi oradan be!

AHMET ŞIK (İstanbul) - Sen bir terbiyeni takın, konuşma oradan!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, asılsız, temelsiz ve mesnetsiz tüm iddiaları reddettiğimizi belirtiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Kayıtlara geçmiştir.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Kahrolsun zirva!

AHMET ŞIK (İstanbul) - Sen bir haddini bil! Konuşma! Konuşma!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Zirvalama! Zirva!

AHMET ŞIK (İstanbul) - Konuşma! Bir aynaya bak, çapsız!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Hadi!

AHMET ŞIK (İstanbul) - Beynin yok ki tartışmıyoruz, beynin yok.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Hadi lan! Tipine bak!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Zirva tevil götürmez.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Haddine bak, bir de tipine bak!

AHMET ŞIK (Devamla) - Bak, benim silahım beynim. Sen silahsızsın, ben seninle tartışmam.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Tipine bak, tipine! Aynaya geç, tipine bak! Tip!

1. - Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323)(Devam)

BAŞKAN - Şahıslar adına ikinci söz Sayın Sefer Aycan'ın.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin ikinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

İki konu üzerine duracağım: Birincisi, sağlık personeline şiddet konusudur. Tabii, defalarca gündeme geldi, çok önemli bir konu. Milliyetçi Hareket Partisi olarak her türlü şiddeti kınıyoruz, sağlık personeline yönelik şiddeti ayrıca daha fazla kınıyoruz. Çünkü sağlık

personeline yapılan şiddet herhangi bir kişiye yapılan şiddet değildir, kamu hizmeti vermekte olan bir kişiye yapılmış olduğu için ve bu şiddet sonrası da kamu hizmeti etkilendiği için, kamu hizmetinin sunumu etkilendiği için ayrı bir öneme sahiptir. Bu kanun teklifiyle sağlık personeline yapılan şiddet, kasten yaralamalar katalog suç kapsamına alınmıştır ve cezalar artırılabilir kadar artırılmıştır. Bu gelişmeyi çok önemli buluyoruz.

Artık en yüksek düzeyde yargılanması söz konusu olacaktır fakat bunun yeteri kadar caydırıcı olmadığını da görüyoruz. Defalarca Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu konu ele alındı. Türkiye Büyük Millet Meclisi bana göre gereğini yapmıştır ve cezaları en fazla oranda artırmıştır. Bundan sonraki beklentimiz, özellikle savcılarımızdan ve hâkimlerimizden, bu konunun kamu davası hâline getirilmesi ve sağlık personeline şiddet uygulayan kişilerin mutlaka tutuklu yargılanmasını bekliyoruz.

Diğer bir konu da sadece hukuk anlamında değil, idari anlamda da düzenlemeler yapmak gerekir. Sağlık personeline şiddetin en fazla olduğu yerler acillerdir. Acillerle ilgili idari düzenleme yapılabilir. Acillerdeki yoğunluk azaltılabilir, sağlık personelinin yükü azaltılabilir, örneğin sağlık personeli sayısı artırılabilir veya sağlık personelinin nöbet süreleri kısaltılabilir. Güvenlik önlemleri artırılabilir. Acil girişlerindeki güvenlik personeli sayısını artırarak bu konuda olumlu beklentiler içerisinde de girmek istiyoruz. İnşallah, bunun sonrasında sağlık personeline yönelik şiddet azalır.

İkinci konu, sağlık personelinin verdiği hizmetlerden dolayı soruşturma açılmasıdır. Bu hakikaten çok önemli bir konudur, başlı başına ayrı bir konudur, çok taraflı bir konudur ve mutlaka bununla ilgili düzenleme yapmak gerekiyor. Çünkü bu, sağlık hizmetlerinin uygulanmasını ciddi bir şekilde etkilemektedir.

Bugün, yeni mezun tıp fakültesi öğrencisi, ihtisas sınavına girdiği zaman cerrahi branşları seçmemektedir. Genel cerrahiye, kadın doğumu, beyin cerrahisini, göğüs cerrahisini seçmemekte ve bu da çok ciddi bir şekilde cerrahi uzman yetişmesinde sıkıntı oluşturmaktadır. Hatta, bugün, ihtisasa başlayan gençlerimiz ihtisası bırakmaktadır. Tercihler değişmiştir, daha kolay, nöbetsiz, risksiz klinikler seçilmektedir. Hatta, riskli vakaların ameliyat olmasından, operasyonundan bütün cerrahlar kaçınmaktadır. Bu da, korkumuz şudur ki, sağlık hizmetleri verilmesini etkileyecektir; vatandaşın sağlık hizmeti almasını etkileyecek bir durumdur.

Dünyada da bu konu tartışılmaktadır. Malpraktis olarak değerlendiriliyor bu konular yani tıpta yanlış uygulamalar olarak ifade ediliyor. Bu, tüm dünyada tartışılan bir konudur ve bu, ayrı bir uzmanlık alanı hâline de dönüşmüştür; sağlık hukuku diye bir alan doğmuştur. Şimdi, bizim, özellikle bu Ceza Kanunu'nda hekimlerle ilgili çok ağır cezalar öngörülmektedir. Bu cezaların da güncellenmesi ve ele alınması gerekiyor. Taksirle ölüme sebebiyet veya taksirle

yaralamaya sebebiyetten yargılanıyor ya da bilinçli taksirden yargılanıyor ve bu da ciddi bir şekilde hekimleri mesleği yapmasından alıkoyan bir durum hâline gelmiştir, çok tehlikelidir; sadece bugünü değil, Türkiye'de sağlık hizmetlerinin geleceğini tehdit eden bir durumdur. Bu konuda çok ciddi bir düzenleme yapılması gerekiyor. Önce tıpta yanlış uygulamanın ne olduğunun tanımlanması gerekir. Önce normal tanımlamamız sonra yanlışları tanımlamamız lazım ama bu yasanın çok etraflı bir şekilde, sadece hekimlerin sorumluluklarını değil, sağlık kuruluşlarının sorumluluklarını, hastanın sorumluluğunu, yanındaki refakatçinin sorumluluklarını da ele alması gerekiyor. Özel sektör için ayrı bir düzenleme yapmak lazım çünkü özel sektör hastanelerinin işletme vasfı vardır; işletmecinin de sorumluluğu vardır, idarenin de sorumluluğu vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

SEFER AYCAN (Devamla) - Bunların tümüyle düzenlenmesi ve çok kapsamlı bir şekilde bir yasa hâline getirilmesi lazım ama tek başına, mesleki sorumluluk kurulunun kurulmasını da doğru buluyoruz, yerinde buluyoruz çünkü tıpta "komplikasyon" diye bir konu vardır, hukukçular bunu anlamıyorlar ama klasik kitaplarda bile komplikasyon vardır. Yani her türlü tedbiri alırsınız, yine de uğraştığınız kişi insandır, madde değildir ve öngörmediğiniz şeyler ortaya çıkabilir. Bunun değerlendirmesini de mutlaka hekimler yapmalıdır. Hatta hekimlerin her biri bile bu konuda yeterli olmaz çünkü bugün tıpta 90 tane bilim dalı vardır. Bu kadar geniş bir alanda çok daha geniş hekimlerden oluşan bir kurul tarafından değerlendirilmesi gerektiğini görüyoruz ama bu hâliyle de olumlu buluyoruz, destekliyoruz. Umarım, Türk tıbbına ve sağlık hizmetlerine katkılar getirir diyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.41

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.58

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 90'ıncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

İkinci bölüm üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru-cevap işlemi yok.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

9'uncu madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 9- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinin (4) numaralı alt bendinde yer alan "Silahla işlenmiş kasten yaralama (madde 86, fıkra 3, bent e)" ibaresi "Kasten yaralama (madde 86, fıkra 3, bent b, e ve f)" şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"i) Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı olarak kadına karşı işlenen suçlar ve çocuğa karşı işlenen suçlar

j) Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevler sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu."

k) Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle işlenen suçlar"

Ömer Faruk Gergerlioğlu Kemal Peköz Ali Kenanoğlu Kocaeli Adana İstanbul Murat Çepni Habip Eksik Meral Danış Beştaş İzmir Iğdır Siirt

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Meral Danış Beştaş'ın.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve tabii ki ekranları başında bizleri izleyen milyonlarca sevgili kadın arkadaşlarım; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Kadına yönelik şiddeti önleme, sağlıkta şiddeti önleme adı altında bir yasa teklifiyle karşı karşıyayız. En sonda söyleyeceğimi başta söyleyeyim; evet, yasama organı bir yapboz tahtasına dönüştü, artık makyaj yapılıyor ve bu makyajla aslında hakikatler gizlenmeye çalışılıyor.

Neymiş? Bu kadına yönelik şiddet fiillerinde cezalar artırılıyormuş, ısrarlı takip suçu getiriliyormuş, işte "miş" "miş" diyeyim -öyle diyeyim- ama temelinde ne var? Biz hem Komisyonunda hem burada "Bu şiddetin sebebini yazalım." dedik. Sebep ya! Bir kadın niye şiddete uğrar? Bir kadın niye katledilir? Tabii ki toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden dolayı ve erkeğin erkek egemen sistemden aldığı güçle, eril bir yaklaşımla bu şiddet devam ediyor. Bu, sadece Türkiye'de değil, dünyanın her yerinde başa bela olan bir erkek egemenliği meselesi.

Şimdi, burada, bu teklifte ne deniyor? Asıl fail gizleniyor, erkek gizleniyor -âdeta yokmuş gibi- eşitlik ilkesi tamamen yok sayılıyor ve erkeğin cinsiyeti, bakış açısıyla işlediği suçlar meselesi kanundan çıkmıyor. Bir kadın, kadını öldürürse, şiddet uygularsa yine aynı cezayı alacak; ya, böyle saçmalık olur mu? Burada esas cinsiyetçi bakış açısıyla işlenen fiillerdir. TCK'nin sistematiğini baştan sona bozuyor, kadın katillerine otomatik indirim getiriyor. Katillere yeni bir yol göstermişler, "'Pişmanım.' deyin, size indirim yapılacak." diyorlar. Hakikaten 2014'ten bu yana -bir iki rakam da vereyim- kadına karşı aile içi şiddetle ilgili resmî veri yok, gizleniyor. Kadın kurumları kapatılıyor, kadın kurumlarına kayyum atanıyor. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'na dava açılıyor. Kadın hakları savunucuları hapse atılıyor, şiddet görüyor, işkence görüyor. Kadın etkinliklerine müdahale ediliyor. Daha dün akşam erkek siyasetçiler kadınları giyimlerinden dolayı hedef gösteriyor. Yok neymiş? "'Mış' gibi yapalım." "Cezaları artırıyoruz." İşte, ne güzel mesele. Tabii, burada arka planı biliyoruz; İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmelerine dair var olan tepkiyi görünmez kılmak istiyorlar, bütün mesele bu.

Şimdi, nedir? 11 Mayıs 2011'de kabul edildi İstanbul Sözleşmesi -bu arada 11'inci yıl dönümü, 11'inci yıl dönümünü de kutluyorum- ve Kadın mücadelesinin en büyük eserlerinin başında gelir. Altın desem olmaz, elmas desem olmaz yani dünyanın her yerinde geçerli, kadını koruyan, bütün kurumları düşünen bir sözleşme. Açıkçası burada ne diyor sözleşmenin temeli? İstanbul Sözleşmesi'ni bir cümleyle söylemek gerekirse uluslararası hukukta şiddetin, kadın-erkek eşitsizliğinin ve kadınlara karşı yapılan ayrımcılık sonucu olduğunu söyleyen ilk ve yegâne sözleşmedir. Evet, ayrımcılık. Ama bu kanunda var mı? Hayır, yok, her şey kapatılıyor. Şimdi, onay yasası hâlâ yürürlükte, bizce sözleşme de yürürlükte, bu görüşümüzü de bu arada söyleyeyim. Ya, burada iktidar grubu tek parti döneminden bir yasa getirmiş, ona

dayanarak diyor ki: "Efendim, Cumhurbaşkanı çıkabilir." Yok, çıkamaz, çıkamaz. Burada İstanbul Sözleşmesi'nin hedefi, kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırmak iken bu kanun teklifinin amacı milyonlarca kadının aklıyla alay etmektir, aldatma çabasıdır. Tabii ki biz buna kanmıyoruz, kesinlikle hiç kimseyi aklımızla alay ettirmeyeceğiz. Bunu da buradan ifade edeyim.

Şimdi, açıkçası, eşitlik olmadan şiddetin çözülemeyeceğini, şiddet meselesinin çözülemeyeceğini biliyoruz. Niye diyoruz, "Yasalara dokunmayın, uygulayın." Siz bunu değiştireceksiniz, kim uygulayacak? Maalesef sizin emir ve talimatlarınızla çalışan yargı uygulayacak. Siz, zihniyet ve bu uygulama dururken cezayı artırmışsınız; zaten verecek, erteleyecek yani ne sonucu var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Yani asıl şiddet aslında, mesela Aysel Tuğluk'un cezaevinde tutulması, yüzlerce kadın siyasetçinin cezaevinde tutulması, bunu da söyleyeyim. Asıl mesele, eşitsizliği kabul edip buna çözüm bulmaktır. Kadınlar olarak biz yaşamak istiyoruz, göstermelik düzenlemeler istemiyoruz, kesinlikle bunu kabul etmiyoruz ve bu teklifinizi samimi bulmadığımızı, kadın cinayetlerini ve şiddeti önlemeye elverişli bir madde içermediğini de ifşa ediyoruz. Bu nedenle bu makyajlı, göstermelik düzenlemeleri kabul etmiyoruz, etmeyeceğiz çünkü İstanbul Sözleşmesi hâlâ yürürlükte ve biz onu yaşatmaya devam edeceğiz. Kadınlar olarak her gün bir kadının katledildiği bir iklimde bu düzenlemeyi korkunç bir hakaret olarak gördüğümüzü de ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Teşekkür ederim, sağ olun.

Şimdi, son olarak şunu söyleyeyim: "Sözleşmeden imza çektik." dediler. "Kadına yönelik şiddetle mücadele edin." yerine kadına yönelik şiddet her gün söylemleriyle meşrulaştıran bir akıl kadına yönelik şiddetle mücadele edemez. Cezalandırma, önleme ve destek politikalarıyla, etkin soruşturma ve kovuşturmalarda ancak mümkün olabilir.

Bir de tabii ki şu var: Yani bu yasa teklifi hazırlanırken hiç kimseye sorulmadı, bunu da söyleyeyim. Ama bu yasa teklifini kabul etmemek, sadece Halkların Demokratik Partisinin kararı değil; Türkiye'de kadın hakları alanında mücadele eden, emek veren, bedel ödeyen bütün kadın kurumlarının ortak kararıdır.

Biz buradan Halkların Demokratik Partisi adına bütün kadın yoldaşlarımıza, bu alanda mücadele edenlere de sevgilerimizi gönderiyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 9 - 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına, (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"i) Kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına, kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenen kasten yaralama suçu."

"j) Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu."

"k) Görevleri nedeni ile yüksek mahkemeler, adli ve idari mahkemeler üye ve hâkimleri ile Cumhuriyet savcısı ve avukatlara karşı işlenen kasten yaralama suçu."

Alpay Antmen Hüseyin Yıldız Süleyman Bülbül

Mersin Aydın Aydın

Rafet Zeybek Ali Şeker Zeynel Emre

Antalya İstanbul İstanbul

Fikret Şahin

Balıkesir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Fikret Şahin'in.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, İstanbul İl Başkanımız Sayın Canan Kaftancıoğlu hakkında verilmiş olan kararın tıpkı Gezi davasında olduğu gibi haksız, hukuksuz ve vicdana aykırı olduğunu belirterek kınadığımı burada ifade etmek istiyorum.

Tabii, konumuz, sağlıkta şiddet. Sormak istiyorum: Sağlıkta şiddet ne zaman gündemimize geldi? Bu sorunun cevabı gayet basit: AKP iktidarıyla birlikte sağlıkta şiddeti yoğun şekilde konuşur hâle geldik. Bundan önce de var mıydı? Evet, vardı ama münferitti. AKP iktidarının izlemiş olduğu yanlış sağlık politikaları nedeniyle sağlıkta şiddet AKP'yle birlikte artık sistematik hâle gelmiştir. İki tane temel sebebi var sağlıkta şiddetin: Biri, AKP'nin izlediği yanlış sağlık politikaları, diğeri de yine AKP'li yetkililerin yanlış söylemleridir. Sağlıkta şiddeti konuşuyor olmamız dahi sağlık sisteminin yanlışlığını gösteren bir olgudur, bu kanun teklifi sağlık sisteminin yanlış gittiğinin de bir ispatıdır. Eğer doğru bir sağlık sistemine sahip olmuş olsaydık sağlıkta şiddet olmaz ve bu kanun tekliflerine de ihtiyaç bulunmazdı. AKP'nin izlediği Sağlıkta Dönüşüm Programı zamanla sağlıkta dövüşüm hâline gelmiş ve şu anda da sağlıkta çöküşe doğru hızla ilerlemektedir. Bu yanlış politikalara bir de yanlış söylemler ilave olduğu zaman sağlıkta şiddet kaçınılmaz hâle karşımızda durmaktadır.

Birkaç örnek vermek istiyorum: Dönemin Sağlık Bakanı -şu anda Sağlık Komisyonu Başkanı- Sayın Recep Akdağ, Türk Tabipleri Birliğinin 21 Haziran 2003 tarihinde gerçekleştirilen büyük kongresinde şöyle diyor: "Hekimler hastanın ceplerinden ellerini çeksinler artık." yine, dönemin Başbakanı Erdoğan "Doktor efendi dönemi bitti." diyor ve yakın tarihte yine Sayın AKP Genel Başkanı "Varsın, giderlerse gitsinler." diyebiliyor. Bu söylemlerle AKP iktidarı hekimliğin mesleki itibarını ve saygınlığını yerle bir etmiştir, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca dahi hekimliğin saygın olmadığını 14 Martta hekimlere yazmış olduğu mektupta açık açık belirtmiştir. Sağlık sisteminin tüm hatası hekimlere tahvil edilmiş ve bu da hekimlere şiddet olarak geri dönmüştür; saygı duyulmadığı için sağlık çalışanlarına şiddet uygulanması olağan ve yaygın hâle gelmiştir. Tabii, bunları söyledikten sonra siz istediğiniz kadar buraya kanun teklifi getirin, sağlıkta şiddeti önlemeniz mümkün değildir. Mesleğin saygınlığını ve itibarını yükseltmek durumundasınız; yoksa kanun maddesini, burada olduğu gibi, Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'ndan alıp Ceza Muhakemesi Kanunu'nun içine koymanızın, "katalog suçlar" içine dâhil etmeniz hiçbir anlamı yoktur, sağlıkta şiddet yine devam edecektir.

Buradan tekrar ifade etmek istiyorum ki sağlıkta şiddetin nedeni AKP iktidarının ta kendisidir, uyguladığı yanlış sağlık politikaları ve söylemleridir. AKP iktidarında sistematik hâle gelmiş olan sağlıkta şiddet artık sağlıkta vahşet noktasına ulaşmıştır.

Sağlıkta geldiğimiz noktayı sizlere göstermek açısından buradan, milletin huzurunda AKP'li yetkililere şunları sormak istiyorum: Hekimler neden istifa ediyor, neden yurtdışına gidiyorlar? Neden mesleki beceri ve niteliği yüksek hekimler kamudan ayrılıyor? Tıp fakültesi

öğrencileri neden fakülteyi bırakıyor? Tıp öğrencileri neden uzmanlık sınavına değil de yabancı dil sınavına çalışıyor? Neden TUS sınavlarında kontenjanlar boş kalıyor? Hekimler neden mutsuz ve umutsuz? Neden eylem yapmak zorunda kalıyorlar? Hekimlerin özlük haklarıyla ilgili sorunlar yok mudur? Neden hekimler geçim sıkıntısı yaşıyor? Neden 65-72 yaş arasındaki hekimleri tekrar göreve çağırmak zorunda kalıyorsunuz? Neden sağlık sisteminin içine şirketleri soktunuz ve kamuya ortak ettiniz? Neden özel hastane sayısının bu kadar çok artmasına izin verdiniz? Neden şehir hastaneleri üzerinden vatandaşı soyduruyorsunuz ve neden bu soygunu önlemiyorsunuz? Neden devlet üniversiteleri tıp fakültelerini borca batırdınız? Neden onlara yardım etmiyorsunuz ve neden AKP iktidarı döneminde Türk tıbbı geriledi? Neden Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünü kapattınız ve neden şimdi tekrar açmak için çaba sarf ediyorsunuz? Hangisi doğru? Ne yaptığınızı bilmez hâldesiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) - Neden vatandaşlarımız hastanelerden randevu alamıyorlar? Neden tetkikler için uzun süre beklemek durumunda kalıyorlar? Neden tıbbi malzeme, ilaç eksik, ameliyatlar gecikiyor? Neden SMA'lı çocuklarımız ve aileleri tedavileri için kampanya yapmak durumunda kalıyorlar? Neden pandeminin en can yakıcı olduğu dönemde Sağlık Komisyonu dört yüz doksan gün toplanmamıştır? AKP sıralarına baktığımız zaman bakın, Sağlık Komisyonundan kimseyi göremiyoruz, Sağlık Komisyon Başkanı Sayın Recep Akdağ burada değil, Komisyonda bir Sağlık Bakanlığı yetkilisi yok, buradan da tüm hekim arkadaşlara belirtiyorum.

Özetle, AKP döneminde, bu topraklarda hekimlik bu kadar değersizleşmedi. Buna neden olan kim ve kimlerse sağlık sistemi bu hâle gelmesine neden olan siyasetçileri tarih nasıl anacak bunu hep birlikte göreceğiz ama bir gerçek var ki AKP Genel Başkanının "Varsın gitsinler." sözünün bedelini toplum olarak çok acı ödeyeceğiz.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 9'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu Ayhan Altıntaş Orhan Çakırlar

Adana Ankara Edirne

Ayhan Erel İbrahim Halil Oral Hayrettin Nuhoğlu

Aksaray Ankara İstanbul

Dursun Ataş

Kayseri

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Hayrettin Nuhoğlu'nun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan torba kanun teklifinin 9'uncu maddesi üzerinde İYİ Parti adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Bu maddeyle 5271 sayılı Kanun'un 100'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan "silahla işlenmiş kasten yaralama" ibaresi "kasten yaralama" şeklinde değiştirilmekte ve bu fıkraya iki tane bent eklenmektedir. (i) bendiyle kadına karşı işlenen kasten yaralama suçu, (j) bendiyle de sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu ilave edilmektedir. Böylece kadınlara ve sağlık çalışanlarına karşı işlenen kasten yaralama suçları katalog suç kapsamına alınarak faillerin tutuklanması için yeterli ve gerekli sebeplerin oluşması kanun kapsamına girmiş olsa da bu suçların işlenmemesi için caydırıcı unsur olarak tehdit, ağır hakaret, eziyet edilmesi ve ısrarlı takip gibi hafif sayılan suçlar da teklif metninde yer almamıştır.

Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisinin uzun süren iktidar döneminde yargıda olumlu gelişmeler sağlandığı iddiasının esasında gerçekte hiçbir ilgisi yoktur. Bu kanun teklifinin gerekçesinde ülkemizde insan haklarına saygılı ve sosyal hukuk devleti olma konusunda kararlılığın göstergesi olarak 2004'ten beri Anayasa'da değişiklikler yapıldığı, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un yürürlüğe girdiği, bu kanuna uygun olacak şekilde önleme ve izleme merkezlerinin kurulmuş olduğu ifade edilmektedir. 2 Mart 2021'de Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı'nda kadına karşı şiddetle mücadelenin etkinliğinin artırılması hedeflerinin ortaya konulduğu, bu doğrultuda dördüncü yargı paketi olarak sunulan 7331 sayılı Kanun'da değişiklik yapıldığı da ifade edilmiştir. Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı'ndaki faaliyetlerin hassasiyetle yürütüldüğü de belirtilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu kadar olumlu gelişmeler olmuş da kadın cinayetleri niçin hâlâ artarak devam etmektedir? Sağlık çalışanlarına saldırılar niçin önlenememektedir? Türk toplumunun artık göstermelik ve etkisiz kanun değişiklikleriyle oyalanmaya tahammülü kalmamıştır, o hâlde eksiklik başka yerlerde aranmalıdır. İktidar kendi anlayışını, bakış açısını ve uygulamalarını artık gözden geçirmeli ve sorgulamalıdır. Söylemler ile uygulamalar arasındaki büyük farklılıklardan dolayı milletin iktidara güveni de kalmamıştır.

Kadınlar, istismara uğrayan çocukların aileleri ve sağlık çalışanları isyan ediyor. Bazıları mensup oldukları sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla, bazıları da çeşitli platformlar oluşturmak suretiyle "Nöbetteyiz; gözümüz, kulağımız Mecliste." demektedirler. Bunlara kulak tıkayamayız; biz duyuyoruz, iktidarın da duymasını istiyoruz. "Sorun yasalardan ziyade yasaların adil ve etkin şekilde uygulanmamasındadır." diyorlar. "Yasalara uygun davranmayanlar, yasaları uygulayamayanlar uymayacakları ve uygulamayacakları yeni yasalar yapmakla kimseyi kandırmasın." diyorlar.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda artarak devam eden gerginlik ve huzursuzluk aile bütünlüğünü ve toplumu sarsmakta, sevgi ve saygıya dayanan sosyal yapı çözülmektedir. Bunun sonucu olarak cinnet geçirenler en sevdiklerine bile kıyabilmekte, akıl almaz cinayetler işlenmektedir. Cinayetlerin basına yansıyan hikâyelerine bakıldığında büyük çoğunluğunun ekonomik sebeplerden kaynaklandığını görmekteyiz. Boşanan ya da boşanma aşamasına gelen çiftlerin kısa süren mutluluklarının arkasında da benzer hikâyelerin olduğuna şüphe yoktur. Tenceresini kaynatamayan annelere, çocuğuna okul harçlığı veremeyen babalara, büyük emeklerle üniversiteyi bitirince ailesine destek olmayı beklerken işsizlikten kıvranan gençlere, uyuşturucu patronlarının tuzağına düşen çaresizlere ve borç batağında bocalayıp duran milyonlarca insanımıza sadece sabır tavsiye edilirse bu insanların bazılarının dayanma gücü kalmadığı zaman cinnet geçirmeleri ve şiddete başvurmaları ne yazık ki devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) - Teşekkür ederim.

İşte, bu sebeple, ekonomik sorunlar çözülmeden, yeniden huzur ve güven ortamı sağlanmadan toplumun sadece kanunlardan ve cezalardan çekinmesini beklemek boşa olur. Üstelik iktidara verilen desteklerin karşılığı hep hüsrarla sonuçlanmışsa toplumdaki sabırlı olması ve şükredilmesi beklenemez.

Bu kanun teklifi, kadına karşı şiddet, cinsel saldırı, çocukların istismarı ve sağlıkta şiddeti önlemeye yetecek sorunları çözecek nitelikte görünmemektedir. Bu teklif, günü kurtarma

abasından öteye geçemez. Türk toplumuna umut verebilmek için adaletin mutlak uygulandığı, hukuk sisteminin işlerliğinin yeniden tesis edildiği, hırsızlığın, soygunun son bulduğu, ekonomik darboğazın aşılacağının yeni kadrolarla gösterilmesinin şart olduğu apaçık ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cmleniz galiba, buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) - Son cümle.

Teşekkür ederim, sağ olun.

O günlerin yaklaşmakta olduğuna olan inancımı belirtir, saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - nergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde 3 adet önerge vardır, nergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 10- 5271 sayılı Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin nc alt bendi ve (b) bendinin beşinci alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Vekili bulunmaması halinde, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçu ile kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenen kasten yaralama, işkence, eziyet, tehdit suçlarında ve faili belirlenemeyen kasten öldürme suçlarından baro tarafından kendisine avukat görevlendirilir."

"5. Vekili bulunmaması halinde, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçu ile kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenen kasten yaralama, işkence, eziyet, tehdit ve faili belirlenemeyen kasten öldürme suçlarından re'sen avukat görevlendirilir."

Alpay Antmen Süleyman Bülbül Hüseyin Yıldız

Mersin Aydın Aydın

Zeynel Emre Rafet Zeybek Ali Şeker

İstanbul Antalya İstanbul

Suzan Şahin

Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Suzan Şahin'in.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifi ne müjde ne de bir reform. Kat kat yetkisi ve imkânı olan bir Hükûmet sorunu çözmek yerine etrafından dolanır hatta daha da geriye götürecek adımlar atarsa kusura bakmayın ama düzenlemelerin ne inandırıcılığı olur ne de samimiyeti, hepsi sadece lafta kalır. Defalarca söyledik yine söylüyoruz: Göstermelik değişikliklerle toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizlik ortadan kalkmadan kadına yönelik şiddeti önleyemezsiniz. Ama siz "toplumsal cinsiyet eşitliği" demekten bile korkuyorsunuz. Yasaların etkin uygulanmadığı gibi ülkemizi uluslararası arenada küçük düşürmeyi göze alarak uluslararası yükümlülüklerden de vazgeçiyorsunuz. Yasalara uygun davranmayıp, etkin uygulamayıp her kamuoyu tepkisi yükseldiğinde TCK gibi temel yasaların maddeleriyle oynama alışkanlığınızdan vazgeçin.

Sayın milletvekilleri, AKP, kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırma niyetindeyse öncelikle eşitlik ilkesini aşındırmaktan vazgeçmelidir. Başta yargı olmak üzere toplumsal hayatın tüm alanlarında eşitlik karşıtı söylem ve uygulamalara son verilmelidir. Yine, ortak akıldan yoksun "Ben yaptım, oldu." çalışması hâli bu yasa teklifinde de bir kez daha karşımıza çıktı. Bir hukuk devletinde yasalar gazete haberlerinde yazan başlıklara cevap olarak yazılmaz; ilgili kurumların, üniversitelerin, baroların, sivil toplum kuruluşlarının görüşü alınarak yapılır. Peki, bu düzenleme böyle mi yapıldı? Tabii ki hayır. Yasa teklifi nasıl geldiyse muhalefetin hiçbir önerisi dikkate alınmadan, tek bir harfine bile dokunulmadan komisyondan geçirildi. Kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin tanımı bile olmayan bu düzenlemeyle sözde cezalar artırılıyor ama toplumun kadına karşı işlenen suçlarda cezasızlık algısını kaldırmıyor, aksine daha da pekiştiriyor, "Pişmanım." diyen kurtuluyor.

Bu düzenlemenin algı yönetimi için getirildiği çok açıktır. Neden mi? Çünkü birçok ceza artırılmış hâliyle bile hükmün açıklanmasının geri bırakılması alt sınırının altında yani yatırı yok. AKP samimi olsa "Hükmün açıklanmasının geri bırakılması hükmü kadına şiddet ve

istismar suçlarında uygulanmaz." derdi ama yapmadılar, yapmayacaklar da çünkü kadına şiddete değil, kadına karşılar; sıg zihniyetleri bu şekilde işliyor.

Değerli milletvekilleri, 10'uncu maddede de benzer şekilde birçok eksiklikler bulunmaktadır. Cinsel saldırı suçlarında avukat isteme hakkı zaten mevcut olmakla birlikte, mağdura hatırlatılması gözden kaçırılmaktadır. Silahların eşitliği ilkesi gereği, şüpheli sanığa resen avukat atanan her suçta, şüpheli sanığa tanınan avukat isteme hakkı suça maruz kalana da tanınmalıdır; resen avukat atanmalıdır, hatta alt sınır kaldırılmalıdır.

Teklifin 10'uncu ve 11'inci maddelerinde, kadın cinayetlerinde ve özellikle kuşkulu kadın ölümlerinde barolar tarafından vekil görevlendirilmesiyle ilgili bir düzenlemenin yer almaması da büyük bir eksiklik. CMK'nin 234 ve 239'uncu maddelerinin (2)'nci fıkrasına kadın cinayetlerinde ve kuşkulu kadın ölümlerinde bir vekil görevlendirilmesi, baroların ve kadın örgütlerinin müdahil olarak davalarda yer alma hakkı mutlaka eklenmelidir. "Kadına şiddeti önlemek için tüm toplum müdahale etmeli." diyen siz değil miydiniz? Ne oldu şimdi de kadınları şiddet karşısında yalnız bırakıyorsunuz? Samimiyetsizsiniz, samimiyetsiz. Şunu unutmamak lazım: Asıl sorun mevzuatta değil, asıl sorun mağdurlara haklarının hatırlatılmaması ve bu sürecin öznesi baroların ve kadın örgütlerinin sürece müdahil olmalarının engellenmesidir. İşte, İstanbul Sözleşmesi tam da bu yüzden çok önemliydi. Sözleşmeden çıktılar çünkü bu maddede düzenlenen ücretsiz avukat tayinini alt sınır olmaksızın yerine getirmek zorundaydılar. Neden kadın örgütlerinin, baroların davalarda mağdurların yanında olmasını engelliyorsunuz? Kadınların önüne değil, şiddetin önüne engeller koyun, şiddetin.

Değerli milletvekilleri, kadına şiddet konusunda iktidar, defalarca sınıandı ve bırakın önlemeyi, daha da artıracak söylemlerle uygulamalara imza attılar. Bu da yetmedi, İstanbul Sözleşmesi'nden bir gecede, hukuksuz bir şekilde çıktılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) - Bu büyük günahı bu teklifle gideremezler. Şiddetle mücadele, kararlı ve ısrarlı devlet politikalarıyla mümkündür çünkü kadına şiddet politiktir. Kadınlar korkmasın, kadın katillerinin de AKP'nin de karşısında, kadınların yanındayız. Eşitlik gelene kadar mücadeleye devam edeceğiz. Sözleşmeden imza çekenlerin, gözünü 6284'e dikenlerin bu göstermelik kanun değişikliğiyle kadına yönelik şiddetle mücadele etmesi mümkün değildir. Bu çelişkileri kabul edemiyoruz. Yaptığımız önerilerin, mevcut yasaların etkin uygulanmasını, uygulamayanlara yaptırım uygulanmasını istiyoruz. Bu yüzden, yasalara dokunmayın, yasaları etkin uygulayın diyor, mücadeleden vazgeçmeyeceğimizin sözünü tüm

kadınlara veriyoruz. Kötülüğü hep birlikte gönderecek, hukukun üstünlüğünü tesis ederek hep birlikte nefes alacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cümlelerinizi alayım.

Buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) - Yasaklar, baskılar, cezalar, siyasi kararlarınız ne Canan Kaftancıoğlu'nu ne de bizi susturamayacak.

Geliyor gelmekte olan diyor, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 10: 5271 sayılı Kanunun 234'üncü maddesinin 1 inci fıkrasının a bendinin 3 numaralı alt bendi "Vekili bulunmaması durumunda, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçu ile kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir şekilde etkileyen şiddet olarak işlenen kasten yaralama, işkence, eziyet, tehdit suçlarında, baro tarafından kendisine avukat görevlendirilir." şeklinde; yine aynı maddenin 1'inci fıkrasının b bendinin 5 numaralı alt bendi "Vekili bulunmaması halinde, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçu ile kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir şekilde etkileyen şiddet olarak işlenen kasten yaralama, işkence, eziyet, tehdit suçlarında kendisine avukat görevlendirilir." şeklinde değiştirilmiştir."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu Ayhan Altıntaş Orhan Çakırlar

Adana Ankara Edirne

Dursun Ataş Ayhan Erel

Kayseri Aksaray

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ayhan Erel'in.

Sayın Erel, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz maddeyle, belli suç tiplerinde mağdurların istemi hâlinde ücretsiz avukat görevlendirilmesi düzenlenmektedir. Mağdur kadın ve çocukların yargı süreçlerinde yalnız kalmaması çok önemli bir husustur. Cinsel saldırı suçlarında avukat isteme hakkı zaten mevcuttur ancak maruz kalanlara bu konu hatırlatılmamaktadır. Kasten yaralama, ısrarlı takip, işkence, eziyet, çocukların cinsel istismarı suçlarında avukat görevlendirmesi olumlu bir gelişmedir. Baroların kadın hakları merkezleri mağdur kadınlara gönüllü avukatlık hizmeti vermektedir. Ancak, bir davaya taraf olmak amacıyla gerçekleştirilen müdahil olma talepleri ülkenin her yerindeki mahkemelerce sistematik olarak kabul edilmemektedir. Yani kadınların yargı süreçlerinde yalnız kalmaları ve adalete erişimi temelden problemlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; artık günümüzde Türkiye'nin en önemli beka sorunu sığınmacılar oldu. Ekonomik krizin varlığını iktidar dışında kimse inkâr etmiyor. Çok ekonomik krizler gördük, bugün yaşanan hepsinden ağır, iktidar krizi tedavi yerine, inkâr ediyor; her şey kötüye gidiyor. Yap-işlet-devret formülüyle 5 müteahhide yaptırılan geçilmeyen köprüler, uçulmayan havaalanları, kullanılmadan bozulan yollar nedeniyle üç beş kuşak ötesi insanımızın bile borçlu hâle geldiğine hepimiz şahidiz.

Milletimizin kutuplaştırılmasına, ayrıştırılmasına, devletin fabrika ayarlarının bozulmasına sağduyulu her vatandaşımız karşı çıkıyor.

Atanamayan gençlerin, ekonomik sıkıntıdan kıvranan emeklilerin, alın terinin karşılığını alamayan işçilerin, tenceresinde et değil dert kaynatan kadınlarımızın feryatlarını hepimiz duymaktayız.

Biz büyük bir milletiz, biz büyük bir devletiz; bunların hepsini kendi aramızda, kendi içimizde çözeriz. Bugün olmazsa mutlaka bir gün ileride muhakkak çözeriz; borçsa öderiz, bizim neslimiz ödemezse Osmanlı borçlarında olduğu gibi, gelecekte çocuklarımız, torunlarımız öder. İktidar, bu sorunları çözemezse, onlar gider iyi'ler gelir, iyi'ler bu sorunları çözer. Bu sorunların hepsi önemli, sorunlar çözülecek sorunlar.

Resmî olarak 4 milyona yakın Suriyeli, iddialara göre 7 milyonu aşkın düzenli ya da düzensiz sığınmacı bu ülkenin geleceğini yok eder; esas beka meselesi budur. İktidarı, muhalefeti, sivil toplum kuruluşları Türkiye'nin bekasıyla ilgili endişe duyan herkes, bir araya gelerek partilerüstü bir anlayışla bu sorunu çözmek zorundayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener Hanımefendi'nin belirttiği gibi, İYİ Parti olarak, ülkemizin her kritik meselesinde olduğu gibi sığınmacı ve

kontROLSÜZ göç konusunda makul, akılcı ve soğukkanlı bir yaklaşımla hareket etmeye devam edeceğiz. Bu perspektiften hareketle buradan bir çağrıda bulunmak istiyoruz. Bugün artık geçici koruma statüsü ve düzensiz göç hareketliliğini belirleyen Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu üzerinde konuşmanın ve gerekli değişikliği yapmanın vaktidir. Biz Gazi Meclisimizin bu önemli sorunumuzun çözümünde bir tartışma, istişare ve başarabiliyorsa bir uzlaşma zemini olduğuna inanıyoruz. Milletimizin acil çözüm beklediği böyle bir meseleyi milletin evinde konuşabilmek ve çözüme bağlayabilmek en başta bize kendisini temsil yetkisini veren aziz milletimize karşı bir görevimizdir. Bu mesele bize göre partiler üstü bir meseledir. O nedenle, diyoruz ki: Gelin, özel bir oturumda ve milletimizin gözleri önünde meseleye bakışımızı, çözüm önerilerimizi ortaya koyalım; gelin, milletimizi, memleketimizi bu cendereden birlikte kurtaralım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Şentop'un bu haklı ve meşru çağrımıza kayıtsız kalmayacağını umut etmek istiyor, esasında bunun milletimizin acil bir çağrısı olduğunu milletimizin huzurunda bir kez daha hatırlatmak istiyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 10- 5271 sayılı Kanununun 234'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinin 3 numaralı alt bendi "Vekili bulunmaması halinde cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçu toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı olarak kadına karşı işlenen suçlar, çocuğa karşı işlenen suçlar ve dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle işlenen suçlarda re'sen avukat görevlendirilir." şeklinde değiştirilmiştir."

Kemal Peköz Ali Kenanoğlu Murat Çepni

Adana İstanbul İzmir

Habip Eksik Tulay Hatımoğulları Oruç Hüseyin Kaçmaz

İğdır Adana Şırnak

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Hüseyin Kaçmaz'ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz maddeyle 5271 sayılı Kanun'un 234'üncü maddesinde değişiklik yapılması amaçlanmaktadır. Yapılmak istenen düzenlemeye baktığımızda, Türk Ceza Kanunu'nda yer alan, çocukların cinsel istismarı ve ısrarlı takip suçları ile kadına karşı işlenen kasten yaralama, işkence ve eziyet suçları madde kapsamına dâhil edilmektedir. Böylelikle, soruşturma ve kovuşturma evrelerinde, özellikle, şiddet mağduru kadınların, istemleri hâlinde, baro tarafından görevlendirilecek avukatın hukuki yardım ve desteğinden ücretsiz şekilde faydalanmaları sağlanarak hak arama yollarını etkin bir şekilde kullanabilmelerine imkân tanıma amacı güdülmektedir. Düzenleme olumlu olmakla birlikte, yine burada da aslında karşımıza işleyiş sorunu çıkıyor. Ama öncesinde belirtmek isterim ki insan yaşamını ilgilendiren en ağır konuların bile ancak Cumhurbaşkanı talimat verirse gündeme gelmesi başlı başına bir soruna işaret etmektedir. Söz konusu hakların bir kısmı zaten yasadaki mevcut ancak işleyişte ve zihniyette sorun var; zihniyet sorunu, olduğu yerde durmaya devam ediyor. Bu haklar var olmasına rağmen, aslında şu aşamaya kadar yeterince anlatılamamakta yani dediğimiz gibi, işleyiş sorunu karşımıza çıkmakta. Kadına yönelik şiddetin ve çocuklara yönelik istismar vakalarının bu kadar arttığı bugünlerde bizce avukat tahsisinin isteğe bağlı olması oluşabilecek mağduriyetlerin önüne geçmekte etkisiz kalacaktır yani kanunen istenilen amaca ulaşamayacaktır. Bu sebeple, bu durumun isteğe bağlı olmaktan çıkarılması ve zorunlu müdafilik olarak düzenlenmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'de neredeyse her gün bir kadın katlediliyor ama teklifte kadına yönelik şiddetin açık net bir tanımı ve nedenleri dahi yok. Meselenin asla sadece ceza artırımıyla çözüleceğini düşünmüyoruz ancak suç işlemekten alıkoyacak bir ceza artırımının olması gerektiğini düşünmüyoruz. Ancak teklifte bu da yok yani caydırıcı cezalar da öngörülüyor. Yine, bu teklifin gerekçesinde, bu suçun oluşabilmesi kriterlerinden biri olarak ısrarlı takip fiilinin mağdur üzerinde ciddi bir huzursuzluk oluşturması gösteriliyor. Soruyorum buradan: "Ciddi bir huzursuzluk oluşturması" kavramından ne anlıyorsunuz ya da hâkim ne anlayacak? Aslında burada da yasadaki bu boşluk, yine bu durumu hâkimin takdirine yani hâkimin keyfi yorumuna bırakmış oluyor; bu da yine bir eksiklik olarak karşımıza çıkıyor. Bununla birlikte, teklif edilen ceza artırımları mevcut infaz düzenlemeleri nedeniyle de yeterli değildir çünkü altı aydan iki yıla kadar öngörülen hapis cezasının yatarı yok. Bu durumda suç fiiliyatta yine cezasız kalmış olacak ve nasıl olsa cezası yok diye bu suçlar işlenmeye devam edilecek.

Sayın milletvekilleri, hepimizin bildiği üzere ölümlerle sonuçlanan birçok şiddet vakasının öncesinde kadınların, failin ısrarlı takibine maruz kaldığı biliniyor. Dikkatinizi çekmek isterim ki ciddi can güvenliği tehdidini oluşturan "ısrarlı takip" sistematik eziyet ve işkence suçudur aslında. Bu sebeple, ısrarlı takip suçunun Ceza Yasası'nın 96'ncı maddesindeki "eziyet suçu" altında özel bir suç olarak tanımlanması ve bu suç için iki ile beş yıl arasında hapis cezası uygulanması gerektiğini düşünmekteyiz. Ancak bu şekilde kanunun istediği amaca ulaşılabilir.

HDP olarak bir diğer önerimiz, ısrarlı takip suçu hakkında soruşturmanın şikâyete bağlı olarak değil, mağdurun fail tarafından baskı altına alınmış olabileceği, mağdurun ruh hâli gibi durumlar da gözetilerek resen yapılması gerektiğidir. Bununla birlikte, ısrarlı takip suçunun yalnızca çocuğa ya da ayrılık kararı verilen veya boşanılan eşe karşı işlenmesi durumunda "nitelikli hâl" olarak düzenlenmesi, kadınların resmî nikâhlı olmadıkları partnerlerinden, aile bireylerinden ya da daha önce hiç tanımadıkları, karşılaşmadıkları kişilerden gördükleri şiddeti kapsam dışında bıraktığı için de bu yönden de eksik kalmış bir düzenlemedir.

Bu değişiklikle İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme günahınızı aklamaya ve bu vebalden kurtulmaya çalışıyorsunuz ancak bu çabanız nafiye. Gerek Komisyonda gerekse de Genel Kurulda yapılan eleştirileri dikkate almadınız, şu anda da almıyorsunuz. Tek adam, tek erkek tek başına milyonlarca kadının hayatını ilgilendiren İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma kararı verdi, bir tepki göstermediniz ve hatta tepki gösteren AKP'li kadınları tasfiye ettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu sorunun çözümü için ancak kadınlara ve bu uğurda mücadele edenlere kulak vererseniz bu günahı telafi edebilirsiniz. Ancak sizde o ışığı göremiyorum çünkü defalarca burada ifade edildi; sorun yasalarda değil, sorun zihniyette. Bu konuyu kapatmakla birlikte yasaya ilişkin düşüncelerimizi ifade ettik.

Yakın zamanda, hepimizin bildiği üzere, Cübbeli Ahmet Hoca birden fazla kez HDP ve HDP'lilere karşı ağza alınmayacak hakaretler, HDP düşmanlığı, Kürt düşmanlığı barındıran ifadeler kullandı. HDP'lilerin Cübbeli Ahmet Hoca'ya sözünü buradan ifade etmek istiyorum: Cübbeli, (...)(x)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) - Ne dediğini anlamadık.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - "Allah belasını versin." dedim. Bedduasını ilettilim ona.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Hüseyin Bey, Türkçe söyleseydin de biz de anlasaydık.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - Tamam Sayın Başkanım, istiyorsanız buradan da söyleyeyim.

BAŞKAN - Evet.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) - "Allah belasını versin." dedim, bedduasını kendisine iade ettim. Allah belasını versin!

BAŞKAN - 11'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasında okutup işlem alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 11 - 5271 sayılı Kanun'un 239 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Mağdur veya suçtan zarar gören davaya katıldığında, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçu ile kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenen kasten yaralama, işkence, eziyet, tehdit suçlarında ve faili belirlenemeyen kasten öldürme suçlarında baro tarafından kendisine avukat görevlendirilir."

Alpay Antmen Hüseyin Yıldız Süleyman Bülbül

Mersin Aydın Aydın

Rafet Zeybek Ali Şeker Zeynel Emre

Antalya İstanbul İstanbul

Ünal Demirtaş

Zonguldak

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Peki.

Komisyunun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi Sayın Ünal Demirtaş'ın.

Sayın Demirtaş, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden önce ülkemizde hukukun yok sayıldığı Yargıtay kararıyla ilgili birkaç söz söylemek istiyorum. Biliyorsunuz bugün Yargıtay 3. Ceza Dairesi, İstanbul İl Başkanımız Sayın Canan Kaftancıoğlu'yla ilgili bir onama ve bozma kararı verdi. Verilen kararda, onanan kararda dört yıl on bir ay yirmi günlük bir cezası onaylandı. Tabii, bu karar ülkemizde hukukun ne kadar çok siyasallaştığının bir başka örneği. Çünkü Sayın Canan Kaftancıoğlu'nun düşünce ve ifade özgürlüğü ve siyasi eleştiri kapsamında söylemiş olduğu sözlerden ve atmış olduğu "tweet"lerden dolayı böyle bir ceza verilmiş olmasını kabul etmemiz mümkün değil. AK PARTİ dönemlerinde zaten hukukun ayaklar altında alındığını, yargının siyasallaştığı ve sarayın emrine girdiğini hepimiz biliyoruz ve görüyoruz. Dolayısıyla bu karar hukuki bir karar değil, siyasi bir karardır ve maalesef saray rejimi hukuku siyasetin bir aparatı olarak kullanmaktadır. Bu şekildeki kararlar da inşallah önümüzdeki süreç devam etmez çünkü bu verilen kararların ağır faturasını ekonomideki bozulmayla vatandaşlarımız ağır bir şekilde ödemektedirler. Bugün eğer dolar 15,40 lira seviyesine geldiğiye, ekonomi bu kadar çok bozulduysa, enflasyon bu kadar çok yükseldiyse, hayat pahalılığı bu kadar çoksa işte bu yanlış verilen siyasal kararların çok büyük etkisi olduğunu düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde tabii, sağlık sisteminin kronikleşmiş ve çözülmeyi bekleyen birçok sorunu vardır. Bu sağlık sistemindeki sorunlar, AK PARTİ iktidarlarında çözüleceğine maalesef artarak devam etmektedir çünkü AK PARTİ iktidarlarının sağlık sistemine ve sağlık çalışanlarına yönelik sorunlu bir bakış açısı vardır. Bugün, geldiğimiz noktada, vatandaşlarımız hem sağlık hizmetlerine hızlı ve yeterli düzeyde erişememekten hem kaliteli bir sağlık hizmeti alamamaktan hem de pahalı bir sağlık hizmeti almaktan şikâyetçidirler. Sağlık çalışanları da hem çok ağır çalışma koşullarından -otuz altı saatlere kadar uzayan nöbetlerden, düşük ücretlerden- hem mesleki itibarlarının yerle bir edilmesinden hem de hedef tahtasına oturtularak şiddete uğramaktan şikâyetçidirler. Bugün sağlık çalışanları özellikle pandemide çok ağır koşullarda fedakârca çalışırken AK PARTİ iktidarı sağlık çalışanlarına vermiş olduğu hiçbir sözü tutmamış, sağlık çalışanlarının ekonomik koşullarını düzeltmemiş ve özlük haklarında bir iyileştirmeye gidilecek adımlar atmamıştır. Daha da ötesi "Ben doktora iğne yaptırmam, doktorlar adamı felç ederler alimallah." "Doktor efendi dönemi bitti, gidiyorlarsa gitsinler." diyen bir Cumhurbaşkanı ve "Paracı doktorlar gürültü yapıyorlar." diyen sağlık bakanları olmak üzere, AK PARTİ'liler sağlık çalışanlarını maalesef itibarsızlaştırdılar ve halkın gözünde hedef tahtasına oturtacak birçok açıklama yaptılar.

Aralık 2021 tarihinde sağlık çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik düzenlemeyi Genel Kurula getirdiniz; belki Genel Kurula gelen bu düzenlemenin eksik ve noksanları vardı ama "Tamamlayıp tekrar Meclise sunacağız." dediniz ve hâlâ -şu anda geri çekildi bu düzenleme ve aradan beş ay geçti- bu düzenlemeyle ilgili bir iyileştirme, herhangi bir şekilde sağlık çalışanlarının lehine bir düzenleme henüz yapılmadı. Bugün kendi canımızı ve sevdiklerimizin canını emanet ettiğimiz sağlık çalışanlarımız ve hekimlerimiz, maalesef geleceğe güvenle bakamıyorlar, mutsuzlar ve tükenmiş durumdalar. Bu sebeple başta hekimlerimiz olmak üzere her yıl binlerce sağlık çalışanı ülkemizi terk ederek yurt dışına gitmektedirler.

Değerli milletvekilleri, bugün sağlık çalışanlarının yaşadığı en büyük sorunlarından birisi de şiddet sorunudur. Bu teklifle her ne kadar sağlık çalışanlarına şiddeti önlemeye yönelik bazı olumlu düzenlemeler yapılmış olsa da teklif mevcut hâliyle eksiktir ve sorunu kökten üzecek veya minimize edecek bir anlayıştan son derece uzaktır. Çünkü bu kanun teklifinde dar bir erevde ve sadece bu suçu işleyenlerin tutuklanmasının kolaylaştırılmasına ve cezaların artırılmasına yönelik hükümler vardır. Oysa sadece tutuklama yapılarak ve sadece cezalar artırılarak sağlık çalışanlarına şiddetin engellenmesi mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

NAL DEMİRTAş (Devamla) - Bu teklif bugün Genel Kuruldan geçecek mi değerli arkadaşlar? Elbette geçecek. Peki, yarından itibaren sağlık çalışanlarına şiddet engellenecek mi, bitecek mi? Maalesef, elbette hayır. Sağlık alışanları yine giderek artan oranda ve dozajda şiddete uğramaya devam edecekler çünkü bu teklif sorunu kökten üzecek bir düzenleme değildir, son derece yetersizdir değerli arkadaşlar. Dolayısıyla bu yasa teklifinin sorunu bütün yönleriyle ele alan, şiddet sorununun kökten üzülmesini amaçlayan daha geniş kapsamlı ve bütüncül bir paket olması gerekirdi.

Değerli milletvekilleri, aslında sağlık çalışanlarına yönelik şiddet konusu daha önce de Meclisin gündemine birçok defa gelmiştir. Mecliste 2012 yılında sağlıkta şiddetle ilgili bir araştırma komisyonu kurulmuş ve görüşülmüştür; 66 öneri getirilmiştir. Ama o önerilerden hangisi bugüne kadar yerine getirilmiştir? Maalesef, yeterli düzeyde bir düzenleme yapılmamıştır.

Saygılarımla. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAşKAN - nergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer nergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sarı sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 11 - 5271 sayılı Kanun'un 239'uncu maddesinin 1'inci fıkrası 'Mağdur veya suçtan zarar gören davaya katıldığında, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçu toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı olarak kadına karşı işlenen suçlar, çocuğa karşı işlenen suçlar ve dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle işlenen suçlarda re'sen avukat görevlendirilir.' şeklinde değiştirilmiştir."

Kemal Peköz Murat Çepni Oya Ersoy

Adana İzmir İstanbul

Habip Eksik Ali Kenanoğlu

İğdır İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ali Kenanoğlu'nun.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerine söz aldım. Bu maddeyle 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 239'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında yer alan "cinsel saldırı suçları" ibaresi "cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçu ile kadına karşı işlenen kasten yaralama, işkence veya eziyet suçları" şeklinde değişiklik öngörülmektedir. Düzenlemeyle "katılanın hakları" başlıklı 239'uncu maddesinde, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçuyla kadına yönelik işlenen kasten yaralama, işkence veya eziyet suçlarında baro tarafından avukat görevlendirilmesini isteme hakkı eklenmektedir ancak vekili bulunmayan şiddet mağduru kadınlara istemeleri hâlinde baro tarafından ücretsiz olarak avukat sağlanması, cinsel saldırı suçlarında zaten mevcut durumdadır. Suça maruz kalan kadınlara bu hakları hatırlatılmamaktadır. Ayrıca, bilgilendirme yapılsa dahi bazı durumlarda ana dili Türkçe olmayan kadınlar için çevirmen hakkı bulunmasına rağmen pratiğe çevrilmemesi sebebiyle iletişim problemleri yaşanmaktadır. Dolayısıyla, kadınlar ücretsiz avukat atanması hakları olduğuna ilişkin bilgi sahibi olmadıkları hâllerde bu haklarını yine kullanamayacaklardır. Kadına yönelik suçu önlemek ve kadının hukuka doğru erişimini sağlamak amacıyla bu kapsamda değerlendirilebilecek tüm suçlarda kadınların avukata erişimi, zorunlu müdafilik kapsamına alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, bu maddeyle ısrarlı takip suçu getiriliyor. Bu suçu işleyen fail için altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilmesi öngörülüyor. Mağdurun huzurunu bozmakla yetinmeyip okulunu, iş yerini, konutunu değiştirmesine ya da okulunu veya iş yerini bırakmasına yol açması durumunda ceza 3 kata kadar çıkarılıyor. İsrarlı takip mağdurun hayatını en az fiziki şiddet kadar travma yaratacak potansiyele sahip olduğu için böyle bir düzenleme yapılması olumlu ancak mahkemelerin mağdurun ciddi anlamda huzursuzluk yaşaması veya güvenliğinden endişe duyması gibi ölçütleri somut olayda hakkaniyete uygun biçimde yorumlamaları gerektiği son derece önem taşımaktadır. Zira, bu konuda çok ciddi sıkıntılar mevcut kanun için de yaşanmaktadır. Zaman zaman hâkimlerin bu işlerde hakkaniyetli davranmadığı, mağduru korumadığı da bilinmektedir.

Bu madde tabii, önemli bir şekilde de çocuk istismarını ilgilendiriyor. Dünya Sağlık Örgütü 2020 yılında paylaştığı rapora göre 2 ila 17 yaşları arasında 1 milyara yakın çocuk 2019 yılında fiziksel, cinsel ya da duygusal şiddete maruz bırakıldığı açıklanmaktadır. 10 çocuktan 6'sı ebeveynleri tarafından fiziksel olarak cezalandırılıyor. Çocukların yüzde 10'u fiziksel cezalardan legal olarak korunamıyorlar. Tespit edilen insan kaçakçılığı faaliyetlerinin yüzde 28 oranında çocuk mağdur oluyor. Dünya genelinde 50 milyona yakın çocuk yaşadığı yerden göç ediyor ya da zorla yerinden göç ettiriliyor. Her yıl on beş yaşın altındaki 41 bin çocuk ev içi cinayet sonucu hayatını kaybediyor. Yetişkinlerin dörtte 1'i çocukken istismara uğradığını bildiriyor. 5 kadından 1'i, 13 erkekten 1'i çocukken istismara uğradığını açıklıyor. Dünya ülkelerinde durum ne, yani ne kadar güvende çocuklar? Araştırmaya göre çocukların en güvende olduğu ülke yüzde 83,9 oranla İngiltere. En ez güvende olduğu ülke ise yüzde 26,4'le Demokratik Kongo Cumhuriyeti. Türkiye'de ise yüzde 56,7'yle listenin 18'inci sırasında yer alıyor. TÜİK verilerine göre, 2016 verilerine göre Türkiye'de çocuk istismarıyla ilgili dava sayısı on yılda yaklaşık 3 kat arttı ve 250 bin çocuğun istismara uğradığı kaydedilmiştir. TÜİK'in 2019 verilerine göre suç mağduru olarak gelen 206.498 çocuğun yüzde 15,2'si cinsel istismar kurbanıydı ancak resmî veriler artık paylaşılmıyor.

Şimdi, tabii ki bunları önlemek için ne yapmak gerekiyor? Çocuk istismarını önlemenin yolu Türkiye Psikiyatri Derneğinin de belirttiği öneriler var. Cinsel taciz ve istismara zemin hazırlayan, toplumsal değerlere, cinsiyet eşitsizliğine müdahale edebilecek kapsamlı politikalar geliştirilmesi gerekiyor. Cinsel suçlarla ilgili kamu duyarlılığının artırılması gerekiyor. Mağdurun adalet sistemine erişiminin hızla sağlanması gerekiyor. Başvuru, soruşturma ve yargılama aşamalarında yeniden travmatize edilmesini engelleyici, koruyucu tedbirlerin düzenlenmesi gerekiyor. Ceza ve yaptırımların belirlenmesi ve uygulanmasıyla ilgili özellikle hafifletici etkenler, salıvermelerle tetiklenen adaletin yerini bulmadığına ilişkin yaygın kaniya neden olan düzenlemelerin gözden geçirilmesi gibi birçok boyut içeren bir strateji oluşturulması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) - Diğer taraftan, Türkiye Büyük Millet Meclisinde çocuk istismar komisyonu kurulmalıdır. Çocuk istismarının önlenmesi amacıyla devlet etkin ve bütüncül politikalar üretmelidir. Çocuğa yönelik her türlü istismarın önlenmesi için zaten hukuken yürürlükte olan İstanbul Sözleşmesi ve hükümleri uygulanmalıdır. Özellikle ailelere ve sağlık personeline eğitim verilmelidir. İlgili bakanlıklar kendine ayrılan bütçeden eğitim çalışması için ödenek ayrılmalıdır. Çocuğa yönelik mahalle, köy ve kentlerde ülke ölçekli çocukların kolay erişim sağlayacağı adalet mekanizmaları ve bu mekanizmalara erişim sağlanmalıdır. Çocuk istismarını engellemek için cezasızlık politikalarından derhâl vazgeçilmeli, var olan yasalar etkin kullanılmalıdır. Çocuk istismarının denetimleri etkin bir biçimde yapılmalıdır. Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü çocuk istismarı verilerine erişimini derhâl açmalı ve bu konudaki şeffaflık sağlanmalıdır. Çocuk istismarıyla mücadele eden STK'ler desteklenmeli, bunlara bütçeden para ayrılmalıdır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 11'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu Ayhan Altıntaş Orhan Çakırlar Adana Ankara Edirne

Ayhan Erel Hayrettin Nuhoğlu İbrahim Halil Oral

Aksaray İstanbul Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın İbrahim Halil Oral'ın.

Sayın Oral, bana sataşmadan lütfen, cevap vermek zorunda kalmayayım.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, kadına şiddet ve sağlık personeline şiddetin katalog suçlar kapsamına alınmasının son derece olumlu bir düzenleme olduğunu vurgulamak istiyorum. 10'uncu ve 11'inci maddelerle yapılan değişikliklerle hukuki desteğe erişimi kolaylaştırmaktadır. Ancak yapılan düzenleme özellikle hukukçular tarafından bazı noktalarda da eleştirilmektedir. Cinsel saldırı suçlarında değişiklik öncesinde de ücretsiz avukata erişim genel ilkeler kapsamında mevcuttur. Ancak bu hakkın bilinmemesi, doğru yönlendirme yapılmaması gibi hâller bu desteği erişimi engellemektedir, mevcut teklifte de bu sorun maalesef çözülmemiştir. Cinsel saldırı suçlarında ve burada sayılan suçlar zaruri savunma kapsamında alınan alınmalıdır, kadına yönelik şiddet davalarında kadınlara baro tarafından ücretsiz avukat tayini süre sınırı olmaksızın zorunlu hâle getirilmesi gerekmektedir. Yapılan düzenlemenin pratikte yaşanan sorunları değerlendirmeden hazırlandığı görülmektedir. Ancak her hâlükârda düzenleme, kadına ve çocuğa karşı işlenen maddede yazılı suçlar açısından sosyal devlet anlayışı çerçevesinde ücretsiz, profesyonel hukuki yardım alınmasını sağlamak amacıyla getirildiğinden yerinde bir düzenleme olarak tarafımızca değerlendirilmiştir. Kadına ve çocuklara yönelik cinsel saldırı ve şiddeti önlemek için yapılan çalışmalar için yetersizdir. En temelde, hukuksuzca İstanbul Sözleşmesi gibi uluslararası nitelikli bir sözleşmeden çıkılması, bu noktada bir geriye gidiştir. Hâlen 6284 sayılı Kanun'umuz İstanbul Sözleşmesi'ne atıf yaparken bu sözleşmeden çıkılması akıl ve izanla kabul edilebilecek bir şey değildir. İç hukuk, uluslararası hukukun gücüyle daha da anlam kazanır ve evrensel bir niteliğe erişir. Bu bağlamda, İstanbul Sözleşmesi'ne geriye dönüşün şart olduğunu ifade etmek istiyorum. Danıştay kararları sonuçlandığında bu sözleşmeye geri dönüş olmasa da İYİ Parti iktidarında, İstanbul Sözleşmesi yeniden yürürlüğe girecektir.

Saygıdeğer milletvekilleri, şiddeti tetikleyen, şiddetin önünü açan toplumsal şartlar, ülkemizde her geçen gün çoğalmaktadır. Kadına şiddet gibi sağlık çalışanlarına yönelik şiddette de bu teklif, olumlu düzenlemeler yapsa da pek çok eksiklik mevcuttur. Özellikle şiddeti doğuran sebeplerin ve şartların bertaraf edilmesi noktasında iktidarın adım atmaktan imtina ettiği ortadadır. Bugün, kamuda sağlık hizmetleri dipsiz bir kuyuya doğru sürüklenmektedir. "Giderler gitsinler." dediğiniz doktorlarımız da bir bir yurt dışına gitmektedirler. Vatandaşımız, kaliteli sağlık hizmetleri alamamakta, randevu alma zorunluluğu artmakta, muayene bekleme süreleri maalesef çoğalmaktadır. Bunun üstüne bir de sayıları hızla artan sığınmacılar gelmiştir. Türkiye genelinde sayıları 200'ü dahi bulmayan göçmen sağlığı merkezleri yetersiz kalmaktadır. Vatandaşlarımız hastanelere gittiğinde randevu sıralarında sığınmacıların yoğunlukla yer aldığını görmektedirler. Bu hâl şiddeti tetikleyen bir hâl değil de nedir? Doktorlarımız artan iş yükü sebebiyle zor şartlarda çalışmaktadır. Bunun üstüne sığınmacıların yarattığı yük de onların sırtlarına binmektedir. Doktorlarımıza "Giderlerse gitsinler." demek de şiddet değil midir? Mobbing de bir türlü

şiddet değil midir? Avrupa'nın en yüksek çalışma saatlerini uygulamak doktorlara şiddet değil midir? Fiziki şiddetin katalog suç olması güzeldir; ancak ruhsal şiddetin, mobbingin ve sağlık çalışanlarına kıymet vermemenin de bir cezası olmalıdır. İstanbul Sözleşmesi'ni hukuksuzca iptal edip kadına şiddetle mücadele etmeye çalışmanın bedelini kadınlarımız ödememelidir. Sağlık çalışanlarımız da, kadınlarımız da, milletimiz de müsterih olsunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) - Çok teşekkür ederim.

AK PARTİ iktidarının uyguladığı yanlış politikalar yüzünden gençlerin, bilim insanlarının, doktorların umudu yurt dışında aradığı günleri sonlandırmak için var gücümüzle çalışıyoruz. Bu bedeli milletimiz sandıkta ödetecektir.

Bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Avusturya Parlamentosu Avusturya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Sayın Nurten Yılmaz ve beraberindeki heyet şu anda Genel Kurulu teşrif etmiştir. Kendilerine Meclisimiz adına hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

1. Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 12'nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 12'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 12: 5271 sayılı Kanunun 253'üncü maddesinin 3 üncü fıkrası "Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olsa bile, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlarda ve ısrarlı takip suçunda (madde 123/A), kadına karşı işlenen tehdit ve hakaret suçunda uzlaştırma yoluna gidilmez." şeklinde değiştirilmiştir."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu Ayhan Erel Ayhan Altıntaş

Adana Aksaray Ankara

Orhan Çakırlar Behiç Çelik

Edirne Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Behiç Çelik'in.

Sayın Çelik, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi için verdiğimiz değişiklik önergesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün milyonlarca vatandaşımızı ilgilendiren, çok önemli konuları içeren 17 maddelik bir torba kanun teklifini görüşüyoruz. Bu teklif, kadınlarımıza ve sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddet eylemlerine müeyyideler ve birtakım ceza artırımları getiriyor. Biz her zaman millet yararına, kadınlarımızın saygınlığının ve onurunun korunmasına, sağlık çalışanlarımızın hayrına olacak her girişimi destekliyoruz, desteklemeye de devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, konu, kadına ve sağlık çalışanlarına yönelik bir koruma düzenlemesiyse bunu çok pratik bir şekilde yapmak mümkündür. Önce şuradan başlayalım: Siz yirmi yıldır neredeydiniz? Türk idari yapısını yirmi yıldır tahrip ede ede getirdiğiniz şu kokuşmuş ve mefluç hâle gelmiş kamu düzeni içinde yine bir yara, bir delik açılıyor. Sağlık çalışanlarına yönelik müdahaleler ve saldırılarda, soruşturma yöntemleri temel idare hukuku düzenini tahrip edici mahiyettedir. Sağlık teşkilatlarını doğrudan merkeze bağlamak suretiyle aslında sağlık teşkilatlarını idare edilemez hâle soktuğunuzdan bile haberiniz yok. Ne mülga memurin muhakematından haberiniz var ne de 4483 sayılı Kanun'un içeriğinden haberiniz var ne de 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'ndan haberiniz var. Bu kafayla siz sağlık çalışanlarını korumayı bırakın onları kaosun girdabına attığınızın bile farkında değilsiniz. Hiç mi bir kamu yönetim uzmanı tanımıyorsunuz? Böyle bir şey olabilir mi? Kendi atadığınız valilerinize, sağlık müdürlerinize ve baş hekimlerinize sorun bakalım, onlar ne diyecek? Size tahribatın boyutunu anlatsınlar.

Değerli arkadaşlar, ülkemiz, kuruluşundan bugüne kadın-erkek eşitliğini temel prensip edinmiş, asil ve cesur Türk kadınının sonsuz fedakârlıklarına şahit olmuştur. İslam toplumları içerisinde temel hak ve özgürlükler bakımından Batı'dan daha üstün hak ve özgürlüklere sahip olan Türk kadınının, pratikte son yıllarda büyük kayıplarla karşı karşıya kaldığı bir

gerçektir. Nitekim, ülkemizin İstanbul Sözleşmesi'nden Anayasa dışı ve yasa dışı olarak "Ben yaptım, oldu." mantığıyla Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılması kabul edilemez. Sonra tutuyorsunuz, kadınların güvenliğiyle ilgili hüküm içeren bir teklif getiriyorsunuz.

Evet, gün geçmiyor ki kadınlarımız bir saldırıya uğramasın, gün geçmiyor ki bir kadın cinayeti haberiyle yüreklerimiz dağlanmasın. Aynı gün serbest bırakılan sapıkları, katilleri de basından sıkca duyuyoruz, kahroluyoruz. Demek ki temel hak ve özgürlüklerin verilmesi, yasal düzenlemelerin yapılması hayata geçirilmediği sürece bir anlam ifade etmiyor.

Değerli arkadaşlar, 2019 verilerine göre OECD üyesi ülkeler arasında kadına şiddetin en yüksek olduğu ülkeyiz. Ne acıdır ki bu şiddet olaylarının her yıl artış gösterdiğini, son on yılda en az 2.500 kadının öldürüldüğünü biliyoruz. Sosyal travmaların, toplumsal yıkımların had safhaya ulaştığı bir ortamda sorumluluk alması, çözüm bulması gereken iktidar kadına tepeden bakan ve ayrıştıran yaklaşımıyla sorunların âdeta nedeni olmuştur. Yirmi yıllık iktidar yolculuğunda kadınlarımıza uzanan kirli ellere, dillere seyirci kalan, kadınlarımızın gülüşlerine dahi tahammülü olmayan iktidarın bu konuda sicili bozuktur. Bugün görüşülen teklifin de aynı kanayan yaraları dindirmeyeceği, birtakım pansuman tedbirlerinin ötesine gidemeyeceği ortadadır. Cezaların artırılması gereklidir, bunu önemsiyoruz ancak altını çiziyoruz ki tek başına asla yeterli değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) - Başkanım...

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Çelik, buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) - Yaptırımla, tutuklamayla suçlar önlenseydi baskıcı rejimlere dönüp baktığımızda bir tane suç bulamazdınız.

Teklifin 12'nci maddesinde de ısrarlı takip suçunun eklenmesi amaçlanmaktadır. Bu suçun uzlaştırmaya tabi suçlardan olmamasını da biz aslında yerinde buluyoruz; kadına karşı işlenen tehdit ve hakaret suçlarının da dâhil edilmesini zaten talep etmiştik.

Konuşmamı Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in 8 Mart günü grup toplantısında yaptığı konuşmadan bir pasajla tamamlıyorum. "İYİ Parti iktidarında kadınların varlığına da kadınların başarılarına da alışacaksınız; her yerde kadınların olmasına alışacaksınız; kendi ayakları üstünde dağ gibi duran kadınlara alışacaksınız." diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 12- 5271 sayılı Kanununun 253 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan 'suçlarda,' ibaresi, 'suçlarda, ısrarlı takip suçu ve toplumsal cinsiyet ayrımcılığından kaynaklı kadına yönelik tüm şiddet suçlarında (madde 123/A),' şeklinde değiştirilmiştir."

Ali Kenanoğlu Murat Çepni Habip Eksik

İstanbul İzmir Iğdır

Kemal Peköz Oya Ersoy Ömer Faruk Gergerlioğlu

Adana İstanbul Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maddeyle kadına ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddete karşı tutuklama tedbirinin getirilmesi olumlu bir gelişme ama köklü bir çözüm değil. Çünkü hem kadınlar açısından sorun büyük ve sistem sorunu hem de sağlık çalışanları açısından bir sistem sorunu. Bir hekim vekili olarak hastanelerde, polikliniklerde yaşadıklarımızı çok iyi biliyorum ve şu anda da meslektaşlarımın durumunun çok daha kötü durumda olduğunu biliyorum. Çok net bir şekilde, üzerlerine yüklenen büyük yüklerden sonra yeterli ücret alamayan, eline yeterli insani bir ücret geçmeyen hekimler ne yapacağını şaşırılmış durumda. Hani, belki bunu söylemekten çekinerek sağlık hizmetlerini sürdürüyorlar ama iktidar bunu anlamamakta ısrar ediyor. Taleplerini gündeme getiriyorlar, TTB Sağlık Bakanlığıyla görüşmek istiyor fakat hepsinde görmezden geliniyorlar "Giderlerse gitsinler, yerine başka hekimler bulurum." diyen bir anlayışla karşı karşıya kalıyorlar. Hekimlerin ücreti az, başlarındaki yük çok fazla, poliklinikler oldukça sıkıntılı, stresli ve şiddet olayları ister istemez gerçekleşiyor. Bakın, daha üç beş gün önce bir hekim, gördüğünüz gibi böyle darbedildi, kaburgaları çatladı, doktor önlüğü yırtıldı ve maalesef ki saldırgan kişi serbest kalıp gitti. Hekim adli muayene istedi, yapması gerekeni yaptı ama bundan dolayı saldırıya uğradı. Şimdi, ortam böyleyse, istediğiniz kadar birtakım tutuklama tedbirleri getirin, maalesef ki bu saldırılar devam eder. İşte, arkadaşlarımız böyle bir tehdidin altında. Yani saldırıya uğrayıp canını kaybettikten sonra kişi tutuklansa ne yazar! Arkadaşlar, ortam böyle bir hâlde.

Yine, yan dal uzmanlığı yapmak isteyen hekimler cezalandırılıyor şu anda, biliyor musunuz? Dahiliyeden sonra, diyelim ki bir yan dal uzmanlığı yapmak istiyorsunuz, aldığınız ücret azaltılıyor. Peki, yan dal uzmanı kim olmak ister o zaman? Bütün bunlar konusunda hekime saygıyla yaklaşımın olması gerektiğini net bir şekilde söylüyoruz. Hastaneler şifahane olmalıdır, ticarethane değil. Liyakatli idareciler olmalıdır.

Bir de binlerce sağlık çalışanını bu iktidar hukuksuzca, vicdansızca ihraç etti KHK'lerle; hukuki olmayan gerekçelerle "irtibat, iltisak" diye hukukla alakası olmayan gerekçelerle ihraç etti. Bu ülkenin birikimi olan, beyin gücü olan binlerce hekim ihraç edildi. Bununla da kalmadılar - Sağlık Bakanının yüzüne de söyledim bunu- kişiyi mesleğinden ihraç ettikten sonra iş yeri hekimi olmak istiyor arkadaşlarımız. Bir hekim bana başvurdu, göğüs hastalıkları ihtisası yaparken ihraç ediliyor, ihtisası yanıyor; fizyoloji doktorasına devam etmeye çalışıyor, devam ettirilmiyor; ardından iş yeri hekimliği sınavına giriyor, kazanıyor, belgesi verilmiyor, hakkında kesinleşmiş bir hüküm olmadığı hâlde, yürüyen yargı süreci nedeniyle kazandığı iş yeri hekimliği sınavının belgesi verilmiyor; bu, dünyanın neresinde vardır arkadaşlar ya? Bu kadar hukuksuzluk, anayasal ilkeleri bu kadar çiğnemek dünyanın başka neresinde vardır? İşte, ülkede böyle binlerce hekim arkadaşımızın hekimlik yapması engelleniyor, böyle bir yer.

Yine, bakın, kadına karşı şiddete yönelik tedbir alınıyor güya değil mi? Partimizin önünde Ankara Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube Müdürlüğündeki bir Başkomiser Murat Güler, Ayşe Acar Başaran Vekilimize "Seni çivilerim ha!" diye ölüm tehdidinde bulundu, işkence tehdidinde bulundu. Demek ki Ankara Emniyetinde bunun benzerlerini icra ediyorlar. Ankara Barosunun, işkence raporunu niye açıklamadığını şu anda daha iyi anlıyoruz. İnsan Hakları Merkezinin oluşturduğu rapor hâlâ Ankara Barosu tarafından açıklanmıyor. Niye çekiniyorsunuz? Siz çekinirseniz işte bu işkenceci memurlar kadınlara, mağdurlara saldırmaya devam ederler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Son olarak da Nesin Vakfının hesaplarının bloke edilmesini kınadığımı söylemek isterim. Vakıf anlayışı -hangi vakıf olursa olsun- korumamız ve el üstünde tutmamız gereken bir anlayıştır. İdealist çabalarla oluşturulan vakıfları hepimizin koruması ve desteklemesi gerekiyor. Önlerine engel olarak birtakım yönetmelikler çıkarılıyor ve vakıf faaliyetleri engellenmeye çalışılıyor. Bu vakıf da buna rağmen, bu yönetmeliğe uyararak aldığı bağışların maalesef, yardım kampanyası şeklinde itham edilmesi nedeniyle hesaplarına bloke konulan bir vakıf ve şu anda âdeta nefesi kesilmiş durumda. Bu kabul edilecek bir hadise değil, toplumun farklı tüm kesimlerinin tepki gösterdiği bir hadise. Bir an

evvel Nesin Vakfının hesaplarına konulan blokenin de kaldırılması gerektiğini söylüyor, hepinize teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesindeki "fıkrasında yer alan" ibaresinin "fıkrasındaki" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül Alpay Antmen Hüseyin Yıldız

Aydın Mersin Aydın

Zeynel Emre Rafet Zeybek Ali Şeker

İstanbul Antalya İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Aysu Bankoğlu.

Buyurun Sayın Bankoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün "Kadınlara müjde" diye pazarlanan teklifi konuşuyoruz ama saray ve çevresi bu torbanın içine sıkıştırdığı bu müjdeyi hazırlarken kadınlara danışmadı, kadın örgütlerinin fikirlerini almadı, kadınlarla müzakere etmedi. Kadınları dinlemeye bile tenezzül etmeyen bu anlayış, hiç kusura bakmayın ama kadınları da koruyamaz ama iktidar, sesine kulak tıkadığı kadınları hâlâ koruyabileceği rüyasında. (CHP sıralarından alkışlar) Hâlbuki, siyasi çıkar uğruna İstanbul Sözleşmesi'nden çıkıp kadınları feda etmek de bu teklifi hiçbir kadına sormadan hazırlamak da aynı kibir, aynı cambazlık. İktidarınızın kadınlarla mı, kadına şiddetle mi mücadele ettiği belli değil. Mecliste "sıfır tolerans" sloganları atanlar tarihin en kalabalık duruşmasının görüldüğü İstanbul Sözleşmesi davasında polis kadınlara şiddet uygulayınca gayet toleranslı. Burada bu teklifle övünürken diğer yandan, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nu kapatma peşinde. Bu, hiçbir kadının kanmayacağı bir samimiyetsizliktir; bu, kadınlara düpedüz "Derdim sizi korumak değil, derdim oy almak." demektir. (CHP sıralarından alkışlar) Her şeyi bildiğini zanneden iktidarınız kadınları dinlemeyi de bilseydi bu teklifte çok temel eksiklikler ve yanlışlıklar olduğunu bilirdi, ancak o zaman toplumsal cinsiyet temelli kadına şiddetin ne demek olduğunu anlayabilir ve fobilerini bir kenara bırakıp kadının cinsiyeti

dolayısıyla maruz kaldığı şiddetin önlenmesi için bir adım atabilirdi. İktidarınız dinlemeyi bilseydi "Artırdık." denilen cezaların bir çoğunun infaz kanunlarınca yatarının olmadığını bilirdi. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi için cezaları artırmanın yetmeyeceğini, uygulamada ihmallerin olduğunu, önleyici ve koruyucu tedbirlerin geliştirilmesi gerektiğini bilirdi.

Değerli milletvekilleri, o tedbirler hakkıyla uygulansaydı Hülya Elkoca, çocuğunun gözü önünde, 30 kere şikâyetçi olduğu kocası tarafından vurulmazdı. İktidarınızın kadın politikası az buçuk işe yaraysaydı kocası tarafından park ortasında güpegündüz bıçaklanan Selma Kılıç bugün yaşıyor olurdu. Polis işini yapsaydı katili 16 suçtan aranan Asiye Nur Atalay bugün aramızdaydı. Ya, Sıla Şentürk; katili 10 ayrı suçtan sabıkalı, güya denetimli serbest. Bu mu denetim ya, bu mu koruma? Hangi birini sayayım gerçekten bilmiyorum. Bu ülkede 17 yaşında gencecik bir kızın canına kıyan canıye haksız tahrik indirimi verildi ya! Ama teklifinizde toplum vicdanındaki kara leke olan bu haksız tahrik düzenlenmedi bile. İktidarın katillere indirim piyangosu dağıtan adaleti, canice öldürülen Pınar Gültekin'in acılı ailesine hakaretten dolayı dava açılmasına ses çıkarmadı. Hangi adaletten bahsediyorsunuz ya? İnsanların adalete de sizin iktidarınıza da güveni kalmadı. (CHP sıralarından alkışlar)

Teklifte "İyi hâli düzenledik." diyorsunuz ama kravat indiriminden hiçbir farkı olmayan "samimi pişmanlık" gibi belirsiz bir ifade getiriyorsunuz. Ya, bir açıklar mısınız, samimi pişmanlık ne demek? Kime göre, neye göre?

Şubat ayında öldürülen 23 kadının 21'i şüpheli ölüm ama bu teklifte şüpheli kadın ölümlerine dair hiçbir şey yok.

Cezası iki yıl olan ısrarlı takibin nitelikli hâli bile şikâyete tabi yani bir kadın ısrarlı takibin nitelikli hâlinde bile şikâyet etmek zorunda, şikâyet etse de fail yatarı olmadan çıkacak. Peki, bu kadınların güvenliği nasıl sağlanacak, söyler misiniz? Bir de uzlaşma mırıltılarınız var, "İsrarlı takipte uzlaşma olmayacak." diyorsunuz. Sadece ısrarlı takipte değil şiddetin olduğu hiçbir konuda uzlaşma olmaz, olamaz ve bunu anlamamız gerekiyor.

Aslında anlamamız gereken o kadar çok şey var ki. Yani Sayın Cumhurbaşkanı çıkmış, Tokat'ta "Şiddet gören kadına sahip çıktım." diyor, ihtiyacımız bu değil ki değerli arkadaşlar. Kadınlar can güvenliği için adalete güvenmek istiyor, tek bir adam iradesine karşı çıkıyorlar. Hele hele kadın-erkek eşitliğine inanmayan, kadınlara annelik dersi vermeye kalkan, İstanbul Sözleşmesi'nden keyfekeder çıkan bir erkeğin onları korumaya kalkışmasını kabul etmiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) - Kadınlar bu iktidarı da bu iktidarın temsil ettiği bu zihniyeti de istemiyorlar. Bu zihniyetin hâkiminin takdiriyle katilinin salıverilmesine, polisinin inisiyatifıyla

korunma talep ettiği kocasına teslim edilmesine isyan ediyorlar. En temelde de kadına rağmen kadını koruyabileceğini zanneden bu eril, bencil ve ataerkil zihniyetin düzelmesini istiyorlar.

Kadına yönelik Şiddetle mücadeleden, infaz hukukundan ve uygulamadan bihaber bu teklifinizle ancak kendinizi kandırırsınız çünkü siyasi cambazlıkla kadınları kandıramazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYSU BANKOğLU (Devamla) - Son cümlem.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

AYSU BANKOğLU (Devamla) - çok teşekkürler.

Kadını koruyacaksanız kadınlara gaz sıkmak yerine, onları yerlerde sürüklemek yerine kadınları dinleyeceksiniz ve o İstanbul Sözleşmesi de geri gelecek, göreceksiniz.

Buradan bu yaşamın eşit ve zgr olması için omuz omuza mücadele veren tüm kadınlara selam olsun diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - nergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13'nc madde üzerinde 3 adet önerge vardır, nergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'nc maddesindeki "ve" ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül Alpay Antmen Hüseyin Yıldız

Aydın Mersin Aydın

Zeynel Emre Rafet Zeybek Ali Şeker

İstanbul Antalya İstanbul

Burhanettin Bulut

Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OğUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - nerge üzerinde söz talebi Sayın Burhanettin Bulut'un.

Sayın Bulut, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN BULUT (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu dakika itibarıyla Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu İstanbul İl Başkanlığının önünde açıklama yapıyor. Gördüğümüz üzere Genel Kurulda milletvekili grubumuzun da büyük çoğunluğu İstanbul'a gitti, ya yoldalar ya da ulaştılar. Sebebi ne? AKP yeni bir siyasi mahkûm daha icat etti, o da Canan Kaftancıoğlu, İstanbul İl Başkanımız. Bu korku, bu endişe, iktidardan gitme korkusu maalesef karşısında kimi görüyorsa, güç olarak kimi fark ediyorsa onu kendi gücüyle, sandık gücüyle yenemeyeceğini bildiği için siyasi hukukla, siyasete hukuku alet ederek içeri atmaya çalışıyor, bugün de onu yaşıyoruz. Aslında bu yaşadıklarımıza AKP Grubunun da itiraz etmesi gerekiyor çünkü AKP Grubu geldiği dönemlerde her zaman şunu söylüyordu: "Bu ülkede egemenler hukukunu kaldıralım. Hukuku kendi gücüyle var edelim, hukukun egemenliğini kuralım." Ama bugün geldiğimiz nokta itibarıyla, ülkede hukuk, saray hukuku olmuştur ve daha kötüsü, Genel Kurulda AKP Grubunun gücü de yetkileri de vesayet altına alınmış ve saraya teslim edilmiştir. Böyle bir ülkede yaşıyoruz şu anda, organize bir kötülük içerisindeyiz. Siyasi davalar ne hukukla ne vicdanla ölçülemez durumda; toplumun önüne, tarih önüne kara bir leke olarak gelecek.

Bugün, tabii, konumuz başka. Konumuz, özellikle 14'üncü maddede olan tıbbi uygulama hataları, bildiğimiz başlık itibarıyla da "malpraktis". Malpraktisi bir kurul olarak belirlemek ve bu konuda karar vermeyle ilgili bir yasa teklifinin gelmesi çok önemli, çok kıymetli çünkü mesleki sorumluluk kurulları oluşabilecek bir hatayı önlemek ve yargıya yardımcı olmak açısından kıymetli ama burada iki tane önemli eksiklik var. Bir tanesi, maalesef iktidarın genel huyu olan ayrımcılık; bunu her alanda görüyoruz. Geçmiş aylarda, Genel Kurulumuzda hekimlerin maaşlarına iyileştirmeye ilgili bir yasa teklifi geldiğinde sadece hekimlere geldi ama aynı görevi yapan diğer sağlıkçılara gelmedi -hepinizin aklındadır- kamuda çalışan eczacılara, hemşirelere. Hâlbuki hepsinin ihtiyacı vardı bu maaş yükseltmelerine sonra onu da apar topar aldılar, hekime bile onu vermediler. Burada da çıkan maddede şu ifade ediliyor, deniliyor ki: "Kamu ve özel sağlık kuruluşlarında görev yapan hekim, dış hekimi ve sağlık mensuplarının muayene, teşhis ve tedavilerine ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalar nedeniyle oluşacak soruşturmalarda bu soruşturmanın izni ve tazminatın rücusu bu Kuruldan geçecek." Ancak, burada ifade edilen "muayene, teşhis ve tedavi" 1219 sayılı Tababet Yasası'na göre 2 meslek grubuna verilmiş: Bunlardan bir tanesi tıp fakültesinden mezun olma şartıyla hekimlere, diğeri de dış tabiplerine. Buradaki konuyu -teknik bir konu- uzun uzun anlatmayacağım çünkü Sağlık Komisyonunda bunu tartıştık, eski Sağlık Bakanı ve Komisyon Başkanı Recep Akdağ'ın da önerisiyle bunu ilave ettik ancak Adalet Komisyonunda bu madde çıkarıldı, daha doğrusu konulmadı. Eğer bu maddeye şöyle bir ilave yapabilirsek "Hekim, dış hekimi, eczacı ile diğer sağlık mesleklerinin icrasıyla ilgili yapılan uygulamalar..." dediğimizde

bu ayrıcalığın hiçbirisi kalmamış olacak, sağlık mesleğinde görev yapan herkes, hemşiresi, hekimi, tümü bu yasa düzenlemesinin içerisine girecek. Aksi takdirde burada ciddi bir eksiklik, ciddi bir sorun olacağı açıktır. Bu uyarımızı tekrar Genel Kurulda ifade etmiş olayım.

İkincisi de Mesleki Sorumluluk Kurulunun bağımsızlığı. Burada Kurulda oluşacak heyetin büyük çoğunluğunu yani 7'sinden 5'ini Sağlık Bakanlığı veriyor. Sağlık Bakanlığı, kendisinde zaten var olan, örneğin memurlara ilişkin izin verme şeklini sadece özelde çalışanları da ilave ederek yine aslında var olan şeklin bir başka yöntemini belirlemiş oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN BULUT (Devamla) - Hemen bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) - Yani vermesi gereken izni yine kendi personeliyle yapıyor. Burada olması gereken, Mesleki Sorumluluk Kurulunda mutlaka meslek odalarının olması gerekiyor. Nedeni şu: Eczacı -örnek vererek söyleyeyim bir meslek mensubu olarak- angaryalarla haşır neşir, orada hata yapma olasılığı bu tür angaryalarla çok daha fazla olacaktır ama bunu kim ifade edebilir? Türk Eczacıları Birliği, örneğin Türk Hekimleri Birliği, örneğin Türk Diş Hekimleri Birliği. Bunlar burada olabilecek hatalara ilişkin görüşlerini aktaracaktır, aksi hâlde -hekime beş dakika muayene, acilde yaşanan sıkıntılar, bunların hepsinin sistem sorunu olduğunu bildiğimiz hâlde- sistemin savunucuları, sistemin uygulayıcıları o Kurulda bu hekimlere ceza verileceği zaman doğal olarak sistemi koruyacaktır çünkü kendisini koruyacak. Bu uygulayıcının böyle bir Kurulda böyle bir karar verme şansı da yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN BULUT (Devamla) - Hemen eczacılarla ilgili de iki kelime ederek bitireyim Başkanım müsaade ederseniz.

BAŞKAN - Tamamlayın.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) - Bugün Hemşireler Günü. Hemşireler kamuoyunda çok bilinmezler, daha doğrusu adları çok söylenmez ama sağlık sektöründe en fazla var olan, temeli sayılabilecek bir görev yapıyorlar, sağlığın en önemli bileşeni, onların günü kutlu olsun. İki gün sonra da Eczacılar Günü, meslektaşlarımdan Eczacılar Günü'nü kutluyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nun attığı "tweet"lerden dolayı yargılandığı mahkeme kararı Yargıtay tarafından onandı; toplam dört yıl, on bir ay, yirmi gün hapis cezasına çarptırıldı. Bahse konu "tweet"ler, mesajlar 2013 ve 2014 yıllarında atılmıştı; soruşturma ne zaman başlatılıyor? 2018'de Canan Kaftancıoğlu Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl Başkanı seçildikten sonra.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Dava da İstanbul seçimini kazandığımız 2019 yılında açılıyor. Yani atılan "tweet"lerin üzerinden dört beş yıl geçtikten sonra bu "tweet"lerle ilgili soruşturma açılıyor, daha sonra bu soruşturma bir yıl kadar uzuyor, İstanbul seçimini aldıktan sonra da bununla ilgili dava görülüyor.

Şimdi, hiç kimse bize burada hukukun işletildiği hikâyesini anlatmasın. Anayasa Mahkemesinin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ifade özgürlüğüyle ilgili kararları tamamen yok sayılmıştır, Anayasa yok sayılmıştır, hukuk yok sayılmıştır; bütünüyle siyasi bir operasyondur, siyaset de bunun cevabını verecektir. Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubu olarak İl Başkanımızın sonuna kadar yanındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Milletvekili arkadaşlarımız Genel Başkanımızın talimatıyla İstanbul'da il binasındalar, Canan Kaftancıoğlu'na desteklerini veriyorlar. Biz görevde bulunan milletvekili arkadaşlarımızla Genel Kuruldaki yasama görevimizi yerine getiriyoruz. Hiç kimse "Hukuksuzluk kimsenin yanına kalmadı, kalmayacak." sözünü unutmasın; hukuksuzluk kimsenin bugüne kadar yanına kalmadı, kalmayacak. Herkes çektirdiği çilenin hesabını elbet bir gün verecektir.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

1. Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN - Pardon, buyurun Sayın Beştaş, görmedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

CHP'nin İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında verilen kararın siyasi olduğunu biz sadece yorumlamıyoruz, bunu yaşayan bir yerden ifade etmek istiyorum. Bu, kesinlikle, bağımsız ve tarafsız bir yargının vermiş olduğu bir karar değildir, olamaz.

Biz 2016'nın 4 Kasımından beri ağır bir darbe pratiğiyle Halkların Demokratik Partisi olarak karşı karşıyayız ve şu anda yüzlerce arkadaşımız -önceki dönem Eş Genel Başkanlarımız Sevgili Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Grup Başkan Vekilimiz İdris Baluken dâhil olmak üzere- aynen bu şekilde siyasi kararlar rehin olarak tutulmaya devam ediyor. Siyasetin yargı eliyle dizayn edilmesini kesinlikle kabul etmiyoruz, reddediyoruz. Siyasetçilerin yargılanma yeri sandıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Siyasetçiler, partiler birbirleriyle yarışlar. Demokratik bir ortamda halka giderler, halktan destek isterler; halk onları ya destekler ya da sandıktan çıkmasına izin vermez. Şu andaki iktidar pratiği, uygulaması, kararı ve planı kendisine muhalif olan herkesi yargıyı kullanarak devre dışı bırakmak, siyaset dışına itmek ve siyaseti de bu şekilde dizayn etmektir. Biz -dediğim gibi- Halkların Demokratik Partisi olarak, bunu en ağır yaşayan parti olarak bu kararın da aynı amaçla verildiğini gayet iyi biliyoruz. Tüm Türkiye muhalefetine ve demokratik kamuoyuna çağrımızdır: Gün demokraside, hak ve özgürlüklerde ve adalet ilkesinde birleşme, ortak hareket etme günüdür. Canan Kaftancıoğlu'na verilen cezayı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Canan Kaftancıoğlu aynı zamanda bir kadın siyasetçidir, partimiz de değildir, doğru ama biz, hangi partiden olursa olsun kadınların siyasette yer almasını çok önemsiyoruz; bu nedenle kendisine verilen kararı kabul edilemez bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Şunu öncelikli olarak belirteyim ki: Türkiye'de hiçbir rehine bulunmamaktadır. Bağımsız ve tarafsız yargı tarafından verilmiş kararlar çerçevesinde hükümlü veya tutuklular bulunmaktadır. Dolayısıyla mahkemelerin kararları kendi dosya münderecatı çerçevesinde ve ilgili mevzuat çerçevesi içerisinde yargılanan kişilerle ilgili yapılan isnatlar, fiiller ve bunun savunma ve iddia makamlarının yargılanması çerçevesinde oluşan usul ve esaslara göre neticelenmektedir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Nerede bu, nerede? Türkiye'de mi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bunun dışındaki bütün değerlendirmeler siyasi değerlendirmedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Hukuk mahkemelerinin vermiş olduğu, ceza mahkemelerinin vermiş olduğu kararlar siyasi olarak nitelendirilemez ve bu konuda yasama, yürütme ve yargı erklerinin kuvvetler ayrılığı prensibine göre Türkiye Cumhuriyeti devletinde de işlediği herkesin malumudur. Bu açıklamayı yapma zarureti hasil oldu.

Hepinize teşekkürlerimi sunuyorum, sağ olun.

1. Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan "tarihli" ibaresinin "tarih" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz Ali Kenanoğlu Murat Çepni

Adana İstanbul İzmir

Habip Eksik Tulay Hatımoğulları Oruç Mahmut Celadet Gaydalı

Iğdır Adana Bitlis

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Mahmut Celadet Gaydalı'nın.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan kanun teklifinin 13'üncü maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, dünyada olduğu gibi, ülkemizde de yaşanan coronavirüs salgını süresince sağlık emekçilerinin gösterdiği gayretli çalışma ve mücadele bizlere şunu gösterdi ki bu emekçilerin hakları ödenemez. Gelgelelim iktidar da zaten sağlık emekçilerinin hakkını ne maddi ne de manevi ödeyemiyor. 2020 yılının başıyla beraber sağlık emekçilerine yönelik tüm övgü dolu sözler bugün yerini hakarete, aşağılamaya bırakmış hatta ve hatta "Giderlerse gitsinler." boyutuna evrilmiş durumdadır. Sağlıkta şiddetin asıl sebebi sizin iktidar olarak sağlık emekçilerine değer vermiyor olmanızdan kaynaklanmaktadır. Üç beş yıl önce sağlıkta yaşanan memnuniyeti kendi iktidarınıza bir övgü olarak kabul ediyordunuz; bugün, yaşanan sağlık politikalarındaki krizi ise sağlık emekçilerinin üzerine yıkıyorsunuz. Övgü oldu mu, iktidara; yergi oldu mu, emekçiye! Ne güzel bir dünya. Çöken sağlık sisteminin yükünü sağlık emekçilerinin omzuna atıp sorumluluktan kaçamazsınız. Sağlık emekçilerini hedefe koyan bir iktidarsınız. Bugün sağlıkta şiddetin kodu Beyaz Kod sizin eserinizdir çünkü cezasızlık anlayışı ve uygulanan yöntemler, sağlık emekçisinde adalet açısından bir umutsuzluğa ve güvensizliğe dönüşürken şiddet uygulayanlar açısından da "Ne de olsa cezası yok." anlayışının yerleşmesine sebebiyet verdi.

Değerli milletvekilleri, 2014 yılında asgari ücretin 4,5 katı geliri olan sağlık emekçilerinin geliri bugün neredeyse asgari ücret seviyesindedir. Düşünün, emeğiyle çalışanların ev ve araba alması artık hayal oldu; kira ödeyemeyen, çocuğunun eğitim masrafını karşılayamayan bir sektör hâline geldi. Öyle bir meslek ki ayın on üç günü yirmi dört saat çalışmak zorunda kalıyorlar. Ekonomik açıdan tatmin edilemeyen sağlık emekçileri bir de illerde liyakatsiz yöneticilerle uğraşmak zorunda kalıyorlar. İşte, Bitlis'te sınavsız ve torpille belirlenen hastane yöneticileri sağlık sistemindeki çürümüşlüğün göstergesidir. Akademik kariyeri olmayan kişilere hastane müdürü, röntgen teknikeri başhemşire, üniversitedeki bir öğretim görevlisi ise sağlık müdür yardımcısı kadrosuna atanıyor. Hastanede temizlik elemanı dahi siyasi olarak AKP'li olacak ya da AKP'de bir tanıdığı olacak. Sağlık sistemi liyakatsiz, sınavsız ve parti güdümlü kadrolarla dolduruluyor. Düşünün ki doktor ameliyat için malzeme istiyor, hastane yönetimi "Para yok." diyor. İşte, sektör, sağlık sektöründen olmayınca insan hayatına verdiği değer de bu kadar oluyor. Hastanede yönetici mi ticarethaneden mal mı alıyor belli değil.

Sağlık emekçilerine yönelik şiddetin cezasızlığı, ekonomik açıdan emeklerinin karşılığını alamamaları, liyakatsiz yöneticilerle mücadeleleri sonucunda hekimler ya ülkeyi terk etmek ya da özele geçmek için görevlerinden ayrılmak zorunda kalıyorlar. Bunu bilinçli olarak yaptığınızı biliyoruz. Kamu hastanelerinde görev yapan nitelikli hekimleri istifa ettirerek özel hastanelerin niteliğini artırmayı amaçlıyorsunuz. Bunu yaparken de kamu hastanelerini sadece birer eğitim alanına çevirmişsiniz.

Son olarak Bitlis iliyle ilgili birkaç hususa değinmek isterim. Müjdeler açıklanıyor "Müjde, Bitlis'e bu kadar doktor." diyor. Altı tamamen boş söylemlerden başka bir şey değil. 50 hekim geliyor, aynı dönem 45 hekim istifa etmiş. "Müjde" denilen şeyler ancak eksik kadroları doldurmak. Her seferinde 3 fazla 5 eksik hekimle Bitlis'te sağlık sistemi yürütülmeye çalışılıyor. Bitlis'te kadın doğumda ciddi sorun var, ilçelerde de öyle. İlçelerde uzman doktor yok yani doktor izne çıksa sistem kitleniyor. Nefroloji uzmanı sadece Bitlis merkez ve Tatvan ilçesinde var, diğer ilçelerde ise yok. Çocuk servislerinde ciddi sorunlar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) - Bir il düşünün; çocuk kardiyoloji, çocuk nöroloji yok, tüm hastalar başka illere sevk ediliyor. Tüm bu olumsuzluklarla da sağlık emekçisi, hasta ve hasta yakınları karşı karşıya bırakılıyor. Adil bir vergi düzeni olsa ve adil gelir dağılımı olsa aslında bu ülkede herkese yetecek kadar ekmek var ama tarlaya karga dadanmazsa, ambara fare dadanmazsa, ülke hırsız dadanmazsa.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 13'üncü maddesinde yer alan "yürürlükten kaldırılmıştır" ibaresinin "yürürlükten çıkarılmıştır" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu Ayhan Altıntaş Orhan Çakırlar

Adana Ankara Edirne

Hüseyin Örs Ayhan Erel Aylin Cesur

Trabzon Aksaray Isparta

Feridun Bahşi

Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Feridun Bahşi'nin.

Sayın Bahşi, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, adaletsizlikle ilgili çok ayrıntıya girmeyeceğim. İnsan yaşamı için olmazsa olmazların en önemlisi adalettir. Tüm milletin gözü önünde yaşanan yargı faciası kararlar hepimizin malumu. Bugün bir tanesi daha eklendi. CHP İstanbul İl Başkanı hakkındaki karar Yargıtay tarafından onandı. FETÖ elebaşısını övenlerin bakan, fotoğrafı olanların milletvekili, bakan yardımcısı yapıldığı bir ortamda, bu kararı sıradan bir mahkeme kararı olarak görmemiz mümkün değildir. Bu kararla ilgili Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubuna geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ iktidarı "Büyük Türkiye, hedef 2023" sloganıyla çıktığı yolda kişi başına düşen millî geliri 25 bin dolar, ihracatı 500 milyar dolar, dış ticaret hacmini 1 trilyon dolara ulaştıracaktı. 2023'te işsizlik oranı yüzde 5'lere düşecekti. Türkiye, dünyanın tahıl ambarına, tarım merkezine dönüşecekti. Türkiye, bölgenin en önemli demokrasisi olacaktı. Özgürlükler daha ileri standartlara kavuşacaktı; katılımcı, özgürlükçü yeni bir Anayasa yapılacaktı ama geldiğimiz noktada tüm bu hedefler yalan oldu. 25 bin dolarlık millî gelir hedefi, 8 binin altına düştü. İhracat ve dış ticaret hedefleri üçte 1'i bile bulmuyor. İşsizlik oranı TÜİK rakamlarına göre bile yüzde 12'lere, gerçek rakamlar ise yüzde 25'lere dayandı, genç işsizlik oranı ise tam bir facia üçte 1. Hedef ülke, dünya tahıl ambarı olacakken millet ucuz ekmek, yağ kuyruğunda sıra bekliyor. Domatesi, biberi taneyle alıyor, evinde battaniyeye sarılarak oturuyor. Her anlamda dünyanın en geri ülkelerinden birisi hâline geldik.

Değerli arkadaşlar, gün geçmiyor ki yokluk sebebiyle isyan eden hatta intihar eden yurttaşlarımızın haberlerini okumayalım. Asgari ücretli, emekli, dar gelirli vatandaş borçlarını ödeyemiyor, ailesini geçindiremiyor. Peki, devleti yöneten ne yapıyor? Vatandaşa şükür tavsiyesinde bulunuyor hatta şükretmeyi bilmemekle de suçluyor. 11 maaş alan saray danışmanlarının, pudra şekerci oğlanların, 5'li çetenin keyfi yerinde.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin bu maddesiyle 3359 sayılı Kanun'a bir madde eklenmiş, kamu veya özel sağlık kurum ve kuruluşları ve vakıf üniversitelerinde görev yapan hekim ve diş hekimleri ile sağlık meslek mensuplarının, sağlık mesleğinin icrası kapsamında

yaptıkları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlemler ve uygulamalar nedeniyle yapılan soruşturmalarda iznin Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulan Mesleki Sorumluluk Kurulu tarafından verileceği hükmü getirilmiştir. Bilindiği gibi, tedavi sürecinde tıbbi uygulama hataları, doktor, sağlık çalışanı ve hastanelerin kasten veya ihmalle hastayı zarara uğratması davalarına malpraktis davaları denir. Düzenleme lehe bir düzenleme gibi görünse de teklifle düzenlenen Mesleki Sorumluluk Kurulunun mevcut konjonktürde siyasi kaygılarla hareket etmesi kuvvetle muhtemeldir. Zira, Kurulun, üstleneceği görev itibarıyla kritik kararlar vereceğinden, bakan yardımcısı, genel müdür, genel müdür yardımcısı gibi aynı zamanda siyasi kimliğe sahip veya siyasi konjonktürden etkilenebilecek kişilerden oluşturulması şekilci bir yaklaşım sergilendiğinin göstergesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) - Bu düzenleme, sağlık çalışanlarının, gerek soruşturma ve gerekse davalarda kendileri hakkında karar verecek Kurulun taraflı bir teşekkülden ibaret olması dolayısıyla üzerlerinde zaten var olan baskıyı daha da artmış bir şekilde hissetmelerine sebep olacaktır.

Bu çerçevede, Kurul üyelerinin maddede yazılı şekilde değil, meslek odaları başta olmak üzere bağımsız teşekküllerden seçimle işbaşına getirilmesi hem sağlık çalışanlarının taşıyacakları kaygının bertaraf edilmesine hem de demokratik toplum düzeninin gereğinin yerine getirilmesine katkı sağlayacaktır. Düzenlemenin bu hâliyle sağlık çalışanları her anlamda baskı altına alınarak hem cezai hem de hukuki sorumluluk bakımından iktidara bağımlı hâle gelecektir.

Bu düşüncelerle Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 14- 3359 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"EK MADDE 18- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 53 üncü maddesinde yer alan soruşturma usulüne tabi olanlar hariç olmak üzere, kamu veya özel sağlık kurum ve kuruluşları ve vakıf üniversitelerinde görev yapan hekim ve diş hekimleri ile diğer sağlık meslek mensuplarının sağlık mesleğinin icrası kapsamında yaptıkları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalar nedeniyle yapılan soruşturmalar hakkında 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Soruşturma izni, Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulan Mesleki Sorumluluk Kurulu tarafından verilir. Kurul, özel sağlık kurum ve kuruluşları ve vakıf üniversitelerinde görev yapan hekim ve diş hekimleri ile diğer sağlık meslek mensupları bakımından il sağlık müdürlüklerinde görevli başkan veya yardımcılarını da ön inceleme yapmak üzere görevlendirebilir. Soruşturma izninin verilmesine ilişkin 4483 sayılı Kanunun 7 nci maddesindeki süreler, iki kat olarak uygulanır.

Bu çerçevede "aile sağlık merkezleri, kurum tabiplikleri, özel veya resmi poliklinikler, semt poliklinikleri, muayenehaneler, devlet hastaneleri, özel hastaneler, tıp merkezleri, ağız ve diş sağlığı merkezleri, diyaliz merkezleri, toplum ruh sağlığı merkezleri" nden sonra gelmek üzere "ortak sağlık güvenlik birimleri-iş yeri sağlık güvenlik birimi" gibi her basamaktan kamu veya özel sağlık hizmet sunucusunda görev yapan ister askeri ister sivil olsun, tüm hekim, diş hekimi ve diğer sağlık meslek mensupları hakkında yapılacak soruşturmalarda bu usul uygulanacaktır.

Kurulun soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine ilişkin kararları ile işleme koymama kararlarına karşı tebliğden itibaren on gün içinde "Bölge İdare Mahkemelerine" itiraz edilebilecektir."

Kamu kurum ve kuruluşları ve Devlet üniversitelerinde görev yapan hekim ve diş hekimleri ile diğer sağlık meslek mensuplarının sağlık mesleğinin icrası kapsamında yaptıkları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalar nedeniyle idare tarafından ödenen tazminattan dolayı ilgisine rücu edilip edilmeyeceğine ve rücu miktarına, ilgilinin görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanıp kullanmadığı ve kusur durumu gözetilerek Mesleki Sorumluluk Kurulu tarafından bir yıl içinde karar verilir.

Kurul,

- a) Bakan, Bakan yardımcısı, Genel Müdür ya da Daire Başkanı düzeyinde Sağlık Bakanlığının belirlediği hekim bir temsilci,
- b) Türk Tabipler Birliği, Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu ve üye sayısı en fazla olan Hasta Hakları Derneği tarafından seçilen birer temsilci
- c) Profesör, doçent, uzman veya pratisyen hekim unvanlı bir dâhiliye, bir cerrahi, bir çocuk hastalıkları, bir psikiyatri, bir kadın doğum uzmanı, bir aile hekimi veya halk sağlığı uzmanı ile

bir diş tabibi olmak üzere ilgili uzmanlık dallarının meslek örgütlerinin seçtiği 7 hekimin dâhil olduğu ve kadın üye sayısı beşten az olmamak üzere 11 üyenin oluşturduğu özerk bir yapıdır. Kurulun Başkanı kurul üyeleri tarafından seçimle belirlenir.

d) (c) bendi uyarınca belirlenen üyelerin görev süresi iki yıldır.

Kurul, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Oylamalarda çekimser oy kullanılamaz.

Sağlık Bakanı kurulun iş yüküne göre yeni kurullar oluşturabilir." Kemal Peköz Murat Çepni Ali Kenanoğlu

Adana İzmir İstanbul

Habip Eksik Necdet İpekyüz

İğdır Batman

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Necdet İpekyüz'ün.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, dönem dönem sağlıkla ilgili problemleri hep burada dile getirdiğimizde, sorunları gündeme getirdiğimizde sağlığın bir şirkete dönüştüğünü, sağlık çalışanlarının giderek tükendiğini dile getirdiğimizde genelde kabul görmüyor, otelcilik hizmetleri ve şehir hastaneleriyle bize yanıt veriliyor. Ama biz biliyoruz ki günbegün sağlık probleme dönüşüyor. Özellikle yoksul ve dezavantajlı kesimler gün alamıyor.

Bugün 12 Mayıs, 12 Mayıs Hemşeriler Günü. Normalde, aslında, biz konuşmamızı düzenlerken Grup Başkan Vekillerimiz, arkadaşlarımız sağlıkla ilgili, özellikle maddeyle ilgili, birçok düzenlemeyle ilgili görüş bildirdiler, benim de bildirmemi istiyorlardı ama hemşirelerle ilgili bir iki kutlama dışında hiç konuşmadık. Hepimizin yaşamında hemşirelerin özel bir yeri var. Hepimizin sağlığında hemşirelerin özel bir yeri var. Onlara sadece "Gününüz kutlu olsun." demek doğru değil. Neydi? Eskiden beri, hemşireler bir hastaneye girdiğinizde kepi başında "Susun." diyordu. Bugün bu kürsüde de aslında susup onları dinlememiz lazımdı. Neden? Çünkü hemşireler tükeniyor, mağduriyet yaşıyor, birçok problemle karşı karşıyalar. Ve sağlık ekip hizmeti ise, sağlıkta olmazsa olmaz ekip hizmetlerinin başında hemşirelik geliyorsa bizim

onların sorunlarını dinlememiz lazım, onların sorunlarının çözümünün bu Parlamentoda konuşulması lazım, düzenlemeler yapılması lazım.

Hemşirelik bir cinsiyete ait meslek değildir, 20'nci yüzyıldan sonra bu olay bitmiştir. Nasıl ki ilk başta sadece hekimlik eril bir meslek görülüyorsa artık hemşirelik bu statüden çıkmıştır. Ve sağlıkta bugün geldiğimiz aşamada hemşirelerle ilgili özlük haklarına baksak binlerce problem var. Ama ona gelmeden önce, hemşirelik mücadelesini, sağlıkta mücadele yürüten, toplum sağlığı açısından mücadele yürüten Grup Başkan Vekilimiz söyledi, Diyarbakır İl Başkanımız ve seçilmiş Belediye Eş Başkanımız Hülya Alökmen'e, SES Eş Genel Başkanı Gönül Erden ve sevgili Zelal Bilgin'e, sevgili Fatma Yıldızhan'a da cezaevinde oldukları için, bu mücadeleyi sürdürdükleri için buradan HDP Grubu adına selamlarımızı, saygılarımızı iletiyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, hemşirelerin özlük hakları... Aynı okulu okumuşlar, aynı süreçten geçmişler, aynı kurumda çalışıyorlar, sen 4/A'lısın, sen 4/B'lisin, sen 4/C'lisin; bir diğeri, ücretlisin, kadrolusun, sözleşmelisin, kimi yerde vekilsin. Böyle bir şey mi artık? Böl, böl, böl, bitirdiniz ve aynı koşullarda çalışmalarına rağmen emeklerinin hiçbir karşılığını alamıyorlar. Emekliliğine yansıyan ek ödemelerden faydalanıyorlar mı? Hayır. 3600 ek göstergeyle ilgili her seferinde konuşuyorsunuz bir müjde gibi, bir gerçekleşme var mı? Hayır. "Nöbet, nöbet." diyorsunuz, nöbet tuttuklarında nöbet ücretlerini alamıyorlar. Yıpranma payıyla ilgili hiç kimse konuşmuyor. Peki, yönetimde liyakat var mı? Hayır. Hâkim sendika geliyor, atadığınız il başkanına veya yönetime, vekile yakın bir yönetici atıyor; baskı yapıyor, ayrımcılık yapıyor, arkadaşlara yeterli, uygun koşul sağlanmıyor ve beraberinde mobbing geliyor. Peki, baskıya uğrayanlardan, ayrımcılığa uğrayanlardan, özlük haklarından yararlanmayanlardan, tükenen kesimden, mobbinge uğrayanlardan nasıl üretim isteyeceğiz, nasıl sağlık hizmeti isteyeceğiz? Siz, sağlık hizmeti verenlerin çalışma koşullarını bitiriyorsunuz ve ne oluyor? Bütün sorun hemşireler. Gelen şikâyetle karşı karşıya kaldığında... Biz hekimlere yönelik şiddeti konuşuyoruz ama sağlık çalışanları tepeden tırnağa her aşamada şiddet görüyor. Bunlarla ilgili bir konuşma var mı? Yok. Yirmi dört saat kesintisiz çalışıyorlar. Ulaşımlarıyla ilgili bir çözüm var mı? Yok. Kreşlerle ilgili çözüm var mı? Yok. Yirmi dört saat çalışan hemşirelerle ilgili hiçbir düzenleme yapılmadığı gibi bir istihdam planı da yapılmıyor. Rastgele okullar açıldı, rastgele üniversiteler açıldı; hemşireler yetiştiriliyor, uygulama alanı yok. Arıyorlar "Bize staj yeri bulun." Teknoloji yok, öğretim üyesi yok ve bütün bunlarla beraber hastanede bu kadar yoğun çalışan, hizmet veren emekçilerin dinlenme odaları yok, dinlenebilecekleri bir oda yok. Bu şartlarda nasıl biz onlardan hizmet isteyeceğiz, nasıl onların sorunlarını konuşmayacağız? Bizim onların sorunlarını konuşurken çözüm konusunda da onlara destek sunmamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bir diğeri, uluslararası birçok kurumda ve özellikle Türkiye'de de biz gördük, pandemi sürecinde sağlık hizmeti ekip hizmeti iken burada üretebilen, eşit, erişilebilir, sürdürülebilir, meslekte etik kurallara uygun bir hizmetin verilmesi lazım; verilmediği sürece sağlıkta ne önleme ne koruma ne de sağlık hizmetlerinden verimlilik alınabilir.

Bir diğeri konu, mezun ettiniz, ettiniz, binlerce hemşire atanamıyor, binlerce hemşire atanamıyor; 100 bin hemşireden söz ediliyor, bunlar bekliyor. Bir taraftan da bu 4/A'yla, 4/B'yle, 4/C'yle bölünmeye neden olmuş birçok kişi de atamasını değiştiremiyor. Onlar adına değil onlarla beraber karar vermemiz lazım ve adil bir ortam yaratılması için destek olmamız lazım. Bu salgın koşullarında bizim onlara saygı göstermemiz lazım, emeklerinin karşılığını bilmemiz lazım. Onların günü kutlu olsun; onlarla HDP olarak beraberiz, sürekli yanlarındayız ve desteklerimizi sürdürmeye devam edeceğiz.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğeri önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesiyle 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'na eklenen ek madde 18'in birinci ve ikinci fıkrasında yer alan "hekim ve diğ hekimleri ile diğeri sağlık meslek mensuplarının sağlık mesleğinin icrası kapsamında yaptıkları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalar" ibaresinin "hekim, diğ hekimleri, eczacı ile diğeri sağlık mensuplarının mesleğinin icrası ile ilgili yaptıkları uygulamalar şeklinde; üçüncü fıkrasının da aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Kurul,

a) Sağlık Bakanı tarafından belirlenen hekim bir Bakan yardımcısı,

b) Sağlık Bakanı tarafından belirlenen Sağlık Hizmetleri, Kamu Hastaneleri, Hukuk Hizmetleri, Yönetim Hizmetleri Genel Müdürleri veya yardımcısı,

c) Sağlık Bakanı tarafından belirlenen profesör veya doçent unvanlı biri dâhili, biri cerrahi, diğeri halk sağlığı branşlarından üç hekim,

d) Türk Tabipleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türk Diğhekimleri Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu tarafından görevlendirilen birer üye,

olmak üzere on üç üyeden oluşur. Kurulun başkanı Bakan yardımcısıdır. (c) ve (d) bendi uyarınca belirlenen üyelerin görev süresi iki yıldır."

Alpay Antmen Süleyman Bülbül Hüseyin Yıldız

Mersin Aydın Aydın

Ali Şeker Zeynel Emre Rafet Zeybek

İstanbul İstanbul Antalya

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Müzeyyen Şevkin'in.

Sayın Şevkin, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Değerli milletvekilleri, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli vekiller, bugün bir hukuk skandalıyla karşı karşıyayız. İstanbul İl Başkanımız Sayın Canan Kaftancıoğlu haksız, hukuksuz bir şekilde ceza almış ve yasaklı ilan edilmiş, bu karar süreci siyasi tarihimizde kara bir leke olarak yerini bulacaktır. Yapılan hukuk eliyle siyasi bir suikasttır. Siyaseten yenedemediğinizi hukuku ihlal ederek yapmaya çalışıyorsunuz. Kadına yönelik şiddetin konuşulduğu böyle bir günde, bir kadın siyasetçiye, bir kadın il başkanına yaptığınız kabul edilemez. Neredeyse yedi sekiz yıl önce atmış olduğu "tweet"ler üzerinden bu cezanın verilmesi gerçekten bir hukuk skandalı olarak tarihte yerini alacak. (CHP sıralarından alkışlar) Ama merak etmeyin hukukun üstünlüğünün sağlandığı, herkesin rahat bir nefes alacağı bir Türkiye'yi biz kurgulayacağız. Canan Başkanımızın yanındayız, Canan Kaftancıoğlu yalnız değildir. Bu ülkede hukuksuz bir anlayışın tüm izlerini silene kadar kadın mücadelesi devam edecek.

Sayın başkan, değerli milletvekilleri; sağlık hizmetleri hekimiyle, hemşiresiyle, eczacısı ve sağlık çalışanlarıyla bir bütündür ve tamamını kapsamalıdır, bu konuda adil davranılmalıdır. Atanamayan on binlerce sağlık memuru, sağlıkçı, sağlık çalışanı varken bu adaletin sağlanması çok büyük önem taşımaktadır. Teşhis ve tedaviye dönük olarak sağlıkta cezai sorumlulukların saptanmasında bir bilirkişilik düşünülüyorsa siyasi ve bürokratik saiklerden ayrı, özerk bir kurumun mutlaka olması gereği muhalefet şerhimizde de yer aldığı gibi mutlaka gereklidir. Bir kurulun teşekkülünde mutlaka ilgili meslek odaları bulunmalıdır. Burada Türk Tabipleri Birliğinden, Türk Dişhekimleri Birliğinden, yine Türk Eczacıları

Birliğinden ve Barolar Birliğinden bu kurulda mutlaka bir temsilci olması zorunludur. Kurulun, bu hâliyle düzenlenmesiyle, sağlık çalışanları, meslek ifasına ilişkin soruşturma ve kovuşturmalar için oluşturulan mekanizma üzerinde baskı oluşturularak hem cezai hem de hukuki sorumluluk bakımından iktidardaki otoriteye bağımlı bir hâle getirilmeye çalışılmaktadır. Kısacası, iktidar herkesi, her kesimi kontrol altına alma gayretlerini sürdürmektedir.

şimdi gelelim asıl konuya. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, İstanbul Sözleşmesi, kadınların güçlü olması gibi hiçbir konuya tahammülünüz yok arkadaşlar; bütün bunlara karşı duruyorsunuz. Fikirleriyle, hayata bakış açısıyla, toplumu bütünleştirici, kucaklayıcı yapısıyla ne çıkması gereken kadınların cinsiyeti üzerinden, giyim kuşamı üzerinden kirli siyaset yapmaya devam ediyorsunuz. Türkiye siyasette, ekonomide, iş yaşamında, sporda, sanatta; kısaca hayatın her alanında kadınların daha çok yer alması gereken bir konumdadır ama bakıyoruz, kadınlar hayatın her alanında şiddet görüyor, dövülüyor, yargılanıyor, öldürülüyor, tacize, tecavüze uğruyor. Ve hakkı hukuku, adaleti savunan kadınlar da maalesef, zindanlarda rmeye terk ediliyor.

Kadını bir meta olarak gören anlayış nedeniyle, İstanbul Sözleşmesi'nin bir gece yarısı ansızın ve tek taraflı feshedilmesi Türkiye'de yeni ve derin yaralar açmıştır. Bakın, sadece geçtiğimiz yıl 367 kadın öldürüldü. Bunu bir rakam olarak ifade etmekten her zaman zl duyuyorum. Her birinin arkasında bir hayat, bir yaşanmışlık ve bir hikâye var; bu sizi hiç etkilemiyor mu arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye ne yazık ki kadınları ve çocukları koruyamıyor. Kadınlar artk bırakın gece dışarı çıkmayı gündüz dahi dışarıya çıkmaktan çekinir oldular nk her tarafta selfie terörüyle de karşı karşıyalar. Bu kutuplaşma ortamında, maalesef, Hkmetin samimi bir çalışmasından bahsetmek mümkün değil. "Kadın istediği gibi giyinemez. Kırmızı ruj süremez. Kadın kahkaha atamaz. Kadının yeri evidir. Her niversite kadını iş bulmak zorunda değildir. İş arayan kadınlar işsizlik oranını yükseltiyor." gibi saçma sapan anlayışlar kadını hedef hâline getirmektedir. Katilleri uzakta aramaya gerek yok arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

MÜZEYYEN şEVKİN (Devamla) - Bugün bir türbanlı kadın vali atandığı için... Kadının giysisi üzerinden "şöyle giyinmeli, böyle giyinmeli." diye sanatçıların linç edildiği... Çekin artık kadınların üzerinden elinizi ya! Yeter artık, siyasete malzeme etmeyin! Bırakın kadınlarla uğraşmayı!

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Bunun valiyle ne alakası var, bu söylediğinizin?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Alakası var efendim.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Ne alakası var?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Çünkü şiddete uğrayan kadınlarla ilgili samimi davranmıyorsunuz, gerçekten cezai müeyyideler getirmiyorsunuz.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Hiçbir alakası yok ya.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Buradan haykırıyoruz: Kadınlara göstermelik yasalar çıkaramazsınız buradan, göstermelik yasalar çıkarıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Çekin kadınların üzerinden elinizi! Çirkin siyasetinizle Türkiye'yi karanlığa sürüklüyorsunuz. Yeter artık, yeter! Yeter artık!

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Ne alakası var, ne alakası var?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Son sözüm şudur: Haksızlıklar karşısında susan dilsiz şeytandır. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Siz üniversiteden başörtülü kovmayı bilirsiniz. Ne alakası var? Siz üniversiteden başörtülü kovmayı bilirsiniz. Biz başı açığı da başı kapalıyı da MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Siz konuşmaya devam edin.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Ben burada başı açığım, başı kapalı da var. Biz burada eşit temsil ediliyoruz. Sizin partinizde bir tane başı örtülü vekil var mı Allah aşkına?

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Altıntaş Ayhan Erel Orhan Çakırlar

Ankara Aksaray Edirne

Dursun Ataş Hüseyin Örs Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Kayseri Trabzon Adana

Feridun Bahşi

Antalya

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Siyaset kadınları hedef hâline getiriyor. Böyle bir şey olamaz!

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Başörtülü Valiyle iftihar edin arkadaşlar. Ayıp ya! Yeter, yeter! Çok ayıp! Kadınların kıyafetlerini tartışmayalım, ayıp! Başörtülüğü de mini etekliyi de tartışmayalım.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Biz başörtüsünü tartışmıyoruz, kadınları bu siyasete alet etmeyin diyoruz. Kıyafetlerinden dolayı siyaset yapmayın diyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Fikirleriyle tartışın, fikirleriyle tartışın.

BAŞKAN - Sayın milletvekillerimiz, lütfen... Yani, hem bakın, şiddete ilişkin bir yasa teklifini konuşuyoruz ama şiddetin peşinde koşuyoruz, yapmayın.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) - Şiddet uygulayan kendileri!

BAŞKAN - Evet, önergeye katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Hüseyin Örs'ün.

Sayın Örs, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 14'üncü maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün 12 Mayıs, 1964 yılından beri 12 Mayıs Türkiye'de Hemşireler Günü olarak kutlanmakta. Ben de yüce Meclisimizin kürsüsünden güç çalışma şartları altında fedakârca, cefakârca vazifelerini yerine getirmeye çalışan hemşire kardeşlerimin bugününü, 12-18 Mayıs Hemşireler Haftası'nı kutluyorum.

Değerli arkadaşlar, üzerinde görüşmeler yaptığımız bu kanun teklifi toplumun büyük kesiminin gündeminde olan, hemen her gün haber bültenlerinde gördüğümüz, gazetelerin sayfalarında okuduğumuz kadına şiddet ve sağlık çalışanlarına şiddetle ilgili düzenlemeleri içermektedir.

Hem kadına şiddet hem de sağlık çalışanlarına yönelik şiddet toplumda travmatik etkiler yaratmakta ve sosyal bir yara olarak yıllardır çözüm beklemektedir. Her iki konunun çözümüne katkıda bulunması dileğiyle hukuk tekniği açısından hatalı yönleri ve eksiklikleri olsa da ve en önemlisi, çok geç kalınmış olsa da bu konunun Meclis gündemine alınmasını önemli bulduğumu ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, kanun teklifine baktığımızda genel olarak sağlık çalışanlarına ve kadına şiddet suçu işleyenlerin cezalarının artırılmasıyla caydırıcılığın sağlanması amaçlanmıştır. Bu

noktada da şunu söylemek isterim: Değerli arkadaşlar, sadece tutuklama yapılarak sadece cezalar artırılarak bu şiddet suçlarının önlenmesi ya da caydırıcılığın sağlanması mümkün değildir. Evet, bu yaptırımlar caydırıcı olabilir ama sorun bütün yönleriyle ele alınıp şiddet sorununa yol açan kurumsal, toplumsal ve psikolojik faktörleri ortadan kaldırmadıkça şiddetle mücadelede tam bir başarı elde edemeyiz. Kanun teklifi, bu manada yetersizdir, sorunu kökten çözecek bir teklif olmaktan da uzaktır. Bunu da burada belirtmek zorundayım.

İstatistiklere baktığımızda kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerindeki artışın hız kesmediğini görüyoruz. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü OECD'nin 2019 yılı verilerine göre Türkiye OECD'ye üye ülkeler arasında kadına şiddetin en yaygın olduğu ülke durumundadır arkadaşlar, dünya sıralamasında ise Afganistan, Tayland, Zambiya'dan sonra yer alıyoruz, artık bu acı gerçeklerle yüzleşmemiz gerekir. Kadına yönelik şiddetin temelinde yatan sorunları tespit etmeden, bataklığı kurutmadan ve bu sorunları çözmeden atılacak adımlar yaraya pansuman olmaktan öteye geçmeyecektir.

Değerli arkadaşlar, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerindeki artışı mevcut sosyal, siyasal, ekonomik yapıların ve eğitim sisteminin giderek bozulmasından ayrı düşünürsek eksik yapmış oluruz. Türkiye'de kanayan yara hâline gelmiş olan sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesiyle ilgili düzenlemelerde cezaların artırılması caydırıcılık açısından tabii ki önemlidir ancak iktidar sahipleri, sağlık sisteminde yaşanan sorunları görmezden gelerek bugün olduğu gibi sadece binaların görkemiyle övünürse hizmetin kalitesini dikkate almazsa hizmeti verenlerin, hekimlerimizin, diğer sağlık çalışanlarımızın mali ve özlük haklarını vermezse koruyucu sağlık hizmetlerinin ve tedavi hizmetlerinin yeterli olup olmadığını umursamazsa sorun çözülmez, çözülemez arkadaşlar. Maalesef hastane acil servisleri şiddet mekânı hâline gelmiştir. Doktorların hastalarını yeterli sürede muayene edemediği, sağlık çalışanlarının maaşlarında ve özlük haklarında söz verildiği hâlde hâlâ daha gerekli iyileştirmelerin yapılmadığı, yeterli ve dengeli sağlık personeli atamasının olmadığı, doktor ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - Teşekkür ederim.

...hemşirelerin ağır çalışma koşulları altında çalışmak zorunda kaldığı bu sağlık sisteminin çok ciddi sorunları olduğu ortadadır, acı bir gerçektir. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet de bu sorunların önemli bir parçasıdır.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İyi Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.21

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 90'ıncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

15'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesiyle 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'na eklenen 'GEÇİCİ MADDE 13'ün (2)'nci fıkrasındaki "hekim ve dış hekimleri ile diğer sağlık mensuplarının sağlık mesleğinin icrası kapsamında yapmış oldukları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalar" ibaresinin "hekim, dış hekimleri, eczacı ile diğer sağlık mensuplarının mesleğinin icrasıyla ilgili yaptıkları uygulamalar" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül Alpay Antmen Hüseyin Yıldız

Aydın Mersin Aydın

Rafet Zeybek Ali Şeker Zeynel Emre

Antalya İstanbul İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ali Şeker'in.

Sayın Şeker, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün maalesef bir kara gün daha yaşıyoruz. Canan Kaftancıoğlu kararı "bağımsız tarafsız yargı" diye bir seçimde öne çıkardığınız, bir seçimde de "tarafsız bağımsız yargı" diye dalga geçtiğiniz sürecin geldiği noktanın, son durumun özeti, hukuk devletinin katledildiğinin son özeti ve bu günlere maalesef hukukun ölümüne canlı olarak şahitlik ediyoruz.

Bugün Ankara'da Gezi davası tekrardan mütalaa değiştirilerek insanlara suç isnat edilmeye çalışılıyor. Geçen on beş gün önce iki defa beraat edilen Gezi davasından ağırlaştırılmış müebbet hapis verildi yani bir suçtan dolayı ne olabilir? Beraat edebilirsiniz, sıfır ceza alabilirsiniz. Bu ceza, sıfır ceza verilen konudan siz ağırlaştırılmış müebbet, en ağır cezayı veriyorsunuz. Yani bu, Türkiye'ye olan güveni de etkiliyor, Türkiye'ye olan yatırımı da etkiliyor ve insanların Türkiye'de kalma düşüncelerini de etkiliyor. Onun için hukuk devletinin olmadığı, kararın sıfırla sonsuz arasında değişebildiği bir sisteme kimse güven duymuyor ve hekimler bir bir ülkeyi terk ediyor, okumuş, mühendis olmuş, yetişmiş insanlar kendi geleceklerini yurt dışında arıyorlar. Ve bu karar, almış olduğunuz bu kararlar maalesef o gençlerin, pırl pırl beyinlerin bu kararlarını etkiliyor. Ülkemiz iktidar eliyle sosyal, siyasal ve ekonomik krizden geçiyor. Hukuk devletinin karanlığa sürüklendiği bu ortamda insanlar aç, sefil ve bu sefil olan, zor duruma düşmüş olan, sağlığını kaybetmiş olan insanlar da hekimlerden medet umuyor ama hekimlerin sorunları başından aşıyor, hekimlere verdiğiniz sözü hâlâ tutmadınız. Bir yıl oldu, dediniz ki: "Hekimlerin özlük haklarını, ücretlerini iyileştireceğiz." Kulağınızın üstüne yattınız, körler sağlıklar birbirini ağırlar, hâlâ bir iyileştirme yapılmadı. Hekimlere verilen ücretler açlık sınırının hemen üzerinde ve bir ailede 4 kişi çalışıyorsa asgari ücretli 17 bin lira olan yoksulluk sınırına bile erişemiyor. Yani 4 kişilik bir ailenin hepsi de çalışsa ücretlileri, çalışanları getirdiğiniz durum yoksulluk sınırına ulaşmamak. Bu neden böyle oluyor? Daha iki gün önce bir müjde açıkladınız, dediniz ki: "20 milyar, 30 milyar -müteahhitlere can simidi- ucuz kredi vereceğiz." Kaynakları hâlâ betona gömmeye devam ediyorsunuz, kafanızı betondan hâlâ çıkarmadınız.

Sağlıkla şiddetle ilgili yasal düzenlemelerin katalog suçlar arasına konulması, yer değiştirilmesi önemli ama asıl önemli olan bakış açısını değiştirmek. Eğer siz bir yasayla bir yanda beraat verirken bir yanda ağırlaştırılmış müebbet veriyorsanız bu yasaları değiştirdiğinizde de uygulayıcılar eğer sizin talimatlarınıza göre hareket edecekse yine hiçbir şeyi değiştirmeyecektir.

Bizim bu süreçte, geçmişte biliyorsunuz bazılarınız yoksul ailelerin çocuklarıydınız, hepimiz okudunuz, eğitim aldınız ve yoksulluk cenderesinden çıkmak için bir umudunuz vardı. Bugün, okuyup okulunu bitiren çocuklar asgari ücretle dahi iş bulamaz hâle geldiler. Bizim bu

gençlere bir gelecek vadetmemiz gerekiyor, her şeyden önce bir hukuk devletini yeniden inşa etmemiz gerekiyor. Mart ayında 213 hekim, nisan ayında 214 hekim, her geçen ay biraz daha fazla hekim yurt dışına gidiyor. Geçen sene ilk dört ayda 329 hekim yurt dışına gitmek için başvurmuştu, bugün 2,5 kat arttı 781 hekim yurt dışına gitmek için başvurdu ilk dört ayda ve siz hâlâ hekimlerin haklarını iyileştirmek için hiçbir şey yapmamaya devam ediyorsunuz.

Malpraktisle ilgili düzenleme önemlidir çünkü malpraktis sadece hekimlerin sorunu değil o hekimlerin şifa verdiği insanlara karşı istediğini uygulamak için, hastanın iyiliğine olan şeyleri uygulamak için, hastaya faydalı olmak için hekim uğraşmak yerine kendini korur hâle gelmişti ve bu koruma neticesinde hasta sağlığa ulaşamaz hâle gelmişti. Onun için, hekimlerin bu malpraktise karşı, avukatların bu suistimallerine karşı korunması gerekiyor ki hastalarına korkmadan şifa dağıtabilsinler, bunun mutlaka düzenlemeye uygulamaya geçmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

ALİ ŞEKER (Devamla) - Çünkü hekimler eğer çekinirse, hekimler istediklerini uygulamazsa ne oluyor? Hasta oradan oraya oradan sevk edilip duruluyor. Hastalığın risklerini, orada yaşanacak komplikasyonları hekime mal etmek hekimi mesleğinden soğuttu. Bu düzenlemeyi bir yıl önce gündeme getirmiştik, bu bir an önce çıksın diye, bir yıl sonra da olsa düzenlemenin hayata geçirilmesi önemli. Yalnız, burada Komisyonun Başkanının da mutlaka hekim olması gerekiyor. Türk Tabipleri Birliğinin, Türk Eczacıları Birliğinin, Türk Dişhekimleri Birliğinin ve Barolar Birliğinin, uzmanlık derneklerin de bu heyette görev alması gerekiyor, aksi taktirde sadece bir bürokratik kurul hâline gelir. Bizim bu sağlıkta şiddet sürecine son verebilmek için mutlaka hukukçuları eğitmemiz gerekiyor, bu yasaların layığıyla uygulanması gerekiyor onun için hukukun üzerindeki baskıların da kalkması gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinde yer alan "olunur" ibaresinin "edilir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz Ali Kenanoğlu Oya Ersoy

Adana İstanbul İstanbul

Murat Çepni Habip Eksik

İzmir Iğdır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Murat Çepni'nin.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız, evet, OHAL koşullarında saray suç ittifakının darbesiyle halkımız baş etmeye çalışıyor. Evet, 2021 yılında bankaların kârları bir önceki yıla oranla yüzde 57,4 artmış durumda. 2022'nin ilk üç ayı kâr oranı ise önceki yılın oranını çoktan yakalamış durumda. İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı son bir yılda 1 milyon 702 bin adet artarak 8 Nisan itibarıyla 23 milyon 500 bine çıkmış durumda. Evet, halkın gerçeği, AKP gerçeği bu. AKP yedi düvele karşı vatan kurtarma mücadelesi yürütüyor, halk yoksullaşıyor; AKP'giller, bankalar zenginleşiyor. AKP, artık başlı başına bir soygun düzeninin temsilcisi durumunda bulunuyor bugün.

Evet, mart-mayıs sürecindeyiz. Mart-mayıs süreci bizim için önemli, aynı zamanda büyük direnişlerin, büyük başarıların, büyük zaferlerin dönemi. Bu anlamda 6 Mayıs'ta idam sehpalarında faşizme karşı meydan okuyan Denizleri, Yusuf'ları, Hüseyin'leri buradan bir kez daha anıyorum ve onların bıraktığı mirası biz sahipleniyoruz ve onların bıraktığı idealleri mutlaka başarıya ulaştıracağımızın sözünü buradan bir kez daha veriyorum "Yusuf, Hüseyin, Deniz; sürüyor, sürececek mücadeleniz." diyorum.

Yine, 9 Mayıs 45 "Yenilmez." denilen "Durdurulamaz." denilen faşist Hitler ordularının Sovyet Sosyalist orduları, halkları tarafından yenildiği, ezildiği günün adıdır. Evet, "Yenilmez." denilen Hitler faşizmi Sovyet sosyalizmi karşısında yenilmiş ve halklarımız, tüm dünya halkları bir faşizm belasından kurtarıldılar. Dolayısıyla, biz bugün 9 Mayıs'ı anarken faşizme karşı zafer, dünün değil tam da bugünün mirasıdır ve biz bu mirası sahipleniyoruz, bu mirası mutlaka yenilemek ve halklarımız bu mirası büyütme göreviyle karşı karşıyadır.

Evet, yine, içinde bulunduğumuz süreçte AKP, hukuku önce siyasallaştırdı fakat şimdi hukuk AKP tarafından bizzat bir şiddet aracı hâline getirilmiş durumda. Evet, Gezi davası bunlardan bir tanesi. Gezi'de açığa çıkan halk iradesi AKP'nin en büyük korkusu. Evet, faşist diktatörlükler en çok halk iradesinden korkarlar. AKP korkmakta son derece haklı ve biz de bu korkuyu tekrar tekrar yenilemek göreviyle karşı karşıyayız. Gezi isyanı bir organizasyon değildi, Gezi isyanı bir komplo değildi; Gezi isyanı düpedüz bir onur ve özgürlük isyanıydı. Her isyanı olan isyanını sırtlayıp, iradesini kuşanıp Gezi meydanlarına aktılar. Milyonlarca insan Gezi meydanlarında onur ve özgürlük sloganları attılar, kendilerince faşizme karşı, kapitalizme karşı, baskıya, zulme karşı tutum aldılar, direndiler. Gezi dünün değil, geleceğin

bir isyanıdır. Dolayısıyla AKP'nin Gezi'den korkması da bu bahsettiğimiz soygun ve zulüm, hırsızlık düzenine karşı insanların ayağa kalkmasını engelleme faaliyetidir. Gezi'ye verilen cezanın amacı tam olarak budur.

Yine, Kobani kumpas davası sürdürülüyor. Kobani kumpas davası da Gezi benzeri bir diğer davadır. Aynı biçimde Kobani kumpas davasıyla da HDP etrafında kenetlenmiş halk iradesi kırılmaya ve daha da önemlisi IŞİD'e karşı verilen, IŞİD barbarlığına, kadın düşmanlığına, cinayet şebekesine karşı verilen mücadelenin ve zaferin AKP tarafından cezalandırılması davasıdır. IŞİD'in yapamadığını bugün AKP yapmaya çalışmaktadır.

Yine, bugün aynı şekilde CHP İzmir İl Başkanına, Canan Kaftancıoğlu'na...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - İstanbul, İstanbul...

MURAT ÇEPNİ (Devamla) - ...İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'na verilen ceza da yine bu kapsamda tüm muhalefetin, tüm itiraz edenlerin cezalandırılmasına örnek bir karardır ve bunu buradan bir kez daha protesto ediyoruz.

Çağrımız Gezi meydanlarını dolduran milyonlardır, çağrımız 8 Mart meydanlarını dolduran kadınlardır ve "Nevroz" meydanlarını dolduran, "..."(x) diyenlerdir. Biz bu aşamadan sonra AKP'yi teşhir etmekle meşgul olmayı bırakmak durumundayız. Çağrımız halklara, meydanları dolduran halklardır: Bizim gücümüz vardır ama biz o meydanları birleştirebildiğimizde, bu katliam siyasetine, bu darbe siyasetine hep birlikte karşı durabildiğimiz koşullarda bu zulüm düzenini değiştirebiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) - Halklarımızın eşit, özgür, birlikte yaşayabileceği bir düzeni pekâlâ kurabiliriz. Enseyi karartmaya gerek yok, umutsuzluğa gerek yok, yalın türküler söylemeye de gerek yok; zafer çok yakındır, yeter ki cesaretle, kararlılıkla yan yana duralım, mücadelemizi birleştirelim.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 15'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu Ayhan Erel Ayhan Altuntaş

Adana Aksaray Ankara

Orhan Çakırlar Dursun Ataş Yasin Öztürk

Edirne Kayseri Denizli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Yasin Öztürk'ün.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesiyle kamu kurum ve kuruluşları ile devlet üniversitelerinde görev yapan sağlık çalışanlarının sağlık mesleğinin icrası kapsamında yaptıkları muayene, teşhis ve tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalarından kaynaklı zararların tazmini için açılan davalar sonucunda devlet tarafından ödenen tazminatın ilgisine rücusu bakımından Mesleki Sorumluluk Kuruluna yetki verilmekte ve bu Kurulun yapacağı değerlendirme sonucunda rücusuna karar verilen miktar bakımından ilgili sağlık çalışanına dönülmesi sağlanmaktadır. Kısaca, sağlık çalışanlarının mesleğinin icrası kapsamında tıbbi işlem ve uygulamalarından kaynaklı zararların tazmini.

Peki, bu maddede sağlık çalışanlarının mağduriyetini giderme yolunda bir iyileştirme var mı? Sadece göz boyama, kulağı tersten gösterme dışında bir iyileştirme yok. Yıllardır "sağlıkta dönüşüm" adı altında bir ileri bir geri politika üretip durdunuz, kendi siyasi programınız içindeki kafa karışıklığınız Bakanlığın teşkilat yapısının sürekli değiştirilmesiyle gün yüzüne çıktı. Bakanlık merkez teşkilatı yapısında 2011 yılında 663 sayılı KHK'yle, 2017 yılında 694 sayılı KHK'yle, 2018 yılında 703 sayılı KHK'yle metcezir yaptınız, bunun yanında son Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Yüksek Sağlık Şûrasını kaldırdınız. Yüksek Sağlık Şûrası 1930 yılında Umumi Hıfzısıhha Kanunu'yla kurulmuştur. Şûranın kuruluş amacı Sağlık Bakanlığına önemli sağlık meseleleri hakkında görüş bildirmek yanında, tababet sanatını ifadan doğan adli konularda adli makamlara görüş vermektir. Yani şu an kurmaya çalıştığınız Mesleki Sorumluluk Kurulunun görevlerini ta 1930'lardan bu yana yerine getirmeye çalışan Sağlık Bakanlığının bir kuruludur ve yasada bir zorunluluk olmamasına rağmen Türk Tabipleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği ve Türk Dişhekimleri Birliği Başkanları kurula asil üye olarak devamlı seçilmişlerdir. Sağlık çalışanını hedef tahtasına oturtan, derdini dillendiren doktoru

"Beğenmeyen gider." ifadesiyle sahipsiz bırakan, sağlık meslek odalarını düşman gören bir zihniyet, tabii ki sağlık çalışanlarına yüklenecek rücu kararlarda kamu erki dışında meslek odalarının da karar alma mekanizmasına dâhil olduğu bir yapının devrede olmasına tahammül gösteremez.

1930'larda sağlık çalışanları için yapılan tanımlama "tababet sanatını ifa" gibi saygın bir söylem iken bugün mültecileri göndermeye gücü yetmeyen iktidarın başı tarafından "Giderlerse gitsinler." seviyesine indirilmiş; zorunlu ihtiyacını gidermek için odasından çıkan bir doktorun darbedilmesine, şikâyet edilmesine, hatta görevini yerine getirmedeği iddiasıyla hakkında soruşturma açılmasına cevaz vererek sağlık çalışanları ile hasta kutuplaşmasının artmasına neden olmuştur.

Şimdi öyle bir düzenleme getiriliyor ki zor yetişen ve sayısı her gün azalan sağlık çalışanlarına iktidar tarafından yeni bir ceza sopası gösteriliyor. Bu ülkede kamudaki üst kurulların, yönetim kurullarının nasıl kurulduğunu, nasıl çalıştığını, kimlerin bu kurullara seçildiğini, seçilirken hangi kriterlerin dikkate alındığı bellidir. KİT'lere bakıyorsunuz, kurumla hiç alakası olmayan, emekli olmuş, evinde otururken sadece siyasi parti faaliyetleri yürüttüğü için yönetim kurulu üyeliğine dâhil edilen kişiler yok mu? AK PARTİ'sinin şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubunda görev yapan personelleri de dâhil olmak üzere, eski milletvekillerinin, bakan yardımcılarının, belediye başkan yardımcılarının ve bilumum siyasi teşkilatının ve mahdumlarının hangi kurum ve kurullarda kaç maaşla, "huzur hakkı" adı altında üç beş ayrı yerden gelikle çalıştığı bilinmiyor mu?

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı her şeye karar verdiği gibi kurulacak Mesleki Sorumluluk Kurulunun yönetimini de belirleyecektir. Doktoruna "Çekin, gidin." diyen bir Cumhurbaşkanı'nın kurduğu yönetimin, sağlık çalışanının mağduriyetiyle ilgili aldığı karara nasıl güvenebilirsiniz. Yeni kurulun bakan yardımcısı, genel müdür, genel müdür yardımcısı gibi aynı zamanda siyasi kimliğe sahip ve veya siyasi konjonktürden etkilenebilecek kişilerden oluşturulması sorunun sağlık çalışanlarını korumak adına değil, kulağı tersten göstermek adına bir amaçla kurulduğu ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Sağlık çalışanı bugün yaptığı hatalı, kusurlu, kasıtlı bir hizmetinden dolayı zaten rücu yoluyla tazminat ödemek zorundadır. Dün, "Devlet rücu hakkını kullanır." derken bugün tazminatın ilgisine rücu yetkisi Mesleki Sorumluluk Kuruluna verilmektedir. Bu kanun teklifi de göstermiştir ki, mültecilerine sahip çıkan iktidar yıllarca emek vermiş, fedakârca görev yapan doktorlarına sahip çıkamamıştır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre teklifin tümünün oylanmasından önce bir sayın milletvekilimize söz vereceğim ve Sayın Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım.

Önce İç Tüzük 86'ya göre lehte olmak üzere Sayın Arife Polat Düzgün.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ARİFE POLAT DÜZGÜN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizi izleyen değerli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin hemfikir olduğu gibi, şiddet evrensel bir sorundur. Kadına şiddet ve sağlıkçılara şiddet ise toplum vicdanında derin yaralara sebep olmaktadır. Hepimiz şiddetin karmaşık ve çok yönlü olduğunda da aynı fikirde olduğumuzu bu süren tartışmalarda tekrar tekrar dile getirdik.

Türkiye'de, AK PARTİ olarak, Anayasa ve temel kanunlar başta olmak üzere, reform niteliğinde yasal düzenlemelerle, kadına yönelik şiddetle mücadele ve kadınların güçlenmesine yönelik yürüttüğümüz kararlı ve istikrarlı politika, programlar ve uygulamalarla çok ciddi ilerlemeler sağlanmıştır. Kadına yönelik şiddetle mücadelede hukuki altyapı kadar etkin çalışan bir idari altyapı için çalışan kurumlarımız uygulamada görevlerini yapmak için çalıştırılmaktadır.

Şiddete sıfır tolerans, kadına karşı şiddetin önlenmesi için uygulamaların değerlendirilmesi, eksikliklerin belirlenmesi, çözüm önerileri için de Gazi Meclisimizde 2014 ve 2021 yıllarında Meclis araştırması komisyonu çalışmalarını yapmıştır. Birey, aile ve toplum bilinçlendirilmesine, sosyoekonomik eşitsizliklerin ele alınmasına, eğitime, güvenceli ve güvenli çalışmaya erişimin sağlanmasına, farkındalık ve -hepimizin de belirttiği gibi- zihniyet dönüşümüne çok acil ihtiyaç olduğunu belirtmişlerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına yönelik şiddetle daha etkin bir şekilde mücadele edebilmek adına bu teklifte önemli düzenlemelere yer verilmiştir. Teklifte, Türk Ceza Kanunu'nda yer alan kasten öldürme, kasten yaralama, işkence, eziyet ve tehdit suçları

bakımından mağdur kadınsa cezayı ağırlaştırıcı neden olarak kabul edilmekte ve katalog suçlar arasına almaktayız. Israrlı takip fiili Türk Ceza Kanunu'nda müstakil suç olarak düzenlenmekte, özellikle şiddet mağduru olan kadınların hak arama yollarını etkin bir şekilde devam ettirebilmeleri için istemeleri hâlinde baro tarafından ücretsiz avukat görevlendirilmesi de sağlanıyor bu teklifle, bu yasayla.

Failin cezasının bireyselleştirilmesi bakımından takdirî indirim nedenlerinin de doğru bir şekilde uygulanması önem arz etmekte. Kamuoyunda hepimizin bildiği, failin kılık kıyafetine özen göstermesi, takım elbise giymesi, kravat takması gibi şeklî davranışların artık bir indirim nedeni olarak kabul edilmeyeceği bu yasada özellikle belirtiliyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün konuştuğumuz yasayla birlikte özellikle sağlıkçılarla ilgili çok güzel değişiklikleri anlatmak istiyorum. Değerli milletvekilleri, bugün 12 Mayıs tüm hemşirelerimizin özellikle Dünya Hemşireler Günü'nü kutlamakla başlamak istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sağlık hizmetleri, biliyorsunuz, kişilerin ve toplumun varlığı ve huzuru yönünden vazgeçilemez, ertelenemez ve yeri doldurulamaz bir hizmettir. Sağlık hizmetlerinin etkin, verimli ve düzenli bir şekilde sunulabilmesi için sağlık çalışanlarının güvenli ortamlarda, şiddete maruz kalmadan çalışabilmeleri sağlanmalıdır, onların tek derdi hastaları olmalıdır. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetle daha etkin bir şekilde mücadele edebilmek için bu kanunda da çok önemli değişiklikler yapılarak inşallah sağlıkçıların şiddete maruz kalması engellenecektir. Sağlık çalışanlarına karşı görevleri sırasında ve görevleri nedeniyle işlenen kasten yaralama suçunu Ceza Muhakemesi Kanunu'nda yer alan katalog suçlar arasına alarak görünür hâle getiriyoruz ve Sağlık Bakanımızın dediği gibi, hekimlerimizi hâkimlerimiz gibi korumayı söylüyoruz.

Sağlık çalışanları hakkında yürütülen suç soruşturmalarında izin müessesine izin veriliyor. Burada hem kamu kurum ve kuruluşlarında hem de özel sağlık kurumlarında, özellikle vakıf üniversitelerinde de dâhil olmak üzere bütün sağlık çalışanları hakkında, sağlık mesleğinin icrası kapsamında yaptıkları muayene, teşhis, tedaviye ilişkin tıbbi işlem ve uygulamalar nedeniyle yani kısaca malpraktisle ilgili soruşturma yapılabilmesi için Sağlık Bakanlığı bünyesinde kurulan Mesleki Sorumluluk Kurulunun iznine bağlıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ARİFE POLAT DÜZGÜN (Devamla) - Kamu kurum ve kuruluşları, devlet üniversiteleri, vakıf üniversiteleri ile bütün sağlıkçıları kapsayacak şekilde devlet tarafından ödenen tazminatın ilgisine rücusu bakımından yine, Meslek Sorumluluk Kuruluna yetki verilmektedir. Ayrıca, kamu hastanelerinden yararlanmak hakkının engellenmesi durumundan dolayı, sağlık

hizmeti olması nedeniyle verilecek cezanın altıda bir oranına kadar artırılacağını da kabul ediyoruz.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; bu yasa hazırlıkları sırasında özellikle Cumhurbaşkanımıza ve değerli eşi Emine Erdoğan Hanımefendi'ye, ilgili bakanlıklarımıza, özellikle Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız, Adalet Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığımızda görev alan Bakanlarımız başta olmak üzere bürokratlarımıza teşekkür ediyorum. Sizlere, katkınız için milletvekillerimize ayrıca teşekkür ediyorum. Sağlıkta şiddet ve kadına şiddete karşı mücadele kapsamında çok önemli düzenlemeleri içeren bu kanun teklifinin milletimize hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kanun teklifine ilişkin oyumuzun rengini açıklamaya geçmeden önce Canan Kaftancıoğlu meselesiyle ilgili olarak bir cümle etmek istiyorum. Dünün mağdurlarının bugünün mağrurları hâline gelerek tüm kurumlar üzerinde vesayet oluşturması kabul edilemez. Biz, Canan Kaftancıoğlu kararının bu kadar tartışılıyor olmasını da bu vesayetle bir sonucu olarak görüyoruz. İktidar tüm vatandaşlarımızın adil yargılanacağı bir ortamı oluşturmak zorundadır.

Kadına ve sağlık çalışanlarına karşı işlenen suçların önlenmesine ilişkin konunun Meclis gündemine gelmesinden memnunuz. Kanun metninin teklifinde, kadınlara ve sağlık çalışanlarına karşı işlenen kasten yaralama suçunun Ceza Muhakemesi Kanunu'nda sayılan katalog suçlar arasına alınması, Türk Ceza Yasası'nda takdiri indirim nedenlerini düzenleyen 62'nci maddedeki takdiri indirim nedenlerinin keyfiliğe ve uygulayıcının takdirine bırakılmaması, kadına uygulanan şiddet cezalarında artırıma gidilmesi, şiddet mağduru kadınların istemleri hâlinde kendilerine ücretsiz avukat görevlendirilmesi; yine, sağlık çalışanlarının tıbbi işlem ve uygulamalarından kaynaklanan suçlar nedeniyle adli soruşturma yapılabilmesi için uzmanlardan oluşan bir kurulun oluşturulması, adli soruşturma için bu kuruldan izin alınması, hatalı tıbbi işlem ve uygulamalar nedeniyle devletin ödediği tazminatın ilgili sağlık çalışanlarına rücu talip edilmesi konusunda kurul kararının aranması olumlu olmakla birlikte, kanun teklifi, kadına şiddeti önlemede yetersiz ve eksiktir. Kadına şiddet sadece cinsel ve fiziksel şiddetten ibaret değildir. Bu konulardaki düzenleme yetersiz olduğu gibi; psikolojik şiddet, ekonomik şiddet, dijital şiddet konularında şiddeti önleyecek düzenlemeler mevcut olmadığı gibi, ısrarlı takip konusu da yetersizdir. İktidar, kadına şiddetin önlenmesinde gerçekten samimi olmuş olsaydı ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi'nden çıkmazdı.

Ayrıca, kadına ve sağlık çalışanına karşı işlenen suçlarda hükmün açıklanmasının geriye bırakılması hükmünün uygulanmaması yönündeki değişiklik taleplerinin dikkate alınmaması da iktidarın bu konuda samimi olmadığını diğer bir göstergesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Devam edin, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Görüşmelerde kanunun toplum ihtiyaçlarına cevap vermesi ve kalıcı olması için verdiğimiz hiçbir değişiklik önergesi dikkate alınmamıştır. Türk Ceza Kanunu'nda kadına şiddet suçu ayrı bir başlık altında, tüm paydaşların görüş ve düşünceleri alınmadan, kadına şiddeti doğuran kültürel, eğitim, sosyal, ekonomik sorunlar ortadan kaldırılmadan başarıya ulaşması mümkün değildir. Sağlık çalışanlarına şiddet ve ısrarlı takibin yetersiz olup ısrarlı takibi kamu davasına dönüştürmeden bireysel şikâyete tabi olması kanundan beklenen faydayı sağlamayacaktır. Kanun teklifi, kadına ve sağlık çalışanına karşı şiddeti önlemede yetersiz olduğundan dolayı ret oyu kullanacağımızı ifade ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bülbül, konuşacak mısınız?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Hayır, teşekkür ederiz.

BAŞKAN - Evet, Sayın Oluç, siz söz alacak mısınız?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Hayır, teşekkür ederiz.

BAŞKAN - Sayın Özkoç?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Hayır, teşekkür ederiz.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, kadına şiddeti önlemeye, sağlıkta şiddeti önlemeye dönük önemli bir yasayı hep beraber, inşallah oylayarak kanunlaştıracamız. Ben, katkı veren bütün milletvekillerimize teşekkürlerimi sunuyorum. Yasanın hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

1. Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır, hayırlı olsun.

2'nci sırada yer alan 327 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2. Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 45 Milletvekilinin Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4389) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 327)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan 127 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

3. Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 127)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Mayıs 2022 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.02